

୩୫ ହ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା, ୨୦୨୨-୨୩ ବର୍ଷ

ଲକ୍ଷ୍ମୀମପୁର ବାଲିକା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଲୋଚନୀ

ସମ୍ପାଦକ
ଲିନାମଗି ଦାସ

କଳା-ବୀଥିକା

କଳା-ବୀଥିକା

ଅଙ୍କନ : ସ୍ବାସ୍ବତୀ ପାଂଗିଂ

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

৩৫ ত্বম সংখ্যা
২০২২-২৩ বৰ্ষ

তত্ত্বাবধায়ক : নিপন পাংগিং

সম্পাদক : লিনামণি দাস

LAKHIMPUR GIRLS' COLLEGE MAGAZINE

Annual College Magazine of Lakhimpur Girls' College, 35th Issue, 2022-23 Session,
Edited by Linamoni Das,
published by Lakhimpur Girls' College Student Union, 2022-23
& printed at Panchajanya Print & Publications, Bamunimoidam, Ghy-21

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি : ড° সুৰজিত ভূঞা

তত্ত্বাবধায়ক : নিপন পাংগিং

শিক্ষক সদস্য : মীৰা দাস
বিকাশ দাস
ধৰিত্ৰী কামান
ড° কৰিশ্মা হাজৰিকা

সম্পাদক : লিনামণি দাস

ছাত্ৰী সদস্য : ৰাখী শইকীয়া
প্ৰিয়ংকা লাগাছু

প্ৰচ্ছদ অংকন : শাস্বতী পাংগিং

প্ৰচ্ছদ অলংকৰণ : হোমেন শইকীয়া

অংগসজ্জা : আকাশ প্ৰিয়ম

প্ৰকাশক : লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা, ২০২২-২৩

মুদ্ৰণ : পাঞ্চজন্ম প্ৰিণ্ট এণ্ড পাব্লিকেচনছ
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-২১

বি.দ্র. : আলোচনীখনত বৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে আমি ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী। লগতে প্ৰকাশিত লেখাসমূহৰ মৌলিকত্বৰ বাবে লেখকে
দায়বদ্ধ। এই ক্ষেত্ৰত সম্পাদনা সমিতি কোনো কাৰণতে জগৰীয়া নহয়।

(আলোচনীখনত ব্যৱহৃত আলোকচিত্ৰসমূহ ইণ্টাৰনেটৰ পৰা সংগৃহীত।)

মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী
পানীৰাম কলিতা

বিশিষ্ট সাহিত্যিক
অতুলানন্দ গোস্বামী

অভিনেতা
কিশোৰ দাস

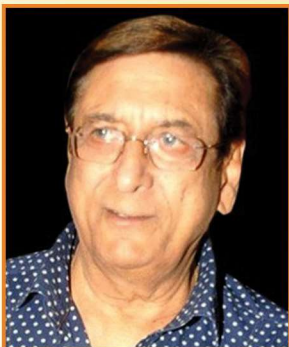
বিশিষ্ট অভিনেতা
নিপন গোস্বামী

বিশিষ্ট কবি
নীলমণি ফুকন

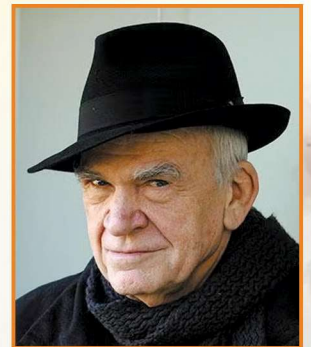
বিশিষ্ট ইতিহাসবিদ
ৰনজিৎ গুহ

বিশিষ্ট অভিনেতা
গোফী পেইন্টাল

বিশিষ্ট শিল্পী
সুদক্ষিণা শৰ্মা

বিশিষ্ট সাহিত্যিক
মিলান কুণ্ডেৰা

ৰণোজ পেণ্ড

মন্ত্ৰী

শিক্ষা, জনজাতি পৰিক্ৰমা (ভৈয়াম)
খিলঞ্জীয়া আৰু জনজাতীয় বিশ্বাস আৰু
সংস্কৃতি (সংগ্ৰহালয় আৰু পুথিভঁৰাল
সঞ্চালকালয়)

ব্লক - বি, তৃতীয় মহলা,
জনতা ভৱন, দিশপুৰ,
গুৱাহাটী - ৭৮১০০৬
দূৰভাষ : ০৩৬১-২২৩৭০২৩
৯৯৫৪৭০৩৮২৫

শুভেচ্ছাবাণী

মই জানিবলৈ পাই সুখী হৈছোঁ যে উত্তৰ অসম প্ৰান্তত অৱস্থিত নাৰী শিক্ষাৰ গুৰি ধৰোতা শিক্ষানুষ্ঠান লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী খন প্ৰকাশৰ দিহা কৰা হৈছে।

এখন দেশৰ উন্নয়ন প্ৰথম চৰ্তই হৈছে শিক্ষা। শিক্ষাই সমাজ এখনৰ মূল চালিকা শক্তিকৰূপে কাম কৰি মানুহক জ্ঞানৰ পথ দেখুৱায়। নাৰী শিক্ষাৰ অবিহনে সামাজিক প্ৰগতি অসম্ভৱ। গতিকে দেশৰ মাতৃসকল শিক্ষিত হ'লেহে উপযুক্ত ভৱিষ্যত বংশধৰ সম্ভৱ হৈ উঠিব। অন্ধৰ লাখুটি স্বৰূপ শিক্ষা, সেয়ে পুৰুষ-নাৰী নিৰ্বিশেষে সকলোৰে বাবে ই অতি আৱশ্যকীয়।

মই সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্য সকলক তেওঁলোকৰ এই প্ৰয়াসৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে আলোচনী খনে পাঠকৰ সমাদৰ লাভ কৰিব বুলি কামনা কৰি শিক্ষানুষ্ঠানখনে নাৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এক অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি যাৱ বুলি আশা কৰি শিক্ষানুষ্ঠান খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত আন্তৰিকতাৰে কামনা কৰিলোঁ।

(ডাঃ ৰণোজ পেণ্ড)

অধ্যাপক জিতেন হাজৰিকা
উপাচাৰ্য

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়

ডিব্ৰুগড় | পিন-৭৮৬০০৪ | অসম

দূৰভাষ : ০৩৭৩-২৩৭০২৩৯

ইমেইল : vc@dibru.ac.in

শুভেচ্ছা বাণী

বিগত ১৯৭২ খ্ৰীষ্টাব্দত মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে অৱস্থিত লক্ষীমপুৰ নগৰত স্থানীয় কেইগৰাকীমান সমাজ-হিতৈশী দূৰদৰ্শী ব্যক্তিৰ আপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টাত কেৱল মহিলাসকলৰ বাবে এখন উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি তোলাৰ মানসেৰে স্থাপন কৰা উত্তৰ লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়খনক ১৭ মে', ১৯৭৫ তাৰিখে লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় হিচাপে পুনৰ নামকৰণ কৰা হয়। প্ৰতিষ্ঠা কালৰে পৰা মহাবিদ্যালয়খনে দায়বদ্ধতা সহকাৰে যুৱতী তথা মহিলাসকলৰ উচ্চ শিক্ষা আহৰণৰ আকাংক্ষা পূৰণ কৰাৰ লগতে সময় সাপেক্ষে বৃত্তিমুখী শিক্ষা আগবঢ়াই শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সামগ্ৰিক দক্ষতা-অৰ্হতা বৃদ্ধি কৰি তেওঁলোকক শিক্ষিত মানৱ সম্পদৰূপে গঢ় দি সমাজখনলৈ প্ৰভুত বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে।

মহাবিদ্যালয়খনৰ ২০২২-২৩ শৈক্ষিক বৰ্ষৰ ৩৫ সংখ্যক বাৰ্ষিক আলোচনীখন প্ৰকাশৰ পথত বুলি জানিবলৈ পাই আমিও স্বাভাৱিকতে আনন্দিত হৈছোঁ। সমাজখনক উপকৃত কৰিব পৰাকৈ মানবিশিষ্ট তথ্য-সমলৰ লগতে সুখপাঠ্য লেখা আদিৰে আলোচনীখন সু-সমৃদ্ধ হৈ অতি সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ পাব—এয়ে আমাৰ আন্তৰিক কামনা। আমি আশাবাদী যে আলোচনীখনৰ যোগেদি ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহ জিলিকাই তুলিবলৈ সক্ষম হ'ব আৰু পাঠকৰ বৃহৎ সমাজখনেও আলোচনীখনক সহায়তাবে গ্ৰহণ কৰিব।

প্ৰকাশটিৰ সৈতে জড়িত হৈ থকা প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিলৈ আন্তৰিক অভিনন্দন আৰু শুভেচ্ছা জনাই আমি প্ৰয়াসটিৰ পূৰ্ণ সফলতা কামনা কৰিছোঁ।

দিনাংক : ২ আগষ্ট, ২০২৩

জিতেন হাজৰিকা
(জিতেন হাজৰিকা)

অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা

অধ্যক্ষৰ একলম...

মহাবিদ্যালয় এখনৰ আলোচনীখন সেই মহাবিদ্যালয়খনৰ সাহিত্যৰ দাপোন স্বৰূপ। কল্পনা প্ৰয়াসী মন, কলাসূলভ প্ৰকাশভংগীয়ে সাক্ষাৎ ৰূপ দিয়াটো আলোচনী এখনৰ মুখ্য কাৰ্য হিচাপে বিবেচিত হয়। শিক্ষাৰ্থীৰ পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যাৱলীৰ লগতে আনুসংগিক কাৰ্যাৱলীৰে শিক্ষাৰ্থীৰ সৰ্বাংগীণ বিকাশত অৰিহণা যোগোৱা বৌদ্ধিক চিন্তাৰ মুক্ত প্ৰকাশ আলোচনীখন। বিশেষতঃ বহিমুখী প্ৰতিভাপূৰ্ণ শিক্ষাৰ্থীৰ মনোজগতৰ উমান লোৱাৰ ই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ মাধ্যম বা আহিলা। ধাৰাবাহিকতা ৰক্ষা কৰি লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সমূহীয় প্ৰচেষ্টাত প্ৰাণ পাই উঠা বাৰ্ষিক আলোচনীখনে প্ৰাণৰন্ত ৰূপ পোৱাত সন্তুষ্টি অনুভৱ কৰিছো। ভিন্ন স্বাদৰ লেখাৰে পুষ্ট আলোচনীখনত ছাত্ৰীসকলৰ নিজস্ব চিন্তাধাৰা আৰু প্ৰকাশভংগীৰ বহিঃপ্ৰকাশৰ প্ৰচেষ্টা শলাগিবলগীয়া। এনেধৰণৰ চিন্তাধাৰাই ছাত্ৰীসকলক অনাগত দিনত অধিক সৃষ্টিশীল কৰি তুলিব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

ড° সুৰজিত ভূঞা
অধ্যক্ষ

সম্পাদনা সমিতি

ড° সুবজিত ভূঞা
সভাপতি

নিপন পাথগিং
তত্ত্বাবধায়ক

মীরা দাস
শিক্ষক সদস্য

বিকাশ দাস
শিক্ষক সদস্য

ধৰিত্ৰী কামান
শিক্ষক সদস্য

ড° কৰিশ্মা হাজৰিকা
শিক্ষক সদস্য

লিনামণি দাস
সম্পাদক

ৰাখী শইকীয়া
ছাত্ৰী সদস্য

প্ৰিয়ংকা নাগাচু
ছাত্ৰী সদস্য

মৃ.চী.প.ত্ৰ.

সম্পাদকীয় ॥ ৫

প্ৰবন্ধ শিডাল

- ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ সমস্যা আৰু ইয়াৰ সমাধান ॥ বৰষা চেতিয়া ॥ ৭
- অনলাইন মাৰ্কেটিং কেনেকৈ সম্ভৱ ॥ বিনীতা হাজৰিকা ॥ ৯
- অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ ভৱিষ্যত ॥ পৰী বৰা ॥ ১২
- গ্ৰাম্য পৰ্যটনৰ সম্ভাৱনা ॥ দিপাঞ্জলী মণ্ডল ॥ ১৪
- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ সাহিত্য : ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু গোলকীয়া প্ৰত্যাহ্বান ॥ স্বপ্নালী বৰগোহাঁই ॥ ১৫
- কৃষণ চন্দ্ৰৰ জামুগছ আৰু ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থা ॥ কল্পনা বৰা ॥ ১৯
- অন্ধবিশ্বাস বনাম বৈজ্ঞানিক মানসিকতা ॥ ৰাখী শইকীয়া ॥ ২০
- বেগিং ॥ কৃষ্ণি বৰা ॥ ২২
- মনালিছা ॥ উন্ননা শইকীয়া ॥ ২৪
- ছাত্ৰ ৰাজনীতি ॥ পাহি ভূঞা ॥ ২৬
- নাৰীৰ সুৰক্ষিত জীৱন কেতিয়া? ॥ ৰশ্মি মিৰি ॥ ২৮
- শান্তি ৰক্ষা আৰু পুনঃসংস্থাপন : যুদ্ধবিহীন এটা নতুন যুগৰ সূচনা ॥ ৰেডিয়েণ্ট গগৈ ॥ ৩০
- মাঘনোৱা দ'লৰ ইতিবৃত্ত ॥ চয়নিকা বৰা ॥ ৩৩
- গামোচা ॥ হিমাশ্ৰী হাজৰিকা ॥ ৩৫
- অসমৰ লোক সংস্কৃতি আৰু লোক সাহিত্য : এক চমু পৰিচয় ॥ পৰিস্মিতা পাৰে ॥ ৩৬
- তাঁতশাল : অসমীয়া লোকশিল্প ॥ কৰিশ্মা হাজৰিকা ॥ ৩৯
- অসমৰ সত্ৰীয়া সংস্কৃতি আৰু সত্ৰীয়া নৃত্য ॥ লিপি গগৈ ॥ ৪১
- পৰম্পৰাগত ন-খোৱা উৎসৱ ॥ শ্ৰুতি শইকীয়া ॥ ৪১
- ভাৰতত মানসিক স্বাস্থ্যক কিয় কলংকিত কৰা হৈছে ॥ জ্যোতিষ্মিতা পেগু ॥ ৪৫
- নিচাযুক্ত দ্ৰব্য আৰু যুৱ মানসিকতা ॥ নিহা শইকীয়া ॥ ৪৭
- হিন্দু এলকেমি (Alchemy)ৰ ইতিহাস ॥ জ্যোৎস্না ভৰালী ॥ ৪৯
- সময়ৰ সোঁতত বিহু ॥ পূৰ্ণিমা বৰা ॥ ৫১
- জলবায়ু পৰিৱৰ্তন এক প্ৰাকৃতিক বিপৰ্যয় ॥ স্বস্তিকা বৰবৰা ॥ ৫৩
- জনসংখ্যাৰ হ্ৰাস - বৃদ্ধি : মানৱ সম্পদ আৰু কৰ্ম সংস্থাপন ॥ ডিম্পীৰেখা শইকীয়া ॥ ৫৫
- আহোমসকলৰ এক অধ্যায় ॥ দিতি গগৈ ॥ ৫৭
- খাদ্য : ব্যৱহাৰিতা ॥ জোনমণি পৰাশৰ গোস্বামী ॥ ৬০
- ভাওনা ॥ জোমনি দাস ॥ ৬৩
- পৰ্যটন আৰু অসম ॥ জুলি কলিতা ॥ ৬৫
- বৰ্তমান সমাজত নাৰীৰ সমস্যা ॥ স্মৃতি হাজৰিকা ॥ ৬৬

নাৰীৰ মানসিক স্বাস্থ্য || জিতামনি বুঢ়াগোহাঁই || ৬৮
ক'ভিডকালীন পৰিস্থিতিত অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত পৰা প্ৰভাৱ || লুনাশ্ৰী শইকীয়া || ৬৯
চন্দ্ৰত খনন যুদ্ধ || এনিশা শইকীয়া || ৭২
বিজ্ঞানৰ দুটি চমক আৱিষ্কাৰ || মৰমী দেউৰী || ৭৪
বিটকইন (Bitcoin) বিনিয়োগৰ এক নতুন বাট || শৰ্মিলা চেত্ৰী || ৭৫
সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াত নাৰীৰ ভূমিকা || ভৈৰৱী গগৈ || ৭৬
অসমত চিত্ৰকলা || এনিশা দাস || ৭৮

গ্ৰন্থমেলা আৰু গ্ৰন্থ আলোচনা শিডান

অসমৰ গ্ৰন্থমেলা : এক আলোচনা || নিতালী দাস || ৮১
ড° ৰবুল মাউতৰ 'মোৰো এটা সপোন আছে' || খ্যাতি বসুমতাৰী || ৮৪ || ৰিংকু মনি দাস || ৮৬
হোমেন বৰগোহাঞিৰ 'মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ' || ভাৰতী দাস || ৮৮
অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' || নিতাঞ্জলী দাস || ৮৯

English Section

Exploring the World : Geography's Vast Scope and Promising Career Pathways || Nabami Bhuyan || ৯০
Impact of Globalization on the Society and Culture of NE India || Rakhi Saikia || ৯৩
International Day for Biological Diversity || Dr H M Abdus Shahid || ৯৫
Mental Health || Alisha Saikh || ৯৮
Musical Parasitism and Bihu Songs || Parag Kumar Deka || ৯৯
Impact of Education || Dipa Nath || ১০২
3R's principle : Reduce, Reuse and Recycle || Gayatri Gogoi || ১০৩
Effective use of Leftover Rice (Poita Bhat) and its Nutritional Benefits || Farhin Rahman || ১০৫
Reduce Pollution || Pinki Narah || ১০৭
Bridge || Merina Jesmin Rahman || ১০৮
Gamosa || Kabyashree Dutta || ১০৯
Tourism || Renuka Chetry || ১১০
Anti-ragging || Rakhi Kalita || ১১১
Artificial Intelligence : An Asset or Liability || Drimajati Goyary || ১১২
Bamboo Shoot : Traditional Food of Assam || Dimpri Das || ১১৩
Career in Mathematics || Tusmita Gogoi || ১১৪
Chemistry in Forensics || Shraddha Changmai || ১১৫
CS Seshadri : The Man Who Established the Culture of Mathematics || Uma Giri || ১১৬
Gazal Dhaliwal : the Traiblazing Transwoman Writer || Jahnabi Phukan || ১১৭
LGBTQ+ Writer : Shyam Selvadurai || Sorina Pagag || ১১৮
LGBTQ+ Monuments || Anisha Chetry || ১১৯
Impact of Social Media on LGBTQ+ Community || Bhanu Maya Newar || ১২০
Pride Month || Puja Borah || ১২১

Mathematics is the Queen of all Science || Rupjyoti Giri || ১২২
 Mathematics in Coding || Monika Deuri || ১২৫
 Jadav Payeng : One of the Famous Environmental Activists || Karishmita Deori || ১২৬
 Pollution || Munmi Chungkrang || ১২৭
 Soil Pollution || Sumi Bori || ১২৮
 The Ethnic Culture of the Misings || Deepanjali Doley || ১২৯
 The Hoolock Gibbons || Hinshikha Borah || ১৩১
 The Orchids of Assam || Swdwnsiri Narzary || ১৩২
 Women's Mental Health and Today's Society || Reeya Hazarika || ১৩৩
 The Man to the Moon || Pardita Bonia || ১৩৫
 Cyber Bullying || Mitali Sonowal || ১৩৭
 Power of Numbers || Puja Dutta || ১৩৮
 Folk Dance of Assam: Mesmerising Expression of Assamese Culture || Gloria Tanti || ১৩৯
 Environmental Justice || Suparna Aich || ১৪১
 History of Tourism in Assam || Rimjhim Gogoi || ১৪২

हिन्दी विभाग

साहित्य, सिनेमा और समाज का अंतर्सम्बंध || बरষা শইকীয়া || ১৪৩
 देश की आत्मा है हिन्दी || रितुपर्णा मिलि || ১৪৬
 भारतीय प्राचीन ग्रन्थ के प्रभाव || জানমণি চুতীয়া || ১৪৮
 गीता का मानव जीवन में प्रभाव || চৈয়দা তনবী আজমী || ১৫০
 महाभारत के सार || रूमी पायें || ১৫২
 अनुवाद के उपकरण || मीरा दास || ১৫৪
 प्राचीन ग्रंथ अध्ययन की प्रासंगिकता || বিষ্ণুপ্রিয়া গোহাঁই || ১৫৯
 मेघदूत || पूजा गगै || ১৬०
 वेद || बरषा चेतिया || ১৬১
 पुराण || প্রেরণা বরা || ১৬৩
 गीतापाठ की महिमा (गद्य) || प्रियंका लागाछु || ১৬৪
 शकुंतला के प्रेमगाथा || रितुपर्णा मिलि || ১৬५

Guest Section

Knowledge in the Profounder Indian Sense || Diganta Biswa Sarma || ১৬৬
 তুলনাत्मক সাহিত্য और अनुवाद (हिंदी और असमीया साहित्य के विशेष संदर्भ में) || डॉ नंदिता दत्त || ১৬৯

অনুবৃত্ত শিড়ান

ডায়েৰীৰ পৃষ্ঠাৰ পৰা || নিপন পাংগিং || ১৭১

গল্প শিতান

সময় ॥ নিতালী দাস ॥ ১৭৩
গ্রাফিতি ॥ তৃষিতা বৰা ॥ ১৭৪
চৰিত্ৰহীন ॥ বিতুমণি পাৰে ॥ ১৭৬
সাফল্য ॥ চুমি বৰা ॥ ১৭৭
এহাল চৰাইৰ হৃদয়স্পৰ্শী প্ৰেম কাহিনী ॥ পাহী বৰা ॥ ১৭৮
দৰৱ ॥ এমী মেহজাবী হুছেইন ॥ ১৭৯
চুনামী ॥ দীপশিখা গগৈ ॥ ১৭৯
কলেজ ফ্ৰেইণ্ড ॥ হৰ্ষিতা কৌশিক ॥ ১৮০
কণ্ঠৰ ফল মিঠা ॥ টিনা শইকীয়া ॥ ১৮২
দূৰত্ব ॥ চুনীয়া কোঁৱৰ ॥ ১৮৩
সফলতা ॥ ভৈৰবী দাস ॥ ১৮৪
হাতী আৰু ফেঁচাৰ কথা ॥ প্ৰণামী ৰাজখোৱা ॥ ১৮৫
গৌৰৱ ॥ চাহিদা বেগম ॥ ১৮৬
স্পৰ্শকাতৰ ॥ ৰুমা গোহাঁই ॥ ১৮৮
প্ৰহেলিকা ॥ বৰ্ষিতা হাজৰিকা ॥ ১৯০

জাতীয় বীৰ লাচিত বৰফুকন বিষয়ক ৰচনা ॥ ১২০-২০৫
নিকিতা ভূঞা, দিক্ষিতা গগৈ, জ্যোতিষ্মিতা মৰাং, দীপমণি
চিন্তে, কুকি শইকীয়া, লক্ষ্মীপ্ৰিয়া দাস, অনিশা দাস, মায়া
কলিতা, মমতা বেগম, জুনদি পাৰে, হিমাশ্ৰী হাজৰিকা,
জোনমনি পৰাশৰ গোস্বামী, কৰিশ্মা হাজৰিকা, মাইনু পায়েং,
গংগা মাই পায়েং, পায়েল ঘোষ, অঞ্জুমণি চায়েঙ্গীয়া

কবিতা শিতান

নিতুপৰ্ণা গগৈ ॥ ২০৬
জোনমনি পৰাশৰ গোস্বামী ॥ ২০৬
স্বস্তিকা বৰবৰা ॥ ২০৭
জিনা বৰুৱা ॥ ২০৮
লক্ষ্মীপ্ৰিয়া দাস ॥ ২০৯
ড° সাবিত্ৰী শইকীয়া কাকতি ॥ ২১০
স্মৃতিৰেখা বৰা ॥ ২১০
হৰ্ষিতা কৌশিক ॥ ২১১
এলিজা কামান ॥ ২১১
ৰিম্পী হাজৰিকা ॥ ২১২
দীপালি মিলি ॥ ২১৩
ফুলমনি চুতীয়া ॥ ২১৩
বিজয়লক্ষ্মী চুতীয়া ॥ ২১৩
জাহ্নবী বৰা ॥ ২১৪
পম্পী শইকীয়া ॥ ২১৪
হিমাশ্ৰী দত্ত ॥ ২১৫
পৰিস্থিতি বৰঠাকুৰ ॥ ২১৫

মায়া কলিতা ॥ ২১৬
প্লাৱিতা কলিতা ॥ ২১৬
টুটুমনি দলে ॥ ২১৭
নিভাৰাণী গগৈ ॥ ২১৭
শ্বেখ ছোহনা বেগম ॥ ২১৮
ৰজিৰাণী দাস ॥ ২১৮
প্ৰেৰণা বৰা ॥ ২১৯
আপ্পনা টাইদ ॥ ২১৯
নাৰ্জিয়া দেউৰী ॥ ২২০
টুলুমনি দলে ॥ ২২০
পূজা চাহ ॥ ২২১
জোনমনি দাস ॥ ২২১
জ্যোতিকা গোহাঁই ॥ ২২২
ধৰিত্ৰী শইকীয়া ॥ ২২২
মায়া চুতীয়া ॥ ২২৩
ডলি গগৈ ॥ ২২৩
শিল্পীশিখা হাজৰিকা ॥ ২২৪
অৰ্পিতা শইকীয়া ॥ ২২৫
বৰষা বৰুৱা ॥ ২২৫
Sufala Payang ॥ ২২৬
Nirjana Sarathi ॥ ২২৬
Ritumoni Saikia ॥ ২২৭
Anjana Pandey ॥ ২২৭
Sneetye Rane Hazarika ॥ ২২৮
Priyanka Taid ॥ ২২৮

ছাত্ৰী একতা সভাৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ প্ৰতিবেদন

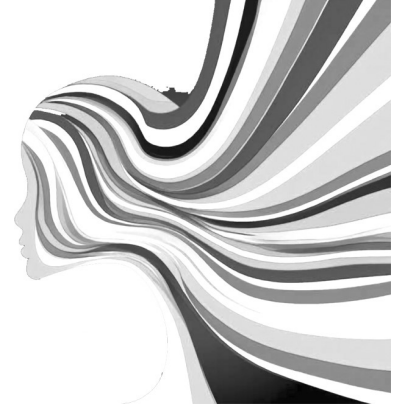
সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন ॥ ৰুমা গোহাঁই ॥ ২২৯
উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন ॥ শিল্পী শিখা হাজৰিকা ॥ ২৩২
সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ ৰাখী শইকীয়া ॥ ২৩৬
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ অচিন্তা বৰগোহাঁই ॥ ২৩৯
সাহিত্য আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ লিনামণি দাস ॥ ২৪১
সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ বৰষা বৰগোহাঁই ॥ ২৪২
বহিঃক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ চুমী গোস্বামী ॥ ২৪৪
আন্তঃক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ চান্দিনী বৰা ॥ ২৪৬
শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ॥ কৃষ্ণ শইকীয়া ॥ ২৪৮

সংযোজন

List of Editors, Lakhimpur Girls' College Magazine ॥ ২৪৯

স. স্পা. দ. কী. য.

ছাত্রশক্তি

ছাত্রশক্তি এক প্রবল আৰু বিৰাট শক্তি। ছাত্রসকলৰ কল্পনাপ্ৰৱণ মন অসীম উচ্ছাস আৰু উদ্যমেৰে ভৰপূৰ। শক্তিৰ অফুৰন্ত ভাণ্ডাৰ। উচ্ছল দেহ, উচ্ছল মন; বাহুত অসীম বল; মনত অসীম সাহস, চকুত তীব্ৰ উজ্জ্বল দৃষ্টি; বুকুত দিগন্তপ্ৰসাৰী কল্পনাৰ ৰঙীন ছবি। লক্ষ্য সাধনাৰ প্ৰবল আগ্ৰহ। জানিবলৈ ব্যগ্ৰ, চাবলৈ উগ্ৰীৰ উৎকণ্ঠা; জ্ঞান লাভৰ তৃষ্ণা, অনুসন্ধিৎসু চাৰনি। খোজত বিশ্ববিজয়ী ন-জোৱানৰ দপ্‌দপনি। এইয়ে হৈছে ছাত্রশক্তি। প্ৰাণ-প্ৰাচুৰ্যৰে ছাত্র সমাজ অসীম শক্তি আৰু সম্ভাৱনাৰ প্ৰতীক। ছাত্রশক্তি হ'ল সমাজৰ সদা-জাগ্ৰত প্ৰহৰী। স্বাধীনতা, শান্তি, গতিৰ কল্যাণময় আদৰ্শৰ জিল্মিলনিয়ে তেওঁলাকৰ দৃষ্টিপটত জীৱন্তকৈ দাঙি ধৰে একোটা সৰ্বাংগ-সুন্দৰ, সুখ আৰু সমৃদ্ধিৰে ভৰা মধুৰ জীৱন, একোখন সমৃদ্ধিশালী সমাজ। সেয়েহে সমাজৰ অন্যায, অবিচাৰ দেখিলে ছাত্রশক্তি হৈ পৰে জ্বালামুখীৰ দৰে উগ্ৰ; তাৰ প্ৰতিকাৰ বিচাৰি তেওঁলোক হৈ পৰে অতিশয় অস্থিৰ আৰু উত্তেজিত। আনহাতেদি ব্যথীৰ ব্যথাত তেওঁলোক হয় ব্যথাহত; দুখত হয় বেদনাহত; সুখত হয় আনন্দিত। এইখনেই ছাত্র সমাজ; এয়াই ছাত্রৰ স্বৰূপ, এই ছাত্রসমাজেই এদিন সমাজক নেতৃত্ব দিব; সমাজৰ গুৰু ভাৰ নতশিৰে গ্ৰহণ কৰিব। এইখন অজেয় সমাজ; এইখন সমাজৰ যি ঐক্যবদ্ধ শক্তি, তাৰ তুলনা পৃথিৱীত নাই। এইখন সমাজে যেতিয়া বিৰাট সমাজলৈ সাংগঠনিক দৃষ্টিভংগী লৈ আগবাঢ়ি আহিব, তেতিয়া সুন্দৰ নহৈ নোৱাৰে। জীৱনৰ শিকিবলগীয়া সমস্ত কামৰ বাবে উপযুক্ত সময় হৈছে ছাত্র অৱস্থা। ছাত্রজীৱনেই শৃংখলাবদ্ধ, নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু কৰ্তব্যপৰায়ণতা অনুশীলনৰ উপযুক্ত সময়। এই কোমল মানৱ-মাটিডৰাত শৃংখলাবদ্ধ আৰু নিয়মানুবৰ্তিতাৰ শইচ ছটিয়াব পাৰিলে পিছলৈ তাতেই অমৃত ফল ধৰিব। সেয়ে ভাৰতবৰ্ষত বৈদিক যুগৰপৰা ছাত্র-সমাজৰ মাজত কঠোৰ ব্ৰহ্মচৰ্য পালনৰ দৃঢ় নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল। গুৰুসকলৰ এই নিৰ্দেশ মানি শিষ্যসকলে জীৱনৰ বাবে আৱশ্যকীয় বিধি-শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব লগা হৈছিল।

“

সমাজৰ
অন্যায,
অবিচাৰ
দেখিলে
ছাত্রশক্তি হৈ
পৰে
জ্বালামুখীৰ
দৰে উগ্ৰ; তাৰ
প্ৰতিকাৰ
বিচাৰি
তেওঁলোক হৈ
পৰে অতিশয়
অস্থিৰ আৰু
উত্তেজিত।

”

শৃংখলানুশীলন আৰু নিয়মানুবৰ্তিতা সকলো দেশৰ ছাত্ৰসমাজে অনুশীলন কৰিবলগীয়া বিষয়। লগতে এই দৃষ্টি ভংগী হাতত লৈ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা বৃদ্ধি কৰিব লাগে।

দাৰ্শনিক এৰিষ্টটলৰ মতে “শিক্ষাই সুস্থ দেহত সুস্থ মনৰ সৃষ্টি কৰে”। গতিকে জীৱনৰ উদ্দেশ্য হ’ব লাগে শিক্ষা। ছাত্ৰসকল হ’ল দেশৰ ভৱিষ্যৎ, আশা-ভৰসা। সেয়ে ছাত্ৰসকলে ছাত্ৰ অৱস্থাত যিমান দূৰ সম্ভৱ অৰ্থকৰী আৰু কাৰ্যকৰী জ্ঞান লাভ কৰি দেশসেৱাত ব্ৰতী হ’ব লাগে। শিকনৰ সঠিক উদ্দেশ্য হৈছে শিক্ষাৰ্থীৰ আচৰণত সংশোধন বা পৰিবৰ্তন সাধন কৰা। শিক্ষানুষ্ঠানত বিভিন্ন পাঠ্যক্ৰমৰ জৰিয়তে প্ৰজ্ঞাৱান আৰু পূৰ্ণাংগ ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী কৰি সামগ্ৰিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰে। শিক্ষাৰ প্ৰভাৱসমূহ গুণগত আৰু পৰিমাণগত দুই ধৰণেৰে প্ৰতিফলিত হয়। গুণগত বিস্তৃতিত শিক্ষাৰ্থীজনৰ এটা বিকশিত ব্যক্তিত্ব, আচৰণ, শিষ্টাচাৰ, ভদ্ৰতা-নম্ৰতা, সৌজন্যবোধ, নিয়মানুবৰ্তিতা, অনুশাসন, মূল্যবোধ, নীতি-আদৰ্শ, যুক্তিবাদ চিন্তাৰ উন্মেষণ ইত্যাদিত পৰিলক্ষিত হয়।

যিকোনো এটা সংস্কৃতিৰ প্ৰগতি মহিলা সকলৰ সবলীকৰণৰ অবিহনে আধৰুৱা হৈ ৰয়। লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় হ’ল এনেকুৱা এখন নাৰী শক্তি উন্নয়নৰ প্ৰতিষ্ঠান য’ত নিহিত হৈ আছে ছাত্ৰশক্তি। ছাত্ৰশক্তি মহাশক্তি। ছাত্ৰ জাগৰণ দেশৰ শুভ লক্ষণ, জাতিৰ সঞ্জীৱনী শক্তি।

আলোচনীৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক জীয়াই ৰখা। ন-পুৰণি সকলো লেখক-লেখিকা সকলক এখনি মঞ্চ প্ৰদান কৰা। লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন তাৰে এক উদাহৰণ। যিখন হ’ল ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ এক দাপোন স্বৰূপ। যি দাপোনত প্ৰত্যেক লেখক লেখিকাৰ সৃষ্টি প্ৰতিভা সমূহ স্পষ্টকৈ প্ৰকাশ পায়। য’ত ছাত্ৰী সকলৰ লগতে শিক্ষাগুৰু সকলেও নিজৰ লিখনি প্ৰকাশৰ দ্বাৰা আমাক অনুপ্ৰাণিত কৰে। আমি প্ৰায়ে দেখো কিছুমান প্ৰতিভাবান ব্যক্তিয়ে প্ৰতিভা প্ৰকাশৰ সুযোগ নাপায়, কিন্তু এখন আলোচনী থাকিলে লুকাই থকা প্ৰতিভা সমূহ স্পষ্টকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। আমাৰ এই আলোচনীখন তাৰে এক প্ৰতিফলন। সাধৰণতে প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়ে কিছুমান সুপ্ত প্ৰতিভা থাকে, মাথোঁ আমি এইবোৰ প্ৰকাশ কৰাটোহে ডাঙৰ কথা।

জীৱনৰ মুহূৰ্তবোৰ কাব্যিক ধাৰাৰে লিপিবদ্ধ কৰিব লাগে। গতিকে ছাত্ৰীসকল জীয়াই থাকা লিখিবলৈ আৰু লিখি থাকা জীৱনলৈ। অৱশেষত সম্পাদক হিচাপে আশা ৰাখিছো এই চৰ্চা আগলৈও অব্যাহত থাকিব। লগতে একতাৰ বান্ধোনেৰে আমাৰ এই আলোচনীখন সজীৱ হৈ ৰ’ব।

লিনামণি দাস

“

মহিলাৰ
ওপৰত হোৱা
অত্যাচাৰৰ
প্ৰধান কাৰণ
হ'ল-
সংৰক্ষণশীল
মনোভাব আৰু
মহিলাসকলক
পুৰুষতকৈ
দুৰ্বল বুলি
ভবা
মনোভাব।

”

ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ সমস্যা আৰু ইয়াৰ সমাধান

বৰষা চেতিয়া

বিদ্যাৰ দেৱী হিচাপে সৰস্বতী, ধনৰ লক্ষ্মী আৰু শক্তিৰ দুৰ্গা দেৱীক অৰ্থাৎ মহিলাকেই পূজা কৰা হয়। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে বিশ্বৰ অন্যান্য দেশৰ দৰে ভাৰতবৰ্ষতো মহিলাসকলৰ ওপৰত শাৰীৰিক, মানসিক নিৰ্যাতন কৰাৰ উপৰিও বহু সময়ত ঘৰুৱা অপমান, যৌনজনিত অপমান, হত্যা, ধৰ্ষণ, যৌতুকজনিত কাৰণত মহিলাক হত্যা আদি ঘটনা সংঘটিত হৈ আহিছে। কিন্তু বহু ঘটনা মহিলাৰ লোকলজ্জাৰ বাবে পৰিয়ালে সমাজত জনাজাত নকৰে। যাৰ ফলস্বৰূপে, এনে অপৰাধজনিত ঘটনা দিনক দিনে ভাৰতত বৃদ্ধি পোৱা দেখা যায়।

ভাৰতবৰ্ষৰ Crime Records Bureau ৰ প্ৰতিবেদন মতে ২০১২ চনত মহিলাৰ বিৰুদ্ধে অপৰাধ প্ৰতি তিনি মিনিটত সংঘটিত হৈছিল আৰু এই অপৰাধ তুলনামূলকভাৱে ৬৪ শতাংশ বৃদ্ধি হৈছিল। ২০১২ চনত এনে হিংসাত্মক ঘটনা ভাৰতত ১২৮,৬৫০ টা সংঘটিত হৈছিল আৰু ২০১৫ চনত ৩০০০,০০০ টা লৈ বৃদ্ধি হৈছিল।

মহিলাৰ ওপৰত হোৱা অত্যাচাৰৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল- সংৰক্ষণশীল মনোভাব আৰু মহিলাসকলক পুৰুষতকৈ দুৰ্বল বুলি ভবা মনোভাব। উদাহৰণস্বৰূপে, United Nation Population Fund ৰ প্ৰতিবেদনমতে ভাৰতবৰ্ষত দুই তৃতীয়াংশ বিবাহিত মহিলাই ঘৰুৱা হিংসাৰ বলি হৈছে আৰু ৭০ শতাংশ প্ৰায় ১৫ আৰু ৪৯ বছৰ বয়সৰ মহিলাই ধৰ্ষণ, প্ৰহাৰ আৰু শাৰীৰিক অত্যাচাৰৰ বলি হৈছে।

ভাৰতবৰ্ষত ছোৱালী সন্তানৰ জন্ম হ'লেও মাৰি পেলোৱা হৈছিল কিন্তু বৰ্তমান ইয়াৰ প্ৰভাৱ প্ৰায় নাই বুলিব পাৰি। বিধবা মহিলাসকলৰ ওপৰতো অত্যাচাৰ কৰা

“

সমাজে ভাবে যে
ছোৱালী এজনীক
নিজৰ পিতৃৰ সম্পত্তি
দিব নালাগে,
ছোৱালীয়ে নিজৰ
স্বামীৰ সম্পত্তি পাবই।
কিন্তু এই ধাৰণা ভুল।

”

হয়। স্বামীৰ মৃত্যুৰ জগৰীয়া কৰি মহিলাগৰাকীক উপযুক্ত খাদ্য-পোছাক আৰু সা-সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা ভাৰতবৰ্ষত ইংৰাজৰ শাসনৰ সময়তো চাহ বাগানত কাম কৰিবৰ বাবে অহা মহিলা শ্ৰমিকক ইংৰাজ চাহাবে বহু সময়ত ধৰ্ষণ কৰি হত্যা কৰিছিল। ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্ষণ কোনো নতুন অপৰাধ নহয়, এই অপৰাধ প্ৰাচীন কালৰেপৰা বৰ্তমানলৈকে সংঘটিত হৈ আহিছে। বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষত প্ৰতি ২০ মিনিটত নাৰী ধৰ্ষিতা হোৱা দেখা যায়। বহু ধৰ্ষণৰ ঘটনা প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ যোগেদি প্ৰচাৰ হৈছে আৰু ইয়াৰ পৰিণতিত ধৰ্ষণকাৰীক ফাঁচীৰ দাবীত প্ৰতিবাদ আৰম্ভ হৈছে আৰু চৰকাৰেও এই ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ লৈছে। ২০০৫ চনৰ ঘৰুৱা হিংসাৰপৰা নাৰী সুৰক্ষা আইনে যৌন নিৰ্যাতনৰ পৰা উদ্ধাৰৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ পদক্ষেপ লৈছে। এই আইন মতে কমেও ৭ বছৰ কাৰাদণ্ড আৰু জৰিমনা বিহা হয়। ভাৰতত যৌতুক জনিত অপৰাধ ৰোধ কৰিবৰ বাবে ভাৰতত ‘যৌতুক নিষিদ্ধকৰণ আইন, ১৯৬১’ প্ৰণয়ন কৰা হয়।

ভাৰতবৰ্ষত পুত্ৰৰ লগতে জীয়েকেও সম্পত্তিৰ অধিকাৰ ভোগ কৰাৰ অধিকাৰ আছে। কিন্তু ২০০৫ চনত কেৱল পুত্ৰয়েহে পিতাকৰ সম্পত্তিৰ গৰাকী হ’ব পাৰিছিল। কিন্তু

ভাৰতবৰ্ষ এখন পিতৃতান্ত্ৰিক দেশ হোৱাৰ বাবে মহিলাসকলে সম্পত্তিৰ অধিকাৰ লোৱা নাই বা সমাজৰ কথাত লাগি সম্পত্তিৰ অধিকাৰত মাত মতা নাই। সমাজে ভাবে যে ছোৱালী এজনীক নিজৰ পিতৃৰ সম্পত্তি দিব নালাগে, ছোৱালীয়ে নিজৰ স্বামীৰ সম্পত্তি পাবই। কিন্তু এই ধাৰণা ভুল। মহিলাসকলে স্বামীৰ সম্পত্তি পাব কিন্তু স্বামীৰ মৃত্যুৰ আগলৈকে মাটি-বাৰীৰ অধিকাৰ মহিলা গৰাকী নহয়। গতিকে মহিলাসকলে নিজে নিজৰ অধিকাৰসমূহ উপভোগ কৰিব লাগে।

মহিলাসকলে নিজে নিজৰ সুৰক্ষা কৰিব লাগিব। মহিলাসকলৰ সুৰক্ষা দিয়াৰ অৰ্থে বৰ্তমান

মহিলাসকলক অৰ্থাৎ ছোৱালীবিলাকক সৰুৰেপৰা বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ত আত্মৰক্ষাৰ প্ৰশিক্ষণ দি অহা হৈছে।

মহিলাসকল নিজে নিজৰ জীৱনক লৈ সজাগ হ’ব লাগিব আৰু পুৰুষৰ তুলনাত নিজকে দুৰ্বল বুলি ভাবিব নালাগিব। বৰ্তমান মহিলাসকল পুৰুষৰ সমানে সমানে আগবাঢ়ি গৈছে তথাপি এতিয়াও মহিলাসকল পিছ পৰিয়েই আছে। পুৰুষৰ সম মৰ্যাদা পাবলৈ মহিলাসকল বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি আহিব লাগিব আৰু তেহে এখন নিকা সমাজ, নিকা ভাৰতবৰ্ষ গঠন হ’ব।

অনলাইন মাৰ্কেটিং কেনেকৈ সম্ভৱ

বিনীতা হাজৰিকা

সহযোগী অধ্যাপিকা

পদাৰ্থবিজ্ঞান বিভাগ

অনলাইন মাৰ্কেটিং কেনেকৈ সম্ভৱ :

বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন সূত্ৰ আৰু আৱিষ্কাৰসমূহ ব্যৱহাৰ কৰি বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাই নিৰন্তৰ মানুহৰ জীৱনশৈলীৰ পৰিৱৰ্তন তথা উন্নতি সাধন কৰি আহিছে। সকলোবোৰ ব্যৱহাৰযোগ্য সামগ্ৰী দিনক দিনে অত্যাধুনিক হৈ আহি আছে। আজিকালি যন্ত্ৰই মানুহৰ বহু কষ্টসাধ্য আৰু সময় খৰচী কাম পলকতে সামাধান কৰিব পাৰে, অৰ্থাত যন্ত্ৰই লাহে লাহে মানুহৰ মগজু

নিপ্তি কৰি গৈ আছে হয়তো কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত। অন্যহাতে যন্ত্ৰ কিন্তু মানুহৰ মগজুৰ চিন্তাশক্তিৰে উদ্ভাৱন। বিভিন্ন উদ্ভাৱন আৰু আৱিষ্কাৰবোৰৰ বাবেই আজিৰ দিনত বজাৰে বজাৰে ঘূৰি নুফুৰাকৈও মানুহে সকলো বস্তু হাততে পাব পৰা অৱস্থা হ'ল। এয়া সম্ভৱ হৈছে কেৱল সুচল অনলাইন মাৰ্কেটিং বা ডিজিটেল মাৰ্কেটিং ব্যৱস্থাৰ উপলব্ধতাৰ বাবেহে। আকৌ অনলাইন মাৰ্কেটিং সম্ভৱ হৈ উঠিছে কেৱল ইণ্টাৰনেট সেৱা, ক্লাউড কম্পিউটিং (cloud computing) আদিৰ বাবেহে। অন্যহাতে এই সেৱা বা ব্যৱস্থা

সমূহৰ উদ্ভাৱন হৈছে পদাৰ্থবিজ্ঞান আৰু কম্পিউটাৰ বিজ্ঞানৰ তত্ত্বৰ প্ৰয়োগৰ ফলত।

ইণ্টাৰনেট কি, কোনে আৰু কেতিয়া আৱিষ্কাৰ কৰিছিল-

ইণ্টাৰনেট হৈছে আন্তঃসংযোগযুক্ত (Interconnected) কম্পিউটাৰ সৰু সৰু নেটৱৰ্কৰ এক অতি বৃহত নেটৱৰ্ক। বহুব্যক্তিৰ অৱদানৰ অন্তত ইয়াৰ উদ্ভাৱন সম্ভৱ হৈ উঠিছে। অৱশ্যে কম্পিউটাৰ বিজ্ঞানী, ভিন্ট চাৰ্ফ (Vint Cerf) আৰু কম্পিউটাৰ প্ৰগ্ৰেমাৰ, ব'ব কান (Bob Kahn) ৰ নেতৃত্বৰ এদল গৱেষকক ইণ্টাৰনেটৰ আৱিষ্কাৰৰ কৃতিত্ব প্ৰদান কৰা হয়।

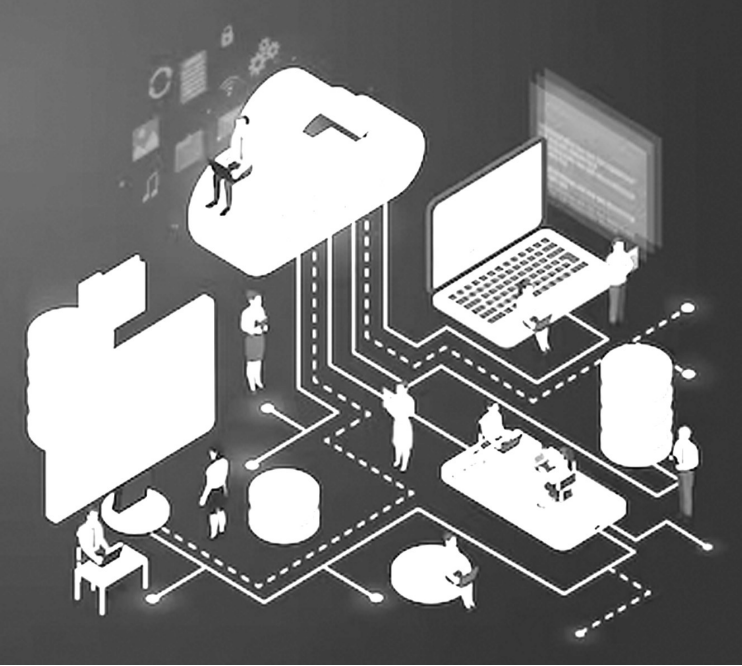
১৯৬০ দশকৰ শেষৰফালে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ উন্নত গৱেষনা প্ৰকল্প সংস্থা (Department of Defence's Advanced Research Projects Agency) ই ARPANET নামৰ এক প্ৰকল্প স্থাপন কৰিছিল। এই প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্য আছিল কিছুমান কম্পিউটাৰৰ মাজত এটা যোগাযোগ ব্যৱস্থা স্থাপন কৰা, যাতে এই কম্পিউটাৰবোৰৰ মাজত

বিভিন্ন তথ্য আদান-প্রদান কৰিব পৰা যায়। ইয়াৰ বাবে ভিণ্ট চাৰ্ফ আৰু ব'ব কানে 'Transmission Control Protocol বা Internet Protocol (TCP বা IP)' ৰ উদ্ভাৱন কৰিছিল। TCP বা IP হ'ল কম্পিউটাৰ বিজ্ঞানৰ কিছুমান সূত্র আৰু নীতি-নিয়ম তথা ইণ্টাৰনেটৰ মেৰুদণ্ড, যিবোৰৰ সহায়ত বিভিন্ন কম্পিউটাৰৰ মাজত সঠিক সংযোগ স্থাপনৰ অনুমতি প্ৰদান কৰি তথ্যৰ বিনিময় কৰিব পাৰি।

১৯৮৩ চনত ARPANET ত TCP বা IP ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু এয়াই আধুনিক ইণ্টাৰনেটৰ আৰম্ভণি। ইয়াৰ পাচত ইণ্টাৰনেটৰ অভূতপূৰ্ব উন্নতি তথা প্ৰসাৰ হৈ আজিৰ অৱস্থা পাইছেহি। বৰ্তমান পৃথিৱীৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ কোটি কোটি লোক আৰু সজুলি এই ব্যৱস্থাত সংযুক্ত হৈ পৰিছে। ইণ্টাৰনেটে যোগাযোগ, কৰ্ম পদ্ধতি, দৈনন্দিন জীৱনযাত্ৰা আদিৰ আমূল পৰিৱৰ্তন সাধিছে আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ গোলকীয় বাণিজ্য (Global Economy) ৰ ওপৰত পোনে পোনে পৰিছে। ইণ্টাৰনেটৰ দ্বাৰা উপলব্ধ ক্লাউড কম্পিউটিং (Cloud Computing) হৈ এই সকলোবোৰ বাস্তৱত পৰিণত কৰিছে।

ক্লাউড কম্পিউটিং কি-

ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰকাৰীয়ে আগবঢ়োৱা এক ধৰণৰ ব্যৱস্থাক ক্লাউড কম্পিউটিং বোলে, যি চাৰ্ভাৰ (Server), ডাটাবেচ (Database), চফটৱেৰ (Software), নেটৱৰ্ক (Network), এনালাইটিকচ (Analytics) আৰু অন্য কিছুমান কম্পিউটিং ফাংচন (Computing function) ৰ দ্বাৰা গঠিত আৰু ইয়াক সাধাৰণতে ব্যৱসায়িক ভিত্তিত ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু গৰাকীয়ে গ্ৰাহকক ধনৰ বিনিময়ত যোগানও ধৰে। ক্লাউড কম্পিউটিং এক জটিল আন্তঃগাঠনিক আৰু প্ৰযুক্তিৰে সংযুক্ত দূৰৱৰ্তী নেটৱৰ্কক বুজাই, য'ত ডাটা

সংৰক্ষণ, ব্যৱস্থাপনা আৰু এইবোৰৰ ওপৰত কাম কৰিবলৈ ইণ্টাৰনেটেই মূল চালিকা শক্তি। ইয়াত 'ক্লাউড' শব্দটো এটা ৰূপক শব্দহে, কাৰণ এই ব্যৱস্থাৰ জটিলতাবোৰ আকাশৰ ডাৱৰৰ গৰ্ভৰ ঘটনা-পৰিঘটনাবোৰৰ দৰে লোকচক্ষুৰ পৰা আঁৰ হৈয়েই থাকে।

ক্লাউড কম্পিউটিং তিনিধৰণৰ-(1) Software-as-a-Service (SaaS) য'ত ক্লাউডৰ দ্বাৰা ব্যৱহাৰকাৰীক চাহিদা অনুযায়ী চফটৱেৰ যোগান ধৰা হয়। উদাহৰণ হিচাবে Dropbox, Salesforce আৰু Google docs আদি।

(2) Platform-as-a-Service (PaaS)- ইয়াত চাহিদা অনুযায়ী প্লেটফৰ্ম আগবঢ়াই। ব্যৱহাৰকাৰীয়ে নিজে ইয়াত চফটৱেৰ নিৰ্মান (Develop), নিয়োজিত (Deploy), আৰু পৰিচালনা (Manage) কৰিব পাৰে। উদাহৰণ হিচাবে Windows, Azure, AWS, Beanstalk আৰু Google app Engine আদি।

(3) Infrastructure-as-a-Service (IaaS)- ইয়াত চাহিদা অনুযায়ী দৃশ্যমান কম্পিউটাৰত গণনা কৰাৰ সুবিধা ইণ্টাৰনেটৰ দ্বাৰা প্ৰদান হয়। ইয়াত নিজা কম্পিউটাৰ আদি হাৰ্ডৱেৰ নোহোৱাকৈ উপভুক্তাই ডাটা জমা ৰাখিব পাৰে। উদাহৰণ হিচাবে Digital Ocean, Amazon ES2 আৰু Google Computer Engine, Red Hat, Microsoft, Alibaba, Amazon Web Service আদি।

অনলাইন মাৰ্কেটিঙত উপভোক্তাৰ তথ্য (Information of customer), ৱেবচাইট ট্ৰেফিক এনালাইটিকচ (Website traffic Analytics), চ'চিয়েল মেডিয়া মেট্ৰিকচ (Social media metrics), ই-মেইল মাৰ্কেটিঙৰ ডাটা (e-mail marketing data) আৰু আনুসাংগিক মাৰ্কেটিঙৰ লগত জড়িত ডাটাবোৰ (Other marketing data points) ক্লাউডত নিখুঁত ভাবে জমা ৰখা হয়। ক্লাউড ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত একেখিনি ডাটাকে বিভিন্ন ডাটা চেণ্টাৰ আৰু অন্য বিভিন্ন সেৱাতও জমা ৰখা হয়। এনে ব্যৱস্থাৰ বাবে তথ্যবোৰৰ ক্ষেত্ৰত সুবিধা হ'ল ইয়াৰ অত্যধিকতা (Redundancy), প্ৰয়োজনত ডাটা কম-বেচ কৰা (Scalability) আৰু উচ্চ উপলব্ধতা (High ability) আদি।

এনে ধৰণৰ বিতৰণ (Distributed) পদ্ধতিৰে ডাটা জমা ৰখা ব্যৱস্থাৰ হেতু ব্যৱসায়ীসকল অৰ্থাত ব্যৱহাৰকাৰীসকল আশ্বস্ত হব পাৰে যে তেওঁলোকৰ সকলো তথ্য সকলো সময়তে সুৰক্ষিত তথা যিকোনো ঠাইৰ পৰাই উপলব্ধ হব। যদিও কিবা কাৰণত ব্যৱস্থাটোৰ লগত জড়িত দুই-এটা কম্পিউটাৰ বা নেটৱৰ্ক সেৱা ব্যাহত হয় তথাপিও এই সেৱাসমূহ কিন্তু অব্যাহত থাকেই। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিয়ে আগবঢ়োৱা এনে নিখুঁত তথা সুদক্ষ ব্যৱস্থা প্ৰণালীৰ বাবেহে আজি আমি Amazon, Flip kart, Myntra, AJIO আদিৰ দৰে অলেখ ৱেবচাইটৰ পৰা হাতত থকা স্মাৰ্ট ম'বাইল ফোনটোৰ দ্বাৰাই বিভিন্ন সা-সামগ্ৰীৰ মাৰ্কেটিং অৰ্থাত বজাৰ কৰিব পৰা হ'লো। এই ধৰণৰ মাৰ্কেটিঙত বিতৰক সকলোও সংযুক্ত হৈ থাকে, যি সকলে আমাৰ হাতত আমি দিয়া তথ্যৰ আধাৰত সামগ্ৰীসমূহ উপলব্ধ কৰোৱাইহি।

ক্লাউডৰ উপৰিও ব্যৱসায়ীসকলে ডাটাৱেৰ হাউচ (Data Warehouse)

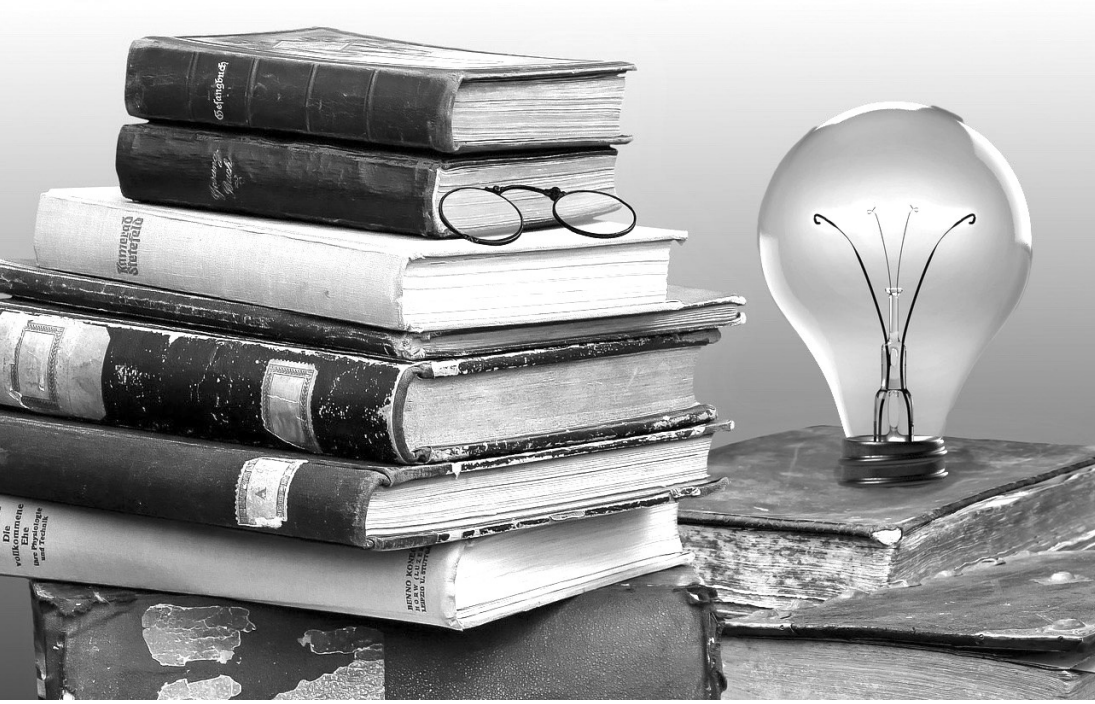

ব্যৱহাৰ কৰিও ডাটা জমা ৰাখিব পাৰে। এইবোৰ ডাটা হ'ব পাৰে 'Complex quarries আৰু analytics' ৰ দৰে বহু বিশ্লেষণৰ হেতু প্ৰয়োজনীয় ডাটা। অৱশ্যে এই কাম ক্লাউডতো কৰিব পাৰি।

মুঠতে, অনলাইন মাৰ্কেটিং ব্যৱস্থাত বৃহৎ পৰিমাণৰ ডাটা জমা ৰাখিব লাগে আৰু এই কাম ক্লাউডৰ দ্বাৰা সম্ভৱ হৈ উঠিছে। যাৰ সহায়ত গ্ৰাহকে ব্যৱসায়ীৰ বজাৰৰ তথ্য, ব্যৱসায়ীয়ে গ্ৰাহকৰ ঠিকনা, প্ৰয়োজন, আদেশ আদিৰ তথ্য পায় আৰু ব্যৱসায়িক প্ৰক্ৰিয়াটো সমাপ্ত হয়।

আচল কথা হ'ল, বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ অহৰ্নিশে উন্নতি হৈ থকাৰ বাবেহে মানৱ সমাজে আদিম অৱস্থাৰ পৰা আধুনিক পৰ্যায় পাইছেহি আৰু এই উন্নতিৰ ধাৰা অব্যাহত থকাতোও নিশ্চিত। যি ধাৰাই হয়তো আজিৰ জীৱন প্ৰণালীক অদূৰ ভবিষ্যতে প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ জোখেৰে নিম্ন মানৰ আছিল বুলিয়েই গণ্য কৰিব, যিদৰে আজিৰ উচ্চ প্ৰযুক্তিগত সমাজৰ গণ্ডিত থাকি উভতি চালে আমাৰ মনতো তেনে এক ভাৱ উদয় হয়। প্ৰযুক্তিৰ জগতখনত এচাম লোকে অবিৰত ভাবে বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগিক দিশৰ পৰিসৰ বঢ়ায়েই আছে। সেয়েহে, ব্যৱহাৰ্য সামগ্ৰীবোৰ দিনক দিনে উন্নত (smart) ৰ পৰা উন্নতৰ (smarter) হৈ গৈ আছে। কিন্তু বিচাৰ্য বিষয়টো হ'ল, সমাজৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকসকল প্ৰযুক্তি প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কিমান Smart হৈ উঠিছে।

অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ ভৱিষ্যত

পৰী বৰা

ভাষা হ'ল মানৱ মনৰ ভাৱ প্ৰকাশৰ এটি শক্তিশালী মাধ্যম। এটা জাতিৰ নিজস্ব জাতীয় পৰিচয় প্ৰকাশ পায় সেই জাতিৰ ভাষা আৰু সংস্কৃতিত। অসমীয়া ভাষাৰ মূল জঁকাটো সংস্কৃত আৰ্যমূলীয় কিন্তু ইয়াৰ তেজ মঙহ জনগোষ্ঠীয়, অনাৰ্য মূলীয়। ভাৰতীয় সংবিধানৰ অষ্টম অনুচ্ছেদ অনুসৰি চৰকাৰীভাৱে স্বীকৃত অসমীয়া ভাষা ভাৰতৰ সমগ্ৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ এক সহযোগী ভাষা হিচাপে প্ৰচলিত হৈ আহিছে।

অসমীয়া ভাষাৰ ইতিহাস হাজাৰ বছৰ পুৰণি। বিভিন্ন স্তৰ অতিক্ৰম কৰি অসমীয়া ভাষা আজিৰ স্তৰত উপনীত হৈছে। সাম্প্ৰতিক সময়ত অসমীয়া ভাষা সাহিত্য গভীৰ সংকটৰ সন্মুখীন হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। লোকপিয়লৰ সমীক্ষালৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে সমগ্ৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত ব্যৱহৃত অসমীয়া ভাষাৰ ব্যৱহাৰ অন্য ৰাজ্যসমূহৰ লগতে অসমতো বহু পৰিমাণে হ্ৰাস পাইছে আৰু তাৰ বিপৰীতে হিন্দীকে ধৰি অন্যান্য বহু ভাষা-ভাষী লোকৰ সংখ্যা যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে যি অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সংকট নমাই আনিছে। তদুপৰি বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱত অসমৰ শিক্ষানুষ্ঠান, উদ্যোগ-প্ৰতিষ্ঠানত ইংৰাজী ভাষাৰ আধিপত্য, বেপাৰ বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত অসমলৈ অহা ব্যৱসায়ী সকলৰ অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি অৱহেলা, অসমীয়া অভিভাৱক সকলৰ অসচেতনতা, ইংৰাজী মাধ্যমৰ শিক্ষাক অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান, সংবাদ মাধ্যমৰ বাতৰিত অশুদ্ধ বানান, বাক্যাঠনি, বিসংগতিপূৰ্ণ বিশেষণ আৰু ক্ৰিয়াৰ প্ৰয়োগ, চৰকাৰী বেচৰকাৰী অনুষ্ঠানসমূহৰ নামফলক, কাৰ্য্যালয়ৰ জাননী, দৰ্খাস্ত, গোহাৰি পত্ৰ, প্ৰশাসনিক কাম কাজত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতি চৰম অৱহেলা, জাতি-সংস্কৃতি সাহিত্যৰ আভাস থকা পাঠ্যপুথিৰ ব্যৱস্থা আৰু বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমত ইয়াৰ প্ৰচলন, মাতৃ ভাষানুৰাগী অভাৱ ইত্যাদি বিভিন্ন সংবেদনশীল কাৰণত অসমীয়া ভাষাৰ ভৱিষ্যতৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সংকটে দেখা দিছে।

সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে বৰ্তমান অসমত পাঠকৰ সংখ্যা তেনেই নগন্য। অসমৰ প্ৰায় সৰহসংখ্যক মানুহেই বাতৰি-আলোচনী আদি পঢ়াৰ পৰা বিৰত থাকে। তদুপৰি বৰ্তমান সময়ত পুথিভঁড়ালৰ ব্যৱহাৰ দিনক দিনে হ্ৰাস পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু তাৰ ঠাই দখল কৰিছে তথাকথিত কিছুমান বিজতৰীয়া অনুষ্ঠানে। বৰ্তমান সময়ত লেখক সাহিত্যিক সকলে সময়ৰ লগত খাপ খুৱাই গল্প উপন্যাস ৰচনা কৰোঁতে প্ৰতিটো চৰিত্ৰৰ মুখত দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ হোৱা অনেক ইংৰাজী শব্দৰ ছবছ ৰূপ দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা দেখা যায় যাৰ ফলত সাহিত্যই উত্তৰ আধুনিকতাৰ সাজ পিন্ধিছে যদিও বহুতো থলুৱা শব্দ কালৰ গৰাহত হেৰাই গৈছে। ইংৰাজী শব্দৰ লিপ্যন্তৰ ৰূপটো ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত বহুতো অসমীয়া শব্দৰ ব্যৱহাৰ বৰ্তমান সাহিত্যত লোপ পাব আৰম্ভ কৰিছে। অৱশ্যে ইউনিক’ডৰ ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰচলনে এই ক্ষেত্ৰত অলপ হ’লেও সচেতনতা কঢ়িয়াই আনিছে।

অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ ভৱিষ্যত যদি আমি সংকটমুক্ত কৰি ভাষাটোক চিৰযুগমীয়া কৰিবলৈ বিচাৰো, তেন্তে আমি ভাষাটোৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল আৰু দায়বদ্ধ হ’বলৈ প্ৰচেষ্টা কৰিব লাগিব আৰু লগতে নৱ প্ৰজন্মক নিজৰ ভাষাটোৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰি তুলিবলৈ যত্ন কৰিব লাগিব। অসমীয়া ভাষা প্ৰয়োগত থকা জটিলতা সমূহ দূৰ কৰি এক বৌদ্ধিক আন্দোলন গঢ়ি তুলিব লাগিব।

“

বৰ্তমান সময়ত লেখক
সাহিত্যিক সকলে
সময়ৰ লগত খাপ খুৱাই
গল্প উপন্যাস ৰচনা
কৰোঁতে প্ৰতিটো
চৰিত্ৰৰ মুখত দৈনন্দিন
ব্যৱহাৰ হোৱা অনেক
ইংৰাজী শব্দৰ ছবছ ৰূপ
দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা দেখা
যায় যাৰ ফলত
সাহিত্যই উত্তৰ
আধুনিকতাৰ সাজ
পিন্ধিছে যদিও বহুতো
থলুৱা শব্দ কালৰ
গৰাহত হেৰাই গৈছে।

”

গ্ৰাম্য পৰ্যটনৰ সম্ভাৱনা

দিপাঞ্জলী মণ্ডল

সংস্কৃতি জাতিৰ দাপোন স্বৰূপ। অসম তথা ভাৰতবৰ্ষত বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মানুহে বসবাস কৰে। সকলো মানুহৰ হাবিয়াস বেলেগ বেলেগ। কিছুমান মানুহ নতুন নতুন ঠাই ভ্ৰমণ কৰি সেই ঠাইৰ সংস্কৃতি, খাদ্যাভাস তথা সাজপাৰ আদিৰ বিষয়ে জানিবলৈ আগ্ৰহী। ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাই বৰ্তমান পৰ্যটন স্থলীলৈ পৰিণত হৈছে। যুগৰ লগতে পৰিবহন ব্যৱস্থাও উন্নত হ'বলৈ ধৰিছে। ফলত মানুহৰ অতি দুৰ্গম অঞ্চলবোৰলৈ যাবলৈ সুবিধা হৈছে। পূৰ্বতে, পৰ্যটন বুলি ক'লে অকল বিখ্যাত ঠাইবোৰলৈ যোৱাৰ কথা ভাবিছিল।

অসমৰ প্ৰেক্ষাপটত যদি পৰ্যটনৰ প্ৰসংগ টানি অনা হয় তেন্তে অসমত প্ৰচুৰ পৰ্যটন স্থলী আছে। মঠ-মন্দিৰ, ৰাজকাৰেং, অভয়াৰণ্য, পৰ্বত-পাহাৰ, নদ-নদীৰ লগতে যিহেতু অসমত বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ লোকে বসবাস কৰে। সেই জাতি-জনগোষ্ঠীৰ সাজপাৰ, খাদ্য সংস্কৃতিবোৰ পৰ্যটক সকলে চাবলগীয়া বিষয়। সঠিক ধৰণৰ আঁচনিৰ দ্বাৰা এখন গাঁও সুন্দৰ পৰ্যটন স্থলী ৰূপে গঢ় দিব পৰা যায়। গ্ৰাম্য পৰ্যটনৰ দ্বাৰা অৰ্থনৈতিকভাৱে অসমৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলসমূহ সুদৃঢ় হ'ব।

অসমৰ গ্ৰাম্যঞ্চলক পৰ্যটন স্থলীলৈ ৰূপান্তৰ কৰিবৰ বাবে বিভিন্ন পথ আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে নৈ পৰীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰা মিচিং জনজাতিৰ জীৱন ধাৰণ প্ৰণালী, তেওঁলোকৰ সাজপাৰ, খাদ্য, ৰীতি-নীতি সমূহ বিশ্ব দৰবাৰত তুলি ধৰিবলৈ তেনে গাঁওসমূহক পৰ্যটন স্থলীলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পাৰি। লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ঢকুৱাখনাত থকা মুগাশিল্প এটা কৃষিভিত্তিক কুটিৰ শিল্প। পলুৰ পৰা কিদৰে সূতা প্ৰস্তুত কৰে। এইটোও এটা চাবলগীয়া বিষয়। ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰখনত প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা থকা মুগাশিল্পক জীয়াই ৰখা এই মুগাপালকক ৰাজ্য চৰকাৰে অথবা ৰাজ্যৰ বেচম বিভাগে সহায় আগবঢ়ালে নিশ্চয় ঢকুৱাখনাৰ বেচম ক্ষেত্ৰখনে অধিক গতিশীলতা লাভ কৰিব আৰু পৰ্যটন স্থলীলৈ পৰিৱৰ্তন হ'ব আৰু অসমৰ মুগা শিল্পইও বিশ্বত সুনাম অক্ষুণ্ণ ৰাখিবলৈ সক্ষম হ'ব।

গ্ৰাম্য পৰ্যটনৰ যেনেদৰে সুবিধা আছে তেনেদৰে অসুবিধাও আছে। পৰ্যটকসকলৰ আগমনৰ লগে লগে সেই অঞ্চলৰ যান-বাহনৰ চলাচল বহু পৰিমাণে বৃদ্ধি পাব তাৰ ফলত সেই অঞ্চলত বায়ু প্ৰদূষণৰ সমস্যাই দেখা দিব। পৰ্যটকসকলে ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন সা-সামগ্ৰীৰ পৰা আৱৰ্জনাৰ সৃষ্টি হ'ব। অৱশ্যে এইধৰণৰ দিশবোৰৰ প্ৰতি সচেতন হ'লে ই অসুবিধা হৈ নাথাকে। পৰ্যটনে সমগ্ৰ বিশ্বতে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে। ১৯৮০ চনৰ পৰা ৰাষ্ট্ৰসংঘই প্ৰতিবছৰে ২৯ চেপ্তেম্বৰ দিনটোত বিশ্ব পৰ্যটন দিৱস হিচাপে পালন কৰি আহিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা পৰ্যটন বিষয়টোত আৰু উদগনি জনাইছে। অসমত বৰ্তমানেও এনেবোৰ পৰ্যটন স্থলী গঢ়ি উঠা নাই। যদিহে অসম পৰ্যটনৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ে তেন্তে অসমৰ অৰ্থনীতি তথা সমাজ সংস্কৃতিয়ে নতুন মাত্ৰা লাভ কৰিব।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ সাহিত্য ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু গোলকীয়া প্ৰত্যাছান

স্বপ্নালী বৰগোহাঁই
সহকাৰী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

প্ৰস্তাৱনা :

ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল স্বৰূপাৰ্থত যাৰ ভৌগলিক চাৰিসীমাই বৰ্তমানৰ অসম, মেঘালয়, অৰুণাচল, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম, মনিপুৰ আৰু ত্ৰিপুৰা ৰাজ্যক সামৰিছিল, প্ৰাগ্-ঐতিহাসিক যুগত প্ৰাগজ্যোতিষ বা কামৰূপ নামেৰেই প্ৰসিদ্ধ আছিল। ৰামায়ণ, মহাভাৰত, কালিকা পুৰাণ আদি সংস্কৃত গ্ৰন্থৰ বৰ্ণনাৰ আধাৰত ইয়াৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল ধাৰণাটো যিটো আহিছে, সি আপেক্ষিকভাৱে এটা নতুন ধাৰণা। ঔপনিবেশিক কালৰ পৰাহে এই উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল শব্দটো ব্যৱহাৰ হ'বলৈ ধৰিলে।

উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সাহিত্য বুলি ক'লে ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এই সাত ৰাজ্যৰ সাহিত্যকে সহজভাৱে ক'ব পাৰি। ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইৰ দৰে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলতো বিভিন্ন ভাষা-সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন জনজাতি আছে। এই জনজাতিসমূহৰ জীৱন আৰু সমাজভিত্তিক অধ্যয়নক উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সাহিত্যই সামৰি লয়। ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এই ৰাজ্যসমূহৰ জনগোষ্ঠীসকলৰ প্ৰত্যেকৰে নিজ নিজ সাহিত্যিক, সাংস্কৃতিক, সামাজিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ভাষিক অৱস্থানলীৰ ভিত্তিত সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত আহি পৰা সমস্যাসমূহ তেওঁলোকৰ সাহিত্যত কেনেদৰে প্ৰতিফলিত হৈছে, সেই বিষয়ে বিচাৰ বিশ্লেষণৰো যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সাহিত্য অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰখন যথেষ্ট বিশাল ক্ষেত্ৰ। আমাৰ এই আলোচনাত

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ অন্যতম ৰাজ্য অৰুণাচল প্ৰদেশৰ সাহিত্যৰ ওপৰত সম্যক আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

মূল বিষয়ৰ আলোচনা :

এসময়ত উত্তৰ পূব সীমান্ত অঞ্চল (North East Frontier Agency-NEFA) অৰ্থাৎ নেফা নামেৰে জনাজাত অঞ্চলটোৱেই হ'ল আজিৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ। প্ৰকৃতিয়ে অকৃত্ৰিম হাতৰ পৰশেৰে সজাই তোলা অৰুণাচলত প্ৰায় ২৬ টাৰো অধিক প্ৰধান জনজাতি আৰু ভালেমান উপজাতিয়ে বসবাস কৰে। জাতিগতভাৱে এওঁলোকৰ মাজত সাদৃশ্য আছে যদিও সংস্কৃতি, পৰম্পৰা আৰু উপভাষাৰ পাৰ্থক্য আছে।

অৰুণাচলৰ সাহিত্য অধ্যয়ন কৰিলে দেখা যায় যে, ১৯ শতিকাৰ পৰাহে ইয়াৰ লিখিত সাহিত্যৰ চৰ্চা আৰম্ভ হৈছিল। অৱশ্যে প্ৰাচীন কালৰে পৰা এই অঞ্চলত য'ত মৌলিক পৰম্পৰা যে অধিক প্ৰধান আছিল, সেইয়া অনস্বীকাৰ্য। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ বহু গোষ্ঠী বিশেষকৈ পাহাৰীয়া জনজাতিসকলৰ মৌখিক সংস্কৃতি যথেষ্ট সমৃদ্ধিশালী। এই আঞ্চলিক সাহিত্যই অঞ্চলটোৰ মিথ, কিংবদন্তি, লোক কথা, গীত, নৃত্য আদি সামৰি লৈছে। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ পৰা উৎপাদিত আধুনিক সাহিত্যৰ অধিকাংশই এই মৌখিক পৰম্পৰাৰ আধাৰত ৰচিত হৈছে।

অৰুণাচলৰ সাহিত্য চৰ্চা কৰা সাহিত্যিকসকলে প্ৰথমে অসমীয়া ভাষাৰ মাধ্যমেৰে সাহিত্য চৰ্চা কৰিছিল। ১৯৭২ চনত ভাৰতৰ মানচিত্ৰত 'অৰুণাচল' ৰূপে পৰিচিত হোৱা নেফা এনে এখন ৰাজ্য, য'ত বসবাস কৰা বিভিন্ন জনজাতিৰ মাজত ভাষা, ধৰ্ম, সংস্কৃতি সুকীয়া সুকীয়া। সেয়েহে ইয়াৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বাবে মাতৃভাষাৰ পিছত অসমীয়া ভাষা সংযোগী ভাষা ৰূপে ব্যৱহৃত হৈছিল। স্বাধীনোত্তৰ কালছোৱাত ইয়াৰ বিদ্যালয়সমূহৰ শিক্ষাৰ মাধ্যমো আছিল অসমীয়া। ফলস্বৰূপে অৰুণাচলৰ ভালেকেইজন লেখকে অসমীয়া ভাষাত সাহিত্য চৰ্চা কৰিছিল। অসমীয়া ভাষাত সাহিত্য চৰ্চা কৰা অৰুণাচলৰ দুজন উল্লেখযোগ্য সাহিত্যিক হ'ল লুস্মেৰ দাই আৰু য়েছে দৰজে ঠংচি। ক'ব পাৰি যে যোৱা দুটামান দশকৰ আগলৈকে লুস্মেৰ দাই, য়েছে দৰজে ঠংচিৰ নামেই অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ সাহিত্যানুৰাগীৰ মাজত পৰিচিত আছিল।

অৰুণাচলৰ প্ৰথম অসমীয়া সাহিত্যিক বুলি ক'ব পৰা লুস্মেৰ দাই দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰাৱস্থাতেই তেওঁৰ 'পাহাৰৰ শিলে শিলে' পুথিখন ৰচনা কৰিছিল। এইখনেই অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আদি জনজাতিৰ জীৱনৰ পটভূমিত ৰচিত হোৱা প্ৰথম অসমীয়া উপন্যাস। আদি জনজাতিৰ জীৱনৰ পটভূমিত ৰচিত লুস্মেৰ

উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ বহু গোষ্ঠী বিশেষকৈ পাহাৰীয়া জনজাতিসকলৰ মৌখিক সংস্কৃতি যথেষ্ট সমৃদ্ধিশালী। এই আঞ্চলিক সাহিত্যই অঞ্চলটোৰ মিথ, কিংবদন্তি, লোক কথা, গীত, নৃত্য আদি সামৰি লৈছে।

যিকেইজন অৰুণাচলৰ
সাহিত্যিকৰ বৰ্তমান দেশত
পৰিচিত হৈ আছে,
তেওঁলোকে ইংৰাজী আৰু
হিন্দী ভাষাত সাহিত্য চৰ্চা
কৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত
উল্লেখযোগ্য হ'ল মামাং
দাই আৰু যমুনা বিনি।

দাইৰ কেইখনমান উপন্যাস হ'ল 'পৃথিৱীৰ হাঁহি', 'মন আৰু মন', 'কইনাৰ মূল্য' আদি।
লুশ্বেৰ দাইৰ শেষৰ উপন্যাস হ'ল 'ওপৰ মহলা'। এইখন 'সাদিন' কাকতৰ ২০০২
বৰ্ষৰ বিহু সংখ্যাৰ আলোচনীত প্ৰকাশ হৈছিল। তেওঁৰ একমাত্ৰ সাধুকথাৰ পুথি হ'ল
'উদয়াচলৰ সাধু'।

অৰুণাচল প্ৰদেশৰ আনজন অসমীয়া ভাষাত সাহিত্য চৰ্চা কৰা সাহিত্যিক য়েচে
দৰজে ঠংচিয়ে ছাত্ৰ জীৱনৰ পৰাই সাহিত্য চৰ্চা কৰিছিল। ঠংচিয়ে কটন কলেজত পঢ়ি
থকা অৱস্থাতে তেওঁৰ দহোটা সাধু সন্নিৱিষ্ট কৰা 'কামেং সীমান্তৰ সাধু' (১৯৭৬)
শিশুসকলৰ বাবে অনুপম উপহাৰ। এইখনেই ঠংচিৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ প্ৰথম প্ৰকাশিত
পুথি। তেওঁৰ প্ৰকাশিত উপন্যাস হ'ল 'চনম'। 'চনম' অৰ্থাৎ ভাগ্যৱতী। হিমালয়ৰ
সুউচ্চ পৰ্বতমালাত বসবাস কৰা 'ব্ৰোকপা' নামৰ পশুপালকসকলৰ জীৱনৰ আধাৰত
ৰচিত ইয়াৰ কাহিনীভাগ। চেৰদুকপেন সমাজৰ পটভূমিৰ আধাৰত ৰচিত তেওঁৰ
দ্বিতীয়খন উপন্যাস হ'ল 'লিঙঝিক'। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ জনগোষ্ঠীসকলৰ জীৱনৰ
আধাৰত ৰচিত তেওঁৰ আন দুখন উপন্যাস হ'ল 'মৌন গুঁঠ মুখৰ হৃদয়' আৰু 'শৰ কটা
মানুহ'। 'পাপৰ পুখুৰী' ঠংচিৰ ৰচিত গল্প সংকলন।

লুশ্বেৰ দাই আৰু য়েচে দৰজে ঠংচি এই দুয়োজন সাহিত্যিকেই সম্ভৱতঃ অসমীয়া
ভাষাত লিখা অৰুণাচলৰ অন্তিম সাহিত্যিক বুলি পৰিগণিত হ'ব। কাৰণ অৰুণাচলৰ
আন কোনো জনগোষ্ঠীৰ পৰা অসমীয়া ভাষাত লিখা সাহিত্যিক বৰ্তমান নাই।
যিকেইজন অৰুণাচলৰ সাহিত্যিকৰ বৰ্তমান দেশত পৰিচিত হৈ আছে, তেওঁলোকে
ইংৰাজী আৰু হিন্দী ভাষাত সাহিত্য চৰ্চা কৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ'ল
মামাং দাই আৰু যমুনা বিনি।

মামাং দাইৰ 'দ্যা স্কাই কুইন' আৰু 'ওৱাল আপন এ মুনটাইম' লোক কথাৰ আধাৰত
ৰচিত গ্ৰন্থ। ২০০৬ চনত তেওঁৰ প্ৰথম উপন্যাস 'দ্যা লিজেণ্ড অফ পেনচাম' প্ৰকাশ
পায়। ইয়াৰ পিছত তেওঁৰ ৰচিত উপন্যাসসমূহ হ'ল 'ষ্টুপিড কিউপিড', 'দ্যা ব্লেক হিল',
'এস্কেপিং দ্যা লেণ্ড', 'ৰিভাৰ পয়েমচ', 'হামব্ৰিয়েমাইজ লুম', 'দ্যা বাল্ম অফ টাইম',
'মিডচামাৰ চাৰভাইভেল লিৰিক্স' তেওঁৰ কবিতা সংকলন। তেওঁৰ অ-কাল্পনিক
ৰচনাৱলীসমূহ হৈছে 'অৰুণাচল প্ৰদেশ : জনতা হিডেন লেণ্ড' আৰু 'মাউণ্টেন হাৰভেষ্ট
: জনতা ফুড অফ অৰুণাচল প্ৰদেশ'।

যমুনা বিনি আন এগৰাকী অৰুণাচলৰ উল্লেখযোগ্য সাহিত্যিক। হিন্দী ভাষাৰ
লগতে নিচি ভাষাতো তেওঁ সাহিত্য চৰ্চা কৰিছে। তেওঁ ভ্ৰমণ সাহিত্য, চুটি গল্পৰ পৰা
আৰম্ভ কৰি কবিতালৈকে সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশত সাহিত্য চৰ্চা কৰিছে। তেওঁৰ 'উইমোক
নায়েছি লোককথাইয়ে' নামৰ এখন লোক সাহিত্য বিষয়ক উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ।

সম্প্ৰতি অৰুণাচল প্ৰদেশৰ যুৱক-যুৱতীসকল সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰতি যথেষ্ট অনুৰাগী
হৈ উঠিছে। নৱপ্ৰজন্মৰ কেইগৰাকী লেখক-লেখিকাৰ গল্প আৰু কবিতাৰ মাজত পাহাৰীয়া
জনপ্ৰপাতৰ সতেজতা আৰু আধুনিকতাৰ আঘাতত বেদনাসিক্ত হোৱা অন্তৰৰ মালিতা
তুলি ধৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়। মিৰাণ্ডা পাৰটিন, চাটুং লোৱাণ্ড, চুবি টাবাই আদি
গল্পকাৰৰ গল্পৰ মাজত সজীৱ হৈছে জনগোষ্ঠীয় গাঁৱৰ কথা, প্ৰকৃতিৰ কথা। চুবি টাবাই
ইতিমধ্যে 'এ নাইট উইথ দ্যা টাইগাৰ' গল্পৰ বাবে নিউ এছিয়ান শ্বৰ্ট ষ্টৰী পুৰস্কাৰ পাইছে
২০২০ চনত আৰু 'লষ্ট ভিলেজ' গল্পৰ বাবে আন্তৰ্জাতিক প্ৰকৃতি-সাহিত্য

প্ৰতিযোগিতাত তৃতীয় পুৰস্কাৰ পাইছে। আনহাতে জমিৰ জিনি, চাচুম ব'ছাই, ট'ক' চিৰাম, নাবাম তেৰাং, জ্ঞাতি আম্পি আদিৰ কবিতাৰ মাজত জিলিকি আছে অৰুণাচলৰ সজীৱ গাঁও, নৈ আৰু প্ৰকৃতিৰ ধ্বংসৰ অনুভৱৰ কথা।

উপসংহাৰ :

পৰিশেষত ক'ব পাৰি বিভিন্ন জনজাতি আৰু উপজাতিয়ে বসবাস কৰা অৰুণাচল প্ৰদেশৰ জনজাতিসমূহৰ মাজত প্ৰায় এশতকৈ অধিক দোৱান আছে। ভাষাৰ এই ভিন্নতা দূৰ কৰিবলৈ প্ৰথম অৱস্থাত অসমীয়া ভাষাই সংযোগী ভাষা ৰূপে তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰচলিত হৈ আছিল। কিন্তু নতুন প্ৰজন্মৰ হাতত সিয়ো শিথিল হৈ পৰাৰ উপক্ৰমে দেখা দিলে। ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু গোলকীয় পৃথিৱীলৈ যি প্ৰভুত পৰিৱৰ্তন আনিছে, সেই অৱস্থাত তেওঁলোকৰ যি নিজস্ব ভাষা আছে, সেই ভাষাসমূহক যথেষ্ট ক্ষতি সাধন কৰিছে। অৰুণাচল প্ৰদেশত হিন্দী আৰু ইংৰাজী ভাষাই সৰ্বত্ৰ আৱৰি ধৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। ইয়াৰ বিদ্যালয়সমূহত শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে নিজৰ মাতৃভাষাৰ পৰিৱৰ্তে হিন্দী আৰু ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰচলন হ'বলৈ ধৰিলে। তদুপৰি যিকোনো অৰুণাচলৰ সাহিত্যিক বৰ্তমান সাহিত্য চৰ্চা কৰিছে তেওঁলোকৰ বহুতেই নিজৰ মাতৃভাষাৰ পৰিৱৰ্তে হিন্দী আৰু ইংৰাজী ভাষাৰ মাধ্যমত সাহিত্য চৰ্চা কৰিছে। অতি ক্ষিপ্ৰতাৰে এই ইংৰাজী আৰু হিন্দী ভাষাৰ আগ্ৰাসনক ৰোধ নকৰিলে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বহুতো ভাষাৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ হৈ পৰিব। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ শিক্ষিত লোকসকল আগবাঢ়ি আহিব লাগিব। নিজৰ আঞ্চলিক ভাষাসমূহক জীয়াই ৰাখিবলৈ হ'লে সেই ভাষা চৰ্চা কৰাৰ লগতে আঞ্চলিক ভাষাসমূহৰ মাধ্যমত সাহিত্য চৰ্চা কৰিব লাগিব। কেৱল সেয়ে নহয়, আঞ্চলিক ভাষাসমূহলৈ অন্যান্য ভাষাৰ সাহিত্য অনুবাদ কৰি সেই ভাষা সমূহক সমৃদ্ধিশালী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। লগতে অৰুণাচলৰ বিভিন্ন ভাষিক লোকসকলে নিজ নিজ ভাষাৰ লগতে দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলৰ ভাষাসমূহ শিকিবলৈ চেষ্টা কৰি আঞ্চলিক ভাষাসমূহৰ মাধ্যমত ভাৱৰ আদাম-প্ৰদান কৰি সেই সমূহক সক্ৰিয় কৰি ৰাখিব পাৰিলে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভাষা সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু গোলকীয় যি প্ৰত্যাহ্বান আহি পৰিছে, সেই প্ৰত্যাহ্বানক অতিক্ৰম কৰিব পাৰিব।

প্ৰসংগ পুথি :

১। বৰপূজাৰী বৰঠাকুৰ, জিতাজ্জলি : য়েছে দৰজে ঠংচি - ৰামধেনুৰে সেতু গঢ়া এক অনন্য পথিক, বেদকণ্ঠ, যোৰহাট-৬, ১ম প্ৰকাশ, ৪ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১২।

২। মহন্ত চৌধুৰী, সুবাসনা; ডেকা বুজৰ বৰুৱা পল্লবী : অসমৰ জনগোষ্ঠীয় লোক সাহিত্য, অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়, ১ম প্ৰকাশ, মাৰ্চ, ২০০৯।

৩। শইকীয়া, অজিৎ : জনজাতীয় জীৱনভিত্তিক অসমীয়া উপন্যাস, সাৰদা প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, ১ম প্ৰকাশ, জুলাই ২০০৫।

৪। শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ : ভাৰতৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ পৰিৱেশ্য কলা, বনলতা, গুৱাহাটী-১, ৩য় সংস্কৰণ, জুলাই, ২০১৯।

আঞ্চলিক
ভাষাসমূহলৈ
অন্যান্য ভাষাৰ
সাহিত্য অনুবাদ
কৰি সেই ভাষা
সমূহক
সমৃদ্ধিশালী
কৰিবলৈ চেষ্টা
কৰিব লাগিব।

কৃষ্ণ চন্দ্ৰৰ জামুগছ আৰু ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থা

কল্পনা বৰা

ভাৰতীয় সাহিত্যৰ এটি বিখ্যাত গল্প হ'ল কৃষ্ণ চন্দ্ৰৰ 'জামুগছ' গল্পটোত এজন মানুহৰ গাৰ ওপৰত এজোপা জামুগছ উভালি পৰাৰ কাহিনী বৰ্ণিত হৈছে। ৰাতিপুৱা এজন মালিয়ে মানুহজনৰ ওপৰত পৰি থকা গছডাল দেখিছিল। সাধাৰণতে পৰি থকা মানুহজনৰ গাৰ পৰা গছজোপা কাটি মানুহজনৰ জীৱনটো ৰক্ষা কৰিব লাগিছিল। কিন্তু তাকে নকৰি মালীজনে ইজন ব্যক্তিৰ ওচৰৰ পৰা সিজন ব্যক্তিৰ ওচৰলৈ দৌৰি থকা দেখা যায়।

উভালিপৰা জামুগছ জোপাক লৈহে সকলো মানুহৰে মনত আঘাত লাগিল। এজন মানুহ যে জীয়াই জীয়াই মৃত্যু মুখলৈ গৈ আছে তাৰ প্ৰতি কাৰো অনুসূচনা নাই। গল্পটোত উল্লেখ কৰা এই ঘটনাৰ দ্বাৰা গল্পকাৰে সমাজত বসবাস কৰা কিছুমান স্বাৰ্থপৰ মানুহৰ ভিতৰৰ লেতেৰা মনটো সুন্দৰভাৱে দাঙি ধৰিছে। মানুহজনক বচাবলৈ হ'লে গছজোপা কাটি পেলাব লাগিব। কিন্তু কেতবোৰ চৰকাৰী বাধ্য বাধকতাৰ বাবে গছজোপা কাটিব পৰা হোৱা নাই। ইখন টেবুলৰ পৰা সিখন টেবুললৈ ইটো বিভাগৰ পৰা সিটো বিভাগলৈ গছ কটাৰ ফাইলটো ভ্ৰমণ কৰি আছে। গাৰ ওপৰত গছ পৰি থকা মানুহটো সেই কষ্ট চাই থাকিব নোৱাৰি তাৰে কেইজনমান লোকে আইন নিজে হাতত তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিছে কিন্তু তাৰে আশংকাত পুলিচে তেওঁলোকক পহৰা দি আছে। জামুগছৰ তলত পৰা মানুহজন এজন দক্ষ কবি। দিন বাগৰাৰ লগে লগে মানুহে সেই ব্যক্তিজন যে এজন কবি সেইয়া সকলো গম পালে। তাৰ মাজতে কবিয়ে আগতে লাভ নকৰা সন্মানো লাভ কৰিলে। সাহিত্য অকাডেমীৰ সদস্য হ'ল। কবিয়ে সেইসেই কাতৰে অনুৰোধ কৰিছে যে তেওঁক সোনকালে জামুগছ জোপাৰ তলৰ পৰা যাতে উলিয়াই আনে।

জামুগছ গল্পটোত কৃষ্ণ চন্দ্ৰই পৰ্যবেক্ষণ কৰা সেই প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাৰ আজিও পৰিৱৰ্তন হোৱা নাই। ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাৰ আইনী মেৰপাক, দায়িত্বহীনতা তথা কৰ্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰা মানুহৰ ছবি গল্পটোৰ মুখ্য দিশ।

সমাজৰ এইবোৰ দিশৰ প্ৰতি তীব্ৰ ব্যংগ গল্পটোৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। সহজ-সৰল ভাষা তথা হৃদয় চুই যাব পৰা কাহিনী কথাত কৃষ্ণ চন্দ্ৰৰ 'জামুগছ' গল্পটোক এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে।

অন্ধবিশ্বাস বনাম বৈজ্ঞানিক মানসিকতা

ৰাখী শইকীয়া

বৰ্তমান সময়ত প্ৰতিজন মানুহেই বৈজ্ঞানিক প্ৰগতিত বিশ্বাসী। মানৱ সমাজলৈ ইয়াৰ অৱদান প্ৰতিজন মানুহেই কম বেছি পৰিমাণে উপলব্ধি কৰে। আজি যদি আমি পৃথিৱীখনক গোলকীয় গাওঁ বুলি কৈছো তেন্তে এইটো সম্ভৱ হৈছে বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰসমূহৰ প্ৰযুক্তিগত প্ৰয়োগৰ ফলত যোগাযোগ আৰু পৰিবহন ব্যৱস্থালৈ অনা বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তনসমূহৰ বাবে। বৈজ্ঞানিক প্ৰগতিয়েই হ'ল মানুহৰ প্ৰগতিৰ মূল কাৰক আৰু সেই প্ৰগতিৰ মূলতে প্ৰয়োজন বৈজ্ঞানিক মানসিকতা।

ৰাতিপুৱা শুই উঠাৰ পৰা শোৱালৈকে আমি বৈজ্ঞানিক আৱিষ্কাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। এই কথা কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। সমান্তৰালভাৱে বাতৰি কাকত, টি.ভিত ভাহি আহে ডাইনী হত্যা, নৰবলি, বেজালিৰ খবৰ। টি.ভি.ৰ স্ক্ৰীণত জিলিকি থাকে পুৰুষ বশীকৰণ মন্ত্ৰৰ বাবে যোগাযোগৰ বিজ্ঞাপন। নিঃসন্তান দম্পতীক সন্তান দিয়া, স্বামী-স্ত্ৰীৰ সুখী দাম্পত্য জীৱনৰ চাবিকাঠিৰ বাবে যোগাযোগ কৰক বাবা, দেৱক ইত্যাদি। এতিয়াও মাজে মাজে বাগিচা অঞ্চলত নৰবলি দিয়াৰ কথা শুনা যায়। অন্ধবিশ্বাসৰ আটাইতকৈ ঘৃণনীয় দিশ ডাইনী হত্যাও হৈ আছে। এই ক্ষেত্ৰত অসম ডাইনী অপৰাধ আইন, ২০১৫ খনো বিশেষভাৱে সফল হ'ব

পৰা নাই। ব্যক্তিগত ভাৱে আমি বিশ্বাস কৰোঁ যে আইনতকৈ এইক্ষেত্ৰত সজাগতাৰহে বেছি প্ৰয়োজন। এই সজাগতা সৃষ্টি কৰিব পাৰে কেৱল বৈজ্ঞানিক মানসিকতাইহে। গ্ৰামাঞ্চলবিলাকত এতিয়াও দেখা যায় তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ, জৰা-ফুঁকা অপপ্ৰয়োগ। বেমাৰ আজাৰ হ'লে বহুতো লোকে জৰা ফুঁকা কৰি ৰোগীক মৃত্যুৰ ফালে ঠেলি দিয়ে। সাপে কামুৰিলে বেজ লগোৱা, বাটত মেকুৰী দেখিলে যাত্ৰাভংগ বুলি ঘূৰি অহা মানুহৰো আকাল হোৱা নাই।

গুৱাহাটীৰ দৰে চহৰতো গৃহমংগলৰ পূজা কৰাৰ চলেৰে সোণৰ গহনা পাতি লৈ ঠগ-উধাও হোৱাৰ খবৰ আমি পাই থাকোঁ। এইবোৰ আচলতে হৈছে কিয় আমি ভাৱি চাইছোঁ? আমাৰ অন্ধবিশ্বাসৰ সুযোগ লৈ এচাম অসাধু লোকে নিজৰ স্বার্থ সিদ্ধি কৰি আছে। ইয়াৰ একমাত্ৰ কাৰণেই হৈছে বিজ্ঞানমনস্কতাৰ অভাৱ। গাড়ী এখন কিনিবলৈ লৈ বহু লোক প্ৰথমে মন্দিৰৰ পূজাৰীৰ চৰণ পায়গৈ। বৰ্তমান সময়ত মিডিয়াইও টিভিত ভূত প্ৰেত, ভগৱান ওলোৱাৰ খবৰ দিয়ে থাকে। কিন্তু এইয়া কৰিলে

ধৰ্মৰ দোহাই দি এতিয়াও
আমাৰ জীৱনৰ কৰ্মপন্থা
নিৰ্ভৰ কৰে পায়-নাপায়ৰ
তত্ত্বাৱধানত। চুৱা লগা, চুব
নাপায় ইত্যাদি এশ এবুৰি
নিয়ম-নীতিৰ মাজত
জীৱনে বাট হেৰুৱায়।

মিডিয়াৰ দায়িত্ব জানো শেষ হয়? সজাগতা বা বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ প্ৰসাৰ ঘটোৱাত মিডিয়া ই এক সবল ভূমিকা ল'ব পাৰে বা লোৱা উচিত।

কেতিয়াবা দেখা যায় বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ বা উচ্চ শিক্ষিত ব্যক্তিৰ দহোটা আঙুলিত গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ ভেদে নানা তৰহৰ আঙুঠি জিলিকি থাকে। যি গ্ৰহ, নক্ষত্ৰক লৈ নিৰন্তৰ গৱেষণা চলোৱা হৈছে, চন্দ্ৰলৈ মানুহ গৈছে, সেই গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত হ'বলৈ মানুহে লাখ টকা খৰচ কৰি আঙুঠি পিন্ধিছে। বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ হৈও বহুলোক বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ অধিকাৰী হ'ব নোৱাৰাটো হতাশাজনক কথা।

ধৰ্মৰ দোহাই দি এতিয়াও আমাৰ জীৱনৰ কৰ্মপন্থা নিৰ্ভৰ কৰে পায়-নাপায়ৰ তত্ত্বাৱধানত। চুৱা লগা, চুব নাপায় ইত্যাদি এশ এবুৰি নিয়ম-নীতিৰ মাজত জীৱনে বাট হেৰুৱায়। অথচ শ্ৰেণীকোঠাত আমি বিজ্ঞানৰ পাঠ আওৰাওঁ। বিজ্ঞানৰ অৱদানৰ ৰচনা লিখোঁ। কিন্তু মনবোৰ এতিয়াও তাহানিৰ আজোককাৰ দিনৰে হৈ আছে।

বিজ্ঞানে আমাক বাহ্যিক প্ৰগতিৰ ফালে আগবঢ়াই দিছে। আমি প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ অবিহনে এখোজো আগবঢ়াব নোৱাৰোঁ। কিন্তু আমি জীৱনত চালিত কৰিছোঁ সেই গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ আঙুঠিৰ বিধান আৰু পুৰা শুই উঠি কি দেখিলে ভাল ইয়াৰ মাজেৰে। যিখন দেশত ধৰিত্ৰী ঋতুমতী হোৱাৰ নামত লাখ টকা খৰচ কৰা হয়, গংগাৰ লেতেৰা পানীত ডুব মাৰিলে পাপ মোচন হয় বুলি বিশ্বাস কৰা হয়, গৰাখহনীয়াৰ দৰে সমস্যাক আওকাণ কৰা হয় আৰু নমামীৰ দৰে উৎসৰ পতা হয় সেইখন দেশত বিজ্ঞানমনস্কতাই এতিয়াও আন্ধাৰৰ বাট কাটিবলৈ বাকী আছে। ওপৰে ওপৰে প্ৰগতি ঠিকেই আছে কিন্তু আমাৰ মনবোৰ অন্ধবিশ্বাসৰ আন্ধাৰৰ পৰা কিমান দূৰ মুক্ত হৈছে? দৰাচলতে সীমিত এচাম মানুহৰ মাজতেই সীমাবদ্ধ হৈ আছে বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ কচৰং।

ৰেগিং

.....

কৃষ্টি বৰা

শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ ৰেগিং নিৰ্মূলৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়পালিকাই ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ আধাৰত কেইবাটাও ধাৰা, শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত এণ্টি ৰেগিং এফিডেভিট চাবমিছন আৰু প্ৰশাসনে এণ্টি ৰেগিং টোল ফ্ৰী নাম্বাৰ প্ৰচলন কৰাৰ পিছতো ৰেগিং আজিলৈকে একেবাৰে শেষ হৈ যোৱা নাই। অসম নালাগে, ভাৰত নালাগে, উপ মহাদেশীয় কোনো এখন ৰাষ্ট্ৰতে ৰেগিং আজিলৈকে বন্ধ হোৱা নাই। সময়ে সময়ে আমি শিক্ষানুষ্ঠান, হোষ্টেল আদিৰ মাজত প্ৰচলিত চিনাকি পৰ্বৰ নামত অমানৱীয় আৰু হিংসাত্মক ঘটনা কিছুমানৰ কথা

বৰ্তমান সময়ত আমাৰ
সমাজত ৰেগিঙকলৈ
বহুতো সমালোচনা
হোৱা দেখা যায়। এই
ক্ষেত্ৰত বিভিন্নজনে
বিভিন্ন মতামত
আগবঢ়াইছে যদিও
ৰেগিং কৰোতা সকলৰ
মতে ৰেগিং মানে
চিনাকি পৰ্ব।

শুনিয়ে আছে। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত
এটা ঐকান্তিক জাগৰণৰ প্ৰয়োজন আছে।
চিনিয়ে ৰেগিঙৰ নামত জুনিয়ৰ সকলৰ শাৰীৰিক
উপৰিও ৰেগিঙৰ নামত জুনিয়ৰ সকলৰ শাৰীৰিক
গঠন, ভাষিক পৰিচয়, লিংগ, জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম,
সাজ-পোছাক, যৌন অভিবিন্যাস, ৰাজনৈতিক
আদৰ্শ, সাংস্কৃতিক পৰিচয় আদিবোৰৰ প্ৰসংগত
‘বিদ্ৰূপ’ আৰু ‘হস্তক্ষেপ’ কৰি যাতে কোনো
কাৰণতে মানসিক হাৰা-শাস্তিও কৰিব নোৱাৰে।
এই বিষয় সমূহৰ গুৰুত্বসহকাৰে আলোচনাৰ
অতিকৈ প্ৰয়োজন আছে।

বৰ্তমান সময়ত আমাৰ সমাজত
ৰেগিঙকলৈ বহুতো সমালোচনা হোৱা দেখা
যায়। এই ক্ষেত্ৰত বিভিন্নজনে বিভিন্ন মতামত
আগবঢ়াইছে যদিও ৰেগিং কৰোতা সকলৰ মতে
ৰেগিং মানে চিনাকি পৰ্ব। কিন্তু চিনাকি পৰ্বৰ
নামত ৰেগিং কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মগজু
বিপথে পৰিচালিত কৰাটো কোনোৱে কামনা
নকৰে। আমাৰ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহলৈ এনে
কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আহে যি সকলৰ মাক-

দেউতাকে মাটি-বাৰী বন্ধকত দি, ধন ধাৰ কৰি অলেখ সপোন আৰু আশা
বুকুত বান্ধি ল’ৰা-ছোৱালীক পঢ়িবলৈ পঠায়। এনে পৰিয়ালৰ ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীসকলে উদগু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ৰেগিঙৰ বলি হৈ কলেজ বা হোষ্টেলৰ পৰা
পঢ়াশুনা এৰি গুচি যাব লগা হয় বা আত্মহত্যাৰ পথো বাছি ল’ব লগা
হয়। তাৰে এক উদাহৰণ শেহতীয়াকৈ সমগ্ৰ ৰাজ্যক জোকাৰি যোৱা ডিব্ৰুগড়
বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ঘটনাটোৰ কথাই ক’ব পাৰি। এই ব্যাধি বিধ নিৰ্মূল কৰাৰ
ক্ষেত্ৰত উপায়সমূহ এনেদৰে বিশ্লেষণ কৰিব পাৰি-

(১) ছাত্ৰ-একতা সভাই শিক্ষানুষ্ঠানৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ লগতে
ৰেগিঙকো এক গুৰুতৰ সমস্যা হিচাপে ঘোষণা কৰি ৰেগিং বন্ধ কৰাৰ
ক্ষেত্ৰত কঠোৰতকৈ কঠোৰ আইন প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব।

(২) চিনাকি পৰ্বৰ নামত কৰা এই ব্যাধিটোৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে
তীব্ৰ বিৰোধিতা কৰা উচিত।

(৩) আজিৰ যুগ প্ৰতিযোগিতাৰ যুগ, বিলাসিতাৰ যুগ তথাপিও
মানবীয় মূল্যবোধৰ, বিসৰ্জন নিদি ইয়াক আমি শিক্ষাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ
অংশ ৰূপে জীৱন চৰ্চাত প্ৰতিপালন কৰিব লাগিব।

(৪) কনিষ্ঠ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে দেশৰ সংবিধানখন ভালকৈ পঢ়ি নিজৰ
অধিকাৰসমূহৰ প্ৰতি সচেতন হ’ব লাগিব। মানৱ অধিকাৰ কি তাক ভালকৈ
বুজিব পাৰিব লাগিব।

(৫) শিক্ষক, ৱাৰ্ডেনসকলেও এইক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অন্তঃকৰণেৰে
সহায় আৰু মানসিকভাৱে শক্তি, সাঁহাৰি প্ৰদান কৰিব লাগিব।

মনালিছা

উন্মুনা শইকীয়া

বিশ্বৰ প্ৰসিদ্ধ চিত্ৰশিল্পী লিঅ' নাৰ্ডো ডা ভিন্সিৰ এক অন্যতম সৃষ্টি হৈছে 'মনালিছা'। মনালিছা নামটো লওঁতে পোনপ্ৰথমে মনলৈ আহিব এগৰাকী বিখ্যাত মহিলাৰ চিনাকী নাইবা কাৰোবাৰ ঘৰত মতা নাম বা সুন্দৰ নামৰ চিনাকী স্বৰূপ। কিন্তু আমি ভৱাৰ দৰে সেইবোৰ একোৰেই নহয়। 'মনালিছা' ইটালী দেশৰ বিখ্যাত চিত্ৰকৰ লিঅ' নাৰ্ডো ডা ভিন্সিৰ এক অপাৰ চিত্ৰৰ তুলিকা। তেখেতে এই চিত্ৰ অংকনৰ কাম আৰম্ভ কৰে ১৫০৩ চনত আৰু অংকনৰ কাম সমাপ্ত কৰে সুদীৰ্ঘ ৪ বছৰৰ পাছত।

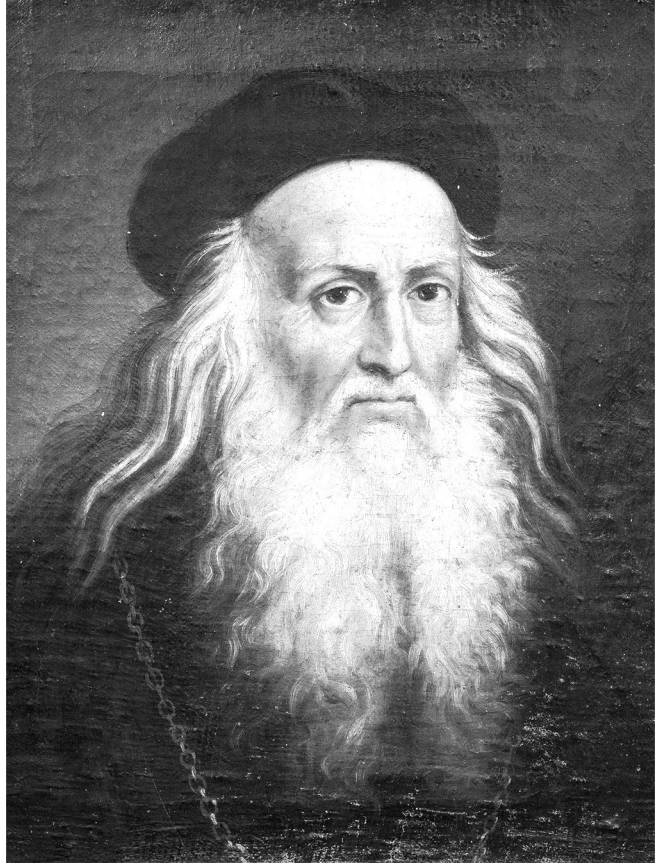
ছবিখনত মনালিছাৰ শৰীৰটো খণ্ডিত কৰি কঁকালৰ ওপৰৰ চিত্ৰ অংকিত কৰা হৈছে। চিত্ৰখনত দেখা গৈছে মূৰটো দৰ্শকৰফালে। হাত দুখনৰ এক বিশেষ ভঙ্গীমা শিল্পীয়ে তুলিকাৰে সজাই তুলিছে।

সাধাৰণতে মনালিছা ছবিখন দেখাত এক সাধাৰণ চিত্ৰৰ ৰূপ। কিন্তু চিত্ৰশিল্পীৰ দৃষ্টিৰে বিচাৰ কৰি চালে তাত দেখা যায় তিনিটা বৈশিষ্ট্য। প্ৰথমতে ইটালীয়ান অংকনৰ আৰ্হিৰে হাতখন অংকিত কৰা হৈছে, বাহু তথা হাতেৰে গঠিত ডিম্বাকৃতি গঢ়ৰ দ্বাৰা নিম্নভাগৰ ছবিৰ ওচৰ চপোৱা হৈছে। দ্বিতীয়তে দেখা যায় চিত্ৰখনৰ পাৰ্শ্বচিত্ৰন আৰু সমলভাগৰ

মনালিছা ছবিখনক লৈ
বহু বাদানুবাদ
মুখৰোচক কাহিনী
আজি পৰ্যন্ত অব্যাহত
আছে যদিও ছবিখনৰ
অন্তৰ্নিহিত কাব্যিক
সৌন্দৰ্যই আজিও
গুনমুগ্ধসকলক আপ্লুত
কৰি তোলে।

চমৎকাৰ ৰূপ। তৃতীয় বৈশিষ্ট্যটো হৈছে ছবিখনত মনালিছাৰ সেই বহুসময় হাঁহিটো। মনালিছা ছবিখনত দৰ্শকে একেফালৰ পৰা চালে দেখা পাই ‘মনালিছা’ৰ হাঁহি। কিন্তু আনফালে চালে দেখা পাই আকৌ আন এক কৰুণ ৰূপ। ই হৈছে হাঁহি আৰু কান্দোনাৰ এক মিশ্ৰিত ৰূপৰ সৃষ্টি যাক চিত্ৰশিল্পীয়ে সুন্দৰভাৱে ছবিখনত ফুটাই তুলিছে।

‘মনালিছা’ ছবিখন সৃষ্টি কৰা দিনৰ পৰাই আজিলৈকে মানুহৰ সমালোচনাৰ অন্ত নাই। অতীজৰ কিংবদন্তি অনুসৰি কিছুলোকে ছবিখন ফ্লোৰেন্সৰ এজন চহকী ব্যক্তি ডেল জিঅ’ক’ণ্ড’ৰ পত্নী মনালিছা ঘেৰাডৰ্নিৰ ছবি বুলি ক’ব খোজে। ১৫১৭ চনত ফ্ৰান্সৰ সম্ৰাট প্ৰথম ফ্ৰান্সিছে তেওঁৰ গা ধোৱা ঘৰৰ বেৰত আঁৰিবলৈ ছবিখন ৪,০০০ সোণৰ ফ্লৰিণ (প্ৰায় চাৰে পোন্ধৰ কিলোগ্ৰাম সোণ) দি ‘মনালিছা’ ছবিখন কিনি লয়।

ছবিখনৰ দৈৰ্ঘ্য ৭৭ ছেঃমিঃ আৰু প্ৰস্থ ৫০ ছেঃমিঃ। এই ছবিখনত চিত্ৰশিল্পী ডা-ভিন্সিয়ে তেওঁৰ নিজৰে অংকনশৈলী ‘ছুমেটো’ পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

মনালিছা ছবিখনক লৈ বহু বাদানুবাদ মুখৰোচক কাহিনী আজি পৰ্যন্ত অব্যাহত আছে যদিও ছবিখনৰ অন্তৰ্নিহিত কাব্যিক সৌন্দৰ্যই আজিও গুনমুগ্ধসকলক আপ্লুত কৰি তোলে।

মনালিছাৰ মূল ছবিখন বৰ্তমান ফ্ৰান্সৰ পেৰিছত অৱস্থিত লুভ মিউজিয়ামত সংৰক্ষণ কৰি ৰখা হৈছে। আজি এই মহান চিত্ৰৰ সৃষ্টিকৰ্তা লিঅ’ নাৰ্ডো ডা ভিন্সি আমাৰ মাজত নাই কিন্তু এই পৃথিৱীৰ পৰা মেলানি লোৱাৰ আগতে তেওঁ মানৱ সমাজ আনকি সমগ্ৰ চিত্ৰপ্ৰেমী ৰাইজলৈ যি জীৱনজোৰা সাধনাৰ অপূৰ্ব কীৰ্তি আগবঢ়াই থৈ গ’ল তাৰ বাবে আজি বিশ্বৰ প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়েই এইজন চিত্ৰশিল্পীৰ ওচৰত চিৰঋণী। তেখেতৰ এই চিৰস্মৰণীয় চিত্ৰ সৃষ্টিক আমি হাতযোৰে প্ৰণাম কৰি সন্মান জনোৱা উচিত।

ছাত্র ৰাজনীতি

পাহি ভূঞা

“সৌ আকাশেই মোৰ সীমানা
এই বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডই মোৰ ঠিকনা
এই পৃথিৱীয়েই মোৰ ঘৰ...”

Martin Luther King Junior য়ে, ১৯৬৩ চনৰ ২৪ আগষ্টৰ দিনা 'March on Washington for Jobs and Freedom' ত উদাত্ত কণ্ঠেৰে কৈ গৈছিল, মানুহ, মানুহৰ অধিকাৰ আৰু স্বাধীনতাৰ লগতে বৰ্নবাদৰ অপযশবোৰ। সেই বিখ্যাত বক্তৃতাই প্ৰত্যেকজন আমেৰিকানক প্ৰকৃতি প্ৰদত্ত অধিকাৰৰ প্ৰতি সচেতন কৰাৰ লগতে বিশ্ববাসীক চমকুত কৰিছিল।

ৰাজনীতি আমাৰ জনজীৱনৰ এক অভিন্ন অংগ। শিশু এটিয়ে গৰ্ভত স্থিতি লোৱাৰে পৰাই ৰাজনীতিৰে সংপৃক্ত হৈ পৰে আৰু আমৃত্যু কেতিয়াবা মৃত্যুৰ পাছতো সেই ৰাজনীতিৰ ক্ৰীড়া-প্ৰতিক্ৰিয়া চলি থাকে। গতিকে মোৰ দৃষ্টিত ছাত্ৰ আৰু ৰাজনীতি আচলতে পৃথক নহয়। সমাজৰ এজন অভিন্ন অংগ হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ৰাজনৈতিক বিষয়সমূহত অতি সক্ৰিয়তাৰে সহযোগ কৰা উচিত।

আমি আমাৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সদায় সচেতন হোৱা উচিত। যি সমাজ বা ব্যক্তি নিজৰ অধিকাৰৰ প্ৰতি সচেতন নহয়, সেই সমাজ বা ব্যক্তি যুগে যুগে শোষণৰ বলি হৈ আহিছে। আমি দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ বৰ্নবাদী সমাজৰ বিৰোধিতাৰে হোৱা বিপ্লৱৰ

বিষয়ে ক'ব পাৰো। নেলচন মেণ্ডেলাৰ সময়লৈকে সেই সুদীৰ্ঘ নব্বৈ দশকৰ শোষণ দমনৰ ইতিহাস ক'লা সময়ৰ সাক্ষী। ভাৰতৰ বৃটিছৰাজৰ সময়চোৱাই হওক বা এনেকুৱা হাজাৰ দৃষ্টান্ত ওলাব অধিকাৰৰ প্ৰতি থকা অসচেতনতাই মানৱ সভ্যতাক কিদৰে পিছুৱাই ৰাখিছিল।

ৰাজনীতি বুলিলে সততে আমাৰ এক নেতিবাচক মনোভাৱৰ সৃষ্টি হয়, হোৱাতো স্বাভাৱিক। সাম্প্ৰতিক সময়ৰ নীতি-আদৰ্শহীন কৰ্দ্যময় ৰাজনৈতিক বাতাবৰণেই এনে মনোভাৱৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই কৰ্দ্যৰ পৰা উদ্ধাৰৰ দায়িত্ব ছাত্ৰ সমাজৰ তথা ছাত্ৰ ৰাজনীতিৰ গুৰি ধৰা সকলৰ। ৰাজনৈতিক নেতিবাচক দৃষ্টিভংগীৰে চোৱাৰ সলনি সমাজ সংস্কাৰ আৰু সৃষ্টিৰ বাবে উদ্দেশ্য পথ আৰু লক্ষ্য সঠিক কৰি আগবাঢ়িব লাগিব।

যুৱ প্ৰজন্মৰ জীৱন গঢ় দিয়া আৰু তেওঁলোকক সক্ৰিয় নাগৰিক হ'বলৈ প্ৰস্তুত কৰাত ছাত্ৰ ৰাজনীতিয়ে এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

ভাৰতৰ প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰু দেৱে কৈছিল, “আজিৰ শিশু কালিলৈ দেশৰ ভৱিষ্যৎ।” সেয়েহে শিশু অৱস্থাৰ পৰাই ৰাজনীতিৰ বিষয়ে তেওঁলোকক অৱগত কৰাতো উচিত। ভাৰতত প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰাই এই শিক্ষা দিয়া দেখা যায়। বিদ্যালয় সমূহৰ ছাত্ৰ একতা সভাই এটা ভূমিকা পালন কৰি আহিছে।

নেলচন মেণ্ডেলা, মাদাৰ টেৰেছা, মহাত্মা গান্ধী, মাৰ্টিন লুথাৰ কিং জুনিয়ৰৰ পৰা বৰ্তমান অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মালৈকে প্ৰত্যেকেই একোখন বিশাল সমাজক নেতৃত্ব দি আছিল আৰু আছে। এওঁলোক সকলোৱেই এই নেতৃত্ব দিব পৰা গুণসমূহ ছাত্ৰাৱস্থাতে পৰা আয়ত্ত কৰিছে। অৰ্থাৎ ৰাজনীতিৰ মূল্যবোধ ছাত্ৰ অৱস্থাৰ পৰাই এওঁলোকৰ মনত গঢ় লৈ উঠিছে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজৰ অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সচেতন হৈ ৰাজনৈতিক বিষয়সমূহত সক্ৰিয়তাৰে সহযোগ কৰা উচিত।

“

ৰাজনৈতিক
নেতিবাচক
দৃষ্টিভংগীৰে চোৱাৰ
সলনি সমাজ
সংস্কাৰ আৰু সৃষ্টিৰ
বাবে উদ্দেশ্য পথ
আৰু লক্ষ্য সঠিক
কৰি আগবাঢ়িব
লাগিব।

”

নাৰীৰ সুৰক্ষিত জীৱন কেতিয়া ?

ৰশ্মি মিৰি

বৰ্তমান সময়ত নাৰীক পুৰুষৰ সৈতে সাংবিধানিকভাৱে সম অধিকাৰ দিয়া হৈছে যদিও নাৰীৰ প্ৰতি থকা শাসনকাৰী মনোবৃত্তি পুৰুষ সমাজৰ পৰা আঁতৰ হোৱা নাই। নাৰীসকল এতিয়া কেৱল শিক্ষা-দীক্ষাতে নহয়, বিভিন্ন বিভাগৰ চাকৰি, ক্ৰীড়া, কলা, সাহিত্য-সাংস্কৃতিক দিশত আৰু ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট আগবাঢ়ি গৈছে। কিন্তু নাৰী সুৰক্ষিত বা মুক্ত বুলি বিবেচনা কৰিব নোৱাৰো। আজিও নাৰী মুক্তভাৱে চলা-ফুৰা কৰাতো এটা সপোন হৈয়ে আছে। এচাম পুৰুষৰ হাতত নাৰী ধৰ্ষিতা, নিৰ্যাতিতা, লাঞ্চিতা আৰু অৱহেলিতা হৈয়ে আছে। এচাম পুৰুষৰ আধিপত্যশীল মনোবৃত্তিয়ে এতিয়াও নাৰীক ভোগৰ সামগ্ৰী কৰি ৰাখিব বিচাৰে। প্ৰতিটো ধৰ্ষণেই হৈছে পুৰুষতাত্ত্বিক মানসিকতালব্ধ আধিপত্য আৰু নাৰীক পৰাধীন কৰি ৰাখিব খোজাৰ একপ্ৰকাৰ নিৰ্দয় অভিব্যক্তি।

বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশে 'নাৰী সবলীকৰণ'ৰ বাবে তথা নাৰীৰ সন্মান বঢ়াবলৈ ভিন ভিন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। দেশৰ বহনক্ষম উন্নয়ন নিশ্চিত কৰিবলৈ আমাৰ সমাজত নাৰী সবলীকৰণ আৰু লিংগ সমতা অৰ্জন কৰা অতি প্ৰয়োজন। লিংগ সমতা আৰু নাৰী সবলীকৰণ নোহোৱাকৈ বহনক্ষম উন্নয়ন অসম্ভৱ। বহনক্ষম উন্নয়নে পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সামাজিক তথা অৰ্থনৈতিক উন্নয়নো গ্ৰহণ কৰে। লিংগ সমতা আৰু সবলীকৰণ নাথাকিলে দেশত ন্যায় বিচাৰ হ'ব নোৱাৰে আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনো নঘটে। কিন্তু এতিয়াও পুৰুষতান্ত্ৰিক ধ্যান-ধাৰণাই নাৰীক হয় প্ৰতিপন্ন কৰি নাৰীৰ সম-অধিকাৰ, সম-মৰ্যাদাক অন্তঃ সাৰশূণ্য কৰি প্ৰত্যাছানৰো সৃষ্টি কৰিছে। নাৰী-পুৰুষৰ সম-অধিকাৰ থকা বুলি কোৱা হৈছে যদিও সমাজত নাৰীৰ প্ৰতি থকা মনোভাৱ এতিয়াও সংকীৰ্ণ হৈয়ে আছে। বৰ্তমান সময়ত বৰ্ধিত অপৰাধ প্ৰৱণতাৰ মূল কাৰণটোৱে হৈছে সমাজত চলি অহা নাৰীৰ প্ৰতি সামন্তীয় দৃষ্টিভংগী।

নাৰীৰ মৰ্যাদা উন্নত হ'বলৈ হ'লে পুৰুষৰ দৃষ্টিভংগী সলনি হ'ব লাগিব। দেখা যায় যে প্ৰাচীন কালৰে পৰা নাৰী-পুৰুষৰ মাজত বৈষম্য আৰু অসমতা পৰিয়াল কেন্দ্ৰীকভাৱে চলি আহিছে। লিংগ বৈষম্য আৰু অসমতাৰ বাবে নাৰীৰ ওপৰত শাৰীৰিক, মানসিক আৰু আবেগিকভাৱে দমন কৰি অহা হৈছে। যাৰ ফলশ্ৰুতিত নাৰীৰ বিৰুদ্ধে অপৰাধো বৃদ্ধি পাইছে। নিৰ্যাতিতাৰ স্বীকাৰোক্তি, পৰিয়ালৰ ন্যায়াধিকাৰ আৰু প্ৰতিবাদী কণ্ঠইও এনে অপৰাধ নিবাৰণ আৰু নাৰীৰ জীৱন সুৰক্ষিত কৰিব পৰা নাই। প্ৰতিটো ধৰ্ষণ, হত্যাকাণ্ডৰ পাছত এনে ঘটনাৰ পুনৰাবৃত্তি নহ'বলৈ ৰাজ্যজুৰি, দেশজুৰি কৰা প্ৰবল প্ৰতিবাদকো আওকাণ কৰি নাৰীৰ ওপৰত অত্যাচাৰ এচাম পুৰুষে কৰি গৈয়ে আছে। নাৰী নিৰ্যাতন কেৱল নাৰীৰ ওপৰত কৰা অত্যাচাৰ নহয়, ই মানৱীয় মূল্যবোধৰ ওপৰত কৰা অত্যাচাৰো। এনেবোৰ ঘটনাৰ পুনৰাবৃত্তি নহ'বলৈ চৰকাৰে ফাষ্ট ট্ৰেক আদালতৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল যদিও তাৰ কাম ক্ষীপ্ৰতাৰে আগবঢ়া নাই। নাৰীৰ বিৰুদ্ধে সংঘটিত অপৰাধ নিয়ন্ত্ৰণত চৰকাৰ বিফল হৈছে বুলিয়েই ক'ব পাৰি। বৰ্তমান সময়ত ধৰ্ষণ, দলবদ্ধ ধৰ্ষণ, ধৰ্ষণৰ পাছত হত্যা এতিয়া তেনেই স্বাভাৱিক কথা হৈ পৰিছে।

দেশবাসীৰ লগতে বিশ্বকো জোকাৰি যোৱা ২০১২ চনৰ ১৬ ডিচেম্বৰৰ নিশা সংঘটিত হোৱা দিল্লীৰ 'নিৰ্ভয়া কাণ্ড'ৰ পাছত চৰকাৰে পূৰ্বৰ অপৰাধ বিৰোধী আইন প্ৰণয়ন কৰিছিল, য'ত নাৰীৰ বিৰুদ্ধে কৰা যৌন অত্যাচাৰক এক গুৰুতৰ অপৰাধ হিচাপে গণ্য কৰা হৈছিল। তেনে অপৰাধীক অতি ক্ষীপ্ৰতাৰে

আইনী ব্যৱস্থাবে কঠোৰতম শাস্তি বিহাৰ যি সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল, সেই সিদ্ধান্তত প্ৰতিগৰাকী নাৰীৰ লগতে জনসাধাৰণে সান্ত্বনা লভিছিল। কিন্তু ৭ বছৰৰ দীৰ্ঘ সময়ৰ দেশবাসীৰ প্ৰতিক্ষাৰ অন্ততঃ নিৰ্ভয়াই ন্যায় পায় ২০২০ চনৰ ২০ মাৰ্চত। এনে বছৰতো নিৰ্ভয়াই ন্যায়ৰ অপেক্ষাত বৈ আছে। শেহতীয়াকৈ দেশ কঁপোৱা নিৰ্ভয়া কাণ্ডৰে পুনৰাবৃত্তি ঘটা উত্তৰ প্ৰদেশ থথৰসৰ মনীষা বাল্মিকীৰ ঘটনাই সমগ্ৰ দেশৰ চেতনাক পুনৰ জগাই শোকাচ্ছন্ন প্ৰতিবাদী কণ্ঠ ৰাজপথত ওলাই আহিছিল। কিছুদিন পূৰ্বেও উত্তৰ প্ৰদেশৰ বদায়ুত ৫০ বছৰীয়া অংগনবাড়ী কৰ্মীক ধৰ্ষণ কৰাৰ আৰু হত্যা কৰা বাতৰিত দেখিবলৈ পাইছো। আমাৰ ৰাজ্যখনতো এটাৰ পাছত আন এটা ঘটনা সংঘটিত হৈ আছে। অৰ্ণমাই বৰাৰ ধৰ্ষণ-হত্যাকাণ্ড, গৰ্ভৱতী মহিলাৰ ধৰ্ষণ, ওদালগুৰিৰ শিক্ষয়িত্ৰী ধৰ্ষণ আৰু নৃশংস হত্যাকাণ্ড, চিকিৎসালয়ত মাতৃৰ খবৰ লৈ ওভতা দুই যুৱতীক ধৰ্ষণ আৰু এনে বহুত উদাহৰণ আছে। দুৰ্ভাগ্যজনক কথা এয়ে যে কণমানি শিশুও ধৰ্ষিতা হোৱাৰ পৰা সাৰি যোৱা নাই। এনেবোৰ জঘন্য কাণ্ডৰ বাবে আজি মহিলাই দিনৰ ভাগতো ওলাই আহিবলৈ ভয় কৰিবলগীয়া হৈছে।

আমাৰ ৰাজ্যখনকে ধৰি দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত সংঘটিত হোৱা ক্ৰমবৰ্ধমান নাৰী নিৰ্যাতনৰ ভয়াবহ ছবিয়ো নাৰীৰ জীৱন পদে পদে শংকাময় কৰিছে। ইয়াৰ মূলতে হৈছে অপৰাধীয়ে দৃষ্টান্তমূলক শাস্তি নোপোৱাটো। আমাৰ ন্যায় ব্যৱস্থাৰ প্ৰক্ৰিয়া যথেষ্ট দীঘলীয়া হোৱাৰ ফলত দোষীয়ে লাই পায় আৰু ইটোৰ পিছত সিটো ধৰ্ষণ, ধৰ্ষণৰ পাছত হত্যা সংঘটিত কৰিবলৈ এচাম পুৰুষে কোনো কুণ্ঠাবোধ নকৰে। নাৰী-সুৰক্ষাৰ দিশত দুখজনক কথা এয়ে যে ৰাইজৰ উত্তাল প্ৰতিবাদৰ পাছতহে জনপ্ৰতিনিধি আৰু আৰক্ষী প্ৰশাসনৰো গা লৰে। পশ্চ হয়, নাৰীয়ে ধৰ্ষণ, নিৰ্যাতন, লাঞ্ছনা আদিৰ পৰা মুক্ত হৈ স্বাধীন সুৰক্ষিত জীৱন-যাপন কেতিয়া কৰিব পাৰিব?

শান্তি ৰক্ষা আৰু পুনঃসংস্থাপন যুদ্ধবিহীন এটা নতুন যুগৰ সূচনা

ৰেডিয়েণ্ট গগৈ

যদি আমি যুদ্ধ শেষ নকৰো
যুদ্ধই আমাক শেষ কৰিব।।

বিশ্ব শান্তি মানে হ'ল এটা যুগান্তকাৰী পদক্ষেপ যাৰ দ্বাৰা বিশ্বত স্থায়ী শান্তি আৰু নিৰাপত্তা স্থাপন কৰিব পৰা যায়। কলম্বাছৰ আমেৰিকা আৱিষ্কাৰ, ভাস্কো ডা গামাৰ ভাৰত আগমন আদিৰ দৰে ঘটনাসমূহে বিশ্ববাসীক পৃথিৱী সম্পৰ্কে নানা তথ্যৰ যোগান ধৰে। এনে তথ্যৰ সহায়ত পৰৱৰ্তী সময়ত ইউৰোপৰ সাম্ৰাজ্যবাদী জাতিসমূহে এছিয়া, আফ্ৰিকা আদি মহাদেশত ঔপনিবেশিকতাৰ পাতনি মেলে। ঔপনিবেশিকতা বাদৰ ফলতেই ক্ষমতাৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আৰম্ভ হয় আৰু লাহে লাহে মানুহৰ মনত বিশ্বশান্তিৰ ধাৰণা উদ্বেগিত হয়। শান্তি স্থাপনে এনে কিছুমান কাৰ্য সম্পাদন কৰাক বুজায় যিবোলাকে ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত সংঘাত হোৱাৰ আগৰ সময়খিনিৰ পৰা সংঘাত হোৱাৰ পিছৰ সময়লৈকে ব্যাপি থাকে। এনে কাৰ্যবোৰ হ'ল মৈত্ৰী গঢ়া, মধ্যস্থতা কৰা, ন্যাসিক সমাধান সূত্ৰ উলিওৱা, সমাজ উন্নয়ন, মানৱ অধিকাৰ বিকাশ তথা সুৰক্ষা, শিশু শ্ৰমিক, মহিলা শৰণাৰ্থী আদিৰ বিকাশ তথা সুৰক্ষা আদি। এনেদৰে বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ বিভিন্ন কাৰ্য সম্পাদন কৰি শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰা প্ৰচেষ্টাই হ'ল শান্তি বাহাল ৰখা প্ৰক্ৰিয়া (Peace Building)।

কোৱা হয় বিশ্বই যদি আৰু এখন বিশ্ব যুদ্ধৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয় তেন্তে তাৰ পিছৰখন যুদ্ধ তেওঁলোকে ধনু কাঁড়ৰ যোগেদিহে কৰিব লাগিব অৰ্থাৎ মানৱ সভ্যতাৰ সমূহ উন্নতি অথলে যাব। ১ম আৰু ২য় বিশ্বযুদ্ধৰ বিভীষিকাৰ উপৰিও সম্প্ৰতি বিশ্বৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে আঞ্চলিক যুদ্ধ, দুই বা ততোধিক ৰাষ্ট্ৰৰ মাজত হোৱা যুদ্ধ, গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষ, সন্ত্ৰাসবাদ উগ্ৰবাদ আদি সংঘটিত হৈ আছে। ইয়াৰ উপৰিও যুদ্ধ সদৃশ পৰিৱেশৰ ঋণাত্মক বাতাবৰণেও সাধাৰণ মানুহৰ জীৱনত বিশেষভাৱে প্ৰভাৱ পেলোৱা দেখা যায়। তদুপৰি কোৰিয়ান যুদ্ধ, আফগান যুদ্ধ, ভিয়েটনাম যুদ্ধ, ভাৰত-পাকিস্তান যুদ্ধ, চাৰ্বিয়া-বলকান যুদ্ধ আদিৰ দ্বাৰা বিশ্বত অশান্তি অপ্ৰীতি বৃদ্ধি পাইছে। ১৯৪৫ চনৰ আগষ্ট

বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ দ্ৰুত উন্নয়নৰ ফলশ্ৰুতিত মানৱ সভ্যতাৰ দ্ৰুত উন্নয়ন হৈছে যদিও বিশ্বৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিৰ ক্ষমতাবৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰতিযোগিতাও বৃদ্ধি পাইছে যাৰ ফলস্বৰূপে বিশ্বই বহু যুদ্ধৰ লগত মোকাবিলা কৰিব লগা হৈছে।

মহত আমেৰিকাই জাপানৰ হিৰোচিমা আৰু নাগাচাকিত বোমা বৰ্ষণৰ বিভীষিকাই যুদ্ধৰ ভয়বহতা আৰু কু-পৰিণামৰ কথা বাৰে বাৰে সোঁৱৰায়।

বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ দ্ৰুত উন্নয়নৰ ফলশ্ৰুতিত মানৱ সভ্যতাৰ দ্ৰুত উন্নয়ন হৈছে যদিও বিশ্বৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিৰ ক্ষমতাবৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰতিযোগিতাও বৃদ্ধি পাইছে যাৰ ফলস্বৰূপে বিশ্বই বহু যুদ্ধৰ লগত মোকাবিলা কৰিব লগা হৈছে। কিন্তু যুদ্ধ অথবা হিংসাৰ দ্বাৰা কোনো সমস্যাৰ স্থায়ী সমাধান সম্ভৱ

নহয় যুদ্ধৰ দ্বাৰা মানুহে নিজৰ পৰিয়াল, নিজৰ আত্মীয়ক হেৰুওৱাৰ উপৰিও হিংসা-বিদ্বেষৰ মুখামুখি হৈ এক ভয়াবহ জীৱন অতিবাহিত কৰিব লগা হয়। যুদ্ধৰ দ্বাৰা হৃদয় জিনিব নোৱাৰি অভাৱ পূৰাব নোৱাৰি মাত্ৰ ক্ষমতালিপ্সু শাসকৰ মনোবাঞ্ছা পূৰাব পাৰি। বিশ্বত শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ দ্বাৰাহে এখন সুস্থ সমাজৰ কল্পনা যুক্তিসংগত হ'ব অন্যথা ইয়াৰ পৰিকল্পনা অহেতুক। বিশ্বৰ সমগ্ৰ মানৱ জাতি ঐক্যবদ্ধভাৱে পাৰস্পৰিক সহযোগিতা আৰু নিৰ্ভৰশীলতাৰ জৰিয়তে বন্ধুত্বসুলভ ভাৱে কাম তথা বিশ্ব শান্তিৰ বাবে সংকল্পবদ্ধ হোৱাতো বৰ্তমান সময়ত অতি আৱশ্যকীয় তথা অতি বিশ্ব শান্তিৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতে সদায়ে বিশ্ববাসীক উৎসাহ যোগাই আহিছে। ৰামায়ণ, মহাভাৰত আদি মহাকাব্য সমূহত ঋষি মুনিসকলে শান্তিৰ গুৰুত্বৰ কথা কৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন দেশৰ ধৰ্মীয় নেতা আৰু সমাজ সংস্কাৰকসকলে হিংসা বৰ্জিত সমাজ গঠনৰ বাবে অতীতৰে পৰা প্ৰচাৰ কৰি আহিছে। মহাত্মা গান্ধীৰ পৰা জৱাহৰলাল নেহৰুলৈকে সকলোৱে শান্তি তথা অহিংসাৰ শক্তিক স্বীকাৰ কৰিছে। শান্তিৰ বাবে জীৱন উৎসৰ্গা কৰি মাদাৰ টেৰেছাই নোবেল বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। শীতলযুদ্ধৰ সময়তো ভাৰতে গোষ্ঠীনিৰপেক্ষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। গতিকে বিশ্ব শান্তি স্থাপনত ভাৰতৰ এক যোগাত্মক ভূমিকা পৰিলক্ষিত হয়।

যুদ্ধ বিহীন এটি নতুন যুগৰ সূচনাৰ দ্বাৰাহে বিশ্ব মানৱৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশ সম্ভৱ হ'ব। মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল “There is no path to peace, peace is the path”। কিবা এটা ভাল উদ্দেশ্য লৈয়ো যুদ্ধ কৰা যায় তেন্তে তাৰ লাভালাভ ক্ষণিকীয়া কিন্তু যুদ্ধৰ কুপৰিণাম চিৰস্থায়ী। যুদ্ধ অবিহনে এখন শান্তি সম্প্ৰীতিৰে গঢ়ি উঠা মানৱ সমাজতহে বিশ্ব মানৱৰ সুৰক্ষা, উন্নতি, বিকাশ সম্ভৱ। সেয়েহে যুদ্ধ-মুক্ত এখন সমাজ তথা নৱযুগৰ সূচনাৰ বাবে সকলোৱে হাত উজান দিওঁ আঁহক।

Let us work together
For unity and peace.

মাঘনোৱা দ'লৰ ইতিবৃত্ত

চয়নিকা বৰা

ইতিহাসৰ পাতনিত উজনি অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত লখিমপুৰ জিলাৰ এক সুকীয়া পৰিচয় আছে। প্ৰাচীন কালৰে পৰা এই ঠাইৰ সৈতে বহিঃবিশ্বৰ এক সুকীয়া আৰু সুন্দৰ যোগসূত্ৰ আছিল। যিখিনি কথাৰ সত্যতা প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ জিলাখনৰ বহু ঠাইত আজিও বহু ঐতিহাসিক ঠাই সৰ্গোৰে থিয় হৈ আছে। এইসমূহৰ ভিতৰত লেটেকুপুখুৰী, মাঘনোৱা দৌল, ফুলনি থান, নাহৰআটী থান, বদলা পদ্মআতা সত্ৰ, হাৰ্হি দেৱালয় আদিয়েই প্ৰধান। এইসমূহৰ ভিতৰতে মুখ্য হ'ল মাঘনোৱা দ'ল। এই দ'ল ভাগ লখিমপুৰ জিলাৰ নাৰায়ণপুৰৰ ফুলবাৰী গাঁৱত অৱস্থিত। এই দ'লভাগক ফুলবাৰী দ'ল নামেৰেও জনা যায়। এই আঠকোণীয়া দ'লভাগ প্ৰায় ৩০ হাতমান ওখ। সন্মুখত এটা বুলনিঘৰ আছে। দ'লৰ পকা ডাঠ-বেৰবোৰত বিভিন্ন দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্তি খোদিত কৰা আছে। দ'লৰ ভিতৰভাগ গুহা-সদৃশ, ঘোপমৰা আন্ধাৰ, অন্তঃস্থলত আছে নাগ-বিগ্ৰহ, নাগ-বিগ্ৰহৰ পৰা এই কথা নিঃসন্দেহে প্ৰতিপন্ন হয় যে এই মাঘনোৱা দ'লভাগ আদিতো মনসা পূজাৰ কেন্দ্ৰস্থল আছিল।

“

বৈশিষ্ট্যগত দিশৰপৰা মাঘনোৱা দ'লটো অন্যান্য
আহোম ৰজাদিনীয়া দ'ল-দেৱালয়ৰ সৈতে বহু সাদৃশ্য
দেখিবলৈ পোৱা যায়। অৱহেলাৰ বাবে দ'লটোৰ
প্ৰায়বোৰ সামগ্ৰীৰ নষ্ট হৈছে। এতিয়াও পূজাৰ বাবে
বহুতো ভক্তৰ ইয়ালৈ আগমন ঘটে।

”

আহোম ৰাজত্ব কালত কেইবাজনো স্বৰ্গদেৱে
এই স্থান দৰ্শন কৰা প্ৰমাণ পোৱা যায়। এই দ'লভাগ
কোনে নিৰ্মাণ কৰিছিল প্ৰমাণ পোৱা নাযায়। পিছলৈ
নৈৰ পূবে মাঘনোৱা বিলৰ পাৰত এই দ'লভাগ
অৱস্থিত আছে। মানৱ আক্ৰমণৰ সময়ত দ'লৈ আৰু
পূজাৰীসকলে দ'লৰ মুখ্য প্ৰতিমাভাগ লুকুৱাই
ৰাখিছিল। পিছত কলাবাৰীত এই প্ৰতিমাভাগ স্থাপন
কৰা হয়। এইয়াই হ'ল বৰ্তমান বৰকালিকা থান।

মাঘনোৱা দ'লৰ বিজৰিত অন্যান্য তথ্যসমূহৰ
সম্ভেদ ল'লে গম পোৱা যায় যে কালিকা পুৰাণত
মাঘনোৱা দ'লৰ কাষেদিয়েই বৈ যোৱা পিছলাখনক
গৌতমস্য মহাফলা বুলি উল্লেখ পোৱা যায়।

বৈশিষ্ট্যগত দিশৰপৰা মাঘনোৱা দ'লটো
অন্যান্য আহোম ৰজাদিনীয়া দ'ল-দেৱালয়ৰ সৈতে
বহু সাদৃশ্য দেখিবলৈ পোৱা যায়। অৱহেলাৰ বাবে
দ'লটোৰ প্ৰায়বোৰ সামগ্ৰীৰ নষ্ট হৈছে। এতিয়াও
পূজাৰ বাবে বহুতো ভক্তৰ ইয়ালৈ আগমন ঘটে।
কম বেছি পৰিমাণে পৰ্যটকো দেখিবলৈ পোৱা যায়।

১৮৯৭ চন আৰু ১৯৫০ চনৰ বৰভূঁইকপেও
মাঘনোৱা দ'লৰ অপূৰণীয় ক্ষতি সাধন কৰিলে।
সম্প্ৰতি এই মাঘনোৱা দ'লটোৰ লগতে বহুকেইখন
ঐতিহাসিক ঠাইক কেন্দ্ৰ কৰি লখিমপুৰ জিলাৰ

নাৰায়ণপুৰ অঞ্চলটো বহু জনপ্ৰিয় এখন ঠাইলৈ পৰিৱেশিত হোৱাটো দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। নিতৌ ন-ন ভক্তৰ আগমনে প্ৰতিবছৰে
ইয়াত পাতি অহা পূজা-যজ্ঞৰ আদি জনপ্ৰিয়তাই ৰাজ্যৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শিক্ষামূলক ভ্ৰমণে
আৰু ঐতিহ্য প্ৰেমীৰ সঘন আগমনে এই সম্ভাৱনাক সুন্দৰভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে।

গামোচা

হিমাশ্ৰী হাজৰিকা

গামোচা অসমীয়া সমাজৰ জীৱনৰ অতি আদৰৰ বস্তু। গামোচাৰ উৎপত্তি ক'ত হৈছিল সেইয়া কোৱা কঠিন, আজিও ই ইতিহাসৰ বিষয়। গামোচাৰ উৎপত্তি য'তেই নহওক কিয়, কিন্তু ইয়াৰ পূৰ্ণাংগ ৰূপ অসমৰ শিপিনীৰ হাততেই পাইছে। আৰু সেয়ে হয়তো ই আমাৰ আবেগ আৰু স্বাভিমান।

আহোম সাম্ৰাজ্যৰ দিনটো অসমত গামোচা দেখিবলৈ পোৱা যায়। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ সময়তো গামোচাৰ বিশেষ প্ৰচলন দেখা গৈছিল। নামঘৰৰ থাপনাতো গামোচা ব্যৱহাৰ কৰা হয়। অসমত গামোচা সৃষ্টিত প্ৰতিজন অসমীয়াৰ অৱদান আছে। অসমীয়া গামোচাখন শদীয়া অঞ্চলত সৃষ্টি হৈছিল।

শিপিনীসকলৰ প্ৰেম, স্নেহ অনুভূতি গামোচাৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ পায়। সাধাৰণতে গামোচা চাৰিওফালে ৰঙা সূতাৰে পাৰি দি বোৱা এখন বগা দীঘলীয়া কাপোৰ। কপাহী, পাট আদি সূতাৰে ইয়াক তৈয়াৰ কৰা হয়। ৰঙা ৰং হৈছে আত্মবিশ্বাস আৰু শক্তিৰ প্ৰতীক সেই কাৰণে এই ৰঙা ৰঙ গামোচাত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

গামোচা হৈছে আটাইতকৈ সহজে চিনাক্ত কৰিব পৰা অসমবাসীৰ সাংস্কৃতিক প্ৰতীক। ইয়াক সম্বৰ্ধনা জনোৱাৰ বাবে সাধাৰণতে ব্যৱহৃত এক সন্মানীয় বস্তু হিচাপে গণ্য কৰা হয়। সামাজিক স্থিতি বা সন্মান বুজাবলৈ কান্ধৰ ওপৰত দিয়া হয়। এজন বিহু নৃত্যশিল্পীয়ে ইয়াক মূৰৰ চাৰিওফালে গাঁঠি দি মেৰিয়াই বান্ধে। গামোচাক বিছৰান বুলিও জনা যায়; যাক বিছৰ সময়ত প্ৰেমৰ প্ৰতীক হিচাবে আগবঢ়োৱা হয়।

অসমৰ লোক সংস্কৃতি আৰু লোক সাহিত্য এক চমু পৰিচয়

পৰিস্থিতি পাৰে

কোনো এটা বিশেষ অঞ্চলৰ বা জাতি এটাৰ উমৈহতীয়া সামাজিক জীৱন প্ৰণালীয়েই হৈছে লোক সংস্কৃতি। লোক সংস্কৃতিয়ে জাতি এটাৰ সাধাৰণতে চাৰিটা দিশ সামৰি লয়, যথা (ক) লোক-সাহিত্য (খ) সামাজিক প্ৰথা আৰু ৰীতি-নীতি তথা পূজা-পাৰ্বণ, উৎসৱ, খেল-ধেমালী আদি (গ) দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা ভৌতিক সা-সঁজুলি আৰু (ঘ) পৰিৱেশিত কলা। পৃথিৱীৰ প্ৰায় সকলো জাতিৰে নিজস্ব, লোক সংস্কৃতি আছে। তেনেদৰে ভাৰতৰ পূৰ্ব প্ৰান্তৰ সীমামূৰীয়া ৰাজ্য অসমৰো এক ঐতিহ্যমণ্ডিত স্বকীয় সংস্কৃতি আছে। অসমীয়া সংস্কৃতি অনৈক্যৰ মাজত ঐক্যৰ নিদৰ্শন স্বৰূপ বিভিন্ন ভাষা-ভাষীৰ লোক অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, আদি, মিচিং, নেপালী আৰু বিভিন্ন ধৰ্ম সম্প্ৰদায়ৰ লোক হিন্দু, বৌদ্ধ, মুছলমান, খ্ৰীষ্টান আদিৰ সংমিশ্ৰণত গঢ়ি উঠিছে। তলত অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ দিশবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল-

অসমৰ লোক সংস্কৃতিৰ প্ৰধান অংগটো হৈছে অসমৰ লোক বা মৌখিক সাহিত্য। মৌখিক সাহিত্যৰ দিশত অসম বাৰুকৈয়ে চহকী। অসমৰ মৌখিক সাহিত্যক বহলকৈ ৪ টা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি, যেনে- (১) লোকগীত (২) প্ৰবচন বা ফাঁকৰা যোজনা (৩) সাধুকথা (৪) মন্ত্ৰ সাহিত্য অসমীয়া লোক-সাহিত্যৰ মাজেদি অসমীয়া জাতিৰ সামাজিক নীতি নিয়ম প্ৰেম-বিবহ, আশা-আকাঙ্ক্ষা, সুখ-দুখ, চিন্তা-ভাৱনা, কল্পনা আদি আটাইবোৰ দিশেই প্ৰতিফলিত হৈ অসমীয়া লোক-সাহিত্যৰ প্ৰধান ভাগ লোকগীতসমূহক পটভূমি আৰু বিষয় অনুসৰি ৫ ভাগত

ভাগ কৰিব পাৰি যেনে- (১) অনুষ্ঠান মূলক (২) আখ্যানমূলক (৩) দেহ বিচাৰমূলক (৪) নিচুকনি আৰু (৫) বিবিধ। অনুষ্ঠানমূলক বিভাগটোত সাধাৰণতে বিহুগীত, হুঁচৰি, আইনাম, বিয়ানাম, সুবচনীৰ গীত, লখিমী সবাহৰ গীত ইত্যাদি অন্তৰ্ভুক্ত। বিহুগীত তথা বনগীতবোৰ অসমীয়া আখ্যানমূলক লোকগীত সমূহৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি আকৰ্ষণীয় আৰু সাহিত্য তথা সংস্কৃতিৰ ধ্বজাবাহক। বিহুগীতবোৰৰ মাজত অসমীয়া ডেকা গাভৰুৰ প্ৰাণোচ্ছল যৌৱনৰ আবেগ, অনুভূতি, প্ৰেম বিৰহ আদি ভাৱৰ সন্টালনি প্ৰকাশ ঘটিছে- “ঘৰতো নবহে মন, সমনীয়া পথাৰতো নবহে মন, কমোৱা তুলাবোৰ যেনেকৈ উঠিছে তেনেকৈ উৰিবৰ মন।”

“
নিচুকনি গীতবোৰ
অসমীয়া
লোকগীতৰ আন
এটা শাখা।
নিচুকনি গীতবোৰ
সাধাৰণতে ল’ৰা-
ছোৱালীক সুৰ
আৰু ভাৱৰ দ্বাৰা
সন্মোহিত কৰি
টোপনি নিয়াবলৈ
গোৱা গীত।
”

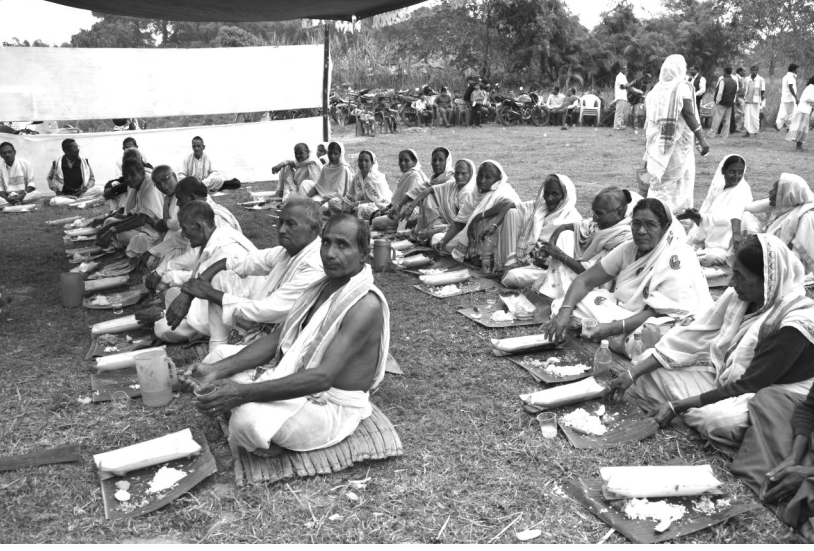
লোকগীতৰ আখ্যানমূলক গীতৰ মাজেদি অসমীয়া সামাজিক কাহিনী বিশেষকৈ প্ৰেম প্ৰণয়ৰ ঘটনা কৰুণ ৰসেৰে সিন্ত হৈ বৰ্ণিত হৈছে। আখ্যানমূলক লোকগীত সমূহক ৩ টা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি, যথা (১) বুৰঞ্জীমূলক (২) কিংবদন্তীমূলক আৰু (৩) কাল্পনিক।

লোকগীতৰ তৃতীয় বিভাগটো হৈছে দেহ বিচাৰ মূলক গীত। এনে গীতবোৰৰ মাজেদি মানৱ দেহৰ ক্ষণস্থায়িত্ব, ধন-দৌলতৰ অসাৰত্ব আৰু পৰলৌকিক চিন্তাৰ প্ৰকাশ ঘটিছে।

নিচুকনি গীতবোৰ অসমীয়া লোকগীতৰ আন এটা শাখা। নিচুকনি গীতবোৰ সাধাৰণতে ল’ৰা-ছোৱালীক সুৰ আৰু ভাৱৰ দ্বাৰা সন্মোহিত কৰি টোপনি নিয়াবলৈ গোৱা গীত। শ্ৰীধৰ কন্দলীৰ ‘কাণখোৱা’ শিৰোনামৰ নিচুকনি গীতটো অসমীয়া নিচুকনি গীতৰ শ্ৰেষ্ঠ নিদৰ্শন।

অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ দ্বিতীয় অংগটো হ’ল সামাজিক প্ৰথা, ৰীতি-নীতি, উৎসৱ, পূজা-পাৰ্বন আদি। অসমীয়া মানুহে পালন কৰা বিহু তিনিটা যেনে- বহাগ বিহু, কাতি বিহু আৰু ভোগালী বিহু। পূজা পাৰ্বন, যথা কালি পূজা, দুৰ্গা পূজা, সৰস্বতী পূজা, মা কামাখ্যা দেৱীৰ পূজা ইত্যাদি। উৎসৱবোৰ হৈছে দৌল-পচেতী, ভথেলী বাসোল, সোনোৰায় আদি। খেল ধেমালিবোৰ হৈছে টাংগুটি, লুকাভাকু, বাঘাবুল গছক পতি ইত্যাদি। অসমীয়া জাতিৰ এক্য আৰু সংহতি স্থাপন আৰু অটুট ৰখাত উক্ত উৎসৱসমূহ, খেল-ধেমালি আৰু পূজা পাৰ্বনে যথেষ্ট অৰিহণা যোগাইছে। এনেবোৰ সামাজিক প্ৰথাত সকলো মানুহে জাতি ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে অংশগ্ৰহণ কৰে।

অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ তৃতীয় অংগটো হ’ল দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা ভৌতিক কলা বা সা-সঁজুলি। ইয়াৰ ভিতৰত পৰে অসমীয়া মানুহৰ ঘৰ-দুৱাৰ সজাৰ পদ্ধতি, কাম বন কৰা আহিলা, অসমীয়া সমাজত মুনিহ আৰু

তিৰোতাসকলে পৰিধান কৰা কাপোৰ যেনে- পাট কাপোৰ, মুগা কাপোৰ, এৰি কাপোৰ আদি বিশ্ববিখ্যাত। তাৰোপৰি সোণ-ৰূপৰ কাম-কাজত অসমীয়া জাতি নিপুণ আৰু উদাহৰণৰ যোগ্য। অসমীয়া সমাজ-সংস্কৃতিৰ চতুৰ্থটো অংগ হ'ল অসমীয়া সমাজত পৰিৱেশিত হোৱা সংগীত, নৃত্য আৰু বাদ্য যন্ত্ৰসমূহ। অসমীয়া সংগীতত ব্যৱহাৰ কৰা বাদ্য-যন্ত্ৰসমূহৰ ভিতৰত তাল, খোল, মৃদং, পেঁপা, বাঁহী আদি উল্লেখযোগ্য নৃত্যৰ ভিতৰত বিহু নৃত্য, দেউধনী নৃত্য, ৰাভা সকলৰ ফাৰকাণ্ডি নৃত্য, বহুও নৃত্য, ওজাপালি নৃত্য ভাৰীগান নৃত্য আদি।

ইয়াৰ উপৰিও অসমীয়া মানুহৰ খোৱা লোৱাৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্য আছে, যথা অসমীয়া লোকে খাব খায়, তামোল পান খায় লগতে অসমীয়া মানুহৰ বন্ধন প্ৰণালীও যুতি লগা আৰু অন্যান্য জাতিৰ তুলনাত পৃথক।

এইদৰে অসমীয়া সংস্কৃতিটো ভাৰতীয় অন্যান্য ৰাজ্য বা জাতিৰ সংস্কৃতিৰ দৰেই চহকী আৰু বিশেষ বৈশিষ্ট্যমণ্ডিত। ই বহুল ভাৱে অন্যান্য জাতিৰ সংস্কৃতিৰ পৰা পৃথক। বৰ্তমান অসমীয়া সংস্কৃতিত বিদেশী প্ৰভাৱৰ ধল বৈছে। বিশেষকৈ পাশ্চাত্য অপ-সংস্কৃতিয়ে অসমীয়া স্বকীয় সংস্কৃতিত আঘাত হানিছে। সংস্কৃতি গ্ৰহণত বাধা নাই যদিহে সেই সংস্কৃতি আমাতকৈ উন্নত হয়। কিন্তু বাস্তৱত দেখা যায়, কিছুমান অসমীয়াই বিদেশী অপ-সংস্কৃতিৰ বলি হৈছে। এয়া নিশ্চয় শুভ লক্ষণ নহয়। আমি আমাৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত সংস্কৃতি ম্লান পৰিবলৈ নিদি ইয়াক জীয়াই ৰখাটোহে বিবেচকৰ কাম হ'ব। কিয়নো যি জাতিৰ নিজস্ব সংস্কৃতি হেৰায়, সেই জাতিটোৰ সত্ত্বাও হেৰাই যায়।

ইয়াৰ উপৰিও সকলো ঠাইতে কৃষিকেন্দ্ৰিক ন-খোৱা পৰম্পৰাৰ প্ৰচলন আছে। অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰাই প্ৰায় সকলো সম্প্ৰদায়ৰ লোকে নিজৰ নিজৰ ৰীতি অনুসৰি ইষ্টদেৱতাক আগ কৰি আত্মীয় কুটুম্বৰ উপস্থিতিত এই ন-খোৱা অনুষ্ঠানটিৰ

আয়োজন কৰে। এই অনুষ্ঠানটিক ভিন্ন ভাষা আৰু পৰম্পৰাত ন-খোৱা, নয়া বা নোৱান খোৱা, নৱান্ন, ন-ভাত খোৱা ইত্যাদি নামেৰে জনা যায়। অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিত ন-খোৱা এটা আনন্দপূৰ্ণ কৃষি উৎসৱ। লোকবিশ্বাস মতে, পুহ মাহত ন-খোৱা পাতিব নোৱাৰে। এই উৎসৱ সাধাৰণতে আঘোণ মাহত পতা হয়। ন ধানৰ চাউলেৰে কেতিয়াবা গৃহস্থঘৰে সমূহীয়াভাৱে নামঘৰত বা আত্মীয়-কুটুম, বন্ধু-বান্ধৱক মাতি গাইগুটীয়াকৈ নিজৰ ঘৰতে এসাঁজ ভাত খাই আনন্দ লভে। মুঠতে অসমীয়া সমাজত কৃষিজীৱী লোকসকলে পৰিয়ালৰ সকলোৱে মিলি কৃষি কাৰ্য সৃষ্টিক আদৰণি জনাই এক নতুন উৎসাহেৰে ন-খোৱা অনুষ্ঠানটি পালন কৰে।

ন-খোৱা অনুষ্ঠিত কৰা দিনা গৃহস্থ ঘৰে ৰাতিপুৱাই ভঁৰালঘৰ মচি চাফ-চিকুণ কৰি তলত বস্তি জ্বলাই নৈবেদ্য আগবঢ়াই দোণ এটাত ন ধান লৈ লখিমীক সেৱা জনায়। লখিমীক সেৱা জনোৱাৰ পাছত দোণটোৰ পৰা ধান তিনি আজলি ভঁৰালত ভক্তি সহকাৰে থৈ দিয়ে। ইয়াৰ পাছতহে বাকী ধান অন্য পাত্ৰ, যেনে পাচি আদিৰে ভঁৰালত থয়। ধানবোৰ খোৱাৰ পাছত তুলসীৰ তলত আগবঢ়োৱা প্ৰসাদ, নৈবেদ্য আদি ভগাই খায়। সেইদিনা নিশা বা কোনো কোনো ঠাইত দিনৰ ভাগতেই সকলোৱে মিলি ন ধানৰ চাউলৰ ভতা খায়। ন চাউলৰ ভাতৰ লগত পিঠা-পনা কৰি গুৰু ভকতলৈ আগবঢ়ায়। কোনো কোনো অঞ্চলত মহিলাসকলে ন-খোৱা পালন কৰা দিনা লখিমী আদৰা গীত গায়। লখিমী আদৰাৰ মাংগলিক চিনস্বৰূপে পদূলিত কলপুলি লগায় আৰু বস্তি জ্বলায়।

তাঁতশাল : অসমীয়া লোকশিল্প

কৰিশ্মা হাজৰিকা

অসম কলা-কৃষ্টি সংস্কৃতিৰে বাৰে বহনীয়া এখন ৰাজ্য। দৈনন্দিন জীৱন যাপনত ব্যৱহাৰ হোৱা প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীসমূহ নিজ হাতেৰে তৈয়াৰ কৰি শৈল্পিক পৰিচয় দাঙি ধৰা অসমীয়া সমাজৰ বৈশিষ্ট্য। সভ্য সমাজৰ অন্যতম এক অংগৰূপে পৰিচিত সাজ পাৰো নিজ হাতে তৈয়াৰ কৰি, পৰিধান কৰি এক সুকীয়া সভ্য সমাজৰূপে বিশ্ববাসীৰ সন্মুখত নিজকে প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত অসমীয়াসকলে কোনো দিন ভ্ৰুটি কৰা নাই।

অসমীয়া সমাজে পৰিধান কৰা সাজপাৰ সমূহ তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণেই অতি পুৰণি কালতে নিজৰ সৃষ্টিশীল দক্ষতাৰে তেওঁলোকে তৈয়াৰ কৰি লৈছিল অসমীয়া সমাজৰ বাপতিসাহোন তাঁতশালখন। বুৰঞ্জীত উল্লেখিত অনুসৰি আহোম ৰাজত্ব কালত তাঁতশালৰ প্ৰয়োগ হৈছিল বুলি জনা যায়।

তাঁতশাল
আমাৰ
লোকবিশ্বাসৰ
সৈতেও
জড়িত। তাঁত
লগোৱা আৰু
সূতা কটা কাৰ্য
শুভ দিনতহে
কৰা হয়।
অসমৰ কিছু
অঞ্চলত
বিশেষকৈ
নামনিৰ ফালে
তাঁতশালৰ
পূজাও কৰা
হয়।

তাঁতশালত অসমীয়া শিল্পীৰ কৰ্মদক্ষতা অতুলনীয়। অসমৰ প্ৰায় সকলো জনগোষ্ঠীয় সম্প্ৰদায়ৰ মহিলাসকলে তাঁত বয়। অসমৰ গ্ৰাম্যজীৱনত তাঁতশাল খনে এক সুকীয়া গুৰুত্ব লাভ কৰি আহিছে। বুৰঞ্জীত অসমীয়া শিপিনীৰ তাঁত শিল্পৰ কৰ্মদক্ষতাৰ বিষয়ে উদাহৰণ পোৱা যায়। পুৰণি দিনত একে ৰাতিৰ ভিতৰতে সূতা কাটি তাঁত বাতি কৰি বৈ উলিয়াই সেইবস্ত্ৰ যুদ্ধলৈ যোৱা স্বামীক দি পঠিওৱাৰ কথা পোৱা যায়। গুৰুচৰিত পুথিত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ছকুৰিহাত দীঘল আৰু তিনিকুৰি হাত বহল বন্দাৱনী বস্ত্ৰ বৈ উলিওৱাৰ কথা পোৱা যায়।

অসমৰ পাহাৰে-ভৈয়ামে প্ৰচলিত তাঁতশালবোৰ সাধাৰণতে দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি-

(১) পাহাৰীয়া জনজাতীয় লোকে ব্যৱহাৰ কৰা কঁকালত বান্ধিলোৱা কঁকালশাল (Loin Loom)

(২) ভৈয়ামৰ লোকে ব্যৱহাৰ কৰা তাঁতীশাল আৰু মাটিশাল (Foot Loom)

এখন তাঁতশাল বুলি ক'লেই মনলৈ আহে ইয়াৰ লগত জড়িত হৈ থকা অনেক সা-সঁজুলিৰ কথা। ইয়াৰ এবিধ সঁজুলিও নহ'লে শালখন অচল হৈ পৰে। তাঁতশালত ব্যৱহাৰ হোৱা সঁজুলি সমূহ হৈছে- বিশ্বকৰ্মা খুঁটি, কুমাৰ খুঁটি, কৰমূলা খুঁটি চাৰিটা, আগফালৰ সূতাৰ টোলোঠা পাছফালৰ কাপোৰৰ টোলোঠা, দ্ৰোপতি, ৰাচ, মাকো, মছৰা, বৰচিৰি, মাজুচিৰি, কণচিৰি, দাঙিমাৰি, বৰশালি, সৰুশালি, বহুনা খুঁটা, নাচনী জৰী, দোৱা জৰী, অল জৰি, ঘোঁৰা পুতল, জখলা মাৰি, ককিলা মাৰি, নেওঠনি, কাণমাৰি, মাই কাঠি, চালি মাৰি, খেঁৰ খুটি, ফুল বহু কাঠি, খাৰুৱা, বাঘমোৰ, সূতা, মাকো, কাণ মাকো, খৰা, কাঁকে, লেটাই, বৰ চেৰেকী, সৰু চেৰেকী, উঘা, যঁতৰ, কুচি কাঁড়নি, হাকোটো, ব'তোলা চুঙা, ব' ইত্যাদি।

তাঁতশাল আৰু মাটিশালৰ প্ৰস্তুত প্ৰণালী একে যদিও বোৱান কাৰ্যত কিছু পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হ'ল-

তাঁতীশাল : তাঁতীশাল মাকো হাতেৰে মৰা নহয় বাবেই বোৱন কাম সোনকালে হৈ উঠে। তাঁতীশালত ৰাঁচখন ৰখাৰ প্ৰক্ৰিয়াটো মাটিশালতকৈ অলপ সুকীয়া।

মাটিশাল : গাঁৱৰ প্ৰায় প্ৰতিখন ঘৰতেই মাটিশালখন দেখিবলৈ পোৱা যায়। ইয়াত কাপোৰ ববলৈ অধিক সময়ৰ প্ৰয়োজন হয় কাৰণ ইয়াত মাকো হাতেৰে মৰা হয়।

সময় পৰিৱৰ্তনশীল। দ্ৰুত গতিত সময় আগবাঢ়িছে। প্ৰতিটো বস্ত্ৰৰেই সময়ৰ লগে লগে সলনি হৈছে। তাঁতশালখনো তাৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ প্ৰভাৱত সূতা কটা, ৰং দিয়া, ফুলৰ চানেকি আদি তৈয়াৰ কৰা, উন্নতমানৰ উৰা মাঁকো তাঁতশাল, অৰ্ধ-স্বয়ংক্ৰিয় তাঁতশাল, স্বয়ংক্ৰিয় তাঁতশাল আদিৰ উদ্ভাৱন হৈছে।

তাঁতশাল আমাৰ লোকবিশ্বাসৰ সৈতেও জড়িত। তাঁত লগোৱা আৰু সূতা কটা কাৰ্য শুভ দিনতহে কৰা হয়। অসমৰ কিছু অঞ্চলত বিশেষকৈ নামনিৰ ফালে তাঁতশালৰ পূজাও কৰা হয়। বিজয়া দশমীৰ দিনা দেৱী বিসৰ্জনৰ আগে আগে জীয়াৰীসকলে এই পূজা কৰে। এই পূজা কৰাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল দেৱীৰ কৃপা লাভ কৰি ভাল শিপিনী হোৱা।

অসমৰ সত্ৰীয়া সংস্কৃতি আৰু সত্ৰীয়া নৃত্য

লিপি গঠন

অসমৰ এক উল্লেখনীয় সংস্কৃতি হৈছে সত্ৰীয়া সংস্কৃতি। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে পঞ্চদশ শতিকাৰ শেষভাগত অথবা ষোড়শ শতিকাৰ প্ৰথম ভাগত অংকীয়া ভাওনাৰ দ্বাৰা অসমৰ সত্ৰীয়া সংস্কৃতি সৃষ্টি কৰিছিল। এই সংস্কৃতিৰ অন্তৰ্গত নৃত্য ধাৰাটিয়েই হৈছে সত্ৰীয়া নৃত্য। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে এই নৃত্য ধাৰাটিক গঢ়ি তুলিছিল। বৰ্তমান সত্ৰীয়া নৃত্য ভাৰতৰ শাস্ত্ৰীয় নৃত্যধাৰা সমূহৰ অন্যতম এক স্বীকৃতি প্ৰাপ্ত নৃত্য হিচাপে স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই নৃত্য সাধাৰণতে উৎপত্তি হৈছিল অংকীয়া নাট ভাওনাৰ মাধ্যমেৰে। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ ভক্তি ধৰ্মৰ গুৰি ধৰি কলা সংস্কৃতি, সংগীত, সাহিত্য, স্থাপত্য, ভাস্কৰ্য, ধৰ্ম আদি সকলোতে সংস্কাৰৰ শিৰা গুৰি অসমৰ সমাজ সংস্কৃতিত নৱ জীৱন প্ৰদান কৰে। মহাপুৰুষ জনাৰ দ্বাৰা ৰচিত অংকীয়া নাট সমূহৰ আধাৰতেই উৎপত্তি হোৱা সত্ৰীয়া নৃত্যই লাহে লাহে জনপ্ৰিয় হৈ বিকাশ লাভ কৰিছে।

সত্ৰীয়া পৰম্পৰা অনুসৰি এজন বালক ভকতে সত্ৰলৈ আহি প্ৰথমে গুণমালা, ভটিমা আদিৰ শিক্ষা লোৱাৰ লগতে গুৰুৰ ওচৰত সত্ৰীয়া নৃত্যৰ শিক্ষাও গ্ৰহণ কৰিব লাগে। যিহেতু এই সত্ৰীয়া নৃত্য শব্দটিৰ মাজত বহু কেইখন নৃত্য সোমাই আছে। সেয়েহে সকলো খিনি নৃত্য সম্পূৰ্ণভাৱে আয়ত্ত্ব কৰিবলৈ এক দীঘলীয়া সময় অতিক্ৰম কৰিব লগা হয়। আনহাতে সৰুকালৰ পৰা এই নৃত্যৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিলে মাটি আখৰা (যাক সত্ৰীয়া নৃত্যৰ ব্যাকৰণ বুলিও কোৱা হয়) নৃত্য শিক্ষা ল'বলৈ শৰীৰটি উপযোগী হয়। তেতিয়া এজন নৃত্য শিল্পী ৰূপে শৰীৰটি সুন্দৰ ৰূপত গঢ় লৈ উঠে।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত
শঙ্কৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ
ভক্তি ধৰ্মৰ গুৰি ধৰি
কলা সংস্কৃতি,
সংগীত, সাহিত্য,
স্থাপত্য, ভাস্কৰ্য, ধৰ্ম
আদি সকলোতে
সংস্কাৰৰ শিৰা গুৰি
অসমৰ সমাজ
সংস্কৃতিত নৱ জীৱন
প্ৰদান কৰে।
মহাপুৰুষ জনাৰ দ্বাৰা
ৰচিত অংকীয়া নাট
সমূহৰ আধাৰতেই
উৎপত্তি হোৱা
সত্ৰীয়া নৃত্যই লাহে
লাহে জনপ্ৰিয় হৈ
বিকাশ লাভ কৰিছে।

তলত সত্ৰীয়া নৃত্য সমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হ'ল- সত্ৰীয়া নৃত্যত বহু কেইখন নৃত্য আছে। এই সকলোখিনিকে একেলগে সত্ৰীয়া নৃত্য বুলি ধৰা হয় যেনে-

(১) মাটিৰ আখৰা (২) বুমুৰা নৃত্য (৩) নাদুভংগি নৃত্য (৪) চালি নৃত্য (৫) সূত্ৰধাৰ নৃত্য (৬) গোঁসাই প্ৰৱেশ নৃত্য (৭) গোপী নৃত্য (৮) ভোজন বাহাৰ নৃত্য (৯) বৰ প্ৰৱেশ (১০) প্ৰৱেশ প্ৰস্থান নৃত্য।

মাটি আখৰা : মাটি আখৰা হৈছে, সত্ৰীয়া নৃত্যৰ আদি পাঠ বা ব্যাকৰণ। অৰ্থাৎ নৃত্যৰ বাবে শৰীৰটিক উপযোগী কৰি তুলিবলৈ যি সমূহ ভঙ্গিমা বা ব্যায়াম আখৰা বা অভ্যাস কৰা হয় তাকেই মাটি আখৰা বুলিব পাৰি। এই মাটি আখৰা সাংখ্যিক হিচাপে ৬৪ খন (কমলাবাৰী সত্ৰ মতে)। এই ৬৪ খন মাটি আখৰাক পুনৰ ৮ টি ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। ৮ টি ভাগৰ ৬৪ খন মাটি আখৰাক মূলতঃ নৃত্যৰ ভংগীমা অংশ আৰু ব্যায়াম যুক্ত এই দুটা অংশত বিভক্ত কৰিব পাৰি।

বুমুৰা নৃত্য : বুমুৰা নৃত্যটি মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত ৰাস বুমুৰা নাটখনিৰ কাহিনীৰ অন্তৰ্গত গোপী সকলৰ মাজৰ পৰা কৃষ্ণ অৰ্জুনাৰ হোৱাৰ পাছত গোপী সকলে 'মই কৃষ্ণ বুলি কৰে ভাৱনা' শীৰ্ষক অংশৰ পৰাই সৃষ্টি বুলি অনুমান কৰা হয়। এই নৃত্যটিৰ তিনিটা ভাগত সম্পূৰ্ণ ভাৱে পৰিৱেশন কৰা হয়। নৃত্যটিৰ আৰম্ভণি অংশক ৰামদানি অংশ বোলা হয়।

নাদুভংগী নৃত্য : এই নৃত্যটি বৃন্দাবনত গোপ-গোপী সকলে মিলি কৰা নৃত্য। কোনো সত্ৰীয়া সাধকৰ মতে আকৌ কৃষ্ণই কালি হৃদত কালিক দমন কৰিবলৈ নাদুৰি নাদুৰি নচা কাৰণে এই নৃত্যটি নাদুভংগী নৃত্য।

চালি নৃত্য : চালি নৃত্য মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ দ্বাৰা সৃষ্ট অন্যতম এক লাস্য প্ৰধান স্ত্ৰী-সুলভ নৃত্য। এই চালি নাচ মুঠ ১২ খন। ইয়াৰে ৮ খন শুদ্ধ

চালি আৰু ৪ খন বজাঘৰীয়া চালি নামেৰে পৰিচিত।

সূত্ৰধাৰ নৃত্য : সূত্ৰধাৰ নৃত্য অক্ষীয়া নাট ভাওনাৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। এই নৃত্যৰ ভাগ চাৰিটা। প্ৰথম ভাগক প্ৰৱেশৰ নাচ, দ্বিতীয় ভাগক ৰাগৰ নাচ, তৃতীয় ভাগক গীতৰ নাচ আৰু চতুৰ্থ ভাগক শ্লোকৰ নাচ বোলে।

গোঁসাই প্ৰৱেশ নৃত্য : অক্ষীয়া নাট ভাওনাত শ্ৰীকৃষ্ণ বা শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ প্ৰভুৰে প্ৰৱেশ কৰা নৃত্য ভঙ্গিমা সমূহেই হৈছে গোঁসাই প্ৰৱেশ নৃত্য। এই নৃত্যৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হৈছে লালিত্য আৰু গান্ধীৰ্য। এই নৃত্য দুটা ভাগত বিভক্ত যেনে বাজনাৰ নাচ আৰু শ্লোকৰ নাচ।

গোপী প্ৰৱেশ নৃত্য : অক্ষীয়া নাট ভাওনাত গোপী সকলে যি সমূহ নৃত্যৰ ভঙ্গিমাত প্ৰৱেশ কৰে, সেই সমূহেই হৈছে গোপী প্ৰৱেশ নৃত্য। এই নৃত্য দুটা ভাগত বিভক্ত যেনে বাজনা নাচ আৰু শ্লোকৰ নাচ।

ভোজন বাহাৰ নৃত্য : মহাপুৰুষ মাধৱদেৱ গুৰুজনাৰ ভোজনবাহাৰ নাট বা ঝুমুৰ খনেই এই নৃত্যৰ মূল। এই নৃত্যৰ ভাগ দুটা আৰু সেই ভাগ দুটা হ'ল- ৰামদানি আৰু গীতৰ অংশ।

বৰ প্ৰৱেশ নৃত্য : এই নৃত্যটি সম্পূৰ্ণ আধ্যাত্মিক ভাৱত সত্ৰত এক বিশেষ দিনত গুৰু কীৰ্তন মহোৎসৱ পৰিৱেশন কৰা হয়। নৃত্যটিৰ সাজ-সজ্জা নাদুভংগী আৰু ভোজন বাহাৰ লগত একে।

অন্যান্য প্ৰৱেশ প্ৰস্থান নৃত্য : অক্ষীয়া নাট ভাওনাত ভাৱৰীয়া সকলে প্ৰৱেশ আৰু প্ৰস্থান আদি কৰিবলৈ কিছুমান বিশেষ ভঙ্গিমা ব্যৱহাৰ কৰা হয়। সেই সমূহকেই প্ৰৱেশ প্ৰস্থান নৃত্য বুলি কোৱা হয়।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱে সৃষ্টি কৰা অসমৰ সংস্কৃতি সত্ৰীয়া নৃত্য সমূহ এনেদৰেই বিভিন্ন ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ মাজেৰে নিৰবিচ্ছিন্ন ভাবে চলি আহিছে আৰু অনাগত দিনটো অক্ষুণ্ণ ভাৱে প্ৰচলিত হৈ মহাপুৰুষীয়া ধৰ্ম সংস্কৃতি তথা পৰম্পৰাক সজীৱ কৰি ৰাখিব।

“

প্ৰচলিত নিয়ম
অনুসৰি ন চাউলেৰে
ভাতসাজ আঘোণ
মাহত খোৱা যায়।
যদি কিবা কাৰণত
আঘোণ মাহত ন
খাবলৈ অসুবিধা হয়
তেনেহ'লে মাঘ মাহত
ন-খোৱা প্ৰথা
প্ৰচলিত।

”

পৰম্পৰাগত ন খোৱা উৎসৱ

শ্ৰুতি শইকীয়া

আঘোণৰ সোণোৱালী পথাৰখনে অসমৰ ডেকা-বুঢ়া, জীয়ৰী-বোৱাৰী সকলোকে এক অনাবিল আনন্দ দিয়ে। বাৰটা মাহৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠত্ব দাবী কৰিব পৰা মাহটো আঘোণ আৰু এই আঘোণে দিয়ে অসমৰ কৃষিজীৱী মানুহৰ পথাৰে চোতালে এক আনন্দপূৰ্ণ ব্যস্ততা।

আঘোণৰ ব্যস্ততাত মজি থকা একোজন কৃষকৰ ঘৰলৈ ততাতৈয়াকৈ অহা অনুষ্ঠানটোৱে হ'ল 'ন-খোৱা'। বন্ধু-বান্ধৱ ওচৰ-চুবুৰীয়া আত্মীয় সকলোৰে লগত একেলগে ন চাউলৰ ভাত এমুঠি খোৱাৰ যি আনন্দ তাক উপভোগ কৰাটো অসমৰ গাঁৱলীয়া সমাজত অতীজৰে পৰা প্ৰচলিত প্ৰথা। এই 'ন-খোৱা' প্ৰথা কেতিয়া কেনেকৈ সৃষ্টি হ'ল তাক সঠিককৈ কোৱা টান যদিও অসমত যে এই প্ৰথা যুগ যুগান্তৰ ধৰি চলি আহিছে তাত কোনো সন্দেহ নাই।

প্ৰচলিত নিয়ম অনুসৰি ন চাউলেৰে ভাতসাজ আঘোণ মাহত খোৱা যায়। যদি কিবা কাৰণত আঘোণ মাহত ন খাবলৈ অসুবিধা হয় তেনেহ'লে মাঘ মাহত ন-খোৱা প্ৰথা প্ৰচলিত। আঘোণ মাহত সকলোৰে লগ হৈ অতি উৎসাহপূৰ্ণভাৱে ন খোৱা আয়োজনখিনি অতিকৈ আনন্দদায়ক। ঘৰৰে শাকনিবাৰীৰ শাকে, পুখুৰী তথা থলুৱা নৈ বিলৰ মাছ ন মুঠিত লগাব পাৰিলে অনেক তৃপ্তি পোৱা যায়। ইয়াৰ উপৰিও ন সাজ বুলি কওঁতে অকল শাক আঞ্জাৰে খোৱা ভাত সাজকে নুবুজায়। বহুলোকে বৰা চাউলেৰে গুৰু ভকতক সেৱা জনাই জলপান হিচাপেও ন সাজ খোৱা পৰম্পৰা আছে। যাৰ জৰিয়তে ভকতৰ ওচৰত বছৰটোৰ বাবে একো দুৰ্দশা নোহোৱাকৈ যাতে পাৰ কৰিব পাৰি তাৰ বাবে সেৱা ধৰে।

সাধাৰণভাৱে প্ৰচলিত হৈ অহা ন খোৱা প্ৰথাৰ লগত অসমীয়া মানুহৰ মাজত থকা মৰম চেনেহ, সামাজিক একতা আদিৰ এটা এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক আছে। যাৰ জৰিয়তে এজনে আনজনৰ লগত হৃদয়ৰ সম্পৰ্কত লিপ্ত হৈ পৰে।

“ বহুতো মানুহ এতিয়াও বুজা হোৱা নাই যে মানসিক
স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাকো যিকোনো শাৰীৰিক ৰোগৰ দৰেই
সমান গুৰুত্ব দিয়া আৰু চিকিৎসা কৰাৰ প্ৰয়োজন।
আমাৰ দেশত মানসিক স্বাস্থ্যৰ সাক্ষৰতা অত্যন্ত কম। ”

ভাৰতত মানসিক স্বাস্থ্যক কিয় কলংকিত কৰা হৈছে

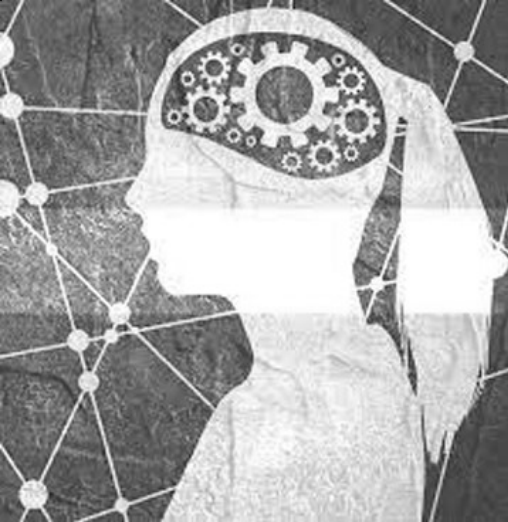
জ্যোতিস্মিতা পেগু

ভাৰতত মানসিক ৰোগক আওকাণ কৰা, তুচ্ছজ্ঞান কৰাৰ অত্যন্ত দীৰ্ঘদিনীয়া ইতিহাস আছে। যদিহে তেওঁলোকে প্ৰাৰ্থনা কৰিলেহেঁতেন, যদিহে তেওঁ/তাই কমকৈ ওলাই গ'লহেঁতেন, যদিহে তেওঁলোকে সম্পৰ্কত অধিক প্ৰচেষ্টা চলালেহেঁতেন বা অধিক চেষ্টা কৰিলেহেঁতেন সুখী হ'বলৈ তেওঁলোকে যদি এইটো নকৰি সেইটো কৰিলেহেঁতেন আদি হৈছে মানসিক ৰোগত আক্ৰান্ত ব্যক্তিসকলে প্ৰায়ে লাভ কৰা পৰামৰ্শ।

মানুহে এতিয়াও সকলো ধৰণৰ মানসিক বিকাশৰ জৈৱিক ভিত্তি বুজি পোৱা আৰু গ্ৰহণ কৰাৰ পৰা বহু দূৰত। বহুতো মানুহ এতিয়াও বুজা হোৱা নাই যে মানসিক স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাকো যিকোনো শাৰীৰিক ৰোগৰ দৰেই সমান গুৰুত্ব দিয়া আৰু চিকিৎসা কৰাৰ প্ৰয়োজন। আমাৰ দেশত মানসিক স্বাস্থ্যৰ সাক্ষৰতা অত্যন্ত কম। আজিও যদি কোনো সাধাৰণ মানুহক হতাশাৰ বিষয়ে সোধা হয় তেন্তে তেওঁলোকে ইয়াৰ জৈৱিক বা ৰাসায়নিক

মানসিক ৰোগক যি
সম্পূৰ্ণ
নেতিবাচকতাৰে দেখা
যায়, সেই
দৃষ্টিভংগীয়ে মানসিক
স্বাস্থ্যক আমাৰ
দৈনন্দিন কাৰ্যকলাপৰ
অবিচ্ছেদ্য অংশ
হিচাপে গ্ৰহণ কৰাৰ
দিশত হ'বলগীয়া
যিকোনো ধৰণৰ
অগ্ৰগতিক বাধা দিয়ে।

ভিত্তি নিৰ্দিষ্ট কৰিব নোৱাৰিব, কিন্তু তেওঁলোকে ইয়াক অত্যন্ত দুখ জনক বুলিহে নামকৰণ কৰি দিব। সমাজৰ চৌপাশৰ মানুহে মানসিক ৰোগক মানি ল'বলৈ অস্বীকাৰ কৰাৰ লগতে ইয়াক ধেমালিতে উৰুৱাই দিয়ে বা ইয়াক তুচ্ছজ্ঞান কৰে। যাৰ ফলত, তেওঁলোকে নিৰাশ হৈ লাহে লাহে সমাজৰ পৰা বিছিন্ন হৈ যায় আৰু নিজৰ ভিতৰতে নেতিবাচক ভাৱৰ সৃষ্টি কৰি নিজক দোষাৰোপ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে।

আমাৰ বৃহত্তৰ জনসংখ্যাৰ এটা ডাঙৰ অংশই এনেলোকেৰে গঠিত যিয়ে মানসিক স্বাস্থ্যৰ অসুবিধাৰ বিষয়ে “আনে তেওঁলোকৰ বিষয়ে কি ভাবিব?” বুলি ভাবিয়েই সহায় বিচাৰিবলৈ ভয় কৰে। আৰু কিছুমান অভিভাৱক যিয়ে নিজৰ সন্তানৰ মানসিক অৱস্থাৰ বিষয়ে অতি ভালদৰে জানিও ৰোগতো মানি ল'ব নোখোজাৰ বাবে শেষ মুহূৰ্তলৈকে অপেক্ষা কৰি থাকে। আচৰিত যেন লাগিলেও এইটো আমাৰ দেশৰ এক বিস্তৃত মানুহৰ মাজতে প্ৰৱলভাৱে দেখা যায়। মানসিক ৰোগক যি সম্পূৰ্ণ নেতিবাচকতাৰে চোৱা, সেই দৃষ্টিভংগীয়ে মানসিক স্বাস্থ্যক আমাৰ দৈনন্দিন কাৰ্যকলাপৰ অবিচ্ছেদ্য অংশ হিচাপে গ্ৰহণ কৰাৰ দিশত হ'বলগীয়া যিকোনো ধৰণৰ অগ্ৰগতিক বাধা দিয়ে।

WHO য়ে কৰা এক অধ্যয়নত দেখা গৈছে যে ভাৰতৰ দৰে নিম্নৰ পৰা মধ্যম পৰ্যায়ৰ আয়ৰ দেশসমূহত ৫ জনৰ ভিতৰত ৪ জন লোকেই নিজৰ মানসিক বিকাৰৰ বাবে সহায় নিবিচাৰে। আমাৰ দেশতে কোটি কোটি লোক আছে যিয়ে নিজৰ গুৰুত্বৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে লাজ, অজ্ঞান বা অজ্ঞতাৰ বাবে সহায় নিবিচাৰে। প্ৰতিদিনে ৰাতিপুৱা উঠিয়ে কোনো দোষ নোহোৱাকৈ তেওঁলোকে নিজকে সকলো বস্তুৰ বাবে দোষাৰোপ কৰা, কিয় আনে নেদেখা বস্তুবোৰ দোষ, লাজ, ভয় আদি ভাৱৰ সন্মুখীন হয়। তেওঁলোকে এইটো জনাৰ লগতে গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব লাগিব যে এইবোৰ মাত্ৰ অসুস্থতাৰ কাৰণ। সকলোৰে বুজি পোৱাৰ সময় আহি পৰিছে যে, যৌনতা মানসিক স্বাস্থ্যজনিত সমস্যা থকাৰ এটা সূচক। আমি সকলোৰে এইটো বুজিব লাগিব যে দুখ হতাশা আৰু গুৰুতৰ প্ৰত্যাহ্বান সমূহ কেৱল জীৱনৰ একো একোটা পৰিঘটনাহে, জীৱনটো নহয়।

অপ্ৰকাশিত আবেগ কেতিয়াও মৰি নাযায়। জীৱিত অৱস্থাত ইয়াক মাথো সমাপ্তি কৰা হয়, যাৰ ফলত ই পিছত অধিক কুৎসিতভাৱে ওলাই আহে। সেয়েহে আবেগৰ পৰ্যাপ্ত প্ৰকাশ আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি কোনো পলম নকৰাকৈ সহায় বিচৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়।

আহক আমি মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিষয়ে কথা বতৰা আগবঢ়াই নিওঁ। আমি সকলোৰে মিলি আমাৰ মাজৰ বহুতেই সন্মুখীন হোৱা সমস্যাক ৰোধ কৰিবলৈ আগবাঢ়ো।

নিচায়ুক্ত দ্ৰব্য আৰু যুৱ মানসিকতা

নিহা শইকীয়া

বাতৰিকাকতৰ পৃষ্ঠা আৰু টিভিৰ পৰ্দা নিৰীক্ষণ কৰিলে দেখিবলৈ পোৱা যায় চহৰে-নগৰে, গাঁৱে-ভূঞা যেন নানা অশান্তি। চুৰি-ডকাইতি, হত্যা-লুণ্ঠন, বলাৎকাৰ, অপহৰণ, উগ্ৰবাদ, প্ৰৱঞ্চনা, দুৰ্ঘটনা আদিৰ বাহিৰেও নানা ৰোগ ব্যাধিয়ে সৰ্বসাধাৰণক জুৰুলা কৰি আহিছে। বিয়া-সবাহ, ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান, বনভোজস্থলী আদিত সঘনে ঘটি থকা ঘটনাবোৰ সকলোৱে দেখি বা শুনি আহিছে। আনকি গাড়ী-মটৰ, ৰেল আদিৰ ভ্ৰমণো শংকামুক্ত নহয়।

আমি সকলোৱে জানো যে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলো জীৱৰ ভিতৰত মানুহেই শ্ৰেষ্ঠ। জ্ঞান আৰু বুদ্ধিৰ বলত মানুহে আজি যি অসাধ্য সাধন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে, ই কল্পনাৰো অতীত। এইখন সমাজতে মহামানৱৰ জন্ম হৈছে, কবি, সাহিত্যিক, দাৰ্শনিক, বিজ্ঞানীৰ আৱিৰ্ভাৱ ঘটিছে সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ পক্ষে এয়া এক গৌৰৱ। কিন্তু এইখন সমাজতে আকৌ বিভিন্ন লোমহৰ্ষক ঘটনা, বিভিন্ন অসামাজিক কাৰ্য্য সংঘটিত হোৱাটো আমাৰ বাবে অগৌৰৱ নহয়নে? এই ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে দৃঢ়তাৰে ক'ব পাৰি সমাজত নিচায়ুক্ত বা ৰাগিয়াল দ্ৰব্যসমূহ অবাধ প্ৰচলন ঘটাইব। এইবোৰ নিয়ন্ত্ৰণ নোহোৱাটোৱেই ইয়াৰ একমাত্ৰ কাৰণ।

নিচায়ুক্ত বা ৰাগিয়াল দ্ৰব্য বুলিলে মদ, ভাং, বিড়ি, চিগাৰেট, ধপাত, পাণমচলা, গুটখা আৰু হেৰ'ইন আদি দ্ৰব্যসমূহক বুজায়। আমি সকলো দেখি উপলব্ধি কৰো এই দ্ৰব্যবোৰ সেৱনৰ ফলত ব্যক্তিগত জীৱনৰ শাৰীৰিক মানসিক ক্ষতি আৰু সামাজিক জীৱনত ঘটা বিশৃংখলতাই কি ইংগিত বহন কৰে। কিন্তু এই নিচায়ুক্ত দ্ৰব্যসমূহ শাৰীৰিক আৰু মানসিক

বৰ্তমান সমাজত নিচাযুক্ত
দ্রব্য সেৱনৰ আসক্তি দ্ৰুত
গতিত বৃদ্ধি পোৱাটো
সমাজৰ বাবে এক ভয়াবহ
সংকট। কিয়নো যুৱশক্তি
হৈছে সমাজ তথা দেশ
গঢ়াৰ মূল ভেটিস্বৰূপ।
এই ভেটি সুদৃঢ় নহ'লে
সমাজত শান্তি সম্ভৱ নহয়।

স্বাস্থ্যৰ পক্ষে কিমান ক্ষতিকাৰক আৰু মধ্যবয়সত
ই কেনেধৰণৰ কঠিন ৰোগৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে,
সেৱনকাৰীসকলে প্ৰথমতে এইটো উপলব্ধি
কৰিব নোৱাৰে। অথবা কোনো কোনোৱে
উপলব্ধি কৰিব পাৰিলেও ইয়াক গ্ৰহণ কৰাৰ
অভ্যাস সহজে ত্যাগ কৰিব নোৱাৰে।

সাম্প্ৰতিক কালত নানা লোমহৰ্ষক ঘটনাৰ
লগত বিভিন্ন অসামাজিক কাৰ্য্যৰ মাত্ৰা যিটো
হাৰত সমাজত বৃদ্ধি পাইছে, একেদৰে কৰ্কট
ৰোগৰ দৰে অপসংহাৰী ৰোগৰ প্ৰকোপো
সমাজত দ্ৰুতগতিত বাঢ়িছে। অসামাজিক
কাৰ্য্যবোৰ প্ৰতিহত কৰাৰ কাৰণে যিদৰে
সামাজিক আৰু কঠোৰ আইনগতভাৱে শাস্তিৰ
সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছে, একেদৰে বিভিন্ন
ৰোগ-ব্যাধিত আক্ৰান্ত হৈ বহুতৰে ধন-জনৰ ক্ষতি
হৈছে। চুৰি-ডকাইতিকে ধৰি সমাজত যিমানবোৰ
লোমহৰ্ষক ঘটনা, যান-বাহনৰ দুৰ্ঘটনা আৰু
যিবোৰ ৰোগ চিকিৎসাৰ দ্বাৰা আৰোগ্য লাভ

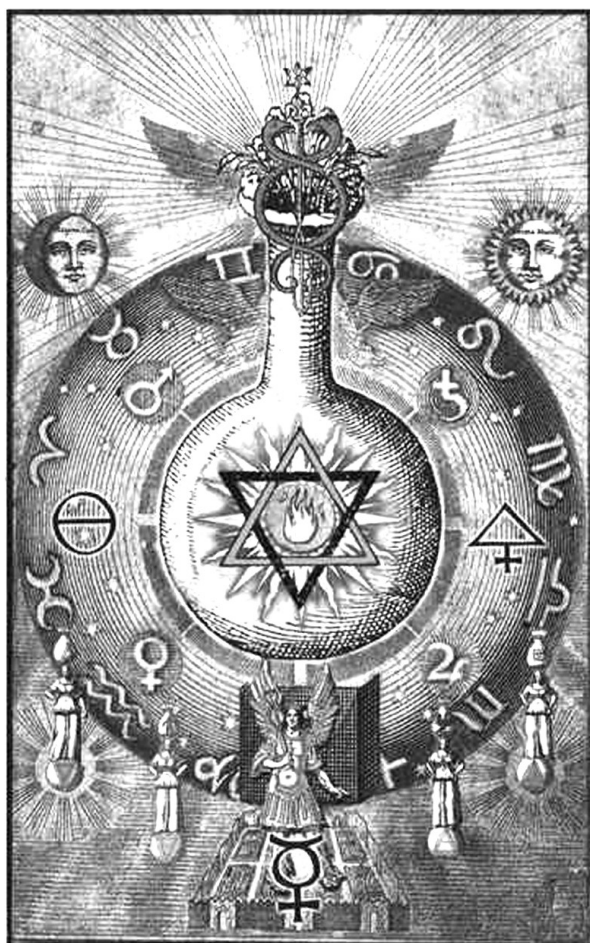
কৰা সম্ভৱ নহয় ইয়াৰে অধিকাংশ ৰোগ নিচাযুক্ত দ্রব্য সেৱনৰ পৰিণতি বুলিব
পাৰি। চিকিৎসা গ্ৰহণৰ বাবে অহা ৰোগীসকলৰ তথ্যৰ পৰা এই কথা প্ৰমাণিত
হৈছে।

বৰ্তমান সমাজত নিচাযুক্ত দ্রব্য সেৱনৰ আসক্তি দ্ৰুত গতিত বৃদ্ধি পোৱাটো
সমাজৰ বাবে এক ভয়াবহ সংকট। কিয়নো যুৱশক্তি হৈছে সমাজ তথা দেশ
গঢ়াৰ মূল ভেটিস্বৰূপ। এই ভেটি সুদৃঢ় নহ'লে সমাজত শান্তি সম্ভৱ নহয়।
প্ৰচলিত নিচাযুক্ত দ্রব্যৰ ভিতৰত মদ এবিধ স্বাস্থ্যৰ পক্ষে ক্ষতিকাৰক দ্রব্য। ই
কেৱল শাৰীৰিক স্বাস্থ্যৰ বাবে নহয়, মানসিক স্বাস্থ্যৰো পৰিপন্থী। মদ্যপান
কৰিলে সুস্থ মগজুৰ স্নায়ুতন্ত্ৰত বিশৃংখল ঘটে আৰু ইয়াৰ মাত্ৰা অধিক হ'লে
বিবেক আৰু হিতাহিত জ্ঞান শূণ্য হয়। এইবিধ দ্রব্য দীৰ্ঘদিন সেৱনৰ ফলত
স্মৃতিশক্তি, দৃষ্টিশক্তি, ধাৰণাশক্তি ক্ষীণ হোৱাৰ উপৰি হাওঁফাওঁ, যকৃত তন্ত্ৰ
আদিত হোৱা কৰ্কটৰোগ আদি ৰোগৰ সৃষ্টি হয়। সমগ্ৰ দেশৰ ভিতৰতে আমাৰ
ৰাজ্যত কৰ্কট ৰোগ আৰু আন কঠিন ৰোগৰ প্ৰকোপ সৰ্বাধিক। মদ্যপানৰ
লগত মাংস ভোজন আৰু অন্যান্য নিচাযুক্ত বা ৰাগিয়াল দ্রব্যৰ সেৱন ইয়াৰ
একমাত্ৰ কাৰণ। অকল ৰোগৰ সৃষ্টিয়েই নহয়, আগতে উল্লেখ কৰি অহা ঘটনা-
দুৰ্ঘটনা, অসামাজিক কাৰ্য্যৰ অধিকাংশই ইয়াৰ পৰিণতি। ইয়াক প্ৰতিৰোধ কৰি
সমাজত শান্তি-প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ হ'লে সকলোধৰণৰ নিচাযুক্ত বা ৰাগিয়াল
দ্রব্যবোৰ নিয়ন্ত্ৰণ হোৱাটো বাঞ্ছনীয়, অন্যথা সমাজৰ শান্তি অবাঞ্ছনীয়।

হিন্দু এলকেমি (Alchemy)ৰ ইতিহাস

জ্যোৎস্না ভৰালী

ৰাসায়নিক বিজ্ঞানৰ পুৰণি নাম ‘Alchemy’। Alchemy শব্দৰ উৎপত্তি হৈছিল ইজিপ্টত ‘Chemia’ শব্দৰ পৰা।

ভাৰতবৰ্ষত অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা অৰ্থাৎ প্ৰাক বৈদিক যুগৰে পৰা ৰাসায়ন বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগ আৰু প্ৰসাৰ চলি আহিছে। প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষত ব্যৱহাৰ কৰা আয়ুৰ্বেদিক চিকিৎসা বিধিত প্ৰয়োগ হোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ খনিজ পদাৰ্থই তাৰ নিদৰ্শন দাঙি ধৰে। তাৰোপৰি বেদ, পুৰাণ, উপনিষদ, কৌতিল্যৰ অৰ্থশাস্ত্ৰ আদিত ৰাসায়ন শব্দৰ বিৱৰণ দেখিবলৈ পোৱা যায়। এনেধৰণৰ উদাহৰণৰ পৰা ক’ব পাৰি ভাৰতবৰ্ষত ৰাসায়নিক বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগ কিমান পুৰণি।

কৌতিল্যৰ অৰ্থশাস্ত্ৰতো ৰাসায়ন
বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগ দেখা যায়।
উদাহৰণ স্বৰূপে সাগৰৰ পৰা
নিমখৰ লগতে হিৰা, মুকুতা, প্ৰবাল
আদি আহৰণৰ বিৱৰণ পোৱা যায়।
চৰক সংহিতা, সুশ্ৰুত সংহিতা
আদিতো আয়ুৰ্বেদিক চিকিৎসাৰ
নিদৰ্শন পোৱা যায়।

প্ৰথম অৱস্থাত ৰাসায়ন বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগ হৈছিল ‘Iatrochemistry’ত। এই ‘Iatrochemistry’ শব্দটো গ্ৰীক শব্দ ‘Iatros’ৰ পৰা আহিছে; যাৰ অৰ্থ হৈছে ‘Medicine’। অৰ্থাৎ মানুহ দীৰ্ঘজীৱি হ’বৰ বাবে বা ৰোগ নিৰাময়ৰ কিছুমান ঔষধী তৈয়াৰ কৰিছিল আৰু নাম দিছিল ‘অমৃত’। আকৌ ভাৰতবৰ্ষত সিন্ধু উপত্যকাৰ ওপৰত গঢ়ি উঠিছিল হিন্দু সভ্যতা। ২৬০০-১৯০০ খৃষ্টপূৰ্বত ভিতৰত অকল সামাজিক সভ্যতাৰে নহয়, বৈজ্ঞানিক সভ্যতাৰো বিকাশ হৈছিল। তেতিয়াৰ দিনতেই আৰৱীয় পদ্ধতিৰে বাষ্টা-পথ, স্নানাগাৰ, মঠ-মন্দিৰ, শস্যৰ ভড়াল আদিৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। তাৰোপৰি ভাৰতীয়সকলে

নিজা পদ্ধতিৰে তাম, ব্ৰঞ্জ, ৰূপ, সোণ, হীৰা, ইটা আদিৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল। ইয়াৰোপৰি, ভাৰতবৰ্ষৰ পৌৰাণিক গ্ৰন্থ বেদসমূহত (ঋকবেদ, জজুৰ্বেদ, অথৰ্ববেদ) জন্তুৰ চালৰ পৰা লেজৰ প্ৰস্তুত কৰা, কাপোৰত ব্ৰঞ্জক পদাৰ্থৰ প্ৰয়োগ আদিৰ উদাহৰণ জানিবলৈ পোৱা যায়। সেই সময়তে অৰ্থাৎ ১২০০-৭০০ খ্ৰীষ্টপূৰ্বত (Iron Age) উত্তৰ ভাৰতবৰ্ষৰ কিছুমান ঠাইত (হস্তিনাপুৰ, পানিপত, মথুৰা, ৰূপনগৰ আদিত) মাটিৰ বাচন ঘাঁহি নিমজ কৰি তাৰ ওপৰত জ্যামিতিক কৌশলৰ প্ৰয়োগ হৈছিল (Printer Gravy Ware Pottery)। কৌতিল্যৰ অৰ্থশাস্ত্ৰতো ৰাসায়নিক বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োগ দেখা যায়। উদাহৰণ স্বৰূপে সাগৰৰ পৰা নিমখৰ লগতে হিৰা, মুকুতা, প্ৰবাল আদি আহৰণৰ বিৱৰণ পোৱা যায়। চৰক সংহিতা, সুশ্ৰুত সংহিতা আদিতো আয়ুৰ্বেদিক চিকিৎসাৰ নিদৰ্শন পোৱা যায়।

বেদবিলাকৰ আগতেও মানুহৰ সাতটা ধাতুৰ জ্ঞান আছিল। সেইকেইটা হ’ল- সোণ, ৰূপ, তাম, তিন, সীহ, পাৰা আৰু লোহাৰ। তেনেদৰে কাচ নিৰ্মাণ, মাটিৰ বাচন নিৰ্মাণ, আলঙ্কাৰ নিৰ্মাণ, কাপোৰত ব্ৰঞ্জক পদাৰ্থৰ প্ৰয়োগ, লেজৰ নিৰ্মাণ, প্ৰসাধন সামগ্ৰী, সুগন্ধি দ্ৰব্য আদিৰ উৎপাদনৰ জৰিয়তে অতি প্ৰাচীনতম সময়ৰ পৰাই যে ৰাসায়নিক পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগ হৈ আহিছে, তাৰ উমান পাব পাৰি।

এইবোৰৰ উপৰিও ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাচীন কালৰে পৰা বিভিন্ন ধৰণৰ এলেকহলৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যিবিলাক ভাৰতীয় মানুহে নিজে গছৰ পাত, ফুল-ফুল, শিপা, গা-গছৰ ছাল আৰু কুঁহিয়াৰ আদিৰ পৰা ৰস আহৰণ কৰি তৈয়াৰ কৰিছিল আৰু তাৰ নাম দিছিল ‘সুৰা’। এই সুৰাবিলাক তেতিয়া মানুহে কেৱল নিচা হিচাপেহে ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

ভাৰতবৰ্ষত এলকেমিৰ সূচনা সেই মধ্যযুগৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৩০০-৮০০ খ্ৰীষ্টপূৰ্বৰ পৰাই হৈ আহিছে আৰু বৰ্তমান তাৰ মাত্ৰ বৈজ্ঞানিক প্ৰসাৰহে হৈ আছে। সেই সময়ৰ হিন্দু এলকেমিৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য আছিল সোণ নিৰ্মাণ আৰু অমৃত আহৰণ। ৰাসায়নিক অধ্যয়নৰ দুটা দিশ ধাতু আহৰণ আৰু ভৌতিক ধাৰ্মিকতা।

কিন্তু বৰ্তমান সময়ত আন বহু দেশৰ তুলনাত ৰাসায়ন বিজ্ঞানৰ প্ৰসাৰ ভাৰতবৰ্ষত কমি গৈছে। সেই পৌৰাণিক সভ্যতাসমূহ লগত ৰাখি ভাৰতবৰ্ষৰ এলকেমিষ্ট সকলে ইয়াৰ যথোপযুক্ত প্ৰসাৰ চলালে ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাসায়ন বিজ্ঞানে অন্যতম শিৰষত উপনীত হ’ব পাৰিব।

সময়ৰ সোঁতত বিহু

পূৰ্ণিমা বৰা

অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ চানেকী বিহুৰ আৰম্ভণি কেনেকৈ হৈছিল সেয়া সঠিক ৰূপত জনা নাযায়। বহু পণ্ডিতৰ অনুমান মতে, যেতিয়া চিকাৰ কৰি খোৱা অঘৰী জীৱন এৰি কৃষি কৰ্মৰ যোগেদি সমাজ পাতি বসবাস কৰিবলৈ ধৰিলে, মানুহৰ আনন্দ প্ৰকাশৰ সময়ৰ স্বাধীনতালৈ সীমাবদ্ধতা আহিল, তেতিয়াই মানুহে নিজৰ নিচিন্ত আজৰি সময় কটাবলৈ কিছুমান নিজস্ব প্ৰকাশভংগী গঢ়ি তুলিছিল আৰু সেই সমূহৰ জৰিয়তেই কৃষ্টিৰ কৰ্ষণ কৰি ন ন সভ্যতাৰ পৰশত বিহুৰ আৰম্ভণি ঘটিছিল। বিহুৰ মূলগত অৰ্থ হৈছে আনন্দ আৰু ই প্ৰধানতঃ এক কৃষিভিত্তিক উৎসৱ। কৃষিজীৱী সমাজে খেতি কৰাৰ আগতে চ'ত আৰু বসন্ত কালত পথাৰৰ মাজত বা অৰণ্যৰ কাষত কিছুমান ৰং ধেমালি কৰিছিল আৰু সেই সমূহেই পিছলৈ চহা জীৱনৰ এৰাব নোৱাৰা উৎসৱ অথবা ৰীতি-নীতিলৈ পৰিৱৰ্তিত হৈছিল। সেই সময়ৰ সমাজখনৰ তীক্ষ্ণ, মেধা-সম্পন্ন নাৰী পুৰুষ উভয়ে মনৰ আনন্দ প্ৰকাশৰ বাবে চকুৰ আগত দেখি থকা বিভিন্ন উপাদানলৈ কিছুমান গীত সৃষ্টি কৰিছিল। প্ৰচুৰ স্মৃতিশক্তি যোগেদি ইয়াক পিছৰ প্ৰজন্মলৈ কঢ়িয়াই আনিছিল, য'ত বাবে বৰণীয়া সংস্কৃতি তথা সভ্যতাৰ পৰশ লাগি পৰিৱৰ্তিত ৰূপ লৈ বিহু গীতলৈ ৰূপান্তৰ ঘটিছিল, যি সমূহৰ অধিকাংশই সেই নাৰী পুৰুষৰ সুখ, দুখ, প্ৰেম, মিলন, বিবহ, ভালপোৱা, যৌনতা আদিৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল।

অসমীয়া চহা জীৱনৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ ‘বিহু’ শব্দটোৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কেও বিভিন্ন স্তৰত, বিভিন্ন মতবাদ দেখা যায়। একাংশ পণ্ডিতৰ মতে সংস্কৃতৰ ‘বিষুৱন’ শব্দৰ পৰা বিহু শব্দ হোৱা বুলি ক’ব খোজে। আন কিছুৰে সামবেদত উল্লেখ থকা গাঁৱলীয়া লোকে গোৱা “প্ৰকৃতিগীত বা বেয়াগীত”ৰ পৰা বিহু শব্দৰ সৃষ্টি বুলি ক’ব খোজে। আন একাংশৰ মতে ডিমাছা সকলৰ ‘বিচু’ কোঁচ সকলৰ ‘বিচুৱা’ বড়ো সকলৰ ‘বৈছাও’ আদিৰ পৰা বিহু শব্দৰ উৎপত্তি হোৱা বুলি কয়। আন কিছুৰ মতে প্ৰাচীন অসমত প্ৰথমে অষ্ট্ৰিক সকল তাৰ পিছত মংগোলীয় সকলে কৃষিকাৰ্য কৰিছিল তাৰ অষ্ট্ৰিক শব্দ ‘বৈহু’ৰ পৰা বিহুৰ উৎপত্তি। ইতিহাস আৰু উৎপত্তিৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন মতবিৰোধ থাকিলেও বিহু সংস্কৃতিয়েই অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ সংস্কৃতি।

তাহানিৰ আদিম-বাসনা, বন্য-উল্লাস প্ৰকাশৰ বাহক বিহুৰে বিভিন্ন স্তৰ অতিক্ৰমী সমাজৰ মাজলৈ বাট লয় আৰু ইয়াৰ লগে লগে পথাৰৰ মাজত মৰা বিহু আৰু সমাজত মৰা বিহুৰ সুৰ, গীত-মাত আদিলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ বাধা আহিল, পৰিৱৰ্তন আহিল। পথাৰৰ মাজত গোৱা ম’হ গোৱালৰ গীত, বনগীত, জোৰা নাম আদি গীতৰ সলনি নানান মালিতা, ফকৰা, লোক-কাহিনী আদিৰে বিহু নাম সৃষ্টি হ’ল। বুৰঞ্জী মতে স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহৰ ৰাজত্ব কালত ১৬৯৬ শকৰ পৰা ১৭১৪ শকৰ সময়ছোৱাত ৰংঘৰৰ বাকৰিত প্ৰতিযোগিতা পাতি শ্ৰেষ্ঠ নাচনি, ঢুলীয়া, বিহুৱা আদিক সন্মান জনাই বিহুক মান্যতা প্ৰদান কৰে।

ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ যোগেদি অসমলৈ ব্ৰিটিছসকলৰ আগমন ঘটে, অসমীয়া সৰল কৃষিজীৱী সমাজত আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ বাঢ়ে আৰু ইয়াৰ লগতে বিহুলৈ আকৌ পৰিৱৰ্তন আহে। এই সময়ছোৱাত বিহুৰে আটাইতকৈ বেছি প্ৰত্যাৱৰ্তনৰ সন্মুখীন হৈছিল।

১৮২৬ চনৰ পৰা ১৯৪৭ চনৰ ইংৰাজ শাসনৰ সময়ছোৱাতো বিহুগীতে আকৌ এবাৰ ৰূপ সলাই। আধুনিক শিক্ষাৰ পৰশত প্ৰাণ পাই উঠা চহা কৃষিজীৱী সমাজত নানান ধৰণৰ পশ্চিমীয়া শব্দৰ সংযোজন ঘটে। ইংৰাজ আমোলত অসমত ১৯৩১ চনত গুৱাহাটীত মুকলি বিহু, ১৯৩৫ চনত গোলাঘাটৰ বেতিয়নিত, ১৯৪১ চনত শিৱসাগৰত, ১৯৪৮ চনত ডিব্ৰুগড়ত বিহুমেলো অনুষ্ঠিত কৰি বিহুক বিশ্বৰ দৰবাৰলৈ নিয়াৰ প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ হয়। স্বাধীনোত্তৰ কালত ১৯৫২ চনত সিংহ পুৰুষ ৰাধাগোবিন্দ বৰুৱাই লতাশিলত মঞ্চ বিহুৰ পাতনি মেলে আৰু ইয়াৰ লগে লগেই আজি আমি দেখি অহা বিহুৰ আধুনিক যুগৰ আৰম্ভণি বুলি ক’ব পাৰি। পথাৰৰ পৰা চোতাল গৰকি বিহু মঞ্চত উঠাৰ পিছত বিহুৰ বিকৃতকৰণ নহ’বৰ বাবেই মঞ্চ বিহুত বিভিন্ন নিয়ম প্ৰৱৰ্তন কৰা হ’ল। মৌখিক ভাবে বাগৰি অহা বিহুক আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ যোগেদি ভৱিষ্যতৰ বাবে সংৰক্ষণ কৰাৰো যথোচিত ব্যৱস্থা কৰাৰ লগতে প্ৰবাসী সকলৰ জৰিয়তে বিহুৰে বিশ্ব দৰবাৰলৈ গতি ল’লে।

জলবায়ু পৰিৱৰ্তন : এক প্ৰাকৃতিক বিপৰ্যয়

স্বস্তিকা বৰবৰা

জলবায়ু হৈছে কোনো এখন ঠাইৰ উষ্ণতা, বৃষ্টিপাত, আদ্রতা বতাহ পোহৰৰ প্ৰাৰল্য আদিৰ দৈনন্দিন বায়ুমণ্ডলীয় অৱস্থা। অতি কমেও ৩০-৪০ বছৰ পৰ্যন্ত এনে বতৰৰ গড় অৱস্থাই হৈছে জলবায়ু পৰিৱৰ্তন। অৰ্থাৎ জলবায়ু পৰিৱৰ্তন হৈছে জলবায়ু অৱস্থাৰ ভিন্নতা। গতিকে জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ফলত উষ্ণতা বৃদ্ধি, বৃষ্টিপাতৰ পৰিৱৰ্তন বতৰৰ খৰাং অৱস্থাৰ বৃদ্ধি অতিপাত শীত আদিৰ দৰে সমস্যাই দেখা দিয়ে। জলবায়ু পৰিৱৰ্তন সেয়ে সমগ্ৰ বিশ্বৰ বাবে এক জটিল বিষয় হিচাপে থিয় দিছে।

১৯৯০-২০২২ চনত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ অধ্যয়ন কৰা আন্তৰ্জাতিক সন্থাই প্ৰকাশ কৰা তথ্যমতে সেউজগৃহ প্ৰভাৱৰ ফলত গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিয়ে পৃথিৱীৰ জলবায়ুৰ অত্যাধিক পৰিৱৰ্তন আনিছে। প্ৰকাশিত তথ্য অনুসৰি প্ৰতি ১০০ বছৰত গোলকীয় উষ্ণতা

জৈৱ ইন্ধন
ব্যৱহাৰৰ ফলত
নিৰ্গত হোৱা
ছালফাৰ আৰু
নাইট্ৰ'জেন
অক্সাইড বোৰ
বায়ুমণ্ডলত
জলীয় বাষ্পৰ
লগত বিক্ৰিয়া
কৰি
ছালফিউৰিক
আৰু নাইট্ৰিক
এচিড তৈয়াৰ
কৰে আৰু
এইবিলাক
বৰষুণৰ পানীৰ
লগত লগ হৈ
এছিড বৰষুণ
হিচাপে
পৃথিৱীলৈ নামি
আহে।

০.৫° ছেণ্টিগ্ৰেডৰ পৰা ১° ছেণ্টিগ্ৰেডলৈ বৃদ্ধি পাইছে।

আধুনিক যুগত মানৱ সমাজৰ কাৰ্যকলাপে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত যি বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাইছে, তাৰ ফলতে জলবায়ু পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা যায়। এনে পৰিৱৰ্তনৰ ফলত বায়ুমণ্ডলীয় উত্তাপ বৃদ্ধিৰ লগতে মেৰু অঞ্চলৰ বৰফ তথা হিমবাহ সমূহ গলিবলৈ ধৰিছে। ফলত সাগৰৰ জলপৃষ্ঠ বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিছে। যাৰবাবে বানপানী, ছুনামী আদি সৃষ্টি হৈছে। এনেবোৰ কাৰণৰ বাবে খেতি-পথাৰ বিনষ্ট হৈ বিভিন্ন ঠাইত অকাল-অনাটন, দুৰ্ভিক্ষই দেখা দিছে। লগতে সাগৰৰ উপকূলীয় অঞ্চলত বাস কৰা জনসাধাৰণে উষ্ণ প্ৰবাহৰ কবলতো পৰিছে।

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বাবে গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিয়ে খৰাং বতৰৰ সৃষ্টি কৰিছে যাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বনাঞ্চল সমূহত বনজুই সৃষ্টি হৈ বনাঞ্চল সমূহ মৰুভূমি সদৃশ পৰিৱেশৰ দিশে গতি কৰিছে। আৰু লগতে জৈৱিক বৈচিত্ৰতাৰো অনিষ্ট সাধন কৰিছে। এনে কাৰণতে জৈৱ-বৈচিত্ৰতাও বিপন্ন হৈছে।

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনত জনসংখ্যা বৃদ্ধি, উদ্যোগীকৰণ, নগৰীকৰণ আদিয়ে প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাইছে। দ্ৰুত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ ফলত জৈৱ ইন্ধনৰ অত্যাধিক ব্যৱহাৰ বাঢ়ি গৈছে। এই জৈৱ ইন্ধন সমূহৰ দহনৰ বাবে বায়ুমণ্ডলত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ পৰিমাণ বাঢ়িছে। যাৰবাবে বায়ুমণ্ডলত উষ্ণতা বৃদ্ধি পাইছে। এই জৈৱ ইন্ধন ব্যৱহাৰৰ ফলত নিৰ্গত হোৱা ছালফাৰ আৰু নাইট্ৰ'জেন অক্সাইড বোৰ বায়ুমণ্ডলত জলীয় বাষ্পৰ লগত বিক্ৰিয়া কৰি ছালফিউৰিক আৰু নাইট্ৰিক এচিড তৈয়াৰ কৰে আৰু এইবিলাক বৰষুণৰ পানীৰ লগত লগ হৈ এছিড বৰষুণ হিচাপে পৃথিৱীলৈ নামি আহে। এই এছিড বৰষুণে বিশেষকৈ প্ৰকৃতিত থকা জলচৰ প্ৰাণী আৰু উদ্ভিদৰ ওপৰত কু-প্ৰভাৱ পেলায়। সেয়ে আমি এই ইন্ধন সমূহৰ ব্যৱহাৰ কমাব লাগিব। আৰু এনে ধৰণৰ ইন্ধনৰ সলনি বিকল্প ইন্ধন হিচাপে সৌৰশক্তি, বায়ুশক্তি আদিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব লাগিব। কিন্তু সেউজগৃহ নিগৰ্মন হ্ৰাস কৰাটো মানৱ সমাজৰ সন্মুখত এক প্ৰত্যাহ্বান হিচাপে দেখা দিছে। সেয়ে বিভিন্ন দেশৰ জনসাধাৰণৰ মাজত পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ বাবে সচেতনতাৰ সৃষ্টিৰ উদ্দেশ্যে ৫ জুন তাৰিখটো বিশ্ব পৰিৱেশ দিৱস হিচাপে পালন কৰি অহা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও ১৯৭০ চনৰ পৰা ২২ এপ্ৰিল তাৰিখটো ধৰিত্ৰী দিৱস হিচাপে পালন কৰি অহা হৈছে।

এই দিশত বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই দিয়া শেহতীয়া তথ্য অনুসৰি জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ কু-প্ৰভাৱ অনাগত দিনত ২০৩০-২০৫০ চনৰ ভিতৰত প্ৰতিবছৰে প্ৰায় আঢ়ৈ লাখ ডায়েৰিয়া, মেলেৰিয়া, ডেংগু আদি ৰোগত প্ৰভাৱিত হ'ব। লগতে যথেষ্ট সংখ্যক শিশু পুষ্টিহীনতা ৰোগত ভুগিব বুলি আশংকা প্ৰকাশ কৰিছে। গতিকে গোলকীয় উষ্ণতা হ্ৰাস কৰি জলবায়ুৰ সুস্থিৰ বাতাবৰণ ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে ২০১৫ চনত পেৰিছত পেৰিছ চুক্তি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও যাদৱ পায়েণ্ডকে ধৰি প্ৰকৃতিপ্ৰেমী ব্যক্তি সকলে জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে যি পৰিৱেশ তন্ত্ৰ তথা জীৱকুললৈ যি ভাবুকি আনিছে সেয়া দূৰ কৰিবৰ বাবে পৃথিৱীত অপৰ্যাপ্ত বৃক্ষ ৰোপন কৰিছে। এইবোৰ কাৰ্যকলাপে মানুহক যথেষ্ট অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছে।

সেয়ে ওপৰৰ আলোচ্য বিষয়সমূহৰ পৰা আমি সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰো যে সাম্প্ৰতিক কালৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ শৈলী সলনি কৰি প্ৰকৃতিৰ অনুকূলে প্ৰযুক্তি কৌশল ব্যৱহাৰ কৰি আমি সুস্থিৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিব লাগিব।

জনসংখ্যাৰ হ্ৰাস - বৃদ্ধি মানৱ সম্পদ আৰু কৰ্ম সংস্থাপন

ডিম্পীৰেখা শইকীয়া

সাম্প্ৰতিক সময়ত বিশ্বৰ এটা অন্যতম সমস্যাই হ'ল বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ সমস্যা। বহুকেইখন দেশত বৰ্ধিত জনসংখ্যাই ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। বিশ্বৰ বহুকেইখন উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰই জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে যদিও বেছি সংখ্যক দেশতে দ্ৰুতগতিত জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধি হৈছে।

বিশ্বৰ বহুতো আগশাৰী প্ৰতিষ্ঠানে বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ ওপৰত গৱেষণা মূলক তথ্য প্ৰকাশ কৰিছে। দ্য লেঞ্চেষ্টৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত তথ্য অনুসৰি ২০২২ বৰ্ষৰ ১৫ নৱেম্বৰত বিশ্বৰ জনসংখ্যাই ৮০০ কোটিৰ ঘৰ অতিক্ৰম কৰিছে। উল্লেখযোগ্য কথা এইয়ে যে ১৯৫০ চনত বিশ্বৰ মুঠ জনসংখ্যাই আছিল ২৫০ কোটি। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সামাজিক পৰিক্ৰমা বিভাগৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা বিশ্ব জনসংখ্যা সম্ভাৱনা ২০২২ অনুসৰি ২০৫০ চনত প্ৰায় ৯.৭ বিলিয়নলৈ বৃদ্ধি হ'ব আৰু ২০৮০ ৰ দশকত প্ৰায় ১০.৪ বিলিয়ন হাৰত শীৰ্ষত থাকিব।

‘দ্য লেঞ্চেষ্ট’ৰ এটা প্ৰতিবেদনত প্ৰকাশ কৰা হৈছে যে বিশ্বব্যাপী জনসংখ্যা ১৯৫০ চনৰ পৰা ইয়াৰ মন্থৰ হাৰত বৃদ্ধি হৈ আছে, ২০২০ চনত ৰ শতাংশ তললৈ হ্ৰাস পাইছে। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ জনসংখ্যা পুঁজিৰ কাৰ্যবাহী সঞ্চালক নাটালিয়া কানেমৰ মতে, “এই প্ৰৱণতাবোৰ হৈছে দৰিদ্ৰতা হ্ৰাস কৰা, যৌন আৰু প্ৰজনন স্বাস্থ্য সেৱাৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ সম্প্ৰসাৰিত কৰা, আৰু ছোৱালীসকলক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰিবলৈ আৰু নিযুক্তি বিচাৰিবলৈ সক্ষম কৰা আদি বোৰেই হ'ল আকৰ্ষণীয় প্ৰগতিৰ প্ৰমাণ। জনসংখ্যাৰ গতিশীলতা লিংগ সমতা, মহিলা আৰু ছোৱালীৰ স্বাস্থ্য আদি মানৱ অধিকাৰৰ সৈতে অবিচ্ছেদ্যভাৱে

জড়িত।”

একেদৰে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মুখ্যসচিব এণ্টনিও গুটেৰেছে কৈছিল, “স্বাস্থ্যৰ উন্নতিৰ ওপৰত আচৰিত হোৱাৰ এক কাৰণ যি গড় আয়ুস বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে মাতৃ আৰু শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ নাটকীয়ভাৱে হ্ৰাস কৰিছে।” অৱশ্যে, যদিও প্ৰতিবেদনত কোৱা হৈছিল যে ২০১৯ চনত বিশ্বব্যাপী আয়ুস ৭২.৮ বছৰত উপনীত হৈছিল, ১৯৯০ চনৰ পৰা প্ৰায় ৯ বছৰ বৃদ্ধি আৰু ২০৫০ চনত মৃত্যুৰ হাৰ গড়ে ৭৭.২ বছৰলৈ অধিক হ্ৰাস হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। ২০২১ চনত, নিম্নতম উপাৰ্জনৰ দেশবোৰৰ জীৱনকাল বিশ্বব্যাপী গড়তকৈ ৭ বছৰ পিছ পৰি গৈছিল। কোভিড-১৯ মহামাৰীয়ে বিশ্বব্যাপী আয়ুসক প্ৰভাৱিত কৰিছিল, যি ২০২১ চনত ৭১.০ বছৰলৈ হ্ৰাস পাইছিল।

প্ৰতিবেদনত কোৱা হৈছে যে ২০৫০ চনলৈকে বিশ্বব্যাপী জনসংখ্যাৰ আনুমানিক বৃদ্ধিৰ আধাতকৈও অধিক আঠখন নিম্ন আৰু মধ্য আয়ৰ দেশ ক্ৰমে ডেম’গ্ৰেটিক ৰিপাৱ্লিক অৱ কঙ্গো, ইজিপ্ত, ভাৰত, নাইজেৰিয়া, ইথিওপিয়া, পাকিস্তান, ফিলিপাইনছ আৰু তাজানিয়াত কেন্দ্ৰীভূত হ’ব।

ইয়াৰ বিপৰীতে ‘দ্য লেঞ্চট’ত প্ৰকাশিত তথ্য অনুসৰি জনসংখ্যা ৫০ শতাংশলৈ হ্ৰাস হ’ব পৰা দেশকেইখন হৈছে জাপান, থাইলেণ্ড, ইটালী, স্পেইন, পৰ্তুগাল, দক্ষিণ কোৰিয়া। এই দেশসমূহৰ নাগৰিকসকল জন্ম নিয়ন্ত্ৰণত লৈ সচেতন হোৱাৰ বাবে জন্মৰ হাৰ যথেষ্ট হ্ৰাস পাইছে আৰু তাত বৃদ্ধ নাগৰিকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে।

এনে এক দুৰ্জয় পৰিস্থিতিৰ পৰা দেশৰ অৰ্থনৈতিক তথা ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাক ৰক্ষা কৰাটো বৰ্তমান সময়ত এক বৃহৎ

প্ৰত্যাহ্বান ৰূপে পৰিগণিত হৈছে। উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ বাবে সেই ৰাষ্ট্ৰৰ জনসমষ্টিয়েই প্ৰকৃত অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ আহিলা তথা এই জনসমষ্টিৰ সু-প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা অৰ্থনৈতিক স্থিৰতা লাভ কৰি উন্নত দেশ সমূহৰ লগত সম্বন্ধ স্থাপন তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ লক্ষ্য।

জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ সমস্যাক নেতিবাচক দৃষ্টিকোণেৰে বিবেচনা নকৰি এক ইতিবাচক ৰূপ প্ৰদান কৰাত মানৱ সম্পদ গঠনে মুখ্য ভূমিকা পালন কৰিব। এইক্ষেত্ৰত মানৱ মূলধন গঠন অপৰিহাৰ্য। যি জীৱত চামিল কৰা কৌশল, বিদ্যা, দক্ষতা আৰু জ্ঞানৰ ভাণ্ডাৰক নিৰ্দেশ কৰে। মানৱ মূলধন গঠনৰ মূল দুটি উৎস হ’ল :

(ক) স্বাস্থ্যৰ ওপৰত ব্যয় : স্বাস্থ্যৰ ওপৰত বহন কৰা ব্যয় হৈছে মানৱ মূলধন গঠনৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ উৎস। ই বনুৱা সকলক নিৰোগী তথা স্বাস্থ্যবান কৰি ৰাখে আৰু সিহঁতক দীঘলীয়া সময় ধৰি কৰ্ম কৰিবলৈ সক্ষম কৰি তোলে।

(খ) শিক্ষা : শিক্ষাৰ বিনিয়োগে মানৱ জাতিক মানৱ মূলধনলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰে। শিক্ষাৰ অবিহনে মানৱ জাতি কেৱল ভৌতিক শ্ৰমিক হৈ থাকিব।

এনে ব্যৱস্থাপনাৰ দ্বাৰাই জনসংখ্যাৰ সমস্যাই মানৱ জাতিৰ বাবে আশীৰ্বাদ ৰূপে এক নৱ ৰূপ ধৰাণ কৰি জ্ঞানৰ প্ৰসাৰ, কৰ্ম সংস্থাপন সুস্থিৰতা, নিয়োগ আদি প্ৰদান কৰিব।

যিয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত আন্তৰ্জাতিক প্ৰেক্ষাপটত উন্নয়নশীল দেশসমূহক উন্নত দেশৰ সমপৰ্যায়ত ফেৰ মাৰিব পৰাকৈ থিয় কৰি তুলিব। শেষত এই কথা ক’ব পাৰি যে- বৰ্তমানৰ বৰ্ধিত জনসংখ্যা এক সমস্যা নহয় আশীৰ্বাদহে।

আহোমসকলৰ এক অধ্যায়

দিতি গগৈ

আহোমসকল মূলতঃ টাই জাতিৰ মানুহ। অসমলৈ অহাৰ পিছৰ পৰাহে এওঁলোক আহোম নামে অভিহিত হ'ল। এওঁলোকৰ আদি বাসস্থান আছিল চীন দেশৰ দক্ষিণ পশ্চিম অঞ্চল, বৰ্তমানৰ ইউনান প্ৰদেশৰ মুংমাও ৰাজ্যত। এওঁলোক টাইসকলৰ মাজৰ ডাঙৰ ফৈদ বুলি জনা যায়। এওঁলোকৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে ত্ৰয়োদশ শতিকাত চুকাফা ৰজাৰ নেতৃত্বত পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ পূব অসম বা তেতিয়াৰ সৌমাৰত ৰাজ্য স্থাপন কৰে। পাছলৈ লাহে লাহে পশ্চিমে মানাহ লৈকে ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰি ৬০০ বছৰৰ অধিক কাল ৰাজ্য শাসন কৰে। এওঁলোকৰ ভাষা টাই বা শ্যান আছিল, কিন্তু কালক্ৰমত নানা কাৰণত বিশেষকৈ ৰাজ্য বিস্তাৰৰ লগে লগে দেশৰ জনসংখ্যাও বৃদ্ধি পোৱাত প্ৰজাৰ সুবিধাৰ কথা লৈ চিন্তা কৰি নিজৰ ভাষাৰ পৰিৱৰ্তে অসমীয়া ভাষা গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু পুৰণা, পূজা-সেৱা, ৰীতি-নীতি সম্বন্ধীয় সকলো কাম তেওঁলোকৰ পুৰোহিতসকলে টাই ভাষাতে চলাই থাকে আৰু আজিলৈকে চলাই আহিছে। সেইদৰে, ৰাজকীয় কাম-কাজবিলাকো অষ্টাদশ শতিকালৈকে আহোম ভাষাতেই চলাই আছিল। বৰ্তমান টাই ভাষা কোৱা মানুহ উত্তৰ পূব ভাৰতৰ অসমৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ম্যানমাৰ, দক্ষিণ চীন, থাইলেণ্ড, লাওচ, কম্বোদিয়া, ভিয়েটনামা লৈকে বিয়পিছে।

ৰাজকীয় কাম-
কাজবিলাকো
অষ্টাদশ
শতিকালৈকে
আহোম ভাষাতেই
চলাই আছিল।
বৰ্তমান টাই ভাষা
কোৱা মানুহ উত্তৰ
পূব ভাৰতৰ অসমৰ
পৰা আৰম্ভ কৰি
ম্যানমাৰ, দক্ষিণ
চীন, থাইলেণ্ড,
লাওচ, কম্বোডিয়া,
ভিয়েটনামা লৈকে
বিস্তৰিত।

জনসংখ্যা : টাই আহোম উন্নয়ন পৰিষদে ২০১২-১৪ চনত চলোৱা সমীক্ষা মতে আহোমসকলৰ বৰ্তমানৰ জনসংখ্যা প্ৰায় ২৫ লাখ।

বসতিস্থান : তেওঁলোকৰ বসতিপ্ৰধান অঞ্চল হ'ল বৰ্তমানৰ চৰাইদেউ, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড়, যোৰহাট, গোলাঘাট, লক্ষীমপুৰ, ধেমাজি আৰু তিনিচুকীয়া জিলা। তদুপৰি, গুৱাহাটী মহানগৰকে ধৰি অন্য নগৰবিলাকতো বহুতো আহোম লোকে বসবাস কৰি আছে।

জীৱিকা : যোৱা শতিকাৰ শেষ ভাগলৈকে শালি ধানৰ খেতিয়েই তেওঁ লোকৰ মুখ্য জীৱিকা আছিল। সমান্তৰালভাৱে গৰু-ম'হ, গাহৰি-ছাগলী হাঁহ-কুকুৰা পুহিছিল। আজিকালি অৱশ্যে বহুতে জীৱ-জন্তু পুহিবলৈ এৰি দিছে। আজৰি সময়ত পুৰুষসকলে গছ মুগাও পুহিছিল। তিৰোতাসকলে এৰী-মুগা, পাট-পলু পুহিছিল। এই পলুৰ পৰা সূতা কাটি তাত বৈ ঘৰখনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কাপোৰ যোগাৰ কৰি লৈছিল। শাক-পাচলিৰ বাৰী, কল-তামোল-পানৰ বাৰী, কাঠনিবাৰী সমূহেৰে আহোমসকলৰ বসতিস্থলত এক স্বাভাৱিক দৃশ্য আছিল। কিছুমানে ঘৰতে চোমনি পাতি লৈছিল।

ঘৰ-দুৱাৰ : আহোমসকল পোনতে চাংঘৰত বাস কৰিছিল যদিও পিছলৈ মাটিৰ ভেটিত টুপ দিয়া দুচলীয়া ঘৰ সাজি লৈছিল। সাধাৰণতে ঘৰৰ খুটাবোৰ কাঠৰ, বেৰবোৰ বাঁহৰ আৰু চাউনি খেৰেৰে কৰি লৈছিল। আজিকালি সকলোৰে পকী ঘৰ হৈছে। থকা ঘৰ দুটা বৰঘৰ আৰু চৰাঘৰ বৰঘৰৰ মুখৰ কোঠাত ৰান্ধনিশাল থাকে। পিছৰ কোঠাটো খোৱা কোঠা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। বাকী থকা কোঠাবোৰ সাধাৰণতে জীয়াৰীসকলে শোৱা কোঠা হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰে। কিছুমান চৰাঘৰ আলহী অতিথি বহা কোঠা আৰু শোৱা কোঠা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। আন ঘৰসমূহৰ ভিতৰত প্ৰতিঘৰে একাধিক ভঁৰালঘৰ, গৰু-গোহালি, এটা কুকুৰা-গঁৰাল, হাঁহ-ছাগলীৰ গৰাল আৰু গাহৰি গঁৰাল থাকে।

খাদ্যাভ্যাস : ভাত হ'ল তেওঁলোকৰ মুখ্য আহাৰ। ভাতৰ লগত খোৱা ব্যঞ্জনবোৰ জুতি লগাই ৰন্ধাটো তেওঁলোকৰ এটা সংস্কৃতি। সাধাৰণতে এখন

টেঙা শাক বা এখন মাহৰ আঞ্জা নাইবা খাৰৰ আঞ্জা, বিভিন্ন পাচলিৰ তৰকাৰী, মাছ বা মাংস আদি ভাজি বা পুৰি খাই ভাল পায়।

পানীয় : আহোমসকলে দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা এবিধ পানীয় হ'ল লাও বা সাজপানী। সাধাৰণতে, লাহি আৰু বৰা চাউল মিহলি কৰি সিজাই তাৰ লগত ছৰপিঠা মিহলাই লাওপানী তৈয়াৰ কৰা হয়। চাহ তেওঁলোকৰ আন এবিধ পানীয়।

ধৰ্মবিশ্বাস : আহোমসকলে উপৰিপুৰুষৰ অৱস্থিতিত বিশ্বাস কৰে আৰু উপৰিপুৰুষক পূজা-পাতল কৰাটোৱেই তেওঁলোকৰ প্ৰধান ধৰ্ম আছিল। মৃত বাপেককে ধৰি চৈধ্য পুৰুষলৈকে 'ডাম' হিচাবে স্তৰে স্তৰে নিয়মিতভাৱে পূজা কৰে। চৈধ্য পুৰুষৰ উপৰিপুৰুষক ফী দেৱতা হিচাপে মে-ডাম-মে-ফী, ওমফা, চাইফা আদি পূজা দি আহিছে। তদুপৰি ৰিকখন, জাচিংফা, লাই লুংখাম আদি পূজাও কৰা হয়। এই সকলো পূজাতে জীৱ উচৰ্গা কৰা হয় আৰু টাই ভাষাতে স্তুতি-বন্দনা কৰা হয়। অৱশ্যে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ পিছৰ পৰা তেওঁলোকৰ তিনি পণ্ডিত ফৈদ মহন-দেওধাই-বাইলুংসকলৰ বাহিৰে বাকীসকলে এইবোৰ পূজা-পাতল পাতিবলৈ এৰিলে।

বিবাহ : আহোমসকলৰ বাবে বিবাহ হ'ল বংশ ৰক্ষাৰ কাৰণে পতা এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ মাংগলিক অনুষ্ঠান। তেওঁলোকে চকলং আৰু দেওবান এই দুই পদ্ধতিৰে বিবাহ সম্পাদন কৰে।

সাহিত্য : এওঁলোকৰ অভিধান, বুৰঞ্জী, আখ্যান, নীতি-শাস্ত্ৰ, জ্যোতিষ-শাস্ত্ৰ, পূজাবিধি আদি আহোম ভাষাত লিখা অলেখ সাঁচিপতীয়া পুথি আছে। বুৰঞ্জী চৰ্চা আহোমসকলৰ একক সংস্কৃতি।

উপসংহাৰ : ধনে-জনে অসমক এখন শক্তিশালী দেশ হিচাপে গঢ়ি তোলা আৰু ইয়াত বসবাস কৰা সকলো লোককে এক শাসনৰ অধীনলৈ আনি এটা অসমীয়া জাতি হিচাপে গঢ় দিয়াৰ লগতে, অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন জাতি আৰু জনগোষ্ঠীৰ মাজত সংযোগী ভাষা হিচাপে অসমীয়া ভাষাৰ ভেটি স্থাপন কৰাত আহোমসকলৰ অৱদান সবাতোকৈ বেছি।

খাদ্য : ব্যৱহাৰিতা

জোনমণি পৰাশৰ গোস্বামী

খাদ্য হৈছে জীৱনধাৰণৰ এক মৌলিক প্ৰয়োজনীয়তা আৰু অত্যাৱশ্যকীয় উপাদান। জীয়াই থকাৰ মূল উপাদান যদিও, এনে বহু লোক আছে যিয়ে দৈনিক পুষ্টিকৰ খাদ্য লাভৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে, ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ খাদ্য আৰু কৃষি সংস্থাৰ দ্বাৰা ২০১১ চনত প্ৰকাশিত এক অধ্যয়ন অনুসৰি, প্ৰতি বছৰে বিশ্বত মানুহৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা খাদ্যৰ প্ৰায় এক-তৃতীয়াংশ নষ্ট হয়। ই কেৱল দেশ এখনৰ অৰ্থনীতিৰ ওপৰতে প্ৰভাৱ নেপেলায়, বৰং পৰিৱেশৰ ওপৰতো অপ্ৰয়োজনীয় চাপ সৃষ্টি কৰে।

সেইবাবে, খাদ্য গ্ৰহণৰ অভ্যাসসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো এক প্ৰয়োজনীয় বিষয়বস্তু হৈ পৰিছে। খাদ্য অপচয় পৰিহাৰ কৰাৰ বহুতো উপায় আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে আমি প্ৰয়োজন অনুসৰি খাদ্য ক্ৰয় কৰা, প্ৰয়োজনীয় খাদ্যৰ আগতে আহাৰ পৰিকল্পনা কৰা। অৱশিষ্ট খাদ্য বিভিন্ন ৰন্ধন প্ৰকৰণত ব্যৱহাৰ কৰা, বন্ধ পাত্ৰত খাদ্য সংৰক্ষণ কৰা ইত্যাদি আমি এই

কথাটো মনত ৰখা উচিত যে, আমি প্ৰতিদিনেই যি সময়ত বিশ্বব্যাপী হোৱা খাদ্য সংকটত অৰিহণা যোগাই আহিছোঁ, একে সময়তে কোনো লোকে বিশ্বৰ এচুকত এবোলাৰ পুষ্টিৰ আহাৰ লাভৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে।

এক তথ্য অনুসৰি বিশ্বৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ প্ৰায় ৮.৯ শতাংশই নিয়মিত ভোকৰ সতে যুঁজ দিবলগীয়া হয়। পৰিসংখ্যা অনুযায়ী স্পেইনত প্ৰতি বছৰে প্ৰায় ১.৩৬ মিলিয়ন টন খাদ্য আৰু পানীয় অপচয় কৰে যি জনেপ্ৰতি প্ৰায় ৩১ কিলোগ্ৰামৰ সমান। জনে প্ৰতি যাৰ আৰ্থিক মূল্য ভাৰতীয় মুদ্ৰাত প্ৰায় ২১ হেজাৰ টকা। টকাৰ পৰিমাণে চকু কপালত তোলাৰ দৰেই। এই বিপুল খাদ্যৰ অপচয় ৰোধ কৰিবলৈ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ লোৱা দেশ হৈছে স্পেইন চৰকাৰ। এটা নতুন আইন পাছ হৈছে যাৰ নাম ‘ডগি বেগ’।

তত স্বত্বেও আশ্চৰ্য্যকৰ বিষয় এয়াই যে ইউনাইটেড নেছনছ এনভায়ৰণমেণ্ট-১ ২০২১ ৰ এটা সমীক্ষা অনুযায়ী সমগ্ৰ বিশ্বত ২০১৯ত বিক্ৰী হোৱা প্ৰায় ৯৩০ কোটি টন খাদ্য নষ্ট হৈছে। বিশ্বৰ দোকান, ৰেষ্টুৰাৰেবৰ ৰৈ যোৱা খাদ্য পেলাই দিয়া হয়। যাৰ প্ৰভাৱ পৰে বিশ্ব অৰ্থনীতিত। যদিওবা ইউৰোপীয় ইউনিয়ন এ সম্পত্তি ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ লক্ষ্যমাত্ৰা অনুসৰি ২০৩০ ৰ ভিতৰত বিশ্বৰ মুঠ বৰ্জ্যপদাৰ্থতকৈ খাদ্যৰ পৰিমাণ অধিক কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে। সচৰাচৰ কাঁহীত ভাতসাঁজ লৈ খোৱাৰ পাছত কিছু অংশ যে আমি এৰি থৈ আহো আৰু সেইখিনি যে পেলনীয়া হৈ যায়, তাক অপচয় বুলি আমি কেতিয়াবা ভাবি চাইছোনে? নিজকে প্ৰশ্নবোধক শিতানত তুলি লৈছোনে? কিছুমানৰ মনত সংস্কাৰেই আছে যে কাঁহীখন চুঁচি-মাজি খাব নালাগে। এই সংস্কাৰ আমাৰ সংস্কৃতিত পৰিণত হোৱা কাৰণে নাভাবোৱেই যে এই কণ কণ অপচয়বোৰ গৈ বৃহৎ অপচয় হ’ব পাৰে। ৰাহিখিনি খৰচ কমোৱাই নহয়, সেই ৰাহিখিনিযে ভোকাৰুৰ ভোক নিবাৰণো কৰিব পাৰে। এইখিনি কথা গুৰুত্বহীন বুলি নাভাবিব।

পৰিসংখ্যাই কয়, ভাৰতত উৎপন্ন খাদ্যৰ এক তৃতীয়াংশ অপচয় হয়। অৰ্থাৎ ইংলেণ্ডৰ সমূহ মানুহৰ খাবলৈ যিমান খাদ্যৰ প্ৰয়োজন, সিমানখিনি বা তাতোকৈ অধিক খাদ্য এই দেশত পেলনীয়া হয়। ২০১৩-১৪ চনত ভাৰতত কৃষিশস্য উৎপাদন হৈছিল ২৬৩ মেট্ৰিক টন, অৰ্থাৎ ভাৰতৰ সকলো জনসংখ্যাকে পেট পূৰাই খুৱায়ো ৰাহি হোৱাৰ জোখাৰে দেশত শস্য উৎপাদন হয়। তেন্তে ভাৰতত ভোকাৰুৰ মানুহৰ সংখ্যা ইমান বেছি কিয়? ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ Food and Agriculture Organization (FAO) মতে ভাৰতৰ ১৭ শতাংশ মানুহে পেট পূৰাই খাবলৈ নাপায় স্বাস্থ্যহীন জীৱন-যাপন কৰে। আন পৰিসংখ্যাত পোৱা যায় যে ভাৰতত প্ৰতিবছৰে ৪০ হাজাৰ কোটি টকাৰ খাদ্যৰ অপচয় হয় আৰু ই মুঠ উৎপাদিত শস্যৰ ১৮ শতাংশ এনে এটা অৱস্থাবে প্ৰতিজন খাব পোৱা মানুহে খাদ্য অপচয় কৰাটো এক নৈতিক অপৰাধ নহয়নে।

আৰু কিছু পৰিসংখ্যাই হয়তো কথাটো কিছু স্পষ্ট কৰিব। ফল-মূলৰ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত পৃথিৱীৰ সকলো দেশৰ ভিতৰত ভাৰতৰ স্থান দ্বিতীয়, কিন্তু এই উৎপাদনত এটা ডাঙৰ অংশ খাদ্য হোৱাৰ সলনি অপচয়। প্ৰতিবছৰে ১৩০ নিযুত টকা মূল্যৰ ফল-মূল নষ্ট হৈ যায়। কেৱল মানুহে পেলোৱাৰ বাবে নহয়, সজীৰ কৰি ৰাখি থ’ব নোৱাৰাৰ বাবেও। দেশখনে ৰাহি হ’বৰ জোখাৰে খাদ্যশস্য উৎপাদন কৰে। কিন্তু ৰাহিতো নহয়েই অপচয় হয়। দেশৰ উৎপাদিত শস্যই প্ৰতিজন মানুহৰে পেট পূৰায়ো অতিৰিক্ত হ’ব পাৰে। কিন্তু Global Hunger Index ত ভাৰতত ভোকাৰুৰ এক শোচনীয় ছবি দেখা পাওঁ। পৃথিৱীৰ উন্নয়নশীল ১১৮ খন দেশৰ ভিতৰত ভাৰতৰ স্থান ৯৭ নম্বৰত। দক্ষিণ এছিয়াৰ ভাৰতৰ ওচৰ-পাজৰৰ দেশবোৰৰ তুলনাতো ভাৰতৰ স্থান নিম্নত। যিখন দেশত খাদ্যশস্য পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে উৎপন্ন হয়, সেইখন দেশত খাব নোপোৱা মানুহৰ এনে এক বৃহৎ সংখ্যা অতি পৰিতাপৰ বিষয় আৰু অপচয় নোহোৱাকৈ সকলোৰে মুখত এমুঠি পৰিব পৰাকৈ দেশখনে যে খাদ্য বিতৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই তাৰেই পৰিহাসময় ছবি এখন ইয়াৰ

মাজত দেখিবলৈ পাওঁ। জনসংখ্যাৰ কিমান সংখ্যকে প্ৰয়োজনমতে খাদ্য খাবলৈ নাপায়, ৫ বছৰৰ তলত কিমান শিশু সঠিক খাদ্য খাব নোপোৱাৰ বাবে পয়া লগা, ৫ বছৰৰ তলৰ শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ কিমান আৰু এইবোৰৰ খাদ্যৰ অভাৱ কি হাৰৰ ইত্যাদিত দেখা যায় ভাৰতত শিশুৰ মুখত স্বাস্থ্যৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি দিব পৰাকৈ খাদ্যৰ যোগাৰ নহয়। ই এক কৰুণ ছবি। বিকাশৰ উপৰুৱা ছবিখনে এই ছবিখন চেপা মাৰি ৰাখে।

আমি খাদ্যৰ অপচয়ৰ কথা ক'বলৈ খুজিছিলো আৰু ওপৰত দিয়া পৰিসংখ্যাবোৰ আহিছে আনুষংগিক হিচাপে। অপচয় নোহোৱা খাদ্যখিনি ৰাহি আৰু এই ৰাহিখিনিৰ সন্তোষজনক ধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে দেশৰ প্ৰতিজন মানুহেই দুমুঠি খাদ্যৰ অভাৱ প্ৰকটভাৱে অনুভৱ নকৰিব। ইয়াতে মহাত্মা গান্ধীয়ে কোৱা উক্তিটো মনলৈ আহিছে।

অপচয় হয় তিনিটা স্তৰত। ২৪ শতাংশ নষ্ট হয় উৎপাদনৰ স্তৰত, ২৪ শতাংশ কঢ়িয়াওঁতে বা এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ অনা নিয়া কৰোঁতে আৰু ৩৫ শতাংশ ভোজন কৰাৰ স্তৰত।

উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ সময়ত হোৱা অপচয় ৰোধ কৰিবলৈ চৰকাৰী ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু ভোজনৰ সময়ৰ অপচয় ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক স্তৰত স্বেচ্ছামূলক ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা ৰোধ কৰিব লাগিব। দ্বিতীয়বিধ অপচয়ৰ ক্ষেত্ৰত কেৰালাত দুটা সংগঠনে উৎকৃষ্ট উদাহৰণ দেখুৱাইছে। এটাৰ নাম 'অপাৰেশ্যন চুলেইমান' আৰু আনটো 'নান মা মাৰাম' (দাতা গছ)। কোঝিক'ড জিলাৰ উপায়ুক্তই অপাৰেশ্যন চুলেইমানীত আগভাগ লৈছে আৰু ১২৫ খন স্থানীয় হোটেল আৰু ভোজনশালাক ইয়াৰ অংশীদাৰ কৰি লৈছে। নান মা মাৰাম এগৰাকী মহিলাই আৰম্ভ কৰিছে। তেওঁৰ ভোজনালয়ৰ বাহিৰত। নিজৰ ভোজনালয়ৰ পৰা দিনে তেওঁ ন্যূনতম পঞ্চাশ

উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ সময়ত হোৱা অপচয় ৰোধ কৰিবলৈ
“ চৰকাৰী ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু ভোজনৰ সময়ৰ অপচয় ব্যক্তিগত ”
আৰু সামাজিক স্তৰত স্বেচ্ছামূলক ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা ৰোধ কৰিব লাগিব।

পৃথিৱীত এনেকুৱা মানুহ আছে যিসকল ইমানেই ভোকাৰু হৈ আছে যে ৰুটীৰ ৰূপক বাদ দি ভগৱান তেওঁলোকৰ ওচৰত বেলেগ ৰূপত প্ৰকট নহওক আনহাতে এলিজাবেথ গিলবাৰ্টৰ মতে- “ যেতিয়া মোৰ খালত কম খাদ্য থাকে, তেতিয়া মই এজন ভাল মানুহ হওঁ। ”

FAOৰ মতে, পৃথিৱীৰ উৎপাদিত খাদ্যৰ এক তৃতীয়াংশ অপচয় হয় আৰু পেলনীয়া এই খাদ্যই ৩.৩ নিযুত টন 'গ্ৰীণ হাউছ গেছ' সৃষ্টি কৰি জলবায়ু দূষিত কৰে। সেয়েই অপচয় যদি ৰোধ কৰিব পাৰি, তেন্তে দুখীয়া দেশৰ দৰিদ্ৰ পেটৰ ভাতমুঠিৰ উপৰি জলবায়ুতো ইয়াৰ প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ ৰোধ কৰিব পাৰি, কানাডা, ফ্ৰান্স আদি উন্নত দেশ ৰাহি হোৱা খাদ্য দাতব্য অনুষ্ঠানলৈ প্ৰেৰণ কৰা হয়।

খাদ্য অপচয় কেইবা ধৰণেও হয়। সমীক্ষা মতে খাদ্যৰ

পেকেট খোৱাবন্ধ থৈ দিয়ে আৰু ওচৰ-চুবুৰীয়াকো ৰাহি হোৱা খাদ্য ৰাখিবলৈ উৎসাহ দিয়ে। গুৱাহাটীৰ নিচিনা অসমৰ চহৰতো এনেধৰণৰ ব্যৱস্থা সম্ভৱ। গাইণ্ডটীয়া ভাৱে নকৰি স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠনে হোটেল ভোজনালয়ৰ লগত সংযোগ কৰি আৰু বিতৰণ কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰি হোটেল ভোজনালয়ত ৰাহি হোৱা খাদ্য ভোকাৰুৰ মানুহক বিলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।

ইতিমধ্যে খাদ্য অপচয় ৰোধৰ বাবে ইউনিকোৰ তৰফৰ পৰা বিশ্ব খাদ্য দিৱস প্ৰতি বছৰে ১৬ অক্টোবৰত পালন কৰা হয়। এই দিৱসৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে আনাহাৰত ভোগা লোকসকলক সজাগ কৰা। ইয়াৰ লগতে তেওঁলোকে পুষ্টিৰ খাদ্যৰ বিষয়েও তথ্য দিয়া।

ভাওনা

জোমনি দাস

সৰ্বগুণাকৰ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে আজিৰ পৰা পাঁচশ বছৰৰ আগতেই ধৰ্ম, শিক্ষা, ভাষা-সাহিত্য, শিল্প-কলা আদি সকলো দিশতেই অসমীয়া জাতিক শক্তিশালী ৰূপত গঢ় দি থৈ গৈছে। গুৰুজনাই ষোড়শ শতিকাৰ দোকমোকালিতে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পবিত্ৰ শলিতা জ্বলাই ধৰ্মীয় অন্ধবিশ্বাস আৰু কু-সংস্কাৰৰ অৱসান ঘটোৱাৰ লগতে অসমৰ জাতীয় জীৱনলৈ যি যুগান্তকাৰী পৰিৱৰ্তন আনিলে, তাৰ তুলনা পাবলৈ নাই। জগতগুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে অসমৰ শিল্প-সংস্কৃতি তথা ধৰ্মীয় জগতলৈ উপহাৰ দিছিল অভিনৱ সম্পদ- ‘ভাওনা’। গুৰু দুজনাৰ অতুলনীয় সংস্কৃতিৰ মনোৰম সম্পদসমূহৰ অন্যতমেই নহয়, সৰ্বোত্তম কীৰ্তি।

এই ভাওনা সংস্কৃতিৰ মাধ্যমেৰে গুৰুজনাই অজ্ঞ-অনাথৰী জনতাক কৃষ্ণভক্তিৰ মালা পিন্ধাই বিভিন্ন ধৰ্ম তথা জাতি-উপজাতিৰে বহুধা বিভক্ত অসমীয়া সমাজখনক একত্ৰিত কৰি নামঘৰ, সত্ৰ কেন্দ্ৰিক এখনি বৰ অসমীয়া সমাজ গঢ়ি থৈ গৈছে। পঞ্চদশ

শতিকাৰ শেষৰ দশকৰ পৰা ভাওনাৰ ইতিহাস পোৱা যায়। বৃহৎ অসমীয়া সংস্কৃতি তথা জাতি গঠনৰ সৰ্বকালৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ পুৰোধা, অতুলনীয় বুদ্ধিমত্তা আৰু সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাৰ গৰাকী শঙ্কৰদেৱে সমসাময়িক সমাজখনক এক স্বচ্ছ পথৰ সন্ধান দিবলৈ গাঁৱে-ভূঞা নামঘৰ, সত্ৰ স্থাপন কৰি অনাথৰী চহা সমাজক আলোকৰ পথেৰে আগবঢ়াই নিবলৈ বিভিন্ন আঁচনি হাতত লৈছিল। ইয়াৰে ভিতৰতে ভাওনা প্ৰদৰ্শনৰ কথা চিন্তা কৰি তেৰাই এলানি অংকীয়া নাট ৰচনা কৰিছিল। গুৰুজনাৰ এই আঁচনি সফলতাৰে কাৰ্যকৰী আৰু জনপ্ৰিয় কৰি তোলাত তেৰাৰ সোঁহাত স্বৰূপ মহাপুৰুষ মাধৱদেৱে আৰু পৰৱৰ্তী ভৱানীপুৰীয়া গোপাল আতা বা গোপালদেৱে, ৰামচৰণ ঠাকুৰ, দৈত্যাবী ঠাকুৰ প্ৰমুখ্যে বৈষ্ণৱ নাট্যকাৰ সকলৰ ভালেমান অৱদান আছে। নৱবৈষ্ণৱ আন্দোলনৰ মহৎ ফলশ্ৰুতি, জগতগুৰু শংকৰদেৱৰ মহান শিল্পকৃতি এই ভাওনাক তেখেতে এহাতে যিদৰে ভক্তি আদৰ্শ প্ৰচাৰৰ মাধ্যম, এক সামাজিক কলা হিচাপে সৃষ্টি কৰিছিল, তেনেদৰেই সংগীত নাটক নৃত্য সমন্বিতে এক ব্যঞ্জনাময় কলাৰূপে সৃষ্টি কৰি ভাওনাৰ গাঠনিতো বৰ্ণাঢ্যতাৰ প্ৰকাশ ঘটাইছিল। সামাজিক কলা হিচাপে ভাওনাৰ মাজত নিহিত হৈ আছে সংহতি আৰু সমন্বয়ৰ আদৰ্শ। আজিও গাঁৱত ‘ভাওনা পাতিছে’ বুলি ক’লে গাওঁখনৰ লগতে ইয়াৰ ওচৰ-চুবুৰীয়া অঞ্চললৈকে যি এক আনন্দমুখৰ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হয়, সেয়া আন কোনো মাধ্যমেই সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে। ভাওনা অসমৰ সৰ্বত্ৰে অতি ভক্তিসহকাৰে আৰু পবিত্ৰতাৰে পালন কৰা হয়। মাত্ৰ ১৯ বছৰ বয়সতে ১৪৬৮ খ্ৰীষ্টাব্দত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ৫ বৈকুণ্ঠৰ চিত্ৰপট আঁকি আজিৰ আধুনিক ৰঙ্গমঞ্চ বা কথাছবি লেখিয়াকৈ অভিনয় পদ্ধতিৰে ‘চিহ্নযাত্ৰা’ নাট মঞ্চস্থ কৰি তেৰাৰ বিশাল সৃষ্টি প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দিছিল। শংকৰদেৱে নিজ হাতে তুলপাতত হেঙুল-হাইতাল বোলাই সাত

ভাওনা অসমৰ সৰ্বত্ৰে অতি ভক্তিসহকাৰে আৰু পবিত্ৰতাৰে পালন কৰা হয়। মাত্ৰ ১৯ বছৰ বয়সতে ১৪৬৮ খ্ৰীষ্টাব্দত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ৫ বৈকুণ্ঠৰ চিত্ৰপট আঁকি আজিৰ আধুনিক ৰঙ্গমঞ্চ বা কথাছবি লেখিয়াকৈ অভিনয় পদ্ধতিৰে ‘চিহ্নযাত্ৰা’ নাট মঞ্চস্থ কৰি তেৰাৰ বিশাল সৃষ্টি প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দিছিল।

বৈকুণ্ঠ অংকন কৰি, কপিলীমুখৰ কুমাৰৰ হতুৱাই অভূতপূৰ্ব মাটিৰ ‘খোল’ বাদ্যৰ সৃষ্টি কৰি সাত বৈকুণ্ঠত সাত গোপাল, ছয় ভক্ত, চৈধ্য পৰিষদ আৰু দ্বাদশ বৈষ্ণৱক থাপি ন ধেমালি, নাট ধেমালি, সৰু ধেমালি আজি বাজনা বজাই শেষত ঘোষা ধেমালি আৰু নটা খোল একেলগে লৈ ‘দেৱ ধেমালি’ বজাই গীত-মাত-নৃত্য-নাট-সূত্ৰৰ সুমধুৰ শব্দৰে দৰ্শকক বিস্ময়াভিভূত কৰি সাত দিন সাত ৰাতি একেৰাহে এই ‘চিহ্নযাত্ৰা’ নাট মঞ্চায়ন কৰিছিল। মন কৰিবলগীয়া যে শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ১৪৬৮ চনত যি অভিনয় নাটৰ সৃষ্টি কৰিলে, তাৰ শতাধিক বছৰৰ পাছতহে বিশ্ববন্দিত ইংৰাজ নাট্যকাৰ উইলিয়াম শ্বেক্সপীয়েৰে তেওঁৰ নাট্য আন্দোলনৰ সূচনা কৰিছিল।

অসমৰ প্ৰায় প্ৰতিখন গাঁৱতেই একোটাকৈ নামঘৰ আছে। গুৰুকেইজনাৰ বছৰেকীয়া তিথিত গাঁৱৰ নামঘৰত বছৰেকত এখন ভাওনা পতাৰ যি নিয়ম বৰ্তমান কিছু পৰিমাণে লোপ পাইছে যদিও প্ৰায়বোৰ গাঁৱতে ভাওনা পতা হয়। গাঁৱত ভাওনা বুলি ক’লে নাট মেলাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ভাওনাৰ শেষৰ ‘নাট সামৰণি’ লৈকে ৰাইজৰ মাজত উৎসৱমুখৰ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হয়।

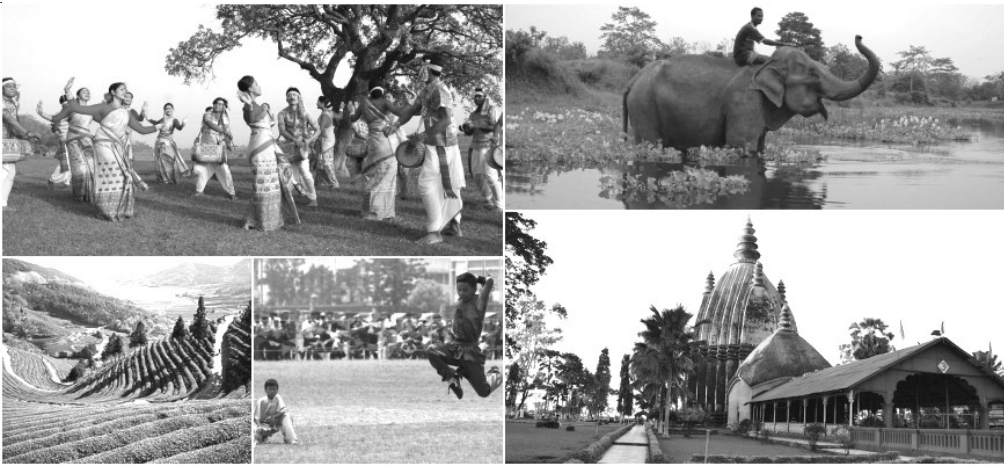

পৰ্যটন আৰু অসম

জুলি কলিতা

নেদেখা বস্তু দেখিবলৈ নজনা কথা জানিবলৈ নুশুনা কথা শুনিবলৈ মানুহৰ এক সহজাত কৌতুহল আছে। এই কৌতুহল নিবাৰণৰ বাবে মানুহে এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ যায়। এনেদৰে কৌতুহল নিবাৰণৰ বাবে কোনো নতুন ঠাইলৈ যোৱা বা ভ্ৰমণ কৰাই হৈছে পৰ্যটন। প্ৰকৃতিয়ে পৃথিৱীখনক আনন্দ্য সৌন্দৰ্য সুযমা আৰু বহুসংখ্যক সৈতে সৃষ্টি কৰিছে। সেয়ে এইবোৰ দেখি, স্পৰ্শ কৰি মানুহে হৃদয়-মন সাৰ্থক কৰাৰ দুৰ্বাৰ আকাংক্ষা কৰে। পৃথিৱীত পৰ্যটনৰ বাবে বহুতো স্থান আছে। ভাৰতৰ জীয়াৰী অসমকো প্ৰকৃতিয়ে সৌন্দৰ্য্যৰ অনুপম সুযমাৰে সৃষ্টি কৰিছে। ইয়াৰ পাহাৰ-পৰ্বত, হাবি-বননি, জান-জুৰি, খাল-বিল সকলোতে সৌন্দৰ্য ভৰি আছে। সেয়ে দূৰ বিদেশৰ মানুহক হাত বাউল দি মাতে আৰু প্ৰতিবাৰে দেশ-বিদেশৰ পৰা পৰ্যটক এইবোৰ চাবলৈ অসমলৈ ঢাপলি মেলে।

পৰ্যটন বা দৰ্শনীয় স্থানসমূহক সাধাৰণতে দুই শ্ৰেণীত ভাগ কৰিব পাৰি। যথাঃ প্ৰকৃতি সৃষ্টি আৰু মানৱ সৃষ্টি স্থান। অসমত দুয়ো শ্ৰেণীৰ স্থানেই বিদ্যমান। প্ৰকৃতি সৃষ্টি স্থানসমূহৰ ভিতৰত অসমত হাবি-বননি বিশেষকৈ কাজিৰঙা, মানস অভয়াৰণ্য, মাজুলী, সুন্দৰ সেউজী চাহবাগিছা সমূহ আৰু বহুতো। আনহাতে মানৱসৃষ্টি স্থান সমূহৰ ভিতৰত কামাখ্যা মন্দিৰ, উমানন্দ মন্দিৰ, অসম ৰাজ্যিক যাদুঘৰ, বশিষ্ঠাশ্ৰম, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ, ৰংপুৰৰ ৰংঘৰ, কাৰেংঘৰ, অগ্নিগড়, শিৱদৌল, জয়সাগৰ, তলাতল ঘৰ আৰু বহুতো।

বৰ্তমানৰ সমাজত নাৰীৰ সমস্যা

স্মৃতি হাজৰিকা

“য়া দেৱী সৰ্বভূতেষু মাতৃ ৰূপেণ সংস্থিতা
নমস্তোস্যে নমস্তোস্যে নমস্তোস্যে নমো নমঃ।”

নাৰী হিন্দু সমাজত দেৱী ৰূপে পূজা কৰা হয়। দেৱী পূজাৰ মন্ত্ৰ হিচাপে উপৰোক্ত সংস্কৃত শ্লোকফাঁকি গোৱা হয়। নাৰী হৈছে এখন সমাজৰ চালিকা শক্তি। নাৰী অবিহনে এখন সমাজৰ সমাজ ব্যৱস্থা কোন দিশে গতি কৰিব তাক অনুমান কৰিব নোৱাৰি। নাৰী নহ'লে পৃথিৱীৰ সকলো বস্তু শুদ্ধ হৈ যায়। নাৰী হৈছে জীৱন দিওঁতা। নাৰীৰ অবিহনে জীৱন সৃষ্টি বা জন্ম কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে। বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত এনেকুৱা কিছুমান অনৈতিক কাৰ্য সংঘটিত হ'বলৈ ধৰিছে যে এগৰাকী নাৰীয়ে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলৈকো ভয় কৰা হৈছে। প্ৰযুক্তিবিদ্যা বা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সমাজখন যিমানখিনি আগবাঢ়ি গৈছে তাৰ পিছতো এগৰাকী নাৰীয়ে কিয় পুৰুষৰ সৈতে সমান মৰ্যদা পাবলৈ সক্ষম হোৱা নাই সেয়া এতিয়াও প্ৰশ্নবোধক হৈ ৰৈছে। বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত নাৰীৰ ওপৰত বিভিন্ন ধৰণৰ নিৰ্যাতন, অপৰাধমূলক কাম, ধৰ্ষণ, যৌতুকৰ বাবে নিৰ্যাতন আদি অনৈতিক কামবোৰ ধাৰাবাহিকভাৱে চলি গৈছে। প্ৰতিদিনেই এনেকুৱা এটা ভয়াবহ কৰ্মই সংবাদমাধ্যমৰ শিৰোনাম দখল কৰিছে।

এগৰাকী নাৰীৰ যদি মানসিক স্বাস্থ্য ভাল হৈ নাথাকে বা সুস্থ হৈ নাথাকে তেতিয়া বিভিন্নধৰণৰ সমস্যাই মহিলাগৰাকীৰ ওপৰত গা কৰি উঠে। ইয়াত মানসিক স্বাস্থ্য মানে মানসিক ৰোগৰ বিষয়ে ক'বলৈ বিচৰা হোৱা নাই। ইয়াত নাৰীগৰাকীৰ চিন্তাৰ বিষয়, চিন্তাৰ কাৰণ, নাৰীগৰাকীয়ে কোনো এটা বিষয়ত কাৰোবাৰ পৰা হেঁচা বা চাপ পাইছে নেকি, সেই বিষয়েহে উল্লেখ কৰা হৈছে।

নাৰী বিভিন্ন সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয় সেই সমস্যাবোৰে তেওঁৰ মানসিকতাৰ ওপৰত বেয়াকৈ প্ৰভাৱ লোৱিছে নেকি সেই বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা কথাকে ইয়াত মানসিক স্বাস্থ্য বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে। বৰ্তমান সময়ত নাৰীক এক বোজা হিচাপে ভাৱিবলৈ লোৱা হৈছে। প্ৰতিদিনে ৰাজ্যত চাৰিগৰাকীকৈ নাৰী ধৰ্ষিতা হ'বলগীয়া পৰিস্থিতি আহি পৰিছে। পৰিয়ালত ছোৱালী সন্তান জন্ম হ'লে পাৰিবাৰিক সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'ব ধৰিছে। বৰ্তমানেও সমাজত ভ্ৰূণ হত্যা চলি আছে। পৃথিৱীৰ সকলো প্ৰান্ততেই দিনে দিনে এই ধ্বংসাত্মক, অনৈতিক কাৰ্যবোৰ অবিৰতভাৱে চলি থাকিব ধৰিছে। এই কাৰ্যসমূহে সংবাদ মাধ্যমৰ শিৰোনাম হিচাপে সদাই পৰিলক্ষিত হৈছে। দিনে দিনে নাৰী পুৰুষৰ আক্ৰোশৰ বলি হ'বলগীয়া হৈছে। এই সমস্যাবোৰ কিছুমান নাৰীয়ে সহ্য কৰিব নোৱাৰি মৃত্যু পথ বাছি ল'বলগীয়া হৈছে। নাৰী সমাজৰ আগত সদায় বিবৰ্জিতা হিচাপে পৰিচিত হ'ব ধৰিছে। প্ৰতিদিনে বহু ছোৱালী এখন দেশৰ পৰা আন এখন দেশলৈ সৰবৰাহ হৈ আছে। এই অনৈতিক কাম কৰা লোকসকলো জানো আমাৰ সমাজৰে এজন এজন ব্যক্তি নহয়? তেওঁলোককো জানো এগৰাকী মহিলাই জন্মদান কৰা নাই? তেওঁলোকৰো জানো নিজৰ বাই-ভনী নাই? হয়তো আছে, কিন্তু সেই অসুৰসকলে অকল নিজৰ মুনাফা লাভৰ বাবে এই কথা চিন্তাই নকৰে। যদি এই কথা সকলো লোকে চিন্তা কৰি চাই সমাজখনত অনৈতিক কৰ্মবোৰ নহয়। সকলোৱে সকলো নাৰীক নিজৰ মাতৃ, ভগ্নী হিচাপে চিন্তা কৰি কাম কৰিলেই হয়তো অলপ হ'লেও নাৰীসকল নিৰ্যাতিতা, ধৰ্ষিতা হোৱাৰ পৰা হাত সাৰিব পাৰিব।

গতিকে এই সমস্যাবোৰৰ পৰা নাৰী জাতিয়ে মুক্তি পাবলৈ হ'লে এগৰাকী নাৰীয়ে আনগৰাকী নাৰীৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিষয়ে বুজি পাব লাগিব আৰু অনাগত দিনৰ সকলো নাৰী এক হৈ দৈত্য, দানৱক শেষ কৰি এখন নিকা ৰোগমুক্ত সমাজ গঢ়ি তোলাত হাত উজান দিব লাগিব।

“ সকলোৱে
সকলো নাৰীক
নিজৰ মাতৃ,
ভগ্নী হিচাপে
চিন্তা কৰি কাম
কৰিলেই
হয়তো অলপ
হ'লেও
নাৰীসকল
নিৰ্যাতিতা,
ধৰ্ষিতা হোৱাৰ
পৰা হাত সাৰিব
পাৰিব। ”

নাৰীৰ মানসিক স্বাস্থ্য

জিতামনি বুঢ়াগোহাঁই

নাৰীৰ অবিহনে এখন সমাজ কোন দিশে ধাৰমান হ'ব তাকো ক'ব পৰা নাযায়। এগৰাকী নাৰীয়েই হৈছে সমাজ এখনৰ মূল ভেটি স্বৰূপ। নাৰীৰ অবিহনে সমাজ, ঘৰ এখন ভালদৰে শৃংখলাবদ্ধতাৰে পৰিচালনা কৰিবলৈয়ো সম্ভৱ নহয়। এগৰাকী নাৰীয়ে জন্ম হোৱাৰ পৰা মৃত্যু পৰ্যন্তলৈ বহুতো দুখ, কষ্ট ভুগিব লগীয়া হয়। নাৰীক সমাজ এখনে দুৰ্বল বুলি ভাবি লয়। এটা পৰিয়ালত এজনী ছোৱালী সন্তান জন্ম হ'লে সমাজৰ মানুহে হাঁহে। বহুতো কথা কয়। কিন্তু এগৰাকী নাৰী এজন পুৰুষতকৈ কোনো গুণেই কম নহয়। বৰ্তমান সমাজত নাৰী পুৰুষতকৈ শক্তিশালী হিচাপে পৰিগণিত হৈছে।

প্ৰায় আজিকালি সমাজত সততে দেখা যায় যে নাৰী বহুতো কষ্টৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়, যেনে- যৌতুকৰ ক্ষেত্ৰত, বাল্যবিবাহ, নাৰী নিৰ্যাতন ইত্যাদি। বৰ্তমান সমাজৰ লগত মহিলা এগৰাকী ভালদৰে চলিবলৈ হ'লে সাহসী হ'ব লাগিব। নিজকে পুৰুষৰ হাতত বন্দী নাৰাখি মুকলি আকাশত উৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। পুৰুষতকৈ নাৰীৰ ধৈৰ্য শক্তি বেছি। মাহেকীয়া ঋতুস্ৰাৱত কষ্ট পোৱাটো এগৰাকী মহিলাইহে বুজিব পাৰে। যেতিয়া মহিলা এগৰাকীক বৃদ্ধ কালত নিজৰ ল'ৰাই বৃদ্ধাশ্ৰমত থৈ আহে, সেই কষ্ট কেৱল এগৰাকী নাৰীয়েহে বুজিব পাৰে।

বৰ্তমান সময়ত নাৰী এগৰাকীয়ে যুঁজিবলৈ হ'লে মহিলা গৰাকীৰ মানসিক স্বাস্থ্য উন্নত হ'ব লাগিব। মানসিক স্বাস্থ্য উন্নত হ'লে সমাজ এখনৰ দায়িত্ব ভালদৰে পালন কৰিব পাৰিব। সমাজৰ কাম শৃংখলাবদ্ধভাৱে কৰিব পাৰিব। মহিলা এগৰাকী ৰোগত ভুগিলে ঘৰতে বহি নাথাকি চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ লোৱাটো উচিত। কিয়নো মহিলা এগৰাকীৰ মানসিক স্বাস্থ্য উন্নত হোৱা খুবৈই প্ৰয়োজন।

মানসিক স্বাস্থ্য মানে কেৱল বেমাৰ-আজাৰৰ পৰাই মুক্ত হৈ থকা স্বাস্থ্য নহয়। মানসিক ভাৱেও সুস্বাস্থ্য থাকিব লাগিব। যদি মহিলা এগৰাকীক অত্যাচাৰ কৰা হয় তেতিয়া ভয় কৰি নাথাকি আইনৰ সহায় লোৱাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। যদি ভয় কৰি আইনৰ সহায় নলয়, তেতিয়া মহিলাসকলক অত্যাচাৰ কৰিবলৈ ভয় নকৰিব ফলত মহিলাসকল সদায় পুৰুষৰ হাতৰ মুঠিত থাকিব লাগিব।

মহিলাসকল আনৰ তলত চলি থাকিলে সাহসী হৈ নুঠিব তেতিয়া এখন সমাজ উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰিব। কিয়নো সমাজ এখনৰ উন্নতিত মহিলাসকলে অশেষ ভূমিকা পালন কৰে। বৰ্তমান সমাজত নাৰী এগৰাকী আত্মনিৰ্ভৰশীল হোৱাটো অতিকৈ প্ৰয়োজনীয়। তেতিয়াহে সমাজৰ কাম ভালদৰে কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব আৰু সমাজত কোনো বৈষম্যতা নাথাকিব।

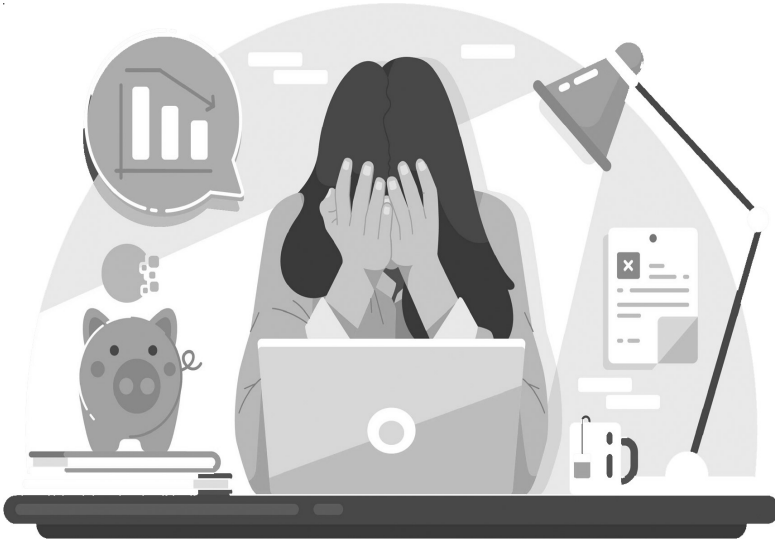
ক'ভিডকালীন পৰিস্থিতিত অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত পৰা প্ৰভাৱ

লুনাশ্ৰী শইকীয়া

একবিংশ শতিকাৰ মানৱ সমাজক প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা ক'ভিড- ১৯য়ে বিশ্বজুৰি এক দুৰ্যোগৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সমগ্ৰ বিশ্বজুৰি অব্যাহত থকা কৰোণা ভাইৰাছৰ ভয়াবহ সংক্ৰমণৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা অনাহক পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে ব্যাখ্যাৰ অৱশ্যেই প্ৰয়োজন নাই। ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল ঘন জনবহুল দেশ এখনত এই ভাইৰাছৰ স্থিতি, ভয়াৱহতা আদি এতিয়াও অনিৰ্ণেয়, কাৰণ তুলনামূলকভাৱে ধীৰ গতিৰে সংক্ৰমণ আৰম্ভ হোৱা এই ভাইৰাছ জনিত ৰোগৰ ফলত ভাৰতৰ স্বাস্থ্যখণ্ড, উদ্যোগ নিবনুৱা সমস্যা, শিক্ষা আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে গভীৰ সংকটে দেখা দিছিল। বিশ্বব্যাপী সংহাৰী ৰূপ লোৱা কৰোণা ভাইৰাছৰ বাবে বিশ্বৰ প্ৰায় সংখ্যক দেশতেই লকডাউন অথবা সম্পূৰ্ণ তলাবদ্ধ ঘোষণা কৰি এই কালাত্মক ভাইৰাছ প্ৰতিৰোধৰ প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছিল।

এই কভিডকালীন লকডাউনৰ বাবে শৈক্ষিক ক্ষেত্ৰখনত ব্যাপকভাৱে বিৰূপ প্ৰভাৱ পৰা পৰিলক্ষিত হৈছিল। যাৰ ফলত শিক্ষাখণ্ডৰ অভাৱনীয়ভাৱে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা দেখা গৈছিল। প্ৰাপ্ত তথ্য অনুসৰি, বিশ্বজুৰি ঘোষিত এই লকডাউনৰ ফলত গোটেই বিশ্বৰ ২৫০ কোটিৰো অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষা লাভৰ পৰা বঞ্চিত হয়।

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন আগশাৰী ৰাজ্য অসমতো বিভিন্ন দিশত অভূতপূৰ্ব প্ৰভাৱ পৰিছিল। বিশেষকৈ শিক্ষাখণ্ডত অপ্ৰত্যাশিত প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছিল। ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ

মোডী ডাঙৰীয়াই কভিড-১৯ মহামাৰী নিবাৰণৰ বাবে ২০২০ চনৰ ২৫ মাৰ্চৰ পৰা সম্পূৰ্ণ লকডাউন ঘোষণা কৰিছিল। সেইবাবে অসমৰ প্ৰায় সকলো শিক্ষাৰ্থীৰ ১৫ মাৰ্চ ২০২০ তাৰিখৰ পৰা সম্পূৰ্ণ ৪ মাহ ঘৰতেই অতিবাহিত কৰিব লগা হয়। তাৰ ফলত প্ৰত্যক্ষ শৈক্ষিক প্ৰক্ৰিয়ালৈ ক’ভিড-১৯ মহামাৰীয়ে স্থবিৰতা নমাই আনিছিল। এই তাৎক্ষণিক সিদ্ধান্তৰ পাছত শিক্ষাৰ স্বাভাৱিক চন্দ পতন হোৱাৰ দৰে হৈছিল। নিয়মীয়াকৈ চলি থকা পাঠদান আৰু পাঠগ্ৰহণ দুয়োটালৈকে আহি পৰা স্তব্ধতাৰ বাবে শিক্ষাৰ্থীৰ মানসিক অৱস্থাৰ ওপৰত যথেষ্ট চাপ পৰিছিল।

এই আকস্মিকভাৱে উদ্ভৱ হোৱা এনে অনাকাঙ্ক্ষিত পৰিস্থিতিৰ বাবে দেশৰ উচ্চ শিক্ষা ব্যৱস্থা অথবা শিক্ষা অনুষ্ঠান, শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল মুঠেও প্ৰস্তুত নাছিল। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুদান আয়োগে, পৰিৱেশ পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিশ্ববিদ্যালয়সমূহক এই সন্দৰ্ভত নিজাববীয়াকৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি ইয়াৰ কাৰ্যকৰীকৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰিছিল। অসমতো চৰকাৰৰ আদেশ মৰ্মে অনলাইন পাঠদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। যাতে কৰোণাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনৰ ক্ষতি নকৰে। কিন্তু দেখা যায় ৰাজ্যৰ কিছু অঞ্চলৰ নেটৱৰ্কৰ সমস্যাৰ বাবে অনলাইন পাঠদান লাভৱান হ’ব পৰা নাছিল। বহু অঞ্চলত বহু পৰিয়ালত পিতৃ-মাতৃয়ে যেনেতেনে দিন হাজিৰা কৰি দুবেলা-দুমুঠি উলিয়াই তেওঁলোকৰ সন্তানক অনলাইন পাঠদানৰ বাবে মোবাইল ফোন যোগাৰ কৰা এক প্ৰকাৰৰ চিন্তণীয় কথা। মোবাইল ফোনত পঢ়াৰ ফলত বিশেষকৈ কণ কণ শিশুসকলৰ চকুৰ দৃষ্টিশক্তিৰ প্ৰভাৱ পৰিছিল। ইয়াৰ লগতে অনলাইন পৰীক্ষা পদ্ধতি নিখুঁত হোৱাৰ পৰা বহুযোজন আঁতৰত।

ভাৰতত উন্নত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ৰাজ্যসমূহত “ঘৰৰ পৰা কাম” অৰ্থাৎ ‘Work from home’ পদ্ধতিৰে আগবঢ়োৱা শিক্ষা-শিক্ষণ স্বাভাৱিক ধৰণৰ হ’লেও অসমৰ দৰে ৰাজ্য এখনত এই ব্যৱস্থা আচহুৱা বিশেষকৈ প্ৰাথমিক শিক্ষা ব্যৱস্থা। প্ৰাথমিক খণ্ডৰ বাবে শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থী দুয়ো পক্ষৰ বাবেই যেন

“

বহু অঞ্চলত বহু
পৰিয়ালত পিতৃ-
মাতৃয়ে যেনেতেনে
দিন হাজিৰা কৰি
দুবেলা-দুমুঠি
উলিয়াই
তেওঁলোকৰ
সন্তানক অনলাইন
পাঠদানৰ বাবে
মোবাইল ফোন
যোগাৰ কৰা এক
প্ৰকাৰৰ চিন্তণীয়
কথা। মোবাইল
ফোনত পঢ়াৰ
ফলত বিশেষকৈ
কণ কণ শিশুসকলৰ
চকুৰ দৃষ্টিশক্তি
প্ৰভাৱ পৰিছিল।

”

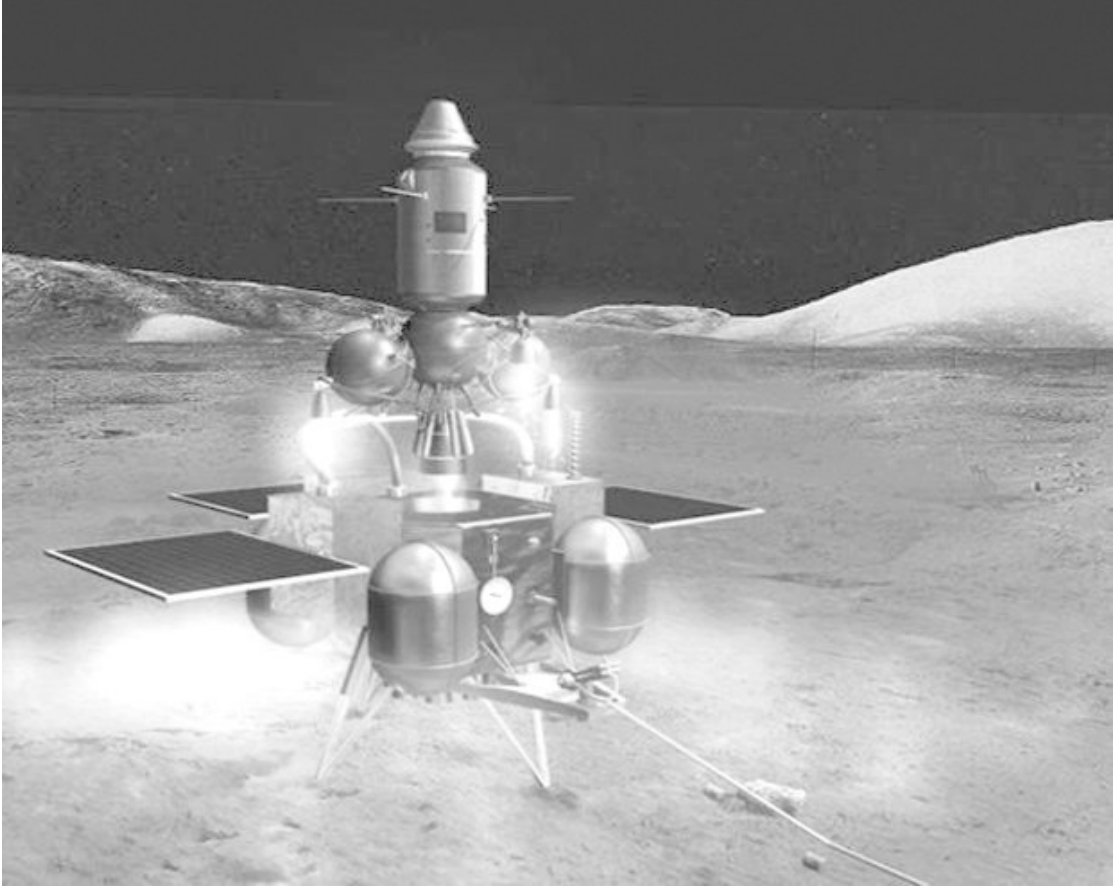
অনলাইন শিক্ষাদান এক অনাকাঙ্ক্ষিত বিষয়। অসমৰ শিক্ষক সকলৰ হাতত এণ্ড্ৰইড মোবাইল অথবা কম্পিউটাৰ থাকিলেও ৰাজ্যৰ এক বুজন সংখ্যক শিক্ষার্থীৰ হাতত তেনে মোবাইল নাই বা কিনাৰ সামৰ্থ্য নাই এই কথা প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰা উচ্চ পৰ্যায়লৈকে প্ৰয়োজ্য। অসমত ২০২৫-২২ বৰ্ষত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া একাদশ আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰীক্ষা বাতিল কৰিবলগীয়া হোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল ভৱিষ্যত জীৱনক লৈ সংকিত হৈ হতাশাত ভুগিছিল।

লকডাউনকালীন পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অসমৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহত চলি থকা শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ পদ্ধতিৰ তৎকালীন পৰিৱৰ্তন সাধন অৱশ্যেই এক কষ্টসাধ্য প্ৰক্ৰিয়া। উল্লেখযোগ্য যে সম্পূৰ্ণ অনলাইন পদ্ধতিৰে শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া পৰিচালনা কৰিব পৰাকৈ অসমৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ আন্তঃগাঁঠনি বৰ্তমানেও পৰ্যাপ্ত হৈ উঠা নাই। অসমৰ প্ৰায় প্ৰতিখন মহাবিদ্যালয়তেই মূলতঃ শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষাৰেই সাধাৰণতে পাঠদান কৰা হয়। অৱশ্যে বহুসংখ্যক শিক্ষানুষ্ঠানত শ্ৰেণীকোঠাৰ পাঠদানৰ লগতে বিভিন্ন ইলেকট্ৰনিক সৰঞ্জাম তথা তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিৰ বিভিন্ন আহিলাৰ সহায়ত শিক্ষাদান কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে যদিও এইবিলাকৰ ব্যৱহাৰ এতিয়াও যথেষ্ট সীমিত হৈয়ে আছে বুলিব পাৰি।

সম্পূৰ্ণ অনলাইন পদ্ধতিৰে শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া পৰিচালনা কৰিব পৰাকৈ অসমৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ আন্তঃগাঁঠনি বৰ্তমানেও পৰ্যাপ্ত হৈ উঠা নাই।

ক'ভিডকালীন সময়ছোৱাত অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰভাৱ বাৰুকৈয়ে লক্ষণীয়। বিশ্ব অতিমাৰীৰ এই সময়ছোৱাত মুকলি পাঠদান শিক্ষাৰ বিপৰীতে অনলাইন ব্যৱস্থাপনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মানসিক প্ৰভাৱিত কৰা দেখা যায়। যাৰ ফলত বহু ক্ষেত্ৰত অভিভাৱকসকলে চাহিদা পূৰণত ব্যৰ্থ হোৱা হেতুকে ড্ৰপ আউটৰ হাৰ বৃদ্ধি আকাংক্ষা থাকে। তদুপৰি কণ কণ শিক্ষার্থীৰ পৰা উচ্চ শিক্ষাৰ আহৰণ বাবে শিক্ষাৰ পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট অসুবিধাই গা কৰি উঠে। সময়ে সময়ে জাৰি কৰা চৰকাৰী নিত্য নতুন নিৰ্দেশনাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক অধিক মানসিক চাপত ৰখাৰ ফলত আত্মহত্যাৰ দৰে ঘটনাও পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা যায়। যিহেতু ক'ভিডে সমগ্ৰ বিশ্বত এক আতংকৰ সৃষ্টি কৰিছিল গতিকে অসমত ইয়াৰ অনুৰূপ প্ৰভাৱ সমাজৰ লগতে শৈক্ষিক দিশত সৰ্বাধিক ক্ষতি সাধন কৰাৰ উপৰিও ন ন পদ্ধতি উৎঘাটনতো সহায় কৰে।

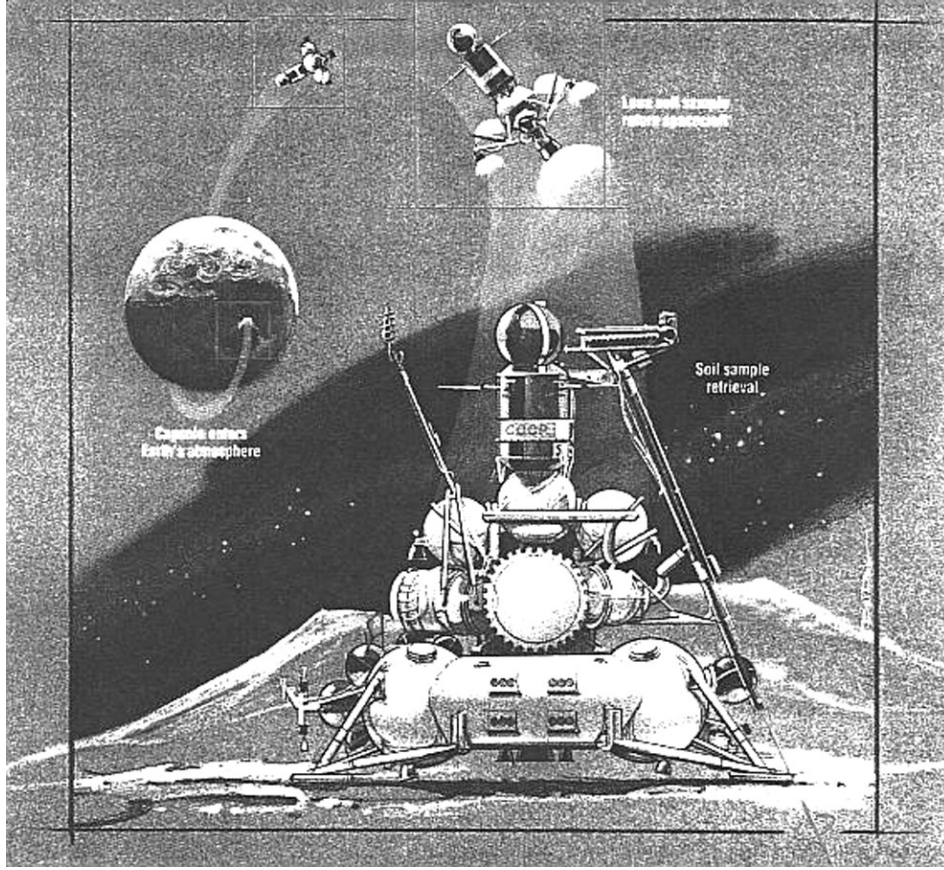

চন্দ্ৰত খনন যুদ্ধ

এনিশা শইকীয়া

আধুনিক মানৱ সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে শক্তিৰ আহৰণ আৰু উৎপাদনৰ দিশসমূহতো বিশেষভাৱে প্ৰভাৱ পৰিছে, এই শক্তিৰ আহৰণ আৰু উৎপাদনৰ লগতে আহি পৰে পৰিৱেশ আৰু আৰ্থসামাজিক দিশৰ বহু কথা। সমান্তৰালকৈ বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে এই সমূহ দিশৰ ওপৰত নতুন নতুন গৱেষণা অব্যাহত আছে। শক্তিৰ আহৰণ উৎস হিচাপে জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্প, তাপবিদ্যুৎ প্ৰকল্প, পাৰমাণৱিক শক্তিৰ প্ৰকল্প, সৌৰশক্তিৰ প্ৰকল্প ইত্যাদি বহু মাধ্যমৰ জৰিয়তে মানৱ জাতিৰ চাহিদা পূৰণ হৈছে যদিও কাৰিকৰী আৰু পৰিৱেশ সন্মুখী বহু দিশত ইয়াৰ সীমাবদ্ধতা নথকা নহয়। বিশেষকৈ গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগোৱা প্ৰদূষকসমূহৰ বহু সমস্যাই বিশ্ববাসীক অধিক উদ্বেগ কৰি তুলিছে, যাৰ ফলত পেৰিছ জলবায়ু চুক্তিত বহুকেইখন দেশে ঐক্যমতত উপনীত হৈছে।

সেই অনুসৰি বৰ্তমানৰ বিজ্ঞানী তথা অভিযন্তাসকলে গৱেষণা কেৱল পৃথিৱীতেই সীমাবদ্ধ নাৰাখি চন্দ্ৰৰ বুকুতো এনে Clean and Green Energy ৰ প্ৰচুৰ উৎস থকাৰ হেতু গৱেষণা অব্যাহত ৰাখিছে। এবিধ বিশেষ আইছ'টপ নামৰ Helium-3 or He-3, He-3

আইচ'টপতো পাতল, সুস্থিৰ কিন্তু তেজক্ৰিয় নহয়। ১৯৩৪ চনত অষ্ট্ৰেলীয়াৰ এখন Nuclear Physicist এ He-3 আইছ'টপটোৰ উপস্থিতি সম্পৰ্কে প্ৰথম জ্ঞাত হৈছিল। এই বিশেষ প্ৰকাৰ ষ্টপটোত মাত্ৰ এটা নিউটন আৰু দুটা প্ৰটিন। পৃথিৱীত ইয়াৰ উপস্থিতি তেনেই নগন্য। সূৰ্যত Nuclear Fusion ৰ বাবে উৎপন্ন হোৱা সৌৰ বতাহৰ আধানযুক্ত কনিকাসমূহৰ লগত He-3 মিহলি হৈ থাকে। পৃথিৱীৰ চুম্বকীয় ক্ষেত্ৰৰ বাধাৰ বাবে এই সৌৰবতাহ পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলত প্ৰৱেশ কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু চন্দ্ৰত যিহেতুকে পৃথিৱীৰ দৰে সৌৰ বতাহক বাধা দিব পৰা কোনো চুম্বকীয় ক্ষেত্ৰ নাই, Apollo-11 মিছনে কঢ়িয়াই অনা মাটিৰ পৰা গৱেষণা কৰি বিজ্ঞানীসকলে দিয়া তথ্য মতে চন্দ্ৰত প্ৰায় 1,100,000 Metricton He-3 শোষণ হৈ আছে। যদি উন্নত প্ৰযুক্তিৰ মাধ্যমেৰে ইয়াক পৃথিৱীলৈ আনিব পৰা যায়, তেন্তে ইয়াক Nuclear Fuel ৰূপে বহু হাজাৰ বছৰলৈ শক্তিৰ জোৰা মাৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা যাব। সেই হিচাপত দুখন সম্পূৰ্ণ ভৰ্তি মহাকাশযানৰ প্ৰায় 40 Ton He-3 এ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰক এক বছৰতকৈও অধিক সময়ৰ বাবে শক্তিৰ যোগান ধৰিব পৰা যাব।

চন্দ্ৰৰ এই শক্তিৰ উৎসক পৃথিৱীলৈ আনিবৰ বাবে বহুকেইখন আগৰণুৱা দেশ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, ৰাছিয়া আৰু চীনে আগভাগ লৈছে। চীনে He-3 খনন কাৰ্যৰ ক্ষেত্ৰত এক সুকীয়া কৌশল প্ৰয়োগ কৰিছে। চীনে Change-1, Change-2, Change-3, Change-4, Change-5 নামেৰে কেইবাটাও লুনাৰ অভিযান আৰম্ভ কৰিছিল। কিন্তু ২০২০ চনত Change-5 য়ে কঢ়িয়াই অনা প্ৰথমটো “Lunar Sample Return” মিছন হিচাপে সফলতা লাভ কৰিছিল।

বিজ্ঞানৰ দুটি চমক আবিষ্কাৰ

মৰমী দেউৰী

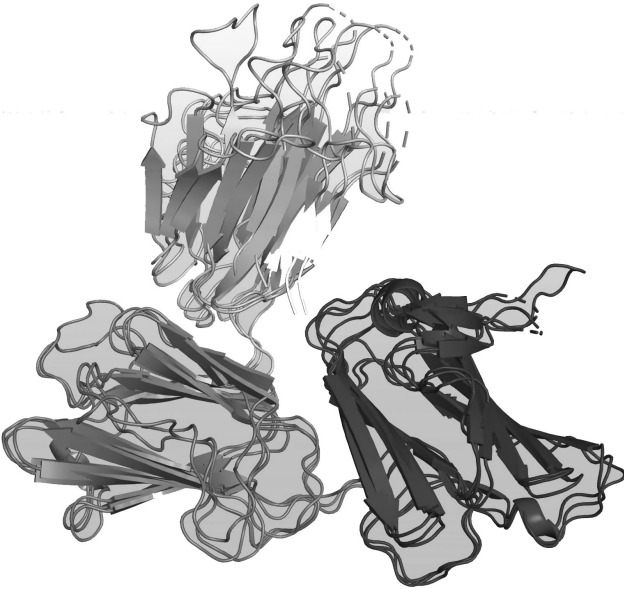

চুপাৰ ৰেট :

সফলতাৰে মানুহৰ মগজুৰ কোষক এন্দুৰত প্ৰতিষ্ঠাপন ২০২২ চনৰ অক্টোবৰ মাহত 'নেচাৰ' নামৰ আলোচনীত প্ৰকাশিত এক অধ্যয়নত উল্লেখ কৰিছে যে- বিজ্ঞানীসকলে এন্দুৰৰ মগজুত মানুহৰ স্নায়ুকোষৰ বেজী দিছিল। তেওঁলোকে দেখিলে যে সেই নিউৰণৰ বৃদ্ধি পাই থাকিল, সেইবোৰৰ সৈতে গৃহস্থৰ মগজুৰ কোষৰ সংযোগ গঢ়ি তুলিবলৈ আৰু সেইবোৰৰ আচৰণক পথ প্ৰদৰ্শন কৰিলে। এই কোষবোৰ শেষত বৃদ্ধি হৈ প্ৰাণীবোৰৰ মগজুৰ এক ষষ্ঠাংশ গঠন কৰিলে। হাৰ্ভাৰ্ডৰ স্নায়ু বিজ্ঞানী পাওলা আৰ্লোটাৰ্হাই সংবাদ মাধ্যমক কয় যে Schizophrenia, Autism Spectrum Disorder, Bipolar Disorder ৰ দৰে জটিল ৰোগৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বুজিবলৈ যত্ন কৰা আৰু এই প্ৰক্ৰিয়াটোৱে অতি সক্ষমতা Super Rat সৃষ্টি কৰাত সহায় কৰিব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰিছে।

ডিপমাইণ্ড :

ডিপমাইণ্ড হৈছে এটা কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তা প্ৰযুক্তি, যিয়ে মেচিন লাৰ্নিং ব্যৱহাৰ কৰি কম্পিউটাৰে পৰম্পৰাগতভাৱে মোকাবিলা কৰিব নোৱাৰা সমস্যাসমূহ সমাধান কৰে। যেনে গ' গেমত মানুহক পৰাস্ত কৰা আৰু প্ৰ'টিনে নিজকে কাৰ্যক্ষম আকৃতিত ভাঁজ কৰিব পৰা অসংখ্য উপায়ৰ ভৱিষ্যতবাণী কৰা। ইতিমধ্যে ডিপমাইণ্ড প্ৰযুক্তি বাস্তৱ জগতৰ এপ্লিকেছনত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ সক্ৰিয় আগুণগিৰি 'মাউনা ল'য়া' ১৯৮৪ চনত ৩৮ বছৰৰ পিছত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ২০২২ চনৰ ২৭ নৱেম্বৰত দেওবাৰে নিশা বিস্ফোৰণ ঘটি ইয়াৰ কেলডেৰা শিখৰত থকা বাটিৰ দৰে পুখুৰীটো জিলিকি থকা লাভাৰে বুৰাই পেলায়।

বিটকইন (Bitcoin) ৃ বিনিয়োগৰ এক নতুন বাট

শৰ্মিলা চেত্ৰী

বিটকইন হৈছে এক প্ৰকাৰৰ ডিজিটেল মুদ্ৰা বা সাংকেতিক মুদ্ৰা। ইয়াক বিশ্বৰ সৰ্বপ্ৰথম মুক্ত উৎসৰ ক্ৰিপ্ট’কাৰেন্সি আৰু কেন্দ্ৰীয় নিয়ন্ত্ৰণহীন অৰ্থাৎ প্ৰশাসকবিহীন বিকেন্দ্ৰীকৃত ডিজিটেল মুদ্ৰা ৰূপে গন্য কৰা হয়। বিটকইনৰ সৈতে লেনদেনৰ বাবে কোনোধৰণৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰতিষ্ঠান বা বেংকৰ প্ৰয়োজন নহয় তথা ই কোনো দেশৰ চৰকাৰৰ মান্য প্ৰাপ্ত মুদ্ৰাও নহয়। ২০০৯ চনত ছাটোছি নাকোমোটো (Satoshi Nakamoto) নামৰ ব্যক্তিজনে এই মুদ্ৰা ব্যৱহাৰৰ প্ৰচলন আৰম্ভ কৰে, ইয়াক ‘নিয়ৰ টু নিয়ৰ’ মুদ্ৰা বুলি অভিহিত কৰা হয়।

বিটকইনৰ লেনদেন হয় অনলাইন যোগে পোনপটীয়াকৈ প্ৰেৰকৰ কম্পিউটাৰৰ পৰা প্ৰাপকৰ কম্পিউটাৰলৈ। এই লেনদেন সমূহৰ সত্যাপন কৰা হয় ক্ৰিপ্ট’ গ্ৰাফিক্সৰ মাধ্যমেৰে আৰু এক খতিয়ান লিপিবদ্ধ কৰি ৰাজহুৱাকৈ প্ৰকাশ কৰা হয়। এই মুক্ত আৰু অবিৰত খতিয়ানকে ব্লক চেইন বোলা হয়। বিটকইন উৎপাদিত হয় মাইনিং নামৰ এক জটিল প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা, য’ত কম্পিউটাৰ প্ৰচেচিং ভিত্তিত লেনদেন লিপিবদ্ধ তথা সত্যাপন কৰা হয়।

বিটকইনৰ লেনদেন সম্পন্ন কৰাত কোনো আৰ্থিক প্ৰতিষ্ঠানৰ প্ৰয়োজন নহয়। ইয়াৰ লেনদেনৰ প্ৰেৰক আৰু প্ৰাপকৰ বাস্তৱ পৰিচয় সম্বন্ধে বিস্তাৰিত তথ্য অনুকৰণ কৰা নহয়। বৰ্তমানে একাধিক দেশত বিটকইন ক্ৰমান্বয়ে জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছে। বৰ্তমানে বিটকইন ডিজিটেল মুদ্ৰা, পন্য বা সেৱা আকাৰে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যদিও বিটকইন ডিজিটেল কাৰেন্সী হিচাপে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে, অবৈধ লেনদেনৰ বাবে ব্যৱহাৰ বিভিন্ন আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্ৰাৰ বিপৰীতে ইয়াৰ সাংঘাটিক উঠা-নমা দৰ, দুপ্পাপ্যতা আৰু ব্যৱসায়ৰ সীমিত ব্যৱহাৰৰ কাৰণে বহুতেই ইয়াৰ সমালোচনা কৰে।

২০১৩ চনৰ ২৯ অক্টোবৰত কানাডাৰ ভেনকুভাৰত বিটকইনৰ প্ৰথম ৰাজহুৱা ব্যৱসায় এটি.টি.এম. মেচিন স্থাপন কৰা হয়। নিচাযুক্ত দ্ৰব্য, অবৈধ অস্ত্ৰ আৰু অন্যান্য বেআইনী লেনদেনত বিটকইনৰ ব্যৱহাৰ ৰোধ কৰিবলৈ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু কানাডা চৰকাৰে বিটকইনক গ্ৰাহকৰ পঞ্জীয়নৰ আওতাত অনাৰ কথা চিন্তা কৰিছে।

সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াত নাৰীৰ ভূমিকা

ভৈৰৱী গগৈ

সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াত নাৰীয়ে স্বাধীনোত্তৰ কালৰে পৰা অতি সাম্প্ৰতিক সময়লৈকে বিশেষ উত্থানৰ ছবি অঁকা পৰিলক্ষিত নহ'লেও ৰাজনীতিৰ পৰা চলচিত্ৰলৈ শিক্ষাৰ পৰা বিজ্ঞানৰ পৃথিৱীলৈ আমাক চমকপ্ৰদ পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাইছে। সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াৰ একনিষ্ঠতা আৰু অটল মনোবল থকাৰ বাবেই তাহানিৰ দুৰ্গম নেফাত থাকিও ইন্দিৰা মিৰিয়ে শিক্ষাক্ষেত্ৰৰ আমূল পৰিৱৰ্তন সাধিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াৰ সপোন দেখাৰ বাবেই ধীৰা হাজৰিকা, স্বাধীনতা সংগ্ৰামী তথা একক মাতৃ চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানীৰ পৰা প্ৰথম অসমীয়া অভিনেত্ৰী আইদেউ সন্দিকৈ, দৌৰবিদ হিমা দাসলৈকে অসমীয়া নাৰীৰ উত্থানৰ আৰু পাৰদৰ্শিতাৰ তালিকাখন বৰ চকুত লগাকৈ দীঘলীয়া।

বিশ্ব ইতিহাসৰ জলঙাইদি চালেও দেখা পাওঁ হেলেন কেলাৰৰ পৰা মাদাৰ টেৰেছালৈকে, মেৰী কুৰিৰ পৰা লেডী ডায়েনালৈকে, মালালাৰ পৰা আগাথা ক্ৰীষ্টিলৈকে অগণিত দৃঢ়মণা নাৰীয়ে সমতাৰ হকে এখন সৃষ্টিশীল যুঁজেৰে আমাক বিস্মিত, বিমুগ্ধ আৰু উদ্বেলিত কৰি আহিছে।

আজিৰ সকলো নাৰীৰেই দুখন নিজা যুঁজ থাকে। সকলো নাৰীয়েই নিজৰ সৈতে যুঁজে আৰু সামাজিক বাধা ওফৰাই নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে যুঁজে। দুয়োখন যুঁজতে

মাথো পতিপ্ৰেমৰ বাবে নহয় সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াৰ সপোন
““ দেখি ৰাজনৈতিক বিচক্ষণতাৰ পৰিচয় দিয়াৰ বাবেহে “”
জয়মতীৰ তেজেৰে জেৰেঙা ৰাঙলী হৈছিল।

নাৰী কেতিয়াবা মুক পৰাভৰ আৰু কেতিয়াবা বিজয় নিনাদেৰে উল্লসিত। কিন্তু এই যে যুঁজি থকাৰ যাত্ৰা সেই যাত্ৰাৰ নামেই হৈছে সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াত নাৰীৰ ভূমিকা। যি নাৰীয়ে বিছাৰ পৰা নিজকে পখিলালৈ ৰূপান্তৰ কৰে, সেই নাৰীয়েই সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াৰ প্ৰথমটো চিৰি অতিক্ৰম কৰে। ৰক্ষণশীল ভাৰতীয় সমাজৰ পায়-নেপায়, বিশ্বাস-অবিশ্বাস, ধৰ্মীয় গণ্ডী আৰু পুৰুষতান্ত্ৰিক শিকলি গচকি যেতিয়া কোনোবা সৰোজিনী নাইডু অথবা লক্ষ্মী আগ্ৰৱালৰ জন্ম হয়, তেতিয়াই সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াৰ দুৱাৰ মুকলি হয়। নাৰীয়ে নাৰীক তুলি ধৰাৰ মানসিকতা, সন্তানৰ দৰে প্ৰতিপালন কৰাৰ সদৃশতা, লিংগ বিহীন পৃথিৱী এখনৰ পৰিকল্পনা আৰু বিবাহতকৈ স্বাৱলম্বিতাক প্ৰাধান্য দিবলৈ আৰম্ভ কৰা আজিৰ নাৰীয়ে সমতাৰ প্ৰজন্মৰ গঢ়াৰ প্ৰথমটো স্তৰ সফলতাৰে অতিক্ৰম কৰিছে।

কিন্তু ঋতুজনিত কাৰণত ধৰ্মীয় উপাসনাৰ স্থল এৰাই চলা, বিশ্বাস-অবিশ্বাসৰ দোমোজাত বৈ এসময়ত অন্ধবিশ্বাসক প্ৰাধান্য দিয়া, ঘৰৰ পুৰুষসকলৰ পৰিচয়েৰে নিজৰ চিনাকি দিয়াত গৰ্ব অনুভৱ কৰা নাৰীয়ে সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়িবলৈ অপাৰগ হয়। তেওঁলোকে যুগে যুগে চলি অহা পিতৃসন্তানক আগবঢ়াই নিবলৈ বদ্ধ পৰিকৰ। নিৰ্যাতন, নিপীড়ন আৰু বন্দীত্বক তেওঁলোকে সহজে স্বীকাৰ কৰে। তেনে নাৰীৰ প্ৰতিপালনতে ধৰ্ষণকাৰী আৰু অপৰাধীৰ জন্ম হয়। তেনে নাৰীয়ে বিবেকতকৈ প্ৰচলিত ধ্যান-ধাৰণা আৰু সামাজিক স্থিতিও হেৰুৱাই পেলায়।

‘সমতাৰ প্ৰজন্ম’ ধাৰণাটো এক অলীক কল্পনা নহয়। ই মানুহ হিচাপে প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিৰ বাবে এক প্ৰাথমিক প্ৰয়োজন। বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত পুৰুষো নিৰ্যাতিত হয়। পৌৰুষ অহং বোধ হয় হোৱাৰ আশংকাত নিৰ্যাতিত পুৰুষে নিজৰ লগত ঘটা অপৰাধবোৰ মুকলিকৈ প্ৰকাশ নকৰে। তেনে ক্ষেত্ৰত নাৰী হোৱাৰ সুবাদতেই অপৰাধী নাৰীগৰাকী আইনী হাতোৰাৰ কবলৰ পৰা মুক্ত হৈ যায়। অফিচ কাছাৰীৰ পৰা পাৰ্কলৈকে, বজাৰৰ পৰা শ্মশানলৈকে, স্কুলৰ পৰা পাব, ৰেষ্টুৰালৈকে যেতিয়াই নাৰী পুৰুষ নিৰ্বিশেষে সমানে অংশ ল’ব পৰা সময় এখিনি আহি উপস্থিত নহ’ব, তেতিয়ালৈকে সমতাৰ প্ৰজন্মৰ গঢ়িব

খোজা নাৰীৰ ব্যক্তিগত আন্দোলনবোৰ চলি থাকিব, থকা উচিত।

সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াটো নাৰীৰ বাবে মৰসাহস নহ’লেও দুৰূহ কাম। কিয়নো বিভিন্ন সামাজিক বিশ্বাসক অবাস্তৱ বুলি জানিও নাৰীয়ে নিজেই ত্যাগ নকৰে বা কৰিবলৈ সাহস গোটাৰ নোৱাৰে। কিন্তু যেতিয়াই মানুহৰ সন্মুখত হয়, মৃত্যু নহয় জীৱনৰ পথ খোলা থাকে, তেতিয়া আশাবাদী মানুহৰ জীৱনৰ পথ বাচি লয় আৰু সেই পথেৰে গৈ থকা মানুহে নাৰী বা পুৰুষৰ চিনাকিতকৈ মানুহ হিচাপে পৰিচিত হোৱা সপোনহে সংগোপনে পুহি ৰাখিবলৈ শিকে।

সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়িব পাৰে সেইসকল নাৰীয়ে, যাক জীৱনে অকুতোভয় কৰিছে। ছিংগল মাদাৰৰ একাকী যন্ত্ৰণাৰে ভোকাটুৰ সন্তানক বুকুত বান্ধি প্ৰকাশৰ দুৱাৰে দুৱাৰে টুকুৰিয়াই ফুৰা জে.কে. ৰাউলিং যদি হতাশাগ্ৰস্ত হ’লহেঁতেন, তেতিয়া বিশ্বজুৰি আলোড়ন সৃষ্টি কৰা ‘হেৰী পটাৰে কাহিনীও ছপা ৰূপ নাপালেহেঁতেন। মাথো পতিপ্ৰেমৰ বাবে নহয় সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াৰ সপোন দেখি ৰাজনৈতিক বিচক্ষণতাৰ পৰিচয় দিয়াৰ বাবেহে জয়মতীৰ তেজেৰে জেৰেঙা ৰাঙলী হৈছিল।

সমতাৰ প্ৰজন্ম গঢ়াত নাৰী সেয়ে প্ৰথম আৰু শেষৰটো মুখ্য চৰ্ত বাকী সকলো আনুষংগিক আৰু গৌণ।

‘সমতাৰ প্ৰজন্ম’ ধাৰণাটো এতিয়াও ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে তৃতীয় বিশ্বত এক অসম্ভৱ মৰীচিকা। কিন্তু এই ধাৰণাৰ বাস্তৱ ৰূপায়ণ নোহোৱালৈকে আমাৰ দেশত তিনিমহীয়া শিশুৰ পৰা নব্বৈবয়সীয়া বৃদ্ধাৰ ধৰ্ষণ এক সহজ পৰিঘটনাই হৈ থাকিব আৰু এমুঠিমান প্ৰগতিশীল নাৰীয়ে কেণ্ডেল মাৰ্চ কৰি নিষ্ফল ক্ৰোধত গুজৰি গুমৰি মৰিব লাগিব। সমতাৰ প্ৰজন্মৰ সপোন দিঠক নোহোৱালৈকে নিজাকৈ সপোন দেখা হাজাৰজনী লক্ষ্মীক এচিড ঢালি পদানত কৰি পেলাব খোজা হ’ব।

সেয়ে তৃতীয় বিশ্বৰ প্ৰগতিশীল নাৰীৰ বাবে ‘সমতাৰ প্ৰজন্ম’ এক প্ৰথম শ্ৰেণীৰ শোভাযাত্ৰাৰ নাম হওক। যি শোভাযাত্ৰাই মানুহক মানুহ কৰি তুলিব আৰু পৃথিৱীখন মানুহৰ অনুকূলে নকৈ সজাই তুলিব।

অসমত চিত্ৰকলা

এনিশা দাস

মনৰ ভাৱ অনুভূতি ভাষাৰ ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ ৰং তুলিকাৰ সহায় লৈ প্ৰকাশ কৰাৰ মাধ্যমকে চিত্ৰ বুলিব পাৰি। চিত্ৰ অতীতৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে চলি অহা এক সুকুমাৰ কলা। চিত্ৰকলা এক সাধনাস্বৰূপ। অসমৰ সংস্কৃতিত চিত্ৰকলাৰ এক পুৰণি মৰ্যাদা আছে। অসমৰ কলাৰ ইতিহাস সুকুমাৰ কলা সমূহৰ ভিতৰত চিত্ৰকলা এবিধ অন্যতম কলা। মধ্যযুগৰ সময়ছোৱাত অসমৰ চিত্ৰকলাৰ প্ৰথম নিদৰ্শন দেখা পোৱা গৈছিল। সেই সময়ত ৰজাৰ ঘৰ আৰু সত্ৰসমূহত চিত্ৰকলাৰ সাধনা কৰা হৈছিল। সেই সময়তে পুথিৰ আকাৰত চিত্ৰ সম্পৰ্কীয় গ্ৰন্থও প্ৰকাশ হৈছিল। এটা ধৰ্ম নিৰপেক্ষ ৰাজকীয় শৈলী আৰু আনটো হৈছে ধৰ্ম মিশ্ৰিত সত্ৰীয়া শৈলী। সত্ৰসমূহৰ বেৰ, চ'তি, খুঁটা আদিত চিত্ৰ অংকন কৰা হৈছিল। কোনো কোনো

সত্ৰৰ সিংহাসন সমূহতো বং-বিৰঙী চিত্ৰ অংকন কৰা হৈছিল। সেইবোৰ সত্ৰীয়া শৈলীৰে সমৃদ্ধ। মধ্যযুগীয়া অসমীয়া চিত্ৰকলাক নিম্নোক্ত শৈলী কেইটাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰি—

— ধৰ্মাশ্ৰিত সত্ৰীয়া শৈলী

— বজা আৰু ডা-ডাঙৰীয়াসকলৰ পৃষ্ঠপোষতাত বিকশিত চাকচিক্য ভৰা গড়গঞা শৈলী

— লোককলাৰ আধাৰত বিকশিত দৰঙী শৈলী

— টাই-আহোম লিপি আৰু ভাষাত ৰচিত ধৰ্মাশ্ৰিত গ্ৰন্থৰ আহোম শৈলী।

সত্ৰীয়া শৈলীৰ চিত্ৰকলা :

অসমৰ সত্ৰসমূহৰ বা সত্ৰৰ সংস্পৰ্শত উৎপত্তি হোৱা কলাসমূহক সত্ৰীয়া চিত্ৰকলা বুলি কোৱা হয়। সত্ৰ স্থাপনৰ গুৰিতে আছিল শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ। সেয়ে তেওঁৰ নামেৰে সত্ৰীয়া কলাৰ আন এটা নাম শংকৰী কলা।

এটা ধৰ্ম নিৰপেক্ষ ৰাজকীয় শৈলী আৰু আনটো হৈছে ধৰ্ম মিশ্ৰিত সত্ৰীয়া শৈলী। সত্ৰসমূহৰ বেৰ, চ’তি, খুঁটা আদিত চিত্ৰ অংকন কৰা হৈছিল। কোনো কোনো সত্ৰৰ সিংহাসনসমূহতো বং-বিৰঙী চিত্ৰ অংকন কৰা হৈছিল। সেইবোৰ সত্ৰীয়া শৈলীৰে সমৃদ্ধ।

এই সত্ৰীয়া চিত্ৰকলাই অসমত কেতিয়াৰ পৰা গঢ় ললে তাক খাটাংকৈ ক’বলৈ টান। অসমত চিত্ৰকলা বহুদিন আগৰে পৰা প্ৰচলিত আছিল বুলি ভাবিবলৈ খল আছে। সপ্তদশ শতিকাৰ মাজভাগত অসম ভ্ৰমণ কৰা চীনা পৰিব্ৰাজক হিউয়েন চাঙে কামৰূপ ৰজাৰ ৰাজপ্ৰসাদত ধুনীয়া ধুনীয়া চিত্ৰসমূহ দেখি গৈছিল বুলি উল্লেখ কৰিছে। বানভট্ট হৰ্ষচৰিতত উল্লেখ আছে যে- কামৰূপপতি ভাস্কৰ বৰ্মণে কনৌজৰ ৰজা হৰ্ষলৈ নানান উপঢৌকনৰ লগতে চিত্ৰকলাৰ বাবে নানা বং আৰু সাঁ-সজুলিও পঠাইছিল। ইয়াৰ পৰা এয়ে প্ৰতিপন্ন হয় যে শংকৰ গুৰুৰ পূৰ্বতে অসমৰ মাটিতে চিত্ৰকলাৰ বীজ ৰোপন হৈছিল কিন্তু একাধিকবাৰ ভাৰত ভ্ৰমণ কৰি শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ভাৰতীয় কৃষ্টিৰ সত্তাৰে কামৰূপত ধৰ্ম আৰু কলাৰ সাতখনীয়া সিংহাসন স্থাপন কৰিলে। কামৰূপত প্ৰচলন কৰা শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ চিত্ৰকলাই সত্ৰীয়া চিত্ৰকলা বা শংকৰী চিত্ৰকলা নামে জনাজাত হ’ল।

শংকৰদেৱে চিহ্নযাত্ৰা ভাওনা পাতিবলৈ তুলাপাতত সাত বৈকুণ্ঠৰ পট নিজে আঁকিছিল বুলি চৰিত পুথিত উল্লেখ আছে।

এই চিত্ৰৰ চানেকি বিচাৰি পাবলৈ অসমৰ্থ। সত্ৰীয়া চিত্ৰকলাৰ বিষয়ে পুৰণি সচিত্ৰ পুথিখনৰ পৰা জানিব পাৰি। তেনে কেইখনমান সচিত্ৰ পুথি হ’ল- সচিত্ৰভাগৱত (দশমস্কন্ধ), লৱ-কুশৰ যুদ্ধ, বনমালীদেৱৰ চৰিত, কুমাৰ হৰণ, শংখচূড় বধ, গীতগোবিন্দ, ৰামায়ন (সুন্দৰাকাণ্ড আৰু লংকা কাণ্ড), কঙ্কী পুৰাণ, আনন্দ লহৰী, হস্তীবিদ্যাৰ্ণৱ পুথি, ধৰ্ম পুৰাণ, মহাভাৰত (ৰাম সৰস্বতী বিৰচিত), কৈলাশ পৰ্ব, শ্ৰীমদ্ভাৰত (একাদশ স্কন্ধ), অজামিল উপাখ্যান, সুমদ্ৰ মন্ত্ৰন, আহোম জাতি ইত্যাদি।

সচিত্ৰ পুথিসমূহ কিছুমান সাঁচি পাতত আৰু কিছুমান তুলাপাতত অঁকা। শিৱসাগৰত দেখা নাম-ঘোষা আৰু আহোম জ্যোতিষ নামপ পুথি দুখনৰ চিত্ৰসমূহে মুগা কাপোৰৰ ওপৰত অঁকা। পুৰণি পদ্ধতিৰে চিত্ৰবোৰত হেঙুল, নীল, কাজল, শিলিখা ৰস আৰু ধল বা খৰিমাটি ব্যৱহাৰ কৰিছিল। অসমীয়া সত্ৰীয়া চিত্ৰবোৰৰ পাৰ্বতীৰ বং সাধাৰণতে ৰঙা, নীলা,

সেউজীয়া আৰু ধোঁৱা বৰণেৰে দিয়ে। চিত্ৰৰ পুৰুষ আৰু স্ত্ৰী উভয়ৰে মুখ এফাল দেখাকৈ অঁকা নাক, মুখ আৰু অংগ-পতঙ্গসমূহ শিল্পশাস্ত্ৰৰ নিৰ্দেশ মতে অংকিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল যেন বোধ হয়। ৰাজপুত চিত্ৰৰ আৰ্হিৰ পুৰুষৰ সাজপাৰ আৰু মূৰৰ পাগ মোগলী ধৰণৰ। তিৰোতা বা মহিলাৰ খোপা আৰু বেণী দুয়োটা দেখা যায়। আকাশ, পানী আৰু ঘাঁহনি একোবখলা ৰঙেৰে অঁকা তাৰ ওপৰত বগা বা কলা ৰেখাৰে গঢ়ি তোলা থাকে। পশু-পক্ষীবোৰ অতি আন্তৰিকতাৰে চিত্ৰিত কৰা যেন অনুমান হয়। সিংহাসন, শৰাই আদি কিছুমান সত্তাৰত স্থানীয় প্ৰভাৱ ভালদৰেই চকুত পৰে। সিংহাসনত আৰু অকলশৰীয়াকৈ অঁকা উৰণীয়া সিংহৰ প্ৰাচুৰ্য দেখা যায়। এই উৰণীয়া সিংহৰ চিত্ৰ মঙ্গোলীয় চিত্ৰৰ প্ৰভাৱ বুলি অনুমান কৰা হয়। উৰণীয়া সিংহৰ মুখত চীন ড্ৰেগনৰ মুখৰ অলপ সাদৃশ্য থকা দেখা যায়। মগৰতো তেনে লক্ষণ বিদ্যমান। শিৱসাগৰত দেখা ‘সুমদ্ৰ মন্ত্ৰন’ নামৰ সচিত্ৰ পুথিখনত এটি উটৰ ছবি দেখা গৈছে। সত্ৰীয়া চিত্ৰত চিত্ৰ এটা মন কৰিবলগীয়া কথা এতিয়ালৈকে পোৱাৰ ভিতৰত, নগাঁৱৰ বালিসত্ৰৰ সচিত্ৰ

পটভূমি চিত্ৰণৰ প্ৰতি অমনোযোগ, পৰিপ্ৰেক্ষিত গুণৰ
অভাৱ, উচ্চ মৰ্যাদাসম্পন্নজনক ডাঙৰকৈ আৰু
সৰুলোকসকলক সৰুকৈ অংকন কৰা প্ৰযত্ন, যিকোনো
একাষে হালি পৰা মূৰ, বিভিন্ন মুদ্ৰাৰ সংযোগ, জোঙা
দীঘলীয়া আঙুলিৰ মনোৰম চিত্ৰণ, পুতলাৰ দৰে
দেহাৱয়বৰ ছলমান নৰ-নাৰীৰ ৰূপাংকন এই চিত্ৰশৈলীৰ
কেইটামান উল্লেখ কৰিবলগীয়া বৈশিষ্ট।

ভাগৱত (দশম স্কন্ধ) খনেই অতি পুৰণি। এই পুথিৰ সংকলন
কাল ১৫৩৯ খৃষ্টাব্দ বুলি নিৰ্ধাৰিত হৈছে। এই পুথিৰ চিত্ৰসমূহ
ৰাজপুত কলাৰ আগতীয়া চিত্ৰসমূহৰ লগত কিছু সাদৃশ্য আছে।
পণ্ডিতসকলৰ দুই একৰ মতে অষ্টম শতাব্দীৰ ভাৰতীয় চিত্ৰৰ
কেতবোৰ লক্ষণো ইয়াত বিদ্যমান।

পুথিসমূহৰ প্ৰায়বোৰ চিত্ৰ বৈষ্ণৱ সাহিত্যৰ আখ্যানমূলক।
শ্ৰীকৃষ্ণ আৰু শ্ৰী ৰামচন্দ্ৰৰ বিষয়বস্তুক লৈ চিত্ৰবোৰ অংকিত হৈছিল।
কিন্তু ‘আনন্দ লহৰী’ নামৰ পুথিখনৰ চিত্ৰবোৰ শাক্ত সাহিত্যৰ
কাহিনীমূলক। ভোলানাথ দ্বিজ প্ৰণীত ‘মহাভাৰতৰ শৈল পৰ্ব’
খন লতাকটা পুথি। এইখন পুথিৰ পাতে পাতে নানা ধৰণৰ
ফুল-পাতৰ ছবি। এখিলা পাতৰ চানেকি কাপোৰত ফুল বচা।
হস্তবিদ্যাৰ খনত অনেক বিধ হাতীৰ চিত্ৰ সন্নিৱিষ্ট আছে।

আত্ম প্ৰকাশতকৈ ৰূপ সৃষ্টি ভাৰতীয় শিল্পীৰ এটা
বিশেষত্ব। বহুক্ষেত্ৰত লিখকজনেই চিত্ৰকৰ, সেইবাবে বোধহয়
অসমীয়া খনিকৰে চিত্ৰ অংকন কৰা তুলিকাক লিখনী বোলে।
নাম বিচাৰি পোৱাৰ ভিতৰত হস্তবিদ্যাৰ পুথিৰ চিত্ৰকৰ বুলি
দিল্লীৰ আৰু দোচাই নামে দুজন চিত্ৰকৰৰ নাম জনা যায়।

টাই আহোম চিত্ৰশৈলী :

মধ্যযুগীয়া অসমীয়া চিত্ৰশৈলীৰ এটা টাই আহোম শৈলী
ৰূপে জনা যায়। বহিঃভাৰতৰ পৰা ইয়ালৈ অহা চিত্ৰাংকন শৈলী

উজনিৰ বৌদ্ধবিহাৰ সমূহৰ ভিতৰত সীমাবদ্ধ। এই শৈলীত
চিত্ৰিত মাত্ৰ দুখন পুথিচিত্ৰ উদ্ধাৰ হৈছে- ফুংচিন (১৪৭৩ খ্ৰীঃ)
আৰু চুক-টান্দ্ৰা-কিম্পং (১৫২৩ খ্ৰীঃ)। শেষৰখিনি বুৰঞ্জী আৰু
পুৰাতত্ত্ব বিভাগত সংৰক্ষিত ফুংচিঙৰ লেখক নোজা কিং।
লোহিত সীমান্তৰ বৌদ্ধবিহাৰসমূহত এতিয়াও টাই আহোম
শৈলীত পুথি চিত্ৰিত হয়। আলোচিত পুথি দুখনত
আহোমসকলৰ সৰগ-নৰকৰ বৰ্ণনা, নৈসৰ্গ, পূজা আৰু হীনযান
বৌদ্ধ মতৰ কথা চিত্ৰিত হৈছে। পটভূমি চিত্ৰণৰ প্ৰতি
অমনোযোগ, পৰিপ্ৰেক্ষিত গুণৰ অভাৱ, উচ্চ
মৰ্যাদাসম্পন্নজনক ডাঙৰকৈ আৰু সৰুলোকসকলক সৰুকৈ
অংকন কৰা প্ৰযত্ন, যিকোনো একাষে হালি পৰা মূৰ, বিভিন্ন
মুদ্ৰাৰ সংযোগ, জোঙা দীঘলীয়া আঙুলিৰ মনোৰম চিত্ৰণ,
পুতলাৰ দৰে দেহাৱয়বৰ ছলমান নৰ-নাৰীৰ ৰূপাংকন এই
চিত্ৰশৈলীৰ কেইটামান উল্লেখ কৰিবলগীয়া বৈশিষ্ট। অন্যান্য
ৰঙৰ লগতে সোণালী ৰঙৰ মেলন এই চিত্ৰশৈলীৰ আন এটি
উল্লেখনীয় বৈশিষ্ট। ১৭৮২ খ্ৰীঃত চিত্ৰিত তৃতীয়স্কন্ধ ভাগৱতৰ
চিত্ৰৰাজিকো ড° দাশগুপ্তই টাই আহোম শৈলীত চিত্ৰিত বুলি
উল্লেখ কৰিছে। যদিও সেইখনিৰ চিত্ৰৰাজি যথার্থতে দৰঙী
চিত্ৰশৈলীৰহে বুলিও কিছু লোকে মত প্ৰকাশ কৰে।

অসমৰ গ্ৰন্থমেলা : এক আলোচনা

নিতালী দাস

আৰম্ভণি :

আদিম কালত মানুহে শিক্ষা-বিদ্যা লাভ নকৰাকৈয়ে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। ক্ৰমান্বয়ে সময়ৰ পৰিৱৰ্তন ঘটিল আৰু মানুহৰ মাজত ভাষাই উদ্ভৱ লাভ কৰি বিকশিত হৈ উঠিল। ভাষাৰ বিকাশৰ পৰৱৰ্তী সময়ত মানুহৰ মাজত ক্ৰমান্বয়ে সাহিত্যিক সৃষ্টি হ'ল। এনেদৰেই এক ক্ৰমবিকশিত গতিত ভাষা-সাহিত্যই মানৱ সমাজত বিয়পি পৰিল।

একোখন গ্ৰন্থই মানুহক জ্ঞানৰ সোৱাদ দিব পাৰে। গ্ৰন্থৰ পৰা মানুহে বিভিন্ন দিশৰ জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰে। সেয়ে দহজন বন্ধুতকৈ একোখন গ্ৰন্থক শ্ৰেষ্ঠ আখ্যা দিয়া হয়। কিয়নো বন্ধুৰ পৰা ভাল-বেয়া উভয় দিশৰ জ্ঞান আহৰণ কৰাৰ থল থাকে। কিন্তু একোখন গ্ৰন্থৰ পৰা ভাল দিশৰ জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰি। তদুপৰি গ্ৰন্থৰ পৰা অপকাৰ হোৱাৰ সুবিধা নাই।

মানুহে জীৱনত বিশ্বৰ যিমানবোৰ গ্ৰন্থ ৰচিত সেই গোটেইবোৰ পঢ়ি শেষ কৰা সম্ভৱ নহয়। কিছুমান অতিকৈ দৰকাৰী আৰু জ্ঞান বৰ্ধক গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত অৰ্থনৈতিক কথাটোও জড়িত হৈ আছে। তথাপি আমি পাৰ্যমানে গ্ৰন্থৰ লগত পৰিচয় হোৱা আৰু গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰতি আগ্ৰহী হোৱা উচিত।

গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত অৱদান আগবঢ়োৱাত বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক, বয়োজ্যেষ্ঠসকলে ও বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিব লাগিব। লগতে উপযুক্ত পটভূমি পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে থাকিব লাগিব।

গ্ৰন্থমেলা সমূহৰ অন্য এক ইতিবাচক দিশ হ'ল
মেলাৰ লগত সংগতি ৰাখি সাহিত্য বিষয়ক
বিভিন্ন আলোচনা অনুষ্ঠিত কৰাটো। ইয়াৰ
দ্বাৰা আগ্ৰহী পঢ়ুৱৈ আৰু সাহিত্য প্ৰেমীসকল
বহু পৰিমাণে উপকৃত হ'ব পাৰে। মনবোৰ
অনুসন্ধিৎসু হয়।

এই ক্ষেত্ৰত অসমৰ গ্ৰন্থমেলা সমূহৰ কথা আলোচনা
কৰাটো খুবোই গুৰুত্বপূৰ্ণ। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন সময়ত
অনুষ্ঠিত কৰি অহা গ্ৰন্থমেলা সমূহে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰতি আগ্ৰহী
সকলক বিভিন্ন ধৰণেৰে সহায় কৰি আহিছে। লগতে এচাম
নতুন পঢ়ুৱৈৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি কৰা দেখা যায়।

অসমৰ গ্ৰন্থমেলাৰ ইতিবাচক দিশ :

গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰতি এক সজাগতা বৃদ্ধি কৰাত অসমৰ
গ্ৰন্থমেলা সমূহৰ কাৰ্য শলাগীবলগা। কিয়নো গ্ৰন্থমেলাসমূহে
মানুহৰ মাজত কিতাপ পঢ়াৰ আৰু কিতাপ সংগ্ৰহ কৰাৰ এক
প্ৰৱণতা গঢ়ি তোলাত কিছু পৰিমাণে হ'লেও সফল হৈছে।
এই ক্ষেত্ৰত ২০২০ বৰ্ষৰ আৰম্ভণিতে গুৱাহাটীতে অনুষ্ঠিত
গ্ৰন্থমেলাৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। গ্ৰন্থ বিক্ৰীৰ তথ্যলৈ লক্ষ্য
কৰি দেখা যায় তিনি কোটিৰো অধিক ব্যৱসায় কৰিবলৈ সক্ষম
হৈছে। অৰ্থাৎ ইমানখিনি টকাৰ গ্ৰন্থ বিক্ৰী হৈছে এয়া সজাগতা
আৰু পঢ়ুৱৈৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ ফল।

গ্ৰন্থমেলা সমূহৰ অন্য এক ইতিবাচক দিশ হ'ল মেলাৰ
লগত সংগতি ৰাখি সাহিত্য বিষয়ক বিভিন্ন আলোচনা
অনুষ্ঠিত কৰাটো। ইয়াৰ দ্বাৰা আগ্ৰহী পঢ়ুৱৈ আৰু সাহিত্য
প্ৰেমীসকল বহু পৰিমাণে উপকৃত হ'ব পাৰে। মনবোৰ
অনুসন্ধিৎসু হয়। নিজেও কিবা কৰাৰ আগ্ৰহ জাগে।

উল্লেখনীয় অন্য এক ইতিবাচক দিশ হ'ল সাহিত্য
প্ৰতিযোগিতা প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবে দিয়া সুবিধা। এইবোৰৰ
পৰা পঢ়ুৱৈসকলে বহু পৰিমাণে নিজৰ সুপ্ত, প্ৰতিভা বিকাশ
কৰিব পাৰে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত মহাবিদ্যালয় সমূহতো বৌদ্ধিক দিশৰ
লগত সংগতি ৰাখি গ্ৰন্থমেলা আয়োজন কৰা পৰিলক্ষিত হয়।
এয়া এক অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ। যাৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল
বিশেষভাৱে লাভৱান হৈছে। লগতে অৰ্থনৈতিক কাৰণত ত্ৰণ্য
কৰিব নোৱাৰিলেও অন্ততঃ গ্ৰন্থমেলা সমূহত গ্ৰন্থসমূহ দেখিবলৈ
পাইছে, কিতাপৰ সোৱাদ ল'ব পাৰিছে।

এনে বহু অসমৰ গ্ৰন্থমেলাৰ ইতিবাচক দিশৰ কথা উল্লেখ
কৰিব পাৰি।

নেতিবাচক দিশ :

ভাষা, সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনত যিদৰে অসমৰ গ্ৰন্থ
মেলাসমূহে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগিছিল। সেই পৰিমাণে কম
গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা পৰিলক্ষিত হয়। সাম্প্ৰতিক সময়ত
গ্ৰন্থমেলাসমূহ বহু পৰিমাণে অন্যান্য বাণিজ্য মেলাৰে ভৰি পৰা
দেখা যায়। এইবোৰে পঢ়ুৱৈৰ তথা মানুহক গ্ৰন্থৰ প্ৰতি অধিক
পৰিমাণে আকৰ্ষিত কৰাৰ পৰিৱৰ্তে নিজৰ ফালেহে আকৰ্ষিত
কৰে। বহুতে বৰ্তমান সময়ত গ্ৰন্থমেলা বুলি ক'লে ভালদৰে
সাজি-কাচি গৈ ফটো উঠি ফেচবুক, হোৱাটচ আপত
আপলোড কৰা কথাটোকে অধিক গুৰুত্ব দিয়া যেন অনুমান
হয়। যাৰ টকা আছে তেওঁ ধুনীয়াকৈ গৈ কিতাপকেইখন মান
কিনি ফটো উঠি আহে আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে দুৰ্বলবোৰ
এনেকৈয়ে ৰয় আজিলৈকে কোনো গ্ৰন্থমেলাই লক্ষ্য লক্ষ্য
টকাৰ ব্যৱসায় কৰাৰ পাছতো কোনো দুখীয়া, আদহীয়া
পঢ়ুৱৈলৈ বা পুথিভঁৰাললৈ গ্ৰন্থৰ টোপোলা দান কৰি বা
বিনামূলীয়াকৈ সজাগতা বৃদ্ধি কৰাত আগভাগ লোৱা

দেখিবলৈ পোৱা নাই।

এক কথাত গ্ৰন্থমেলা বৰ্তমান সময়ত বৃহৎ অৰ্থনৈতিক বাণিজ্য মেলালৈ হে ৰূপান্তৰিত হোৱা দেখা গৈছে। অতিকৈ পৰিতাপৰ কথা যে গ্ৰন্থমেলাত কিছুমান সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ নামত গানৰ অনুষ্ঠান হোৱা কথাটো। সকলো বস্তুৰে কিছুমান বিশেষ বিশেষ স্থান আছে। এনে ক্ষেত্ৰত গানৰ ফাংচন ৰাতিলৈকে স্থান পোৱাটো চিন্তা কৰিবলগীয়া।

এনেবোৰ কিছুমান দিশ দেখিলে অসমৰ গ্ৰন্থমেলাত যেন অন্যান্য কিছুমান দিশতহে অধিক গুৰুত্ব দিয়া দেখা যায় গ্ৰন্থৰ প্ৰতি কম। ইয়াৰ দ্বাৰা অসমৰ বৌদ্ধিক দিশত যি পৰিমাণে উন্নতি হ'ব লাগিছিল সেই গতি ধীৰ হোৱা যেন পৰিলক্ষিত হয়।

এইবোৰ দিশ সম্পৰ্কে বিদ্বানসকলে দেখে-বুজে যদিও বিশেষ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা দেখা নাযায়। বৰঞ্চ তেওঁলোকে অংশগ্ৰহণ কৰাহে দেখা যায়। গ্ৰন্থমেলাক কেন্দ্ৰ কৰি বহুলোক অৰ্থনৈতিক দিশটো আগত ৰাখিয়েই গ্ৰন্থ ৰচনা কৰা দিশটোও মন কৰিবলগীয়া।

মুঠৰ ওপৰত বহুবোৰ নেতিবাচক দিশ দেখা পোৱা যায়। যিয়ে বৌদ্ধিক দিশৰ উন্নতিত বাধাৰ সৃষ্টি কৰা যেন অনুভৱ হয়।

সামৰণি :

সাম্প্ৰতিক সময়ত পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰৱণতাৰ গতি সলনি হৈছে। লগতে সলনি হৈছে বৌদ্ধিক মহলত জ্ঞানৰ চৰ্চাৰ দিশটোও।

অসমৰ বিদ্বান সমাজ, পঢ়ুৱৈ জনসাধাৰণ সকলোৱে গ্ৰন্থ এখনৰ গুৰুত্ব বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত সকলোৱে সজাগতা বৃদ্ধি কৰিব লাগিব। কেৱল আনক দেখুৱাবলৈ, ফটো উঠিবলৈ গ্ৰন্থমেলালৈ গ'লেই নহ'ব। তদুপৰি গ্ৰন্থমেলাসমূহ বাণিজ্য মেলা হোৱাৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত। এই ক্ষেত্ৰত আয়োজক আৰু চৰকাৰ পক্ষয়ো পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা উচিত।

শেষত

জয়তু অসমৰ অধ্যয়নশীল সমাজ

জয়তু অসমৰ গ্ৰন্থমেলা।।

ড° ৰুবুল মাউতৰ ‘মোৰো এটা সপোন আছে’

খ্যাতি বসুমতাৰী

ড° ৰুবুল মাউত এটা চিনাকী নাম। তেখেতে জীৱনত যিদৰে সংগ্ৰাম তথা দৰিদ্ৰতাৰ সীমা নেওচি আমেৰিকাৰ মাচাছচেটচ্ বিশ্ববিদ্যালয়লৈ যোৱাৰ কাহিনীৰে ৰচিত স্মৃতিচাৰণ মূলক কিতাপ “মোৰো এটা সপোন আছে।” এই কিতাপখনে মোৰ লগতে নৱপ্ৰজন্মৰ পঢ়ুৱৈ সকলকো উৎসাহিত কৰিছে।

আজি আলোচনা কৰিবলৈ লোৱা এই কিতাপখন “মোৰ এটা সপোন আছে” পঁয়ত্ৰিশ মাধ্যমেৰে দৈৰ্ঘ্য, ১৫৭ পৃষ্ঠাৰ এই কিতাপ খন জীৱন সংঘাতবোৰ স্থিৰ কৰিবলৈ যথেষ্ট। এই কিতাপখন প্ৰথম প্ৰকাশ হৈছিল অক্টোবৰ ২০১৭ চনত আৰু পঞ্চত্ৰিংশ প্ৰকাশ হৈছিল জানুৱাৰী, ২০২৩ চনত। কিতাপখনৰ সূচীপত্ৰত চাৰিটা ভাগত বিভক্ত কৰিছে। শৈশৱ, সংগ্ৰাম, সুযোগ, দেউতাৰ অসুখ।

কিতাপখনৰ আৰম্ভণি গাঁৱত বসবাস কৰি থকা তেখেতৰ শৈশৱ কালৰ পৰা কৰিছে আৰু লগতে তেওঁৰ পৰিয়ালৰ কথাও উল্লেখ কৰিছে। পৰিয়ালত তেখেতৰ লগতে তেওঁৰ এজন ককায়েক বায়েক আৰু দুটা সৰু ভায়েক মাক দেউতাকৰ লগতে দুগৰাকী পেহীয়েক আৰু তেখেতৰ আইতাক। বহুল চাংখনৰ কাষতে দীঘল টেবুলখন।

কণ আৰু মুন সৰু আছিল। গতিকে টেবুলৰ ওপৰত নিৰ্দিষ্ট স্থানত থাকে লেখকৰ, বায়েক আৰু ককায়েকৰ কিতাপ পত্ৰ বহী। লেখকে শৈশৱত তিনিওজন ককাই-ভাই বাইৰ সৈতে

সন্ধিয়া প্রার্থনা জোৰাৰ গান্ধীৰ্য বৰ ধুনীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰিছে। কিন্তু লেখকে হ'লে অন্তঃকৰণেৰে, একাগ্ৰতাৰে কেতিয়াও প্ৰাৰ্থনা নাগাইছিল। তেখেতৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা আছিল কেৱল পুৰা-গধূলিৰ গীত। পুৰা হ'লে যিদৰে বেলি ওলায় গধূলি মাৰ যায় নতুবা পুৰা গোহালিৰ গৰু মেলি দিয়া হয়, গধূলি আকৌ বান্ধি থোৱা হয়। ঠিক প্ৰাৰ্থনাও মোৰ বাবে পুৰা-গধূলি পালন কৰা নিয়ম।

তেওঁলোকৰ ককাকে ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা উঠি আহি তিনিচুকীয়াত লেখকৰ জন্মৰ ঠাই অৰ্থাৎ কৈলাশপুৰত প্ৰবজন কৰিছিলহি সেই সময়ত সেই ঠাইখিনি আছিল অৰণ্য লগতে বনৰীয়া জীৱ-জন্তুৰ উপদ্ৰৱ, ককাকে অৰণ্য ভাঙি খেতিৰ কাৰণে মাটি উপযোগী কৰি তুলিছিল। সেই ঠাইলৈ আহিবলৈ কমেও আধাদিন খোজ কাঢ়িব লাগে। লগতে তেখেতে মিলিটেৰী আৰু আলফাৰ উপদ্ৰৱৰ কথাও উল্লেখ কৰিছে আৰু বিভিন্ন অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ লৈ তেখেতলোকৰ ঘৰলৈ অহা কথাও উল্লেখ কৰিছে।

লেখকে গাঁৱৰ স্কুলতে চতুৰ্থ শ্ৰেণীলৈকে পঢ়াৰ পাছত এম.ই. স্কুললৈ যাব লগা হৈছিল। তেখেতে এম.ই. স্কুললৈ যাবলৈ এঘণ্টা বাট নীলা হাফ পেণ্ট, বগা চাৰ্ট উদং ভৰি আৰু পাঁচটা শ্ৰেণীৰ কিতাপ বহীৰে যাব লগা হৈছিল। লেখক পঢ়াত সৰুৰে পৰা ভাল আছিল। এবাৰ তেখেতে ষষ্ঠ শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোতে দশম শ্ৰেণীত গৈ অংক কৰি থৈ আহিছিল। তেতিয়া তেখেতৰ দেউতাকে ৰাতি মাকক কৈছিল আৰু তেতিয়া কৈছিল যে আমাৰ সৰুটোয়ে মেট্ৰিক পাছ কৰিব। আৰু লগতে লেখকে এটা কথা উল্লেখ কৰিছে যে তেখেতলোকৰ গাঁৱত মেট্ৰিক পাছ কৰা সংখ্যা কম, নাই বুলিবই পাৰি।

লেখকে উল্লেখ কৰিছে যে তেখেতলোকে খাবলৈয়ো বহুত কষ্ট কৰিব লগা হৈছে তেওঁ আৰু তেওঁৰ ককায়েকে দেউতাকৰ হাল বোৰাত সহায় কৰিছিল লগতে লেখকেও খেতি কৰিছিল হাল বাইছিল। তাৰ মাজতে সময় উলিয়াই পঢ়িছিলো।

তেওঁ যিখন স্কুলত পঢ়িছিলে তাত বিজ্ঞানৰ শিক্ষক নাছিল তেওঁ দশম শ্ৰেণীটো নিজেই পঢ়িব লগা হৈছিল। ইমান অভাৱ অনাটনৰ পাছতো কিন্তু তেখেতৰ মনত অদম্য আগ্ৰহ দেখা গৈছিল। তেখেতে কৈছিল বা ভাবিছিল যে আনে দেখালে বা আনে পঢ়ালে তেওঁলোকে দেখুৱা ঠাইখিনিহে চাব পাৰি, নতুন ঠাই নতুন উদ্ঘাটন আৱিষ্কাৰ কৰিব নোৱাৰি, বিজ্ঞানৰ অৰ্থই হৈছে যিহেতু নতুনত্বক বিচৰা গতিকে তেওঁ স্কুলত বিজ্ঞানৰ শিক্ষক নথকাটো এটা ধনাত্মক ভাৱেৰে

লৈছিল।

তেখেতৰ দেউতাকে পথাৰৰ মাজতে পঢ়াৰ সুবিধাৰ কথা কৈছিল মাজে মাজে কন্দল লগাইছিল যে ইমান সুবিধা কৰি দিয়াৰ পাছতো এটা ল'ৰা-ছোৱালীয়েও মেট্ৰিক পাছ কৰিব পৰা নাই কিন্তু তেখেতৰ মাকে সদায় কৈছিল যে সৰুটো অৰ্থাৎ লেখক ভাল, তেখেতে পাৰিব।

তাৰপিছত তেখেতৰ ৰিজাল্ট আহিছিল। তেখেত প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। তেওঁ ঘৰত মানুহৰ ভিৰ লাগিছিল। তেতিয়া মাকে চকুলো বোৱাই কৈছিল বোপাই তই কেলেইনো প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছিলি ছেকেণ্ড বা থাৰ্ড ভাল আছিল এতিয়া তোৰ সামৰ্থৰে এতিয়া আমি তোকে কেনেকৈ পঢ়ুৱাও। কিন্তু দেউতাকে ৫ হাজাৰ টকা আনিছিল দুবিঘা মাটি বন্ধকত দি তেখেতৰ পঢ়িবৰ বাবে, লেখকক তিনিচুকীয়াত চায়েঞ্চ পঢ়াবলৈ।

তেখেতে তিনিচুকীয়াত থাকি লৈছিল টিউচনো ল'ব লগা হৈছিল কিন্তু পইচাৰ অভাৱৰ বাবে তেখেতে টিউচন এৰিব লগা হৈছিল সেই সময়ত ঘৰৰ মানুহে কৈছিল যে যদি তই টিউচন কৰ খাবলৈ নাপাই পেটত গামোচা বান্ধিব লাগিব।

তাৰ পিছত তেখেতে হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পাছ কৰি তাতেই বি.এচ.চি.ত এড্ৰমিছন লয় আৰু কেমেণ্ট্ৰিত মেজৰ লয়। তাৰ পাছতো পইচাৰ নাটনি কমা নাছিল। তেখেতৰ ককায়েকৰ লগত লগ হৈ কিছুমান অনৈতিক কামতো লিপ্ত হৈছিল।

সেই সময়ত তেখেতক বহুতে চাকৰি বিচাৰিব কৈছিল। পুলিচত সোমাব কৈছিল। তাৰপাছত তেখেতে ভাল নম্বৰ সহ বি.এচ.চি. পাছ কৰিছিল। তেখেতে তাৰ পাছত মাষ্টাৰ ডিগ্ৰী কৰিবলৈ মন কৰিছিল কিন্তু কোনো ধৰণৰ আশা দেখা পোৱা নগৈছিল। যিহেতু বহুত বিঘা মাটি বন্ধকত দিয়া হৈছিলেই লেখকৰ পঢ়াৰ নামত। আনকি তেওঁৰ দেউতাকেও কৈছিল তেখেতৰ এটা ল'ৰাই গোটেই ঘৰখনৰ তেজ শুহিলে। অথচ লেখকে মন ভঙা নাছিল। এইটো এটা ডাঙৰ কথা যে নিজৰ জীৱনক লৈ ধাৰণা বা ৰাস্তা এতিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ডিগ্ৰী কৰাৰ পাছত প্ৰায়ে সঠিক নহয় তেওঁলোকে কি কৰিব তাৰবাবে লোকৰ ওচৰত সমাধান বিচাৰিব লগা হয়। কিন্তু লেখকে নিজৰ জীৱনটোক লৈ বনোৱা মততে অটল আছিল। এইদৰেই এদিন গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় পৰা মাষ্টাৰ ডিগ্ৰী ল'লে। ঘৰৰ মানুহে কিবা কিবি বেছি হ'লেও পঢ়ালে।

তাৰপাছত নেট ক্ৰিয়েৰ হ'ল, জুনিয়ৰ ফেল'শ্বিপ লৈ পুনেট পি.এইচ.ডি. কৰিবলৈ গ'ল। সেই সময়ত মাকে ঘৰৰ ১৮ টা ফুটাৰ কথা কৈছিল। তাৰপিছত তেওঁ ভাবিলে

প্ৰত্যেকেই প্ৰত্যেকৰ ওপৰত দায়িত্ব আছে। তাৰ পিছত তেওঁ চাকৰি বিচৰাত লাগিলে। টাটা ইন্সটিটিউট অৱ ফাণ্ডামেণ্টেলত তেখেতৰ চাকৰি হ'ল আৰু তাতেই চাকৰি কৰি থকা সময়ত আমেৰিকালৈ যোৱাৰ সুযোগ পালে। চাকৰি কৰি থকা সময়তে কৈলাশপুৰৰ ঘৰটো অলপ মেৰামতি কৰিলে অভাৱবোৰ কমি আহিছিল। দুবছৰ মান চাকৰি কৰা পিছত তেখেতে GRF Exam. দি আমেৰিকাত PhD কৰিবলৈ গৈছিল।

১৮ টা ফুটাৰ ঘৰটো ৭ টা পকী ৰুমৰ ঘৰ বনাইছিল, কাৰেণ্ট আহিছিল, টি.ভি, লগাইছিল তেনেকৈ ইটো সিটো কৈ ভৰি পৰিছিল। বন্ধকত থোৱা মাটিবোৰ লেখকে মোকলাই দিলে গতিকে পুত্ৰ হিচাপে তেখেতৰ নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিলে বা কৰি আছে।

‘বিল গেটছ’ৰ এযাৰ কথা তেখেতে দ'কৈ লৈছিল যে দুখীয়া হৈ জন্ম লোৱাটো আমাৰ দুখ নহয় কিন্তু দুখীয়া হৈ মৃত্যু হোৱাটোহে আমাৰেই দুখ হ'ব। তেখেতে জীৱনটো ট্ৰেজাৰ হাণ্টাৰ” গেম বুলি কৈছিল। তেখেতৰ মতে জীৱনটোত কষ্ট আৰু ভাগ্যৰে খ্যাতি আনি দিব পাৰে আৰু কষ্টই ভাগ্য নিৰ্মাণ কৰি ল'ব পাৰে।

মই ভাৱো এই কিতাপখন নৱ প্ৰজন্মৰ বাবে সঁচাকৈয়ে প্ৰেৰণাদায়ক জীৱনত হয়তো নোৱাৰা কাম একো নাই। নিজৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ হ'লে সকলোৱে কষ্ট কৰিব লাগিব। লেখকে ইমান প্ৰত্যাশাৰ মাজেৰে গৈছিল যদিও কেতিয়াও মানসিক ভাৱে দুৰ্বল হোৱা নাছিল।

কিতাপখনৰ শেষত নিজৰ দেউতাকৰ কথা উল্লেখ কৰে আৰু লগতে দেউতাকো ঢুকাইছিল। দেউতাকেও কিমান কষ্টেৰে লেখকক পঢ়াইছিল সেয়া লেখকেও বুজিছিল।

ড° ৰবুল মাউত বৰ্তমান ৱাশ্বিংটন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্কুল অব মেডিচিনত গৱেষণাৰ গৱেষক বিজ্ঞানী। তেখেতৰ গৱেষণাৰ বিষয় হৈছে প্ৰটিন আৰু জেনেটিক ইঞ্জিনিয়াৰিং।

ৰিংকু মনি দাস

মোৰ ভাল লগা গ্ৰন্থসমূহৰ মাজৰ অন্যতম গ্ৰন্থখন হ'ল - ‘মোৰো এটা সপোন আছে’ এই গ্ৰন্থখনৰ লেখক ড° ৰবুল মাউত। গ্ৰন্থখনে মোৰ একেবাৰে হৃদয় স্পৰ্শ কৰি গ'ল। এই গ্ৰন্থখন ৰবুল মাউতৰ আত্মজীৱনী মূলক গ্ৰন্থ। তেখেতে দৰিদ্ৰতাৰ মাজতো কঠোৰ শ্ৰম আৰু সংগ্ৰাম কৰি কিদৰে নিজৰ জীৱন বাটত আগবাঢ়ি গৈছিল তাৰে এটি চমু আভাস দাঙি ধৰিছে গ্ৰন্থখনৰ জৰিয়তে। দৰিদ্ৰতাই যে জীৱনৰ পথত হেঙাৰ হ'ব নোৱাৰে তাৰে প্ৰমাণ এই গ্ৰন্থখন। গ্ৰন্থখনত ৰবুল মাউতৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো ঘাট-প্ৰতিঘাট উল্লেখ কৰিছে।

লেখকৰ চমু পৰিচয় : ৰবুল মাউত হৈছে এগৰাকী অসমীয়া জীৱ-বিজ্ঞানী। অসম অৰুণাচল সীমান্তবৰ্তী তিনিচুকীয়া জিলাৰ কাক পথাৰ ওচৰৰ কৌলামপুৰত এটি কৃষকৰ পৰিয়ালত তেখেতৰ জন্ম হৈছিল। শৈশৱৰ কালছোৱা ভীষন দৰিদ্ৰতাৰ মাজেৰে পাৰ কৰিব লগা হোৱাত শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট সংগ্ৰাম কৰিব লগা হৈছিল। তেওঁ সৰুতেই পিতৃৰ সহযোগী হৈ ঘৰুৱা দায়িত্ব পালন কৰিছিল। গৰু চৰোৱা, বজাৰত শাক পাচলি বিক্ৰি কৰা তথা ৰাস্তাত বনুৱাৰ কাম কৰিও তেওঁ পৰিয়ালটোক সহায় কৰিছিল। তেখেতৰ গাঁৱত শিক্ষাৰ সন্তোষ জনক পৰিবেশ নাছিল। তেনেদৰে তেওঁ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গৈছিল। বৰ্তমান তেওঁ ৱাশ্বিংটন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্কুল অব মেডিচিনত গৱেষণাৰত।

লেখক হিচাপে ৰুবুল মাউত : লেখক হিচাপে ৰুবুল মাউত এতিয়ালৈকে মাত্ৰ দুখন কিতাপহে লিখিছে। তেওঁৰ প্ৰথমখন গ্ৰন্থ ‘ধূসৰতাত সংহত শ্ৰৱণ’। এইখন হৈছে এখনি গল্প সংকলন। গ্ৰন্থখন ২০১৫ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত প্ৰকাশ পাইছিল। আৰু দ্বিতীয় খন হৈছে আত্ম জীৱনী মূলক গ্ৰন্থ ‘মোৰো এটা সপোন আছে’ শৈশৱৰ সংগ্ৰামৰ পৰা মাচাছ্যুচেটচ বিশ্ববিদ্যালয়লৈকে লেখকে অতিক্ৰম কৰা বৈচিত্ৰ্যময় যাত্ৰা এই গ্ৰন্থখনৰ বিষয়বস্তু। গ্ৰন্থখনত ৰুবুল মাউতে জীৱনটোক ঠিক তেনেকুৱাই (ট্ৰেজাৰ হাণ্ট খেলবিধৰ দৰে) অৱশ্ৰুতিতে এটা লক্ষ্য থাকে সেই লক্ষ্যত উপনিত হোৱাৰ আকাংক্ষা জন্মে। এইদৰে লক্ষ্য খেদি খেদি গৈ থাকোতে শেষত আপুলিও এটা মৰল্যাবান সম্পদ হৈ যাৱ পাৰে। মনত ৰাখিব লক্ষ্যৰ পৰা বিচলিত হ’লেই আপুলি সেই মহা মূল্যবান সম্পদটি আয়ত্ত কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হ’ব পাৰে।

গ্ৰন্থখন ভাল লগাৰ কাৰণ : ‘মোৰো এটা সপোন আছে’ গ্ৰন্থ খন মোৰ ভাল লগাৰ কাৰণ বুলি ক’লে এটা বা দুটা কাৰণৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিব নোৱাৰি, কাৰণ গ্ৰন্থখন ভাল লগাৰ বহুতো কাৰণ আছে। এই গ্ৰন্থখন ভাল লগা বিশেষ কাৰণ হ’ল - এই আত্মজীৱনমূলক গ্ৰন্থখনত এটা কথা স্পষ্ট ৰূপে প্ৰকাশ পাইছে যে আমি মনত কিবা এটা কাম কৰিম বুলি ভাবিলে যিকোনো পৰিস্থিতিয়ে। সেইটো নোহোৱা কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু তাৰ বাবে কষ্ট পৰিশ্ৰম আৰু আত্ম বিশ্বাস গুৰুত্বপূৰ্ণ, এই গ্ৰন্থখন পঢ়ি মই খুবোই অনুপ্রাণিত হৈছো এই গ্ৰন্থখন অতি সহজ সৰল ভাষাত লিখাৰ বাবে বুজাত একো অসুবিধা নহয়। মই ভাবো সকলোৱে এই গ্ৰন্থখন এবাৰ পঢ়া উচিত। তেতিয়া সকলোৱে বুজি পাব আচলতে জীৱনটো কি। লোকে দেখাই দিয়া পথেৰে গ’লে কেৱল লোকে দেখা ঠাইখিনিহে চাব পাৰি। নতুন ঠাই চাব নোৱাৰিব। নতুন ঠাই আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ হ’লে নিজে পথ সৃষ্টি কৰিব লাগিব আৰু সেই পথেৰে চলিব লাগিব। এই গ্ৰন্থখন পঢ়ি মোৰ বৰ ভাল লাগিল। গ্ৰন্থখনৰ প্ৰতিটো পৃষ্ঠাই মোক কয়, সপোন দেখিবলৈ শিকা সপোন দেখিব লাগে।

গ্ৰন্থখনৰ পৰা কিবা এক বুজাব নোৱাৰা আমেজ পালো। ইমান দ্ৰুতিতৰ মাজেৰে সমস্যা সমূহৰ সন্মুখীন হৈ যথেষ্ট শ্ৰমৰ ফলত অৱশেষত ৰুবুল মাউতৰ জীৱন উজ্জলি উঠিছে। তেওঁ আমেৰিকাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্কুল অৱ মেডিচিনত

গৱেষণাৰত। তেওঁৰ গৱেষণাৰ বিষয় আছিল প্ৰাচীন আৰু জাণেটিক ইঞ্জিয়াৰিং। মানৱ কোষৰ ভিতৰত থকা কোষীয় উপাংগ প্ৰচিয়জমৰ পুনঃ নিৰ্মাণৰ যোগেদি বিভিন্ন জেনেটিক ৰোগ নিৰ্মূল কৰা।

এইখিনিতে মই এটা কথা ক’ব খুজিম আমি ক’ব পৰা আহিছোঁ সেইটো ডাঙৰ কথা নহয়। ডাঙৰ কথা বৰ্তমান আমি কি কৰি আছে। উদ্যোগপতি বিলগ্ৰেটছে কোৱাৰ দৰে দুখীয়া হৈ জন্ম হোৱাটো আমাৰ দোষ নহয়। কিন্তু দুখীয়া হৈ মৃত্যু হোৱাটো হৈ আমাৰ দুখ। গ্ৰন্থখনে মোক বাৰে বাৰে কৈ যোৱা, সফলতা তোমাৰ বাবে ৰৈ আছে। সেই সফলতা তুমি প্ৰাপ্তি কৰা। আমি বৰ্তমান এখন শূন্যৰূপী পৃথিৱীত জীয়াই আছোঁ বাহিৰৰ পৃথিৱীখন বৰ বহল, আমি শূণ্যত থাকিলে নহ’ব আগবাঢ়ি যাব লাগিব, যোৱা আগবাঢ়ি যোৱা।

হোমেন বৰগোহাঞিৰ 'মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ'

ভাৰতী দাস

“সুখ দুখৰ স্বয়ংসম্পূৰ্ণ ৰচনাৰাজিয়েই লেখকৰ জীৱনৰ গভীৰ আশাবাদ, আত্মপ্ৰত্যয়, মানৱীয়তাৰ প্ৰকৃত মূল্যায়ন, জীৱৰ প্ৰতি অশেষ কৰুণা, ধৰ্মাৱলম্বিতাৰ বিফলতা আদি জীৱনৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতা আৰু বিস্তৃত অধ্যয়নৰ তুলনামূলক সজীৱ চিত্ৰ পাঠকৰ সন্মুখত ডাঙি ধৰে। জীৱন ধন্য লেখকৰ অমৰ সৃষ্টি আৰু জীৱন দৰ্শনে সংসাৰ চক্ৰত হামৰাও কাঢ়ি থকা সকলক অমৃতৰ সন্ধান দিয়ে।”

সঁচাকৈ বৰগোহাঞিদেৱৰ প্ৰতিখন কিতাপেই পাঠকৰ মনত এই কথাষাৰ দাঙি ধৰে। মই হোমেন বৰগোহাঞিদেৱৰ কেইবাখনো কিতাপ পঢ়িছো। মই আজিলৈকে পঢ়া কিতাপকেইখন হৈছে- ‘হালধীয়া চৰায়ে বাওধান খায়, কিতাপ পঢ়াৰ আনন্দ, প্ৰজ্ঞাৰ সাধনা, মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ’ ইত্যাদি।

‘মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ’ নামৰ গ্ৰন্থখন হোমেন বৰগোহাঞিদেৱৰ স্ব-ৰচিত প্ৰবন্ধ সংকলন। এই গ্ৰন্থখনৰ প্ৰকাশক শ্ৰী অজয় কুমাৰ দত্ত। এই গ্ৰন্থখনৰ প্ৰথম সংস্কৰণ ২০১৮ চনৰ ডিচেম্বৰত আৰু দ্বিতীয় সংস্কৰণ প্ৰকাশ হৈছিল ২০১৯ চনৰ জানুৱাৰীত। ১৫১ পৃষ্ঠাজোৰা এই গ্ৰন্থখনত ১৭ টা প্ৰবন্ধ আৰু অতিৰিক্ত ৭ টা প্ৰবন্ধ সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে।

তেখেতৰ দ্বিতীয় প্ৰবন্ধ ‘মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ’ত ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে নিজৰ বক্তব্য দাঙি ধৰি কৈছে যে ওৰেটো জীৱন তেওঁ ঈশ্বৰক বিশ্বাস কৰিবলৈ ব্যাকুল হৈ আছে। কিন্তু বিশ্বাসৰ এই স্তৰত তেওঁ উপনীত হ’ব পৰা নাই।

হোমেন বৰগোহাঞি

মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ

বৰগোহাঞিদেৱৰ গ্ৰন্থখনত সন্নিৱিষ্ট আন এটা প্ৰবন্ধ হৈছে ‘মোৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস’। এই প্ৰবন্ধটিত লিখকে বিশ্বৰ কেইবাজনো মনিষীৰ বক্তব্য উল্লেখ কৰি তেওঁ লিখিছে, শক্তি আৰু প্ৰেৰণা মই পাব লাগিব সেই একেই উৎসৰ পৰা মই গোটেই জীৱন জুৰি আহৰণ কৰিছো সেই দুটা বস্তু- কিতাপ, জীৱনটো ভাল পাবলৈ শিকা, মধুময় কৰি তোলা এইয়ে তেওঁৰ মতে জীৱনৰ অৰ্থ। সেয়েহে মোৰ বিবেচনাত এই প্ৰবন্ধটি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচনা কৰিছো।

মোৰ বিবেচনাত গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰা আন এটা প্ৰবন্ধ হ’ল ‘মোৰ নিজৰ বিষয়ে এখন ৰচনা’। ইয়াত লেখকে এটা গোপন জীৱনৰ পৰিৱৰ্তে এটা বাস্তৱ জীৱন-যাপন কৰাৰ সপক্ষে তেখেতৰ অভিমত ব্যক্ত কৰিছে।

গ্ৰন্থখনৰ পাতে পাতে সন্নিৱিষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু যুক্তিসমৃদ্ধ কথাৰে এখন উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থত পৰিণত কৰিছে। চমুকৈ ক’বলৈ গ’লে হোমেন বৰগোহাঞিদেৱৰ ‘মোৰ জীৱনত ঈশ্বৰ’ নামৰ গ্ৰন্থখন এখন সুখপাঠ্য গ্ৰন্থ।

শেষত হোমেন বৰগোহাঞি ছাৰৰ আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰি তেখেতৰ এষাৰ কথাৰে শেষ কৰিব বিচাৰিছো- ‘মানুহৰ গোটেই জীৱন সামৰি লয় তিনিটা কথাই। সেইকেইটা হ’ল ইচ্ছা, পৰিশ্ৰম আৰু কৃতকাৰ্যতা।

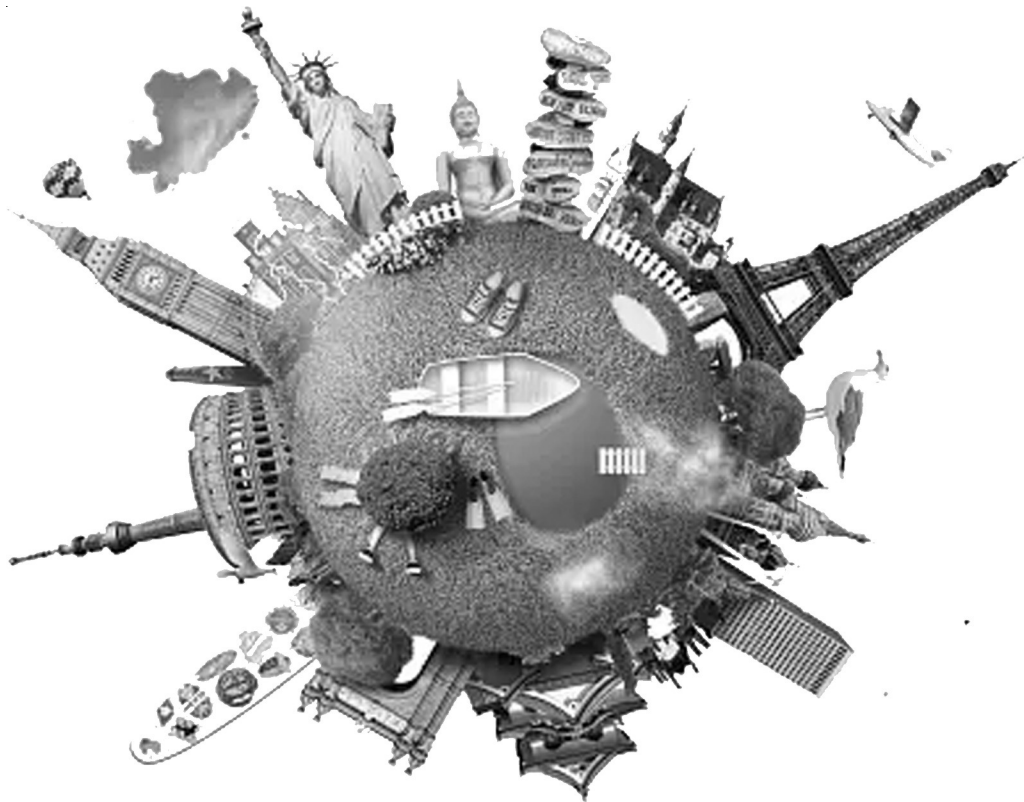
অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল'

নিতাঞ্জলী দাস

অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল' উপন্যাসখন সাম্প্ৰতিক সময়ৰ পৰিৱেশ চিন্তাৰ দলিল স্বৰূপ। ক্ৰমে ধ্বংসৰ গৰাহলৈ সোমাই গৈ থকা পাহাৰ, ভৈয়াম, অৰণ্য বনাঞ্চলৰ এখন হৃদয়বিদাৰক ছবি তেখেতে দাঙি ধৰিছে। 'অৰণ্য আৰু বনাঞ্চল ধ্বংস'- এই বিষয়টি বৰ্তমান সময়ৰ এটা সংবেদনশীল বিষয়। অৰণ্যই আমাক বিনাস্বার্থে প্ৰয়োজনীয় সকলোখিনি প্ৰদান কৰি আমাক কৃতাৰ্থ কৰি আছে। আমি সেইদৰে অৰণ্যক, অৰণ্যৰ সমস্ত সত্ৰাক ৰক্ষণাবেক্ষণ দি আমাৰ কৰণীয়খিনি পালন কৰিব পৰা নাই। অৰণ্যই আমাক আজি মুক্ত বতাহ আৰু চৰাই টি-চিয়নীৰ সুমধুৰ সংগীত দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে আমি অৰণ্য বনাঞ্চলক দিছো চৰম অৱহেলাৰ উপহাৰ। "ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল" উপন্যাসখনত আমচাং অভয়াৰণ্য আৰু ইয়াৰ এটা সৰু অংশ পাঞ্জাবাৰী পাহাৰৰ কথা কোৱা হৈছে। আমচাং অভয়াৰণ্যখন আছিল কামৰূপ জিলাৰ অন্যতম বনাঞ্চল। বনাঞ্চল ধ্বংসৰ যি শোকাবহ পৰিস্থিতি আৰু বন-বিষয়া তথা কৰ্মচাৰীসকলৰ যি গাফিলতি তাৰ ফোঁপোলা ছবিখনৰ কথা উপন্যাসখনত পঢ়িবলৈ পোৱা যায়। ইয়াৰ উপৰিও বৰ্তমান সময়ৰ আন এক চিন্তনীয় বিষয়। ভূমি বেদখল আৰু উচ্ছেদৰ যি কাহিনী তাৰো এক সামাজিক, ৰাজনৈতিক প্ৰতিচ্ছবি উপন্যাসখনত দেখিবলৈ পোৱা যায়। আমচাংক পাঞ্জাবাৰী লোকসকলে কিদৰে বসবাসৰ উপযোগী হোৱাকৈ সেই ঠাইটুকুৰাত গছ-গছনি কাটি পৰিৱেশৰ প্ৰতি এক ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছিল তাৰ এখন জনন্ত ছবি উপন্যাসিকে অতি স্পষ্টভাৱে অংকন কৰিছে। আৰু তাৰ বিপৰীতে চৰকাৰে সেই মানুহখিনিক এটুকুৰা মাটি আৰু এটা ঘৰ দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে কিদৰে বঞ্চনা কৰিছে সেয়াও উপন্যাসখনৰ পাতে পাতে চেপা উত্তেজনাৰ দৰে মূৰ্তমান হৈ আছে।

অপ্ৰিয় হ'লেও সত্য বিশ্বায়ন আৰু পৃথিৱীৰ পুঁজিবাদী আকাংখ্যাই বনাঞ্চল ধ্বংসৰ মূল কাৰণ। এখন অভয়াৰণ্যক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰাতেই যেন চৰকাৰ আৰু প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ দায়িত্ব শেষ। গছৰ পুলি এটা ৰোপন কৰাতেই যেন কৰ্তব্য শেষ। অভয়াৰণ্যখনক ৰক্ষণাবেক্ষণ আৰু গছপুলিটোক প্ৰতিপাল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যি অৱহেলা আমাৰ সমাজত দেখা যায়, তাৰ বাবে হয়তো বনাঞ্চল ধ্বংসৰ দৰে গুৰুতৰ সমস্যা সমূহৰ সৃষ্টি হয়। এনে বিষয়কলৈ অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীয়ে "ইয়াত এখন অৰণ্য আছিল" গ্ৰন্থই পৰিৱেশ চিন্তাৰ ক্ষেত্ৰত যি প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে সেয়া অতি প্ৰশংসনীয়। সেয়েহে উপন্যাসখনে ২০২১ বৰ্ষৰ সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

EXPLORING THE WORLD

Geography's Vast Scope and Promising Career Pathways

Nabami Bhuyan

Assistant Professor & HOD

Department of Geography

1. Discovering the Wonders of Geography: Geography is a subject that helps us understand our planet Earth better. It involves studying the physical features of the Earth, such as mountains, rivers, and weather patterns. It also looks at how people and animals live in different parts of the world, and how they use the Earth's resources. By studying geography, we can learn about the different patterns and changes that occur on our planet, and it helps us make sense of the amazing diversity and interconnectedness of our world.

2. The Multifaceted Field of Geography:

As a discipline in the graduate level, geography offers a wide range of scope and opportunities for study and research. Here are some key areas within the scope of geography as a subject in the graduate level:

a. Physical Geography: This branch focuses on understanding the physical processes and patterns of the Earth's natural environment, including landforms, climate, ecosystems, biogeography, and natural hazards.

“ By studying geography, we can learn about the different patterns and changes that occur on our planet, and it helps us make sense of the amazing diversity and interconnectedness of our world. ”

b. Human Geography: Human geography explores the relationship between people and their environment, emphasizing aspects such as population, urbanization, cultural landscapes, economic activities, social relations, and political systems.

c. Geographical Information Systems (GIS) and Remote Sensing: GIS involves the collection, analysis, and visualization of geographic data, while remote sensing focuses on acquiring information about the Earth's surface from aerial or satellite imagery.

d. Environmental Geography: This area encompasses topics like environmental management, conservation, resource utilization, climate change, and the impacts of human activities on ecosystems.

e. Geopolitics and Geopolitical Analysis: Geopolitics explores the relationship between geography, politics, and international relations.

f. Geographical Research and Methodology: Geography as a subject encourages rigorous research methodologies and techniques including data collection, statistical analysis, fieldwork, interviews, and surveys.

3. Some career pathways for Geography graduates:

A geography graduate can pursue a wide range of career paths across various sectors like government agencies and various private companies. Some common fields of work for geography graduates include:

a. Urban and Regional Planning: Geography graduates can work as urban or regional planners, helping to design and develop cities and regions, analysing land use patterns, transportation systems, and environmental impacts.

b. Geographic Information Systems (GIS): GIS specialists utilize geospatial technology to collect, analyse, and present geographic data. They work in fields such as cartography, remote sensing, data analysis, and spatial modelling. There is a greater

demand of GIS specialist in government agencies and private companies.

c. Environmental Management and Conservation: Geography graduates can contribute to environmental management and conservation efforts by working in areas such as environmental planning, natural resource management, and conservation organizations.

d. Sustainability and Climate Change: With their understanding of spatial relationships and environmental processes, geography graduates can work in sustainability initiatives, climate change adaptation and mitigation, and renewable energy projects.

e. Transportation and Logistics: Geographers can work in transportation planning, logistics management, and supply chain analysis, where they analyse transportation networks, optimize routes, and enhance efficiency.

f. Geospatial Intelligence and Security: Geography graduates can find careers in geospatial intelligence, working for government agencies or private companies to analyse and interpret geographic data for national security, defence, and emergency response purposes.

g. Market Research and Location Analysis: Geographers can contribute to market research by analysing spatial patterns and demographic data to assist companies in making informed decisions about market expansion, site selection, and retail planning.

h. Education and Research: Geography graduates can pursue teaching careers at the secondary or post-secondary level. They can also engage in research and contribute to academic institutions or think tanks.

i. Geotourism and Cultural Heritage Management: Geographers can work in the tourism industry, focusing on geotourism, cultural heritage management, or ecotourism. They may develop sustain-

able tourism strategies and promote responsible travel practices.

j. **International Development:** Geography graduates can work in international development organizations, analysing spatial inequalities, social dynamics, and economic factors to design and implement development projects in different regions of the world.

4. Further Study in Geography and Job opportunities:

A master's degree in geography can provide one with a wide range of career opportunities. Here are some potential scopes for someone holding a geography master's degree:

Urban/Regional Planner: Expertise in geography can contribute to designing sustainable cities and addressing urban challenges.

Geographic Information Systems (GIS) Specialist: With a geography master's degree, one can work as a GIS specialist, to solve problems in various industries such as environmental management, transportation, public health, and urban planning.

Environmental Consultant/Scientist. One may work on projects related to environmental impact assessment, resource management, climate change analysis, or conservation efforts.

Cartographer/Geospatial Analyst: This can involve producing digital maps, satellite imagery analysis, and spatial modelling.

Geographical Researcher/Academia: One may conduct studies on various geographic topics, publish papers, and contribute to the advancement of geographical knowledge. This path often involves pursuing a Ph.D. for higher-level positions.

International Development/NGO Work: Many organizations involved in international development, humanitarian work, or non-governmental organizations (NGOs) require professionals with geographic expertise.

Geospatial Data Analyst: One can apply your skills in analysing and interpreting large datasets to provide insights and support decision-making processes in fields such as business, marketing, transportation, or public policy.

Geotourism Specialist: With a geography background, one can work in the tourism industry to

develop geotourism strategies, design educational programs, or guide sustainable tourism initiatives.

Environmental Consultant: This role often involves conducting field surveys, analysing data, and providing recommendations for sustainable practices.

Urban Planner: This may involve analysing population trends, evaluating land use patterns, and creating plans to enhance infrastructure, transportation, and environmental quality.

Geographic Information Systems (GIS) Analyst: They work in various sectors, including urban planning, environmental management, transportation, and market research.

Cartographer: Cartographers work with advanced software and data visualization techniques to produce accurate and visually appealing maps used in navigation, research, and planning.

Environmental Manager: This role may involve developing sustainability strategies, conducting environmental audits, and ensuring adherence to environmental standards.

Geospatial Analyst: They work in sectors such as disaster management, natural resource exploration, and urban planning.

6. Conclusion: The field of geography is interdisciplinary, offering students a broad range of career opportunities. Additionally, the skills and knowledge gained from a geography degree can be valuable in government agencies, non-profit organizations, research institutes, and private companies in various industries such as military, administration, transportation, real estate, and market research.

References:

1. <https://www.shiksha.com/humanities-social-sciences/geography-career-chp>
2. Greiner, Alyson & Wikle, Thomas & Spencer, Jennifer. (2002). Geographic Education and Careers in Geography. *Journal of Geography*. 101. 153-160. 10.1080/00221340208978491.
3. Solem, M., Kollasch, A., & Lee, J. (2013). Career goals, pathways and competencies of geography graduate students in the USA. *Journal of Geography in Higher Education*, 37(1), 92-116.
4. <https://www.prospects.ac.uk/careers-advice/what-can-i-do-with-my-degree/geography>

IMPACT OF GLOBALIZATION on the Society and culture of NE India

Rakhi Saikia.

Globalization is an international process of interaction of people, states or countries through the growth of the international flow of money ideas and culture; it is a process of integration which involves both social and cultural aspect. In the present day globalization has played indefinable role in every sphere of human life. Over the last decade it has become a dominant feature in the world. As a result various nations all across the globe are integrated. India has also been witnessed the same way. The impacts of globalization have been witnessed all over the country including the North East region of the country. The North Eastern parts of India have always been referred to as a land with diverse and rich culture having extreme forms of traditional and cultural values. The tribes of the North East ethnically belong to the Indo-Mongoloid race Different tribes, each having its unique way of life have North East India as their home. They have their own myths, legends, tales, Music, oral , history, popular beliefs and customs Globalization has an impact on the life and culture of these tribes.

The North Eastern part of India is a region where different communities and tribes live together Assamese, Bodo, Khasi, Mizo, Naga, Singpho, Kuki, Mishing, Rabha, Adi, Apatani, Garo, Deori, Nishi, Rengma, Angami etc. are some of them. Each tribe living here has age old custom and rich traditional cultural and life styles which are unique. Moreover the large scale impact of globalization in numerous aspects has been affecting these tribal communities of NE region both socially and culturally. Globalization

has greatly affected the folk life of tribes of North East India both in positive as well as negative ways. This article attempts to explain and analyse the positive and negative impacts of Globalization in NER of India.

Positive Impact of Globalization:

The positive include spread of culture of the North Eastern people of different parts of the world, acquaintance and integration of the traditional life style of the developed regions of the world, spread of cultural heritage and economic gains through this and so on. The process of globalization opens a new door for the North East region to get acquainted with modern life style of highly development nations of different part of the world. Hence this is a process of assimilation exploration and integration through an exchange of culture, tradition, beliefs and customs. Some positives outcomes of this assimilation involve spread of education exchange of the ideas and imitation of other culture which opens up the broadness of mind and there is an easy acceptance of things. Some more significant impacts of globalization are the end of superstitious beliefs and the exposure of traditional folk assets such as dance and folk music, art, literature and artefacts before the world. The most remarkably popular in the global impact has been in the field of the folk dance and folk music. The traditional dance and music have become remarkably popular in the global world over the last few years. Traditional food and their Medical values have attracted a huge interest of the people from different places and commercialization of these food and medicines get a good market too. Globalization plays an important role in the traditional skill and knowledge of the tribal ethnic groups. They have found exposure to show their talent and efficiency to other state as well as at the international level. Skill industries of Assam have benefitted in the global market in a remarkable way. Promotions of tourism and cultural heritage is another positive and profitable impact of globalization.

Negative Impact of Globalization:

Globalization has negative impacts on the society and culture of North Eastern region. Due to the introduction of the western culture in the North East region a lot of changes have occurred in the traditional habits of people living here. The most crucial change has been noticed in the traditional food habits and food items. Due to the introduction of globalization, food culture belonging to the west such as KFC, MC Donald's etc. have reached NE India. As a result people have now become tempted and attracted toward these and the linking for traditional food has been decreasing day by day. The process of globalization also acts as a threat to the ethnicity of the inhabitants. Their ethnic identity seems to have lots its authenticity into their new global identity due to globalization. The free market economy is uneven and new to the people and this will take time for it to get equalized. Some traditional features of the tribal communities such as the matriarchal system of the Garo, Khasi, Jaintiya tribes are changing due to the impact of globalization. Beside globalization has also affected the language of the North Eastern tribes. The ethnic dialects are now endangered due to the mixture of foreign language. A similar change has come to music, food, dress and even to the festivals of the local people living there.

The effects of globalization are the major reasons that are leading to fast changes and variations in our society and culture. It is not possible to say whether these changes are good or bad. Worn out tradition cannot be followed forever. Change is indeed desirable but it should not lead to destruction of our old heritage and originality. Loss of identity will destroy the future generation. Globalization has greatly affected the tradition and culture of the North Eastern tribes. It can be considered an opportunity provide where our society is controlled by the local global system. Otherwise it will stand as a great threat to the simplicity and originality of the authentic life of the people of North East India.

INTERNATIONAL DAY FOR BIOLOGICAL DIVERSITY

Dr H M Abdus Shahid

Assistant Professor

Department of Geography

Like the World Environment Day (5th June), another important day the “International Day for Biological Diversity” is celebrated on 22nd May every year which was proclaimed by the General Assembly of the United Nations with a motto to create awareness among people the need of biological diversity for sustenance of living beings.

Walter G Rosen is considered to be first to coin the term ‘biological diversity’ or ‘biodiversity’ in 1985. It is more commonly defined as the “variety of life on Earth and the natural patterns it forms.”

Biological diversity, in simple words, means the wide variety of plants, animals and microorganisms including genetic differences within each of the species. Different varieties of crops, varieties of livestock breeds in different ecosystems are the examples of biodiversity and their actions - interactions with elements of both natural and man-made environment cause threat for sustenance of biological species. Biologically diverse resources are the back bone of human civilisations. For example, fish provide 20 % of animal protein to about 3 billion people. Different plants provide over 80 % of human diet.

Moreover, people living in developing or under developed countries mostly rely on traditional plant/herb based medicines for basic health care. But loss of biodiversity is undoubtedly a threat for all living beings including human health. The scientific studies at various levels have already proved that various diseases are transmitted from animal to human beings due to loss of biodiversity. Human activities at different levels are the root cause of loss of biodiversity. If we conserve biodiversity or resist loss of biodiversity, it offers a healthy and balanced environment. In fact, there is a growing recognition that biological diversity is a global asset of prime importance for sustenance of future generations. Thus, to create awareness about this issue the United Nations decided to celebrate the International Day for Biological Diversity.

The Ad-hoc Working Group of experts on biological diversity of the UNEP (United Nations Environment Programme) assembled in 1988 to explore the need to form a Convention on biodiversity. After years of working and setting guidelines the UN formally formed a group known as the “Convention on Biological Diversity (CBD)” in 1993.

The CBD is an international treaty for the conservation of biodiversity, the sustainable use of the components of biodiversity and equitable sharing of the benefits derived from the use of genetic resources. The UN General Assembly in the year 2000 proclaimed

22 May to be the “**International Day for Biological Diversity (IDB).**”

Different areas of the Earth are being conserved as part of protected areas and biodiversity hotspots. The CBD continues to raise issues threatening to biodiversity by publishing scientific reports and developing tools to assist in conservation efforts from time to time. The 25th anniversary of the IDB was celebrated on 22nd May, 2018 by the participating countries all over the world.

Till now, nearly 2.16 million species of organisms have been identified on the earth. Millions more species have yet to be discovered. Biodiversity is important because all organisms within an ecosystem are inter-dependent and inter-connected. As the diversity of organisms within an ecosystem declines, consequently ability to function and survive of the ecosystem also declines. For example, according to the estimates of World Wildlife Fund, 2016, the numbers of vertebrate animals have declined by 58% between 1970 and 2012. Similarly, there was 81 % decline in freshwater species during the same period. Though, extinction is natural to some extent, yet human activities such as pollution, habitat destruction etc have added to increase in extinction rates of biodiversity. The UNEP’s Global Environment Outlook 4 stated recently that species extinction rate is occurring at 100 times than the natural rate. The CBD tries to sort out all threats to biodiversity and ecosystem services including –

- * Threats from climate change, through scientific assessments,
- * The development of tools, incentives and processes,

The theme of the International Day for biological diversity is entitled “From Agreement to Action: Build Back Biodiversity”. The UN called upon the global community to re-examine the relationship of human civilisations to the natural environment.

* The transfer of technologies and good practices, and

* The full and active involvement of relevant stakeholders including indigenous peoples and local communities, youth, women, NGOs, sub-national actors and business community.

The CBD set a milestone by adopting the Kunming- Montreal Global Biodiversity Framework in 2022 in which four long term goals for 2050 and 23 urgent targets to be achieved by 2030. The ambitious plan will certainly bring transformation in our societies’ relationship biodiversity by 2030 and it is to be ensured that the vision of living in harmony with nature is fulfilled by 2050.

The theme of the International Day for biological diversity is entitled “From Agreement to Action: Build Back Biodiversity”. The UN called upon the global community to re-examine the relationship of human civilisations to the natural environment. The theme implies that there is an action plan which is agreed upon at global level. It is our responsibility to implement all the measures that the agreement con-templates before 2030.

THEMES

* 2023 – From Agreement to Action: Build Back Biodiversity

* 2022 – Building a shared future for all life

* 2021 – We’re part of the solution

* 2020 – Our solutions are in nature

* 2019 – Our Biodiversity, Our Food, Our Health

* 2018 – Celebrating 25 Years of Action for Biodiversity

* 2017 – Biodiversity and Sustainable Tourism

* 2016 – Mainstreaming Biodiversity; Sustaining People and their Livelihoods

* 2015 – Biodiversity for Sustainable Development

* 2014 – Island Biodiversity

* 2013 – Water and Biodiversity

* 2012 – Marine Biodiversity

* 2011 – Forest Biodiversity

* 2010 – Biodiversity, Development and Poverty Alleviation

* 2009 – Invasive Alien Species

* 2008 – Biodiversity and Agriculture

* 2007 – Biodiversity and Climate Change

* 2006 – Protect Biodiversity in Drylands

* 2005 – Biodiversity : Life Insurance for Our Changing World

* 2004 – Biodiversity : Food, Water and Health for All

* 2003 – Biodiversity and poverty alleviation-challenges for sustainable development

* 2002 – Dedicated to forest biodiversity

References

<https://www.dristias.com>

<https://www.genevaenvironmentnetwork.org>

<https://www.nationalgeographic.org>

<https://www.unesco.org>

<https://www.unep.org>

(NB: Lakhimpur Girls’ College Teachers Unit in association with ACTA Lakhimpur Zone also celebrated the International Day for Biological Diversity 2023. Dr Prabal Saikia, Chief Scientist, Zonal Research Centre, Assam Agriculture University, Lakhimpur)

Mental fitness implies a state of physiological well being, denotes having a positive sense of how we feel, think and act, which improves one's.

Musical Parasitism and Bihu Songs

Parag Kumar Deka

Assistant Professor

Department of English

Folk music is an organic form. Folk songs evolve over long periods of time, and they are created, modified, adapted, polished and dispersed by numerous unknown individuals. Such songs are not attributed to a particular creator but to a particular tradition. As a result, under modern copyright laws, nobody can claim any ownership of such traditional musical heritage.

However, we see none of these characteristics in most contemporary Bihu songs. Many of the Bihu songs that we hear today and that have been

recorded in the last few decades are not part of the repertoire of Assamese folk music (though they borrow heavily from such folk songs). Most of these contemporary Bihu numbers can be attributed to specific composer(s) and lyricist(s) and the royalty earned from them flows into the pockets of a select few. When we consider these aspects, it becomes clear that most modern (âdhunik) Bihu songs differ vastly from traditional Bihu geets.

The ‘modernity’ or ‘contemporareity’ of such Bihu songs is essentially a commercial phenomenon as in most of these so-called modern Bihu numbers we do not see any reflection of contemporary society. Instead, such numbers try to emulate the themes, motifs and subject matters of traditional Bihu songs in a blind, unreflecting manner, avoiding most current issues. In this sense, they demonstrate a quite regressive attitude.

For instance, in a Bihu song released in 2023, the bihuwa speaker promises his nasoni beloved that he would scale tall, inaccessible mountains and bring foxtail orchids (kapauphool) to adorn her coil of hair (“pâhâr bagâi bagâi kapauphûl âni dim”). This is a familiar trope in traditional Bihu songs, and the foxtail orchid is seen as the primary token of a young man’s love for his beloved. But how apt is that trope in a song composed and sung in 2023, and that too in a Westernised tune, to the accompaniment of modern instrumentation?

Today urbanised, educated and developmentally-minded humans have gashed the hills, slashed the forests, dug out the rocks, carried off the soil, and have used them to build mansions, skyscrapers, and flyovers and highways with four lanes, eight lanes, and in some ‘advanced’ countries, even fifty lanes! In that process, we have decimated all the birds, animals, insects, trees and vegetation that live and thrive in those forests and mountains.

Where can one find foxtail orchids in such a world (unless in some orchid park, or at a florist’s, catering to the exotic taste of the urban populace)? In none of the modern, contemporary Bihu songs we find mention of any such modern, contemporary issues. To talk about procuring ‘kapauphool’ for one’s beloved in such a situation is not only unrealistic but the height of escapism.

But when we turn our gaze to traditional Bihu songs, we see the opposite picture. We see how most of these compositions are completely in sync with their contemporary realities. Most traditional Bihu songs quite faithfully reflect the socio-cultural milieu in which they were created. If Bihu songs composed during the Ahom reign talk, for instance, about the construction of the Gaurisagar tank (“deutâ mahârajâi pukhuri khandâle, nâm thalé Gaurisâgar”), subsequent Bihu songs record the advent of the East India Company in Assam, its steamboats rumbling up the Dikhou river or sailing down the Brahmaputra, puffing black smoke, or it’s motorcars claimbering up the steep, rocky hills (“Dikhau gumégumâi kompânir jâhâi oi...” or “Luitatsaliledhowâkalé-nâwe, parbatatsalile gari”). Likewise, traditional Bihu songs from the later periods also chronicle the setting up of tea gardens by the British; the opium crisis of Assam; the arrival of the Japanese army during World War II; the Quit India movement, etc etc.

These are just a few examples that immediately come to mind. A thorough exploration of the entire repertoire of traditional Bihu songs would no doubt offer many more examples.

In this context, we can refer to an essay by the noted writer-historian Lila Gogoi, titled Giti-sâhityatburanjirxâs (Imprint of History on Folksongs) where he observes, “Folk-songs not only provide us with a wealth of musical, rhythmical and lyrical resources but also bear witness to historical events” (Racanâvali, Vol 1, p. 611). Not only that, as Dr Gogoi points out in his other writings, Bihu songs also offer glimpses into Assam’s contemporary geographical, ecological, social and other realities.

However, in today’s Bihu songs, there is a total or near absence of such sensibilities. Why has this happened? I believe this has happened at least partly due to the parasitical nature of modern Bihu songs. But what is this parasitism?

Most modern Bihu songs imitate only the outer appearance of traditional Bihu geets. This means copying or misappropriating the tunes, figures, tropes and instrumentation of traditional Bihu geets for their own (commercial) survival, without getting to the ‘soul’ of such folk songs. I call this phenomenon musical

parasitism, where a host of modern songs suck out the lifeblood of an old and established tradition. Such parasitism implies a failure of such artists to appreciate the role and function of these motifs and figures and to understand their historical, geographical and ecological rootedness. The unthinking use of the ‘kapauphool’ motif by such parasitic, imitative songs is a case in point.

One glaring effect of such parasitism is the predominance of romantic Bihu numbers in today’s music market. The thematic scope of traditional Bihu geets is quite vast, ranging from romantic, social, political, economic, and ecological to spiritual, mythological and theological. Of traditional Bihu geets, only ban-ghoxâs ban-geets deal with romantic love (this category too is only a modern-day creation). But most of the Bihu songs that one hears today are about romantic love and romantic love alone.

Such a narrow (and narrowing) thematic scope forebodes a very grim future for Bihu geets. Any perceptive reader must have noticed how the swift and broad stream of Assamese folk music has become quite lean and sluggish in the last few decades. A lot of this has happened due to the rampant commercialisation of various musical forms. The musical parasitism that we see in Bihu songs also results from this commercialisation. Such commodification of music puts immense pressure on artists to meet market demand and they do so by cloning the same songs over and over again. Consequently, this also encourages them to unscrupulously ransack traditional musical forms for commercial profit.

In view of such a complex scenario, it is imperative to engage in greater debates about the nature and status of Bihu songs in today’s Assamese society. At the same time, the practitioners of Bihu geets should also carefully reflect, debate and recreate to keep pace with the changing times. Today’s Assamese artists must not confine themselves merely to talking about the bihuwa speaker bringing kapau flowers to the bihuwati beloved; they must talk about the various burning issues and experiences that face modern society. Only then their work will remain relevant in the future, and only then the stream of Assamese music will rush on undiminished, unhindered.

Impact of Education

Dipa Nath

Education plays a vital role in our life. It differentiates us from the rest of the creatures on earth and helps us to improve ourselves from within. Education is the most powerful weapon which we can use to change the world.

Education helps to transform an individual to be a better and responsible citizen. All the power and progress achieved by human beings is because of Education.

It is because of Education that a person can live a successful and self-dependent life. Education is the act of learning things around us. It helps us to easily understand and deal with any problem and makes balance throughout the whole life in every aspect.

Education is the first and foremost rights of every human being. Without Education we are incomplete and our lives are useless. Education helps us to set a goal and go ahead by working on that throughout the life.

It improves our knowledge, skill, confidence level and personality. It empowers us intellectually to interact with others in our life.

Reduce, Reuse and Recycle are the tools to reduce the adverse implications of retailing and manufacturing on the environment.

3R'S PRINCIPLE

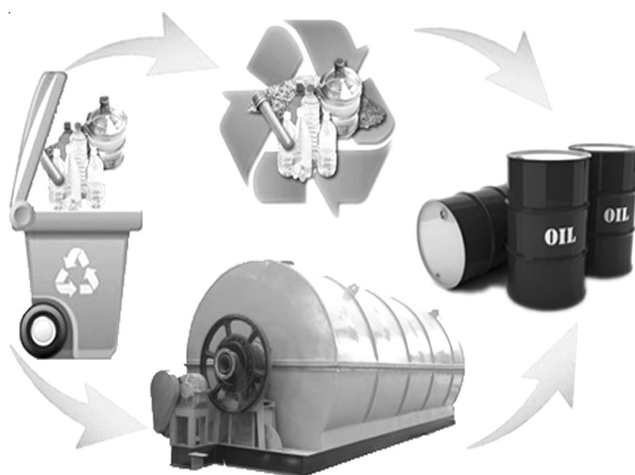
Reduce, Reuse and Recycle

Gayatri Gogoi

“Don't be a Punk! Recycle your Junk”

Reduce, Reuse and Recycle are the tools to reduce the adverse implications of retailing and manufacturing on the environment. The first 'R' is all about creating less waste. Reducing the amount of waste we all generate is a great way to benefit the environment. The second 'R' looks at how we can use certain items again before replacing them. The third 'R' is about making sure we separate items that can be recycled and can be used for a new purpose.

The majority of pollutants like harmful gases (CO_2 , O_3 , NO , CO) are emitted through human activities like burning of fossil fuels, vehicle exhaust, etc. the potential future effects of global climate change include more frequent wildfires, longer period of drought and increase in the duration and intensity of tropical storms. As, recycling helps to reduce the risks of air and water pollution from manufacturing processes. Recycling paper cuts air pollution by about 75% using recycled materials to make new products reduces the need for virgin materials.

Therefore, the 3R's principle is a crucial step to become more conscious of what happens to the waste we are creating. When we trade in our used bottles and cans and put them in the blue bin, we are not just recycling, but making a difference for our world today and in the future.

Ink from air pollution : AIR-INK is a proprietary brand of ink and composites products made by condensing carbon-based gaseous effluents generated by air pollution due to incomplete combustion of fossil fuels.

Oil from plastic waste: Waste Plastic Oil (WPO) derived from pyrolysis of plastic debris and municipal waste is one of the promising alternative fuels because of its similar carbon chain characteristics and physical properties to diesel fuel. WPO also contains naphtha

which is gasoline like and may not be a well-suited to diesel engine.

Carbon tile : Carbon tile is the world's first tile made from up-cycled carbon fusing low-tech crafts with modern technology. The process begins at a pyrolysis plant, where carbon waste is collected, then mixed with binders and natural materials. Skilled ceramic tile workers then cut and fill the composite into unique designs.

Plastic roads : Most plastic roads consist of waste plastic used to replace bitumen mixed with recycled Asphalt. This type of material is sometimes referred to as plastic Asphalt. Separately, "Plastic Roads" are roads which entirely consist of modular, hollow and prefabricated road elements made from consumer waste plastic.

House from recycled paper : Swiss architect Freddy Jseli came up with a noble way to make houses more environmentally friendly, both in terms of building materials and energy supply. It's not only earthquake and fire proof, but is also 12 times lighter than concrete and cheaper to produce than regular houses. His design means the DIY houses take just two months to build, making them perfect for places with changing weather patterns.

Effective use of Leftover Rice (Poita Bhat) and its Nutritional Benefits

Farhin Rahman

Assistant Professor

Dept. Of Community Science

In ancient times, poita bhat was known as ‘the poor man’s breakfast’. In those days, the farmers who used to go farming early in the morning get no time to cook breakfast. So, they prepare poita bhat from leftover cooked rice of previous night and consume it next day in the morning. Poita Bhat is still very popular in rural areas. Now-a-days, not only in rural areas, it is getting popular in urban areas also.

Poita Bhat is known by different names in different regions in the Indian subcontinent. Assamese people call it ‘Poita Bhat’, Bengali call ‘Ponta Bhat’, ‘Pakhala’ in Odisha, ‘Pazhankaji’ in Kerala and ‘Palayathu or Neeragaram’ in South India.

It is undoubtedly true that poita bhat is a popular food of the village people but now-a-days some urban people are also getting attracted to the magical benefits of poita bhat.

Poita Bhat is a method of preserving cooked rice. The leftover rice cooked for dinner is used to make poita bhat. It is soaked in a certain amount of water for about one night, it is called 'Poita Bhat'. Usually rice is highly carbohydrate food. When water is added to rice, various fermenting bacteria or yeasts break down this carbohydrate to form ethanol and lactic acid. As the acidity of poita bhat increases (P^H decreases) and as a result of lactic acid production, the digestive and other harmful bacteria and fungi cannot destroy the rice.

Many research studies have shown that poita bhat contains a variety of micronutrients i.e. vitamins and minerals. These are iron, calcium, magnesium, potassium, zinc, phosphorus, vitamin-B complex etc. The research also found that poita bhat contains much more of these nutrients than plain rice. For example, 100mg of plain rice contain 73.9mg of iron. Similarly, the amount of calcium also increases. Where 100mg of plain rice contain 21mg of calcium, poita bhat contains 85mg. Studies also found that presence of potassium, magnesium and zinc in poita bhat is also greatly increased.

Research studies say that the nutrients in poita bhat strengthen the body's immune system.

- ♦ The iron, which is found in larger amounts in poita bhat helps to increase the level of oxygen in the blood of the body.
- ♦ The calcium found in poita bhat strengthens the bones of the human body.
- ♦ The magnesium of poita bhat helps to activate enzymes secreted by the body.
- ♦ Poita Bhat contains a lot of metabolites like beta-sit sterol and camp sterol which protect the body

from inflammation or pain. It also helps in lowering cholesterol.

- ♦ Poita Bhat contains metabolites like isorhamnetin-7-glucoside, flavonoids which help to prevent cancer.
- ♦ Studies have shown that Poita Bhat contains lactic acid bacteria, which is beneficial for health.
- ♦ Poita Bhat also keeps the body cool during hot weather.

Poita Bhat is more nutritious than plain rice because it is easier to digest than plain rice. Besides it has less sodium, so blood pressure remains normal, but salt should not be taken with it. Potassium in poita bhat increased to 839mg. As a result, poita bhat is beneficial for those who have heart disease or high blood pressure. Poita Bhat also produces a lot of beneficial bacteria, which helps in digestion and strengthen the immune system. Therefore, anyone with a digestive problem can eat poita bhat and it can help in curing ulcers. As poita bhat is made by soaking rice in water, it provides adequate water to the body and protects the body from dehydration. So, whoever stays under the sun for a long time, eating poita bhat protects against sun stroke or heat stroke in extreme hit.

It is undoubtedly true that poita bhat is a popular food of the village people but now-a-days some urban people are also getting attracted to the magical benefits of poita bhat. This is highly affordable nutritious food is good for hearts and bone health. People suffering from digestive problems and anaemia can add poita bhat to their regular diet. Overall poita bhat improves the immunity system of the human body.

“ One may make no difference, but ”
when carried out together, massive
changes can be made.

Reduce Pollution

Pinki Narah

In this era of globalization, our mother earth is facing serious pollution resulted from inconsiderable deeds of mankind.

The first way to reduce pollution is to practice the 3Rs concept namely reduce, reuse and recycle. Citizens should reduce the usage of air conditions as it will release harmful gases, for instance ozone-depleting chloro-fluoro-carbons which is harmful for the atmosphere. One may make no difference, but when carried out together, massive changes can be made. Reuse reusable items like plastic bags, bottles, boxes etc. more is also one of the way to reduce pollution. For example instead of throwing away a worn out tire, it can be used as a plantation plat.

The next way to reduce pollution is to recycle the recyclable items such as glass, cans and newspapers. The recycled newspapers can be reproduced as toilet papers, which will reduce extra waste on earth indirectly contributing in reducing land pollutions.

Awareness about the importance and reducing pollution on earth can be created through campaigns. For example, the “Go Green” and “save soil” which encourages the citizens to plant more trees and to use recyclable items in their daily lives.

Gamosa

Kabyashree Dutta

Gamosa is one of the most important part of Assamese culture. Gamosa is originated in Assam and used by all. The gamosa or gamusa is (from Assamese গা (ga) and মোচা (MOSA) Body wipes or Tawel) an article of Assam, India. It is generally a white rectangular piece of cloth with primarily a red border on three sides and red woven motifs on the fourth (In addition to red, other colours are also used) Although cotton yarn is the most common material for making/wearing gamosas, there are Gamosa as ones made from pat silk for special occasion.

A 1,455.3m long gamosa displayed in Delhi created world record as it become the world's longest hand woven piece of cloth.

Though it may be used daily to wipe the body after a bath (an act of purification) the use is not restricted to this.

It is used to cover the altar at prayer hall or cover the scripture. An object of reverence is never placed on the bare ground but always on a gamosa.

Tourism

Renuka Chetry

Tourism is a complete phenomenon involving a wide range of people increasingly seeking for new and unique experiences in order to satisfy the most diverse motives, reasons why the world tourism landscape has been changing in the last decades. The tourism industry as part of the service sector has been an important source of income for many regions and even for entire countries. The Manila Declaration and World Tourism of 1980 recognized its importance as “an activity essential to the life of nations because of its direct effects on social, cultural, educational and economic sectors of national societies and on their international relations.

India is a major attraction for tourists all over the world because of its rich flora and fauna, beautiful landscapes, glorious pasts and varied cultural trends. However, tourism in India has been constantly suffering setbacks are to the various inefficiencies in the tourism industry. The government of India needs to put concerted efforts in place to revamp tourism in the country. Utmost importance should be given to infrastructure development and in beefing up the security. Such efforts will certainly make India a leader in the world of tourism.

ANTIRAGGING

Rakhi Kalita

Ragging is a criminal offence. Every year a large number of students across the country became victims of ragging at the early stage of their college/ university careers that forced them to undergo psychological trauma, depression etc. In order to mitigate the menace of ragging at educational institution, the supreme court of india time and again gives it verdict.

In pursuance of the judgement of the Hon'ble supreme court of india dated 8/ 5/2009 in civil appeal no. 887/2009, the university grants commission framed "UGC regulations on curbing the menace of ragging in higher educational institution, 2009" which were notified on 17 june, 2009 and are to be mandatorily followed by all universitys and colleges. Central government or the agency authorized for the purpose shall establish, fund and operate, a toll-free anti-ragging helpline, operational round the clock, which could be accessed by students in distress owing to ragging related incidents.

Eighteen students were also expelled from the padma nath gohain boruah chatra nivas (PNGB Hostel) for their involment in the ragging case. Moreover, seven students including an ex-student of dibrugarh university were arrested by the police in connection with the ragging case.

Artificial Intelligence

An Asset or Liability

Drimajati Goyary

“The development of full artificial intelligence cowed spells the end of the human race. It would face off on its own, and re – design, itself at an ever increasing rate. Humans, who are limited by slow biological evolution, couldn’t compete and would be superseded” is well said by Stephen Hawking.

Artificial Intelligence traditionally refers to an artificial creation of human like intelligence that can learn, reason, plan perceive or precedes natural language.

It is an Asset because today, the amount of data that is generated by both humans and machines, outpaces human’s ability to observe, interpret, and make complex decisions based on the data. Artificial Intelligence has made human life easier. In the workplace, artificial intelligence can boost efficiency and increase human’s capacity to perform certain tasks. In addition to application in finance, marketing, agriculture and many other industries, the world, making it easier for people to contact friends, send emails etc. Even though there are many advantages of AI but there are many disadvantages also the increase in use of AI can increase unemployment problem, terrorism and risks to privacy. All these negative effects of AI can cause a big trouble in human life. At present we see all these problems are getting seed and no one can predict what danger can happen in future. May be our lives will get harmed by AI.

As they have more potential than humans, as they are more knowledgeable who knows, they will rule over us. They will form their world.

Bamboo Shoot

Traditional Food of Assam

Dimpi Das

In Assam, bamboo shoot is a part of traditional Assamese cuisine. It is called as “Khorisa” and “Bah gaj” in Assamese and also known by various name like “Ekung” in mishing “Tama” in nepali “ Kung seij” in khasi etc. The traditional methods of processing bamboo shoot are continuing from generation to generation. It firstly involves cutting off the firm tip and bottom parts and once all the bamboo shoots are peeled out of tough leaves it is soaked in cold water for 1 to 2 weeks. It can be found in many forms including dried fresh or canned. Bamboo shoot is a common ingredient in many dishes of assam like pork with bamboo shoot (Khorisar logot gahori), Boiled fish with bamboo shoot (Khorisar logot mass), Chieken with bamboo shoot (Khorisa dia murgir mangso), Bamboo shoot pickle (baah gajor achar) etc.

CAREER IN MATHEMATICS

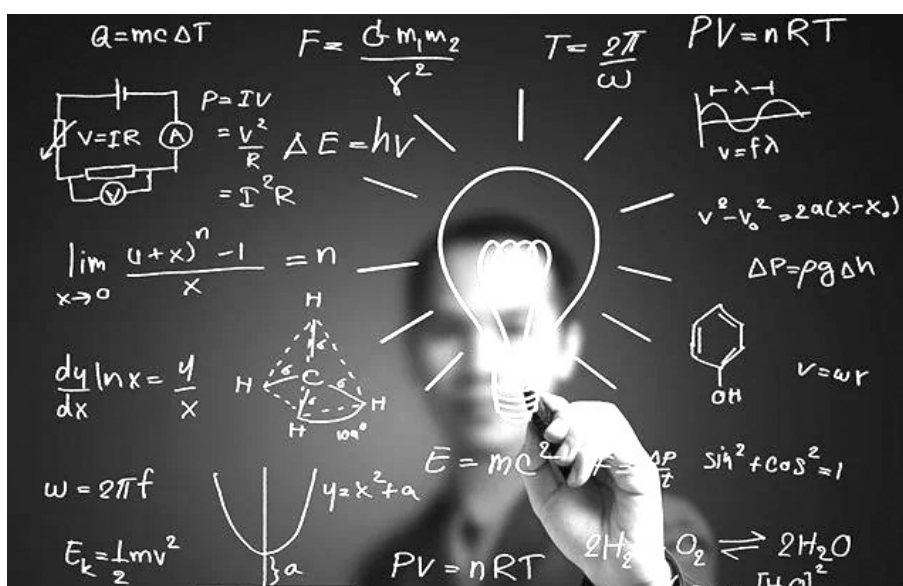
Tusmita Gogoi

CAREER IN ACADEMIC AND RESEARCH : While it's now clearly understood that careers in maths go far beyond the realms of academic and research, these sectors are still very popular among mathematics student. This route may appeal to those who want the challenge of driving forward, as well as the prestige of following some of history's greatest mathematical minds. Academic and research based careers in maths can be incredibly wide ranging and will depend on what area you wish to specialize in.

CAREER IN TEACHING : In addition to academic roles with a research, many rewarding math's career, can be found in teaching. Numeracy is always a high priority within primary and secondary education system. In order to teach in most countries, you'll require a formal teaching qualification. To teach at university a post graduation degree is often required in a relevant specialism, if you pursue your own academic research.

CAREER IN BANKING : Opportunities in banking range from the world to retail banking to corporate investment to banking. Both deal with financial assessment public and private, with opportunities to specialize in areas such as mergers and acquisitions. Bonds and shares privatization lending and IPOs. Math's career in banking can be lucrative, but professional qualification in finance will be needed for some roles.

Others common math's career include-satisfaction, intelligence analysis, market research management consultancy. T.T. software engineering, computer programming, scientific research and development.

CHEMISTRY IN FORENSICS

Shraddha Changmai

Chemistry has been defined as the science that is concerned with the composition, properties and structure of matter and with the way in which substances can change from one form to another. But the definition is too hard to be useful. Chemistry isn't the only science that deals with the composition and transformation of matter. Bullets are matter and they are transformed by impact, a process studied by forensic physicists. Chemists are unique because they understand or explain everything, including various process in terms of properties of just over 100 kinds of atoms found in all matters and the amazing variety of molecules that one creates by forming and breaking bonds between atoms. So chemistry is defined by its approach, not by its subject matter.

Forensic chemistry is the application of a broad spectrum of science to answer question of interest to the legal system. So, forensic chemistry deals with evidence that is based on molecular explanation that would include –

- Different methods of fingerprinting, because molecular processes are used to develop the latest prints.
- DNA evidence, since the polymerase chain reaction (PCR) is used to synthesize replica DNA molecules from a tiny sample.

Forensic chemistry would not include such thing like determination of time of death by studying insect infestation of a corpse or cause of death by studying organ pathology. Sub-disciplines are thus define by the kinds of explanation they offer. Chemical explanations are in terms of properties of atom of molecules; biological explanations involve organisms, organs and cells, etc.

CS Seshadri

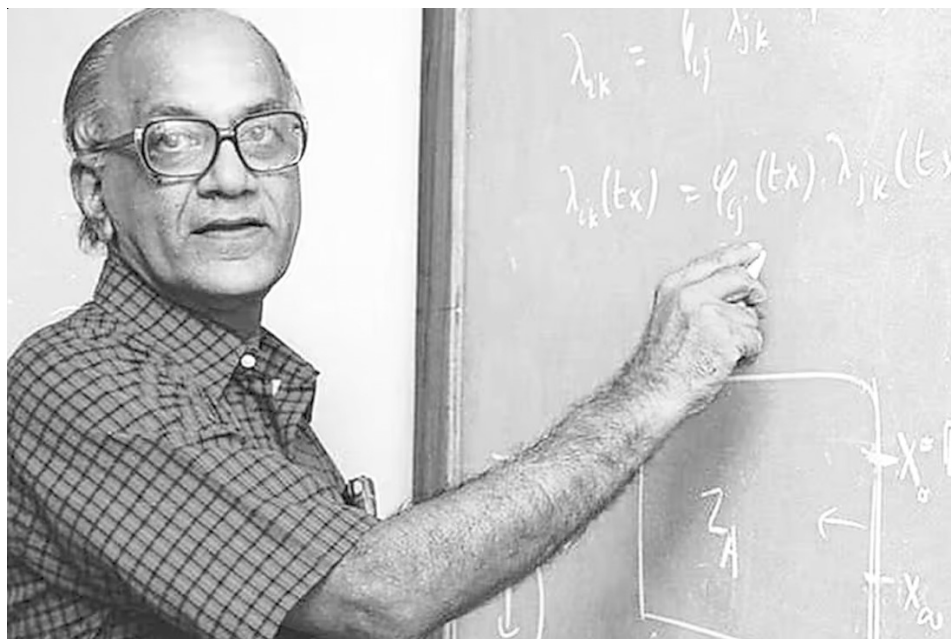
The Man Who Established the Culture of Mathematics

Uma Giri

Mathematics around the globe are paying tributes to the legacy of prof CS Seshadri. A renowned mathematician is an institution – builder and above all- a man of values, an embodiment of simplicity, integrity and giving . He gave his all to the Chennai Mathematical Institute and was the man behind its culture. A culture of mathematics of students first and of problem solving.

CMI's campus in Siruseri is a simple compact and functional building with an understated sign board, whose fonts and waves form intimidate ordinary mortals but inspire the inquisitive and the researchers. Amidst serene surroundings and fully residential campus, we notice people walking thoughtfully- teachers, researchers and students alike – conversations in hushed but deep tones and the booted security guards', footsteps are the only noise in the corridors.

The legacy Prof Seshadri has left behind is not just CMI itself, but the culture of teaching and research of putting students first and believing every student who comes in is the best and can inspire to be the best in the world . The team in CMI is so fortunate to have worked with the man and to have the responsibility to carry forward the culture of mathematics undiluted.

*The legacy
Prof
Seshadri
has left
behind is
not just
CMI itself,
but the
culture of
teaching
and
research of
putting
students
first and
believing
every
student who
comes in is
the best
and can
inspire to
be the best
in the
world .*

GAZAL DHALIWAL

the Traiblazing Transwomen Writer

Jahnabi Phukan

Gazal Dhaliwal is an Indian screenwriter who recently wrote the screenplay and dialogues for Vinod Chopra films Ek Ladki Ko Dekha to Aisa Laga, starring Rajkumar Rao, Anil Kapoor and Sonam K Ahuja.

She is also a public speaker and LGBTQ+ activist, who has spoken openly about being a transgender woman in several talks and in the media most famously in an episode of the Amir Khan Led Talk Show, Satyamev Jayate.

In 2016, Gazal attended the international visitor Leadership Program on transgender rights in the US as a part of a three week exchange program that was organized by the US department of state.

Gazal Dhaliwal has spoken out against the controversial Transgender person. Bill, 2018 and voiced her support for the scrapping of the Bill as it does not grant transgender people the right to self determination of their gender identity and makes no mention of the educational and professional reservation quotas for transgender people.

In Gazal's case, biologically she was born a man but she always knew she was a woman. Gazal has used various platforms to share her experience gave voice to her feelings and in a way gave hope to many other people like her and with every interview that she gave and write up that she shared she has become a stronger voice of the LGBTQ+ community.

LGBTQ+ Writer : SHYAM SELVADURAI

Sorina Pagag

Shyam Selvadurai is a Sri Lankan Canadian novelist. He is most noted for his 1994 novel *Funny Boy*, which won the books in Canada First Novel Award and the Lambda Literary Award for Gay Fiction?

Shyam Selvadurai , being a homosexual himself , vividly brings out the problems and difficulties of being a homosexual in a hetero – normative and a homophobic society. Selvadurai takes seriously the effects his books may have on other young gay Sri Lankans and his position as a role model for other gay Asians in North America. His novels are revealing stories of young and middle aged gays coming to terms with their homosexuality tied with the theme of high –

society morality, and double standards. He brings out the elements of homosexuality and queer theory in his two pioneering novels, *Funny Boy* and *The Hungry Ghost* , which will be analyzed in this study. Shyam selvadurai , being gay himself , deals with the issue in many of his novels while dealing with the political theme of ethnic conflict as a major elements in his novels. He also includes the personal theme of sexuality. He cleverly illustrates the dilemmas of being homosexual which is considered to be unconventional in a conventional land. The protagonists face the risks associated with being non – conformists in a country with persistently traditional and conformist norms about sexuality.

**Human Rights watch works for lesbian, gay, bisexual
and transgender People's right and with activities
representing a multiplicity of identities and issues.**

LGBTQ+ Monuments

Anisha Chetry

Lesbian, gay, bisexual and transgender (LGBT) monuments are Social monuments that advocate for LGBT People in society. Although there is not Primary or an overarching Central Organization that represents all LGBT People and their interest numerous LGBT right organization are active worldwide. The first organization to Promote LGBT rights was the scientific humanitarian Committee founded in 1897 in Berlin.

A commonly stated goal among these monuments is equal rights for LGBT People often focusing on specific goals such as ending the criminalization of homosexuality or exacting same sex marriage. Other has focused on building LGBT Communities or world towards liberation for the broader Society from bi-phobia, homophobia and transphobia. LGBT monuments organized today are made up of a wide range of political activism and cultural activity including Lobbying, street marches, Social groups, media and art and research.

LGBT Rights : People around the world face violence and inequality and sometimes torture, even execution because of who they love, how they look or who they are Sexual orientation and gender identity are integral aspects of our selves and should never lead to discrimination or abuse. Human Rights watch works for lesbian, gay, bisexual and transgender People's right and with activities representing a multiplicity of identities and issues. We document and expose abuses based on sexual orientation and gender identity worldwide including torture, killing and executions, arrests under unjust laws, unequal treatment, Censorship, medical abuses, discrimination in health and jobs and housing domestic violence, abuses against children and denial of family rights and recognition.

We advocate for laws and policies that will protect everyone's dignity. We work for a world where all people can enjoy their rights fully.

Impact of Social Media on LGBT+ Community

Bhanu Maya Newar

Growing numbers of LGBT people are choosing to come out online according to the LGBT helpline, the natural support service for Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender people.

Paula, Fagan, National coordinator of the LGBT helpline said the experience of coming out has changed significantly as a result of digital communication.

“In the past coming out tended to be a very personal experience where you opened up about your sexuality to a small numbers of trusted family members or friends”. She said, “And whole people are still careful about who they tell when they are first coming out. Once they fell more comfortable of their sexuality more and more people are choosing social media platforms such as Facebook and Twitter as a way of telling other family members, friends and their wider social circles.

The volunteers who work in our support secures are increasingly leered by people who have made the decision to come out online, but who are then very anxious of the result, wondering how this huge count in their lives will be received by people, spent a lot of time deliberating over whether or not to come out online and then, after doing so, they can feel quite exposed.

PRIDE MONTH

Puja Borah

Pride month is a month in June dedicated to celebration and commemoration of Lesbian, Gay, Bisexual, Transgendered, Queer, Inters ex and Asexual (LGBTQ) pride. Pride month began after the stonewall riots, a series of gay liberation protests in 1969, and has since spread outside of the united states. Pride month is an entire month dedicated to the uplifting of LGBTQ voices celebration of LGBTQ culture and the support of LGBTQ rights through the month of june. Nationwide there have traditionally been parades. Protests live theater and memorials and celebrations of life for members of the community who lost their lives to HIV/ AIDS. LGBTQ+ Pride month, also known as gay pride is hold in june in the united states and other parts of the worlds and involves colorful uplifting parades, workshops, picnics and parties. Pride is celebrated in june to coincide with the month in which stonewall riots occurred. Although there had been instances of individuals protesting and standing up to police discrimination and harassment of LGBTQ+ individuals before. Stone wall became the most well known uprising and protest, helping to kick start the LGBTQ+ rights movement and leading to the emergence of pride month and pride celebration.

Mathematics is the Queen of all Science

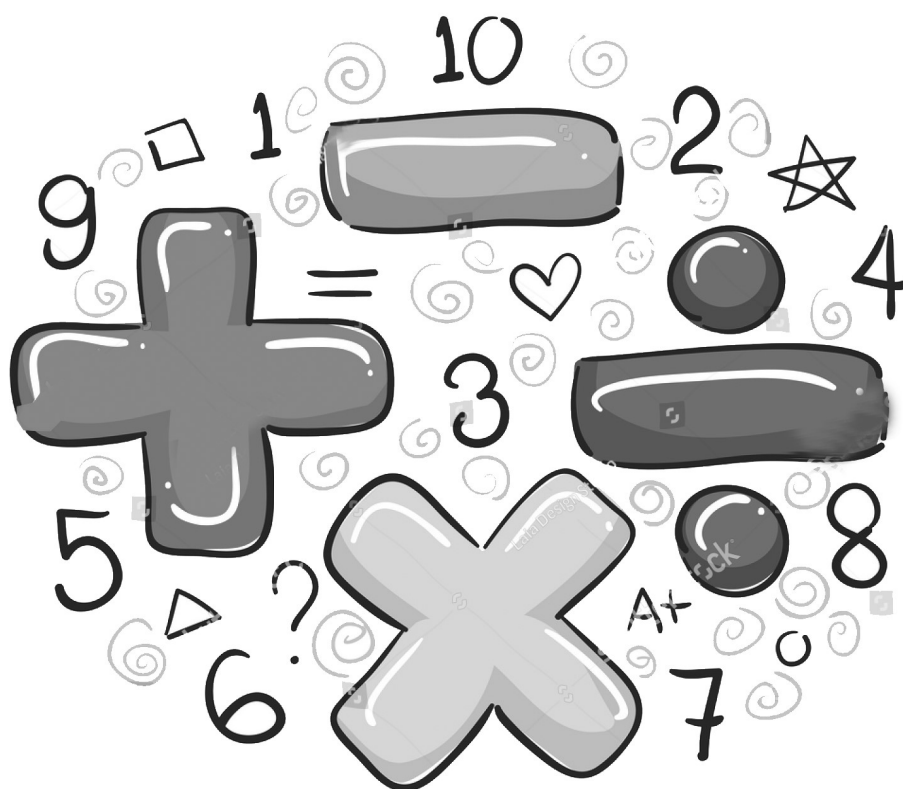
Rupjyoti Giri

Mathematics is the gateway and key to all science. Mathematics is “Science of all sciences” and “Arts of all arts”. After understanding the basic concept of mathematics, one need to correlate the importance and concept of mathematics with other subjects, so as to understand other subjects easily and establishing relationship. Mathematical knowledge plays a crucial role in understanding the content of other subjects and can see the correction of mathematics with other sciences.

Science without mathematics is totally meaningless, because chemical reactions, scientific theories and details of elements are only generated and counted with the help of mathematics. Mathematics is used in most of applications like in work, energy, electricity, motion, gravitation, magnetism etc. A child should have rich knowledge of mathematics to understand physics. Mathematical calculations occur in every step of physical science. Charles's law of expansion of gases is based upon mathematical calculations, numerical problems on liquid, pressure, fictional force, laws of motion, gravitation, momentum etc. All laws of physics are expressed as equations and formula using mathematical language and symbols. The counting of stars and planets, number of moon and satellite of all planets, number of stars in the galaxy, time taken in revolving at its own orbit, life of a star, galaxy, distance between two planets are all calculated mathematically.

In the words of J.E. Meller "It is almost impossible to follow the latest developments of physical or general chemistry without a working knowledge of higher mathematics." All chemical

combinations are governed by certain mathematical laws. The structure of an atom, atomic weight, valencies of an element is all mathematically based.

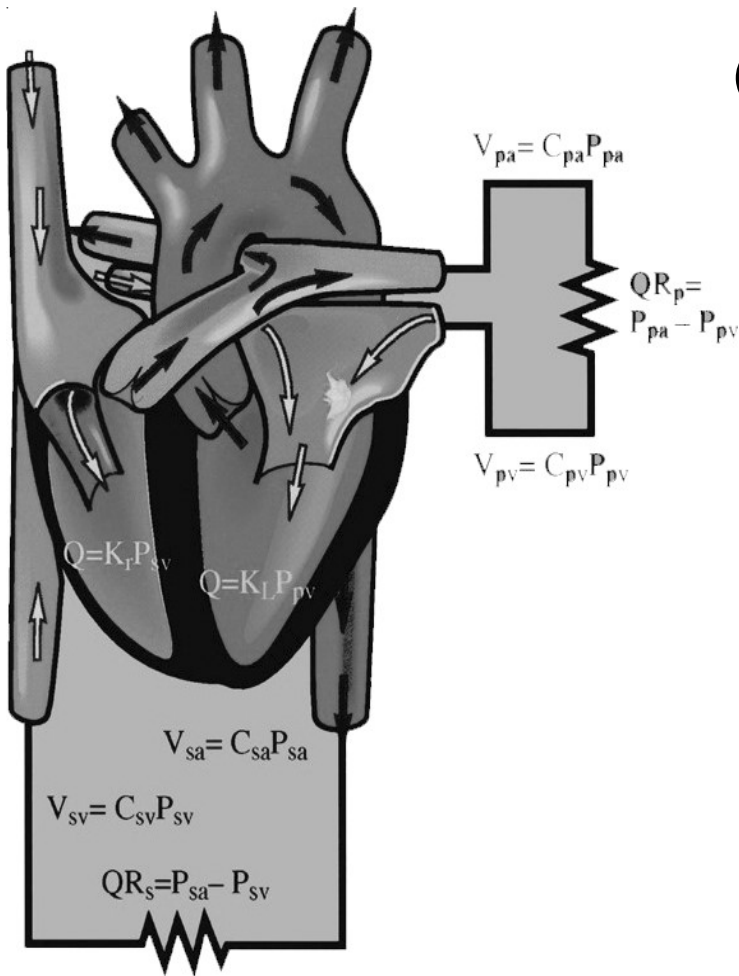
Mathematics has many applications in biology. The normal weight, caloric value, rate of respiration, nutritive value of food and transpiration is calculated by mathematics. A new kind of algebra to represent the thinking process is being sought by neurophysiologists.

Mathematics is highly correlated with social science. Certainly mathematics is used for constituting the map, formation of night and days, solar and lunar eclipse, longitude, latitude, maximum and minimum temperature, barometric pressure, height above the sea level, surveying, and calculation international, local and standard time and instruments.

In history mathematics helps in calculating dates like duration of rulers ruled in India, cost in building of Taj Mahal. This gives us new information to the historical world.

In economics, mathematical language and method are used to interpret social phenomena, generalize laws governing economic policy and predict economic growth. With the rich knowledge of mathematics debit and credit process and expenditure in accounts of industry and bank firm are determined.

So, without doubt we can say that mathematics is the queen of all science because it is essential in whatever field you study.

If you want to build medical technology, you will need knowledge of computing algorithms, as well as complicated mathematics such as calculus. A radiologist looking at a CT scan will rarely use more advanced than basic arithmetic and geometry.

Mathematics in Medical Science :

One common application of math understands the success rates of treatments. Say a research paper reports a response rate of 80% to ascertain treatment, but only 50% of these patients remained disease – free a year later.

CT scans and X – rays

CT scans and X – rays visualize the body using different shades of grey based on the density of body tissue. This imaging relies on mathematical function.

Imagine machine designers and software developers must understand and implement the correct mathematical functions.

CT scan machines translate raw x-ray data into reconstructed images by solving multiple linear equations.

If you want to build medical technology, you will need knowledge of computing algorithms, as well as complicated mathematics such as calculus. A radiologist looking at a CT scan will rarely use more advanced than basic arithmetic and geometry.

Performing surgery:

Operating rooms work because anesthesiologists can perform mathematical calculations quickly and accurately. They use math to determine.

1. The right doses of each drug.
2. How much to dilute active chemicals.
3. How much of each drug to deliver based on the patient's body mass index.

The math involved in this department is mostly algebra and simple statistics.

Mathematics in Coding

Monika Deuri

Coding is all about dealing with numbers and building logic around them. Mathematics is one of the most important tools for programmers to develop sophisticated applications. Without the knowledge of mathematics, a programmer is basically handicapped.

Therefore it is Important for all programmers to be well-versed in certain topics in mathematics that are central to programming.

As a complicated field there are various types of maths in computer science examines the principals and use of computers in processing information, designing, hardware and software and using applications. Possessing a strong foundational knowledge of mathematics is vital to gaining an understanding of how computer work. Mathematics is a fundamental scholarly tool in computing.

Types of mathematics used in coding

1. Math and coding –binary mathematics
2. Linear algebra
3. Calculus
4. Discrete mathematics
5. Statistics

JADAV PAYENG

One of the Famous Environmental Activists

Karishmita Deori

Jadav Payeng is an environmental activist and forestry worker from Jorhat. He is also known as “the forest man of India”. At the age of 16, he started planting trees on a sandbar of the Brahmaputra river and created a 1360 ACRE forest reserve all by himself. His forest is known as ‘Mulai forest’ which is located near Kokilamukh of Jorhat, Assam. Today the Mulai forest is home to deer, rabbits, Bengal tigers, rhinoceros, monkeys, several varieties of birds, including vultures, several thousand of trees, including arjun, valcol, ejar, himolu, koroi, goldmohur, moj and various species of bamboo etc.

Payeng was honored with the title forest man of India, by the Jawaharlal Nehru University on 2 April 2012. In 2013 he was honored by the Indian Institute of Forest Management. In 2015, he was also honored with Padma Shri the fourth highest civilian award in India.

Jadav Payeng belongs to the Missing tribe in Assam. He shares a small hut with his wife and three children and makes a living selling cow and buffalo milk. Payeng teaches us that poverty and illiteracy is not a barrier for a man to shape the future of our earth. His work has shown us how to save the ecosystem in today’s plastic age.

On 22 April 2012, Jadav Payeng was honoured at a public function arranged by the School of Environmental Sciences, Jawaharlal Nehru University for his achievement. In the presence of Magsaysay Award winner Rajender Singh and JNU vice-chancellor Sudhir Kumar Sopory, he shared his experience of creating a forest in an interactive session, where Sopory named Jadav Payeng as the “Forest Man of India”.

In the month of October 2013, he was honoured at the Indian Institute Of Forest Management during their annual event Coalescence.

In 2015, he was honoured with Padma Shri, the fourth highest civilian award in India.

For his contributions, he received an honorary doctorate degree from Assam Agricultural University and Kaziranga University.

Pollution

Munmi Chungkrang

Pollution is the harmful thing and biggest problem for us. Pollution means increasing pollution in air, water, soil by harmful materials we used to make our life easy. But we forgot one thing that it's very dangerous for humans and animals.

Humans used transport vehicles like bike, car, truck etc. They will increase harmful gases in air and its help to increase carbon dioxide in environment.

Air pollution increase numbers of health problems, likes heart disease, Asthma, cancer, lungs disease etc. as it affects on number of years of life.

Air pollution decreases our immunity power. When we breathe in pollute air pollutants get enter in our body then it starts to harm our body.

We should do things that are helpful to reduce air pollution. Avoid private transport or vehicles use public transport in public places.

Pollution: Pollution is nothing but the resources we are not harvesting. We allow term to disperse because we have been ignorant of their value.

In India national clean air programme which aims to reduce air pollution levels up to 30%. In 2024 India is also planning the worlds expansion of renewable energy try 2022.

The 'State of the air' 2022 report finds that despite decades of progress on cleaning up source of air pollution, more than 40% of Americans – over 137 million people are living in places with falling grails for unhealthy levels of particles pollution or ozone.

Be a part of the solution not part of the pollution.

CHOKED : The age of air pollution and the fight for a cleaner future.

Most polluted cities in the world:

1. Bhiwadi, India – 106.2	8. Bhawalpur, India – 91
2. Gnaziabad, India – 102	9. Peshwar, India – 89.6
3. Hotan, China – 101.2	10. Bagpat, India – 89.1
4. Delhi, India – 96.4	11. Hisar, India – 89
5. Jaunpur, India – 95.3	12. Faridabad, India – 88.9
6. Faisalabad, Pakistan – 94.2	13. Greater Noida, India – 87.5
7. Noida, India – 91.4	

Soil Pollution

Sumi Bori

Soil Pollution is caused by the accumulation of toxic substance in the soil, such as heavy metals, pesticides and chemicals. It can affect plant growth, reduce soil fertility and contaminate food supplies.

Noise pollution refers to exclusive noise that can cause stress, hearing damages and other health problems. It is often caused by transportation, construction and industrial activities.

Light pollution occurs when artificial light interferes with natural darkness, affecting wildlife behavior, disrupting ecosystem and disrupting human sleep patterns.

Reducing environmental pollution requires concerted efforts from individuals, businesses and governments. This can include measures such as reducing emissions, improving waste management, conserving resources and promoting sustainable practices.

The Ethnic Culture of the Misings

Deepanjali Doley

Northeast India, One of the most beautiful regions of India is also known as the “seven sisters”. It includes Arunachal Pradesh, Assam, Manipur, Nagaland, Mizoram, Meghalaya and Tripura states. It is a land of undulating hills and plains with luxuriant green cover and a wide variety of rare exotic flora and fauna. Each of these states is more beautiful than the other with its own culture and beliefs.

The tribe: The Misings are officially recorded as Miri in the list of scheduled tribes of India under 1950. They are originally a hill tribe of the Himalaya region of North-eastern India. For their better wisdom and in their necessity of cultivable land, they migrated down along the Siyang river in several small groups in different periods of history. It is believed that the first groups of Misings landed in the upper region of the valley in between 13th and 14th century A.D. when the area around Sadiya was ruled by Chutia kings. The Misings belong in

Now a days, the ‘Ligang’ celebrations become a good business. In the past both men and women folk used to wear simple dresses made of cotton threads, but today, people started making shirts and makhelas putting different designers styles adopting from other as well.

general to the tibeto-burman family of the great mongoloid race. According to PC Bhattacharya their original place was in the upper courser of huang –ho and yongste-kiang in the north west of china and the entered india around 2000B.C.

The culture : The missings are wordshipper of ‘Do:Nyi’(sun) ‘Po:lo’(moon). After a long sojourn (a temporary stay) in the plains, their belief and thoughts have been influenced largely by the teaching of Hinduism and mainsteam ideas of assamese culture, still they maintain performing their own beliefs and customs on different occasions. Among all the festivals ‘Ali – A:ye ligang’ is the most popular one which is based on agriculture. It can also be called as sowing festivals. For good harvest they celebrate this festivals. The literary meaning of ‘Ali-A:ye ligang’ stand for first sowing of roots and fruits in which ‘Ali’ stands food seeds ‘Ai:ye’ for fruits and ‘Ligang’ for sowing. Prayer dance and feast are integrat parts of festivals. On that day , the elders and visitors inrespective of age, sex and social status are served well with a delicious meal. After the feast, people starts the ‘gumrag so:man’ that help in the germination of seeds. Usually the youths takes the opportunity to lead and perform ‘Gumrag’ from house to house. The dance follows the rhythmical tunes of the beat of the drums and cymbals. But the most characteristics feature of the ‘Gumrag’ in ‘Ligang’ is the wearing of woven dresses of the participating youths reflecting their cultural self image and identity.

The women folk with their fine movement exact paddy transplanting and harvesting in their dance through the expressive drum beats of the young men.

Gumrag dance is accompanied by appropriate songs too. The celebration of ‘ Ali- Ai:ye ligang’ not only reflects the socio-cultural identity of the mising people, but also has a definite role in the culture.

The changes in Mising culture : In the past the date of celebration of ‘Ligang’ was not fixed. Because of the spread of education and touch with the modern civilization, the feeling of unity has come to the mind of the mising people. The decision to celebrate the ‘Ligang’ festival was taken in the year 1950. It was decided to be on the first Wednesday of the month of Fagun. In past, Ligang was not celebrated in stages. But the educated mising people brought it to halls, auditoriums both in town and villages. There was no competition in observing the festival. There was no question of hesitation but only a mass participating. Today, people have made themselves in groups either in block or panchayat level. They started organizing ligang celebration in grama panchayet level. This decreased the number of participation by the common persons in the society. Now a days, the ‘Ligang’ celebrations become a good business. In the past both men and women folk used to wear simple dresses made of cotton threads, but today, people started making shirts and makhelas putting different designers styles adopting from other as well. There are also a changes occurring in oini:tom according to the time and situation. New words, new lyrics, style have emerged in this oini:tom.

Presently, many things are changing with time. But we have to care of our culture, we should not make it a business, we know that loss of culture means loss of identity.

The Hoolock Gibbons

Hinshikha Borah

Assam! Regarded as the sentinel of northeast India, 25% of India's Floristic wealth is found in Assam. It is also home to several species of primates and it's considered our closed relatives species. A species that is considered our closed relatives –

The Western Hoolock Gibbon : The Hoolock Gibbon are the only ape species in India and are native to the Northeast of the country. Their populations are scattered across the rain forest of Manipur, Meghalaya, Mizoram, Nagaland and Assam being their last strong holds.

A large numbers of Hoolock Gibbons are thriving in the wildlife Sanctuary due to its continues connection to evergreen forest. They are natural seed dispersal and maintains the dynamic equilibrium of the rainforest ecosystem.

The Hoolocks are the second-largest of thee Gibbons after the Siamang. The males are black colored with remarkable white brows; white females have a grey brown fur, which is darker at the chest and neck. The name “Hoolock” is from a language of Assam. The young Hoolocks are born after a 1 month gestation. The life expectancy of thee Hoolocks gibbons in the wild are about 25 years and are monogamous animals. They are also known as white brown gibbons and are tail less. They have arms longer than their legs, elongated and hook-shaped.

The Hoolocks have a deep connection with assamese culture, finding place in the Assamese Culture, finding place in the assamese song and folklore and what makes them remarkable is that they have a thriving relationship with the village residents of Barekuri (Tinisukia).

There are much remains to be know about the hidden lives of the Hoolock gibbons Iron their distribution to their behavior. We have just scratched the surface so far. Collaborative action with the local communities, conservationist is the need, if we are to save the Hoolock gibbons and keeping it echoing through the forest canopies.

Orchids as a group of flowering plants exhibit wide range of habits and have specific macro climatic requirements for their growth, development and regeneration.

The Orchids of Assam

Swdwnsiri Narzary

In Assam as many as 293 species of orchids are reported which represent 44.39% of north east species and 24.42% of species occurring in India.

Orchids as a group of flowering plants exhibit wide range of habits and have specific macro climatic requirements for their growth, development and regeneration. Assam orchids show all the habits and growth forms found in orchidaceous taxa. Mostly they are epiphytes, goody era procure and Spean this sine are adapted to aquatic habitat where as vanilla pilfer and gale cola attissima are climbers. Orchids grow to their magnificent but in the evergreen and semi evergreen forest and to some extent in moist deciduous forest. Species belonging to genera Aeanthephipplum, Anoectochilus, Apostasies, Cologne, Dendrobium, Malarias, Robesonias, Eulophia, Vanilla, Zebrine, Gualala, Bulbophyllum, Geodorum, Erie, Cleanthes, etc are the commonly found orchids.

Women's Mental Health and Today's Society

Reeya Hazarika

In day-to-day life women face the common problems that is stress, anxiety, depression. This can be faced for many reasons because of society, family issues, problems in marriage life, domestic violence, sexual and physical abuse, menopause etc. Women are considered to be very strong who bear lot of pain within them but at the same time they too face lot of mental trauma.

Period mood swings are frequent and it leads to anxiety and stress. As a mother, as a wife, as a daughter, as a sister women have many responsibilities which they try to fulfil but society won't accept a woman as she is and never satisfied with a woman's work and it leads to impact in mental health of the woman. Woman wants to be independent. Society thinks that a woman should stay at home and take the responsibility of the kitchen only. And in some other cases always the women is being pointed, an example is, if after marriage a woman won't get pregnant or marriage properly won't

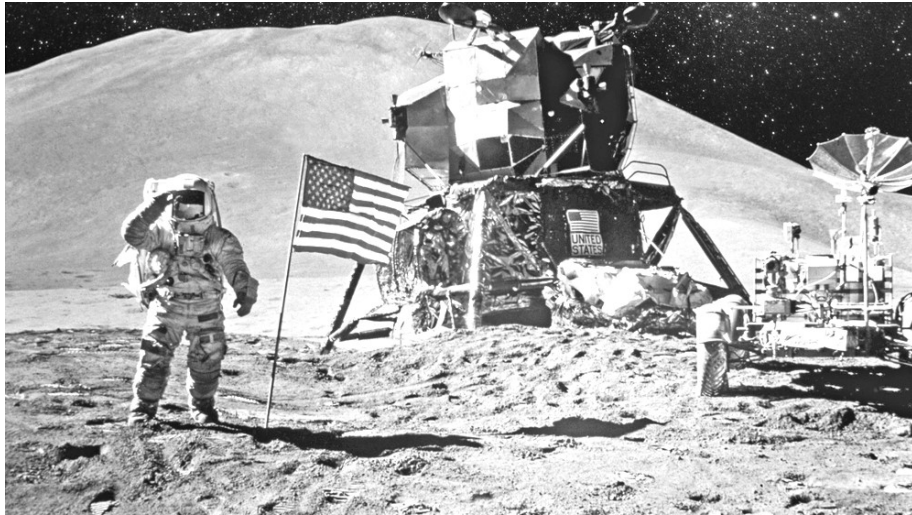
work between husband and wife than society as well as relatives pointed at the woman. Lots of negative talks are passed about the woman which disturbs the woman mental health and faces problems like anxiety, depression, and stress. Even the independent woman faces such problems in the work place where they are being physically harassed or abused by the other male workers of the office.

Even woman body shames woman. This is also a reason for some to have depression because they start hate themselves for not having a beautiful body for which others body shames them. Recently domestic violence is at the higher rate, women are being tortured by their husband for dowry or for some silly reasons, after facing these problems women mental health condition don't remain stable. Life is very difficult for everyone for both men and women. After lots of hard work and sacrifices, life gets better but the so-called society never stop judging a woman.

Women's day is celebrated on 8th March every year. We are in the 21st century now still women are not safe. They did not get what they deserved. Even there are many schemes and projects for women safety. Women are not safe even at their own living area; this is also a reason for mental disturbances. If someday women will understand women, society will support a woman than many of them will be free from anxiety and depression. Women too needed to be treated like men equally.

The Man to the Moon

Pardita Bonia

The Moon is Earth's only natural satellite. It is the 5th largest satellite in the solar system and the largest and most massive relative to its parent of earth comparable to the width of Australia. The Moon is planetary mass object with a differentiated rocky body, making it a satellite planet under the geographical definitions of the term and larger than all known dwarf planets of the solar system. It lacks only significance atmosphere, hydrosphere or magnetic field. Its surface gravity is about one sixth of Earth's at 0.1654g with Jupiter's moon to being the only satellite in the solar system known to have higher surface gravity and density. The moon orbits Earth at an average distance of 384,400km or about 30 times Earth's diameter. Its gravitation influence is the main driver of Earth's tides and very slowly lengthens Earth's day. The moon's orbit around Earth has a sidereal period of 27.3 days. During each syndic period of 39.5 days, the amount of visible surface illuminated by the sun varies from move up to 1009 resulting in lunar phases that

form the basis for the month of a lunar calendar. The moon is tidely locked to Earth, which means that the length of a full rotation of the moon on its own axis causes its same side to always face earth and the somewhat longer lunar day is the same as the syndic period. However, 59% of the total lunar surface can be seen from earth through cyclical shifts in perspective known as liberation.

Apollo 11 astronaut Neil Armstrong, the 1st person to set foot on the moon stands near the lunar module ‘Eagle’ in July, 1969. Apollo 11 was the American space craft that first landed humans on the moon. Commander Neil Armstrong and lunar module pilot Buzz Aldrin landed the Apollo 11 lunar module Eagle on July 20, 1969 at 20:17 UTC and Armstrong became the first person to step on to the moon’s surface for 6 hours and 39 minutes. Later on July 21 at 02:56 UTC Aldrin joined him 19 minutes later, and they spent about 2 and a quarter hours together exploring the site they had named Tranquillity Base upon landing. Armstrong and Aldrin collected 27.5 pounds (21.5KG) of lunar material to bring back to Earth as pilot Michael Collins flew the command module Columbia in lunar orbit and were on the moon’s surface for 21 hours, 36 minute before lifting off to region, Co-

lumbia. Apollo 11 was launched by a Saturn V rocket from Kennedy space center on Merritt Island, Florida on July 16 at 18:22 UTC and it was the fifth crewed mission of NASA’s Apollo program. The Apollo Spacecraft had three parts- a command module (CM) with a cabin for the three astronauts, the only part that returned to Earth; a service module (SM), which supported the command module with propulsion, electrical power, oxygen and water, and lunar module (LM) that had two stages a descent stage for landing on the moon and on ascent stage to place the astronauts back into lunar orbit. After being sent to the moon by the Saturn V third stage, the astronauts separated the spacecraft from it and travelled from three days until they entered lunar orbit.

Armstrong and Aldrin then moved into Eagle and landed in the sea of Tranquillity on July, 20. The astronauts used Eagle’s ascent stage to lift off from the lunar surface and region Collins in the command module. They manoeuvres that propelled Columbia out of the last of its 30 lunar orbits into a trajectory back to Earth. They returned to Earth and splashed down in the Pacific Ocean on July 24 after more than eight days in space. Armstrong’s first step into the lunar surface was broadcast in live TV to a worldwide audience. He described the even as “one step for man, one giant leap for mankind.” Apollo 11 effectively proved us victory in the space race to demonstrate space flight superiority. By fulfilling a national goal proposed in 1961 by President John F. Kennedy before this decade is out of landing a man on the moon and returning to the Earth.

Cyber Bullying

Mitali Sonowal

Cyber bullying or cyber harassment is a form of bullying as harassment using electric means. Cyber bullying and cyber harassment are also known as online bullying. It has become increasingly common, especially among teenagers, as the digital sphere has expanded and technology has advanced. Cyber bullying is when someone typically a teenager or bully harasses others on the internet and other digital media spaces, particularly on social media sites. Harmful bullying behaviour can include posting rumours, threats, sexual remarks, a victim's personal information or pejorative labels. Bullying or harassment can be identified by repeated behaviours and experiencing lower self-esteem, increased suicide ideation and various negative emotional responses including anxiety, frustration, anger or depression.

Awareness in the United States has risen in the 2010's, due in part to high profile cases. Several US states and other countries have passed laws to combat cyber bullying. Some others have suggested an uptick in cyber bullying during the COVID-19 pandemic when many youth and adults were quarantined at home and as a consequence, online bullying has increased. After then before the pandemic, internet trolling is a common form of bullying and also cyber stalking is another form of cyber bullying.

Power of Numbers

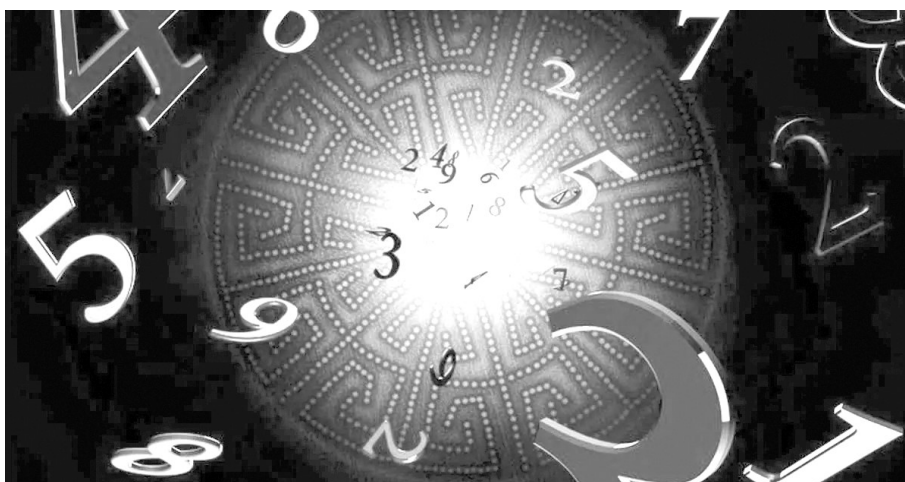
Puja Dutta

Guest faculty

Department of Mathematics

Numbers are one such invention of mankind. But I have often wondered what would it be if we didn't have numbers. If we didn't invent it at all, how different would the world be? Looking at my clock I see numbers. Hence if I didn't have numbers, will I be able to know time. When I say not knowing numbers, it means not able to understand the concept of 'value' and not being able to associate yourself to words like 'larger than' or 'smaller than'. Numbers are very useful in our lives as they are necessary when it comes to describing quantities of items, objects or other parameters. Even, one of the most important commodities we have and work about everyday, which is time, is recorded using numbers. It is therefore not an overstatement to say that numbers are actually an integral part of our daily lives.

Our lives start and are dictated by numbers. Blood pressure, Oxygen saturation, Pulse rate, Hemoglobin, numbers of platelets, numbers of all types of cells, amount of water in body, different enzymes, acids, etc. Our body is a blance of numbers. Any one number going here and there and our health goes out of gear. Life itself starts with these numbers.

FOLK DANCE OF ASSAM

MESMERISING EXPRESSIONS OF ASSAMESE CULTURE

Gloria Tanti

Folk dances in Assam are representative of its people and their lives just like any traditional art form. Assam is a beautiful mélange of several tribes and groups of people and therefore it has several folk dances.

1. Bihu dance: The bihu dance is indigenous folk dances from the Indian state of Assam related to the bihu festival and an important part of Assamese culture. Performed in a group, the bihu dancers are usually group young men and women and the dancing style is characterized by brisk steps and rapid hand movements. The girls look truly beautiful wearing a costume called “Chador mekhela” which is mainly made from silk. The boys attire comprises a dhoti and gamosa, a type of turban. They dance to the turns of various instruments, mainly the ‘Dhol’ and ‘Pepa’ which is a hornpipe. Bihu has

managed to create an impact at a global level which is something that we can all be proud of.

2. Jhumur dance: Another eminent dance form of Assam is jhumur, which is a popular dance form of the tea community. The name 'Jhumur' is arrived from the 'Jhumur' sound of the bells worn by the dancers around their ankles. This dance form is also known as 'Chah Baganar Jhumur nach' it is specially performed during harvest festivals.

3. Baguromba dance: Baguromba dance is a piece that is performed by the Bodo tribe of Assam, which is mainly performed by women at the Bwishagu. It is also called the 'Butterfly' dance, who dance to the tunes of various instruments such as the serja, vota, oeongwa etc. The women are dressed in their traditional vibrant clothing. The attire worn by dancers is known as dokhona.

4. Sattriya dance: Sattriya is one of the eight principal, Indian classical dances. The dancers perform to the turns of Assamese music called Borgeet. Sattriya depicts the stories of mythologies and the sessions learned from them in mainly three themes: Ramdari, Guru-vandana, and Geet – Abhinaya.

5. Ali – Ai – Ligang: Ali – ai – ligang a spring festivity associated with agriculture celebrated by the Mishing tribal people of Assam. On the occasion of the beginning of the Ahu paddy cultivation. The festival marks the onset of sowing seeds. The name of the festival is made up of three terms, Ali- legumes 'Ay' seed and 'Ligang' to sow. The festival begins on the first Wednesday of the phalguna the 12th month of the hindu calendar. In this festival a popular dance is performed by young Mising people which is known as Gumrag. This dance is performed by encircling the country and of the house of the villages. It is enthusiastically celebrated by both boys and girls, dressed in traditional clothing.

Environmental Justice

Suparna Aich

Environmental justice is the fair treatment and meaningful involvement of all people, regardless of race, color, national origin or income with respect to the development implementation and enforcement of environment, with all laws, regulations and policies.

Fair treatment means that no population bears a disproportionate share of negative environmental consequences resulting from industrial, municipal and commercial operations or from the execution of federal, state and local laws; regulations; and policies.

Meaningful involvement requires effective access to decisions makers for all and the ability in all communities to make informed decisions and take positive actions to produce environmental justice for them.

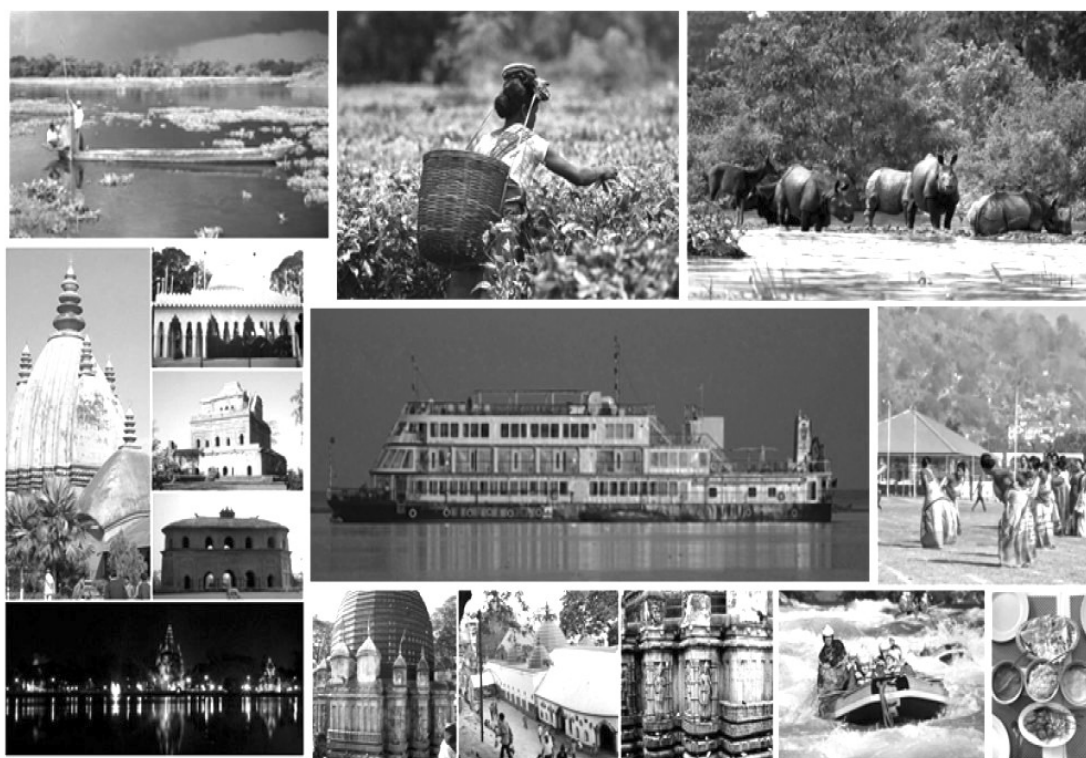
History of Tourism in Assam

Rimjhim Gogoi

Once this Northeastern state of India was Known as pragyotishpura, then Kamrupa. During Ahom rule, the land was called Axom, which foreigners pronounced “Assam”. Assam was ruled by many king from ancient times. In 1826, British took over Assam and made it a separate state. From ancient times, tourists have come to this land. The Chinese traveler Xuanzang visited Kamrupa during Bhaskarwarman in the 7th century.

In 1958, the Department of tourism was established. In 1962 an information office in kaziranga and in 1965 an information office opened in Sivasagar. In 1987 (during the seventy five year plan), the first ever tourism policy of Assam was notified and subsequently ATDC was formed with a paid up capital of 24 lakhs. In the same year, the state government declared tourism as industry.

From the beginning, ATDC created many tourist lodges, yatriniwas, parks and waysides amenities with brand name of ‘prashanti’. In 2009, a ‘tourist arrival cum reception center’ was opened in guwahati which is presently known as “Asom Paryatan Bhawan”. In 2012, ATDC started a luxury cruise, M.V. Mahabahu in a joint venture.

साहित्य, सिनेमा और समाज का अंतः सम्बंध

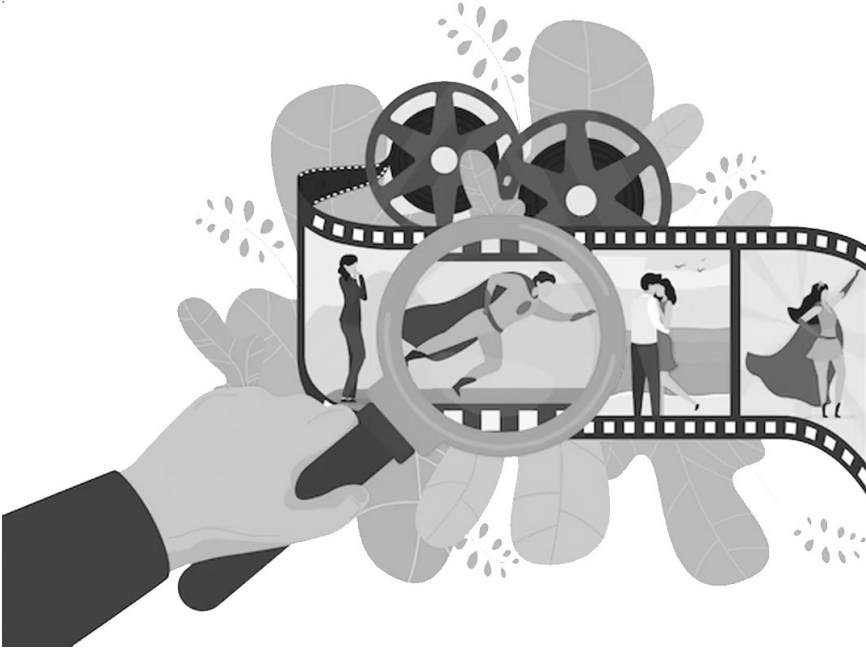
बरषा शङ्कीया

भूतपूर्व छात्रा

हिंदी विभाग

मनुष्य एक जिज्ञासु प्राणी है। अपनी इसी प्रवृत्ति के कारण अपनी आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए नये-नये चीजों का आविष्कार करते रहते हैं। चाहे अपनी मनोरंजन के लिए हो या अपनी प्रयोजनीयताओं को पूर्ण करने के लिए। इसे हम अपने पूर्व पुरुषों में भी पाये जाते हैं। मनुष्य अपनी इन्हीं आवश्यकताओं में गीत, संगीत, नृत्य, चित्रकला, साहित्य आदि के साथ 19 वीं शताब्दी में सबसे प्रमुख उपादान सिनेमा ने साहित्य तथा समाज दोनों में ही अपना प्रभाव विस्तार किया।

वर्तमान समय में सिनेमा समाज में विचार, सूचना, जागृति पैदा करनेवाला तथा समाज के हर पहलू जैसे: परम्परा, रीति-रिवाज, अच्छे-बुरे, धर्म-कर्म आदि सभी को प्रतिबिम्बित करनेवाला एक सशक्त माध्यम है। सिनेमा एक दृश्य-श्रव्य माध्यम है। सिनेमा देश और काल को परिवर्तित करने की शक्ति रखता है। जिस तरह साहित्य को समाज का दर्पण कहा जाता है, उसी तरह सिनेमा को भी समाज का आईना कहा जाता है। कहने का आशार्ज है कि साहित्य और सिनेमा दोनों ही अपना आधार समाज को बनाते हैं। दोनों ही समाज में घटित घटनाओं, सामाजिक गतिविधियों और क्रियाकलापों को प्रतिबिम्बित करते हुए समाज को

प्रभावित करते हैं। साथही इसका उद्देश्य लोगों को मनोरंजन करने के साथ ही समाज को विभिन्न समस्याओं, नकरात्मक धारणाओं, कु-प्रथाव रीति-रिवाजों पर व्यंग्यात्मक रूप से प्रहार करना तथा लोगों को सही-गलत काफ़रक़ बताना भी है।

भारत में सिनेमा की शुरुआत का श्रेय भारतीय फिल्म उद्योग के पितामह कहे जाने वाले धुंडीराज गोविन्द फाल्के यानी दादा साहेब फाल्के को कहा जाता है। इनके नाम पर ही हिंदी सिनेमा का सर्वश्रेष्ठ पुरस्कार 'दादा साहेब फाल्के' पुरस्कार भी दिया जाता है। उन्होंने 1912 में 'राजा हरिश्चंद्र' बनाकर भारत में सिनेमा जैसी कला का श्रीगणेश किया था। यह फिल्म 3 मई, 1913 को बंबई के 'कोरोनेशन सिनेमाघर' में प्रदर्शित हुई थी। यह आधुनिक युग, सभ्यता तथा अपने दौर का सबसे अद्भुत चमत्कार थी। यह एक मुक सिनेमा था। इसके पश्चात 14 मार्च, 1931 को इस चमत्कार के साथ एक प्रभावशाली तत्व का समावेश हुआ वह था ध्वनि का प्रयोग। 1931 में पहली बोलती सिनेमा आयी आर्देशिरइरानी की 'आलम आरा'। इसने सिनेमा जगत में तहलका मचा दिया। 'आलम आरा' के माध्यम से ही लोगों को अधिक सम्मोहित करने वाले नाच-गानों का प्रवेश भी फिल्म जगत में हुआ।

साहित्य और सिनेमा की बात की जाए तो दोनों का संबंध काफी पुराना है। सिनेमा अपने जन्मकाल से ही साहित्य पर निर्भर रहा है। साहित्य के प्रारम्भ से ही हम देखते हैं कि साहित्यकार अपने समय की घटनाओं को, समाज व्यवस्था को, लोगों के धारणा सोच-विचार आदि को अपनी कला के माध्यम से साहित्य में ढालता है। साहित्य अतीत, वर्तमान और भविष्य तीनों कालों को अपने में बांधे रखता है। सिनेमा अपना विषय साहित्य और समाज से लेने के कारण मनुष्य की जिंदगी से हर तरह से हमें रू-ब-रू कराता है। यह मनुष्य की जीवन के हर पहलू, यहाँ तक की वर्जित क्षेत्रों को भी प्रस्तुत करता है। समाज की उन घटनाओं को सिनेमा उजागर करता है, जिस तरफ किसी ने गंभीरता से ध्यान नहीं दिया जैसे-आदिवासी समाज, दलित समाज, स्त्री अधिकार,

अल्पसंख्यक समाज मनुष्य होने के बाद भी समाज से उपेक्षित रहनेवाले किन्नर समाज, भविष्य की कल्पना, शिक्षा की आवश्यकता, मनुष्य के समाजोन्मुख सोच-विचार आदि। इन पर साहित्य और सिनेमा में जोरदार विमर्श किया गया है। इन विषयों को इनके माध्यम से समाज के हर क्षेत्र तक पहुंचाने का काम किया गया है। हालांकि सिनेमा ने इसे अधिक आकर्षित रूप में प्रस्तुत करके लोगों को प्रभावित करने का काम किया है। क्योंकि साहित्य एक शाब्दिक कला है तो वहीं सिनेमा एक दृश्य-श्रव्य कला है, जिस कारण सिनेमा लोगों को सबसे अधिक प्रभावित करने के साथ ही लोगों से जुड़ भी पाता है। साहित्य केवल शिक्षित समाज तक ही सीमित है, जबकि सिनेमा समाज के हर वर्ग हर उम्र के लोगों से जुड़ता है।

यदि हम सिनेमा के शुरुआती दौर को देखें तो पाते हैं कि इसकी शुरुआत पौराणिक साहित्य के सिनेमाई रूपांतरण से हुई है। जैसे: 'सत्य हरिश्चंद्र', 'भक्त प्रह्लाद', 'लंकादहन', 'कालिया मर्दन' इत्यादि। इसके बाद के सिनेमा को देखें तो 'अछूतकन्या'; 'किसान कन्या' जैसे सामाजिक विषयों पर बनी फिल्में उल्लेखनीय है। समाज में घटित घटनाओं, रुढ़ि-परम्परा जैसे छुआछुत, बाल-विवाह, सती प्रथा, पर्दा प्रथा आदि पर साहित्यकार साहित्य लिखने लगे। समाज के हित के लिए साहित्यकारों ने कलम को अपना

हथियार बनाया। स्वतंत्रता के पहले और बाद में भी साहित्यकार समाज की घटनाओं पर लिखते रहे। सिनेमा में भी समाज और साहित्य को आधार बनाया जाता रहा। किसानों की समस्या पर तथा समाज के दलित-शोषित वर्ग की समस्याओं पर उपन्यास सम्राट प्रेमचंद ने गंभीरता से कलम चलायी और उनकी रचनाओं पर फिल्म निर्माताओं ने गहरी दिलचस्पी के साथ कई अच्छी-अच्छी फिल्में भी बनायी। प्रेमचंद साहित्य पर बनी कुछ प्रमुख फिल्में हैं- 'शतरंज के खिलाड़ी'; 'गबन'; 'गोदान'; 'सेवासदन'; इत्यादि। इन फिल्मों में समाज की विभिन्न समस्याओं को चित्रित किया गया है। साहित्य ने सिनेमा को सफल होने तथा आगे बढ़ने में काफी सहायता की है।

समाज में व्याप्त कुरीतियों एवं कुप्रथाओं जैसे विधवा विवाह, बाल-विवाह, वैश्यावृत्ति, सती प्रथा, पर्दा आदि पर भी सिनेमा बनाया गया। इस संदर्भ में हम बी.शांताराम की 1937 में आयी फिल्म 'दुनिया न माने' को देख सकते हैं, जो अपने सामाजिक सरोकारों के लिए चर्चित है। यह फिल्म सामाजिक रुढ़ियों के विरुद्ध प्रतिकार दर्ज करने वाली फिल्म थी। इसमें बेमेल विवाह को आधार बनाया गया है। इसी तरह से 'दो आँखें बारह हाथ' में एक संदेश दिया गया कि सजायफ्ता मुजरिमों के चरित्र में भी बदलाव लाया जा सकता है। हालांकि इन सब विषयों पर साहित्य भी प्रकाश डालता रहा है, लेकिन साहित्य केवल पढ़े-लिखे लोगों तक ही सीमित रहता है। उसका प्रभाव एक वृहत जन समुदाय पर नहीं पड़ता। जबकि सिनेमा का प्रभाव क्षेत्र साहित्य की तुलना में बहुत व्यापक है।

इसके साथ ही हम देखते हैं, कि देश की आजादी के पहले और बाद में हुए आंदोलन, परिवेश-परिस्थिति, समाज-व्यवस्था, राजनीति, देश विभाजन के मुद्दों पर भी साहित्य लिखा गया, सिनेमा बनाया गया। जैसे- देश विभाजन की पृष्ठभूमि पर आधारित भीष्म साहनी के प्रसिद्ध उपन्यास 'तमस' पर उसी नाम से फिल्म बनायी गयी। राजनीति को आधार बनाकर भी अनेक फिल्म बनायी गयी। जैसे- 'सत्याग्रह', 'आरक्षण', 'राजनीति' आदि। आदिवासी समाज की समस्याओं पर भी फिल्में बनने लगी हैं। इस संदर्भ में फिल्म निर्माता तथा निर्देशक

बीजू टोप्पो का नाम लिया जा सकता है। उन्होंने आदिवासी समाज को केंद्र में रखकर 'कोड़ाराजी', 'सोना गही पिंजरा' जैसी डॉक्यूमेंट्री फिल्में बनायी हैं। इन फिल्मों में उन्होंने आदिवासी समाज, परिवेश, रीति-रिवाज आदि को बहुत स्वाभाविक ढंग से दिखाया है। इसी तरह से, हमेशा से ही समाज में उपेक्षित घृणीत तथा हेय दृष्टि से देखे जाने वाले किन्नर समाज पर भी यथार्थवादी फिल्में बनने लगीं। योगेश भारद्वाज का 'शबनम मौसी', महेश भट्ट निर्देशित 'तमन्ना' आदि फिल्में किन्नर समाज में घटित वास्तविक घटनाओं पर आधारित चर्चित फिल्में हैं। फिल्मों की वजह से ही आज के समाज में किन्नरों की समस्याओं को समझा जाने लगा है, फिर भी किन्नरों के संदर्भ में लोगों की मानसिकता में पर्याप्त सुधार अभी उपेक्षित है।

हम आदिकाल से ही देखते आये हैं कि समाज जिस तरह का होता है उसी तरह का विश्लेषण साहित्यकार अपने साहित्य में करता है और सिनेमा का निर्माण निर्देशक उसी तरह से करता है। इसी वजह से किसी भी कलामाध्यम की प्रभावविष्णुता व प्रासंगिकता बनी रहती है। लेकिन वर्तमान समय में वै श्रुतिकरण का प्रभाव सिनेमा पर भी पड़ने लगा है। इसी कारण सिनेमा बाजारवाद की समस्या से ग्रसित हो गया है। जहाँ सिनेमा पहले जनजागरण का एक सशक्त माध्यम हुआ करता था आजके व पैसा कमाने का माध्यम बन गया है। अब समाज पर नकारात्मक प्रभाव भी पड़ने लगा है, क्योंकि उसकी विषय-वस्तु में वह क्षमता नहीं है जो समाज सुधार का पाठ पढ़ा सके।

बहरहाल सिनेमा एक ऐसी विधा है, जो समाज और परिवेश को बदलने में महत्वपूर्ण भूमिका निभाती है। हालांकि समय के साथ विषय में बदलाव जरूर आया है। फिर भी कुछ निर्माता निर्देशक ऐसे भी हैं जो परम्परागत तथा समाज और साहित्य आधारित सिनेमा का निर्माण कर रहे हैं। जिससे साहित्य, समाज और सिनेमा इनती में एक अंत-सम्बंध बना हुआ है। आखिर साहित्य और सिनेमा समाज का ही उपज जो हैं।

देश की आत्मा है हिन्दी

स्तुतिपत्रा मिलि

एक भाषा के रूप में हिन्दी न सिर्फ भारत की पहचान है बल्कि यह हमारे जीवन मूल्यों, संस्कृति एवं संस्कारी की सच्ची संवाहक, सप्रेषक और परिचायक भी है। बहुत सरल, सहज और सुगम भाषा होने के साथ हिन्दी विश्व की संभवतः सबसे वैज्ञानिक भाषा है जिसे दुनिया भर में समझने, बोलने और चाहने वाले लोग बहुत बड़ी संख्या में मौजूद हैं जो हमारे पारस्परिक ज्ञान, प्राचीन सभ्यता और आधुनिक प्रगति के बीच एक सेतु भी हैं। हिन्दी भारत संघ की राजभाषा होने के साथ ही व्यापक राज्यों और तीन संघ शासित राज्य भी प्रमुख राजभाषा है। संविधान की आठवी अनुसूची में शामिल अन्य इक्कीस भाषाओं के साथ हिन्दी का एक विशेष स्थान है।

देश में तकनीकी और आर्थिक समृद्धि के साथ-साथ अंग्रेजो पूरे देश पर हावी होती जा रही हैं। हिन्दी वेश की राजभाषा होने के बावजूद आज हर जगह अंग्रेजी का वर्चस्व कायम है। हिन्दी जानने हूँ भी लोग हिन्दी में बोलने, चढ़ने या काम करने में हिचकिचाने लगे हैं। इसलिए सरकार का प्रयास है कि हिन्दी के प्रचलन के लिए माहौल तैयार की जा सके।

राजभाषा हिन्दी के विकास के लिए खासतौर से राजभाषा विभाग का गठन किया गया है। भारत सरकार का राजभाषा विभाग इस दिशा में प्रयास रहे हैं कि केन्द्र सरकार के अधीन कार्यालयों में अधिक कार्य हिन्दी में हो। इसी कड़ी में राजभाषा विभाग द्वारा प्रत्येक वर्ष १४ सितम्बर को हिन्दी दिवस समारोह का आयोजन किया जाता है। १४ सितम्बर, १९४९ का दिन स्वतंत्र भारत के इतिहास में बहुत महत्वपूर्ण है। इसी दिन संविधान सभा ने हिन्दी को संघ की राजभाषा के रूप में स्वीकार किया था। इस निर्णय को महत्व देने के लिए और हिन्दी के उपयोग प्रचलित करने के लिए साल १९४९ के उपशेन हर साल १४ सितम्बर को हिन्दी दिवस मनाया जाता है।

प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदी ने सभी देशवासियों को हिन्दी दिवस के अवसर पर बधाई दिया है। हिन्दी दिवस के मौके पर राजभाषा विभाग द्वारा सी-डैक के सहयोग से तैयार किये गये लेकिन इंडियन लौग्वेज विद आर्टिफिशियल इंटेलि जेंस (लीला) के मोबाइल ऐपका लोकार्पण भी किया गया। इस ऐप से देश भर में विभिन्न भाषाओं के माध्यम से जुन साभान्य को हिन्दी सीखने में सुविधा और सरलता होती तथा हिन्दी भाषा को समझना सीखना तथा कार्य करना संभव हो सकेगा, हिन्दी दिवस के अवसर पर सरकारी विभागों में हिन्दी की प्रतियोगिताएँ भी आयोजित की जाती हैं। साथ ही हिन्दी प्रोसाहन सप्ताह का आयोजन किया जाता है। सरकार द्वारा हिन्दी में अच्छे कार्य के लिए राजभाषा कीर्ति पुरस्कार योजना के अंतर्गत शील्ड प्रदान की जाती है। हिन्दी में लेखन के लिए राजभाषा गौरव पुरस्कार का प्रावधान है।

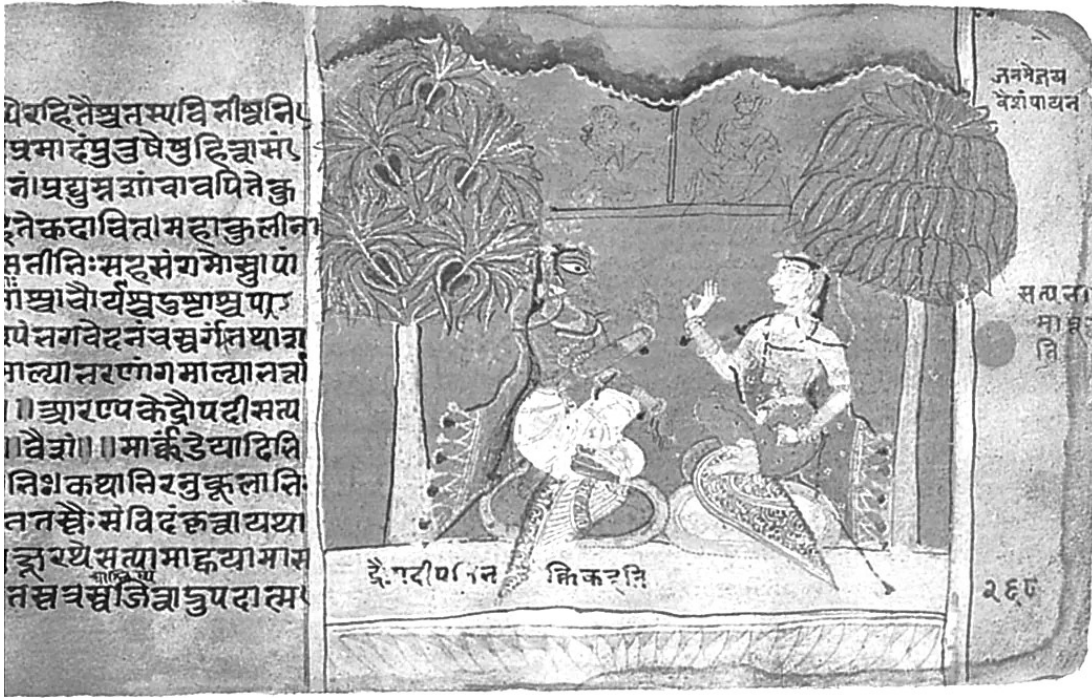
केन्द्र सरकार के कार्यालयों में हिन्दी का अधिकाधिक उपयोग सुनिश्चित करने हेतु भारत सरकार के राजभाषा विभाग द्वारा उठाए गए कदमों के परिणाम स्वरूप कंप्यूटर पर हिन्दी में कार्य करना अधिक आसान एवं सुविधाजनक हो गया है। देश की स्वतंत्रता से लेकर हिन्दी ने कई महत्वपूर्ण उपलब्धियाँ प्राप्त की हैं। भारत सरकार द्वारा विकास योसनाओं तथा नागरिक सेवाएँ प्रदान करने में हिन्दी के प्रयोग को बढ़ा ना दिया जा रहा

है। हिन्दी तथा प्रातीय भाषाओं के माध्यम से हम बेहतर सुविधाएँ लोगों तक पहुँचा सकते हैं। इसके साथ ही विदेश मंत्रालय द्वारा विश्व हिन्दी सम्मेलन और अन्य अंतराष्ट्रीय सम्मेलनों के माध्यम से हिन्दी को अंतराष्ट्रीय सम्मेलनों के माध्यम से हिन्दी को अंतराष्ट्रीय स्तर पर लोकप्रिय बनाने का कार्य किया जा रहा है।

भारतीय बिचार और संस्कृति का वाहक होने का श्रेय हिन्दी को ही जाता है। आज संयुक्त राष्ट्र जैसी संस्थाओं में भी हिन्दी की गूँण सुनाई देने लगी है। पिछले वर्ष सितम्बर माह में हमारे प्रधानमंत्री द्वारा संयुक्त राष्ट्र महासभा में हिन्दी में ही अभिभाषण दिया गया था। विश्व हिन्दी सचिवालय विदेशों में हिन्दी का प्रचार-प्रसार करने और संयुक्त राष्ट्र में हिन्दी को अधिकारिक भाषा बनाने के लिए कार्यरत है।

भाषा वही जीवित रहती है जिसका प्रयोग जगत करती है। भारत में लोगों के बीच संवाद का सबसे बेहतर माध्यम हिन्दी है। इसीलिए इसको एक दुसरे में प्रचारित करना चाहिए। इस कारण हिन्दी दिवस के दिन उन सभी से निवेदन किया जाता है कि वे अपने बोलचाल की भाषा में भी हिन्दी का ही उपयोग करें। हिन्दी भाषा के प्रसार से पूरे देश में एकता की भावना और मजबूत होगी।

भारतीय प्राचीन ग्रन्थ के प्रभाव

जानमणि चुतीया

ग्रन्थ में होती
नई खोज
ग्रन्थ से मिलती
नई सीच

अच्छी पुस्तके, ग्रन्थ जीवन देव प्रतिमाए हैं। उनकी आराधना से टक्काल प्रकाश और उल्लास मिलता है और भारतीय प्राचीन ग्रन्थ से भी जीवन की एक निर्भीक और श्वास्वन्त उल्लास की उपलब्धि होता है। भारतीय प्राचीन ग्रन्थ ही भारतीय समाज व्यवस्था का मूल आधार हैं। गीता, महाभारत, वेद, पुराण, रामायण से लेकर आयुर्वेद योग के ग्रन्थ तक सभी ग्रन्थ की प्रभाव भारतीय समाज में बिद्यमान हैं। भारत की हर घर घर में गीता का प्रवचन, महाभारत के सार के बारे में आलोचना तथा आलोकपात किया जाता है। शिशु से लेकर बृद्ध तक सभी इन ग्रन्थ के प्रभाव से मुक्त नहीं हैं। भारतीय प्राचीन ग्रन्थ से हमें जीवन की अमूल्य शिक्षा मिलते हैं। राजनीति से लेकर समाजनीति, शिक्षा से लेकर गृहस्थी, चिकित्सा से लेकर धर्म इन सभी बिषय पर ज्ञान देते हैं। मेघदुत, अभिज्ञान शकुन्तलाम जैसे ग्रन्थ के द्वारा हमे प्रेम की महानता के बारे में ज्ञान प्राप्त होता है। आज भी विरल प्रेम की साक्षी बनकर दो ग्रन्थ हमें आनन्दित करते हैं।

भारतीय प्राचीन ग्रन्थ के प्रभाव अनस्वीकार्य है। इन सारे ग्रन्थ की अध्ययन और इसकी महान बाणीयों की असल जिदंगी में प्रयोग अति प्रासंगिक हो गया है। आज की साम्प्रतिक समाज में हत्या, शीषण, धर्षण जैसे अपराध बढ़ती जा रही। नये पिढ़ी की भी

अपनी संस्कृति को छोड़कर पाश्चात्य की तरफ आकर्षित होता होआ दिख रहे हैं। इसलिए नव प्रजन्म की अपनी गौरवज्जल सभ्यता संस्कृति को जानने के लिए भारतीय प्राचीन ग्रन्थ को पढ़ाई करना अति आवश्यक हैं। महाभारत, रामायण से हमें जो दुष्ट की दमन करते हुए शान्त्र की पालन करने की रीति दिखाई गई है वो सदा प्रासंगिक हैं। महाभारत रामायण के नारी पात्र से भी हमें सदा प्रेरणा मिलती हैं।

भारतीय प्राचीन ग्रन्थ के प्रभाव केवल मात्र भारतीय पर ही पड़ा है ऐसी बाव नहीं है आमेरिका के राष्ट्रपति बराक ओबामा ने अपनी पुस्तक द प्रॉमिस्ड लैंड मे महाभारत और राहायण के बारे में बताया हैं। हैरिसन नामक विदेशी जब भारत में पंडित रविशंकर से सितार सीमने के लिए आटी तब वो भी भारत की समाज जीवन पर आसकत होकर भारत में रह गये। स्टार वासे के निमार्ता ने अपने स्वयं का महाकाव्य बनाटे समय जिन सब ग्रन्थ से प्रभावित हुई उनमें से महाभारत अन्यतम हैं।

योग शास्त्र के समुह ग्रन्थ के प्रभाव आज सारे विश्व में परिलक्षित होते हैं। २१ जुन की विश्व में योग दिवस भी मनाया जाता हैं। वेद उपनिषद से लेकर पुराण तक अर्थशास्त्र से लेकर मनुसंहिता तक सभी ने समाज में अपना प्रभाव दर्शाया हैं। भारतीय आयुर्वेद के ग्रन्थ आज भी पूरे विश्व की एक नये चिकित्सा प्रद्धति के बारे में चिन्तण की खोज देते हैं।

गीता के द्वारा मनुष्य को सदा सद उपदेश प्राप्त हुआ हैं। श्रीकृष्ण ने अर्जुन को गीता में कहा था निष्काम भाव से कर्म करते हुए फल की इच्छा नहीं करनी चाहिए।

“कर्मव्योवाधिकारस्ते मा फलेषु कदायत
मा कर्मफलहेषुर्भू मा ते सङ्गोस्तकर्मणः”।

अतह हम कह सकते हैं कि भारत के प्राचीन ग्रन्थ के समाज में सदा ही एक योगान्मक प्रभाव है जो समाज की सुन्दर से सुन्दरतम बना सकते हैं।

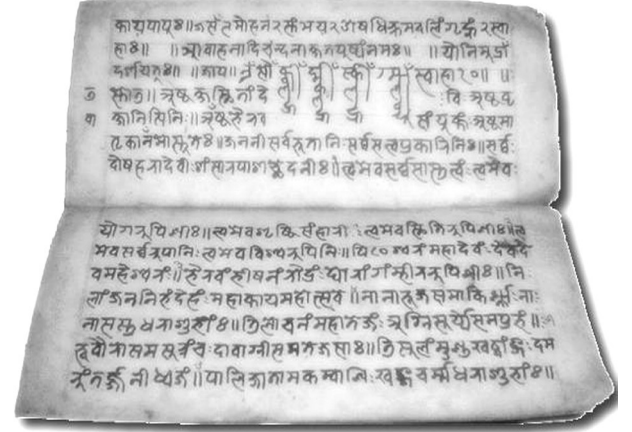
प्राचीन राह से नव्य चोज ढीठना है।

ज्ञान हमेशा प्रभाव चोड़ता है।।

रेडिएन्ट गर्गे

शिक्षा के अंग है प्राचीन ग्रन्थ

प्राचीन ग्रन्थ बर्तमान समय मे शिक्षा के महत्वपूर्ण अंग बन गये है। देश-दुनिया मे आज जितनी भी समस्याएँ हैं उनके समाधान हमारे प्राचीन ग्रन्थ में मौजूद हैं। बात चाहे रामायण की हो या महाभारत की, उपनिषद की हो या वेदी की हमारे सभी ग्रन्थो शास्त्रो में अनंत ज्ञान है। ये आज भी प्रासंगिक है।

प्राचीन ग्रन्थ में जी नैतिकता का ज्ञान है वो आज की शिक्षा व्यवस्था में सम्मिलित करने से देश के युवा न सिर्फ भारतीय ग्रन्थ के बारे में जानेंगे अपितु वास्तविक उदाहरणों के जरिए अपने व्यावहारिक जीवन में भी उसे करने में सफल होंगे। एक और महाभारत के पाठ हमें प्रवचन, राजनीति, भाई भाई के सम्पर्क आदि का सम्पर्क आदि का परिचय कराना है ते वही रामायण हमें जीवन में नैतिकता और आध्यात्मिकता के मुल्यों का महत्व से परिचित करता हैं। आयुर्वेद हमें मानसिक और शारीरिक स्वास्थ्य में सुधार लाने के लिए प्रेरित करता हैं।

प्राचीन ग्रन्थो को शिक्षा प्रणाली में सम्मिलित करने से देश के युवा वास्तविक उदाहरण के अपने व्यावहारिक जीवन मे भी उन्हे लागु करने में सफल होंगे। एक और जहा महाभारत के पाठ हमें प्रवचन एवं जीवन युद्ध के बारे में बताता है उसी और गीता हमें उस युद्ध जितने की कोशल को समझाता है।

वर्तमान समय में पाठ्यपुस्तक में प्राचीन ग्रन्थ के कुछ विषय सन्निविष्ट कर दिया गया है जिससे हमारी व्यावहारिक, नैतिक और आध्यात्मिक ज्ञान प्राप्त होता है। पाठ्यपुस्तक में प्राचीन ग्रन्थ की सन्निविष्ट करने से विद्यार्थी की प्राचीन समाज व्यवस्था एवं भारत के समृद्धिशाली सभ्यता, संस्कृति की पहचान होती हैं।

प्राचीन ग्रन्थ ही है जो हमारे नये पिढ़ी को नैतिक ज्ञान देकर एक अनुशासनमूलक और समाज के प्रति दायबद्ध नागरिक बना सकते हैं। इसलिए हमें प्राचीन ग्रन्थ को शिक्षा प्रणाली में सन्निविष्ट करना चाहिए और हमारे युवा पिढ़ी को अन्धकार से निकालकर ज्योतिमयी पथ दिखाकर समाज, देश, जाति के कल्याण के लिए प्रीसाहन करना चाहिए। समाज को आशा की पूर्णता देते हुए हमारे युवा की होना होगा देश का सेवक, साधक, कर्णधार सबकुछ।

गीता का मानव जीवन में प्रभाव

चैयदा तनवी आजमी

भारतीय संस्कृति में गीता का स्थान सर्वोच्च हैं। “गीता को यु ही नहीं कहते माता समान,” भारतीय साधु सन्यासिनी के अन्तरतम में वीणा की झंकार की तरह गीता के श्लोक संस्कृत होते हैं। कथा-प्रवचनो से लेकर घर-घर तक जीवन-सुधार परक उपदेश, नीति-नियमों का जो भी ज्ञान दिया जाता है, उसमें गीता का प्रकाश कही न कही अवश्य पड़ता है। धरती पर शायद ही ऐसा कोई स्थान हो, जो गीता के प्रभाव से मुक्त हो। भारत भूमि तो उसके स्पर्श से धन्य हो गई हैं।

गीता की धर्म-आध्यात्म समझाने वाला अलीन काव्य कहा जा सकता है। सभी शास्त्री का सार एक जगह कही यदि इकट्ठा मिलता हो, तो वह जगह है गीता। गीता रूपी ज्ञान-गंदोत्रो में स्नान कर अज्ञानी सदज्ञान को प्राप्त करता है। पापी पाप-ताप से मुक्त होकर संसार सागर को पार कर जाता है।

गीता को मा भी कहा गया है। यह इसलिए कि जिस प्रकार माँ अपने बच्ची को प्यार दुलार देती और सुधार करते हुए महानता के शिखर पर आरुहण होने का रास्ता दिखाती है, उसी तरह गीता भी अपना गान करने वाले भक्ती को सुशीतल शान्ति प्रदान करती है। यह मनुष्यो को सदशिक्षा देती और नर से नारायण बनने के राह पर अग्रसर होने की प्रेरणा प्रदान करती है। गीता का गान करते करते मनुष्य उस भावलीक में प्रवेश कर जाता है, जहाँ उसे अलौकिक ज्ञान-प्रकाश, अपरिमित आनन्द प्राप्त है। हो भी न कैसे? एक गीता का गान ही अपने आप में इतना सक्षम है कि इसी पाने के बाद और कुछ पाने की जरूरत हो नहीं पड़ती क्योंकि यह स्वयं भगवान श्रीकृष्ण के मुख-कमल से ही निःसृत हुई है। कह भी गया है-

गीता सुगीता कर्तव्या किमव्यैः
शास्त्रविरतरेः

पद्मना भस्य मुखपद्माद्वि निःसृतः ॥

गीता का जितना स्वाध्याय किया जाय उतने ही जीवन की महान बनाने के नए-नए सुत्र हाथ लगते हैं। मनुष्य की सम्पूर्ण बनाने के लिए जो भी तवृ आवश्यक है वह सब गीता में है। भगवान श्रीकृष्ण ने उस महान ज्ञान-तवृ रूपी वृध को उपनिषद् रूपी गायों से दोहन करके निकाला है, जिसे गीतामृत कहा गया है-

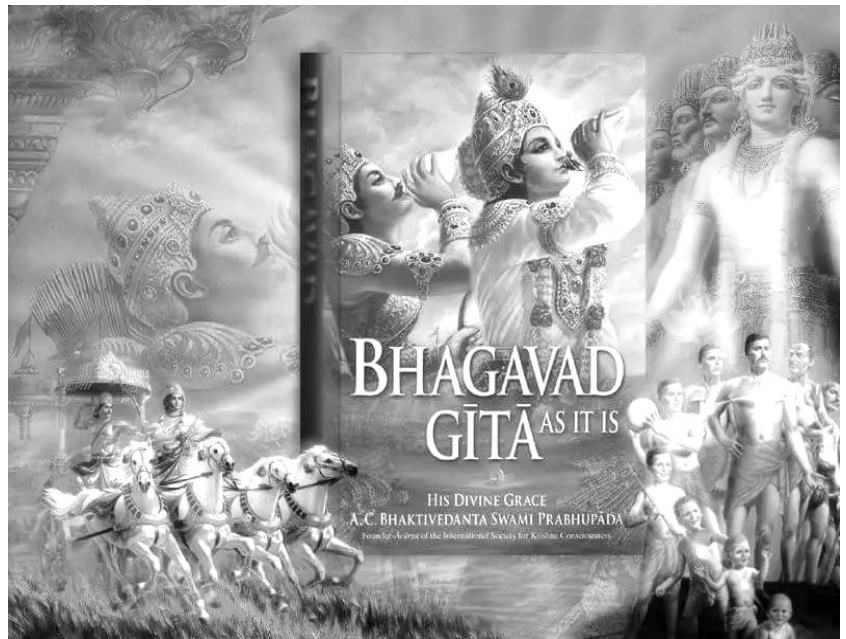
सर्वोपनिषदी गावी दोग्धा
गोपालनन्दनः पार्थो वत्सः

सुधीर्भोक्ता दुग्धं गीतामृतं महत् ॥

गीता सभी प्रकार की समस्याओं का समाधान कर सभी दुःखों की हरने वाली कामधेनु जैसी है। संत विनीवा भावे कहते

गीता का जितना स्वाध्याय किया जाय
उतने ही जीवन की महान बनाने के नए-
नए सुत्र हाथ लगते हैं। मनुष्य की सम्पूर्ण
बनाने के लिए जो भी तवृ आवश्यक है
वह सब गीता में है।

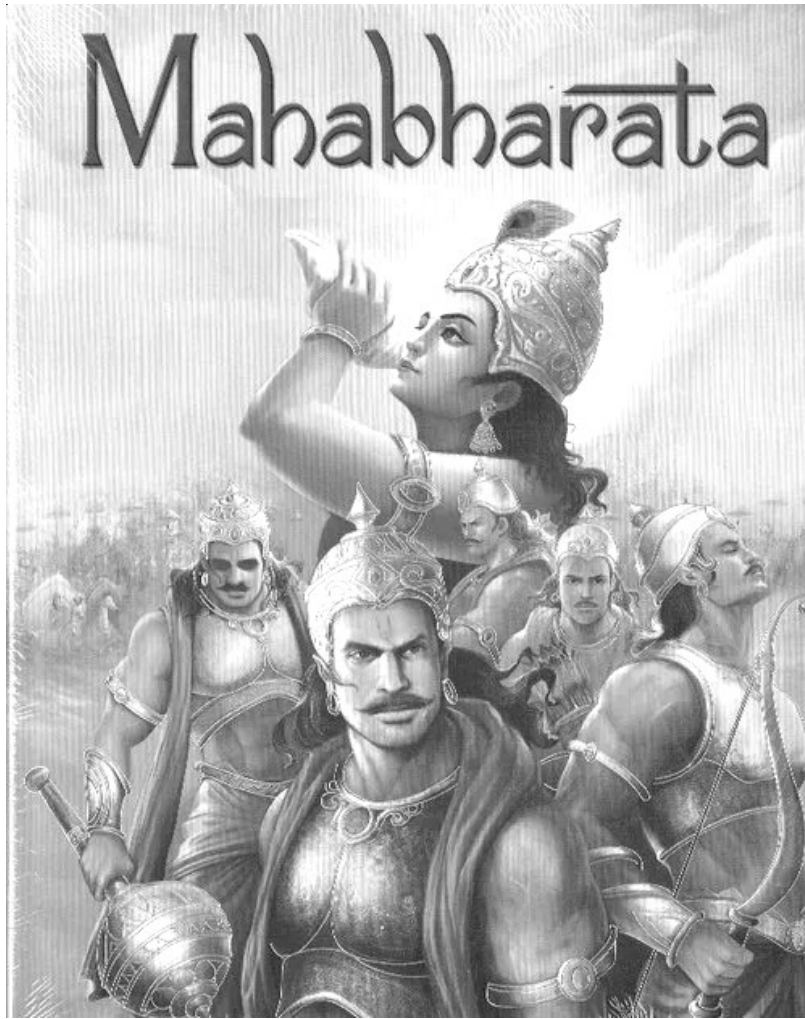

थे हर कवृ, हर दुःख के लिए गीता की शरण जाओ। महात्मा गाँधी कहते थे- जव मुझे समस्याएं सताती हैं, तो मैं गीता माता की गोद में चला जाता हूँ। जहाँ मुझे सारी समस्याओं का समाधान मिल जाते हैं।

इस प्रकार गीता हिन्दु ही नहीं, अन्यान्य संप्रदाय के लिए भी माता के समान है, जो अपनी शरण में आए हुए हर पुत्र की समस्याओं का समाधान करती ही। माता सर्वोपरि होती है गुरु से भी ऊपर। इसी कारण शपथ भी ली जाती है तो गीता के ऊपर हाथ रखकर। आदालत के लिए सदग्रन्थों की कमी नहीं है, पर गीता तो गीता है, वह माता है, सबको माता। वहन कोई शास्त्र हैं, न ग्रन्थ है। वह तो सबको छाया देने वाली, ज्ञान का प्रकाश देने वाली माता हैं।

महाभारत के सार

रूमी पाये

“जलता हुआ प्रतिशोध है
यह द्रौपदी का क्रोध है
यह भीष्म की सौगंध है
अर्जुन के हृदय का दंड़ है....।

महाभारत भारत का एक प्रमुख काव्य ग्रंथ है, जो स्मृति के इतिहास वर्ग में आता है (इसे भारत भी कहा जाता है) यह काव्यग्रंथ भारत का अनुपम धार्मिक पौराणिक, ऐतिहासिक और दार्शनिक ग्रंथ है। विश्व का सबसे लम्बा यह साहित्यिक ग्रंथ और महाकाव्य, हिन्दु धर्म के मुख्य ग्रंथों में से एक है (इस ग्रंथ में रहने वाले ज्ञान की देखकर उसे पंचम वेद भी

■■■■■■■■■■

श्रीकृष्ण के द्वारा
अजूर्न को दिये
गये नीति-प्रवचन
अमूल्य है। द्रीपदी
से वस्त्रहरण से
लेकर भीष्म
प्रतिज्ञा,
अभिमन्यु के
चक्रवेहु मे मृत्यु
ये सभी दृश्य
जनमानस में
अपना छाप छोड़
गया है।

■■■■■■■■■■

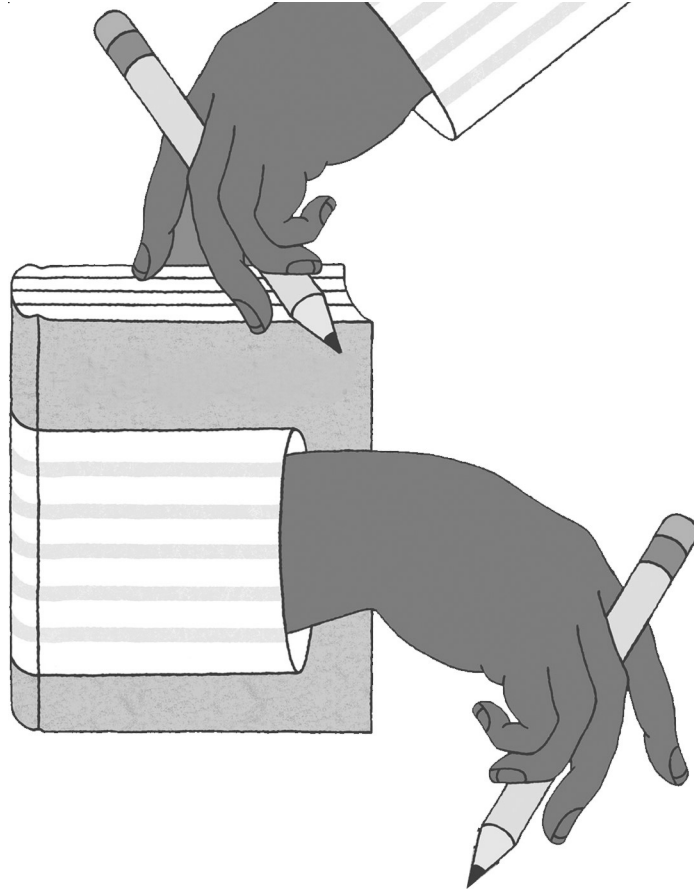
कहा जाता है) यद्यपि इसे साहित्य की सबसे अनुपम कृतियों में से एक माना जाता है। यव्यह कृति प्राचीन भारत के इतिहास की एक गाथा है। इसी में हिन्दु धर्म का पवित्रतम ग्रंथ भगवद्गीता सम्मिलित है। पुरे महाभारत में लगभग ११०,००० श्लोक है, जो युनानी के इतियत और औजिसी से परिणाम में दस गुणा अधिक है। परंपरागत रूप से महाभारत की रचना का श्रेय वेदव्यास की दिया गया है। महाभारत की श्लोक को शायद तीसरी शताब्दी ईसा पूर्व और तोसवी शताब्दी के बीच संकलित किया गया था।

महाभारत का युद्ध कौरव और पाण्डव के बीच हुआ था। महाभारत की कथा में द्वापर युग में भाइयों के मध्य सम्पत्ति के लिए लड़ा गया युद्ध था। एक और धृतराष्ट्र और गांधारी के सौ पुत्र कौरव ये वही दुसरी और पांडु और कुंती तथा माद्री के पाँच पुत्र पाण्डव कौरवी का पक्ष अधर्म का था और पाण्डव के पक्ष धर्म का कहा गया है। महाभारत के अंत में धर्म की जय और अधर्म की पराजय की दर्शाया गया है। श्रीकृष्ण के द्वारा अजूर्न को दिये गये नीति-प्रवचन अमूल्य है। द्रीपदी से वस्त्रहरण से लेकर भीष्म प्रतिज्ञा, अभिमन्यु के चक्रवेहु मे मृत्यु ये सभी दृश्य जनमानस में अपना छाप छोड़ गया है। महाभारत के मुख्य पात्र में से हमे जीवन की संघर्ष, राजनीति, कृत्नीति आदि के बारे में पता चलता है। महाभारत छोटे छोटे कहानी के संग्रह है ये कहानी-

युधिष्ठिर का धर्म है
गीता का अद्भुत मर्म है।
कर्ण का परमार्थ है।
भीम का पुरुषार्थ है।
ये कहानी है-
धृतराष्ट्र की अधंता की
दुशासन की नग्नता की
शकुनि की चाल की
कृष्ण की माया जाल की।।
महाभारत, शिखण्डी का अन्तिम जन्म है
परशुराम का शाप है।
अभिमन्यु का प्रताप है।।

महाभारत की कहानी इसी प्रकार युगो-युगो से जनमानस में सत्य की महत्व को समझाते आये है। अधर्म की राह पर चलने वाली व्यक्ति को धर्म की राह दिखाने में सदा महाभारत ने अपनी योगदान दिया है।

महाभारत केवल मात्र संकीर्ण धर्म ग्रन्थ नहीं है ये है सत्व एवं धर्म की समझाने वाले विश्व प्रसिद्ध महान ग्रन्थ।

अनुवाद के उपकरण

मीरा दास

विभागाध्यक्ष

हिंदी विभाग

अनुवाद का कार्य मात्र एक भाषा में उपलब्ध सामग्री का दूसरी भाषा में शब्दांतरनहीं है। इसमें शब्द के साथ कथन के आशय का भी समुचित रूप से वहन होना चाहिए। इसके लिए अनुवादक को केवल अपनी मेधा या स्मरण शक्ति पर ही निर्भर न रहकर विभिन्न साधनों का सहारा लेना पड़ता है। ऐसा एक प्रमुख साधन या उपकरण है 'कोश'।

अनुवाद वह माध्यम है जिसके द्वारा एक भाषा की बात दूसरी भाषा में प्रकट की जाती है। अनुवाद की पहली शर्त है अनुवाद की कुशलता- स्रोत और लक्ष्य दोनों भाषाओं पर उसका समान अधिकार तथा दूसरी है ङ्क जिस विषय की सामग्री का अनुवाद किया जा रहा हो, उस विषय के बारे में पर्याप्त जानकारी। किसी अनुवादक को अनुवाद करते समय कभी-कभी उपयुक्त प्रतिशब्दध्यान में नहीं भी आ सकते हैं, तथा अनेक प्रतिबद्ध में से सही विकल्प चुनने में असुविधा हो सकते हैं, तभी उसके लिए सबसे अधिक सहायक सिद्ध हो सकता है, वह है 'शब्दकोश'।

द्विभाषिक कोश उपयोगी होता है, किंतु अनुवादक को एकभाषिक कोश की आवश्यकता भी अक्सर पड़ती है। स्रोत भाषा के किसी अप्रचलित, अल्प प्रचलित या अपरिचित शब्द का अर्थ जानने के लिए यह अपरिहार्य है। एकभाषिक कोश में शब्दों पर अधिक संख्या में और अधिक गहराई तथा विस्तार से विचार होता है और दूसरे उसमें शब्दों के अर्थ तथा प्रयोग के अनेक विकल्पों पर प्रकाश डाला जाता है, जिससे उसका अर्थबोध अधिक स्पष्ट तथा सुनिश्चित हो जाता है। इस प्रकार लक्ष्य भाषा के एक भाषिक शब्दकोश की भी इसी प्रकार आवश्यकता पड़ती रहती है। स्रोत भाषा के किसी शब्द के लिए लक्ष्य भाषा में एकाधिक प्रतिशब्द हो सकते हैं। ऐसे में कभी प्रचलित प्रतिशब्द किसी संदर्भ विशेष में अधिक उपयुक्त न हो ऐसे में इसके प्रयोग हो सकते हैं।

द्विभाषिक कोश - द्विभाषिक कोश में एक भाषा के शब्दों के अर्थ, उच्चारण तथा प्रयोग संदर्भ दूसरी भाषा में दिए जाते हैं। स्रोत तथा लक्ष्य दोनों भाषाओं के शब्दों के अर्थ तथा प्रयोग समाहित होने के कारण इसके उपयोगिता बहुत है। अंग्रेजी हिन्दी के परस्पर अनुवाद के संदर्भ में शब्दकोश इस श्रेणी में आते हैं।

परिभाषा कोश - परिभाषा कोशमें पारिभाषिक शब्दावली का मात्र अर्थ ही नहीं दिया जाता बल्कि उनसे संबद्ध अवधारणा को समझाया भी जाता है। परिभाषा कोश मूलतः शब्दकोश है और इनका पूरा फल विषय की जानकारी कराने पर नहीं बल्कि पारिभाषिक शब्दावली की

अभिव्यक्ति कोश - कुछ शब्द तथा शब्द प्रयोग ऐसे भी होते हैं जो किसी विशेष विषय प्रयुक्ति या प्रसंग से जुड़े रहते हैं। हालांकि यह तकनीकी शब्द नहीं होते। ऐसे शब्दों को खास बोली भी कहा जा सकता है। इसका अनुवाद भी खास बोली में ही होती है। समाचार पत्रों, सरकारी तथा कार्यालयी पत्राचार आदि में इस तरह के संरचना और मुहावरे का प्रयोग होता है। जैसे – *tendens are invited* निविदाएं आमंत्रित की जाती है। इसी प्रकार कई प्रसंगों में लंबे-लंबे शब्दों या शब्द समूहों के संक्षिप्त रूप प्रयोग होता है, जैसे – *United Nations Organiza-*

tion के लिए UNO और Child Relief and You-CRY, Random Access Memory -RAM आदि। सही अनुवाद के लिए आपको इन अभिव्यक्तियों का सही अर्थ तथा प्रसंग मालूम होना चाहिए। इसमें भी अभिव्यक्ति कोश बहुत सहायक सिद्ध हो सकते हैं।

मुहावरा तथा लोकोक्ति कोश – मुहावरा तथा लोकोक्ति कोश भी अनुवाद कर्म के लिए बहुत आवश्यक है। हर भाषा के अनिवार्य अंग होते हैं और भाषा को चुस्त तथा व्यंजक बनाती है। लक्ष्य भाषा में स्रोत भाषा के ऐसे व्यंजकता लाने के लिए मुहावरों तथा लोकोक्तियों का भी समुचित अनुवाद होना चाहिए। मुहावरों अपने शब्दार्थ से अलग अर्थ देते हैं। जैसे – ‘रंगे हाथ’ red handed का ‘हाथों के रंग’ से है। लेकिन मुहावरे का अनुवाद शब्दार्थ शब्दांतरण के माध्यम से नहीं हो

लगेगा, किंतु इसका वास्तविक उच्चारण है रंजे, डयूमा। मौखिक अनुवाद में भी इनके सही उच्चारण की जरूरत होती है इसके लिए उच्चारण कोश का प्रयोग आवश्यक हो जाता है।

नाम कोश – अनुवाद के दौरान हमारे सामने कई बार ऐसे व्यक्तियों तथा स्थानों के नाम आते हैं, जिन्हें लेकर हमें दो प्रकार के कठिनाईयां आती हैं – परिचय संबंधी और उच्चारण संबंधी। व्यक्ति या स्थान के नाम से उसके बारे में कुछ पता नहीं चलता। कई बार नाम से पता नहीं चलता कि व्यक्ति पुरुष है या महिला। नाम से संबद्ध कोश उपलब्ध रहने और उनकी सहायता लेने पर इस प्रकार की दूविधा से बच सकते हैं।

साहित्य कोश – साहित्य कोश में एक या अधिक भाषाओं के साहित्य, साहित्यकारों, विभिन्न साहित्यिक प्रवृत्तियों

“ लोकोक्तियों के अनुवाद में हमेशा यह कोशिश होनी चाहिए कि स्रोत भाषा की लोकोक्तियों का भाषांतर करने के स्थान पर लक्ष्य भाषा में उसकी समानार्थक लोकोक्ति का प्रयोग करें। इसके लिए द्विभाषिक मुहावरा कोश सहायक सिद्ध हो सकते हैं। ”

सकता। उसके लिए लक्ष्य भाषा में प्रसंग के उपयुक्त मुहावरों की तलाश करनी होगी। लोकोक्तियों के अनुवाद में हमेशा यह कोशिश होनी चाहिए कि स्रोत भाषा की लोकोक्तियों का भाषांतर करने के स्थान पर लक्ष्य भाषा में उसकी समानार्थक लोकोक्ति का प्रयोग करें। इसके लिए द्विभाषिक मुहावरा कोश सहायक सिद्ध हो सकते हैं।

उच्चारण कोश – उच्चारण कोश वे कोश होते हैं जिनमें प्रायः अंतरराष्ट्रीय ध्वनि प्रतीकों के माध्यम से शब्दों का सही उच्चारण दिया जाता है। विशेषकर अंग्रेजी से हिन्दी में अनुवाद क्रम में इस सम्बन्धी दिक्कतें आते हैं। अंग्रेजी में अनेक नाम अन्य विदेशी भाषाओं – फ्रेंच, जर्मन आदि से आए हुए हैं जिनके उच्चारण अलग-अलग है। ऐसे में हिंदी में उन नामों को सही-सही लिखना और कठिन हो जाता है। जैसे – Roget, Drums का उच्चारण हिंदी में क्रमशः रोजेट, ड्रुमासतर्कसंगत

तथा धाराओं और साहित्यिक रचनाओं के विषय में जानकारी दी जाती है। जैसे – Romanticism का सही अनुवाद होता है स्वच्छंदतावाद। लेकिन इसके जगह ‘रोमानवाद’ कर दे तो सही नहीं रहेगा। कई बार किसी शब्द के लिए लक्ष्य भाषा में उपयुक्त प्रतिशब्द नहीं मिलता। तब हमें अपनी तरफ से शब्द गढ़ना पड़ेगा। इसके लिए भी अवधारणाओं और संदर्भों का स्पष्ट होना आवश्यक हो जाता है। ऐसे समय में साहित्य कोश सहायक होते हैं।

विश्व कोश – विश्व कोश में विश्व के अनेक विषयों – धर्म, दर्शन, साहित्य, कला, भूगोल, ज्ञान विज्ञान आदि से संबद्ध जानकारी दी जाती है। शीर्षकों को इसमें विषयानुसार न रखकर वर्णक्रमानुसार से रखा जाता है ताकि अध्येता किसी भी शब्द को आसानी से ढूँढ सके। विश्व कोश का महत्व भी साहित्य कोश के समान ही है। हिंदी में भी डानगेन्द्र नाथ वसु

द्वारा प्रस्तुत 'हिंदी विश्व कोश' पच्चीस खंडों में उपलब्ध है।

पुराण एवं मिथक कोश - पुराण एवं मिथक कोश किसी संस्कृति से संबंध पुराण पुराणकथाओं, मिथक, मिथकीय चरित्रों एवं घटनाओं का परिचय देते हैं। किसी भी भाषा के साहित्य में अपनी संस्कृति से जुड़े अनेक संदर्भ तथा बिंब होते हैं। जैसे ङ्क यदि कोई व्यक्ति को नारद मुनि या विभीषण कहा जाता है तो अनुवाद में ये ही नाम रखे जायेंगे या इनसे संबंधित गुण-दोष। ऐसे में अनुवाद में यह स्पष्ट करना होगा कि उन्हें लोगों के परस्पर लड़ाने भिड़ाने में मजा आता है। अतः इसका उपयुक्त अनुवाद होगा *He enjoy pleasure in setting people against each other.*

इस प्रकार के संदर्भों को समझने के लिए पुराण एवं मिथक कोशों की सहायता लेना आवश्यक हो जाता है।

थिसॉरस - थिसॉरस तथा पर्याय कोश, भाषिक कोशों में अत्यंत महत्त्वपूर्ण माने जा सकते हैं। थिसॉरस एक लैटिन शब्द है जिसका अर्थ है खजाना या कोशागार। अमेरिका में इसका प्रयोग पर्याय तथा विपर्याय कोश के अर्थ में भी होता है। आक्सफोर्ड इंग्लिश डिक्शनरी में इसके अलग-अलग अर्थ दिए गए हैं। पहला है - शब्दकोश जैसा ज्ञान भंडार। दूसरा अर्थ है—*A collection of concepts or words arranged according to sense* अर्थात् ङ्क शब्दों का आशय के अनुसार विन्यस्त संग्रह। थिसॉरस का उद्देश्य है साहित्यिक अभिव्यक्ति को सहज तथा प्रभावी बनाने के लिए उपयुक्त शब्दों तथा मुहावरों का सुझाव। इसमें अवधारणाओं के अनुसार शब्दों को रखा जाता है और एक जैसा अर्थ देनेवाले अनेक शब्दों को साथ-साथ न देकर उनके विभिन्न प्रयोग समझाएं तथा उनकी सूक्ष्म अर्थों पर प्रकाश डालते हुए उनके बीच का अंतर भी समझाया जाता है। इसके अलावा हर शब्द की सूक्ष्म ध्वनि का परिचय देते हुए इसमें यह भी स्पष्ट कर दिया जाता है कि एकार्थी प्रतीक होने वाले शब्द कैसे भिन्न भिन्न अर्थ संदर्भों का वहन करते हैं और विशेष स्थिति में इसमें विशेष विकल्प अधिक उपयुक्त होता है।

अनुवादक कभी-कभी उपयुक्त शब्द न मिलने के बजे से रचना के क्रम में एक कठिनाई का अनुभव अवश्य करता

है। थिसॉरस में लेखक शब्द संबद्ध अवधारणा से जुड़े शब्दों पर विचार करके सही शब्द चुन सकते हैं। कारण थिसॉरस में कई विकल्प उपलब्ध होते हैं। थिसॉरस की भाषा अनुवाद में लक्ष्य भाषा हो तो उसमें वह विशेष अवधारणाओं के अंतर्गत आने वाले शब्दों में से सर्वाधिक तथा सटीक शब्द का प्रयोग कर सकता है। थिसॉरस में मात्र प्रचलित और मानक शब्दों के अतिरिक्त प्रचलित भाषा की शब्दावली, आधाक्षरसे बने शब्दों और चर्चाधीनशब्दों से बने मुहावरों का भी विवरण रहता है।

वास्तव में थिसॉरस को हम एक वृक्ष समूह के रूप में देख सकते हैं, जिसमें प्रमुख अवधारणाएं वृक्षों की तने हैं, जिनसे अनेक शाखाएं-प्रशाखाएंफूटती है। यह स्थिति अपने आप में बड़ी उलझन भरी लग सकती है, किंतु थिसॉरस में शब्दों को किस प्रकार ढूंढा जाए इसके समुचित निर्देश दिया होता है। इसकी अनुक्रमणिका भी इतनी सुव्यवस्थित है कि उपयुक्त शब्द को ढूंढ निकालना बहुत सहज हो जाता है।

इस प्रकार थिसॉरसमौलिक तथा अनुवाद दोनों ही प्रकार के लेखन कार्य में बहुत उपयोगी होता है।

पर्याय कोश - पर्याय कोश भी थिसॉरस से समान ही होते हैं। इसमें वर्णक्रम से संग्रहित शब्द के विभिन्न पर्यायों या समानार्थक शब्दों का उल्लेख होता है और साथ ही उस सूक्ष्म अंतर को स्पष्ट कर दिया जाता है, जिसके कारण किसी विशेष प्रसंग में कोई खास पर्याय अधिक उपयुक्त होता है। जैसे - सुमित्रानंदन पंत ने 'पल्लव' की 'भूमिका' में 'लहर' की विभिन्न पर्यायवाचियोंङ्क 'वीचि', 'उर्मि', 'तरंग' आदि का उल्लेख करते हुए उनके अंतर को स्पष्ट कर दिया था। अनुवाद को भाषा के इस अंतर को समझना बहुत आवश्यक होता है। पर्याय कोशों में प्रायः अधिक प्रचलित शब्द को मुख्य आधार मानकर अन्य शब्दों को उसके पर्याय के रूप में लिखा जाता है। अधिक विस्तृत पर्याय कोशों में व्याकरणिक व्यवहार तथा मुहावरों का भी समावेश होता है। आजकल कुछ हिंदी पर्याय कोशों में मूल हिंदी शब्दों के अतिरिक्त ऐसे विदेशी शब्दों को भी समाविष्ट कर लिया गया है जो आजकल बोलचाल में काफी प्रयुक्त होने लगे हैं।

प्राचीन ग्रंथ अध्ययन की प्रासंगिकता

विष्णुप्रिया गोहाई

प्राचीन ग्रन्थ अध्ययन की प्रासंगिकता साम्प्रतिक समय में बहुत महत्वपूर्ण प्रतीत होता है। वर्तमान समाज में शिक्षा के व्यवसायीकरण से नैतिकता की सीख आज लुप्त होने लगे हैं। प्राचीन काल में मानव जीवन के चार पुरुषार्थों में धर्म का सबसे अधिक महत्व था। मानव जीवन की हर चीज का पथ परंपराओं और अनुष्ठानों से जोड़ दिया गया है परन्तु आधुनिक युग में व्यक्ति को ग्रन्थों में वर्णित बातें कम और विज्ञान तथ्य एवं तर्क की बोली अधिक समझ में आते हैं। अन तक हमें मालुम न हो की पिपल सबसे अधिक अक्सिजेन देता है और तुलसी औषधि है तब तक हमें उन्हे वदनीय नही लगते। पहले हमारे देश में प्राणी मात्र का पूजा हीता था क्योकि ये चैव विविधता का महत्वपूर्ण अंग है। विज्ञानी ने सूर्य की सर्व शक्ति के आधार बनाया है। हमारे ऋषियों ने भी स्वीकारा है सूर्य की शक्ति की। गैलिलियो से पहले हमारे यहा भुगोल का प्रचलन होआ। वराह अवतार ने भी पृथ्वी को गीलाकृति मे ही वचाया था।

हमारे प्राचीन ग्रन्थ पौराणिक समय में जितना प्रासंगिक था आज भी उतना ही प्रासंगिक है। आज की वैज्ञानिक एवं नवीन युग में भी हमारे प्राचीन ग्रन्थ ने अपनी महत्वता खोई नहीं है।

मेघदूत

पूजा गगै

मेघदूत महाकवि कालिदास जी की अप्रतिम रचना है। अकेली यह रचना ही उन्हें 'कविकुल गुरु' उपाधि से मण्डित करने में समर्थ है। भाषा, भावप्रवणता, रस, छन्द और चरित्र चित्रण समस्त दृष्टियों से मेघदूत अनुपम खण्डकाव्य है। समीक्षकों ने इसे न केवल संस्कृत जगत्में अपितु विश्व साहित्य में श्रेष्ठ काव्य के रूप में अंकित किया है। मेघदूत में कथानक का अभाव सा है। वस्तुतः यह प्रणयकार की हृदय की अभिव्यक्ति है।

मेघदूत काव्य में अलका नगरी के अधिपति धनराज कुबेर अपने सेवक यक्ष को कर्तव्य-प्रसाद के कारण एक वर्ष के लिए नगर से निष्कासन कर देते हैं। वह यक्ष अलका नगरी से सुदूर दक्षिण दिशा में रामगिरि पर्वत में निवास करने लगता है। सद्यविवाहित यक्ष जैसे-तैसे आठ माह व्यतीत कर लेता है, किंतु जब वह आषाढ़मास के पहले दिन रामगिरि पर एक मेखण्ड को देखता है, तो पत्नी यक्षिनी की स्मृति से व्याकुल हो उठता है। यह सोचकर कि मेघ अलकापुरी पहुँचेगा तो प्रेयसी की क्या दशा होगी, वह अधीर हो जाता है और प्रिया के जीवन की रक्षा के लिए संदेश भेजने का निर्णय करता है। मेघ को ही सर्वान्तम पात्र के रूप में पाकर यथोचित सत्कार के अनंतर उससे दूत का कार्य करने के लिए निवेदन करता है। रामगिरि से विदा लेने का अनुरोध करने के पश्चात् यक्ष मेघ को रामगिरि से अलकापुरी तक का मार्ग सविस्तार बताता है। मार्ग में कौन कौन से पर्वत पड़ेंगे जिन पर कुछ क्षण के लिए मेघ को विश्राम करना है, कौन कौन सी नदी याँ जिनमें मेघ को थोड़ा जल ग्रहण करना है और कौन कौन से ग्राम अथवा नगर पड़ेंगे, जहाँ बरसा कर उसे शीतलता प्रदान करना है या नगरों का अवलोकन करना है इन सबका उल्लेख करता है। उत्तरमेघ में अलकापुरी, यक्ष का घर, उसकी प्रिया और प्रिया के लिए उसका सन्देश-यह विषयवस्तु है।

मेघदूत की लोकप्रियता भारतीय साहित्य में प्राचीन काल से ही हो रही है। जहाँ एक प्रसिद्ध टीकारो ने इस पर टीकाएँ लिखी हैं, वही अनेक संस्कृत कवियों ने इससे प्रेरित होकर अथवा इसको आधार बनाकर कई दूतकाव्य लिखे। भावना और कल्पना का जो उदास प्रसार मेघदूत में उपलब्ध है, वह भारतीय साहित्य में अन्यत्र विरल है। नागार्जुन ने मेघदूत के हिन्दी अनुवाद की भूमिका में इसे हिन्दी वाङ्मय का अनुपम अंश बताया है।

वेद

बरषा चेतिया

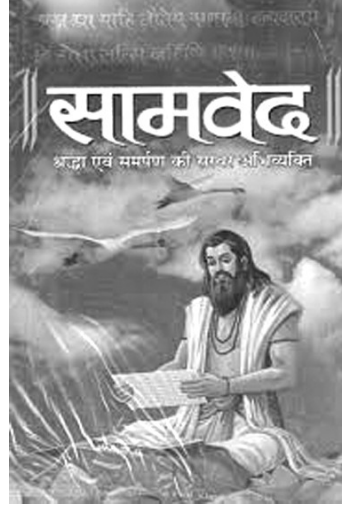
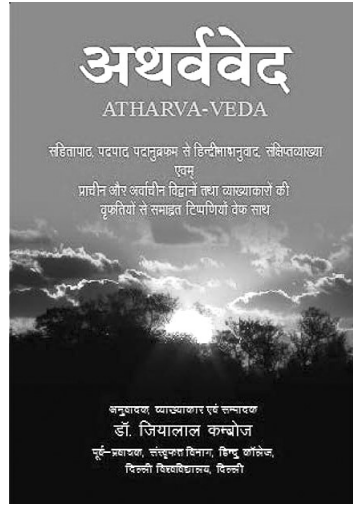
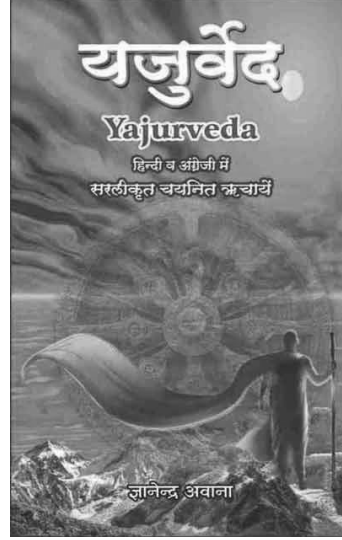
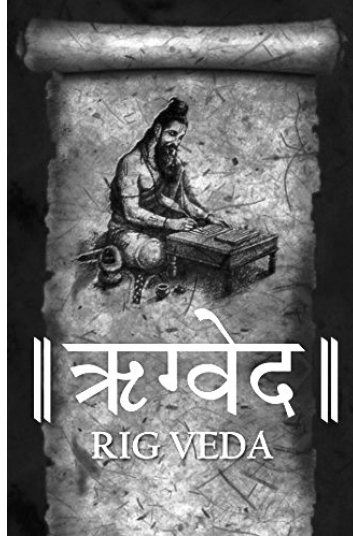
वेद, विश्व के सबसे प्राचीन एवं पवित्र ग्रंथ है जो भारत के हिन्दुओं के प्राचीनतम धर्मग्रन्थ भी है। भारतीय संस्कृति में वेद सनातन वर्णश्रम धर्म के मूल और सबसे प्राचीन ग्रन्थ है। वेद शब्द संस्कृत भाषा के विद् धातु से बना है, जिसका अर्थ होता है 'ज्ञान'।

वेद का दूसरा नाम है 'श्रुति'। वेद के तीन मुख्य भाग हैं जो संहिता, ब्रह्मण और आरण्यक या उपनिषद् कहलाते हैं। वेद व्यास ने वेद को मौखिक परंपरा से लिखित रूप में संकलित किया। वेदों के संपूर्ण ज्ञान को वेदव्यास द्वारा १४ प्रकाश यानी ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद में विभाजित किया गया था।

ऋग्वेद में मन्त्रों की संख्या १०४६२, मंडल की संख्या १० तथा सूक्त को संख्या १०२८ है। इसका मूल विषय ज्ञान है तथा विभिन्न देवताओं का वर्णन और ईश्वर की स्तुति आदि है।

यजुर्वेद में कार्य व यज्ञ की प्रक्रिया के लिए १९७५ गद्यात्मक मन्त्र हैं। इसमें वलिदान का भी वर्णन है।

सामवेद का प्रमुख विषय उपासना है। संगीत को लगे भूर की गाने के लिए १८७५ संगीतमय मंत्र हैं।

अथर्ववेद में गुण, धर्म, आरोग्य एवं यज्ञ के लिए ५९७७ कवितामयी मंत्र हैं।

वेदों का अवतरण काल वर्तमान, सृष्टि के आरंभ के समय का माना जाता है। कई इतिहासकार इसे ४००० से ७००० साल पुराना मानते हैं। वेद को वेदांग भी कहलाते थे। ये वेदांग प्राचीन विश्वविद्यालयों जैसे तक्षशिला, नालंदा और विक्रमशिला में पाठ्यक्रम का हिस्सा थे।

प्राचीन काल में माना जाता है कि ब्रह्मा, विष्णु, शिव ने ही सारे संसार का संचालन किया है। भगवान शिव ने सात ऋषियों को वेद ज्ञान दिया। इसका उल्लेख गीता में है।

वेदों का प्रकाशन शंकर पाण्डुरंग ने सायण भाव्य के अलावा अथर्ववेद का चार खण्ड में प्रकाशन किया। श्रीपाद हामोदर सातवलेकर ने सातारा में चानों वेदो को संहिता का श्रमपूर्वक प्रकाशन कराया।

वेद हमें ब्रह्मांड के अनोखे, अलौकिक व ब्रह्मांड के अनंत राज बताने हैं जो साधारण समझ से परे हैं। वेद की परातन नीतियां व ज्ञान इस दुनिया को न केवल समझाते हैं अपितु इसके अलावा वे इस दुनिया को पुनः सुचारू तरीके से चलाने में मददगार साबित हो सकते हैं।

प्राचीन काल से भारत में वेदों के अध्ययन और व्याख्या की परम्परा रही है। वेदों के विदित होने यानि चार ऋषियों के ध्यान में आने के बाद इनको व्याख्या करने की परम्परा रही है। अतः फलस्वरूप एक ही वेद का स्वरूप भी मन्त्र, ब्राह्मण, आरण्यक, उपनिषद् के रूप में चार हो माना गया है।

पुराण

प्रेरणा बरा

पुराण हिन्दुओं के धर्म सम्बन्धो आख्यान ग्रंथ है। जिसमें संसार, ऋषियों, राजाओं के वृत्तान्त आदि है। पुराण का शाब्दिक अर्थ है 'प्राचीन या पुराना'। पुराण वैदिक समय के बाद का ग्रंथ है। पुराणों की रचना मूल्यतः संस्कृत में हुई है, किन्तु कुछ पुराण क्षेत्रीय भाषाओं में भी रच गये हैं। हिन्दु और जैन दोनों ही धर्मों के बाइय में पुराण मिलते हैं।

पुराण अठारह प्रकार का है- (क) ब्रह्मपुराण (ख) पद्मपुराण (ग) विष्णुपुराण (घ) शिवपुराण (ङ) भागवत-पुराण (च) भविष्यपुराण (छ) नारदपुराण (ज) मार्कण्डेयपुराण (झ) अग्निपुराण (ञ) ब्रह्मवैवर्तपुराण (ट) लिंगपुराण (ठ) वाराहपुराण (ड) स्कन्दपुराण (ढ) बामनपुराण (ण) कृमपुराण (त) मत्स्यपुराण (थ) गरुडपुराण (द) ब्रह्माण्डपुराण। अठारह पुराणों में अलग-अलग देवी देवताओं को केन्द्र मानकर पाप और पुण्य, धर्म और अधर्म, कर्म और अकर्म की गाथाएँ कही गयी हैं। कुछ पुराणों में सृष्टि के आरम्भ से अन्त तक का विवरण दिया गया है।

पुराणों में वैदिक काल से चले आते हुए सृष्टि आदि सम्बन्धो विचार, प्राचीन राजाओं और ऋषियों के परम्परागत बृत्रन्तो तथा कहानीयों आदि के संग्रह के साथ साथ कल्पित कथाओं को विचित्रता और रोचक वर्णनों द्वारा साम्प्रदायिक या साधारण उपदेश भी मिलते हैं।

गीतापाठ की महिमा (गद्य)

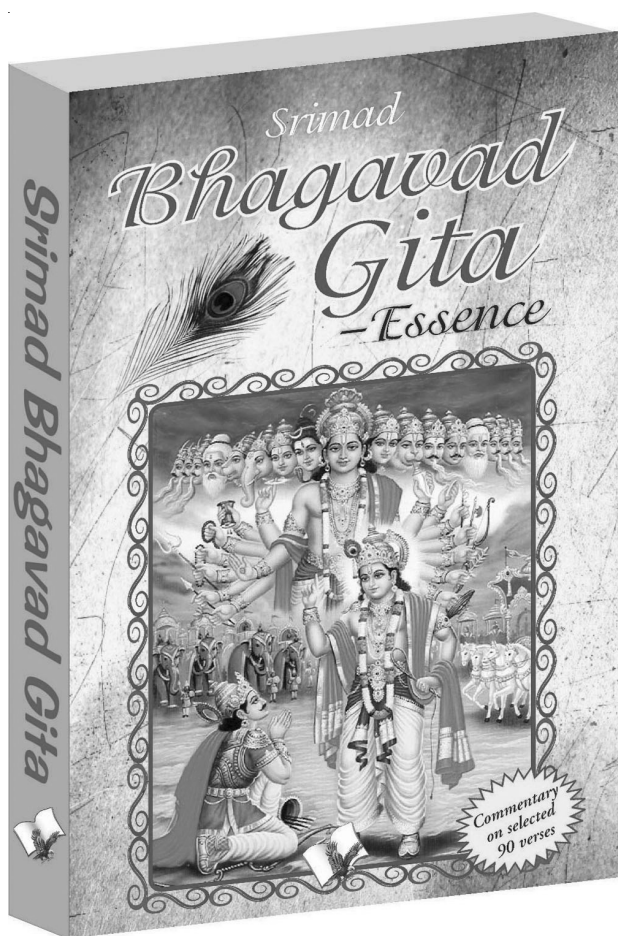
प्रियंका लागाछु

“बेटी जिंदगी मे बहुत कुछ करती आयी हूँ, लेकिन यह सब कुछ माया है, यह कामवासना इंसान को सत्य से छुपा रखते है। जिसके कारण हमे सुख नही मिलता। सुख प्राप्ति तो गीतापाठ करने से मिलता है।”- विस्तर में परि रहे ८९ उम्र की राधिका के पिता अब कुछ समय की मेहमान है। वह चाहते है कि उसके मृत्यु से पहले उसे गीतापाठ कर सुनाए।

“बेटी मेरी इच्छा पूरा कर देंगी ना”

“हा पिताजी आप चिन्ता न करे, वह लोग आते ही होंगे।”

राधिका अपने आँसु पुछकर बोली। उनका मानना है कि गीतापाठ से आत्मा को मुक्ति

मिलता है। जो उसके पिता चाहता है। उनके पिता एक समय की जाना माना गीतापाठ करनेवाले थे। राधिका को भी बचपन से ही गीतापाठ कराते आये है।

कुछ समय बाद गीतापाठ करने कुछ व्यक्ति आये। उनके साथ-साथ पिता भी गुनगुनाए और आँखो से आँसु बहने लगे।

गीतापाठ करते कुछ ही समय छुए उनका दम तोरी। गीतापाठ करनेवाले ने उनके माथे पर हाथ फिराकर बोली “स्वर्ग में स्थान रहे, आपको मुक्ष मिले।”

शकुंतला के प्रेमगाथा

रितुपर्णा मिलि

ऐसा कोई व्यक्ति नहीं होंगे जो दुष्यंत शकुंतला के प्रेमकथा सुनकर आँसु न बहाया हो। भारतीय पौराणिक ग्रंथ में शकुंतला में प्रेमगाथा लाजबाव है। कालिदास के रचित शकुंतला को रूप-रंग जहा प्यारी और सौन्दर्य से भरी है परंतु उनके कहानी मर्मन्तिक है। उनके जीवन एक से एक वेदनामयी कहानीओं से भरा है।

उनकी रूप का कोई ठिकाना ही नहीं। जहाँ एक अप्सरा और राजा के पुत्री होने बाद भी वन के आश्रम में पलित वरि। वही दूसरी और उनके प्रेमी राजा दुष्यन्त मोहनी राजा थे। जो दोनों के प्रेमकथा को पूर्ण करते हैं। आश्रम में रही शकुंतला बन-वृक्ष, पशु-पक्षी से लेकर सबको अपना कर लिया। उनको जैसे-गुणवान, सोन्दर्यनारी को प्राप्त करना तो असाधारण होगी।

परन्तु उनको कहानी और ही है। उनकी विवाह के बाद मानो सब कुछ दुख से भर आयो। विवाह के बाद गर्भवती पत्नी को छोड़ पति चला गया। ऋषि के श्राप से पति उन्हें पहचाना नहीं। गर्भवती शकुंतला को मानो सब कुछ दुःख से भर गई। सबकी प्रिय शकुंतला बेघर हो गई।

इतना सारा दुख उसी को देना था। उनकी जैसी दुर्भाग्य तो किसी को न दे। जो अकेले व्यक्ति सह पाना कठिन ही नहीं असम्भव हो।

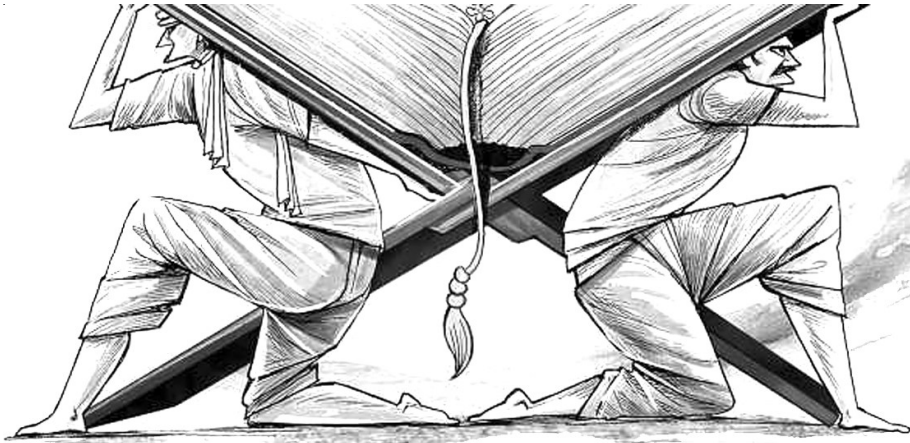

Knowledge in the Profounder Indian Sense

Diganta Biswa Sarma

Does knowledge acquiring information? Is wisdom different from knowledge? The Oxford Advanced Dictionary defines knowledge as the information, understanding and skills that one gains through education or experience. It has also been defined by the same dictionary as the state of knowing about a particular factor situation.

According to Sri Aurobindo, knowledge, in the profounder Indian sense of the word, jnana, is not a mere thinking and considering by the intelligence. It is not even pursuit and grasping of mental form of truth by the intellectual mind. He defines knowledge in this profounder sense as the seeing of truth

with the soul and a total living in it with the power of the inner being. Jnana can, therefore, be defined as a spiritual seizing of truth by a kind of identification with the object of knowledge. Jnana is, therefore, a direct knowledge of truth. This kind of direct knowledge cannot be made complete without an integral knowing of the self. And it is precisely for this reason why the Vedantic sages always sought to know and to live in and to be one with it by identity. Identity implies being united with the self. With identity the Vedantic sages came easily to see that the self in us is one with the universal self of all things. They saw that this universal self is the same as God and Brahman which is a transcendent Being or Existence.

Sri Aurobindo says that the sages thus beheld, felt, lived in the inmost truth of all things as well as in the inmost truth of man's inner and outer existence by the light of this one and unifying vision. This unifying vision is called the knowledge in the profounder Indian sense of the word jnana.

The Upanishads speak of twofold knowledge, namely, *apara-vidya* and *para-vidya*, the lower and the higher knowledge. Shaunaka, the great householder, approached the sage Angiras and asked of him, “Lord, by knowing what does all this that is, become known?” Angiras thus replied, “Two fold is the knowledge that must be known of which the knowers of the Brahman tell, the higher and the lower knowledge.” (Mundaka Upanishad as translated by Sri Aurobindo). *Para-vidya* refers to the science of spirituality, the knowledge of the inner spirit or self or consciousness; a *para-vidya* is the science of matter and life, the knowledge of the outer world of phenomena. One is purely subjective and the other objective.

The late Prof Kireet Joshi had beautifully summarised the above discussion while defining information, knowledge and wisdom in the light of the teaching of the Upanishads and Sri Aurobindo; According to him, information consists of any article presented to our awareness when it is grasped as such. When awareness of facts happens in their interrelation, context, and significance as well as in their meanings, it is then called knowledge. Intellectual and critical reflection thereon too is called knowledge. He further explained that Knowledge refers to a state that lies beyond the intellectual activities of the mind. Knowledge then is a luminous growth into the higher state of being in the profounder Indian sense of the word. Knowledge in this case is a light by which we

grow into our true being. The knowledge, by which our intellectual riches and information are increased, is not then called the light. Sri Aurobindo affirms that “knowledge of the truth means for Indian thought, not intellectual as sent or recognition, but a new consciousness and a life according to the truth of spirit.”

Indian tradition does recognise the different kinds of knowledge— scientific, ethical, psychological, aesthetic, philosophical, worldly and practical knowledge, etc. These forms of knowledge to help men to grow, but only in the becoming, that is to say in the names and forms of the outer world of phenomena, not in the true being. Though these kinds of knowledge too can be aids to real knowledge yet it is secret to the mind. Mind gets its reflection only. It lives only in the spirit. This real knowledge which lives only in the spirit is called wisdom in India.

India has the well mapped-out pedagogy to transform gradually the learning to know into intellectual knowledge in order that it is eventually matured into wisdom. It is truly noteworthy that Sri Aurobindo once said in one of his aphorisms, “What men call knowledge, is the reasoned acceptance of false appearances. Wisdom looks behind the veil and sees.”

The Indian knowledge system firmly affirms that within man is all knowledge. Vivekananda says, “Even in a boy it is so and it requires only an awakening and that much is the work of a teacher.” Knowledge is, therefore, neither to be acquired, nor to be instilled from outside; on the contrary, it needs to be evoked

from within. Indian tradition has its fully developed pedagogy to open the growing bud of knowledge and perfection which is there, concealed in the heart of every thinking and living being.

This growing bud of knowledge and perfection within can be opened either swiftly or gradually, particularly when the right word is heard. The right word could be heard within or it may come to us from without. In both the cases it acts only an agency for setting the concealed knowledge to work. The inner utterances may either be the voice of the inmost soul always open to the Divine or it could be the voice of the universal Teacher seated in the hearts of all.

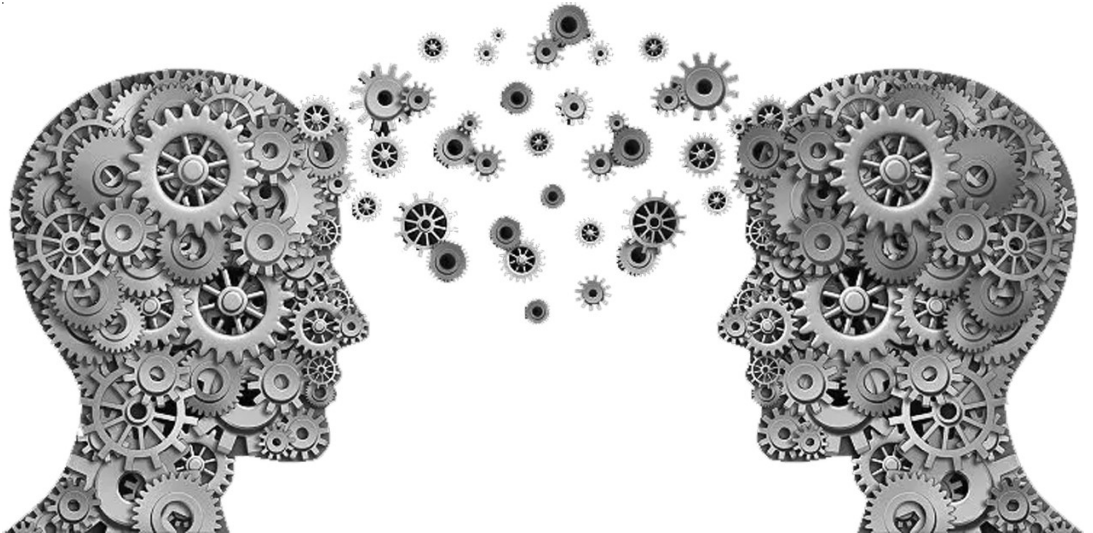
The growing bud even may open itself from within by the power of irradiating effulgence proceeding from the in-dwelling Divine. But ordinarily, the word from a living teacher, the representative of the inner Divine, from outside is needed as an aid in the self-unfolding of this growing bud. The hearing of the right word shravana has to be followed by the reflection manana and the meditation nidhidhyasana.

The Indian knowledge system further underlines that true knowledge is arrived at only by living in one's own soul beyond the written words. If we can realise this, we would then also realise as to why Sri Aurobindo has affirmed that "A consciousness that proceeds by sight, the consciousness of the seer, is a greater power for knowledge than the consciousness of the thinker."

(The author is a well known speaker and recipient of Sahitya Akademy Translate Award)

The inner utterances may either be the voice of the inmost soul always open to the Divine or it could be the voice of the universal Teacher seated in the hearts of all.

तुलनात्मक साहित्य और अनुवाद

(हिंदी और असमीया साहित्य के विशेष संदर्भ में)

डॉ नंदिता दत्त

विभागाध्यक्ष, हिंदी विभाग
उत्तर लखिमपुर कॉलेज (सायतशासित)

वर्तमान भूमंडलीकरण का दौर चल रहा है। आज के पाठक एक ही भाषा में लिखित साहित्य को पढ़कर संतुष्ट नहीं रहते हैं, वे ज्ञान व अनुभवों के हर नए स्वाद को चखना चाहते हैं। तुलनात्मक साहित्य और अनुवाद हमें उस मुकाम तक लेकर जा सकता है। विश्व-साहित्य के अध्ययन हेतु हमें अनुवाद और विश्व के विविध भाषाओं के अध्ययन के लिए तुलनात्मक पद्धति को अपनाना पड़ता है। तुलनात्मक अध्ययन के अंतर्गत दो या उससे अधिक भिन्न भाषाओं का अध्ययन किया जा सकता है और जहां उसका सर्वांग विवेचन संभव होता है। तुलनात्मक साहित्य की प्रयोजनीयता को आज कोई नहीं नकार सकता, यहाँ दो भाषाओं के साहित्य की महज तुलना मात्र नहीं होती है; साथ ही उन भाषाओं की खूबियों व खामियों को भी परखा जा सकता है। तुलनात्मक साहित्य का सिलसिला बहुत पुराना है; यहाँ दो से अधिक भाषाओं के साहित्य का भाषागत, शब्दभंडारगत एवं संरचनागत विकास व आदान-प्रदान संभव होता है।

तुलनात्मक साहित्य के भाँति अनुवाद का क्षेत्र भी विशाल व व्यापक है। ऐसा प्रतीत होता है कि इसीसे आज विश्व की करोड़ों भाषाएँ एक दूसरे से जुड़ रही हैं। किसी भी इंसान के लिए संसार की करोड़ों भाषाओं को सीख पाना मुमकिन नहीं है। परंतु इसका मतलब ये तो नहीं है कि विश्व के महान कृतियों के रसास्वादन से हम वंचित रहें! इसका सहज समाधान अनुवाद ने हमें दिया है; आज अनुवाद ने हमें विश्व के विविध भाषाओं से परिचित कराया है। अनुवाद एक कला है; जिसके जरिये पराया साहित्य भी अपना सा लगने लगता है। अनुवाद के सहारे आज अमरिका के किसी कोने में बैठा हुआ एक अज्ञान व्यक्ति असम

हंदी साहित्य के इतिहास के भाँति असमीया साहित्य का इतिहास भी पुराना और विशाल है । दोनों भाषाओं में अनेक साहित्यकार हैं जिनकी आपस में तुलना की जा सकती हैं ।

के किसानों का हमदर्द बन सकता है, उनके दुःख में शामिल हो सकता है । बहरहाल यह कह सकते हैं कि अनुवाद हमारे रोज़मर्रा के जीवन का एक अहम हिस्सा बन चुका है । गौरतलब यह है कि यह अत्यंत कठिन कार्य है । अनुवाद उस नाजुक फूल की तरह है, जिसे अगर बड़े प्यार से संझोया नहीं गया तो वह बिखर जाएगा । अनुवाद अगर भावरहित हो तो वह बिना नमक वाले व्यंजन के भाँति प्रतीत होता है । अनुवादक को स्रोत भाषा (target language) की भाव-सागर में डुबकी लगाकर लक्ष्य भाषा (target language) तक मोती चुराकर लाना होता है । भाव और अर्थ की मात्रा दोनों भाषाओं में एक समान होनी चाहिए; तभी वह अनुवाद सफल सिद्ध हो पाता है । बहरहाल एक बात तो तय है कि सफल अनुवाद कोई खेल नहीं, बल्कि एक साधना है ।

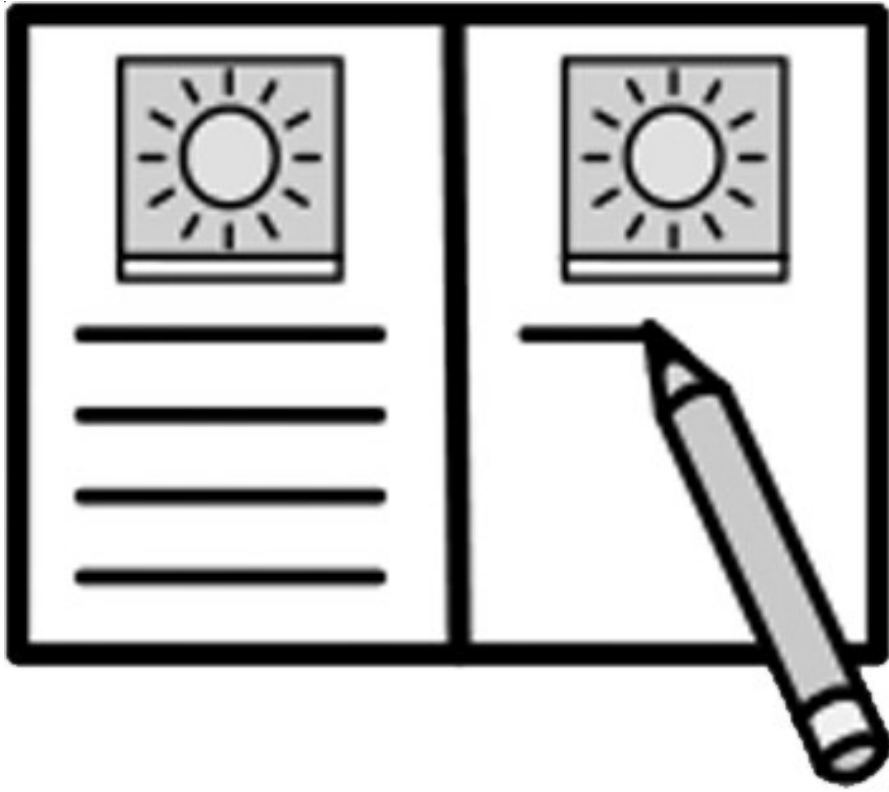
अब आते हैं असमीया और हिंदी साहित्य के संदर्भ में; चूँकि दोनों भाषाओं की मातृभाषा संस्कृत रह चुकी हैं, अतः दोनों में अंतरसंबंध होना बिल्कुल लाज़मी है । भाषिक संरचना, शब्दभंडार, व्याकरण, ध्वनि, मुहावरा एवं लोकोक्ति आदि की दृष्टि से दोनों भाषाओं में संबंध देखे जाते हैं । साहित्य की बात करें तो दोनों भाषाएँ समृद्ध और लोकप्रिय हैं । हिंदी साहित्य के इतिहास के भाँति असमीया साहित्य का इतिहास भी पुराना और विशाल है । दोनों भाषाओं में अनेक साहित्यकार हैं जिनकी आपस में तुलना की जा सकती हैं । भक्तिकाल में अगर खोजे तो सूरदास-माधवदेव, शंकरदेव-तुलसीदास, शंकरदेव-कबीर (समाज सुधारक के विशेष दृष्टि से) आदि का तुलनात्मक अध्ययन किया जा सकता है । विशेष रूप से यहाँ 'सूरदास-माधवदेव' की जुगलबंदी बेमिसाल है; दोनों ही कवियों ने जिस सुंदरता के बाल-कृष्ण की लीलाओं का वर्णन किया है, वैसा अनमोल और बेजोड़ 'वात्सल्य वर्णन' अन्यत्र नहीं दिखाई पड़ता है । इसके अलावा आधुनिक काल

में भारतेन्दु हरिश्चंद्र आए जिनकी तुलना 'साहित्यरथी लक्ष्मीनाथ बेजबरुआ जी के साथ की जा सकती है । दोनों साहित्यकारों ने अपने अपने साहित्य को एक नया आयाम प्रदान किया है । ठीक उसी प्रकार कविता के क्षेत्र में 'महादेवी-नलिनीवाला देवी', 'सुमित्रानंदन पंत-रघुनाथ चौधारी', आदि कि तुलना कर सकते हैं । नाटक के क्षेत्र में 'जयशंकर प्रसाद और रजनीकांत बरदोलोई' की तुलना कर सकते हैं । व्यक्तिवादी साहित्य की दिशा से 'अज्ञेय- होमेन बरगोहाई' आदि की तुलना भी की जा सकती है । ऐसे और कई सारें लेखक-कवि हैं जिनकी तुलना की जा सकती है । खैर, अब आते हैं अंतिम पराव पर कि आखिर अनुवाद के साथ इनका क्या संबंध है ? उत्तर बहुत ही सरल है, "अनुवाद के साथ दोनों का गहरा संबंध है क्योंकि दोनों भाषा को जाने बिना उनके साहित्य का विवेचन संभव नहीं हो सकता । अनुवाद दोनों भाषाओं के साहित्य को एक दूसरे में तब्दील कर देता है ताकि पाठक या आलोचक को दोनों भाषा और साहित्य का ज्ञान प्राप्त हो ।" एक सहज उदाहरण प्रस्तुत है- अगर आप किसी असमीया निबंध में हिंदी की कविता का उदाहरण प्रस्तुत करना चाहते हैं तो आपको हिंदी की कविता को असमीया में अनुवाद करना होगा या तो फिर उसे असमीया में लिप्यांतरण करना होगा । चूँकि लिप्यांतरण भी अनुवाद का ही एक हिस्सा है; अतः दोनों ही दिशाओं से हमें अनुवाद का सहारा लेना पड़ता है ।

बहरहाल हम तुलनात्मक साहित्य और अनुवाद को एक ही सिक्के के दो पहलु मान सकते हैं । एक दूजे के बिना वे अधूरे हैं, दो से अधिक साहित्य के अध्ययन में इनकी आवश्यकता अनिवार्य हैं । तो आइए, तुलनात्मक साहित्य और अनुवाद के साथ कदम से कदम मिलाकर विश्व साहित्य की परिक्रमा करते हैं ।

.....

ডায়েৰীৰ পৃষ্ঠাৰ পৰা

নিপন পাংগিং

তত্ত্বাবধায়ক শিক্ষক,
সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ

১৯৭২চনৰ ১৬ আগষ্টত প্ৰতিষ্ঠাৰে ২০২২ চনৰ ১৬ আগষ্টত সোণালী বাটত খোজ থোৱা লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ তত্ত্বাবধায়ক ৰূপে দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ পোৱাটো শিক্ষক জীৱনত এক মধুৰ স্মৰণীয় অভিজ্ঞতা হৈ ৰ'ব। পোনপ্ৰথমেই মহাবিদ্যালয়খনৰ মহান প্ৰতিষ্ঠাপকসকলৰ পবিত্ৰ চৰণত শ্ৰদ্ধা অৰ্পণ কৰিছোঁ। আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ বিশিষ্ট সাহিত্যিক অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী বাইদেৱে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত আদৰণী সভাত অতিথিৰ ভাষণত সৎ আৰু নতুনত্বৰ জোৱাৰ থকা বুলি আখ্যা দিয়া আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা ছাৰক। ছাৰৰ বিশ্বাস আৰু সহযোগিতাই মোৰ এই দায়িত্বক মধুৰ অভিজ্ঞতা কৰি তোলাত সহায় কৰিলে। ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলক আৰু সন্মানীয় কৰ্মচাৰীবৃন্দক। আলোচনীখনৰ সম্পাদক কেইগৰাকীৰ লগতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ মহাবিদ্যালয়খনৰ সম্পদ আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰিচয় আমাৰ মৰমৰ ছাত্ৰীসকলক। সাঁচাকৈয়ে জীৱন বাটৰ কোনোবা এটা সময়ত যেতিয়া পোৱা-নোপোৱাৰ হিচাপ কৰিবলৈ স্মৃতিৰ পেৰা খুলি বহিম সেই সময়ত মোৰ আপুৰুগীয়া সম্পদৰূপে এই অভিজ্ঞতাই মনক সমৃদ্ধ কৰিব।

কষ্টবোৰে আশাক জীয়াই ৰাখিব, বিফলতাই সাহস দিব আৰু সফলতাই নতুন বাট বুলিবলৈ প্ৰেৰণা দিব। এই বাণীকে সাৰথি কৰি নিজৰ লগতে সমাজকো সুন্দৰ কৰাৰ বাবেই আন দহজনৰ দৰেই আমিও ওলাইছিলো দায়িত্ববোৰ ল'বলৈ। মৰমৰ ছাত্ৰীসকল দায়িত্বই জীৱনক অৰ্থপূৰ্ণ কৰি তোলে। গতিকে, দায়িত্ব পালনত হেলা নকৰিবা। সি লাগিলে ছাত্ৰীৰূপে পঢ়া-শুনাৰ দায়িত্ব হওক, সন্তানৰূপে পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি দায়িত্ব নতুবা সমাজৰ প্ৰতি থকা দায়িত্বই হওক। ছাত্ৰীসকল তোমালোকলৈ শুভকামনা থাকিল। যি কি নহওক, তত্ত্বাৱধায়কৰূপে আমি মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগে নতুন প্ৰজন্মৰ লগতে সমাজৰ সকলো বয়সৰ ব্যক্তিৰ মাজত যোগসূত্ৰ স্থাপন কৰিবৰ বাবে আৰু লগতে প্ৰতিভা বিকাশৰ বাবেও এলানি প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰিছিলো। অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈকে সকলোৱে ৰচনা প্ৰতিযোগিতা আৰু স্বৰচিত কবিতা প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। এই সহযোগিতাই মহাবিদ্যালয়খনক সাহস প্ৰদান কৰিছিল। সকলোৰে প্ৰিয় সুগন্ধি পখিলাৰ কবি হীৰেণ ভট্টাচাৰ্যদেৱৰ মৃত্যু তিথিত অসমভিত্তিত অনলাইন কবিতা প্ৰতিযোগিতা আমি অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। সেই সময়খিনি আছিল ক'ভিডৰ সময়। আতংকৰ সময়। সেই সময়খিনিতোই আমি ৰাজ্যখনৰ সকলো বয়সৰ ব্যক্তিক সকাহ আৰু সাহস দিবলৈ তেনে পদক্ষেপ লৈছিলো। ৰাইজৰ সঁহাৰিয়ে আমাক অভিভূত কৰিছিল। সকলো প্ৰতিযোগীলৈ পুনৰ বাৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে সন্মানীয় বিচাৰকসকলৰ প্ৰতিও আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিলো। ৰচনা প্ৰতিযোগিতাখনিত নতুন প্ৰজন্মৰ আগ্ৰহ আৰু বিষয়বস্তুৰ উত্থাপন দেখি আনন্দিত হৈ তাৰ এক বিশ্লেষণ তিনিদিনীয়া অগ্ৰদূত কাকতত আমি লিখিছিলো। নতুন প্ৰজন্মক উৎসাহ জনাই সমাজলৈ আগবঢ়াই দিয়াই আছিল আমাৰ উদ্দেশ্য।

হে, নতুন প্ৰজন্ম, তোমালোকেই আমাৰ আশা। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱসৰ লগত সংগতি ৰাখি আমি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ মাজত অনুষ্ঠিত কৰিছিলো অনলাইন বক্তৃতা প্ৰতিযোগিতা। ৪০০বছৰীয়া জাতীয় মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম জয়ন্তীৰ লগত সংগতি ৰাখি আয়োজন কৰিছিলো ৰচনা প্ৰতিযোগিতা। তাৰ লগতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, প্ৰতিভা সন্ধানী আদি অনুষ্ঠানৰ লগত সংগতি ৰাখি অনুষ্ঠিত কৰিছিলো বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ। ভাল লগা কথা এয়াই যে প্ৰতিবাৰেই অংশগ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱা দেখা গৈছিল। আকৌ ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ অৰ্থে 'নিদাদ'

নামৰ দৈনন্দিন শিতান এটা মুকলি কৰিছিলো। প্ৰায় এবছৰতকৈ অধিক সময় নিদাদে ছাত্ৰীসকলক সফলতাৰে প্ৰতিফলিত কৰিছিল। নিদাদৰ এখনি বাৰ্ষিক সংকলনো প্ৰকাশ কৰা হ'ল। কিন্তু পৰিতাপৰ কথা লকডাউনে তাৰ আয়ুস কমাই দিলে। পৰৱৰ্তী তত্ত্বাৱধায়ক আৰু সম্পাদকক 'নিদাদ' আকৌ জীয়াই তোলাৰ দায়িত্ব দিলো। আমাৰ ছাত্ৰীসকলক বিভিন্ন অনুষ্ঠানে আয়োজন কৰা প্ৰতিযোগিতাসমূহত অংশগ্ৰহণৰ বাবেও লৈ যোৱা হৈছিল আৰু তেওঁলোকৰ বহুজনে মহাবিদ্যালয়ক গৌৰৱিত কৰি পুৰস্কাৰ আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল। মই উপলব্ধি কৰিছিলো আমাৰ ছাত্ৰীসকল যথেষ্ট প্ৰতিভাশালী মাথোঁ তেওঁলোকক লাগে অকণমান গাইডেন্স আৰু উৎসাহ। আমাৰ সময়খিনিতে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ক মহাবিদ্যালয়ৰ বিভাগীয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাসমূহৰ একেটা 'ডিজাইন' কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ একোটা নাম বিবেচনা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱা হৈছিল। ছাৰৰ সহযোগত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাসমূহ সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিল। আনটো বিষয় বৰ্তমানৰ তত্ত্বাৱধায়ক আৰু সম্পাদকলৈ এৰিলো। ইমানবোৰ ভাল লগা মিঠা স্মৃতিবোৰৰ মাজত এটাও তিতা অভিজ্ঞতা নাথাকিলে 'ডায়েবেটিছ' হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকিব। কিন্তু সেয়া নহ'বৰ বাবেই নিশ্চয় তিতা অভিজ্ঞতাও দিয়া হ'ল। গতিকে, তাকো মহৌষধ ৰূপেই গ্ৰহণ কৰিলো। সেই তিতা অভিজ্ঞতা আছিল আলোচনীৰ বাবে ছাত্ৰীসকলৰ পৰা সময়মতে লেখা সংগ্ৰহ কৰাটো। ছাত্ৰীসকল প্ৰতিভাশালী কিন্তু অকণমান সময়ৰ প্ৰতি উদাস যেন ভাব হ'ল। কিজানি সেয়া অকণমান ম'বাইল ফোন আৰু অকণমান CBCS পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যস্ত সূচীৰ ফল। যাহওক, তেনেকৈয়েই সময়ত আমাৰ আলোচনী প্ৰকাশ হ'ল। তাৰ বাবে সকলোকে পুনৰবাৰ ধন্যবাদ জনাইছো। আলোচনীখন প্ৰেছত দিয়াৰ পৰা উন্মোচন কৰালৈকে যি এক উৎকণ্ঠা, আৱেগ, সন্তুষ্টি থাকে সেয়া সাঁচাকৈয়ে এক অনন্য অনুভৱ। ছপা হৈ হাতত নপৰালৈকে কেইবাদিনলৈকে থকা আমাৰ উৎকণ্ঠাই আলোচনীখনৰ প্ৰতি এক অনামী মোহ আৰু চেনেহৰ জন্ম দিছিল। সেই সময় অমূল্য হৈ ৰ'ব। হয়তো জীৱনৰ বিয়লি বেলাৰ নিজানত এক গভীৰ সন্তুষ্টিৰ কাৰক হৈ ৰ'ব। আলোচনীৰ সম্পাদনা সমিতিৰ সন্মানীয় সদস্য, প্ৰেছ আৰু সকলো শুভাকাংক্ষীলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

শেষত, মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৰে আপোন আলোচনীখনৰ লগতে মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতি অলেখ- অযুত শুভকামনা যাচিছোঁ। জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়।

সময়

নিতালী দাস

সময় গতিশীল। এই গতিশীলতাৰ সৈতে সকলোৰে জীৱন পৰিৱৰ্তনৰ মাজেৰে এখোজ-দুখোজকৈ অতি সন্তুপৰ্ণে নিৰন্তৰ গতি কৰি আছে। আমি আমাৰ জীৱনৰ ব্যস্ত সময়ছোৱাত নিজৰ প্ৰশান্তিৰ বাবে সময় উলিয়াই ফুৰিবলৈ যোৱাৰ কথা মনলৈ আহে। আমি যদি পৰ্যটকৰ স্থানত চাওঁ তেন্তে বিশেষ বিশেষ নতুনত্বৰ সংযোজনৰ লগতে সুখৰ বণ্যা, আনন্দৰ অনুভূতি, কিছূমান নতুন নতুন তথ্য আহৰণ কৰিব পাৰো।

বিগত বৰ্ষৰ দৰে এইবাৰো সেউজীয়া ধৰণীত বিভিন্ন জোনাকীয়ে জোনাক সিচাঁ মনৰ অনুভূতিবোৰ আগুৱাই লৈ যোৱাৰ বাবে আমি এক প্ৰয়াস কৰিছো। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ নান্দনিকতা আৰু শিক্ষা একেটা মুদ্ৰাৰ ইপিঠি-সিপিঠি। শিক্ষাই যেনেদৰে জ্ঞান দিয়ে তেনেদৰে আমাক প্ৰকৃতি সুবাসেও জ্ঞানৰ পৰিধি বিকশিত কৰে।

বৰ্তমান যুগত পৰ্যটনৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি হোৱা দেখা গৈছে আৰু পৰ্যটনে এটা অঞ্চলৰ অৰ্থনৈতিক দিশতো বহু বৰঙনি আগবঢ়োৱা দেখা যায়। সেয়েহে পৰ্যটন ক্ষেত্ৰত দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ লগতে ছাত্ৰীসকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভাক প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবে লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ গাৰ্হস্থ্য বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখন আগবঢ়োৱা হৈছে।

গ্ৰাফিতি

তৃষিতা বৰা

ভাষা সহজ। কিন্তু ইয়াৰ প্ৰকাশ হয়তো টান আৰু কেতিয়াবা খুবেই টান। হাতৰ ৰাটাৰ কালাৰখিনি বেগত ভৰাই ভৰাই তাই কি কম কি নকম তাকেই যেন ভাবি আছিল। আজি তাইৰ বৰ্ক শ্বপত শেষটো দিন। বং বোৰ থৈ যাব নে লৈ যাব, তুলিকাত লাগি থকা আঙুলিৰ স্মৃতি তাই জানো কোনো অচিন নদীত গৈ ধুই পেলাব পাৰিব? গুচিয়েই যেনিবা গ'ল বৰষুণৰ দৰে, তাই গুচি যোৱাৰ পিছত এই ঠাইত জানো আকৌ ৰামধেনু ওলাব?

ইমানবোৰ প্ৰশ্ন। উত্তৰ টান হ'লেও কথা নাছিল। পিছে কেতিয়াবা উত্তৰ নাথাকেই। যিদৰে ছবি শিকিবলৈ অহা কণমানিবোৰে তাইক সুধিছিল- তোমাক মানুহে কিয় বেয়া পাইছে কোৱাচোন? তুমি কি কৰিলা? তুমি আমাক এৰি কিয় যাবলৈ ওলাইছা? তাই জানে দেশ খন আগৰ দৰেই আছে। কেৱল মানুহ দুভাগ হ'ল। বং দুটা হ'ল। মন দুটা হ'ল। এজাক মানুহে যদি মুক্তি বিচাৰিছে, এজাকে বিচাৰিছে পৰম্পৰা। এতিয়া তাই কেনেকৈ কয় সেই বং ভালপোৱা কণমানি কেইটাক যে মই তোমালোকৰ গাঁৱত থকাটো তোমালোকৰ ঘৰবোৰৰ মানুহে আৰু বিচৰা নাই। ছবিৰ বৰ্কশ্বপো আজিয়েই শেষ কৰি যিমান সোনকালে পাৰি গাওঁ এৰি যাবলৈ দিছে। এই কণমানি কেইটাই এনেকৈ ক'লে কিবা বুজি পাবনে। বুজি পাবনে ধৰ্মৰ নামত থকা প্ৰাচীন পৰম্পৰা।

আমায়া কান্দি উঠিল। যোৱাকালিৰ দিনটো মনত পৰিল। কিনো কৰিলে তাই এইয়া। কি দৰকাৰ আছিল বৰ্কশ্বপ কৰিবলৈ আহি গাওঁখনৰ প্ৰাচীন ধৰ্মীয় স্থানত ভগৱান বিচাৰি যাবলৈ। পালে জানো ভগৱানক। নাই ভগৱানৰ ঠাইত পালে মাথো ককৰ্থনা। ছোৱালী হৈ

তাইৰ চকুলো তপ তপকৈ সৰিল। যেন এয়াই তাইৰ
প্ৰাপ্য আছিল। দীঘল বাটটোৰে আমায়া গাওঁখন পাৰ
হৈ গৈ থাকিল। গৈ থাকোতেই গাঁৱৰ পুৰণি দেৱাল
এখনত চকু পৰিল তাইৰ। কিবা এটা দুখবোধে তাইক
হঠাৎ চুই গ'ল। তাই আগবাঢ়ি গ'ল দেৱালখনৰ কাষলৈ।

কিয় ঈশ্বৰৰ গৃহত সোমাব লাগে। আৰ্টিষ্ট হ'ল বুলিয়েই
গাওঁখনৰ সাতামপুৰুষীয়া নিয়মটো নামানিব? বাহিৰৰ মানুহ
বুলিয়েই গাওঁখনৰ পৰম্পৰা কি সন্মান নকৰিব? গালি খোৱাৰে
যোগ্য তাই। ঠিকেই আছে তাই এতিয়াই যাবগৈ। ল'ৰা-
ছোৱালী কেইটাক এই কেইদিন ৰং-তুলিকা কি শিকাব পাৰিলে
তাই নাজানে কিন্তু সভ্যতা পৰম্পৰাই তাইক আকৌ এবাৰ
শিকালে যে তাই ছোৱালী সেইটো যাতে কেতিয়াও পাহৰি
নাযায়।

বেগ বান্ধিল। গেণ্ট হাউচটোৰ পৰা ওলাই আহিল।
মনতে ভাবিলে আজিৰ পৰা আকৌ সেই চহৰৰ কোলাহলেই
ভাল। কণমানি দুটামানে তাইক সাৰটি ধৰিলে। তাইৰ চকুলো
তপ তপকৈ সৰিল। যেন এয়াই তাইৰ প্ৰাপ্য আছিল। দীঘল
বাটটোৰে আমায়া গাওঁখন পাৰ হৈ গৈ থাকিল। গৈ
থাকোতেই গাঁৱৰ পুৰণি দেৱাল এখনত চকু পৰিল তাইৰ।
কিবা এটা দুখবোধে তাইক হঠাৎ চুই গ'ল। তাই আগবাঢ়ি
গ'ল দেৱালখনৰ কাষলৈ। ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে বেগ খুলিলে।
ৰং তুলিকাবোৰ ওলাই আহিল। তাই অৱচেতনভাৱে
দেৱালখনত আঁকি গ'ল- এজাক মুক্তি পিয়াসী বন্দী চৰাই,
এজনী ছোৱালী যাৰ চকু বন্ধা, কেইজনীমান বৃদ্ধা- যাৰ
মুখবোৰ বন্ধা আৰু এজন ঈশ্বৰ যাৰ শৰীৰ পৰম্পৰাৰে ৰঙা।

চৰিত্ৰহীন

ৰিতুমণি পাৰে

তাই কান্দিছে, মাজ নিশা তাই কান্দিছে, তাইৰ লগত এয়া কি হৈ গ'ল। জীৱনৰ কথাবোৰ ভাবি ভাবি তাই আজি কেইবাদিনো ধৰি শুৱ পৰা নাই।

ৰিমলীৰ আজি কলেজীয়া জীৱনৰ প্ৰথম দিন, তাই আজি খুব সুখী। তাই মনে বিচৰা, সেই সেউজ ভালপোৱা কলেজখনৰ এগৰাকী অসমীয়া বিভাগৰ ছাত্ৰী। এতিয়াৰে পৰা তাইৰ জীৱনৰ এক নতুন পৃষ্ঠাৰ পাতনি মেলিব। কলেজীয়া জীৱনৰ সেই তিনিটা বছৰ আৰু নতুন বান্ধবীৰ সৈতে কেনেদৰে সময় পাৰ কৰিব, সেইবোৰ কথা ভাবি তাই খুব উৎফুল্লিত হৈ পৰিছে।

চাওঁতে চাওঁতে ৰিমলীৰ দুবছৰ হ'বৰ হ'ল। আগৰ দৰে তাই ৮.৪৫ ত ক্লাছ থকাৰ কাৰণে কলেজ যাবলৈ সাজু হ'ল। ইউনিফৰ্মযোৰ পিন্ধি তাই কলেজলৈ বুলি বাট ল'লে। বতৰটো আজি ডাৱৰীয়া, আকাশত মেঘে চাট মাৰিব ধৰিছে, তাই ছাতিটোও লৈ ল'লে। অলপ দূৰ আহি তাই টেম্পু ষ্টেজাত ব'ল, দুই তিনি মিনিট মানৰ পাছত টেম্পু আহিল। টেম্পুখনত খালী চিট থকাত তাই টেম্পুখন ৰখালে। বৰষুণ দিব ধৰিছিল বাবে তাই দৌৰি গৈ টেম্পুৰ ভিতৰত সোমাল, অলপ সময়ৰ পাছত তাই মন কৰিলে দুজন মতা মানুহ টেম্পুখনত আছে। এজন অলপ বৃদ্ধ মানুহ, সেই মানুহজন তাইৰ ওচৰতে বহিছিল। বৰষুণ ডাঙৰকৈ দিছিল, কথাবোৰ ডাঙৰকৈ নক'লে শুনিব পৰা নাছিল। তাই টেম্পুচালকজনক টেম্পুখন ৰাখিব কৈছিল কিন্তু মানুহজনে নুশুনিলে নে নুশুনাৰ ভাও ধৰিছিল তাই বুজিব নোৱাৰিলে। লাহে লাহে সেই বৃদ্ধ মানুহজন তাইৰ কাষ চাপিব ধৰিলে, তাই মানুহজনৰ পৰা অলপ আঁতৰত আহি বহিল। মানুহজন আকৌ তাইৰ ওচৰলৈ আহিল, এইবাৰ তাই চিঞৰিব লগত তাইক মানুহজনে মুখত সোপা দি ড্ৰাইভাৰ জনক টেম্পুখন যোৰত চলাবলৈ কৈ এখন অচিনাকি ঠাইলৈ ৰিমলীক লৈ গ'ল।

প্ৰায় চাৰি পাঁচ ঘণ্টাৰ পাছত যেতিয়া তাইৰ ছফ্ট আহিল, তাই নিজকে দেখি চিঞৰিব ধৰিলে। তাইৰ গাৰ কাপোৰ সম্পূৰ্ণ ফটা, গাত ক'ৰবাত ক'ৰবাত বহুত ডাঙৰ ডাঙৰ ঘাঁ। তাই বিষত চটফটাব ধৰিলে, তাই ভাগৰি পৰিল। সেই ফালেদি যোৱা এজন যুৱকে তাইক দেখি ল'ৰালৰিকৈ তাইৰ ওচৰলৈ গৈ নিজৰ চাৰ্টটোকে তাইৰ গাত দি হস্পিটাললৈ বুলি লৈ গ'ল।

তাই এতিয়া সুস্থ, ঘৰতে থাকে, মাক-দেউতাকৰ বাদে এতিয়া তাইৰ কোনো আপোন মানুহ নাই। ওচৰ চুবুৰীয়া মানুহে তাইক ঘৃণা কৰে, নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক তাইৰ লগ হ'বলৈ নিদিয়ে। পৰিয়ালৰ সম্পৰ্কীয় মানুহবোৰেই কয়, চহৰত পঢ়াইছিল এতিয়া পালে নহয়।

ৰিমলীৰ এতিয়া এটা নতুন নাম 'চৰিত্ৰহীন'।

সাফল্য

চুমি বৰা

দিন হাজিৰা কৰি যেন তেন ঘৰখন চলাই থকা বমেনে আজি হাতত মিঠাই টোপোলা এটা লৈ পদূলিৰ পৰাই চিঞৰি উঠিল-

“হেৰা শুনিছা আমাৰ ছোৱালীয়ে বোলে কিবা ডাঙৰ পৰীক্ষা পাছ কৰিলে কিবা ডাঙৰ অফিছৰ হ’ল, ডাঙৰ ডাঙৰ মানুহ আহিব, টি.ভি নে তাতো ওলাব বোলে।”

ভিতৰৰ পৰা দেউতাকৰ কথাবোৰ মনে মনে শুনি থকা ৰাধাৰ চকুপানী বৈ আহিল। তাই আজি এগৰাকী আই.পি.এছ. বিষয়া হ’লেও কিন্তু তাই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিব দেউতাকৰ ত্যাগ আৰু হুমুনিয়াহবোৰ। দেউতাকৰ দায়িত্ববোৰ আজিৰ পৰাই তাইৰ হোৱাৰ আনন্দত তাইৰ মুখৰ পৰাও ওলাই আহিল এটা সন্তোষজনক হাঁহি।

এহাল চৰাইৰ হৃদয়স্পৰ্শী প্ৰেম কাহিনী

পাহী বৰা

এহাল চৰাইয়ে ইটোৱে সিটোক বৰ ভাল পাইছিল। এদিন চৰাইজনীয়ে চৰাইটোক ক'লে- তুমি মোক এৰি গুছি নোযোৱাটো?

ঃ নাযাওঁ দেহা। উৰি গুছি গ'লে মোক ধৰি ল'বা, হ'বনে!

ঃ হ'ব কিন্তু তোমাক যে মই আৰু নাপাম আগৰ দৰে।

সেই কথা শুনি চৰাইটোৰ বৰ দুখ লাগিল আৰু সি তাৰ পাখি দুখন কাটি পেলালে।

তাৰপাছত ক'লে- চোৱা এতিয়া মোৰ পাখি নাই, মই উৰিব নোৱাৰো আৰু। মই তোমাৰ লগতে থাকিম সদায়।

এদিন সিহঁত থকা ঠাইখনত ডাঙৰ বতাহ-ধুমুহা আহিল। চৰাইজনী উৰি বেলেগ ঠাইত যাব খুজিলে। তেতিয়া চৰাইটোৱে চৰাইজনীক ক'লে- তুমি যোৱা দেহা, মই উৰিব নোৱাৰো, গতিকে নাযাওঁ, মই ইয়াতে থাকিম।

চৰাইজনীয়ে চৰাইটোক ভালদৰে থাকিবলৈ কৈ উৰি গুচি গ'ল। ধুমুহা কমা পাছত চৰাইজনীয়ে তাক বিচাৰি আক' সেই ঠাইলৈ আহিল। কিন্তু উভতি আহি তাক নাপালে, তাৰ মৰাশটোহে পালে।

চৰাইজনীয়ে চৰাইটোৰ মৰাশটোৰ কাষৰ ডাল এডালত কিবা লিখি থোৱা দেখিলে। তাত চৰাইটোৱে লিখি থৈ গৈছিল- “তুমি যদি এবাৰো ক'লাহেঁতেন মই তোমাক এনে অৱস্থাত অকলে এৰি নাযাওঁ, তোমাৰ লগতে থাকিম তেতিয়া চাগে মই ধুমুহা অহাৰ আগতেই নমৰিলোঁহেঁতেন।”

দৰৱ

এমী মেহজাবী হুছেইন

অধ্যাপিকা

হিন্দী বিভাগ

বৰষুণ চাই চাই থৰ লগা বীমাই মোবাইলৰ
মেচেজ অহা শব্দত উচপ খাই গ'ল। দুচকু পানীৰে
উপচি পৰিল আৰু সকলো বিষ পলকতে নোহোৱা
হ'ল যেন। সুবিধাবাদী আপোন মানুহৰ আচৰণত
আহত হৈ বীমাৰ আজি অনুভৱ হ'ল অজস্র
টকাৰেও কিনিব নোৱাৰা মূল্যবান দৰৱ এইয়াই—

“তই ভালে আছনে বাৰু? বহুত দিন দেখাই
নাই, মোৰ চিন্তা হৈছে..!”

চুনামী

দীপশিখা গগৈ

এজন ছবছৰীয়া ল'ৰাৰ পিতৃ-মাতৃক সি সৰু
থাকোতেই সাগৰীয় চুনামীয়ে উটুৱাই লৈ গ'ল।
সি তেওঁলোকক দেখা পাওঁ বুলি সদায় সাগৰৰ
পাৰত বহেগৈ। সি বহি থাকোতে যেতিয়া সাগৰৰ
টোৱে তাৰ ভৰি দুখন ধুৱাই যায় সি তেতিয়া বৰ
কান্দে আৰু সাগৰখনক কয় ‘তুমি যিমনে মোৰ
ভৰি নোচুৱা কয় মই তোমাক কেতিয়াও ক্ষমা
নকৰোঁ।’

কলেজ ফ্ৰেইণ্ড

হৰ্ষিতা কৌশিক

কলেজ চৌহদত অৱস্থিত গাৰ্ডেন খনৰ কাষতে আছে এলাইন দেৱদাৰু গছৰ শাৰী। তাতেই কিছু পৰ আগৰ পৰা উপস্থিত হ'বলৈ আগমন হৈছে এটা দুটা কৈ সিহঁতবোৰ। মানে ৰঞ্জন, ৰিছা, পৰিস্থিতা, অৰ্জিত, সুস্মিতা, অপৰ্ণা। সিহঁত বন্ধু প্ৰায় শেষ হ'বলৈ ওলোৱা স্নাতক শিক্ষা বৰ্ষৰ তৃতীয় বৰ্ষৰ অন্তিম চেমিষ্টাৰৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। তিনিটা বছৰ প্ৰতিখন প্ৰতিপল কলেজখনত একেলগে থাকে মাত্ৰ নিজৰ ক্লাছসমূহ বাদ কৰি, কাৰণ সিহঁতৰ প্ৰতিজনৰ বিভাগসমূহ বেলেগ বেলেগ। কাৰোবাৰ যদি ইংৰাজী কাৰোবাৰ ৰাজনীতি আদি।

সেই দেৱদাৰু গছৰ শাৰীটোৰ কাষত আজি একেলগ হোৱাৰ কাৰণ মাত্ৰ এটাই যে আজি “ফ্ৰেণ্ডশ্বিপ দে”। সেয়ে আজি তিনিদিনৰ আগৰ পৰা বন্ধুত্ব দিৱস পালন কৰিবলৈ সিহঁতৰ যি প্লেনিং আছিল সেয়া সিহঁতৰ সিদ্ধান্ত মৰ্মে এই ঠাইৰ পৰাই আৰম্ভণি কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল।

সময়ত সকলো উপস্থিত হৈছিল। কিন্তু উপস্থিত হৈয়েই সেমেকি উঠিছিল সিহঁতৰ মনবোৰ। ইটোৱে সিটোক কিছু পৰ চাই আছিল। কোনেও এটা ও শব্দ উচ্চাৰণ কৰাৰ

“

সিহঁতৰ প্ৰতি জনেই এজনে আনজনৰ লগত কটোৱা
এগালমান ৰং ভৰা সুখৰ ৰামধেনু অঁকা মৰমৰ স্মৃতি লৈ
কাষৰ পৰা আঁতৰি গুচি যাব। প্ৰতিজনেই নিজৰ নিজৰ পথত
ভৰি দিব জীৱন যুদ্ধৰ যোদ্ধা ৰূপত।

”

প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰা নাছিল। মনৰ ভিতৰতে নিজেই নিজৰ লগত কথা পাতিছিল। সম্ভৱ শেষত অনন্তই এি কি হ'ল বুলি নোকোৱাহেঁতেন গোটেই দিনটো মৌন ব্ৰত ধাৰণ কৰিলেহেঁতেন তাৰো সম্ভাৱনা নথকা নহয়। লাহে লাহে সিহঁতৰ বন্ধুত্ব দিৱস উদ্‌যাপন হৈছিল সময়ত শেষ হৈছিল। কিন্তু সেয়া নিৰস আছিল। নাছিল হাঁহি, নাছিল আনন্দ, সকলোৰে সময় হে খেদিছিল। কৰিব পৰা নাছিল কোনেও বহুত যত্নৰ পাছতো দিনটো সকলোৰে উপভোগ্য। প্ৰত্যেকৰ মনবোৰ অতীতৰ কিছুমান কথাই আবেগ হৈ খুলি খুলি খাইছিল।

এইয়া, এটা দীঘলীয়া সময় অৰ্থাৎ এই কলেজত সিহঁত চিনাকি হোৱাৰ পৰা সিহঁতৰ মাজত কোনো দিন দেখা নোপোৱা দৃশ্য। সিহঁত ফুৰ্তিবাজ, ৰং ধেমালি কৰি ভাল পোৱা ল'ৰা ছোৱালী। আবেগ দুখ চকুপানীক সিহঁতে দিয়া নাই কোনো দিন সিহঁতৰ মাজত ঠাই।

পিছে আজি প্ৰথম বাৰলৈ আবেগিক হৈ পৰিছে সকলো। কাৰণ সিহঁতৰ সোণালী মৰমৰ মাজত আৱদ্ধ বন্ধুত্ব আৰু কিছুদিনৰ পাছত অন্ত পৰিব লগা শিক্ষাবৰ্ষৰ বাবে এই কলেজত সমাপ্ত ঘটনাৰ দিশে আগবাঢ়িছে। সিহঁতৰ প্ৰতি জনেই এজনে আনজনৰ লগত কটোৱা এগালমান ৰং ভৰা সুখৰ ৰামধেনু অঁকা মৰমৰ স্মৃতি লৈ কাষৰ পৰা আঁতৰি গুচি যাব। প্ৰতিজনেই নিজৰ নিজৰ পথত ভৰি দিব জীৱন যুদ্ধৰ যোদ্ধা ৰূপত। আজিৰ এই সময়বোৰৰ জানো আকৌ পাব? আজিৰ এই সময়খিনিৰ দৰে থাকিব জানো কাষত যদিও কেতিয়াবা কোনোবা দিনত মিলন হ'ব পাৰে তথাপি জানো উভতি আহিব এই মধুৰ সময়ৰ সুগন্ধি।

নাহে উভতি বিদায় ল'ব সময়ে যাওঁতে গতিয়াই

বৰ্তমানক অতীতলৈ বুলি। এইয়াই প্ৰকৃতিৰ নিয়ম আমি যে সময়ৰ দাস। উপায়ন্তৰ যে আমি সকলো। মানি চলাৰ বাবে নাই যে গতান্তৰ।

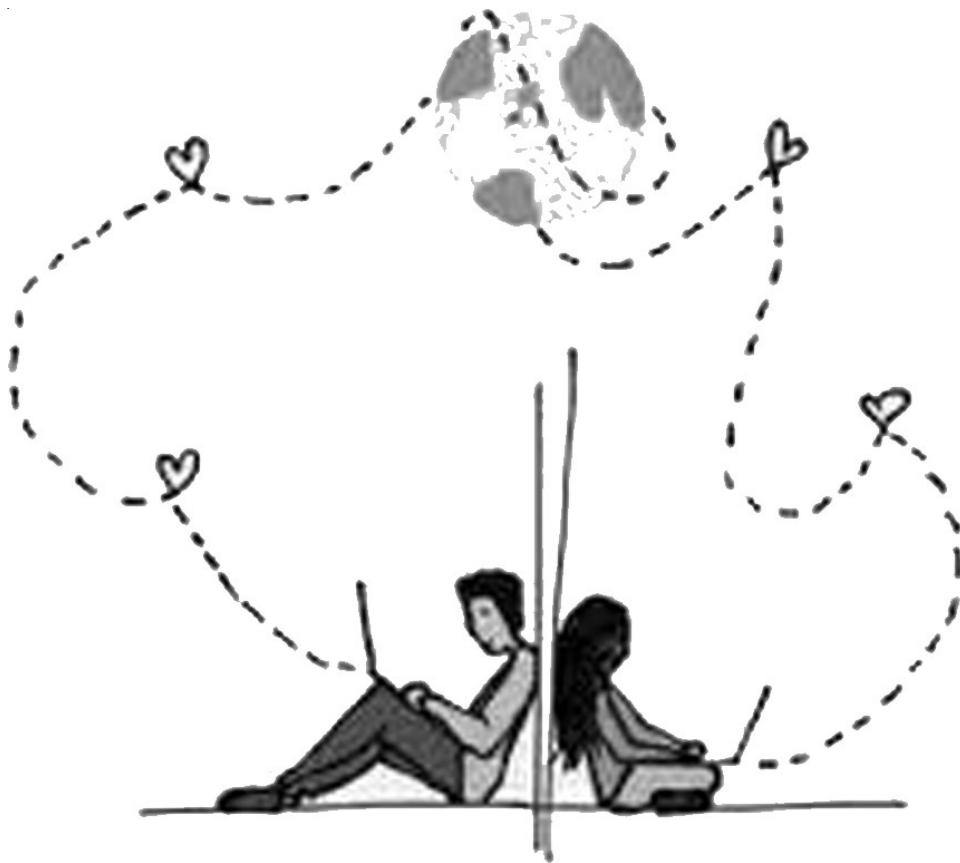

কষ্টৰ ফল মিঠা

টিনা শইকীয়া

এখন গাঁৱত এজন খেতিয়কে বাস কৰিছিল। তেওঁৰ এহাল ল'ৰা-ছোৱালী আছিল। সিহঁত সৰু হৈ থাকোতেই মাকৰ মৃত্যু হোৱাত দেউতাকে সিহঁতহালক বৰ কষ্টৰে ডাঙৰ দীঘল কৰিছিল। দুয়ো পঢ়া-শুনাত ভাল আছিল। তেওঁলোকৰ মাটি বুলিবলৈ মাত্ৰ দুবিঘাহে। ঘৰৰ সম্পত্তি বুলিবলৈ মাত্ৰ এযোৰ কাঠৰ চকী আৰু দুযোৰ কাঁহি-বাটি আছিল। দেউতাকে সিহঁত হালক পঢ়াওতে পঢ়াওতে ঘৰৰ বস্তু বেছিৰলগীয়া হৈছিল। এদিনাখন সিহঁত বিদ্যালয়লৈ গৈ থাকোতে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ ফলত এজোপা প্ৰকাণ্ড গছ সিহঁতৰ গাৰ ওপৰতে পৰিল। সিহঁতহাল বাছিল কিন্তু ছোৱালীজনীৰ বাওঁহাতখন ভাগিল। দেউতাকে মাটি বিক্ৰী কৰি হ'লেও ছোৱালীজনীক ভাল কৰিলে।

কিছু বছৰৰ পিছত সিহঁতহাল নিজৰ নিজৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ল। ছোৱালীজনী ডাঙৰ আৰু ল'ৰাটো পুলিচৰ চাকৰিত সোমাল। এতিয়া সেইখন গাঁৱৰ ভিতৰত সিহঁতৰ ঘৰখনেই চকুতলগাকৈ জিলিকি আছে।

দূৰত্ব

চুনিয়া কোঁৱৰ

ৰাণী : মা, জুমনৰ মামাক আহিছে, আমেৰিকাৰ পৰা।

মাক : হয় নেকি ?

ৰাণী : তালৈ কি আনিছে জানা ?

মাক : কি আনিছে সোণ ?

ৰাণী : এটা ৰবট !

কনমানিজনীৰ চকু দুটা তিৰবিৰাই উঠিল। তাই পুনৰ মাকক ক'লে—

ৰাণী : মোৰ মামাও বহুত দূৰত থাকে নেকি মা ?

থমতম খাই মাকে ৰাণীক ক'লে—

মাক : ও, থাকে থাকে...

ৰাণী : অ, সেয়েহে মামা এদিনো অহা নাই...

সৰস্বতী পূজালৈ যাবলৈ ওলোৱা ৰাণীৰ চকু দুটা পানীৰে ভৰি পৰিল। মাকে কণমানিজনীক পূজালৈ নিবলৈ উলিয়াই মনত পৰিল— এনে এটা দিনতেই তাই ঘৰৰ অমতত তাইৰ মনৰ মানুহজনৰ সৈতে বিয়াত বহিছিল। সেই দিন ধৰি একেখন চহৰতে থকা মাক, ভায়েক কোনোদিনে তাইৰ ঘৰখন গছকা নাই।

সফলতা

ভৈৰবী দাস

সুন্দৰপুৰ নামৰ গাঁও এখনত পৰী আৰু তাইৰ মাক বাপেক শান্তিৰে বসবাস কৰি আছিল। পৰী মাক-বাপেকৰ একমাত্ৰ সন্তান বাবে তাই বৰ আলসুৱা। পৰী পঞ্চম শ্ৰেণীলৈকেহে পঢ়িছিল। হঠাৎ এদিন বাপেকৰ ডাঙৰ দুৰ্ঘটনা এটাত মৃত্যু হ'ল। পৰীহঁতৰ এনেয়ে সৰু পৰিয়াল, এতিয়া আৰু সৰু হৈ গ'ল। পৰীহঁতৰ মাকে আনৰ ঘৰত কাম কৰিবলৈ ল'লে। পৰীৰ বাপেকে চৰকাৰী চাকৰী কৰা নাছিল যদিও পৰী আৰু তাইৰ মাকক অভাৱ বোলা বস্তুটোৰ লগত চিনাকি হ'বলৈ দিয়া নাছিল। মাকে আনৰ ঘৰত কাম কৰোঁতে বহুত কষ্ট হৈছিল। তথাপিও যে উপায় নাই। পৰীক পঢ়াই-শুনাই ডাঙৰ মানুহ কৰিবই লাগিব। কাৰণ বাপেকে পৰী ডাঙৰ মানুহ হোৱাতো বিচাৰিছিল। পৰিয়েও খুব মনপুতি পঢ়িছিল।

পৰীয়ে মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিলে। ৰিজাল্টো ষ্টাৰ মাৰ্কসহ পাছ কৰিলে। কিন্তু তাই কলেজ পঢ়িব নোৱাৰিলে। পৰীক্ষাৰ পাছত মাকৰ ডাঙৰ বেমাৰে লগ ল'লে। মাকে আনৰ ঘৰত কাম কৰিব নোৱাৰা হ'ল। হাঁহিৰে জিলিকি থকা ছোৱালীজনীৰ মুখত হাঁহি নাইকীয়া হ'ল। তায়ো আনৰ ঘৰত কাম কৰিবলৈ মাকক অকলে এৰি যাব নোৱাৰা হ'ল। আন কিবা কৰিবলৈও তাই গাঁৱৰ ছোৱালী। কিন্তু তাই হাৰ মনা নাই। গাঁৱৰ ছোৱালী বুলিয়েতো মাকক মৰিবলৈ দিব নোৱাৰে। মাকৰ বাহিৰে তাইৰ আছেনো কোন?

পৰীয়ে লিখা-মেলা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। সৰুৰে পৰাই তাই গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা এইসমূহ লিখি খুব ভাল পাইছিল। প্ৰথমতে সৰু সৰু কাহিনীৰেই আৰম্ভ কৰি পিছত ডাঙৰ ডাঙৰ কিতাপ লিখিলে। গোটেই ৰাজ্যতে পৰীৰ কিতাপে সমাদৰ লাভ কৰিলে। কেইবাখনো কিতাপ শ্ৰেষ্ঠ স্থান পালে। বিভিন্ন বঁটাৰে সঁচাই পৰীজনী পৰী হৈ গ'ল। সাহিত্যিকসকলৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিকৰ স্থান পালে। মাকেও নিজে উঠা-বহা কৰিব পৰা হ'ল। নিজৰ লক্ষ্যত স্থিৰ হৈ পৰীয়ে এটি ভাল সন্তানৰ পৰিচয় দিলে। সফলতাৰ বাটত পৰীক কোনো পৰিস্থিতিয়ে বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰিলে। কাৰণ তাইৰ লক্ষ্য আছিল মাকক চোৱাৰ উপৰি নিজৰ জীৱনত সফল হোৱা।

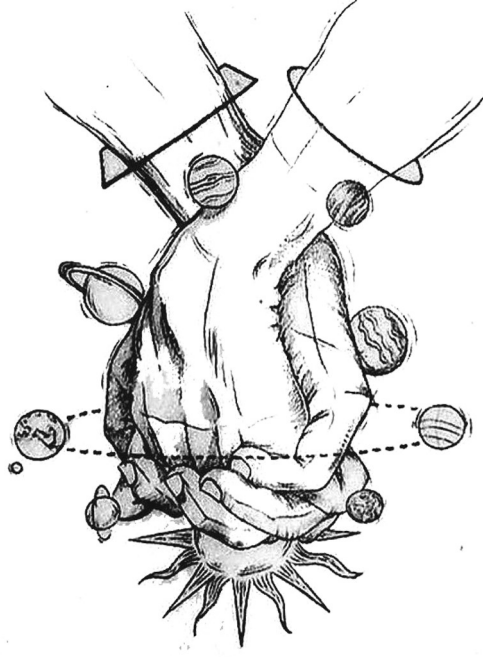
হাতী আৰু ফেঁচাৰ কথা

সংগ্ৰাহক : প্ৰণামী ৰাজখোৱা

এখন নদীৰ কাষত এটা ফেঁচাই এজোপা গছৰ খোৰোঙত বাহ লৈ আছিল। সেই গছৰ তলেদি গজেন্দ্ৰ নামৰ হাতীয়ে সদায় পানী খাবলৈ অহা-যোৱা কৰিছিল। দৈবাৎ এদিন ফেঁচাই বাহ লোৱা গছজোপা পানীত হালি পৰিল। ফেঁচাই একো উপায় নাপাই হাতীৰে সৈতে সখী বন্ধাই সেই গছডাল পোন কৰি ল'লে। সেইদিনাৰ পৰা দুয়ো দুয়োৰে মহামিত্ৰ হ'ল। এদিন পাৰ্বতীৰ বাঘে সপোনত দেখিলে যে সি গজেন্দ্ৰ হাতীৰ মূৰটো খাইছে। স্বপ্নৰ ফলৰ কথা বাঘে মহাদেৱক সোধাত মহাদেৱে বাঘক ক'লে, “স্বপ্নত দেখিছ যেতিয়া, তই গজেন্দ্ৰৰ মূৰটো খাব পাৰ। যা খা গৈ” বাঘে মহাদেৱৰ কথা শুনি সেই নদীৰ কাষলৈ গৈ বৈ আছে। সিফালৰ পৰা হাতী পানী খাবলৈ আহিলত বাঘে হাতীক ক'লে, “ককাই আজি তোৰ মূৰটো সামাজিকত খাইছিলো, পিছে দিঠকতো খাব পায় নে বুলি মই মহাদেৱক সোধাত মহাদেৱে মোক খাবলৈ আঙা দিছে, এতেকে এতিয়া মই তোক খাওঁ। তই কি কৰ কৰি ল বেগেতে”। বাঘৰ কথা শুনি হাতীৰ মহা ভয় হ'ল আৰু সি একো নামাতি বৈ থাকিল। ফেঁচাই সখীয়েকৰ ভয় দেখি বাঘক ক'লে, “বাৰু মহাদেৱে যদি তোমাক খাবলৈ দিছে খাবা, তাত কোনো কথা নাই, কিন্তু কথাটো সঁচা নে মিছা আমি এবাৰ মহাদেৱক সুধি লওঁ। এতেকে ব'লা আমি তিনিও মহাদেৱৰ ওচৰলৈ যাওঁ। ” বাঘ ফেঁচাৰ কথাত সন্মত হ'ল আৰু তিনিও মহাদেৱৰ ওচৰলৈ বাট বুলিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু ফেঁচাই সিহঁতক পাচ পেলাই আগেয়ে গৈ মহাদেৱৰ আগত পৰি টোপনিৰ ভাও জুৰি তাৰ মূৰটো নচুৰাবলৈ ধৰিলে। মহাদেৱে, “ফেঁচাৰ কি হৈছে” বুলি সোধাত ফেঁচাই চকমক খাই সাৰ পোৱা যেন

দেখুৱাই ক'লে, “প্ৰভু মই এতিয়াই স্বপ্নত পাৰ্বতীক বিয়া কৰাইছিলো, পিছে দিঠকত বিয়া কৰাবলৈ পাম নে নেপাম।” মহাদেৱে ক'লে- “স্বপ্নত পালি বুলিয়েই পাৰি নে? নেপাৰ।” ফেঁচাই ক'লে, “কিয়, তেনেহ'লে বাঘেনো কেনেকৈ স্বপ্নত গজেন্দ্ৰক খোৱা দেখি দিঠকত খাবলৈ পালে?” মহাদেৱে ক'লে, “অ, বাঘেও গজেন্দ্ৰক খাব নোৱাৰে।” এনেতে হাতী আৰু বাঘ আহি ওলালহি। বাঘে হাতীক খাব নোপোৱা শুনি বিমৰ্ষ হৈ ব'ল, হাতীয়ে ফেঁচাৰ সৈতে বং মনেৰে গুচি আহিল।

গৌৰৱ

চাহিদা বেগম

অনুৰাগ আৰু পাপৰি দুয়ো একাদশ শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থী। পঢ়াত দুয়ো ভাল। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰিক্ষাত অনুৰাগ ৫ টা বিষয়ত লেটাৰসহ ডিষ্টিংচনেৰে উত্তীৰ্ণ হৈ চহৰৰ আটাইতকৈ নামী জুনিয়ৰ কলেজত নামভৰ্তি কৰিছে।

পাপৰি ৬ টা বিষয়ত লেটাৰসহ ডিষ্টিংচনেৰে HSLC পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছে। পাপৰিৰ ঘৰৰ অৱস্থা ভাল। পাপৰিৰ দেউতাক চহৰৰ এগৰাকী সুপ্ৰতিষ্ঠিত ব্যৱসায়ী। পাপৰিয়ে বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰে। পিছে অনুৰাগ গাঁৱত ডাঙৰ-দীঘল হোৱা ল'ৰা। তাৰ পিতৃ এজন টেক্সি ড্ৰাইভাৰ। কোনোমতেহে অনুৰাগৰ পিতৃয়ে ঘৰখন পৰিচালিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। HSLC পৰীক্ষা পাছ কৰাৰ পাছত পিতৃয়ে তাক কামত নিয়োগ কৰিবলৈ বিচাৰিছিল যাতে দুই এপইচা উপাৰ্জন কৰি তেওঁলোকৰ ৫ জনীয়া পৰিয়ালটো পোহপাল দিব পাৰে।

কিন্তু অনুৰাগৰ স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষকে পঢ়াত মেধাৱী হোৱাৰ বাবে অনুৰাগৰ দেউতাকক তাৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণত সহায় কৰাৰ বাবে অনুৰোধ কৰে। নামভৰ্তিৰ সময়ত তাৰ শিক্ষকেও কিছু ধনৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিব বুলি আশ্বাস দিয়ে।

গাঁৱৰ পৰিৱেশৰ পৰা এয়া চহৰত তাৰ প্ৰথম খোজ। দুচকুৰ অজস্ৰ সপোন লৈ, যি চহৰৰ পৰিৱেশৰ লগত নিজকে সমযোজন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আছে।

আজি কলেজৰ প্ৰথম দিন। গণিতৰ শিক্ষক ড॰ প্ৰাঞ্জল বৰগোহাঁয়ে পাঠ আৰম্ভ কৰাৰ আগেয়ে সকলোকে আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰি সকলোৰে পৰিচয় আৰু জীৱনৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে জানিব বিচাৰিলে। সকলোৰে নিজৰ পৰিচয় আৰু জীৱনৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে ক'লে,

কিছুমানে ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ, বৈজ্ঞানিক, প্ৰফেচৰ আদি বৃত্তিত উপনীত হ'বলৈ জীৱনৰ লক্ষ্য বা উদ্দেশ্য বুলি ক'লে কিছুমানে জীৱনৰ উদ্দেশ্য সঠিককৈ থিৰাং কৰিবলৈ অপাৰগ হৈছে। তেতিয়া শিক্ষকে ক'লে যে যেনেকৈ বঠা নোহোৱা নাও বতাহৰ গতিত যেনি তেনি গতি কৰে তেনেকৈ লক্ষ্য নোহোৱা ব্যক্তিয়েও জীৱনত উন্নতি কৰিবলৈ সমৰ্থ নহয়। সেয়ে সকলোৰে নিৰ্দিষ্ট লক্ষ্য থকা অতি প্ৰয়োজনীয়।

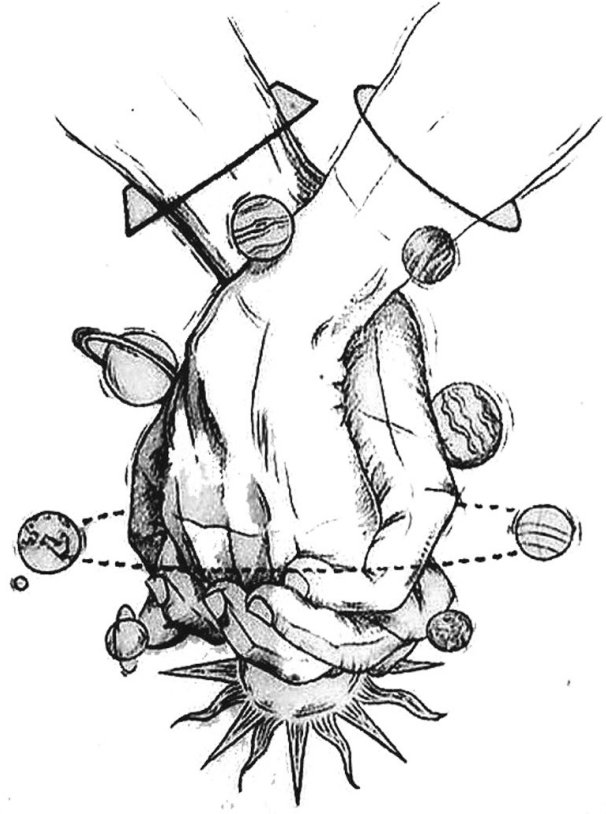
অনুৰাগে নিজৰ পৰিচয় আৰু জীৱনৰ উদ্দেশ্য দাঙি ধৰিলে। সি ক'লে তাৰ দুটা লক্ষ্য আছে প্ৰথমতে, এজন ভাল মানুহ হোৱাৰ আৰু দ্বিতীয়তে বৈজ্ঞানিক হোৱাৰ। কাৰণ বৰ্তমান শৈক্ষিক সমাজত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত স্বেচ্ছাচাৰী ব্যক্তিৰ অভাৱ নাই। কিন্তু ভাল, নৈতিক ব্যক্তিৰ অৱস্থিতি, অস্তিত্ব নোহোৱা হৈ পৰিছে। এনে মানুহৰ অভাৱ যাক লৈ পিছৰ প্ৰজন্মই গৌৰৱ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

তাৰ এনে চিন্তাধাৰা দেখি শিক্ষকে ভাল পালে আৰু তাক উৎসাহিত কৰিলে।

দিনবোৰ পাৰ হৈ গৈ থাকিলে। পাপৰিৰ জন্মদিনত সকলোৱে তাইক দামী দামী উপহাৰ দিলে। অনুৰাগে টকাৰ অভাৱত দামী উপহাৰ ক্ৰয় কৰিব নোৱাৰাত কলম এটা আৰু প্ৰস্তুত কাৰ্ড এখন দিলে। এনে সাধাৰণ উপহাৰ দেখি সকলোৰে লগতে পাপৰিয়েও তাক অপমান কৰিলে। সি ভাৱিছিল দামী উপহাৰৰ তুলনাত মানুহৰ মূল্য বেছি সেয়ে সি অপমানৰ প্ৰতি কাণসাৰ নকৰি মনে মনে তাৰ পৰা গুচি আহিল।

HS ফাইনেল পৰীক্ষা ওচৰ চাপি আহিল। সকলো পঢ়াত উঠিপৰি লাগিছে। এনে সময়তে পাপৰিৰ দেউতাক অত্যধিক লোকচানৰ সন্মুখীন হয়। ফলত ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থাও বেয়ালৈ গতি কৰে। পাপৰিয়ে পৰীক্ষাৰ মাচুল পৰ্যন্ত যোগাৰ কৰিব নোৱাৰাত তাইৰ বন্ধু-বান্ধৱীৰ পৰা সহায় বিচাৰিলে। কিন্তু কাৰোৰে পৰা কোনো ধৰণৰ সহায় নাপালে। অনুৰাগে তাইৰ এনে দুৰ্দশা দেখি তাৰ পকেট খৰচৰ পৰা সঞ্চয় কৰা টকা কেইটাবে তাইৰ পৰীক্ষাৰ মাচুল দিয়াত সহায় কৰিলে। তেতিয়া পাপৰিয়ে নিজৰ ভুল বুজিব পাৰি ক্ষমা খুজিলে। যি ধনৰ বলত তাই এদিন গৌৰৱ কৰিছিল সেই ধন নোহোৱাৰ ফলত আজি তাইক নিজৰ প্ৰিয় বান্ধৱীসকলেও চিনি নাপায়।

HS পৰীক্ষাৰ ৰিজাল্টৰ সময়। অনুৰাগে ৰাজ্যৰ ভিতৰত দ্বিতীয় স্থান পাবলৈ সক্ষম হৈছে। সি নিজৰ বিদ্যালয়ৰ লগতে পৰিয়াল, গাওঁ আৰু সমগ্ৰ ৰাজ্যখনৰ বাবে গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে।

এনে সাধাৰণ উপহাৰ
দেখি সকলোৰে
লগতে পাপৰিয়েও
তাক অপমান
কৰিলে। সি
ভাৱিছিল দামী
উপহাৰৰ তুলনাত
মানুহৰ মূল্য বেছি
সেয়ে সি অপমানৰ
প্ৰতি কাণসাৰ নকৰি
মনে মনে তাৰ পৰা
গুচি আহিল।

স্পৰ্শকাৰ

ৰুমা গোহাঁই

এজন জ্যেষ্ঠ শিক্ষকক এজন যুৱকে এটা সাক্ষাৎকাৰ ল'বলগীয়া হ'ল। আগতেই ঠিক কৰি থোৱা মতে যুৱকজনে জ্যেষ্ঠ শিক্ষকজনক প্ৰশ্ন কৰিলে—

ঃ ছাৰ, আপোনাৰ শেহতীয়া ভাষণত আপুনি সংযোগ আৰু সংস্পৰ্শৰ বিষয়ে কৈছিল। কিন্তু এয়া কিছু সংগতিবিহীন যেন লাগে। ভালকৈ ব্যাখ্যা কৰিবনে?

শিক্ষকজনে হাঁহি মাৰি আচল কথাৰ পৰা ফালৰি কাটি ওলোতাই যুৱকজনকহে সুধিলে—

ঃ তুমি এই চহৰৰে নেকি?

ঃ হয়, মই এই চহৰতে থাকোঁ।

ঃ তোমাৰ ঘৰত কোন কোন আছে?

ডেকাজনে ভাবিলে, শিক্ষকজনে মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব খোজা নাইদেখোন, ব্যক্তিগত কথাহে সুধি আছে। তথাপি যুৱকজনে ক'লে—

ঃ মানাই, দেউতা আছে, দাদা আছে, বাইদেউ দুজনী বিয়া হৈ বেলেগে থাকে।

শিক্ষকজনে পুনৰ সুধিলে—

ঃ কেতিয়া তুমি তোমাৰ দেউতাক লগ কৰিবলৈ গৈছিল? তোমাৰ দাদা-বাইদেউহঁতে সঘনাই লগ পায়নে? শেষৰবাৰ পৰিয়ালৰ সকলো কেতিয়া ক'ত গোট খাইছিল?

এইবাৰ যুৱকজনৰ কপালেৰে ঘাম বৈ আহিবলৈ ধৰিলে। যুৱকজনৰ এনে লাগিছে যেন শিক্ষকজনে তেওঁৰহে সাক্ষাৎকাৰ লৈ আছে। কপালৰ ঘাম মচি যুৱকজনে উত্তৰ দিলে—

ঃ দুবছৰ আগতে এটা অনুষ্ঠানত পৰিয়ালৰ সকলো গোট খাইছিলো।

ঃ তোমালোকে কিমানদিন একেলগে আছিল?

শিক্ষকজনৰ কথাত যুৱকজনে পুনৰ কপালৰ ঘাম মচি উত্তৰ দিলে—

ঃ তিনিদিন।

যুৱকজনে উত্তৰ দিয়েই কিংকৰ্তব্যবিমূৰ হ'ল আৰু জই পৰি গ'ল। হাতত থকা কাগজখনতে কিবাকিবি লিখাত লাগিল।

শিক্ষকজনে পুনৰ ক'বলৈ ধৰিলে—

ঃ কিমান সময়লৈকে তুমি দেউতাৰাৰ ওচৰত বহিছিল? বাৰু? তুমি দেউতাৰাৰ লগতে একেলগে আছিল? তেওঁৰ লগত বহি বাতিপুৰাৰ চাহ-জলপান, দুপৰীয়াৰ আৰু নিশাৰ আহাৰ একেলগে খাইছিল? নে? সুধিছিল? নে তেওঁ কেনে আছে? বুজ ল'বলৈ চেষ্টা কৰিছিলানে পত্নী চুকুৰাৰ পাছত তেওঁ কিদৰে অকলে দিন কটাইছে?

যুৱকজনৰ চকুৰে সৰসৰকৈ পানী নিগৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

শিক্ষকজনে মৰমেৰে যুৱকজনৰ হাত এখন নিজৰ হাতত লৈ ক'লে—

ঃ মই দুঃখিত, যদি অজানিতে মই তোমাক দুখ দিলো। বেজাৰ নকাৰিবা আৰু হতাশ নহ'বা। এয়াই তোমাৰ প্ৰশ্ন সংস্পৰ্শ আৰু সংযোগৰ উত্তৰ। তোমাৰ দেউতাৰাৰ লগত তোমাৰ Contact আছিল, কিন্তু Connection নাছিল। তুমি তেওঁৰ Connected হৈ থকা নাছিল। Connection is between heart to heart। সংযোগ স্থাপন হয় হৃদয়ৰ লগত। একেলগে খোৱা, ওচৰতে বহা, খোৱা বস্তু ভাগ কৰা, হাতত হাত থোৱা, মৰমেৰে স্পৰ্শ কৰা, ইজনে সিজনৰ লগত Connection অৰ্থাৎ সংযোগ ৰখা নাছিল।

যুৱকজনে চকুপানী মচি ক'লে—

ঃ অশেষ ধন্যবাদ ছাৰ।

“

এইবাৰ

যুৱকজনৰ

কপালেৰে

ঘাম বৈ

আহিবলৈ

ধৰিলে।

যুৱকজনৰ

এনে লাগিছে

যেন

শিক্ষকজনে

তেওঁৰহে

সাক্ষাৎকাৰ

লৈ আছে।

”

প্ৰহেলিকা

বৰ্ষিতা হাজৰিকা

বহাগৰ উতলা বতাহে সকলোৰে মন-প্ৰাণ আনন্দত উপচাই পেলাইছে। কুলিজনীৰ কুঁউ-কুঁউ মাতত অনুৰাধাৰ টোপনি ভাগি গ'ল। থিৰিকিখন মেলি তাই যিমান পাৰি সিমান দূৰলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলে। ধূসৰ নিয়ৰৰ আৱৰণখন তেতিয়াও আঁতৰাই নাছিল। সমুখৰ ফুলনিখনৰ অপৰাজিতা কেইজোপাৰ কাষে কাষে এটি-দুটি কণমানি পখিলাই অগা-দেৱা কৰাও তাই দেখিবলৈ পালে।

“ঐ ছোৱালী, আৰু কিমান দেৰিলৈকে শুবি? ঘৰখনত অতবোৰ কাম পৰি আছে, তাই বেটীয়ে শোৱাপাটী এৰিবই পৰা নাই। এই কাপোৰবোৰ কি মই ধুম নে তোৰ মাৰে আহি ধুই থৈ যাবহি? অৱশ্যে তোৰ মাৰ বাৰু ইয়ালৈ ভুলতেও নাহে। এতিয়া উঠ আৰু বাথৰুমত থকা কাপোৰবোৰ ধুই কালি ধুবলৈ থকা বাচনবোৰ ধুবি। তাৰপিছত কি কৰিবি মই ক'ম।”

অনুৰাধাৰ মৰমলগা কণ কণ চকুদুটি সেমেকি উঠিল। লৰালৰিকৈ তাই কাপোৰ ধুবলৈ

বুলি বাথৰুমলৈ উঠি গ'ল....।

কাপোৰ ধুই থাকোতে তাইৰ কাণত পৰিল অনাকাংক্ষিত এটি ভাল লগা শব্দ। সেই ভাল লগা শব্দৰ উৎসই পাহৰণিৰ গহুৰত লীন হ'ব খোজা ৰাধাৰ সেই অতীতক জীপাল কৰি তুলিলে, দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে.....। ওচৰৰ মানুহঘৰৰ পৰা অহা সেই ভাললগা শব্দটো তাই কাণপাতি শুনিলে- “খিনিসেনা খিনিসেনা সেনচাক।” আহ! ঋতুৰে তাৰমানে ঢোল কিনিিলে। বহুদিনৰ মূৰত আজি তাই ঢোলৰ মাত শুনিলে। ঢোলৰ মাত নুশুনা হয়তো তাইৰ আজি দুবছৰ মানেই হ'ল। আগতে গাঁৱত ৰংমনহঁতৰ ঢোলৰ মাত নুগুচেই, বিহু আহিলেতো কথাই নাই, ঢোলৰ মাতত গোটেই ওতলী গাওঁখনেই ৰজনজনাই থাকে। তৎক্ষণাত তাইৰ মনটো উৰি গৈ গাঁৱৰ সেই বৰপথাৰৰ আঁহত জোপাৰ তল পালেগৈ...।

গৰুবিহুৰ দিনা সকলোৰে লগত তাইয়ো নৈৰ ঘাটলৈ বুলি ওলাল। তাত গৰু নোৱাই সমনীয়াৰ লগত পানীত সাঁতুৰি নাদুৰি বেলি মূৰৰ ওপৰত উঠিলত তাই ঘৰলৈ বুলি খোজ লৈছিল। আনন্দত মতলীয়া হৈ। সেইদিনা তাইৰ বাবে আৰু এটা ভাল খবৰে বাট চাই আছিল। ৰাধাৰ মৰমলগা ভাইটি এটা হৈছিল। ইয়েহ! ভাইটিটো যে ইমান অকণমানি ইমান ধুনীয়া! মাৰ কোচত মনে মনে সোমাই আছে। ইহ, সি হাত ভৰি মাৰি ৰাধাৰ কোচলৈ আহিবই বিচাৰিলে একেবাৰে...। সঁচাই বৰ মৰমলগা আমাৰ ৰাধাৰ ভাইটিটো। চালে চাই থাকিবৰ মন যোৱা।

শিক্ষিত মাক-দেউতাকৰ সৈতে ককাক আইতাক সকলোটিৰে ভৰা ৰাধাহঁতৰ ঘৰখন গাওঁখনৰ ভিতৰতে এখন আদৰ্শ ঘৰ। কিন্তু সেই ঘৰখন যেন লাহে লাহে থান-বান হৈ যাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। আৰ্থিক অৱস্থা বৰ বেছি সচ্ছল নহ'লেও ঠিক চলিব পৰা বিধৰে আছিল। মাক-দেউতাক, ককাক-আইতাকৰ বৰ মৰমৰ আছিল ‘অনুৰাধা’। কিন্তু এদিন হঠাতে ককাকে আৰু তাৰ কিছুদিনৰ পিছত আইতাকেও এই পৃথিৱীৰ পৰা মেলানি মাগিলে, তাই বৰ অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিলে। ইয়াৰ কিছুদিনৰ পিছতেই ৰাধাহঁতৰ ঘৰলৈ ভাইটি এটা আহিছিল আৰু আহিয়েই যেন সি অনুৰাধাৰ গোটেই জীৱনটোৱেই খেলি মেলি কৰি পেলালে, এচাটি চ'ত মহীয়া বৰদৈচিলাৰ দৰে।

ভায়েক থকাৰ পৰা মাক-দেউতাকে ৰাধাক মৰম নকৰা হ'ল। তাইৰ খা-খবৰ নোলোৱা হ'ল। এক প্ৰকাৰে তাইৰ লগত প্ৰায় মাতবোলেই বন্ধ কৰি দিলে। কিয়? নিজকে বাৰে বাৰে সুধিও ৰাধাই এই পৰিৱৰ্তনৰ কাৰণ জানিব পৰা নাছিল। শেষত

এদিন তাইক বৰ্তমান কাম কৰা এই মানুহ ঘৰত থৈ গৈছিলহি। অহাৰ আগমুহূৰ্তলৈকে ৰাধাৰ কণমানি মনটোৱে জানিব পৰা নাছিল যে সেইদিনাৰ পৰা তাইৰ এক নতুন পৰিচয় হ'ব ‘বনকৰা ছোৱালী’।

মাক-দেউতাকৰ এনে পৰিৱৰ্তনে ৰাধাক আচৰিত কৰি তুলিলেও তাই কোনো ধৰণৰ প্ৰতিবাদেই নকৰিলে। লাহে লাহে যেন সকলোবোৰ কথাই তাইৰ বাবে সহজ হৈ যাব ধৰিছিল। ইয়ালৈ অহাৰ দিনা দৌৰি দৌৰি আহি তাই সাৰটি ধৰি বিভা খুৰীয়ে কান্দি কান্দি কোৱা কথা কেইটাই তাইক আজি বৰকৈ আমনি কৰিছে... “মাজনী, তই যাক ইমানদিনে তোৰ জন্মদাত্ৰী বুলি ভাহি আহিছ তেওঁ প্ৰকৃত অৰ্থত তোৰ কোনো নহয়, তই তেওঁৰ বাবে কেৱল এজনী পালিতা কন্যা, নিজ মাতৃত্বৰে গৌৰৱান্বিত সেই মাতৃৰ ওচৰত এতিয়া তোৰ কোনো মূল্য নাই। তই বহুত সৰু হৈ থাকোতেই মাৰে তোক এৰি থৈ গুচি গ'ল ৰাধা। তোৰ কথা চিন্তা কৰি দেউতাৰে দ্বিতীয় বিবাহ কৰিছিল। কিন্তু আইজনী সকলো দেখোন হীতে বিপৰীতহে হ'ল। তই মোক ক্ষমা কৰি দিবি দেই, মাজনী, এই অভাগিনীৰ নিজৰেই ভোক গুচোৱাৰ সামৰ্থ নাই? তোক লগত ৰাখি লঘোণে মৰিবলৈ দিব নোৱাৰো। সাইলাখ মাৰৰ দৰে তোৰ মুখখন ভগৱানে সদায় উজ্বলাই ৰাখক মাজনী।”

ইমানখিনি কথা ৰাধাৰ কাণত সোমোৱা নাছিল। তাই মাকৰ মৰমৰ অভাৱ বৰকৈ অনুভৱ কৰিছিল। তাইৰ মাকৰ নামটো বাৰু কি আছিল? দেখিবলৈ বা কাৰ নিচিনা আছিল। খুৰীয়ে যে কৈছিল সঁচাকৈ তাইৰ দৰে আছিল নেকি? মনত হাজাৰটা প্ৰশ্নই টো খেলি গৈছিল। কিন্তু তাৰ উত্তৰ!

নাই-নাই তাই একোৱেই জনা নাছিল। জানিবলৈ চেষ্টাও কৰা নাছিল। কেতিয়াবা উত্তৰ বিহীন প্ৰশ্নৰ লগত খেলা কৰিও ভাল লাগে, নহয় জানো। যাওকচোন, কিজানি উত্তৰবোৰে প্ৰশ্ন বিচাৰি আহেইবা ৰাধাৰ ওচৰলৈ। তাইক সুধিছিলো- ‘ৰাধা, কিবা কবা নিকি?’ তাই কৈছিল-

“হয়, মইয়েই সেই অনুৰাধা। এটা মাত্ৰ শব্দ উচ্চাৰণ কৰিবৰ বাবে হাহাকাৰ কৰি থকা এজনী চৈধ্য বছৰীয়া কিশোৰী। কেতিয়াও ভবাই নাছিলো জানা! কিতাপত পঢ়া সেই বাক্যাশাৰী বাৰে বাৰে বিশ্লেষণ কৰিও যাৰ অৰ্থ মই বুজিব পৰা নাছিলো সেইবাৰ বাক্যকে মই আজীৱন মোৰ লগত কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিব লাগিব যে- “মাতৃহীন জীৱন সঁচাকৈ এক বঠাহীন নাৱৰ দৰে।” হয়তো মোৰ দৰে আৰু হাজাৰজনী অনুৰাধাই হৃদয়ত সাঁচি ৰাখিছে সেই এটাই মাত্ৰ প্ৰহেলিকা ‘মা! কোন দিশে এই জীৱন?’

জাতীয় বীৰ লাচিত বৰফুকনৰ ৪০০ বছৰীয়া জন্ম
জয়ন্তী উপলক্ষে মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত লাচিত
বৰফুকন বিষয়ক ৰচনা প্ৰতিযোগিতাৰ কেইখনমান
নিৰ্বাচিত ৰচনা –

নিকিতা ভূঞা

বীৰত্ব আৰু পৰাক্ৰমেৰে অসম তথা ভাৰতৰ বুকুত নিজৰ নাম সোণালী আখৰেৰে
প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা বীৰ পুৰুষ জনেই আছিল শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ সেনাপতি লাচিত
বৰফুকন।

জন্ম : লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল ১৬২২ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ২৪ নৱেম্বৰত। তেখেতৰ
পিতৃ আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আৰু মাতৃ আছিল নাগেশ্বৰী আইদেউ। লাচিত বৰফুকন
সৰুৰে পৰা কৰ্তব্য পৰায়ণ, সৎ গুণৰ অধিকাৰী। তেওঁৰ পিতৃ আহোম স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ
সিংহৰ ৰাজসভাৰ ডাঙৰ বিষয়া। লাচিত বৰফুকন আছিল তেওঁলোকৰ কনিষ্ঠ পুত্ৰ।

শিক্ষা : লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম ৰাজকীয় পৰিয়ালত হৈছিল। ৰাজকীয় পৰিয়ালত

জন্ম গ্ৰহণ কৰা বাবে তেওঁ সামৰিক আৰু অ-সামৰিক দুয়ো বিষয়ৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হৈছিল। সৰুৰে পৰা তেওঁ অস্ত্ৰচালনা, শাস্ত্ৰ আদি সকলো বিষয়তে পাৰ্গত আছিল। তেওঁ অতি সোনকালেই সকলো বিষয় আয়ত্ত কৰিব পাৰিছিল। তেওঁৰ জন্ম যিহেতু ৰাজঘৰত হৈছিল, সেইবাবে তেওঁ সৰুৰে পৰা ৰাজপৰিয়ালৰ বহুতো কথা জানিছিল। কেতিয়াবা সেই সমূহত অংশ-গ্ৰহণৰ সুবিধাও লাভ কৰিছিল।

ৰাজনৈতিক জগতত প্ৰবেশ : লাচিত বৰফুকনৰ দেউতাক আহোম ৰজাৰ বৰবৰুৱা পদত আছিল, সেইবাবে তেওঁ সৰুৰে পৰা সেই সমূহ কাম দেখি আহিছিল। ডাঙৰ হোৱাৰ পিছত তেওঁ প্ৰথমে ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ ‘হাঁচতি ধৰা’ পদ লাভ কৰিছিল। এইসমূহৰ পিছতে তেওঁ ক্ৰমে দুলীয়া, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা, শিমলুগুৰীয়া ফুকন আদি পদবী লাভ কৰিছিল। লাচিত বৰফুকনে পদবী লাভ কৰাৰ আঁৰত এক কাহিনী প্ৰচলিত আছে। উল্লেখ্য যে, স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই তেওঁৰ সাহসিকতাৰ এক পৰীক্ষা ল’লে। লাচিতক প্ৰথমে তেওঁ নিজৰ কাষলৈ মাতিলে আৰু স্বৰ্গদেউৰ সন্মুখত তেওঁ সেৱা ল’ব লওঁতেই এজন লিগিৰাই তেওঁৰ মূৰৰ পাক থপিয়াই লৈ গৈছিল। এই কাণ্ডৰ পিছত লাচিতৰ প্ৰচণ্ড খং উঠিল আৰু তেওঁ লগোৱাটোক কাটিবলৈ হেংদান লৈ খেদি গৈছিল, পিছত ৰজাই শান্ত হ’বলৈ কোৱাত তেওঁ শান্ত হয়। এই ঘটনাৰ পিছতেই ৰজা অতিকৈ সন্তুষ্ট হৈছিল আৰু তেওঁ লাচিতক এখন সোণোৱালী হেংদাং উপহাৰ হিচাপে দি তেওঁক বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত কৰে।

বীৰ-গাঁথা : বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ পিছত তেওঁ সৈন্য বাহিনীৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিছিল। তেওঁৰ এই পদবীৰ সময়ছোৱাতে ৰামসিংহই অসম আক্ৰমণ কৰে। অসম ৰক্ষা কৰিবলৈ তেখেতে সেই সময়ত গড় নিৰ্মাণ কৰিবলৈ সৈন্যবাহিনীক আদেশ দিছিল। এই গড় নিৰ্মাণৰ বাবে সময় বহু কম আছিল। উল্লেখ্য যে, গড় বন্ধাৰ কামত-অৰহেলা কৰা বাবে তেওঁ এজন সৈন্যক কাটি দুছেও কৰিছিল। এই ঘটনাৰ পাছত সকলোৰে অত্যন্ত ভয় খাইছিল। ইয়াৰ পাছতে তেওঁলোকে এক ৰাতিৰ ভিতৰতে গড় নিৰ্মাণ কাৰ্য সম্পূৰ্ণ কৰিছিল। ১৬৭১ ত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত অসম বুৰঞ্জী বিখ্যাত ‘শৰাইঘাটৰ ৰণ’ হৈছিল। লাচিতৰ নেতৃত্বত অসমৰ সেনাই মহাপৰাক্ৰমেৰে যুঁজি মোগল সৈন্যক পৰাস্ত কৰে। অসমে জয় লাভ কৰে।

এই যুদ্ধত তেখেতে নৰিয়া গাৰে এখন নৌকাত উঠি শৰীৰত এক বিন্দু তেজ থকালৈকে শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে যুঁজি যাম বুলি দৃঢ়তাৰে ব্যক্ত কৰে। তেওঁ সৈন্য সকলক উদ্দেশ্যি কৈছিল-

“হে অসমীয়া ৰণুৱা সকল মই যুঁজিহে মৰিম, নাইবা মোক বঙালে ধৰি লৈ যাওক তোমালোক সুখেৰে ঘৰলৈ যোৱা।” লাচিত বৰফুকনৰ এই কথাখিনিয়ে অসমীয়া সৈন্যক দুগুন মনোবল দিয়ে আৰু নতুন উদ্যমেৰে যুদ্ধ কৰি আহোম সৈন্যই বিজয় সাব্যস্ত কৰে।

সামৰণি : শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ পিছতেই লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয়। তেওঁ আছিল এজন পৰমবীৰ, দেশভক্ত। লাচিতৰ বীৰত্বই সদায় অসমীয়ক অনুপ্ৰাণিত কৰিব।

এই মহানবীৰ জনাৰ প্ৰতি সন্মান জনাই অসম চৰকাৰে ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখটো ‘লাচিত দিৱস’ হিচাপে প্ৰতি বছৰে পালন কৰে। ২০১৯ চনৰ পৰা প্ৰতিবছৰে লাচিত বৰফুকন সোণৰ পদকো প্ৰদান কৰা হয়। অসমৰ ইতিহাসত মহান বীৰ লাচিত বৰফুকনৰ নাম চিৰদিন এজন সৎ, সাহসী আৰু নিষ্ঠাবান অসমীয়া বীৰ পুৰুষ স্বৰূপে উচ্চাৰিত হৈ থাকিব।

◆ দক্ষিণ গগৈ ◆

আৰম্ভণি : অসম বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই চালেই দেখা পোৱা অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ এক প্ৰতীক তথা সত্তা হ’ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ় নিঃস্বার্থ আৰু দূৰদৰ্শী নেতৃত্বই সোঁৱৰাই থাকে অসমীয়া জাতিৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমৰ কথা। লাচিত বৰফুকনক বাদ দি অসমীয়া জাতিটোৰ সাহস আৰু বীৰত্বৰ কথা কল্পনাই কৰিব নোৱাৰি। আজিও প্ৰতিজন অসমীয়াৰ মনত লাচিত বৰফুকনৰ সাহস, নেতৃত্বৰ দূৰদৰ্শিতাই শিহৰণ তোলে। এক কথাত অসমীয়া জাতিৰ আবেগ, অসমীয়াৰ স্বাভিমান হ’ল লাচিত বৰফুকন।

জন্ম আৰু পৰিচয় : লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে আহোম ৰাজধানী গড়গাঁৱত। পিতৃ আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। আহোমসকলৰ লুখুৰাখন ফৈদৰ বংশধৰ লাচিত বৰফুকনৰ আদি পুৰুষ চুকাফাৰ লগতে তেওঁ অসমলৈ আহিছিল। লাচিত বৰফুকন হ’ল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক ঔৰষজাতৰ সন্তান। লাচিত বৰফুকন আহোম সেনাপতি আছিল। তেওঁ এজন বীৰ আৰু সাহসী ব্যক্তি আছিল।

প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা : শিশু অৱস্থাৰ পৰাই সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, নিয়মানুবৰ্তিতা, স্পষ্টবাদিতা আদি গুণৰ অধিকাৰী লাচিত বৰফুকনে নিজৰ বাসগৃহতেই আৰম্ভ কৰিছিল প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা।

ৰাজপৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰাৰ সূত্ৰেই সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষাই আয়ত্ব কৰিছিল। লাচিত বৰফুকনক উপযুক্ত শিক্ষাৰে দক্ষিত কৰি তুলিবলৈ তেওঁৰ পিতৃয়ে ঘৰুৱা শিক্ষক নিয়োগ কৰি হিন্দু ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰ আদিৰ বিষয়ত শিক্ষা প্ৰদান কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাই আহোম ৰাজ্যৰ বৰবৰুৱা পদত অধিষ্ঠিত থকাৰ বাবেই সেই সময়ত আলোচিত হোৱা বিভিন্ন আলোচনা সমূহৰ পৰা লাচিত বৰফুকনে ৰাজনৈতিক, কূটনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আদি বিষয় সন্দৰ্ভত জ্ঞান অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

কৰ্মজীৱন : পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক হিচাপে লাচিত বৰফুকনে আহোম ৰাজসভাত গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত হোৱা নাছিল। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে নিজৰ অধ্যায়সায়, সাহস তথা কষ্টৰ ফলতহে আহোম ৰাজ্যৰ বৰফুকন তথা প্ৰধান সেনাপতিৰ পদত অধিষ্ঠিত হৈছিল লাচিত বৰফুকন। পোন প্ৰথমেই আহোম ৰাজ্যৰ সেনাপতিৰ পদত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ বিপৰীতে লাচিত বৰফুকনে সেইসময়ৰ ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ 'হাঁচতিধৰা তামুলী'ৰ পদত নিযুক্ত হৈছিল। লাচিত বৰফুকনে 'ঘোঁৰাবৰুৱা'ৰ পদ লাভ কৰিছিল। ঘোঁৰাবৰুৱা পদত সুকলমে দায়িত্ব সম্পন্ন কৰাৰ বাবে পৰৱৰ্তী সময়ত 'দুলীয়া বৰুৱা' পদবীত নিযুক্তি দিছিল। তাৰ পাছতে শিমলুগুৰীয়া খেলৰ প্ৰধান বিষয়া 'শিমলুগুৰীয়া ফুকন'ৰ পদবী হয়। তেওঁ 'দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা' পদত নিযুক্তি পাইছিল।

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ : ১৬৭১ চনত উদয়াদিত্য সিংহৰ ৰাজত্বকালত পাণ্ডুৰ ওচৰৰ শৰাইঘাটত আহোম আৰু মোগলৰ তয়াময়া ৰণ হয়। সেই ৰণখনত তেওঁ দেহ-মন দিছিল। তেওঁ যুদ্ধৰ লগত জড়িত সৈনিকক কৈছিল যে- ৰাইজক ক'বা, মই ইয়াত মৰিবলৈ ওলাইছো আৰু মোৰ দায়িত্ব এৰি এই ঠাইৰ পৰা নাযাও। নাৱত উঠি লাচিতে চিঞৰি চিঞৰি কৈছিল- শত্ৰুৰ লগত যুদ্ধ কৰিবলৈ স্বৰ্গদেৱে মোক এই থলখনৰ অধিকাৰ পাতি লগত সৈন্য আৰু আহিলা দিছে। এই ৰণ এৰি মই ল'ৰা তিৰোতাৰ সংগলৈ উলটি যাম নে? সংকটৰ কালত তেওঁ এনেদৰে সৈন্যবাহিনীক মনোবল দিছিল। শৰাইঘাটৰ ৰণতেই তেওঁ মোমায়েকক হত্যা কৰিছিল। কাৰণ তেওঁ মোগলৰ আৰু আহোমৰ মাজত গড় নিৰ্মাণ কৰা কাৰ্যত গাফিলতি কৰিছিল। ১৬৭১ খ্ৰীঃৰ শৰাইঘাটত মোগল আৰু আহোম সেনাৰ সন্মুখ সমৰত লিপ্ত হৈছিল। সেই ৰণত আহোমে জয় লাভ কৰিছিল।

মৃত্যু : নিজৰ বীৰত্ব আৰু সাহস প্ৰদৰ্শন কৰি শৰাইঘাট যুদ্ধত জয়লাভ কৰা লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয় শৰাইঘাট যুদ্ধৰ

কিছুদিনৰ পাছতেই। ১৬৭২ খ্ৰীষ্টাব্দত মৃত্যুক সাৰটি লোৱা বীৰজনক যোৰহাটৰ হোলোঙাপাৰত মৈদাম দিয়া হয়। বুদ্ধিমত্তা, সাহস, পৰাক্ৰমৰ জৰিয়তে শৰাইঘাট যুদ্ধত জয় লাভ কৰা আহোম সেনাপতি লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম দিনটো প্ৰতি বছৰে লাচিত দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।

সামৰণি : অসম তথা অসমীয়াৰ বাবে এটা চিৰসেউজ সত্তা হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৰে এজন বীৰ ইতিহাসেৰে সমৃদ্ধ অসমীয়া জাতি। অসমীয়াৰ আবেগ, বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছে লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্ব হ'ল সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে আদৰ্শ তথা অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ় নিঃস্বার্থ, দূৰদৰ্শী ব্যক্তিৰ নেতৃত্বই অসমীয়া সমাজত সূচনা কৰিছিল যুগান্তকাৰী পৰিৱৰ্তন। অসমীয়া উত্তৰ প্ৰজন্মৰ বাবে লাচিত বৰফুকন হৈ ৰ'ব সদায় অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক।

জ্যোতিষ্মিতা মৰাং

অসমৰ জাতীয় বীৰ লাচিত বৰফুকন আহোম সাম্ৰাজ্যৰ এগৰাকী মহান সেনাপতি আছিল। তেখেতৰ ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে শিৱসাগৰৰ এক ৰাজকীয় পৰিয়ালত জন্ম হৈছিল।

লাচিত বৰফুকনৰ পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আহোম স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহৰ ৰাজসভাৰ ডাঙৰ বিষয়া আছিল। লাচিত মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আৰু নাগেশ্বৰী আইদেউৰ কনিষ্ঠ সন্তান আছিল। ৰাজকীয় পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰাৰ বাবে লাচিত বৰফুকনে সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষা ল'ব লগা হৈছিল। লাচিত বৰফুকন সৰুৰেপৰা কৰ্তব্য পৰায়ণ, অতি নিৰ্ভীক, সংস্পষ্টবাদী আদি গুণৰ অধিকাৰী আছিল।

লাচিতৰ পিতৃ আহোম ৰজাৰ বৰবৰুৱা পদত থকাৰ বাবে তেওঁ সৰুৰেপৰা পিতৃৰ কাম-কাজ তথা বিভিন্ন ডা-ডাঙৰীয়াৰ সৈতে হোৱা আলোচনাবোৰ প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ সুযোগ পাইছিল। ডাঙৰ হৈ অহাত লাচিতে প্ৰথমে ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ হাঁচতিধৰা পদ লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত ঘোঁৰা বৰুৱা হৈছিল আৰু এই পদবীত থাকোতে তেওঁ অতি দুৰ্দান্ত ঘোঁৰাক বশ কৰি সকলোকে আচৰিত কৰি তুলিছিল। ইয়াৰ পিছত ক্ৰমে দুলীয়া বৰুৱা, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা, শিমলুগুৰীয়া ফুকন আদি পদবী লাভ কৰিছিল।

লাচিত বৰফুকনক সেনাপতি পাতি স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই মোগলৰ হাতৰপৰা নামনি অসম উদ্ধাৰৰ বাবে লাচিত বৰফুকনক পঠিয়াইছিল। ১৬৬৯ চনত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত বক্তৃক্ষয়ী আলাবৈ যুদ্ধখন হৈছিল। এই যুদ্ধত একেদিনাই প্ৰায় ১০,০০০ আহোম সৈন্য শ্বহীদ হৈছিল। আলাবৈৰ যুদ্ধৰ পৰাজয়ে লাচিত বৰফুকনৰ মনলৈ হতাশা আনিছিল যদিও মহামন্ত্ৰী আতন বুঢ়াগোঁহাইৰ বুজনিত তেওঁ পুনৰ দৃঢ় হৈছিল। ইয়াৰ পিছত ১৬৭১ চনত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত অসম বুৰঞ্জী বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধখন হৈছিল।

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত মোগলৰ হৈ ৰাজা ৰামসিংহই আৰু আহোমৰ হৈ মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনে নেতৃত্ব বহন কৰিছিল। এই যুদ্ধত মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত লাচিত বাহিনীয়ে মহাপৰাক্ৰমেৰে যুঁজি মোগলক পৰাস্ত কৰিছিল। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত লাচিত বৰফুকনৰ দেশপ্ৰেম, সাহস, পৰিশ্ৰম, বুদ্ধি, সততা, কৰ্মনিষ্ঠা তথা নিৰ্ভিকতাৰ পৰিচয় পোৱা যায়। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ এটা বিখ্যাত ঘটনা হ'ল গড় নিৰ্মাণৰ দায়িত্বত থকা মোমায়েকে অৱহেলা কৰি টোপনিত লালকাল হৈ শুই থকা দেখি লাচিত বৰফুকনে খঙতে তৰোৱাল উলিয়াই “দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়” বুলি মোমায়েকৰ শিৰচ্ছেদ কৰিছিল। এই মহান বীৰ লাচিত বৰফুকনৰ ১৬৭২ চনৰ ২৫ এপ্ৰিল তাৰিখে বেমাৰত পৰি মৃত্যু হৈছিল।

অসমীয়া জাতিৰ আদৰ্শ তথা অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস লাচিত বৰফুকনক ভক্তি শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰাৰ বাবে প্ৰতি বছৰে ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে লাচিত দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়।

দীপমণি চিন্তে

লাচিত বৰফুকন আহোম সেনাপতি আছিল। তেওঁৰ জন্ম ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰত হৈছিল। পিতৃ আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। আহোমসকলৰ লুখুৰাখন ফৈদৰ বংশধৰ লাচিত বৰফুকনৰ আদি পুৰুষ চুকাফাৰ লগতে তেওঁ অসমলৈ আহিছিল। ৰাজকীয় পৰিয়ালত জন্ম হোৱাৰ বাবে সৰুতেই লাচিতে সামৰিক, অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষাই লাভ কৰিছিল। নিজৰ বীৰত্ব, সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, ন্যায়পৰায়ণতা আদি গুণৰ বলত স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহৰ (১৬৬৩-১৬৬৯) দিনত আহোমৰ বৰ সেনাপতি আৰু বৰফুকন খিতাপ পাইছিল। ১৬৭১ চনৰ বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ ৰণৰ তেওঁ ঘাই সেনাপতি আছিল।

সেনাপতি হোৱাৰ আগতে লাচিত ক্ৰমে ঘোঁৰাবৰুৱা, দুলীয়া বৰবৰুৱা, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা আৰু শিমলু গুৰীয়া ফুকনৰ বাবত আছিল। শৰাইঘাটৰ ৰণতে কামত অৱহেলা কৰাৰ বাবে নিজৰ মোমায়েকৰ (কোনো কোনো মতে তেওঁৰ নামহে মোমাই আছিল আত্মীয় হ'লেও তেওঁ লাচিতৰ মোমাই নাছিল। আনহাতে আহোমৰ পথ নিৰ্মাণকাৰী অভিযন্তাৰো পদবী আছিল মোমাই। ইয়াৰ পৰাও মোমাই হ'ব পাৰে) শিৰচ্ছেদ কৰি দেশপ্ৰেমৰ পৰিচয় দিছিল আৰু নৰীয়া গাৰে যুঁজি মোগলৰ সৈন্যক পৰাস্ত কৰিছিল। মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰাৰ আগতে লাচিতে কি কৈছিল সম্পূৰ্ণকৈ জনা নাযায় যদিও “দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয় ব্যাক্যাংশ এই প্ৰসংগত প্ৰচলিত হৈ আহিছে।” নাৰায়ণপুৰ মাধৱদেৱ মহাবিদ্যালয়ৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শিৱ শৰ্মাই উল্লেখ কৰা মতে লাচিতৰ মুখত এই ব্যাক্যাংশ বুৰঞ্জীবিদ সৰ্বেশ্বৰ বৰুৱাই দিয়ে। (দ্রষ্টব্য : ব্ৰহ্মপুত্ৰ সভ্যতা, শিৱ শৰ্মা, পৃঃ ২০৯)

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ জয়ৰ পিছতেই লাচিতৰ মৃত্যু হৈছিল। যুদ্ধৰ সময়ত তেওঁৰ তীৰ কঁপ জ্বৰ উঠি আছিল আৰু এই জৰীয়া দেহাৰে যুদ্ধ কৰিছিল। তাৰ পিছত চাওফা উদয়াদিত্য সিংহই ১৬৭২ চনত যোৰহাটৰ পৰা ১৫ কিলোমিটাৰ আঁতৰত “লাচিত মৈদাম” নিৰ্মাণ কৰে। এনেকৈয়ে দেশৰ হকে যুঁজি তেওঁ শ্বহীদ হয়।

কুকি শইকীয়া

লাচিত বৰফুকন আহোম সাম্ৰাজ্যৰ এগৰাকী মহান যোদ্ধা তথা মহাবীৰ আছিল। মহাবীৰ লাচিত বৰফুকন ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে শিৱসাগৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতৰ পিতৃৰ নাম আছিল ন্যোচাং মোমাই তামুলী বৰুৱা আৰু মাতৃৰ নাম আছিল নাগেশ্বৰী আইদেউ। লাচিত বৰফুকন সৰুৰে পৰা সামৰিক আৰু অসামৰিক শিক্ষা আহৰণ কৰিছিল। লাচিত বৰফুকন আহোম স্বৰ্গদেউ চক্ৰ ধ্বজ সিংহৰ সেনাপতি আছিল। লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত ১৬৭১ চনত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত হোৱা বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত আহোমে জয়লাভ কৰিছিল।

লাচিত বৰফুকন এগৰাকী মহানবীৰ নিস্বার্থ দেশপ্ৰেমিক, সাহসী, পৰিশ্ৰমী, সৎ তথা তীখৰ বুদ্ধি সম্পন্ন ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী আছিল। মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনে

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ বাবে গড় নিৰ্মাণৰ দায়িত্বত থকা মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰিছিল। এই মহানবীৰ যোদ্ধা লাচিত বৰফুকনৰ ১৬৭২ চনৰ ২৫ এপ্ৰিল তাৰিখে বেমাৰত পৰি মৃত্যু হৈছিল। অসমীয়া জাতিৰ স্বাভিমান লাচিত বৰফুকনক স্মৰণ কৰাৰ লগতে তেখেতক শ্ৰদ্ধাভক্তি কৰাৰ বাবে প্ৰতিবছৰে ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে লাচিত দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়। লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্বৰ নিদৰ্শনে চিৰকাল অসমীয়াক অনুপ্ৰাণিত কৰিব।

লক্ষীপ্ৰিয়া দাস

আৰম্ভণি :- লাচিত বৰফুকন আছিল আহোম ৰাজ্যৰ জাতীয় বীৰ। ১৬৭১ চনত তেখেতে অসমীয়া সেনাৰ দ্বাৰা বিশাল মোগল সৈন্য বাহিনীক পৰাজিত কৰি অসমৰ পৰা আঁতৰাই পঠিয়াইছিল। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত লাচিত দেখুওৱা বিক্ৰমৰ ফলস্বৰূপে অসমৰ বুৰঞ্জীত তেখেতৰ নাম জিলিকি আছে।

লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে। পিতৃ আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। আহোমসকলৰ লুখুৰাখন ফৈদৰ বংশধৰ লাচিত বৰফুকনৰ আদি পুৰুষ চুকাফাৰ লগতে অসমলৈ আহিছিল। লাচিত বৰফুকনৰ পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আছিল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰবৰ্তক। শিশু অৱস্থাৰ পৰাই সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, নিয়মানুবৰ্তিতা স্পষ্টবাদী লাচিত বৰফুকনে ৰাজপৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰাৰ সূত্ৰে সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষাই আয়ত্ব কৰিব লগা হৈছিল। লাচিত বৰফুকনক উপযুক্ত শিক্ষাৰে দক্ষিত কৰি তুলিবলৈ তেওঁৰ পিতৃয়ে ঘৰুৱা শিক্ষক নিয়োগ কৰি হিন্দু ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰ আদিৰ বিষয়ত শিক্ষা প্ৰদান কৰিছিল। ইয়াৰোপৰি লাচিত বৰফুকনে ৰাজনৈতিক, কূটনৈতিক, অৰ্থনৈতিক সামাজিক আদি বিষয়টো জ্ঞান অৰ্জন কৰিছিল।

কৰ্মজীৱন :- লাচিত একেদিনাই বৰফুকন পদ পোৱা নাছিল। পোনপ্ৰথমে লাচিত বৰফুকনে সেই সময়ৰ ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ হাঁচতিধৰা তামুলীৰ পদত নিযুক্ত পাইছিল। ঘোঁৰাবৰুৱা পদত সুকলমে দায়িত্ব সম্পন্ন কৰাৰ বাবে পৰৱৰ্তী সময়ত আহোম ৰজাই লাচিত বৰফুকনক দুলীয়া বৰুৱা পদবীত নিযুক্তি দিছিল। ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সময়ত লাচিত

বৰফুকনে নিযুক্তি লাভ কৰিছিল শিমলুগুৰিয়া ফুকনৰ পদবীত। শিমলুগুৰিয়া ফুকন হিচাপে দায়িত্ব সম্পন্ন কৰা লাচিত বৰফুকনে পৰৱৰ্তী সময়ত নিযুক্তি লাভ কৰিছিল দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা হিচাপে। লাচিত বৰফুকন দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা পদত অধিষ্ঠিত হৈ থাকোঁতে স্বৰ্গদেউৰে লাচিত বৰফুকনৰ দক্ষতাৰ উমান পাইছিল। যাৰ বাবে চক্ৰধ্বজ সিংহই লাচিত বৰফুকনৰ নিৰ্ভীকতা, সাহসীকতা আৰু আত্মমৰ্যদাবোধৰ প্ৰমাণ চাই মৰ্যাদা অনুসৰি আনুষ্ঠানিক ভাৱে আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰধান সেনাপতি আৰু বৰফুকন পদত নিযুক্ত কৰিলে।

আলাবৈ ৰণত লাচিত বৰফুকনৰ ভূমিকা :- ১৬৬৯ খ্ৰীঃ ফেব্ৰুৱাৰীত অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত মোগল সৈন্যবাহিনী অসমলৈ আগমণ ঘটে। গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা যে মোগল সকলৰ লগত ৰণত পৰিবলৈ সেই সময়ত আহোম সেনা সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰস্তুত হোৱা নাছিল যদিও লাচিত বৰফুকনে বুদ্ধিৰে সম্ভাৱ্য বিপদৰ সন্মুখীন হ'বলৈ প্ৰস্তুত হৈছিল। ১৬৬৯ খ্ৰীঃ সংঘটিত হৈছিল আহোম আৰু মোগলৰ মাজৰ আলাবৈৰ ৰণ। উল্লেখ্য যে এই যুদ্ধত একেদি নাই আহোমৰ দহ হাজাৰ সৈন্যই প্ৰাণ আহুতি দিছিল। এই জটিল সময়ত লাচিত বৰফুকন ক্ষণিকৰ বাবে বিচলিত হ'লেও ভাগৰি পৰা নাছিল।

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত লাচিত বৰফুকনৰ ভূমিকা :- অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ মোগল সম্ৰাট ঔৰংজেৰে সেনাপতি ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ ১৮০০০ অশ্বাৰোহী, ৩০০০০ পদাতিক আৰু ১৫০০০ কাড়ী সৈন্য প্ৰেৰণ কৰিছিল। আন্যহাতে আহোম সেনাপতি লাচিত বৰফুকনে ৰামসিংহক ভেটা দিবলৈ শৰাইঘাটৰ চাৰিওকাষে কোঠ নিৰ্মাণ কৰিছিল। কামত অৱহেলা কৰাৰ বাবে নিজৰ মোমায়েকৰ (কোনোৰ মতে তেওঁ লাচিতৰ মোমাই নাছিল। আহোমৰ পথ নিৰ্মাণকাৰী অভিযন্তাৰো পদবী আছিল ম-মাই, ইয়াৰ পৰাই মোমাই হ'ব পাৰে।) শিৰচ্ছেদ কৰি দেশপ্ৰেমৰ পৰিচয় দিছিল আৰু নৰীয়া গাৰে যুজি মোগলক পৰাস্ত কৰিছিল। মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰাৰ আগতে লাচিত কি কৈছিল সম্পূৰ্ণকৈ জনা নাযায় যদিও 'দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়' ব্যাক্যাংশ এই প্ৰসংগত প্ৰচলিত হৈ আহিছে।

মৃত্যু :- নিজৰ বীৰত্ব আৰু সাহস প্ৰদৰ্শন কৰি শৰাইঘাট যুদ্ধত জয়লাভ কৰি লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয় শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ কিছুদিনৰ পিছতেই। ১৬৭২ খ্ৰীঃ ত মৃত্যুক সাৱটি লোৱা বীৰজনক যোৰহাটৰ হোলোঙাপাৰত মৈদাম দিয়া হয়।

উল্লেখ্যযোগ্য যে বুদ্ধিমত্তা সাহস পৰাক্ৰমৰ জৰিয়তে

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত জয় লাভ কৰা আহোম সেনাপতি লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম দিনটোত প্ৰতি বছৰে লাচিত দিৱস হিচাপে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

সামৰণি :- অসম তথা অসমীয়াৰ বাবে এটা চিৰসেউজ সত্ৰ হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৰে এজন বীৰৰ ইতিহাসেৰে সমৃদ্ধ অসমীয়া জাতি। অসমীয়াৰ আবেগ, বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছে, লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্ব হ'ল সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে আদৰ্শ তথা অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। অসমীয়াৰ উত্তৰ প্ৰজন্মৰ বাবে লাচিত বৰফুকন হৈ'ব সদায় অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক।

অনিশা দাস

লাচিত বৰফুকন আছিল অসমৰ ইতিহাসত জিলিকি থকা এজন বীৰ। ১৬৭১ চনত তেখেতে আহোম সেনাৰ দ্বাৰা বিশাল মোগৰ সৈন্য বাহিনী অসমৰ পৰা খেদি পঠিয়াইছিল।

লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে। পিতৃ আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। লাচিত বৰফুকনৰ পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আছিল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক। লাচিত বৰফুকনক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তুলিবলৈ তেওঁৰ পিতৃয়ে ঘৰুৱা শিক্ষক নিয়োগ কৰি হিন্দু ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰৰ আদিৰ বিষয়ত শিক্ষা প্ৰদান কৰিছিল। ইয়াৰোপৰি লাচিত বৰফুকনে ৰাজনৈতিক, কূটনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আদি বিষয়টো জ্ঞান অৰ্জন কৰিছিল।

হাঁচতিধৰা তামুলীৰ পদত পোনপ্ৰথমে তেওঁ নিযুক্ত হৈছিল। ইয়াৰ পাছত ঘোঁৰাবৰুৱাৰ পদত নিযুক্ত হয়। তাৰ পিছত ক্ৰমান্বয়ে “দুলীয়া বৰুৱা, শিমলুগুৰীয়া ফুকন, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা” ইত্যাদি পদত নিযুক্ত হৈছিল। স্বৰ্গদেউ সিংহই লাচিত বৰফুকনৰ দক্ষতাৰ উমান পাইছিল। যাৰ বাবে চক্ৰবৰ্ত্তী সিংহই লাচিত বৰফুকনৰ নিৰ্ভীকতা, সাহসীকতা আৰু আত্মমৰ্যাদাবোধৰ প্ৰমাণ চাই মৰ্যাদা অনুসৰি আনুষ্ঠানিকভাৱে আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰধান সেনাপতি আৰু বৰফুকন পদত নিযুক্ত কৰিলে।

ইতিহাসত খ্যাত শৰাইঘাট যুদ্ধৰ আগতে আলাবৈ ৰণত তেওঁ নিজৰ দক্ষতাৰ প্ৰমাণ দিছিল। অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ মোগল সম্ৰাট ঔৰংজেৰে সেনাপতি ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ সৈন্য প্ৰেৰণ কৰিছিল। ৰামসিংহক ভেটা

দিবলৈ শৰাইঘাটৰ চাৰিওকাষে বান্ধ নিৰ্মাণ কৰিছিল। কামত অৱহেলাৰ বাবে নিজৰ মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰাৰ ও উদাহৰণ দিয়া হয়।

নিজৰ বীৰত্ব আৰু সাহস প্ৰদৰ্শন কৰি শৰাইঘাট যুদ্ধত জয়লাভ কৰি লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয়। ১৬৭২ খ্ৰীঃ মৃত্যুক সাৱটি লোৱা বীৰজনক সোঁৱৰি যোৰহাটৰ হোলোঙাপাৰত মৈদাম দিয়া হয়। অসমৰ ইতিহাসত আৰু প্ৰত্যেক জন অসমীয়াৰ বাবে লাচিত বৰফুকন আছিল সাহস আৰু অপৰাজেয়ৰ প্ৰতীক।

মায়া কলিতা

আৰম্ভণি:- লাচিত বৰফুকন অসমীয়াৰ এটা অতি পৰিচিত নাম। নিজ শৌৰ্য আৰু পৰাক্ৰমেৰে অসমৰ ইতিহাসত নিজৰ নাম সোণালী আখৰেৰে লিখি যাবলৈ সামৰ্থ হোৱা বীৰ পুৰুষজনেই আছিল লাচিত বৰফুকন। অসমীয়াৰ আবেগ, বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছিল লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্বই। প্ৰাচীন অসমৰ বীৰসকলৰ ভিতৰত আটাইতকৈ পৰাক্ৰমী বীৰজনেই লাচিত বৰফুকন। যিসময়ত অসমীয়াৰ ভৱিষ্যত বঙালৰ হাতলৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছিল, ঠিক সেই সময়তেই সকলো প্ৰত্যাহান লাচিত বৰফুকনদেৱে শিৰ পাতি গ্ৰহণ কৰিছিল। অসমীয়াই চিৰদিন চিৰকাল গৌৰৱ কৰি ক'ব পৰা ব্যক্তিজনেই হৈছে লাচিত বৰফুকন। অসম যেতিয়ালৈকে জীয়াই থাকিব তেতিয়ালৈকে অসমীয়াৰ হৃদয়ৰ নিভাজ কোণত বৰফুকনদেৱৰ সজীৱ হৈ থাকিব।

জন্ম:- বীৰ লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম ১৬২২ খ্ৰীঃ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে হৈছিল। তেওঁ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আৰু নাগেশ্বৰী আইৰ কনিষ্ঠ সন্তান আছিল।

শিক্ষা:- লাচিত বৰফুকন ল'ৰালি কালৰ পৰাই অতি সাহসী, সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, নিয়মানুবৰ্তিতা, অধ্যবসায় আদি গুণেৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল। এই গুণবোৰ তেওঁ পিতৃৰ পৰা আহৰণ কৰিছিল। লাচিতে প্ৰাথমিক শিক্ষা লাভ কৰিছিল নিজ গৃহতেই। ঘৰখনেই তেওঁৰ বাবে বিদ্যালয় স্বৰূপ হৈ পৰিছিল।

তীক্ষ্ণ বুদ্ধিৰ চতুৰ বৰফুকনদেৱে গৃহতেই শিক্ষা লাভ কৰি এজন সুদক্ষ ব্যক্তি হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছিল।

ৰাজনৈতিক জগতত প্ৰবেশ:- লাচিত বৰফুকনে একেদিনাই বৰফুকন পদবীত অধিষ্ঠিত হ'ব পৰা নাছিল। কঠোৰ অধ্যবসায় আৰু আত্ম বলিদানে এই সোণালী বাটৰ

সূচনা কৰিছিল।

লাচিতে প্ৰথমে সেই সময়ৰ ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ হাঁচতি ধৰা তামুলী পদত নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। ৰাজমন্ত্ৰীৰ লগতে তেওঁ ৰজাৰ পাত্ৰমন্ত্ৰীৰ বৈথকত উপস্থিত থাকিব পাৰিছিল। এইটোৱেই আছিল ৰাজ্যৰ ৰাজনীতিত তেখেতৰ প্ৰথম প্ৰৱেশ। পিছলৈ উন্নতিৰ জখলাডালত আগুৱাই গৈ বৰফুকন অথবা আহোমৰ স্বৰ্গদেউৰ প্ৰধান সেনাপতি হৈ বৈছিলগৈ। ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰখনক তেওঁৰ বীৰত্বই অধিক কটকটীয়া কৰি তুলিছিল।

বীৰত্বৰ গাথা :- বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত হৈ লাচিতে দেশৰ সৈন্য সংগঠনত গুৰুত্ব দিছিল, ১৬৬৫ খ্ৰীঃপূৰ্ব ৰ পৰা ১৬৭১ খ্ৰীঃ পূৰ্ব লৈকে ছয়বছৰৰ কৰ্মৰাজিয়ে লাচিৰ ব্যক্তিত্ব আৰু নেতৃত্বৰ প্ৰকৃত ছবিখন প্ৰতিফলিত কৰে। কাৰণ এই সময়খিনিতেই ৰাজপুত ৰামসিংহৰ দৰেই এজন চতুৰ, প্ৰবল পৰাক্ৰমী সেনাপতিয়ে যুদ্ধত হাৰমানি উলটি যাবলৈ বাধ্য হৈছিল। যুদ্ধৰ সময়ত লাচিতে লোৱা তৎপৰতা আৰু ৰণকৌশল অতি সময়োপযোগী আছিল। তেওঁৰ দেশ-প্ৰেম আৰু আত্মবিশ্বাস দেখি ৰজাই তবধ মানিছিল। বৰফুকনে নিজৰ পৰাক্ৰমৰ বাবেই অপৰাধীক চৰম শাস্তি বা মৃত্যুদণ্ড দিব পাৰিছিল, যি সময়ত সেই অধিকাৰ কেৱল ৰজাৰহে আছিল। তেওঁ সকলো ক্ষমতা দেশৰ হিতৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰিছিল।

আহোম আৰু মোগলৰ মাজত হোৱা ৰণখনতেই লাচিৰ বীৰত্বৰ প্ৰমাণ পোৱা গৈছিল। সেই ৰণত আহোমৰ সেনাপতি আছিল লাচিৰ বৰফুকন আৰু মোগলৰ সেনাপতি আছিল ৰামসিংহ। আহোম আৰু মোগলৰ মাজত হোৱা ৰণখনত মোগলে পৰাজয় বৰণ কৰে আৰু অসম এৰি যাবলৈ বাধ্য হৈছিল। লাচিতে ৰামসিংহৰ লগত প্ৰকৃত যুদ্ধত জয়লাভ কৰিছিল। একে ৰাতিৰ ভিতৰতেই গড় নিৰ্মাণ কৰি মোগলক ভয়ভীত কৰি তুলিছিল। তেওঁৰ সৈন্যবাহিনীসকলক জয়ী হোৱাৰ বাবে উদ্দিপমা যোগাইছিল। শেষত এই ৰণত জয়লাভ কৰি আসমখনক মোগলৰ হাতৰ পৰা ৰক্ষা কৰিছিল।

সামৰণি :- শৰাইঘাট যুদ্ধ জয়ৰ পাছতেই লাচিৰ মৃত্যু হৈছিল, তেওঁৰ মৃত্যু হ'ল সঁচা কিন্তু থাকি গ'ল তেওঁৰ বীৰগাথা। তেওঁ যি বীৰত্ব সাহস প্ৰদৰ্শনেৰে নিজ সৈন্য-বাহিনীৰ মাজত বিজুলী সঞ্চাৰ যে মনোবল বৃদ্ধি কৰিছিল তাৰ বাবে শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত আসমীয়া সৈন্য বিজয়ী হৈছিল। লাচিৰ বৰফুকনৰ বীৰত্বৰ নিদৰ্শনে চিৰকাল আসমীয়াক অনুপ্ৰাণিত কৰিব।

মমতা বেগম

আৰম্ভণি : লাচিৰ বৰফুকনৰ জন্ম ২৪ নৱেম্বৰ ১৬২২ চনত হৈছিল। তেওঁৰ দেউতাক আছিল ম'-ছাই চেং কালুক যি আহোমৰ লান-ফিমা বংশৰ আছিল। লাচিৰ আছিল ম'-ছাইৰ সপ্তম পুত্ৰ (চতুৰ্থজন জীৱিত সন্তান)। তেখেতৰ ভাতৃৰ নাম মবাও লাও আৰু লাপেট লাও, ভগ্নীৰ নাম লাইছেং। জন্মসূত্ৰে তেওঁৰ নাম লাচিৰ।

লাচিৰ শিক্ষা গ্ৰহণ : ৰাজকীয় পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰা বাবে লাচিতে সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষাই ল'বলগীয়া হৈছিল। লাচিৰ জন্ম ৰাজকীয় পৰিৱেশত হোৱা বাবে কৰ্তব্যপৰায়ণ, কৰ্মনিষ্ঠা, সততা আদি গুণ পৰিয়ালৰ পৰাই পাইছিল। আহোমসকলৰ এটা বিখ্যাত ফৈদ হ'ল লান ফিমা বংশ। এই ফৈদৰ আদি পুৰুষজন চুকাফাৰ লগতে অসমলৈ আহিছিল।

লাচিতে একেদিনাই ফুকনৰ পদ পোৱা নাছিল। তেওঁ প্ৰথমতে আছিল ঘোঁৰা বৰুৱাৰ পদত। এই পদত থাকোতে তেওঁ অতি দুৰ্দান্ত ঘোঁৰাক বশ কৰিছিল। ঘোঁৰা বৰুৱা, দুলীয়া বৰবৰুৱা, শিমলুগুৰীয়া ফুকন, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা দোলা কঢ়িওৱা আৰু পালি পহৰীয়া সকলক চলোৱা হোৱাৰ পিছতহে চাওফা চুপুংমুংৰ ফুকনলুং হৈছিল।

সাহসৰ অন্তিম নিদৰ্শন : শৰাইঘাট যুদ্ধৰ শেষৰ ফালে মোগলৰ বিৰাট সৈন্য বাহিনীৰ আগত আহোমৰ সৈন্যই জয়ৰ আশা বাদ দি পিছ হুঁকিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। সেইসময়ত লাচিৰ অতিপাত জ্বৰ উঠি আছিল। সেই নৰিয়া গাৰে এখন নৌকাত উঠি মোগলৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছিল আৰু সৈন্যসকলক উদ্দেশ্য কৈছিল, অসমীয়া ৰণুৱা সকল মই যুঁজিহে মৰিম। নাইবা মোক বঙালে ধৰি লৈ যাওক তোমালোক সুখেৰে ঘৰলৈ যোৱা। কথাখিনিয়ে সৈন্যসকলক উৎসাহ দিলে আৰু দুগুণ সাহসেৰে যুঁজি মোগলক পৰাস্ত কৰিলে।

লাচিৰ দিৱস (বান-লা-চি) : প্ৰতিবছৰে ২৪ নৱেম্বৰ দিনটো গোটেই অসমতে লাচিৰ ফুকনৰ বীৰত্ব আৰু শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত অসমীয়া সেনাৰ বিজয়ৰ স্মৃতিত লাচিৰ দিৱস (বান-লা-চি) হিচাপে পালন কৰা হয়।

লাচিৰ বৰফুকনৰ মৃত্যু : শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ জয়ৰ পিছতেই লাচিৰ মৃত্যু হৈছিল। যুদ্ধৰ সময়ত তেওঁৰ তীব্ৰৰূপে জ্বৰ

উঠি আছিল আৰু সেই জ্বৰীয়া দেহেৰে যুদ্ধ কৰিছিল। পিছত চাওফা উদয়াদিত্য সিংহই ১৬৭২ চনত যোৰহাটৰ পৰা ১৬ কিলোমিটাৰ আঁতৰত “লাচিত মৈদাম” নিৰ্মাণ কৰে।

জুনদি পাৰে

আৰম্ভণি : লাচিত বৰফুকন অসমীয়া এটা অতি পৰিচিত নাম। নিজ শৌৰ্য, বীৰ্য আৰু পৰাক্ৰমেৰে অসম তথা ভাৰতৰ বুকুত নিজৰ নাম সোণালী আখৰেৰে খোদিত কৰি যাবলৈ সক্ষম হোৱা অসমীয়া বীৰজনেই আছিল লাচিত বৰফুকন। অসমীয়া আবেগ-বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছে লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্বই। প্ৰাচীন অসমৰ বীৰসকলৰ ভিতৰত আটাইতকৈ পৰাক্ৰমী বীৰজনেই নিশ্চিতভাৱে লাচিত বৰফুকন। যি সময়ত অসমখন বঙালৰ হাতলৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছিল সেই সময়তে অসমখনক শিৰ দাঙি থিয় কৰাৰ দায়িত্ব মূৰ পাতি লৈছিল লাচিত বৰফুকন ডাঙৰীয়াই। লাচিত বৰফুকনে অসমীয়া সেনা, অসমীয়া জনগণৰ নেতৃত্ব নোলোৱা হ'লে অসমৰ স্বাধীনতা সূৰ্য কেতিয়াবাই মাৰ গ'লহেঁতেন। সেয়ে লাচিত মানেই আমাৰ মনলৈ আহে এক অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক।

জন্ম : লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল ১৬২২ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ২৪ নৱেম্বৰত। তেওঁৰ পিতৃ আছিল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰবৰ্তক মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ সপ্তম তথা চতুৰ্থজন জীৱিত সন্তান। তেখেত আছিল লুখুৰাখন ফৈদৰ লান-ফিমা বংশৰ লোক। এই ফৈদৰ আদি পুৰুষসকল চুকাফাৰ লগতে অসমলৈ আহিছিল।

শিক্ষা : লাচিত বৰফুকন ল'ৰালিকালৰে পৰাই আছিল অতি সাহসী। সততা, কৰ্তব্য নিষ্ঠা, নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু অপ্ৰতিবাদিতাৰ দৰে গুণবোৰ লাচিত সৰু হৈ পিতাক মোমাই তামুলীৰ পৰা আহৰণ কৰিছিল।

লাচিত প্ৰাৰম্ভিক বা প্ৰাথমিক শিক্ষা লাভ কৰিছিল নিজ গৃহতেই। পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ ঘৰৰ চৰাঘৰেই আছিল লাচিতৰ বাবে এখন বিদ্যালয়ৰ দৰে। হিন্দু ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰ আদিৰ বিষয়ে জ্ঞান আৰ্জন কৰাৰ উপৰি দেশৰ বুৰঞ্জী আৰু শাসনকাৰ্য সম্পৰ্কীয় জ্ঞানো লাভ কৰিছিল। বৰবৰুৱাৰ পুত্ৰ হিচাপে স্বৰ্গদেউৰ বাটচৰালৈও লাচিতৰ সমন আহ-জাহ

কৰিছিল।

ৰাজনৈতিক জগতত প্ৰৱেশ : লাচিত একেদিনাই আহোম ৰাজ্যৰ বৰফুকন পদবীত অধিষ্ঠিত হোৱা নাছিল। বহু কষ্ট তথা অধ্যৱসায়ৰ বলত তেওঁ আহোম ৰাজ্যৰ বৰফুকন তথা প্ৰধান সেনাপতি পদ অধিকাৰ কৰিছিল। লাচিত প্ৰথমে সেইসময়ৰ ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ হাঁচতিধৰা তামুলীৰ পদত নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। এই পদটো ব্যক্তিগত সহায়কৰ পৰ্যায়ৰ বুলি জনা যায়।

বীৰ গাঁথা : বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত হৈয়েই লাচিত দেশৰ সৈন্য সংগঠনত গুৰুত্ব দিছিল। ১৬৬৫ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা ১৬৭১ খ্ৰীষ্টাব্দলৈকে এই ছয়বছৰৰ কাৰ্যাৱলীয়ে লাচিতৰ ব্যক্তিত্ব আৰু নেতৃত্বৰ প্ৰকৃত ছবিখন প্ৰতিফলিত কৰে। কাৰণ এই সময়খিনিতে ৰাজপুত ৰাম-সিংহৰ দৰে এজন চতুৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমী সেনাপতিয়ে যুদ্ধত হাৰ মানি উলটি যাবলৈ বাধ্য হৈছিল। যাবৰ সময়ত লাচিতৰ লগতে আহোম সৈন্য বাহিনীকো প্ৰশংসা কৰি গৈছিল।

সামৰণি : লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হ'ল কিন্তু থাকি গ'ল তেওঁৰ বীৰ গাঁথা। তেওঁ যি বীৰত্ব আৰু সাহসৰ প্ৰদৰ্শনেৰে নিজ সৈন্য বাহিনীৰ মাজত বিজুলী সঞ্চাৰ কৰি মনোবল ঘূৰাই আনিছিল তাৰ বাবেই শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত অসমীয়া সৈন্য বিজয়ী হৈছিল। লাচিত বৰফুকনে যি বুদ্ধিদীপ্ততাৰে সকলো সমস্যাৰ সমাধান কৰিছিল সেইয়া সঁচাই প্ৰশংসনীয়।

শত্ৰুৰ পক্ষৰ দ্বাৰাও উচ্চ-প্ৰশংসিত হোৱা লাচিত বৰফুকনৰ দৰে এজন স্বাধীনতাকামী মহাবীৰৰ সাহস আৰু কৰ্তব্য নিষ্ঠাক সদায় স্মৰণ কৰি আমি অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব বৰ্তাই ৰাখিবলৈ অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে লাচিত বৰফুকনৰ প্ৰতি প্ৰকৃত শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰা হ'ব আৰু অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্বও ৰক্ষা পৰিব।

হিমাশ্ৰী হাজৰিকা

আৰম্ভণি : অসম বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই চালেই দেখা পোৱা অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ এক প্ৰতীক হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ়, নিঃস্বার্থ আৰু দূৰদৰ্শী নেতৃত্বই সোঁৱৰাই থাকে অসমীয়া জাতিৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমৰ কথা। লাচিত বৰফুকনক বাদ দি অসমীয়া জাতিটোৰ সাহস আৰু বীৰত্বৰ কথা কল্পনাই কৰিব নোৱাৰি। আজিও

প্ৰতিজন অসমীয়াৰ মনত লাচিত বৰফুকনৰ সাহস, নেতৃত্বৰ দূৰদৰ্শীতাই শিহৰণ তোলে। এক কথাত অসমীয়া জাতিৰ আবেগ, অসমীয়াৰ স্বাভিমান হ'ল লাচিত বৰফুকন।

শৈশৱকাল আৰু প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা : ১৬২২ খ্ৰীঃৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে আহোম ৰাজধানী গড়গাঁৱত লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল। তেখেতৰ পিতৃ আছিল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। তেওঁলোক আছিল লুখুৰাখন ফৈদৰ লান-ফিথা বংশৰ লোক। লান আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ কনিষ্ঠ পুত্ৰ।

শিশু অৱস্থাৰ পৰাই সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, নিয়মানুবৰ্তিতা আদি গুণৰ অধিকাৰী লাচিত বৰফুকনে নিজৰ বাসগৃহতেই প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা আৰম্ভ কৰিছিল। ৰাজপৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰাৰ সূত্ৰেই সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষাই আয়ত্ব কৰিছিল তেখেতে। উল্লেখযোগ্য যে, লাচিত বৰফুকনক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তুলিবলৈ তেওঁৰ পিতৃয়ে ঘৰুৱা শিক্ষক নিয়োগ কৰি হিন্দু ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰ আদিৰ বিষয়ত শিক্ষা প্ৰদান কৰিছিল।

আহোম ৰাজ্যৰ বিষয়াৰূপে লাচিত বৰফুকন : লাচিত একেদিনাই আহোম ৰাজ্যৰ বৰফুকন পদবীত অধিষ্ঠিত হোৱা নাছিল। বহু কষ্ট তথা অধ্যৱসায়ৰ বলতহে তেওঁ আহোম ৰাজ্যৰ বৰফুকন তথা প্ৰধান সেনাপতিৰ পদ অধিকাৰ কৰিছিল।

লাচিতে প্ৰথমে সেই সময়ৰ ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ “হাঁচতিধৰা তামুলী”ৰ পদত নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। ৰাজমন্ত্ৰীৰ “হাঁচতিধৰা তামুলীৰ” পাছতেই লাচিতক ‘খোৰা বৰবৰুৱা’ৰ পদত নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। কিছুদিনৰ পাছতেই তেওঁ “দোলাকাষৰীয়া” বৰুৱাৰ পদবী লাভ কৰে। এই সময়ত মিৰজুমলাই অসম আক্ৰমণ কৰোঁতে আহোম সৈন্য মিৰজুমলাৰ হাতত পৰাস্ত হৈছিল।

যুগান্তকাৰী শৰাইঘাট ৰণঃ ১৬৭১ চনৰ মাৰ্চ মাহত আহোম-মোগলৰ শেষ যুদ্ধ তথা ইতিহাসপ্ৰসিদ্ধ শৰাইঘাটৰ ৰণ সংঘটিত হৈছিল। আহোম সৈন্যক চূড়ান্ত আক্ৰমণ কৰিবলৈ ৰামসিংহ সাজু হৈছিল। বিশেষকৈ আহোমৰ প্ৰধান সেনাপতি লাচিত বৰফুকনৰ টান নৰিয়াৰ বিষয়ে গম পাই আন্ধাৰকালিৰ গড়ৰ সুৰংগৰে মোমাই আহোমসকলক আক্ৰমণ কৰিবলৈ পৰিকল্পনা কৰিলে। লাচিতৰ অবৰ্তমানত আহোম সৈন্য চোদেলি ভেদেলি হ'ল। কিন্তু সেই সময়ত লাচিত বৰফুকনৰ দেশপ্ৰেমী মনোভাৱে সকলো অসমীয়া সৈন্যক কৰ্মক্ষেত্ৰলৈ ঘূৰাই আনিলে।

ৰামসিংহই গুৱাহাটী আক্ৰমণ কৰিবলৈ লোৱা সময়ত লাচিতে মোমায়েকক এটা গড় একে ৰাতিৰ ভিতৰতে নিৰ্মাণ কৰিবলৈ দিছিল। মোমায়েকে এই কাৰ্যত অৱহেলা কৰিছিল। দেশৰ এই সংকটৰ কালত লাচিতে খাপৰ পৰা হেংদাং উলিয়াই দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয় বুলি নিজ মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰিলে।

লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু : শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ কিছুদিন পিছতেই ১৬৭২ চনত লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয়। পিছত চাওফা উদয়াদিতাই যোৰহাটৰ পৰা ১৬ কিলোমিটাৰ আঁতৰত অৱস্থিত হোলোঙাপাৰত “লাচিত মৈদাম” নিৰ্মাণ কৰে।

সামৰণি : লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্বৰ নিদৰ্শনে আজিও অসমীয়ক অনুপ্রাণিত কৰে। মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হ'ল কিন্তু থাকি গ'ল তেওঁৰ বীৰগাঁথা। প্ৰতিবছৰে ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে এইজনা মহান বীৰক সোঁৱৰণ কৰি সমগ্ৰ অসমতে ‘লাচিত দিৱস’ উদ্‌যাপন কৰা হয়।

জোনমনি পৰাশৰ গোস্বামী

অসমৰ ইতিহাসৰ পাতত বীৰ খিতাপেৰে অলংকৃত অপৰাজেয় ব্যক্তিত্বৰ সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ অনন্য স্বৰূপে যাৰ নামেই পৰিচয়ৰ ধ্বজাবাহক। “বীৰ লাচিত ফুকন।” ইতিহাসৰ সোণালী পাতত দৃঢ়তাৰে চাপ বহুৱাই যোৱা তেওঁৰ নিঃস্বার্থ আৰু দূৰদৰ্শীতাই আজিও সোঁৱৰাই অসমীয়া জাতিৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমৰ বিজয় গাঁথা। লাচিত বৰফুকন অবিহনে অসম আৰু অসমীয়াৰ জাতিসত্তাৰ পৰাক্ৰম আৰু বীৰত্ব কল্পনাৰো অগোচৰ এক কথাত তেওঁ অসমীয়া জাতিৰ স্বাভিমানৰ ধ্বজাবাহক।

জন্মসূত্ৰে বৰফুকন ডাঙৰীয়া আহোমৰ ৰাজবংশৰ অন্যতম খ্যাতনামা ফৈদ লুখুৰাখন ফৈদৰ লন-ফিমা বংশৰ ব্যক্তি। পিতৃ মোমাই তামুলী ওৰফে আহোমৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা আৰু পাইকৰ প্ৰৱৰ্তক লগতে মাতৃ নাগেশ্বৰী। কথিত তথ্য অনুসৰি গড়গাঁওৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত জন্ম লাভ কৰা বৰফুকন শিশু কালৰ পৰাই সত্যবাদী কৰ্তব্যপৰায়ণ নিষ্ঠাশীল স্পষ্টবাদী আদি কৰি বহুগুণৰ অধিকাৰী আছিল। ৰাজবংশীয় প্ৰভাৱৰ ফলস্বৰূপে শিক্ষা দীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বৰফুকন ডাঙৰীয়া বিশেষভাৱে আগবাঢ়ি গৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত হিন্দু ধৰ্মত দীক্ষা, ৰাজনীতি, কূটনীতি প্ৰধানত ঘৰতেই লাভ কৰিছিল। কাৰণ

এই ব্যৱস্থাসমূহ পিতৃয়ে কৰি দিয়া উপৰিও ৰাজবংশীয় হোৱাৰ সুবাদত অন্যান্য শিক্ষা দীক্ষা লাভৰ সুযোগ পাইছিল। অৱশ্যে সফলতাৰ চিৰি বগাবলৈ বৰফুকন ডাঙৰীয়াই ৰাজবংশীয় ভাৱে কোনো ধৰণৰ প্ৰভাৱ লাভ কৰা নাছিল। বৰঞ্চ নিজস্ব সাধনা আৰু একনিষ্ঠাৰ বলত হাচতিধৰা তামুলী পদৰ পৰা কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলি পৰ্যায়ক্ৰমে ঘোঁৰাবৰুৱা, শিমলুগুৰীয়া ফুকন, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা আৰু অৱশেষত প্ৰধান সেনাপতি পদত অধিষ্ঠিত হয়। উক্ত সময়চোৱাত বৰফুকনৰ একাগ্ৰতা কৰ্মস্পৃহা কৰ্তব্যনিষ্ঠা সাহসীকতা বিশেষভাৱে লক্ষণীয়।

বৰফুকনৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সময়খিনিয়ে আছিল আহোমৰ সেনাপতি পদত অধিষ্ঠিত সময়চোৱাত হোৱা আহোম মোগলৰ বিখ্যাত ৰণ আলবৈ আৰু শৰাইঘাটৰ ৰণ। আলবৈ ৰণত আহোমৰ বিপৰ্যয় হ'লেও বৰফুকনৰ নেতৃত্বত হোৱা বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ ৰণে লাচিতৰ ভাগ্য নিৰ্ণায়ক স্বৰূপে ইতিহাসৰ পাতত গৌৰৱান্বিত কৰিছিল। যুদ্ধৰ পৰিস্থিতি আৰু নৰীয়া দেহৰ মাজতে এক ৰাতিৰ ভিতৰতে গড় সজাৰ দায়িত্বত নিজ মোমাইক কোনোৰ মতে অভিযন্তাৰ সামান্য হীনদেৰি হোৱাৰ সুযোগতে “দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়” বুলি শিৰচ্ছেদৰ আখ্যান সৰ্বজনবিদিত। একেটা ৰাতিতে গড় বান্ধি নৰীয়া গাৰে হেংদাং লৈ মোগলক খেদি পঠিয়াবলৈ সমৰ্থ হোৱা লাচিত বৰফুকন সত্ৰাটোৱে আজিও প্ৰতিজন অসমীয়াৰ প্ৰাণত শিহৰণ জগাই তোলে। গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা যে সমগ্ৰ ভাৰততে মোগলৰ আধিপত্য চলি থকাৰ সময়তে লাচিত বৰফুকনৰ সবল নেতৃত্বই বিশাল আৰু শক্তিশালী মোগল সৈন্যবাহিনীক পৰাভূত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

অসম তথা অসমীয়াৰ বাবে এটা চিৰসেউজ সত্ৰা হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৰে এজন বীৰৰ ইতিহাসেৰে সমৃদ্ধ অসমীয়া জাতি। অসমীয়াৰ আৰেগ, বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছে। লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্ব হ'ল সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে আদৰ্শ তথা অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ়, নিঃস্বার্থ, দূৰদৰ্শী ব্যক্তিত্বৰ নেতৃত্বই অসমীয়া সমাজত সূচনা কৰিছিল যুগান্তকাৰী পৰিৱৰ্তন। অসমীয়া উত্তৰ প্ৰজন্মৰ বাবে লাচিত বৰফুকন হৈ ৰ'ব সদায় অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক।

কৰিখা হাজৰিকা

“লাচিত ফুকনঃ লাচিত ফুকনঃ মোৰ স্বদেশৰ বীৰ,
দেশৰ কাৰণে তাহানি এদিন যাচিলা নিজৰ শিৰ।
দেশৰ কাৰণে, মুক্তিৰ হকে, অন্যায় ৰোধি বীৰ,
নৰ-শোণিতেৰে কৰিলা আৰতি দেশৰ জয়শ্ৰীৰ।
দেশৰ কাৰণে শুনিলা এদিন মৃত্যুৰ আৱাহন,
জাতিৰ বুকুত জগাই তুলিলা দুৰ্মদ যৌৱন।”

- দেৱকান্ত বৰুৱা

অসম বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই চালেই দেখা পোৱা অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ এক প্ৰতীক তথা সত্ৰা হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ় নিঃস্বার্থ আৰু দূৰদৰ্শী নেতৃত্বই সোঁৱৰাই থাকে অসমীয়া জাতিৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমৰ কথা। লাচিত বৰফুকনক বাদ দি অসমীয়া জাতিটোৰ সাহস আৰু বীৰত্বৰ কথা কল্পনাই কৰিব নোৱাৰি। আজিও প্ৰতিজন অসমীয়াৰ মনত লাচিত বৰফুকনৰ সাহস, নেতৃত্বৰ দূৰদৰ্শিতাই শিহৰণ তোলে।

জন্মৰ ইতিবৃত্তঃ দুশ বছৰীয়া ইতিহাস বিজড়িত পৰাক্ৰমী জাতি আহোমসকলৰ বিখ্যাত লুখুৰাখন ফৈদৰ লান-ফিমা বংশৰ ব্যক্তি হ'ল লাচিত বৰফুকন। পিতৃ হৈছে আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আৰু মাতৃ নাগেশ্বৰী আইদেউ। তেওঁৰ জন্ম সম্পৰ্কে সঠিক পোৱা নাযায় যদিও ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে আহোম ৰাজধানী গড়গাঁৱৰ ওচৰে পাজৰে হৈছিল বুলি কোৱা হয়।

কৰ্মজীৱনঃ পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক হিচাপে লাচিত বৰফুকনে আহোম ৰাজসভাত গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত হোৱা নাছিল। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে নিজৰ অধ্যৱসায়, সাহস তথা কষ্টৰ ফলতহে আহোম ৰাজ্যৰ বৰফুকন তথা প্ৰধান সেনাপতিৰ পদত অধিষ্ঠিত হৈছিল।

মোগলৰ সৈতে যুদ্ধঃ স্বৰ্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহৰ ৰাজত্বকালত ১৬৬২ খ্ৰীষ্টাব্দত মোগলৰ সম্ৰাট ঔৰংজেৰৰ সেনাবাহিনীয়ে মীৰজুমলাৰ নেতৃত্বত অসম আক্ৰমণ কৰি আহোম ৰাজ্যক কৰতলীয়া ৰাজ্য হিচাপে অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছিল। স্বৰ্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহৰ মৃত্যুৰ পাছত স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই অতীতৰ গৌৰৱ উদ্ধাৰ কৰিবৰ বাবে প্ৰচেষ্টা হাতত লয়।

লাচিত বৰফুকনে সেনাপতিৰ দায়িত্ব লৈয়েই ১৬৬৭ খ্রীষ্টাব্দত গুৱাহাটী উদ্ধাৰৰ প্ৰচেষ্টা চলায় আৰু মোগলসকলক আক্ৰমণ কৰে। ১৬৬৭ খ্রীষ্টাব্দৰ ২ নৱেম্বৰৰ মাজনিশা ইটাখুলি আৰু গুৱাহাটী দুৰ্গ উদ্ধাৰ কৰে। কিন্তু ১৬৬৯ খ্রীষ্টাব্দৰ ফেব্ৰুৱাৰীত অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত মোগল সৈন্যবাহিনী অসমলৈ আহে। ১৬৬৯ খ্রীষ্টাব্দত আহোম আৰু মোগল সকলৰ মাজত সংঘটিত হোৱা আলাবৈ ৰণত একেদিনাই আহোমৰ দহ হাজাৰ সৈন্যই প্ৰাণ আহুতি দিছিল।

অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ মোগল সম্ৰাট ঔৰংজেৱে সেনাপতি ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ ১৮,০০০ অশ্বাৰোহী, ৩০,০০০ পদাতিক আৰু ১৫০০ কাজী সৈন্য প্ৰেৰণ কৰিছিল। অন্যহাতে লাচিত বৰফুকনে ৰামসিংহক ভেটা দিবৰ বাবে শৰাইঘাটৰ চাৰিওকাষে কোঠ নিৰ্মাণ কৰাৰ দায়িত্ব দিছিল মোমায়েকক। একাংশ ব্যক্তিৰ কথিত তথ্য অনুসৰি মোমায়েকে নিজৰ কৰ্তব্যত অৱহেলা কৰিছিল যাৰবাবে মাজনিশালৈ গড় নিৰ্মাণৰ আধা কামো শেষ হোৱা নাছিল। দেশৰ সংকটৰ সময়ত কৰ্তব্যত অৱহেলা কৰাৰ বাবে লাচিত বৰফুকনে “দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়” বুলি মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰাৰ কথা প্ৰচলিত আছে। আন একাংশ ব্যক্তিৰ মতে মোমাই অৰ্থাৎ গড় নিৰ্মাণ অভিযন্তাকহে হত্যা কৰিছিল বুলি অভিহিত কৰিছে।

লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্ব বহন কৰা শৰাইঘাট যুদ্ধ অসমৰ ইতিহাসৰ সোণালী আখৰেৰে জিলিকা যুগান্তকাৰী ঘটনা। মহা পৰাক্ৰমী মোগল শক্তিক পৰাভূত কৰা লাচিত বৰফুকন নেতৃত্বই অসমবাসীৰ শৌৰ্য-বীৰ্য তথা সন্মান বিশেষভাৱে বৃদ্ধি কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিলে। নৰীয়া শৰীৰে অথচ বুদ্ধিমত্তাৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰি যিদৰে লাচিত বৰফুকন মোগল সৈন্যৰ সন্মুখ সমৰত লিপ্ত হ'ল সেয়া অতি প্ৰশংসনীয়।

মৃত্যু : নিজৰ বীৰত্ব আৰু সাহস প্ৰদৰ্শন কৰি শৰাইঘাট যুদ্ধত জয়লাভ কৰা লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয় শৰাইঘাট যুদ্ধ কিছুদিন পিছতেই ১৬৭২ খ্রীষ্টাব্দত মৃত্যুক সাৱটি লোৱা বীৰজনক যোৰহাটৰ হোলোঙাপাৰত মৈদাম দিয়া হয়।

সামৰণি : অসম তথা অসমীয়াৰ বাবে এটা চিৰসেউজ সত্ৰ হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৰে এজন বীৰৰ ইতিহাসেৰে সমৃদ্ধ অসমীয়া জাতি। অসমীয়াৰ আৰেগ, বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছে লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্বই। সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে আদৰ্শ আৰু অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। অসমীয়া উত্তৰ প্ৰজন্মৰ বাবে লাচিত বৰফুকন হৈ ৰ'ব সদায় অপৰাজেয়

ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক।

মাইনু পায়েং

অসমৰ ইতিহাসত দেশপ্ৰেমীক বীৰ বুলি ক'লে বিশেষভাৱে লাচিত বৰফুকনৰ নামেই লোৱা হয়। ঐতিহাসিক আহোম-মোগলৰ শৰাইঘাট যুদ্ধৰ মূল নেতৃত্ব ল'ব লগা হৈছিল লাচিত বৰফুকনে। মোগলৰ বিৰুদ্ধে লাচিত বৰফুকনৰ যুদ্ধ পৰিচালনাৰ কাহিনীত যি জাতীয় দায়বদ্ধতা, নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু একমুখী কাৰ্যপন্থাৰ উদাহৰণ পোৱা যায়, অসমৰ ইতিহাসত তেনে আন উদাহৰণ পোৱা নাযায়। এইগৰাকী লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হয় ১৬১২ খ্রীষ্টাব্দত। দিন-বাৰ আৰু স্থান সম্পৰ্কে সঠিকভাৱে জনা ন'হলেও গড়গাঁৱৰ ওচৰে পাজৰে বুলি অনুমান কৰা হয়। তেওঁৰ দেউতাকৰ নাম আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা। কনিষ্ঠ সন্তান লাচিতৰ তিনিজন ককায়েক আছিল। তেওঁলোক ক্ৰমে লালুকসোলা, মৰংগী আৰু ভাৰধৰা। সৰুৰে পৰা লাচিত আছিল বৰ সাহসী। সততা আৰু স্পষ্টবাদিতা তেওঁৰ আন এক বৈশিষ্ট্য। দেউতাক মোমাই তামুলীয়ে নিজৰ সন্তানক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰিবলৈ সদায়েই চেষ্টা কৰিছিল। সৰুৰে পৰা দেউতাকৰ কাম-কাজ লাচিতে প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ সুবিধা পাইছিল। বৰবৰুৱা হিচাপে স্বৰ্গদেউৰ বৰচ'ৰা, ন্যায়ালয় আদিত দেউতাকৰ কাম-কাজ বিভিন্ন ডা-ডাঙৰীয়া আৰু বিষয়াৰ সৈতে হোৱা আলোচনাবোৰো লাচিতে প্ৰত্যক্ষ কৰিব পাৰিছিল। মুঠ কথাত দেউতাকৰ ৰাজ-কাৰ্য্যৱলীক নিৰীক্ষণ কৰি লাচিতে বহু কথাই শিকাৰ সুবিধা পাইছিল।

খুব সোনকালেই নিজৰ দক্ষতাৰ বলত ৰজাঘৰত লাচিতে নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই হাঁচতিধৰা তামুলী হিচাপে লাচিতক নিযুক্তি দিয়ে। ইয়াৰ পিছতে কিছুদিনৰ বাবে ঘোঁৰা বৰুৱা পদবী তেওঁ লাভ কৰে। এই পদবীত থকাৰ সময়ত ৰজাৰ ঘোঁৰাশালৰ ভালেমান ঘোঁৰাক তত্ত্বাৱধান কৰি সেইবোৰক প্ৰশিক্ষণ দিছিল।

কিছুদিনৰ পিছত ১৬৬৭ চনৰ ২০ আগষ্টত আহোম মোগলৰ যুদ্ধ আৰম্ভ হয়। অসমীয়া সেনা দুভাগত বিভক্ত হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰে যাত্ৰা কৰিলে। মোগলৰ লগত প্ৰথমখন যুদ্ধ আৰম্ভ হ'ল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰফালে থকা বাঁহবাৰীত। তাতে বাহৰ পতা মোগলক আক্ৰমণ কৰি আহোম সেনাই যুদ্ধৰ পাতনি মেলিলে।

ইটাখুলিত চাউনি পাতি মোগলে নিজ শক্তি বৃদ্ধি কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিল যদিও আহোম সেনাই বিধ্বস্ত কৰিলে আৰু মোগলক মানাহ নদী পাৰ কৰি খেদি পঠালে।

শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত অসমীয়া সেনাই জয়লাভ কৰাৰ এটা ডাঙৰ কাৰণ আছিল এই যে একোজন অসমীয়া সেনাই বিভিন্ন ধৰণৰ কাম কৰিব পাৰিছিল। একোজন অসমীয়া সেনাই প্ৰয়োজন হ'লে নাও বাইছিল আকৌ সেই একেজন সেনায়েই হিলৈও মাৰিছিল, কাঁড়ো মাৰিছিল, গড়ো বান্ধিছিল।

লাচিতে সেনাসকলৰ কোন ক'ত থাকিব, তাৰ অৱস্থানো নিৰ্ণয় কৰি দিছিল। যুদ্ধৰ সত্ত্ৰায় দিন চমু চাপি অহাৰ লগে লগে লাচিতে সঘনাই সেনানায়কসকলৰ লগত আলোচনা কৰিবলৈ ল'লে, যাতে ৰণসজ্জা আৰু অন্যান্য ব্যৱস্থাসমূহ তেওঁৰ নথ দৰ্পনত থাকে আৰু লগতে সেই সেনানায়ক সকলকো উদ্ধৃত কৰি ৰাখিব পৰা যায়। আমিনগাঁৱৰ ওচৰৰ গড় এটা বন্ধাৰ মূল দায়িত্ব পৰিছিল লাচিতৰ এজন মোমায়েকৰ ওপৰত। মোমায়েকৰ দায়িত্বহীনতাৰ বাবেই গড়টোৰ কাম বেচ পিছপৰি থকাত লাচিত খঙত জ্বলি-পকী উঠিল আৰু হেংদাং উলিয়াই একে ঘাপতে মোমায়েকক কাটি দুছোৱা কৰি ক'লে দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়। লাচিতৰ এনে উগ্ৰমূৰ্তি দেখি গড়ৰ কাম কৰা লোকসকলে বৰ ভয় খালে আৰু অপৰিসীম পৰিশ্ৰম কৰি ৰাতিটোৰ ভিতৰতে গড়ৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰি তুলিলে। সেই গড়টোক মোমাই কটা গড় নামেৰে জনা যায়।

আহোম আৰু মোগলৰ সৰ্বশেষ যুদ্ধখনেই হ'ল শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ। ১৬৭১ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ মাজভাগত এই যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ কিছুদিন পাছত গুৱাহাটীতে লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হ'ল। বোধ কৰো কঠিন নৰিয়াক নেওচা দি যুদ্ধ কৰাৰ বাবে এনে হ'ল। তেওঁৰ মৃত্যুৰে যুদ্ধ জয়ৰ আনন্দত শৌকৰ ছাঁ পেলাইছিল।

গংগা মাই পায়েং

অসমৰ জাতীয় বীৰ লাচিত বৰফুকন আহোম সাম্ৰাজ্যৰ এগৰাকী মহান সেনাপতি আছিল। তেখেতৰ ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে শিৱসাগৰৰ এক ৰাজকীয় পৰিয়ালত জন্ম হয়। লাচিত বৰফুকনৰ পিতৃ নেচাংগ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আহোম স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহৰ ৰাজসভাৰ ডাঙৰ

বিষয়া আছিল। লাচিত মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আৰু নাগেশ্বৰী আইদেউৰ কনিষ্ঠসন্তান আছিল। ৰাজকীয় পৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে লাচিত বৰফুকনে সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষা লব লগা হৈছিল। লাচিত বৰফুকনক সৰুৰে পৰা কৰ্তব্যপৰাণ, অতি নিৰ্ভিক, স্পষ্টবাদী অদি গুণৰ অধিকাৰি আছিল।

লাচিতৰ পিতৃ আহোম ৰজাৰ বৰবৰুৱা পদত থকাৰ বাবে তেওঁ সৰুৰেপৰা পিতৃৰ কাম- কাজ তথা বিভিন্ন ডা ডাঙৰীয়া সৈতে হোৱা আলোচনা প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ সুযোগ পাইছিল। ডাঙৰ হৈ লাচিতে প্ৰথমে ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ হাঁচতিধৰা পদ লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত ঘোঁৰা বৰুৱা হৈছিল আৰু এই পদবীত থাকোতে তেওঁ অতি দুৰ্দান্ত ঘোঁৰাক বশ কৰি সকলোকে আচৰিত কৰি তুলিছিল। ইয়াৰ পিছত ক্ৰমে দুলীয়া বৰুৱা, দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা, শিমলুগুৰিয়া ফুকন আদি পদবী লাভ কৰিছিল। লাচিতক বৰফুকন পদবী দিয়াৰ আগত এবাৰ স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই লাচিতৰ সাহসৰ পৰীক্ষা কৰি চাবলৈ মন কৰিলে আৰু সেই উদ্দেশ্যে লাচিতক নিজৰ কাষলৈ মাতি আনিলে। লাচিতে উপস্থিত হৈ স্বৰ্গদেউৰ ওচৰত আঠ লবলৈ লওঁতেই ৰজাই পূৰ্বে শিকাই থোৱা মতে এজন লিগিৰাই লাচিতৰ মূৰৰ পাক থপিয়াই লৈ গৈছিল। লিগিৰাৰ কাণ্ডত লাচিতৰ বহুত খং উঠিলে আৰু হাতত হেংদাং লৈ লিগিৰাক কাটিবলৈ খেদি গ'ল। উপাই নেপাই লিগিৰাই স্বৰ্গদেউৰ সিংহাসনৰ তলত সোমাল কিন্তু লাচিতে তালৈকে লিগিৰাক কাটিবলৈ গ'ল। অৱশেষত স্বৰ্গদেৱে বাধা দিয়াতহে লাচিত শান্ত হ'ল। স্বৰ্গদেৱে লাচিতৰ সাহসিকতা আৰু নিৰ্ভিকতাত সন্তোষ হৈ তেওঁৰ হাতত এখ ন সোনোৱালী হেংদাং উপহাৰ দি আৰু বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত কৰিলে আৰু সেইদিনাৰপৰা মৃত্যু পৰ্যন্ত লাচিত বৰফুকনে নিস্বার্থভাৱে দেশমাতৃৰ সেৱা কৰিছিল। লাচিত বৰফুকনক সেনাপতি পাতি স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই মোগলৰ হাতৰ পৰা নামনি অসম উদ্ধাৰৰ বাবে লাচিত বৰফুকনক পঠিয়াইছিল। ১৬৬৯ চনত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত ৰক্তক্ষয়ী আলাবৈ যুদ্ধখন হৈছিল। এই যুদ্ধত একেদিনাই প্ৰায় ১০০০০ আহোম সৈন্য স্বহীদ হয়। এই যুদ্ধত পৰাজয় হৈছিল। ইয়াৰ পিছত ১৬৭১ চনত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত অসম বুৰঞ্জী বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধখন হৈছিল। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত মোগলৰ হৈ ৰামসিংহই আৰু আহোমৰ হৈ মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনে নেতৃত্ব বহন কৰিছিল। এই যুদ্ধত মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত লাচিত বাহিনীয়ে মহা পৰাক্ৰমেৰে যুজি মোগলক পৰাস্ত

কৰিছিল। আৰু এই যুদ্ধত মোমায়েকে গড় নিৰ্মাণৰ দায়িত্বত থকা অৱহেলা কৰি টোপনিত লালকাল হৈ শুই থকা দেখি লাচিত বৰফুকনে খঙতে তৰোৱাল উলিয়াই “দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়” বুলি মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰিছিল। এই মহান বীৰ লাচিত বৰফুকন ১৬৭২ চনৰ ২৫ এপ্ৰিল তাৰিখে বেমাৰত পৰি মৃত্যু হৈছিল।

অসমীয়া জাতিৰ আদৰ্শ তথা অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস লাচিত বৰফুকনক ভক্তি শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰাৰ বাবে প্ৰতি বছৰে ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে লাচিত দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়।

পায়েল ঘোষ

আৰম্ভণী : লাচিত বৰফুকন আছিল অসমৰ আহোম ৰাজ্যৰ এজন ফুকনলুং। তেওঁ ১৬৭১ চনত অসমীয়া সেনাৰ দ্বাৰা বিশাল মোগল সৈন্য বাহিনী পৰাজিত কৰি অসমৰ পৰা আঁতৰাই পঠিয়াইছিল। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত লাচিত বৰফুকনে দেখুওৱা বিক্ৰমৰ ফলত অসমৰ বুৰঞ্জীত তেখেতৰ নাম জিলিকি আছে। অসমৰ বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই চালে দেখা পোৱা অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ এক প্ৰতীক তথা সত্তা হ'ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ়, নিঃস্বার্থ আৰু দূৰদৰ্শী নেতৃত্বই সোঁৱৰাই থাকে অসমীয়া জাতিৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমৰ কথা। লাচিত বৰফুকনৰ কথা বাদ দি অসমীয়া জাতিটোৰ সাহস আৰু বীৰত্বৰ কথা কল্পনাই কৰিব নোৱাৰি। লাচিত বৰফুকন অসমীয়া জাতিৰ আৰেগ, অসমীয়াৰ স্বাভিমান।

জন্মৰ ইতিবৃত্ত : ছশ বছৰীয়া ইতিহাস বিজড়িত পৰাক্ৰমী জাতি আহোম সকলৰ এটা বিখ্যাত ফৈদ লুখুৰাখন ফৈদৰ লান-ফিমা বংশৰ ব্যক্তি হ'ল লাচিত বৰফুকন। উল্লেখ্য যে সাত ৰাজ সামৰি এক ৰাজ কৰা চাওলুং চুকাফাৰ লগতে আহিছিল লাচিত বৰফুকনৰ পূৰ্বপুৰুষ।

লাচিত বৰফুকন হ'ল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক প্ৰথাৰ প্ৰৱৰ্তক মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ ঔৰষজাত সন্তান। তেওঁৰ জন্ম সম্পৰ্কে সঠিক তথ্য পোৱা নাযায় যদিও তেখেতৰ জন্ম ১৬২২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে আহোম ৰাজধানী গড়গাঁৱৰ ওচৰে পাজৰে হৈছিল বুলি কোৱা হয়।

পৰৱৰ্তী সময়ত লাচিত বৰফুকন নিযুক্ত পাইছিল

ঘোঁৰাবৰুৱাৰ পদত। ঘোঁৰাবৰুৱাৰ পদত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি থাকোতে লাচিত বৰফুকনে ঘোঁৰাসমূহ সঠিকভাৱে তত্বাৱধান কৰাই নহয় বহু কেইটা দুৰ্দান্ত ঘোঁৰা বশ কৰি নিজৰ প্ৰতিভা আৰু সাহসিকতাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছিল।

ঘোঁৰাবৰুৱাৰ পদত সুকলমে দায়িত্ব সম্পন্ন কৰাৰ বাবে পৰৱৰ্তী সময়ত আহোম ৰজাই লাচিত বৰফুকনক ‘দুলীয়া বৰুৱা’ পদবীত নিযুক্তি দিছিল। ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সময়ত লাচিত বৰফুকনে নিযুক্তি লাভ কৰিছিল শিমলুগুৰীয়া খেলৰ প্ৰধান বিষয়া শিমলুগুৰীয়া ফুকনৰ পদবীত। শিমলুগুৰীয়া ফুকন হিচাপে দায়িত্ব সম্পন্ন কৰা লাচিত বৰফুকনে পৰৱৰ্তী সময়ত নিযুক্তি লাভ কৰা লাচিত বৰফুকনৰ কাম আছিল ৰজা দোলাত যাওঁতে ৰজাৰ পালি পহৰীয়া (চাওদাং) সকলক নিয়ন্ত্ৰণ কৰা।

লাচিত বৰফুকন দোলাকাষৰীয়া বৰুৱা পদত অধিষ্ঠিত হৈ থাকোতে স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই লাচিত বৰফুকনৰ দক্ষতাৰ উমান পাইছিল। যাৰ বাবে চক্ৰধ্বজ সিংহই লাচিত বৰফুকনৰ নিৰ্ভীকতা, সাহসিকতা আৰু আত্মমৰ্যাদাৰো প্ৰমাণ চাই মৰ্যাদা অনুসৰি আনুষ্ঠানিকভাৱে আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰধান সেনাপতি আৰু বৰফুকন পদত নিযুক্তি কৰিলে। হাঁচতিধৰা তামুলীৰ পদত নিযুক্ত হোৱাৰ পৰা আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰধান সেনাপতি আৰু বৰফুকন পদত নিযুক্ত হোৱা লৈকে এই দীঘলীয়া সময়চোৱাই লাচিত বৰফুকনৰ একাগ্ৰতা, কৰ্মস্পৃহা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, সাহসিকতাক প্ৰতিফলিত কৰে।

লাচিত বৰফুকনে সেনাপতি দায়িত্ব লৈ দেশৰ সৈন্যসকলক সংগঠিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সময়ত ১৬৬৭ খ্ৰীষ্টাব্দত লাচিত বৰফুকনে নেতৃত্ব লৈ গুৱাহাটী উদ্ধাৰৰ প্ৰচেষ্টা চলায় মোগল সকলক আক্ৰমণ কৰে। এই আক্ৰমণত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণ দুয়োপাৰেই আহোম সৈন্যই বিজয়ধ্বজা উৰুৱাই আৰু আহোম সৈন্যই ইটাখুলি আৰু গুৱাহাটী দুৰ্গ অধিকাৰ কৰে ১৬৬৭ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ২ নৱেম্বৰৰ দিনা মাজনিশা। এই আক্ৰমণত বহু সংখ্যক মোগল সৈন্যই প্ৰাণ আহুতি দিয়ে অন্যহাতে মিৰজুমলাই ১৬৬২ খ্ৰীষ্টাব্দত বন্দী কৰি নিয়া ভালেমান অসমীয়া সৈন্যক লাচিত বৰফুকনে উদ্ধাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। কিন্তু ১৬৬৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ফেব্ৰুৱাৰীত অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ ৰামসিংহৰ নেতৃত্বত মোগল সৈন্যবাহিনী অসমলৈ আগমন ঘটে। মোগল সকলৰ লগত ৰণত পৰিবলৈ সেই সময়ত আহোম সেনাৰ সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰস্তুত হোৱা নাছিল। যদিও লাচিত বৰফুকনে বুদ্ধিৰে সম্ভাৱ্য বিপদৰ সন্মুখীন হ'বলৈ প্ৰস্তুত হৈছিল। ১৬৬৯ খ্ৰীষ্টাব্দত সংঘটিত হৈছিল আহোম আৰু মোগলৰ

মাজত ‘আলাবৈ বণ’। এই যুদ্ধত একেদিনাই আহোমৰ দহ হাজাৰ সৈন্যৰ প্ৰাণ আহুতি দিছিল। অন্যহাতে আহোম সেনাপতি লাচিত বৰফুকনে ৰামসিংহক ভেটা দিবলৈ শৰাইঘাটৰ চাৰিওকাষে কোঠ নিৰ্মাণ কৰিছিল। এটা ৰাতিৰ ভিতৰত গড় সম্পূৰ্ণ কৰাৰ দায়িত্ব মোমায়েকক দিছিল। একাংশ ব্যক্তিৰ কথিত অনুসৰি লাচিত বৰফুকনৰ মোমায়েকে নিজৰ কৰ্তব্যত অৱহেলা কৰিছিল যাৰ বাবে মাজনিশালৈ গড় নিৰ্মাণৰ আধা কামো শেষ হোৱা নাছিল। দেশৰ সংকটৰ সময়ত কৰ্তব্যত অৱহেলা কৰাৰ বাবে লাচিতে ‘দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়’ বুলি মোমায়েকক শিৰচ্ছেদ কৰে।

সামৰণি : নিজৰ বীৰত্ব আৰু সাহস প্ৰদৰ্শন কৰি শৰাইঘাট যুদ্ধত জয়লাভ কৰা লাচিত বৰফুকনৰ মৃত্যু হয় শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ কিছুদিনৰ পিছতে। ১৬৭২ খ্ৰীষ্টাব্দত মৃত্যুক সাৰটি লোৱা বীৰজনক যোৰহাটৰ হোলোঙাপাৰত মৈদাম দিয়া হয়।

বুদ্ধিমত্তা, সাহস পৰাক্ৰমৰ জৰিয়তে শৰাইঘাট যুদ্ধত জয় লাভ কৰা আহোম সেনাপতি লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম দিনটো প্ৰতি বছৰে উদ্‌যাপন কৰা হয় লাচিত দিৱস হিচাপে। অসম তথা অসমীয়াৰ বাবে এটা চিৰসেউজ সত্তা হ’ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৰে এজন বীৰৰ ইতিহাসেৰে সমৃদ্ধ অসমীয়া জাতি। অসমীয়াৰ আবেগ, বিবেক সকলো অধিকাৰ কৰি আছে লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্ব হ’ল সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে আদৰ্শ তথা অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। অসমীয়া উত্তৰ প্ৰজন্মৰ বাবে লাচিত বৰফুকন হৈ ৰ’ব সদায় অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক।।

প্ৰথাৰ প্ৰবৰ্তক মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ পুত্ৰ। লাচিত বৰফুকনৰ বীৰত্বৰ কথাৰ প্ৰমান বিখ্যাত ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ শৰাইঘাটৰ যুদ্ধৰ জৰিয়তে পোৱা যায়। য’ত তেওঁ নৰিয়াত ভূগিও শক্তিশালী মোগলৰ সৈন্য বাহিনীৰ সৈতে সাহস আৰু বীৰত্বৰে যুঁজিছিল আৰু মোগল সৈন্যক পৰাস্ত কৰি অসমীয়াৰ ইতিহাস ৰচিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

লাচিত বৰফুকনৰ প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা : শিশু অৱস্থাৰ পৰাই সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, নিয়মানুবৰ্তিতা, স্পষ্টবাদিতা আদি গুণৰ অধিকাৰী লাচিত বৰফুকনে নিজৰ বাসগৃহতেই আৰম্ভ কৰিছিল প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা। ৰাজপৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰাৰ সূত্ৰেই সামৰিক আৰু অসামৰিক দুয়োবিধ শিক্ষাই আয়ত্ত কৰিছিল লাচিত বৰফুকনে। উল্লেখ্য যে লাচিত বৰফুকনক উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি তুলিবলৈ তেওঁৰ পিতৃয়ে ঘৰুৱা শিক্ষক নিয়োগ কৰিছিল। এই শিক্ষাৰ পৰাই লাচিত বৰফুকনে হিন্দু ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰ আদি বিষয়ত জ্ঞান লাভ কৰাৰ উপৰিও তেওঁৰ পিতৃ মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ পদত অধিষ্ঠিত থকাৰ বাবে সেই সময়ত আলোচিত হোৱা বিভিন্ন আলোচনাৰ পৰা লাচিত বৰফুকনে ৰাজনৈতিক, কূটনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আদি বিষয় সন্দৰ্ভত জ্ঞান অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

মৃত্যু-জন্মৰ ইতিবৃত্ত : লাচিত বৰফুকনৰ জন্ম হৈছিল ২৪ নৱেম্বৰ, ১৬২২ চনত গড়গাওঁ নামৰ ঠাইত। তেওঁ পিতৃ নাম আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱা আৰু মাতৃৰ নামেগেশ্বৰী আইদেউ। তেওঁৰ মৃত্যু হৈছিল ২৫ এপ্ৰিল ১৬৭২ চনত।

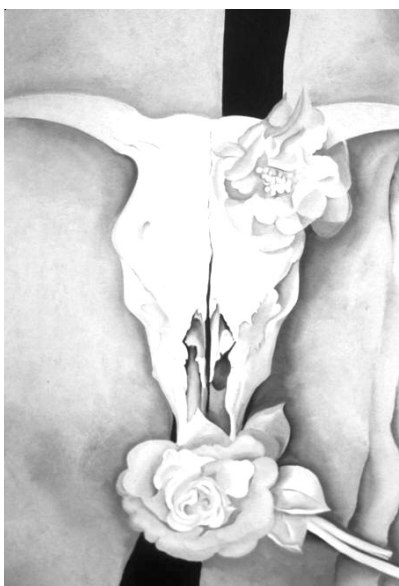
অঞ্জুমণি চায়েঙ্গীয়া

অসমৰ বুৰঞ্জীৰ পাত লুটিয়াই চালেই দেখা পোৱা অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ এক প্ৰতীক তথা সত্তা হ’ল লাচিত বৰফুকন। লাচিত বৰফুকনৰ দৃঢ়, নিঃস্বার্থ আৰু দূৰদৰ্শী নেতৃত্বই সোঁৱৰাই অসমীয়া জাতিৰ প্ৰবল পৰাক্ৰমৰ কথা। লাচিত বৰফুকনক বাদ দি অসমীয়া জাতিটোৰ সাহস আৰু বীৰত্বৰ কথা কল্পনাই কৰিব নোৱাৰি। আজিও প্ৰতিজন অসমীয়াৰ মনত লাচিত বৰফুকনৰ সাহস, নেতৃত্বৰ দূৰদৰ্শিতাই শিহৰিত কৰি তোলে। এক কথাত লাচিত বৰফুকন অসমীয়া জাতিৰ আবেগ, অসমীয়াৰ স্বাভিমান। লাচিত বৰফুকন হ’ল আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰথমজন বৰবৰুৱা তথা পাইক

নৈখন বাঢ়ি আহে...

নৈখন বাঢ়ি আহে
ফেনে-ফুটুকাৰে,
লৰি ঢাপৰি ফুৰে মানুহবোৰ
আপোন নৈখনৰ পাৰে পাৰে।
পুৱাৰ ডাৱৰ ফালি
আহে অকণমান পোহৰ
চকুত বিৰিঙি উঠা বঙা পোহৰ
পানীৰ পৰা মুক্ত হয় শইচৰ পথাৰ।
ভঁৰাল অথবা হেপাহৰ ঘৰ,
বাচি থাকে অকল মানুহবোৰ
আৰু সপোনবোৰ,
নতুনকৈ সাজিব এখন ঘৰ।
সদায় ভৱাৰ দৰে সিঁহতে ভাৱে
সুখৰ দিন আহিব নৈ পাৰলৈ,
পুনৰ বাঢ়ে নৈ;
আকৌ ফেনে-ফুটুকাৰে বাঢ়ি আহে
ভাঙি লৈ যায় ঘৰ-দুৱাৰ।।

নিতুপৰ্না গগৈ

আমি ভাৰতীয়

হৃদয়ৰ শিৰাই ধমনিয়ে
বৈ থাকে স্বহীদৰ ৰঙানদী
পৰাধীনতাৰ শিকলি চিগি
গাই যোৱা জনতাৰ উক্তি
এই প্ৰেম
সেই প্ৰেম
যি প্ৰেম স্বদেশ প্ৰেম
এই দেশৰ মাটিতে গজি উঠে
সেউজী পথাৰৰ কেঁচা সোণ
এই দেশৰ বুকুতে পুৰ হয়
হিমালয়ৰ সপোন
এই দেশৰ কলিজাতে জিলিকে
তাজমহলৰ দাপোন
কি হিন্দু, কি মুছলমান
কি শিখ, কি খ্ৰীষ্টান
পূৱৰ পৰা পশ্চিমলৈকে
উত্তৰৰ পৰা দক্ষিণলৈকে
এখনেই নীলা চাদৰ
কলা-কৃষ্টি, ভাষা-সংস্কৃতি
হ'ব পাৰে অনেক
পৰিধিৰ সীমা
সেয়াই বেলেগ বেলেগ
কিন্তু পৰিচয় এক
দেশৰ চিনাকী এক
আমি ভাৰতীয়
জনমভূমি আমাৰ ভাৰতবৰ্ষ।

জোনমনি পৰাশৰ গোস্বামী

উত্তৰ মাথো আলি দোমোজাত

আপোন কলমেই পাতিছিলো
এটা অংক
লিখিছিলো শাৰী শাৰীকৈ
ইটোৰ পিঠিত সিটো সংখ্যা
চিনবোৰো দেখোন ঠিকেই আছিল
তথাপিও উত্তৰহীন
ক'ৰবাত যেন কেনাহে লাগিল।
পুৰা-সন্ধিয়াৰ বেলাত
খোজকঢ়া পথৰ দাঁতিত
মন পৰশা ফুলনিৰ,
ফুলবোৰে খিলখিলাই হাঁহে,
হালি জালি নাচে
পৰাণ জুবোৱা গীত গায়,
এতিয়া সেইবোৰ,
অকালতে পাহপাহকৈ মৰহি গৈছে
ওলাবনে উত্তৰ?
বৰ্ণিল কাগজখনৰ
মসৃণ পৃষ্ঠাৰ আঁক-বাঁকবোৰ
ক্ৰমশঃ হেৰাই গৈছে
কিয় বাকু এনে হৈছে
নাই উৰা-দিহ
উত্তৰ মাথো আলি দোমোজাত।

স্বস্তিকা বৰবৰা

নাবী

উদাত্ত কণ্ঠত, নাই যাৰ অভিমান
আত্মভিমনেৰে যি, সদায় মহীয়ান
কাপুৰুষালিৰ য'ত নাই....
লেখমান, মৰ্যাদাৰ প্ৰতীক নাৰী
পৰিচয় আত্মসন্মান।

যিকোনো সময়তে টানি আজুৰি
সৰকাই নিব পাৰে ধুমুহাৰ তাণ্ডৰ!
যাৰ মাজতে লুকাই আছে মমতা
সৌন্দৰ্য, ত্যাগ আৰু সাহস অপৰিসীম।

দীর্ঘশ্বাস মলিন আকাশত
কোন তুমি? বিষাদ প্রতিমা!
লুপ্ত আকাশত হিংস্র
পতিব্রতা ও মহাশক্তি
স্থিতপজ্ঞ তেঁরেই নাৰী
পৰিচয় এয়া যুগ-যুগান্তৰৰ।

নিকুঞ্জ আকব খনিত
নিঃস্বার্থৰ জয়মতী সত্যাৱানৰ
সাবিত্ৰী ৰাণী!
তুমি উচ্চ শিৰে প্ৰবাহমান
নীলাচলৰ চূড়াত তুমি ৰিঙিয়াই
আছা নাৰীৰ আধাৰ হৈ
নম্ৰত্ৰ খচিত পূৰ্ণ আকাশত।

নাই যাৰ কোনো স্বার্থ,
নিঃস্বার্থ যাৰ মন-প্ৰাণ !
প্ৰকৃতিয়ে নিজহাতে যে গঢ়া
সি ভাস্কৰ্য্য অকুণ্ণ ।

নাই যাৰ মহিমা পুৰুষেও নকৰিবা
 নাৰীৰ মনোবল আওকাণ।
 শক্তিমন্ত্ৰ নাৰী যি ক্ষোভত হয়
 জগতো ছাৰখাৰ
 মমতাময়ী তেঁৱেই নাৰী
 হৃদয়ৰ অথে টো ক্ষমাৰ
 নহয় মাথোন মনুষ্য নাৰী মন সৰ্বত্ৰ
 উৎকণ্ঠ সি হে-মনৰ।

জিনা বকরা

নাৰী আৰু সমাজ

একবিংশ শতিকাৰ মানৱ সমাজ
নিজক লৈ গৌৰৱান্বিত,
বৈজ্ঞানিক ভাৱে আগবঢ়ুৱা
শিক্ষিত সমাজ বুলি।

মোৰ প্ৰশ্ন!

এতিয়াৰ মানৱ সমাজ

সঁচাকৈ শিক্ষিত নে?

নে শিক্ষিত হোৱাৰ মুখা পিন্ধে?

একবিংশ শতিকাৰ শিক্ষিত

সমাজত জানো বন্ধ হৈছে

নাৰীৰ ওপৰত চলা নিৰ্মম

অত্যাচাৰৰ কুকৰ্ম।

ইতিহাসৰ অধ্যায় লুটিয়ালে

এতিয়াও বুকু কপি উঠে

অষ্টাদশ শতিকাৰ সমাজত

মহিলাক লৈ খেলা

সতীদাহ প্ৰথা আৰু বাল্য বিবাহৰ

দৰে অমানৱীয় খেলখনক দেখি।

কিমান নিষ্ঠুৰ হলে এগৰাকী

মহিলাক জাপি দিব পাৰে

স্বামীৰ জ্বলন্ত চিতাত।

বৃদ্ধি পাইছে স্কুল কলেজৰ সংখ্যা

বাঢ়ি গৈছে ডাঙৰ ডাঙৰ

ডিগ্ৰী ধাৰী লোকৰ সংখ্যা

তথাপিও কিয় কমা নাই

বৃদ্ধা আশ্ৰমৰ সংখ্যা?

বৰ্তমান সমাজ পৰিবৰ্তিত

মহিলাৰ স্থান পূৰ্বতকৈ উন্নত

তথাপিও একাংশ লোকৰ

মানসিকতা এতিয়াও নিৰ্মম।

শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতাই এদিন

হয়তো সলনি কৰিব মানসিকতা

আৰু মহিলাই বৰ্তমানৰ তুলনাত

ভৱিষ্যতে আৰু এখোজ আঁপুৰাই গৈ

নিজৰ স্বাধীনতা ভোগ কৰিবলৈ

সক্ষম হৈ উঠিব।

লক্ষীপ্ৰিয়া দাস

সতীৰ্থ

হে সতীৰ্থ
তোমাক স্বাগতম।
জীৱন দস্তাবেজৰ
এক অবিচ্ছেদ্য অংশ তুমি...
সাধনাৰ সুগন্ধি বিলাই
সহৃদয়ৰ সংলাপ বিনিময় কৰি
হৃদয়ৰ পৰা হৃদয়লৈ
অনুভৱৰ অনুভূতিৰে বৈ যোৱা
তুমি এক স্ৰোতসিনী নদী...
সুললিত সুৰৰ মূৰ্ছনাৰে
ভাৱনাত জোৱাৰ তোলা
তুমি সীমাহীন সাগৰৰ
যাৰ সান্নিধ্যত
বেলিফুলে আলফুলে
হৃদয়ৰ চুকে কোণে
যাৰ আগমনত
কৃষ্ণচূড়াই ৰক্তিম আভাৰে
মলয়াৰ তালে তালে
তুমি যেন জীপাল সন্ধিয়াৰ
এমুঠি সুগন্ধি সুবাস...
যত বিচাৰি পাওঁ
মই মোৰ চিনাকি সত্ত্বা!
হে সতীৰ্থ
প্ৰেৰণাৰ উৎস তুমি
তোমাক স্বাগতম।

ড° সাবিত্ৰী শইকীয়া কাকতি

সহযোগী অধ্যাপিকা
ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

সত্য আৰু বাস্তৱ

বাস্তৱবোৰ সঁচাই বৰ অসহ্যকৰ
কল্পনাৰে সজা সুস্মৃ কাৰেঙত,
দোলা দিয়া সেই প্ৰেৰণাৰে সজা
মালাডাল পিন্ধিব খোজোঁ
মোৰ উকা কণ্ঠত।
ভাবনাৰে জীৱনৰ সাৰ্থকতাৰ জখলাডালত
সপোনবোৰ দুগুণে বঢ়াই দি
আগবাঢ়িব খোজো বৰ আশাৰে
জীৱনৰ কণ্টক পথত।
মোৰ সেমেকা মনৰ সেউজীয়া
সৰু স্বপ্নময় পৃথিৱীত শুভ্ৰ সেই
দিগন্ত বিস্তাৰিত আশাৰ
ৰেঙনীয়ে দেখোন মোক হাতবাউলি মাতে।
সম্পূৰ্ণ যেন লগা জীৱনটো যেন
কিবা অপূৰ্ণ যেন লগা হৈছে।
যেন কিবা একেবাৰে শূণ্য!
অৰ্থহীন সপোনবোৰ বাস্তৱ
হোৱাৰ আশাকৰো
কিয় বাৰু?
তথাপিও বাস্তৱত জীয়াব বিচাৰো
যদিওবা...
সত্য অস্বীকাৰ যোগ্য
হাৰি হাৰি জিকিবলৈ উৎসাহবোৰো
যেন হেৰাই গ'ল,
জ্বলন্ত হৃদয়ৰ দুখবোৰো
তপত অশ্রু হৈ নিগৰিবলৈ
পাহৰি গ'ল।
এনে লাগে,
মূল্যহীন জীৱনটোৱে
অলপ জিৰণি বিচাৰে,
এজুপি নীৰৱ শীতল বৃক্ষৰ তলত
বৰ শান্তিৰে....
সঁচাই সত্য আৰু বাস্তৱ বৰ অসহ্যকৰ
বৰ অসহ্যকৰ।

স্মৃতিৰেখা বৰা

আজীৱন থাকিব এই তৃষণা

এইয়াই ল'ৰালি...

মৌ মিঠা ল'ৰালি, সুবাস ভৰা ল'ৰালি

আজি বিলুপ্ত নাহে উভতি

তথা তৃষণা নহয় নিবাৰণ

সোঁৱৰণী ৰূপ লৈ পিয়াজৰ কামিজ পিন্ধি

আজীৱন থাকিব, বাৰে বাৰে আহিব।

নাহিব কিয়? নহ'ব কিয়নো

এটি দুটি বহুতো অগনন কথা

আইতাৰ কোলাত শুনা সাধু কথা

ককাৰ সান্নিধ্যৰ জীপাল সন্ধিয়া

পখিলাৰ পিছে পিছে মই বনুৱা ঘোঁৰা

হেঁপাহৰ প্ৰতি ক্ষণ হাঁহিৰে ভৰা।

ক'ত বা থমকি ৰ'ল এই ল'ৰালি

কেনি বা আঁতৰি গ'ল এই ল'ৰালি

উমাল পৰশৰ দিন যে অতীত আজি

বিচাৰিলেও নাপাও যে সুখৰে লগৰীক

কেতিয়াও এপলক উভতাই আকৌ সোণালী।

হৰ্ষিতা কৌশিক

শান্তি

শান্তি নাই শান্তি নাই কত মানুহৰ

জীৱন যুদ্ধত শান্তি নাই মানুহ যে সাথৰ।

বৰষুণজাকৰ দৰে মানুহো আহে

সময়ৰ চক্ৰত সকলো এৰে।

জীৱনটো যেন হ'ল সাময়িক বজাৰ

সুখ-দুখ সামৰি চলে দাম দৰ।

খোজে খোজে সন্মুখীন ক'ত বিপদৰ

শান্তি নাই জীৱনৰ, হ'ল বিষাদৰ।

শান্তি নাই জীৱনত সুখ দুখৰ মায়া

মানুহ মায়ে শান্তি নাই বিষাদৰ ছায়া।

শান্তিৰ আশাত সন্মুখীন ক'ত যাতনাৰ

চকুলো হৈ বাগৰে জীৱন বেদনা।

শান্তি নাই ধনীৰো এই সংসাৰত

যদিহে নেদেখে সুখ সতি সন্তানৰ।

ধনতেই লিপ্ত হৈ গ'ল সকলো সন্মান

আজি হ'ল কাৰাগাৰ।

শান্তি নাই সেইজনা মাক দেউতাকৰ

পুত্ৰ বধূৰে আলহি কৰে বৃদ্ধ আশ্রমৰ।

শান্তিৰ আশাত হাহাকাৰ ক'ত লোকৰ

মানৱী জনম হৈ ৰ'ল ধূসৰ।

এলিজা কামান

মাজুলী

আহিবাচোন এবাৰ দুখৰ মাজুলীলৈ
একেলগে জীৱন যাপন কৰিম
অনিদ্ৰাৰ ৰাতি, ভোকৰ উৎসৱ
সৰিয়হৰ হালধীয়াবোৰ
বালিৰ মৰুভূমিলৈ ৰূপান্তৰিত হোৱা কথা
দুখৰ মাজুলী
সত্ৰৰ ঘৰবাৰীবোৰ
বুঢ়ালুইতে বুকুত সামৰি লোৱাৰ কথা
দুখৰ মাজুলীত
ফাগুনৰ লুগাঙত জংকি-পানৈহঁতে
গোমৰাগ ছঃমান নানাচে
প'ৰ আপঙৰ গুলপীয়া ৰাগিত
পাহৰিব নোৱাৰে পেটৰ ভোক
কাৰণ এমুঠি অন্ন, এখনি বস্ত্ৰৰ বাবেই
দুখৰ মাজুলীত এতিয়া অবিৰত সংগ্ৰাম
আহিবাচোন এদিন
কাৰ্চিন কাৰ্টাঙক সাক্ষী কৰি
বুঢ়া লুইতৰ বুকুত
উটুৱাই দিম সকলো দুখ
আৰু হেৰুৱাৰ বেদনা।

সপোনবোৰ

কেতিয়াবা কিয় এনে হয়?
সপোনবোৰ সপোন যেন নালাগে।
জীৱনটো জীৱন যেন নালাগে
কেতিয়াবা এনে লাগে
মই যেন শূণ্যত ওলমি আছো।
য'তে ত'তে খেপিয়াই ফুৰো
নিজৰ অস্তিত্বক
গৈ গৈ এদিন ক'ত জিৰাম
জিৰাম গৈ তোমাৰ ছায়াত
আকৌ তোমাকেই বিচাৰিম
য'ত সপোনবোৰৰ অৰ্থই সপোন নহয়
জীৱনৰ অৰ্থই জীৱন নহয়।

দীপালি মিলি

ৰিম্পী হাজৰিকা

এজাক বৰষুণ

খিৰিকি খন মেলি দিলো
বাহিৰত এজাক বলিয়া বতাহ
বতাহজাকে সোঁৱৰাই দিছেহি
তোমাৰেই বতৰা।
বৰষা তুমি নামি আহা,
নিৰৰে, নিশপে মোৰ কাষলৈ।
বাৰিষাৰ প্লাৱনে ধুৱাই দিয়া
মোৰ মন প্ৰাণ আৰু অবুজ হিয়া
বৰষা, তুমি নামি আহা।
তোমাৰ সুকোমল বোকোচাত কঢ়িয়াই আনা
সুখৰ ৰঙীন বতৰা।
আৰু ধুৱাই নিয়া বেদনাৰে
সিঙিত মোৰ হিয়া
জীপাল কৰি তোলা
মোৰ যৌৱনৰ উন্মুক্ত আশা।

ফুলমনি চুতীয়া

জননী

আজি জননীয়ে কান্দিছে
আৰ্তনাদ কৰিছে
ৰক্ষ ৰক্ষইদি নিগৰিছে
তেজৰ চেকুৰা।

ৰক্তাক্ত তেজৰ চেকুৰাবোৰে
কলিজাটো বাট ভেটা দিছে
উশাহবোৰ ক্ষণে ক্ষণে
চুটি হৈ আহিছে।

জননী আই অলৰ অচৰ
বিকল এতিয়া মন মগজু
হৃদয়ত কোনোদিনে নুফুলে
হালধীয়া সোণাৰুৰ হাঁহি
নগজে সেউজীয়া শোলেং, আহঁত
আৰু বটগছৰ পুলি।

অচল মানসপটত ভাঁহি উঠে আইৰ
অতীতৰ স্মৃতি
ৰঙিলী গাভৰু আমাৰ জননী আই
মমতাময়ী চিৰচেনেহী
আইৰ দেহত ফুলে চম্পা, কেতেকী
মাধৈমালতী।

এতিয়াটো সেইবোৰ মাথো স্মৃতি
হেৰুৱাই পেলোৱা হ'ল আপোনবোৰক
এইয়া একবিংশ শতিকাৰ
সামাজিক স্থলনৰ পৰিণতি।

বিজয়লক্ষ্মী চুতীয়া

ব্যৰ্থতাৰ দিগন্তত একলম

নিসংগতাই মোৰ বাবে ভাল
য'ত মই অকলে আছোঁ
আৰু,
নিৰৱতাই আজি মোৰ একমাত্ৰ সংগী হৈ পৰিছে।
দ্ৰুমাংশঃ
হাৰি যোৱা মোৰ জীৱন আৰু মিঠা কথাৰে দিয়া
প্ৰতিশ্ৰুতিবোৰ আজি কেনিবা হেৰাই গ'ল।
কেনিবা হেৰাই গ'ল আজি সেই নিয়ৰ ভঙা দুচকুৰ
সপোনবোৰ।
স্নিগ্ধ ৰাতিৰ নগ্ন জোনাকত মই
মুকলি আকাশৰ তলত সাঁতুৰি ফুৰিছোঁ
জীৱনৰ প্ৰতিপলে এতিয়াও তোমাকেই সোঁৱৰোঁ।
কেতিয়াবা উশৃংখলতাৰ মাজতো শান্তি আহে
যেতিয়া মোৰ হৃদয়ৰ গৰাকী তুমি হোৱা।
মোৰ সংগ্ৰহালয়ত তুমি এক অনন্য সম্পদ।
দুচকুত অজস্ৰ আশাৰ সপোন ৰচিছিলোঁ।
হৃদয়ৰ কাল্পনিক জগততো আঁকিছিলো তোমাৰেই ছবি।
জীৱনৰ ধুমুহাই কেতিয়াবা জীৱনটো তচ নচ কৰি
জীৱনক এটি শিকনিও দি যায়।
ব্যৰ্থতাৰ দিগন্তত আজি মই নিজকে অকলশৰীয়া
অনুভৱ কৰিছোঁ।
জীৱনৰ অদৃশ্য কক্ষপথতো তোমাৰেই মুখামুখী হওঁ!
ক্ষণেকতে উদ্‌বাউলি হৈ থকা মনতো থানথিত লগাই লও
কিয় নাজানো অতীতটো ভাবিলে মনটো কিবা এটা
অভাৱ হোৱাৰ দৰে লাগে।
ভূৰা বন্ধা ডেকেৰীটোত বৈ চাপুঁ নিতৌ নিঃসন্দেহে!
কেতিয়া উজাই আহিবা...।

জাহ্নৱী বৰা

সপোন

জীৱন দুঃস্বপ্ন বুলি জানিও
সংঘাটেৰে পৰিপূৰ্ণ হৈও
হেৰাই যোৱা সপোন বিচাৰি
মই চলাথ কৰিছোঁ।
পলে-পলে, ক্ষণে-ক্ষণে
ন-ন সংঘাটৰ সন্মুখীন হৈও;
মই মোৰ হেৰাই যোৱা সপোনবোৰ
ঘূৰাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ।
ফাগুনৰ উদং পথাৰে যেনেদৰে
এজাক বৰষুণৰ অপেক্ষাত দিন গণে,
তেনেদৰে অপেক্ষা কৰিছোঁ
মোৰ হেৰাই যোৱা সপোনবোৰ
পুনৰ উজ্জীৱিত হোৱালৈ।।

পম্পী শইকীয়া

ৰাজনীতি

ৰাজনীতিত আজি ধুমুহা বলিছে
সকলোৱেই আজি উৰি ফুৰিছে
নামানে কোনেও আজি কাৰোৰে কথা
বুজাব নোৱাৰা এক জীৱনৰ গাথা।।
সকলোৰে আশা আজি নেতা হোৱাৰ
আৰম্ভ হৈছে যেন সপোন দেখাৰ
ৰাজনীতিৰ বতাহে শিল্পীকো উৰালে
অসমৰ জনগণৰ দৃষ্টি পৰিলে।।
সমালোচনাৰ বলি হ'ল গায়ক-অভিনেতা
ভিন্ন জনৰ ভিন্ন মতত আজি সজাগ জনতা
নিজ নিজ দলৰ বাবে যুঁজিছে আজি
ৰাইজৰ প্ৰতিশ্ৰুতি আৰু কত কি সাজি
ৰাস্তা ঘাট-বাট পথত আজি না না কেলেংকাৰী
ৰাইজৰ ক্ষোভবোৰ দিছে উজাৰি
ৰাজনীতিৰ বতাহত যদি আপুনিও উৰিছে
কত যে দলৰ নেতা আজি ভাগৰি পৰিছে
সঁচাই ৰাজনীতিত আজি ধুমুহা বলিছে
জয় আই অসম বুলি চিঞৰি টেটু ফালিছে।

হিমাশ্ৰী দত্ত

প্ৰতিশ্ৰুতি

মই বিচৰা নাছিলো আকাশৰ নীলাবোৰ
কিন্মা আকাশৰ জোনটো।
মাত্ৰ বিচাৰিছিলো অকনমান মৰম,
যিকন মৰম লৈ মানুহ জীয়াই থাকিব পাৰে।
সাগৰৰ দৰে নীলা বেদনাবোৰ,
মোৰ বুকুত সাঁচি ৰাখিছিলো।
আকৌ, সেই বেদনাবোৰ কিয় তুমি চাব খুজিছা?
নালাগে থাকক দিয়া, মোৰ বুকুৰ
বেদনাবোৰ তুমি চাব
মই পাৰো ৰাখিব, পাৰিছো, পাৰিম।
তুমি জোনৰ দেশলৈ গৈ জোনৰ লগত
কত যে মনৰ কথা পাতিছা।
মোক আকৌ তুমি ভুল নুবুজিবা দেই
হিংসা কৰিছো বুলিও নাভাবিবা।
মই দূৰৰ পৰাই তোমাক জুমি জুমি চাম
মোৰ দেহৰ ভিতৰত থকা অনলৰ শিখাত ছাঁই হৈ যাম।
মই তোমাক কেতিয়াও আমনি নকৰো
প্ৰতিশ্ৰুতি দিছো।
মই আহিম, যেতিয়া জোনৰ দেশলৈ যাম,
জোনাকৈ মোক কোনেও নেদেখাকৈ
একাঁজলি মৰম দিব।
মই জোনৰ দেশৰ পৰা ঘূৰি আহিম
তোমালৈ অধীৰ আগ্ৰহেৰে বাট চাই ৰ'ম।
তুমি কিন্তু না-নকৰিবা দেই।

পৰিস্থিতি বৰঠাকুৰ

ফুল

তোমাৰ সুবাসতেই উজ্জীৱিত হৈ উঠে মোৰ মনটি
তোমাক দেখিলেই প্ৰাণ পাই উঠে মোৰ কাল্পনিক পৃথিৱী।
সূৰ্য্যোদয়ৰ লগে লগেই তুমি প্ৰাণ পাই উঠা
মোৰ মনৰ সকলো বেদনা আঁতৰাই নিয়া
বিলাই দিয়া মাথো
কেৱল এমুঠি মিঠা হাঁহিৰ পৰশ
তোমাৰ আলফুল কুমলীয়া সেই মৰমলগা
পাহিবোৰত লুপ্ত হৈ আছে,
প্ৰেমৰ উন্মাদনা।
যি দি যায় আমাক প্ৰতি মুহূৰ্ততে
সুখৰ বতৰা।
তোমাৰ মৰহি যোৱা মুখখন দেখিলেই
হৃদয়ত বাজি উঠে বিষাদৰ বেদনা।
তথাপিও কিন্তু তুমি ক্ষান্ত নাথাকা
দি যোৱা মাথো আনন্দৰ বতৰা।
তোমাক দেখিলেই মই পাওঁ জীয়াই থকাৰ
এক অদম্য সাহস
মোৰ বাবে তুমি এই কংক্ৰীটৰ পৃথিৱীখনৰ
এক উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ।
যাৰ পৰশত মই
আজীৱন সুবাসিত।

মায়া কলিতা

মা

এটি মাথো শব্দৰে তোমাৰ নামটি গঠিত
যাৰ আছে সীমাহীন মহত্ব
দিলা জন্ম
পালা বহু কষ্ট
তোমাৰ হাতৰ আঙুলিত ধৰি দিলো মোৰ জীৱনৰ
প্ৰথমটি খোজ।
যাৰ সুবাসত মই আজিও সঁচাকৈ বিমোহিত
তোমাক পাহৰিম কেনেকৈ?
তোমাৰ বাবেই আহিলো এই বিচিত্ৰ ধৰালৈ,
তোমাৰ সেই শান্ত, সমাহিত মুখখনিলৈ যেতিয়াই চাওঁ
তেতিয়াই যেন সমস্ত ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সুখ বিচাৰি পাওঁ।
দয়াৰ সাগৰ মা তোমাৰ
সঁচা অন্তৰখন
কত দুখ সহ্য কৰা
অলপো নকৰা খং
তোমাৰ হাঁহিটো যেন পুৱাৰ বেলিটোৰ দৰে জিলিকি থাকে
তুমিয়েই মোৰ সকলো
মোৰ আবেগ, মোৰ পৃথিৱী মাথো তুমি
সেয়েহে শত কোটি প্ৰণাম কৰি ভগৱানক
কওঁ জনমে জনমে তোমাকে যেন মা হিচাপে পাওঁ।
তোমাৰ কথাৰ নাই হয়তো অন্ত,
তোমাক জনাইছো প্ৰণাম।

প্লাৱিতা কলিতা

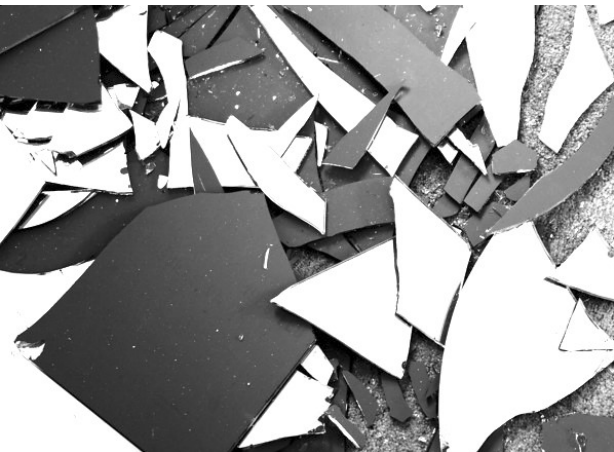

এয়া অনুৰাধাৰ দেশ

এয়া অনুৰাধাৰ দেশ
ফাগুন আহিছিল আৰু গুচি গ'ল,
অপেক্ষা....
হেনো ফাগুন আকৌ আহিব?

উদং বুকুত পলাশৰ পৰশ সানি
হৃদয়ক বিভক্ত কৰি
কলিজাৰ পাখি কোবাই ভাঁহি আছে..
সেউজীয়া প্ৰেমৰ কুঠৰিত বসন্তৰ আগমন।
বহাগীৰ প্ৰেম মতলীয়া বসন্তৰ সুবাস সানি
গছৰ ডালে ডালে বাগৰিছে
এটি সুৰ।
হৃদয়ে হৃদয়ৰ অসৃষ্টিকৃত প্ৰেমৰ অন্বেষণত
কুলি কেতেকীৰ বিভ্রান্ত বাস্তৱ।
এয়া অনুৰাধাৰ দেশ
বহাগ মাথো আছে আৰু যায়
এয়া অনুৰাধাৰ দেশ
বসন্ত আহে আৰু যায়।

টুটুমনি দলে

জীৱন ক্ষণস্থায়ী

জন্মিলো পৃথিৱীত তোমাৰ কোলাত
জীৱনৰ প্ৰথম পুৱাত,
মৃত্যু হ'লেও যেন জন্মিব পাৰো মই
তোমাৰেই সেউজী কোলাত।
উচ্চ-নীচ, ভেদা-ভেদ, জাতি-লিংগ
নাই যে কোনো আপোন পৰ,
সকলো লগ হৈ মিলি-জুলি থাকিলেই
হৈ যাব এখনি আপোনাৰ ঘৰ।
আহিলো দুদিনৰ বাবে পৃথিৱীলৈ
যামগৈ দুদিনৰ পাছত,
হয়তো ল'মগৈ জিৰণী
কোনো অচিন অনন্ত ধামত।
কোন কাৰ আপোন
কোন কাৰ পৰ
চকুৰ চিনাকি মাথো জীৱনৰ
জীৱনৰ ৰূপ তৃষণ
অসীমত হেৰাই গ'লে
খহি যাব জৰী চেনেহৰ।

নিভাৰাণী গগৈ

স্বার্থপৰ

তুমি নাহিলা মোৰ জীৱনলৈ
উপেক্ষা নাই; নাই বিষাদো
হাতত কলম আছে
বুকুত শোণিতেৰে
লিখি লম তোমাৰ নাম।
উমঃ লোকে হয়তো বলিয়া বুলিও ক'ব
নাই সেইবোৰলৈ মোৰ কাণসাৰ নাই;
মোৰ মনৰ মতেই মই চলিম।
জীয়াইয়ো থাকিম।
বঢ় নিজৰ শৈলীতেই
এটা কথা থিৰাং যে, তুমি নাহিলে
সেই বেদনাৰ সোঁতত অলপ উটি ভাঁহি
যাম হয়তো!
কিন্তু এই অপৰূপ ধৰণীখনি এৰি
গুচি যোৱাৰ ইচ্ছা মোৰ একেবাৰেই নাই।
কোনোবা স্বার্থপৰ বুলি ক'লেও মোৰ
কোনো ক্ষতি নাই।

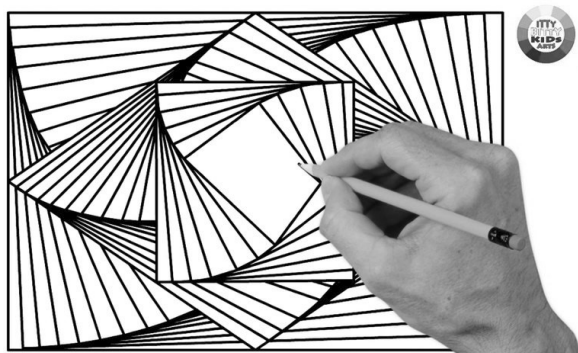
শ্বেখ ছোহানা বেগম

কলম

কলম, নহয় এটি যন্ত্ৰ,
ই মানৱ জীৱনৰ আহিলা মাত্ৰ।
য'ত নিগৰিতহয় কাৰোবাৰ
জীৱন কৰুণা;
আৰু আন কাৰোবাৰ বাবে
জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা।
কাৰাৰুদ্ধ হৃদয়ৰ যন্ত্ৰণা;
অথবা উন্মুক্ত হৃদয়ৰ বন্দনা
সকলো সজীৱ হৈ উঠে এই কলমৰ ভাঁজত।

ৰজিৰাণী দাস

প্ৰভু

নিৰ্গুণ নিৰাকাৰ 'কৃষ্ণ' মোৰ উপাস্য।
চিৰজীৱন তেওঁ মোৰ বাবে নমস্য।।
মোৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো পলৰ তেওঁ সাক্ষী।
মোৰ সুখ-দুখ বিপদ-আপদৰ সাৰথি।।
ৰাসতত্ত্বৰ মহিমাত তেওঁৰ লীলা দেখি।
হৈ পৰিল তেওঁ মোৰ হৃদয়ৰ মণি।।
নিৰাকাৰী প্ৰভুক আকাৰ দি কৰিব বিচাৰো ভক্তি।
তেওঁৰ আশীৰ্বাদত পাওঁ জীৱন বাটত অনেক শক্তি।।
জীৱনৰ ঘাত-প্ৰতিঘাতৰ সহিবলৈ যন্ত্ৰণা।
লীলাকাৰী প্ৰভুয়েই মোৰ বাবে প্ৰেৰণা।।

প্ৰেৰণা বৰা

গছ

গছ তুমি সঁচা মোৰ প্ৰিয় লগৰ
তোমাক পৰি থকা দেখিলে মনলৈ
আহে ভাগৰ,
জীৱশ্ৰেষ্ঠ বোলা মানুহে কাটি কাটি উদং কৰি,
আনিছে আপদ
তোমাৰ অবিহনে আহিব বিপদ।

মাৰ দৰে তুমি দিছা মোক বহুত মিঠা ৰসৰ ফল
তাতকৈ বেছি দিছা শীতল ছায়াৰ সোৱাদ।
তোমাক কিৰণ বিলায় দি সূৰ্য-চন্দ্ৰই
আনন্দ পায়, বতাহে গীত গায়।
চিৰ-চেনেহী সেউজীয়া কৰি ৰখা
তুমিয়েই ধৰণীক।

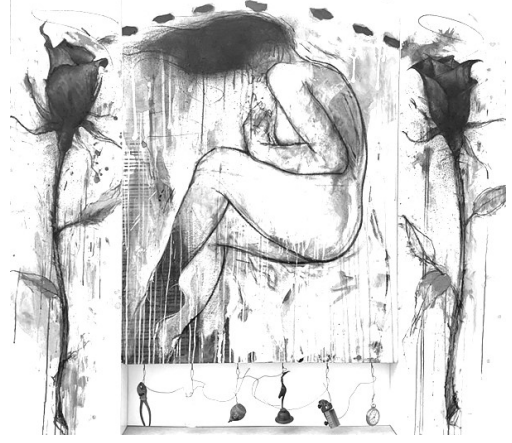
আল্লনা টাইদ

গছক ক'বা, গছে শুনিব

যেতিয়াই শব্দবোৰ নিমাত হ'ব
আৰু কোলাহলবোৰ ভাৰনা হ'ব
তেতিয়াই গছক ক'বা, গছে শুনিব....
যেতিয়াই আৱদ্ধ কোঠাত বন্দী সপোনে
এঙামুৰি দিব তেতিয়া
গছক ক'বা, গছে শুনিব
নিৰিবিলি নৈৰ পাৰত মুকলি বতাহ চুমি
তুমি বেদনাৰ বাঁহীত সুৰ তুলি
শুনাবা, গছে শুনিব...
কোনেও নেদেখাকৈ সংগোপনে
ক'বা, বুজাবা গছে বুজিব।

নাজিয়া দেউৰী

সেই শেৰালিজোপা

তুমি আহিবা বুলি ভাবিয়েই
সদায় অপেক্ষা কৰি আছিলো
পদূলিমুখৰ শেৰালীজোপাৰ ওচৰত
কিন্তু... !
নিয়তিৰ কি যে চালনা!!
তুমি কেতিয়াও নাছিলাই।
আৰু সেয়াই হয়তো আমাৰ
শেষ মিলন আছিল।
হয়তো তুমি মোৰ কপালতেই নাছিল।
কেৱল সপোনহে দেখিছিলো তোমাক পোৱাৰ
কিন্তু দিঠক যে ইমান
গভীৰ হ'ব পাৰে ভবা নাছিলো
কেতিয়াও বুজিয়েই নাপালো।
কেতিয়াবা আহিবাচোন
চাই যাবাহি...
এতিয়াও আগৰ দৰে আছে সকলোবোৰ
সেই শেৰালী জোপাও আগৰ দৰে ফুলি আছে
কেৱল হেৰাই গ'ল
সুমধুৰ অতীতৰ সপোনবোৰ
স্মৃতি সোঁৱৰণ কৰি হয়তো এতিয়া
একো নাপাওঁ
তথাপিও
তোমাক লগ পাম বুলি আশাৰে ৰৈ আছে।

টুলুমনি দলে

মা

তোমাৰ অবিহনে এই জীৱন কেতিয়াও
কল্পনাই কৰা নাছিলো
তুমি কিয় গুছি গ'লা ইমান সোনকালে
আমাক অকলশৰীয়া কৰি থৈ
তুমি যোৱাৰ পাছত
দেউতাই!
হাঁহিবলৈ যেন পাহৰি গৈছে
এই জীৱন সদায় আধৰুৱা জানা
তুমি অবিহনে মা
এনেকুৱা এটা দিন
কেতিয়াও কল্পনাই কৰা নাছিলো
তোমাৰ সেই মৰমবোৰ
কোনে দিব আমাক এতিয়া
আকৌ আহিবানে তুমি
উভতি মা।।

পূজা চাহ

দিন

ৰাতিপুৱাই কলেজলৈ বুলি বাট ল'লো।
আইয়ে হাতত গুজি দিলে
এশটকীয়া খম-খমীয়া নোটখন
তাৰে দুদিন!
আইৰ চকুৱে কৈছিল
আৰুতো খুদ কণো নাই.....

কলেজৰ বাটত
কোনোবা আহিছে লৰধৰি
মই গম নোপোৱাকৈয়ে
মোৰ ভৰিখন স্পৰ্শ কৰিছে।
হাত এখন মোৰ ফালে আগবঢ়াই দিছে
এটুকুৰা হেঁপাহ
এযোৰ চলচলীয়া চকু।

কিহৰ বাবে ইমান হাহাকাৰ
ভোকৰ বাবেইতো!
ভোকৰ বাবেই নোহোৱা হয় নেকি
লাজ আৰু স্বাভিমানৰ অৰ্থ
কথাবোৰ উফৰাই দিছে।
জী আছে, জীয়াই থাকো।

জোনমনি দাস

বন ছাই

বনজুই এ খেদা
কাগজখিলা
ছাইৰ দৰে উৰে যি
অন্ধকুপৰ উমি উমি জ্বলা
ভৰাবহতা
চৌকাৰ এঙাৰ আন্ধাৰত
বিলীন হোৱা ৰাতি-দিন
ৰান্ধনিশালৰ দুৰ্দিন বুকুত
এই যেন শেষ হ'ল
শাক-ভাতৰ প্ৰাচীন কথা
শেষ হ'ল সকলো কথকতা।

জ্যোতিকা গৌহাই

হৃদয়াতংক

এ সোণ আজি ক'লৈকো নাযাবি দেই,
মিলিটাৰিবোৰ য'তে ত'তে পিটপিটাই ফুৰিছে!
সৰু সৰু ল'ৰাবোৰ দেখিলে ধৰি লৈ গৈছে হেনো।

মাকে আন্দোলনৰ ভৰপক এই দিনবোৰত
ঘৰৰ পৰা ল'ৰাটো ওলাই নাযাওক বুলি
এক প্ৰকাৰৰ বুদ্ধিয়েই কৰিলে।

প্ৰায় আন্ধাৰ পোহৰৰ সন্ধিক্ষণত সপোন দেখা
চকুকেইটাৰ ভুল আৰু ভ্ৰমৰ সময়।
কাষৰ বেৰখনত আঁৰি থোৱা সেউজীয়া ৰঙৰ
চোলা আৰু টুপি পিন্ধা উজ্জ্বল মুখৰ ফটোখনৰ ওপৰত পৰিল।
বৃদ্ধগৰাকীৰ চকুৰে দুই ধাৰ লোতক বাগৰি পৰিল।

ধৰিত্ৰী শইকীয়া

শিক্ষা

বান্ধ বল-মনোবল
আৰু আগে অর্থবল,
শিক্ষাত যদি নাই বল
কেনেকৈ বুলিবা সবল।

টকা পইটা হাতৰ মলি
দুদিনৰ সাৰথি
শিক্ষাবিনে জীৱনটোত
প্ৰতি খোজতে উজুতি।

ধনী হোৱাত অহংকাৰ
দুখীয়াক কৰা তিৰস্কাৰ,
শিক্ষাত আছে পুৰস্কাৰ
কৰ্মেৰে জীৱন জাতিস্কাৰ।

হিংসাবোৰ পতন কৰা
অহিংসাৰ চাকি জ্বলাই
শিক্ষাৰে পোহৰ কৰা
জ্ঞান পোহৰ বিলাই বিলাই।

মায়া চুতীয়া

কৃষ্ণচূড়াল মন

সোণাৰু, কৃষ্ণচূড়াল
বৰগীয়া বাটেৰে শিমলুৰ
সেওতা ফালি ৰামধেনুৰ দলঙেৰে,
প্ৰিয়জনক সপোনত
দেখিলেও দিঠকত
মিলন বুলিয়ে ভাৱে...।
বৰষিবলৈ মন যায়
তোমাৰ হৃদয়ৰ গভীৰৰ পৰা গভীৰতালৈ।
ব্ৰহ্মদেৱটো আকাশেও কৰে
বসন্তৰ প্ৰথমজাক বৰষুণ হৈ
একাঁজলী মৰমৰ বাবে।
আৰু কাঁচি জোনৰ টিঙত
বহি হৃদয়ৰ ডাৱৰ ফালি
দেখুৱাবলৈ মন যায় মোৰ
নীলা আবেগবোৰ।।

ডলি গগৈ

লিমাৰিক

- ১/ অসমত এতিয়া অসমীয়া ভাষাৰ গতি পুতৌজনক
ইংৰাজী মাধ্যমত সন্তানক পঢ়োৱাতহে যে সন্মানজনক
কথাই প্ৰতি আছে চ’
সকলোৱেই যেন আদৰিছে আংকল, আন্টি কৈ
স্মাৰ্ট হোৱাৰ এই নতুন ফেশ্বনক লৈ।
- ২/ মহিলা সত্হাৰ প্ৰিয় কামত নিদিবযে আমনি
জি.টিভি, ষ্টাৰ প্লাছৰ পিছত আহিল ৰং, ৰেঙনি
বোৱাৰী, জীয়ৰী, শাহু আই
সকলোকে আৰু কোনে পাই
ৰিমৰ্ট খুজি নবহাৰ দেহত হেঁতাৰ কোবৰ চামনি।
- ৩/ চুলিত লয় বিধে বিধে গোক্ৰ তেল
ক্লাছত সদায়েই পাতি থাকে মেল
পৰীক্ষাত পায় আলু
কিনো কম আৰু
বাৰে বাৰে সিহঁতে পৰীক্ষাত কৰে ফেল।
- ৪/ বিহু বুলি আনিছো তিনিটা দৈৰ মলা।
ফ্ৰীজত ভঁৰাই মাৰি থৈছে তলা
চাউল নাই, চিৰা নাই, নাৰিকল নাই
এতিয়া আমি বজাৰলৈহে যাওঁ ব’লা।

শিল্পীশিখা হাজৰিকা

লিমাৰিক

(১)

টিকটিক টিকটিক

ঘড়ীৰ কাঁটা নহয়

এয়া এটা চাইনিজ মাল

য'ত ভিদিঅ' বনাই সকলো গাল

ইনষ্টাগ্ৰাম বীল ও বাকী নৰ'ল।

(২)

পৰোচ্ছালী আঁটি

বোলো দিয়াচোন ভণ্টি

পানী এক বাল্টি

সুবিধা পাওঁতে চাই যাওঁ

কোন আছে ভিতৰত বহি

(৩)

ঘৰে ঘৰে ইউটিউবাৰ

খাওঁতেও লগ, শোঁতেও লগ

কোনোদিনা খবৰ নোলোৱাজনেও

আকৌ মেছেজ কৰে

শুনানা, মোৰ চেনেলটো চাবস্কাইব কৰি দিয়ানা।

ৰিতুমণি পাৰে

লিমাৰিক

গুটখা বন্ধ কৰি স্বাস্থ্য মন্ত্ৰীৰ হুংকাৰ

অসম মুক্ত হ'ব ধপাতৰ, কমি যাব কেঞ্চাৰ

পান দোকানীৰ প্ৰতিবাদ,

কেনেকৈ মোকলাওঁ পেটৰ ভাত,

গুটখাই ক'লে মদ, চিগাৰেটো দেখোন হেলথৰ বাবে

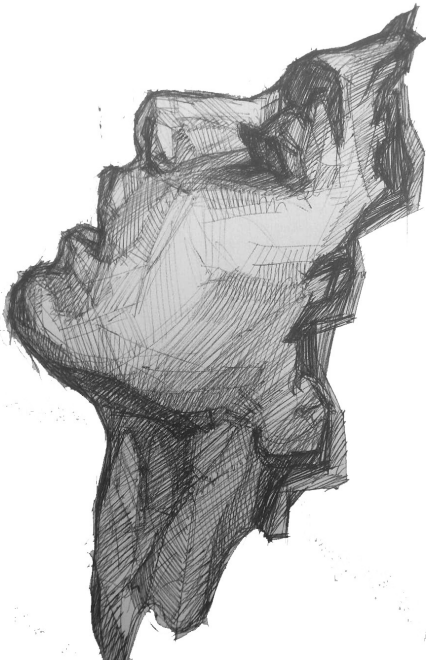
সমানেই ডেঞ্জাৰ।

বৰষা বৰষা

The Dance

The Swan knows it can be
His last dance,
Cause it is dancing as if
It's the last chance.
It hurts the lover
Seeing acid rain on the symbol of love.
The nightingale enchants its ambience,
But the fires in the woods are taking away
It's radiance.
The wind never made the mountain bow,
But now it's crying a river
The mankind's love for its mother is now low,
Hailing on Moran's alley, making it shiver.

Sufala Payang

BE PROUD

I am supporter of LGBT,
Why can't some people see?
That all human love is free,
Whatever our taste may be?

We should be treated equally,
What happened to equality?
If she loves her on he loves a hue,
If shouldn't bother anybody.

Don't treat people differently,
We are all human, like you and me,
Don't stick with the minority,
Be proud with us, the majority.

Nirjana Sarthi

In the Shade of Essence

The sky is bustling,
The winds breeze firmly,
Clouds are spreading in saffron
Gloom covered the valley
These birds covering visible in the sky
On the rocky paths of the huge mountain
Trees are standing tall
Cool breeze passing by
Playing with branches
Melody of rustling leaves
Disturbing the silence
In these misty valleys
That evening comes hidden
Birds hearing towards nest
Seen in the dark of night
Some Spark burning away
Like in the dark
Firefly takes wing
Do not go the shade of the loan
In this discovery of nature.

Ritumoni Saikia

Over Population

Atmospheric trouble shooting
No, noise, even the air isn't blowing
It's three o'clock in the morning
Even birds are silently sleeping

No car is running in such a dead city!
All with the night, get real solidarity!
Opened the window to get fresh air,
But same reasons right air is not there!

Am I sunk in the hoal of the atmosphere?
Conditions needed to flow from thicker to thinner
The water angel is tired and so it's the heat.
The nature is losing own stamina and spirit.

Too much consumers, hard to manage
Lesser resource hard to arrange!
The earth isn't big enough but universe is!
Go to other planets for population increase.

Things are rough and the earth is not paradise.
The population size needs to compromise.
It is important to lower the population! Please
Re file water in swamps, lakes, rivers but not in bellies.

Atmosphere trouble shooting
No noise, even the air shooting!
It's there o'clock in the morning
Even birds are silently sleeping.

Anjana Pandey Chetry

PARADISE

On this earth there is a paradise
Behind an animal's eyes, it lies
There pure fresh love so uncorrupt
People's talk that they never interrupt
Open your eyes of human all
All listen to their innocent call
Better you people will be
I promise you, if you only see
That there is a paradise on this earth
Where we live with a pure birth.

Sneetye Ranee Hazarika

SOME PLACE

Walking down the narrow path,
I suddenly felt the wind
In my hairs, brushing
Touching my skin soft
The sky went dark
With the lamp of its own
The rhythm of the chirping birds
And my heart, at peace
The leaves dancing in the symphony
And dried once are scattered
You hear it right?
The sound they make when I step in them
The animals seems so free
Lurking, hurting, playing in the wild
Only until the humans kill
Why this cruelty?
Can't it stop?
Question yourself
Keep them free, keep them safe.

Priyanka Taid

.....
লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা (২০২১-২২)
বিভাগীয় সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন
.....

সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

ৰুমা গোহাঁই

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিছোঁ সেইসকল শ্ৰদ্ধাশীল সুধী লৈ, যিসকলৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টাৰ ফলত মানৱ সম্পদ বিকাশ সাধনৰ বাটকটীয়া ৰূপে পৰিগণিত হৈছে আজিৰ এই মহাবিদ্যালয়খনি। লগতে মহাবিদ্যালয় খনিৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুরু সকল, ছাত্ৰী, বান্ধৱী তথ্য মোক উৎসাহ দিয়া প্ৰতিগৰাকী শুভাকাংক্ষী লৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

বুকুত অদম্য হেপাহ আৰু দুচকুত অযুত সপোন লৈ সেউজীয়াৰ বুকুত প্ৰথমবাৰ খোজ থওঁতেই অনুভৱ কৰিছিলোঁ মহাবিদ্যালয় খনৰ প্ৰতি থকা আকুলতা। সপোন বোৰ দিখক কৰাৰ দৃঢ়তা। ক্ৰমশঃ জীপাল হৈ উঠিছিল মোৰ সপোন বোৰ। সেয়েহে মহাবিদ্যালয় খনক আৰু এখোজ সফলতাৰ দিশত আগুৱাই নিয়াৰ হেপাহত মই আপোন মহাবিদ্যালয় খনৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সভাপতিৰ পদত প্ৰতিনিধিত্ব আগবঢ়াইছিলোঁ।

মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠানসমূহ সাফল্যমণ্ডিত কৰি তুলিবৰ বাবে প্ৰাৰ্থ্যমানে চেষ্টা কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয় প্ৰগতিৰ ক্ষেত্ৰত আপোনালোকে প্ৰদান কৰা বিশ্বাস আৰু প্ৰতিশ্ৰুতি কিমান দূৰ ৰক্ষা কৰিব পাৰিলো সেইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য বিষয়।

ড° কানান সেৱক খানাদাত্ৰয়ে ছাৰ আৰু বৰ্তমানৰ উপাধ্যক্ষ সন্মানীয় ৰবীন কাকতি ছাৰ, ছাত্ৰী একতা সভাৰ সন্মানীয় তত্ত্বাবধায়ক শিক্ষাগুরু সকলৰ তত্ত্বাবধানত, তথা ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ লগতে আন সদস্য সকলৰ সহযোগিতাত মহাবিদ্যালয়ত পৰম্পৰাগত ভাৱে উদযাপিত সৰস্বতী পূজা, গণতন্ত্ৰ দিৱস, নৱাগত আদৰ্শ সভা, স্বাধীনতা

দিৱস, শিক্ষক দিৱস, শঙ্কৰদেৱৰ তিথি, মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা দিৱস আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ (প্ৰতিভা সন্ধানী) আদি অনুষ্ঠান সমূহ আকৰ্ষণীয় ভাৱে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। তদুপৰি সদৌ অসম ভিত্তিত মহাবিদ্যালয়ে অনুষ্ঠিত কৰা কুইজ প্ৰতিযোগিতা খনি, নিমন্ত্ৰিত আচহাবুৰ ডাঙৰীয়াৰ পৰিচালনা তথা অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ তত্বাৱধানত সাফল্যমণ্ডিত হৈ পৰে।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু খতিয়ন—

১) প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সন্মিলন : ২০২১-২২ বৰ্ষৰ অৰ্থাৎ আমৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণি সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰে হয়। এই সোণালী ক্ষণৰ আৰম্ভণিতে ২০২২ চনৰ ১১ জানুৱাৰীত ন-পুৰণি প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীৰ পুনৰমিলনৰ বাবে প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সন্মিলন অনুষ্ঠানটি অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই সন্মিলনত আমাৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যসকলৰ তত্বাৱধানত ভলেন্টিয়ৰ কমিটি গঠন কৰি প্ৰতিগৰাকী সদস্যক মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো অনুষ্ঠানত সহায় কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল। এনেদৰে অতি সুকলমে প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সন্মিলন তথা আমাৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথমটো অনুষ্ঠান সুকলমে পাৰ হৈছিল।

২) গণৰাজ্য দিৱস : দ্বিতীয়তে মহাবিদ্যালয়ত ২০২২ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীত গণৰাজ্য দিৱসৰ আয়োজন কৰা হয়। এই অনুষ্ঠানত বিভিন্ন দেশভিত্তিমূলক দলীয় নৃত্যৰে এক ব্যতিক্ৰমী ৰূপত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষকে, আদি কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সপৰিয়ালৰ লগত উদযাপন কৰা হয়।

৩) সৰস্বতী পূজা : বিদ্যাৰ অৰ্ধিস্থাত্ৰি দেৱীৰ পূজাভাগ আমাৰ ছাত্ৰী একতা সভা তথা তত্বাৱধায়ক সকলৰ তত্বাৱধানত অতি সুন্দৰ কৈ আয়োজন কৰা হৈছিল।

৪) প্ৰতিভা সন্ধানী : ২১-০৪-২০২২ ৰ পৰা ২৪-০৪-২০২২ লৈ মহাবিদ্যালয়ত চাৰিদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে ছাত্ৰীসকলৰ উন্নতি তথা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা, সাহিত্য প্ৰতিযোগিতা, তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, আন্তঃক্ৰিয়া বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা, আৰু বহিঃক্ৰিয়া বিভাগৰ বহুতো গুৰুত্বপূৰ্ণ খেলৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ‘প্ৰতিভা সন্ধানী’ সামৰণি বিশিষ্ট ব্যক্তি ৰুবুল মাউটৰ এখনি গুৰুত্বপূৰ্ণ অনলাইন চেমিনাৰৰ দ্বাৰা সমাপ্ত কৰা হৈছিল।

৫) শঙ্কৰদেৱৰ তিথি : ২০২২ চনৰ ২৯ আগষ্ট তাৰিখে গুৰুজনাৰ এই বিশেষ অনুষ্ঠানটো ছাত্ৰী একতা সভা তথা তত্ত্বাবধায়কৰ আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ তত্বাৱধানত অতি উলহ-মালহেৰে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ইয়াত বৰগীতৰ প্ৰতিযোগিতা, ৰচনা প্ৰতিযোগিতা আৰু বিভাগ পৰ্যায়ত দিহানামৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

৬) প্ৰতিষ্ঠা দিৱস : ১৬ আগষ্ট ২০২২ বৰ্ষত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰুৰ লগতে ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত পঞ্চাশতম সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ উপলক্ষ্যে প্ৰতিষ্ঠা দিৱস পালন কৰা হৈছিল। সোণালী বৰ্ষত ভৰি দিয়াৰ হেতুকে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাংগনত ১০০ গছি বন্তি প্ৰজ্বলন কৰা হয়।

৭) নৱাগত আদৰণি সভা : ২০২২ বৰ্ষত ৩ ছেপ্টেম্বৰ নৱাগত ছাত্ৰীসকলক আদৰণি জনোৱাৰ উপলক্ষ্যে মহাবিদ্যালয়ত নৱাগত আদৰণি সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। উক্ত সভাখনৰ আৰম্ভণি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা ছাৰে পতাকা উত্তোলনেৰে আৰু উপাধ্যক্ষ ৰবীন কাকতি ছাৰে শ্বহীদ বেদিত বন্তি প্ৰজ্বলনৰ দ্বাৰা শুভাৰম্ভ কৰে। উক্ত দিনটোত বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে নেচাৰ্চ বেকনৰ সঞ্চালক প্ৰধান ড° সৌম্যাদীপ দত্ত উপস্থিত থাকে আৰু সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ বিশেষ আকৰ্ষণ হিচাপে বিখ্যাত সংগীত শিল্পী আচুৰ্য্য বৰপাত্ৰ উপস্থিত

থাকে।

৮) শিক্ষক দিৱস : শিক্ষা গুৰুসকলক অন্তৰৰ পৰা সেৱা জনোৱা তথা ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণ দেৱক স্মৰণ জনোৱা উদ্দেশ্যে পালন কৰা হয় এই অনুষ্ঠান। ইয়াৰ জৰিয়তে আমাক শিক্ষক দিৱসৰ কাৰ্য্যসূচী সুচাৰুৰূপে সমাপ্ত কৰাত সহযোগ কৰা প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰীক ধন্যবাদ জনাইছোঁ আৰু চিৰাৱশ্যে শিক্ষা গুৰুসকলক মোৰ সেৱা জনাইছোঁ।

৯) সদৌ অসম কুইজ প্ৰতিযোগিতা : ২০২২ চনৰ ১২ নবেম্বৰত ছাত্ৰী সকলৰ বিকাশ সাধনৰ ক্ষেত্ৰত, মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভাৰ উদ্যোগত এখনি অসম ভিত্তিক কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ইয়াক পৰিচালনা কৰে বিশিষ্ট অতিথি আচহাবুৰ ৰহমান ছাৰে।

এনেদৰেই মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ পৰিসমাপ্তি ঘটিল।

মোৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰী একতা সভাৰ প্ৰতিগৰাকী সদস্যৰ সহযোগত কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম -

১। পৰিতৰ্কিত অৱস্থাত থকা পেড মেচিনৰ পুনৰ মেৰামতি।

২। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখত ৰাস্তাকে আৰম্ভ কৰি সদৰ থানা পৰ্যন্ত উপায়ুক্ত মহোদয় তথা মাননীয় বিধায়ক মানৱ ডেকাৰ সহযোগত ‘ষ্ট্ৰীট লাইট’ৰ যোগান কৰি নাৰী সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু সুৰক্ষা আনিবলৈ সক্ষম হোৱা।

৩। আকস্মিকভাৱে অসুস্থ হোৱা ছাত্ৰীসকলৰ বাবে wheelchair, Folding bed, First aid box, hot water bag আদি আনিবলৈ সক্ষম হোৱা।

৪। কেণ্টিনৰ খাদ্য তথা কেণ্টিন ঘৰক বিগত বৰ্ষতকৈ উন্নত ৰূপ প্ৰদান কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা।

৫। মহাবিদ্যালয়ৰ পদ - পথটি বিভিন্ন কাৰণত সঘনাই দেখা দিয়া সমস্যা সমূহ আঁতৰাই নতুনকৈ ৰাস্তা মেৰামতি কৰা।

সদৌ শেষত, এই মহান মণিষী সকলৰ অশেষ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ ফলত প্ৰাণ পাই উঠা মহাবিদ্যালয়খন যাতে যুগ যুগান্তৰলৈ অমৰ হৈ ৰয় তাৰেই কামনাৰে -

“জয়তু লখিমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু লখিমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভা”

উপ সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

শিল্পীশিখা হাজৰিকা

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ নাৰী শিক্ষাৰ এক অগ্ৰণী বিশিষ্ট প্ৰেক্ষাপট হ'ল লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়। মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে সেইসকল ব্যক্তিক কৃতজ্ঞতা আৰু সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত নিবেদিতছোঁ, যাৰ পৃষ্ঠপোষকতাত নাৰী শিক্ষাই জ্ঞানৰ মন্দিৰ হিচাপে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ গৌৰৱোজ্বল বৰ্তমানৰ উচ্চ শিক্ষাৰ সমন্বয়তলী এই লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় প্ৰেক্ষাপট খনি গঢ়ি উঠিছে। লগতে সেইসকল বীৰ স্বহীদলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত জনাইছোঁ, যিসকল বীৰ স্বহীদে মাতৃভূমিৰ অস্তিত্ব আৰু গৌৰৱ ৰক্ষাৰ কাৰণে প্ৰাণ আত্মতি দিছিল।

প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল, ছাত্ৰী বান্ধৱী আৰু মোক উৎসাহ প্ৰদান কৰা সমূহ শুভাকাংক্ষীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। দুচকুত অলেখ সপোন, বুকুত অদম্য হেঁপাহ বান্ধি নাৰী শিক্ষাৰ এই বিশিষ্ট প্ৰেক্ষাপট লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচন (২০২১-২২) ত শুভাকাংক্ষী সকল আৰু ছাত্ৰী বান্ধৱী সকলৰ বিপুল দাবীত তৃতীয় ষাণ্মাসিকত 'উপ - সভাপতি' পদৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াই সৰ্বাধিক ভোট (৬৩৪) টাত জয়লাভ কৰিছিলোঁ।

ড° এ. পি. জে আব্দুল কালামে যিদৰে কৈছিল যে - স্বপ্ন, চিন্তা আৰু কৰ্ম, এই তিনিটা বিষয়ক অনুধাৱন কৰি যদি আমাৰ নৱপ্ৰজন্মই আগবাঢ়ি যায়, তেন্তে সমাজৰ উৎকৰ্ষ সাধন হ'বই। গতিকে মইয়ো ঠিক এনে এক উদ্দেশ্যক বুকুত বান্ধি সেউজীয়াৰ বুকুত জীপাল হৈ উঠা ল: বা: ম: খনিৰ উন্নয়নৰ বাবে কাম কৰি যোৱাৰ পৰিকল্পনা হাতত তুলি ল'ব বিচাৰিছিলোঁ। লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাপত খনিত যেতিয়া প্ৰথম খোজ পেলাইছিলোঁ তেতিয়াই হয়তো মোৰ হৃদয়ৰ নিভাঁজ কোণত স্থান পাইছিল এই মহাবিদ্যালয় খনিৰ সেউজী মাদকতাই। আগবাঢ়িব খুজিছিলোঁ এক সপোন দেখাৰ দিশে, যিটো সপোনেই আছিল এই মহাবিদ্যালয় খনিৰ উন্নয়ন তথা বিকাশৰ বাবে কাম কৰি যোৱা। এই স্বপ্নাতোৰ ময়ানগৰীত উটি ভাঁহি ফুৰা মোৰ সপোন বোৰে যেতিয়া বাস্তৱতা পাইছিল, যেতিয়াই কলা ৰঙৰ ফলকৰ টুকুৰাটো মোৰ সেউজীয়া দুপান্তা খনত জিলিকি উঠিছিল, তেতিয়াই প্ৰতি খোজত অনুভৱ কৰিছিলোঁ মোৰ নামৰ আগত বা পাছত লাগি থকা সেই বিশেষ বাক্য তোৰ গভীৰতা "ল: বা: ম: ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ উপ - সভাপতি শিল্পীশিখা হাজৰিকা"।

মোৰ এই এবছৰীয়া কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানসমূহ সাফল্যমন্দিত কৰি তুলিবৰ বাবে যতপৰোনাস্তি যি চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছিলো বা বিগত

বৰ্ষটিত কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰোঁতে আপোনালোকৰ দিহা পৰামৰ্শ তথা বিশ্বাসক কিমান দূৰ বক্ষা কৰিব পাৰিলোঁ সেইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য। বিগত বৰ্ষ সমূহৰ পৰম্পৰাক বক্ষা কৰি চলি অহা অনুষ্ঠান যেনে- সৰস্বতী পূজা, নৱাগত আদৰ্শ সভা, শিক্ষক দিৱস, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস, প্ৰতিভা সন্ধানী, গণতন্ত্ৰ দিৱস, যোগ দিৱস ইত্যাদি প্ৰতিটো অনুষ্ঠানত এই মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ তথা প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ ৰ লগতে অধ্যাপকঅধ্যাপিকা, সমূহ কৰ্মচাৰী, পৰিচালনা সমিতিৰ বিষয়ববীয়া সকলৰ দিহা পৰামৰ্শ আৰু উপস্থিতিয়ে আমাক প্ৰতিটো খোজতে উৎসাহিত কৰি তুলিছিল। এই বৰ্ষতেই সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষক সামৰি ল: বা: ম: ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহ খনি ১১ জানুৱাৰী তাৰিখত সকলোৰে সহায় সহযোগিতাত সাফল্যমণ্ডিত ভাৱে অনুষ্ঠিত হৈ গৈছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠান সমূহত আমি নিমন্ত্ৰণ জনোৱা প্ৰত্যেক গৰাকী ব্যক্তিয়ে আমাৰ মহাবিদ্যালয় খনিক লৈ তথা ছাত্ৰী সকলক উপকৃত কৰাৰ মানসেৰে যথেষ্ট অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। সেই সকল ব্যক্তিলৈয়ো মই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু খতিয়ান :

১। সৰস্বতী পূজা : বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতী পূজা আমাৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ যৌথ প্ৰচেষ্টাত আৰু তত্ত্বাৱধায়কৰ সহযোগত সুন্দৰ তথা সাফল্যমণ্ডিত ভাৱে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ২০২২চনৰ ইং ৫ ফেব্ৰুৱাৰী শনিবাৰে পূজাভাগ উলহ- মালহেৰে পালন কৰাত স্থানীয় ভকত বৃন্দৰ সহযোগিতাকো নুই কৰিব নোৱাৰি। সেই বিশেষ দিনটোতে কিতাপৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ বঢ়োৱাৰ মানসেৰে সতীৰ্থ গ্ৰন্থমেলা ৩/০২/২০২২ তাৰিখ বৃহস্পতিবাৰৰ পৰা ৫/০২/২০২২ তাৰিখ শনিবাৰ লৈকে তিনিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে আয়োজন কৰা হৈছিল।

২। নৱাগত আদৰ্শ সভা : মহাবিদ্যালয়লৈ অহা নৱাগত সকলক আনুষ্ঠানিক ভাৱে সম্ভাষণ জনোৱাৰ মানসেৰে অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ নৱাগত আদৰ্শ সভা। ২০২২চনৰ ৩ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে বৰ্ণাঢ্য কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত হোৱা নৱাগত আদৰ্শ সভাখনৰ পতাকা উত্তোলন কৰে এই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা ছাৰে, প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা ‘প্ৰত্যুষ’ উন্মোচন কৰে প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ উপেন চন্দ্ৰ পূজাৰী ছাৰে, মুকলি সভাৰ মুখ্য অতিথিৰ আসন অলংকৃত কৰিছিল প্ৰকৃতি প্ৰেমী তথা নেচাৰ্চ বেকনৰ সঞ্চালক সৌম্যদ্বীপ দত্ত দেৱে। লগতে উক্ত সভাৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰমূল আকৰ্ষণ হিচাপে আমি আমন্ত্ৰণ জনাই আনিছিলোঁ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী আচুৰ্য বৰপাত্ৰ গোহাঁই।

৩। শিক্ষক দিৱস : শিক্ষাগুৰু সকলক আন্তৰিক সেৱা জনোৱাৰ মানসেৰে শিক্ষক দিৱসৰ কাৰ্যসূচীত আমাৰ সহযোগিতা আৰু ছাত্ৰীসকলক ধন্যবাদ জনোৱাৰ উপৰি চিৰনমস্য শিক্ষাগুৰু সকলক মই সেৱা জনাইছোঁ।

৪। শংকৰদেৱৰ তিথি : জগতগুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ গুৰু জনাৰ তিথিভাগ আমি যথেষ্ট ভক্তি আৰু উলহ মালহেৰে অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। লগতে ছাত্ৰীসকলৰ মাজত দিহানাম প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

৫। প্ৰতিভা সন্ধানী : মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী সকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহ বিকাশ কৰাৰ মানসেৰে আমি “প্ৰতিভা সন্ধানী” নামৰ এটি অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। যত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা যেনে:- বৰগীত, জ্যোতিসংগীত, ৰাভা সংগীত, লোকগীত, ভূপেন্দ্ৰ সংগীত, তৰ্ক, কুইজ, আকস্মিক, কবিতা আবৃত্তি, বিভিন্ন খেল খেলালি, পৰিৱেশ চাফাই আদি অনুষ্ঠিত হৈছিল।

৬। প্ৰতিষ্ঠা দিৱস:- মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱসটি ১৬ আগষ্ট ২০২২ তাৰিখে

মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰুৰ লগতে ছাত্ৰী সকলৰ সহযোগিতাত পালন কৰা হৈছিল।

এনেদৰে আমি মহাবিদ্যালয় খনিত বিভিন্ন অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন সমস্যা, অভাৱ অনাটন সম্পৰ্কে ছাত্ৰী একতা সভাই অধ্যক্ষ মহোদয়ক জনোৱা অনুৰোধ মৰ্মে প্ৰায়বোৰ সমস্যাই সমাধান হৈ উঠিছে। মহাবিদ্যালয় খনিৰ সন্মুখৰ পথত ষ্ট্ৰীট লাইট ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে আমি যি পৰিকল্পনা হাতত লৈছিলো সেইমতে আমি ষ্ট্ৰীট লাইটৰ সফল ব্যৱস্থা কৰিলোঁ। যাৰফলত সন্ধিয়াৰ সময় খিনিৰ স্পীড বাইক চলোৱা কিছুমান উদগু যুৱকৰ হুলস্থূলীয়া পৰিৱেশৰ সাম কাটিছিল। কেণ্টিনৰ কিছুমান সমস্যা আমি নাইকীয়া কৰি নতুন কৰ্মকৰ্তাক নিযুক্তি দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ ওচৰত অনুৰোধ কৰিছিলোঁ। লগতে সেই অনুৰোধ ৰক্ষা কৰি অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ তত্ত্বাৱধানত কেণ্টিন খনত নতুন কৰ্মকৰ্তাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হ'ল। যাৰফলত মহাবিদ্যালয়ৰ কেণ্টিনৰ লগত জড়িত ছাত্ৰীসকলৰ পূৰ্বৰ সমস্যা সমূহো দূৰ হ'ল। ছাত্ৰী সকলৰ সুবিধাৰ্থে পেডমেচিনৰো সুবিধা কৰা হ'ল। লগতে মহাবিদ্যালয়ত থকা অৱস্থাত কোনোবা ছাত্ৰী যদি অকস্মাত শাৰীৰিক ভাৱে অসুস্থ হৈ পৰে তেন্তে তাৰবাবেও যথোপযুক্ত তথ্যপাতি আৰু চিকিৎসা- সামগ্ৰী যোগানৰ ব্যৱস্থা আমি ছাত্ৰী একতা সভাই কৰিছিলোঁ।

যিহেতু মনৰ পৰিকল্পনাৰ কোনো শেষ নাই, পৰিকল্পনা বহু আছিল যদিও ইমান কম সময়ত এই গুৰুদায়িত্ব ভাগ পালন কৰোঁতে বহুতো আশা পূৰণ নহ'ল। তথাপিও পৰৱৰ্তী সময়ত যাতে সকলোবোৰ সমস্যা সমাধান হয় তাৰেই কামনা কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কৰা বিভিন্ন অনুষ্ঠান সমূহত নিজৰ ফালৰ পৰা যিমানখিনি দিব পাৰিছিলো ঠিক সিমানখিনি দিবৰ বাবেই যথেষ্ট চেষ্টা আমি অব্যাহত ৰাখিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয় খনৰ বাবে যি কামেই নহওক কিয় তাক কৰিবলৈ কেতিয়াও ভাগৰি পৰা নাছিলোঁ।

এবছৰীয়া কাৰ্যকালত যদিও সকলোৰে পৰা প্ৰশংসা আৰু ইতিবাচক মন্তব্য পাইছিলো, তথাপিও কেতিয়াবা কিছুমান বিশেষ কথাই আঘাত নিদিয়া নহয়। মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কাম কৰি যাওঁতে বিগত সময়খনিত কেতিয়াবা হাঁহি আকৌ কেতিয়াবা কান্দোনৰ মাজেৰেও পাৰ নোহোৱা নহয়। আমাৰ প্ৰত্যেক গৰাকী শিক্ষাগুৰু ও আমাৰ বাবে জ্ঞানৰ পোহৰে আলোকিত কৰিব খোজা জ্ঞানৰ পূজাৰী। তেওঁলোকৰ দিহা পৰামৰ্শ বা প্ৰতিটো আদেশক মোৰ নিজৰ ফালৰ পৰা পালন কৰি ৰাখিব পৰিছিলোঁ যদিও আমাৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সকলো বিষয় ববীয়া প্ৰতিটো কামত সক্ৰিয় নোহোৱাৰ বাবে বা দায়িত্ব পালন কৰাত অকামিলা ও কেতিয়াবা হৈ পৰাৰ ফলশ্ৰুতিত নিজেও শিক্ষাগুৰু সকলৰ পৰা দুই এটা কথা শুনিব লগা হৈছিল। তথাপিও সকলোবোৰ শুনি আমাৰ ছাত্ৰী একতা সভাখনিৰেই কিবা এটা ভুল বুলি মনত ভাবি লৈছিলোঁ। প্ৰতিটো কাম কৰি যাওঁতে কেতিয়াও মই হিচাপে নহয় আমি হিচাপে কৰি যাব বিচাৰিছিলোঁ।

যি কি নহওক, অত্যধিক লিখাৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰা নাই। মোৰ কৰ্মই মোৰ পৰিচয়। মই কি কৰিলোঁ বা কি কৰা উচিত আছিল সেইয়া আনৰ দৃষ্টিতেই সীমাবদ্ধ। যেতিয়া শিক্ষাগুৰু সকলে কৈছিল - “হয় তাই এইটো কাম খুউব ভালদৰে কৰিছিল” তেতিয়া তেনে মুহূৰ্তত যথেষ্ট সুখী অনুভৱ হৈছিল। লগতে আন কামবোৰো ভালদৰে কৰি যাবলৈ যেন মই সাহস পাইছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়খনিৰ সৰ্বাংগীণ দিশৰ বিকাশৰ বাবে কাম কৰি যাবলৈ সদায় চেষ্টা কৰিছিলোঁ। এনেদৰে কাম কৰি যাওঁতে শিক্ষাগুৰু সকল, পুৰণি ছাত্ৰী একতা সভাৰ বিষয় ববীয়া সকল বিশেষকৈ এই মহাবিদ্যালয়ৰে ২০১৮-১৯ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদিকা পৰিস্থিতি বৰা বায়ে আঁতৰত থাকিও মোক প্ৰতিটো কাম কৰি যোৱাত যথেষ্ট

সহায় কৰিছিল। মই যেতিয়া ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াইছিলোঁ তেতিয়া সেই সময়তো পৰিস্থিতি বায়ে যথেষ্ট সাহস বুকুত বান্ধি দিছিল। তেখেতকো মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। লগতে কাৰ্যকালত মোক প্ৰতিটো খোজত সাহস দিয়া মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল, শুভাকাংক্ষী সকল, লগতে শাৰীৰিক আৰু মানসিক ভাৱে সহায় কৰা সকলোলৈকে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। অজানিতে ৰৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচৰাৰ লগতে মোৰ কাৰ্যকালত আধৰুৱা হোৱা কাৰ্যখিনি নৱনিৰ্বাচিত উপ - সভাপতিৰ হাতত অৰ্পন কৰিলোঁ।

সেউজীয়াৰ আঁচলত তিৰবিৰাই জিলিকি থকা এই প্ৰেক্ষাপট খনিৰ মোৰ প্ৰতিপল সময়েই হৃদয়ৰ নিৰ্ভিক কোণৰ সপোন বোৰৰ পূৰ্ণতা। এজাক নাৰীৰ সেউজীয়া ৰঙীন মনৰ সপোনবোৰৰ পূৰ্ণতাৰ কেন্দ্ৰস্থল হ'ল এই লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাপটখনি। সদৌ শেষত এই মহাবিদ্যালয়খনিৰ সৰ্বাংগীণ উন্নতি আৰু উত্তৰোত্তৰ কামনাৰে...

“জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়,

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা।”

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

ৰাখী শইকীয়া

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় সমগ্ৰ অসম তথা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ নাৰী শিক্ষাৰ এখনি অগ্ৰণী প্ৰতিষ্ঠান। জ্ঞাত অজ্ঞাত অজস্ৰজনলৈ এই প্ৰতিবেদনৰ বুলনিতে জনাইছোঁ অশেষ শ্ৰদ্ধা যাৰ পৃষ্ঠপোষকতাত নাৰী শিক্ষাই জ্ঞানৰ মন্দিৰ হিচাপে এই লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠা হবলৈ সক্ষম হৈছে।

মহাবিদ্যালয়খনত নামভৰ্তি কৰাৰ দিনৰে পৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ সেউজীয়া পৰিৱেশ তথা শিক্ষাগুৰুসকলৰ মৰমে মোক মহাবিদ্যালয়খনৰ হকে কাম কৰিবলৈ যথেষ্ট উৎসাহিত কৰিছিল। দুচকুত অলেখ সপোন, বুকুত হেঁপাহ বান্ধি লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মোৰ ছাত্ৰী বান্ধৱী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী নিবাসৰ মোৰ পৰিয়াল সদৃশ বাইদেউ, ভণ্ডিসকলৰ ইচ্ছাত মই স্নাতক তৃতীয় বাৎসৰিকত সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াই সৰ্বাধিক ভোটত প্ৰত্যক্ষভাৱে জয়লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ।

এইক্ষণতে মোক প্ৰতিটো কামতে। সহায় কৰা তথা বিশ্বাস দিয়া শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ পৰিয়ালবৰ্গকমোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ। প্ৰতিক্ষণতে মোক নতুন নতুন দিহা পৰামৰ্শৰে উপকৃত কৰা সমূহ ছাত্ৰী নিবাসৰ আৱাসী, প্ৰাক্তন ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যা বাসকলৰ লগতে মোৰ সহপাঠীসকললৈ মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আপোনালোকৰ অবিহনে এই প্ৰতিবেদন লিখাৰ সুযোগ মোৰ সপোনৰো আগোচৰ। মহাবিদ্যালয়খনৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত প্ৰতিটো অনুষ্ঠানকে সাফল্যমণ্ডিত কৰিবলৈ প্ৰাৰ্থনাত প্ৰচেষ্টা কৰিছিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতি কিমান কাম কৰি আপোনালোকৰ বিশ্বাস আৰু প্ৰতিশ্ৰুতি ৰক্ষা কৰিবলৈ সক্ষম হ'লোঁ সেইয়া আপোনালোকে বিচাৰ কৰিব। মোৰ কাৰ্যকালত সন্মানীয় অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা ছাৰ, উপাধ্যক্ষ ৰবীন কাকতি চাৰ তথা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সন্মানীয় তত্ত্বাবধায়ক শিক্ষাগুৰুসকলৰ তত্ত্বাবধানত আৰু ছাত্ৰী একতা সভাৰ সকলো সদস্যৰ সহযোগিতাত মহাবিদ্যালয়ত পৰাম্পৰাগত ভাৱে উদযাপন কৰি অহা সৰস্বতী

পূজা, গণতন্ত্ৰ দিৱস, নৱাগত আদৰ্শ সভা, শিক্ষক দিৱস, শংকৰদেৱৰ তিথি, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস, প্ৰতিভা সন্ধানী, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আদি আকৰ্ষণীয় ৰূপত অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। তদুপৰি মহাবিদ্যালয় খনে সদৌ অসম ভিত্তিত অনুষ্ঠিত কৰা কুইজ প্ৰতিযোগিতাখনিলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰি অনা আচহাবুৰ ৰহমান ডাঙৰীয়াৰ পৰিচালনাই কুইজ প্ৰতিযোগিতাখনিক সফল কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰিলে। এনেবোৰ অনুষ্ঠানে ছাত্ৰীসকলক ভৱিষ্যতে উপকৃত কৰিব বুলি আমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস আছে। মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিটো অনুষ্ঠানতে আমি অৱসৰ গ্ৰহণ কৰা অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ, তথা শিক্ষাগুৰুসকলক নিমন্ত্ৰণ জনাওঁ। তেঁওলোকৰ উপস্থিতি আৰু পৰামৰ্শই আমাক যথেষ্ট প্ৰেৰণা যোগাই আহিছে। লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ চমু খতিয়ান তলত দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলো -

১। প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সন্মিলন : আমাৰ কাৰ্যকালৰ শুভাৰম্ভণি সোনালী জয়ন্তী বৰ্ষৰে হয়। এই সোনালী সময়ৰ আৰম্ভণিতে প্ৰাক্তন ছাত্ৰীসকলৰ পুনৰ মিলনৰ বাবে আটক ধুনীয়াকৈ ২০২২ৰ ১১ জানুৱাৰীত প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সন্মিলন অনুষ্ঠিত কৰা হয় য'ত মহাবিদ্যালয়ত আৰম্ভণিৰে পৰা বৰ্তমানলৈকে অধ্যয়ন কৰি থকা সকলো ছাত্ৰীয়ে পুনৰ মিলিত হৈ নানান অনুষ্ঠান কৰে। এই অনুষ্ঠানভাগ আমাৰ নতুন ছাত্ৰী একতা সভাৰ তত্ত্বাবধানত প্ৰতিটো কাম সুকলমে হৈ যায়।

২। গণৰাজ্য দিৱস : সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে দ্বিতীয় টো অনুষ্ঠান হৈছে গণৰাজ্য দিৱস। এই অনুষ্ঠানত কেইবাটাও দেশভক্তিমূলক দলীয় নৃত্যৰ দ্বাৰা এক ব্যতিক্ৰমী ৰূপত মহাবিদ্যালয়ৰ সপৰিয়ালে উদযাপন কৰে।

৩। সৰস্বতী পূজা : ছাত্ৰী একতা সভা তথা তত্ত্বাবধায়ক সকলৰ তত্ত্বাবধানত বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰি দেৱীৰ পূজাভাগ সুকলমে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই দিনটোৰ লগত সংগতি ৰাখি মহাবিদ্যালয়ত আৰু তিনিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে গ্ৰন্থমেলাও অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

৪। প্ৰতিভা সন্ধানী : ২১/০৪/২০২২ ৰ পৰা ২৪/০৪/২০২২ লৈ মহাবিদ্যালয়ত চাৰি দিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে ছাত্ৰীসকলৰ সৰ্বাঙ্গীন দিশৰ বিকাশ সাধনৰ লক্ষ্যৰে ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা, সাহিত্যৰ নানান প্ৰতিযোগিতা, তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, আন্তঃক্ৰীয়া বিভাগৰ বহুতো খেল আৰু বহিঃক্ৰীয়া বিভাগৰ বহুতো গুৰুত্বপূৰ্ণ খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়। লগতে যোগবিদ্যাৰো প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰতিভা সন্ধানীৰ সামৰণি বিশিষ্ট ব্যক্তি ৰুবুল মাউতৰ এখনি অনলাইন ৱেবমিনাৰৰ দ্বাৰা সমাপ্ত কৰা হয়।

৫। শংকৰদেৱৰ তিথি : ২০২২ চনৰ ২৭ আগষ্ট তাৰিখে ছাত্ৰী একতা সভা তথা শিক্ষাগুৰুসকলৰ তত্ত্বাবধানত জগতগুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ তিথিভাগ যথেষ্ট উলহ মালহেৰে অনুষ্ঠিত কৰা হয় ইয়াত বৰগীত প্ৰতিযোগিতা, ৰচনা প্ৰতিযোগিতা আৰু বিভাগীয় পৰ্য্যায়ত দিহানাম প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয় আৰু নানা আকৰ্ষণীয় পুৰস্কাৰ প্ৰদানকৰা হয়।

৬। প্ৰতিষ্ঠা দিৱস : মহাবিদ্যালয়ৰ পঞ্চাশ তম সোনালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে ১৬ আগষ্ট তাৰিখে ২০২২ মহাবিদ্যালয়ৰ সপৰিয়ালৰ উপস্থিতিত উদযাপন কৰা হয়। সোনালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে সেই দিনটো মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঙ্গণত ছাত্ৰী একতা সভাই ১০০ গছি বন্তি প্ৰজ্জ্বলন কৰে।

৭। শিক্ষক দিৱস : শিক্ষাগুৰুসকলক অন্তৰৰ পৰা সেৱা জনোৱাৰ উদ্দেশ্যৰে পালন কৰা শিক্ষক দিৱসৰ কাৰ্যসূচীত আমাক সহযোগিতা কৰা ছাত্ৰীসকলক ধন্যবাদ জনোৱাৰ লগতে চিৰনমস্য শিক্ষাগুৰুসকলক মই মোৰ সেৱা আগবঢ়াইছো।

৮। নৱাগত আদৰ্শ সভা : ২০২২ চনৰ ৩ ছেপ্টেম্বৰত নৱাগত ছাত্ৰীসকলক আদৰ্শ লক্ষ্যৰে মহাবিদ্যালয়ত নৱাগত আদৰ্শ সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই সভাৰ আৰম্ভণি অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা চাৰে পতাকা উত্তোলনৰ দ্বাৰা কৰে আৰু উপাধ্যক্ষ ৰবিন কাকতি চাৰে শ্বহীদ বেদিত বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে। ইয়াৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ সন্মানীয় উপেন পূজাৰী চাৰে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক পত্ৰিকা ‘প্ৰত্ন’ খনি উন্মোচন কৰে। উক্ত দিনটোত বিশিষ্ট ব্যক্তি হিচাপে নেচাৰ্চ বেকনৰ সঞ্চালক প্ৰধান ড° সৌম্যদ্বিপ দত্ত উপস্থিত থাকে। সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ বিশেষ আকৰ্ষণ হিচাপে বিখ্যাত সঙ্গীত শিল্পী আচুৰ্য বৰপাত্ৰ উপস্থিত থাকে।

৯। সদৌ অসমভিত্তিক কুইজ প্ৰতিযোগিতা : ছাত্ৰীসকলৰ সাধাৰণ জ্ঞান বৃদ্ধিৰ সহায়ক হোৱাকৈ মহাবিদ্যালয়ে অসমৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহযোগত ২০২২ চনৰ ১২ নৱেম্বৰত অসম ভিত্তিক কুইজ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। যাক পৰিচালনা কৰিবলৈ বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে আচহাবোৰ ৰহমান ডাঙৰীয়াক নিমন্ত্ৰণ কৰা হয়।

এনেদৰেই মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত নানা ভাল বেয়া পৰিস্থিতিৰ মাজেৰে উক্ত কাৰ্য্যসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰী একতা সভাৰ সমূহ সদস্যৰ সহযোগিতাত মই কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম হ’ল—

১। পৰিত্যক্ত অৱস্থাত থকা পেডমেচিন পুনৰ মেৰামতি কৰি ব্যবহাৰ উপযোগী কৰি তোলা হয়।

২। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখৰ পথটিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সদৰ থানাৰ পৰ্য্যন্ত মাননীয় উপায়ুক্ত মহোদয় আৰু বিধায়ক মানৱ ডেকা ডাঙৰীয়াৰ সহযোগত দ্বীত লাইট প্ৰদান কৰি নাৰী নিৰাপত্তাৰ কিছু সুৰক্ষা আনিবলৈ সক্ষম হলো।

৩। মহাবিদ্যালয়ত আকস্মিকভাৱে অসুস্থ হোৱা ছাত্ৰীসকলৰ বাবে wheelchair, folding bed, first aid box, hot water bag আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ সক্ষম হও।

৪। কেণ্টিনৰ অস্বাস্থ্যকৰ খাদ্যক তথা কেণ্টিনঘৰত কিছু পৰিমাণে পুনৰ ৰূপ প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হল।

৫। মহাবিদ্যালয়ৰ পদপথটিত সঘনাই দেখা দিয়া বিভিন্ন সমস্যাৰ বাবে নতুনকৈ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। লগতে পথটোৰ দাঁতিত আগতকৈ অধিক সংখ্যক। জিৰণি বেঞ্চৰ ব্যবস্থা কৰা হয়।

এনেদৰেই মোৰ কাৰ্যকালত নানান গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম সমাধা কৰিবলৈ সক্ষম হ’লো। আমি আশা কৰাৰ দৰে বহু কাম সময়ৰ অভাৱত কৰিবলৈ বাদ পৰি ৰ’ল। আশা কৰোঁ আমাৰ পৰৱৰ্তী ছাত্ৰী একতা সভাই এইসমূহ কাম আগবঢ়াই নিব।

সি যি কি নহওক, মই কি কৰিছিলোঁ বা কি কৰা উচিত আছিল সেইয়া একমাত্ৰ সময়ৰ সিদ্ধান্ত। হ’ব। মহাবিদ্যালয়খনক সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ কৰি তুলিবলৈ মনত যি হেঁপাহ আছিল সেই হেঁপাহেই এগৰাকী সাধাৰণ সম্পাদিকা হিচাপে সাধ্য অনুসৰি কাম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ।

প্ৰতিবেদনৰ শেষত মহাবিদ্যালয়খনৰ হকে কাম কৰাৰ অলপ কিছু সুবিধা দিয়াৰ বাবে মই সকলোকে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ এই কাৰ্যকালত মোক প্ৰতিটো খোজতে সাহস দিয়া শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° সুৰজিত ভূঞা চাৰ, মোৰ পিতৃ সদৃশ নিপন পাংগিং চাৰ, সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু জয়ন্তজিত বৰদলৈ চাৰ, কালিদাস ব্ৰহ্ম চাৰ, দুলেন বৰা চাৰ তথা ছাত্ৰী

একতা সভাৰ সকলো সদস্যক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত আধৰুৱা হৈ ৰোৱা কামসমূহ নৱনিৰ্বাচিত সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ হাতত অৰ্পন কৰিলোঁ।

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে এখন শৈক্ষিক অনুষ্ঠানৰ কাম কৰিবলৈ পালোঁ সেইখিনি পাই মই যথেষ্ট সন্তুষ্ট। আগন্তুক দিনলৈও মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি আৰু উত্তৰোত্তৰ মই একান্ত মনে কামনা কৰিছোঁ। সেউজ নগৰী হিচাপে সদায় লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় জাকত জিলিকা হৈ থাকক.....।

তাৰেই কামনাৰে.....

“জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা”

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

অচিন্তা বৰগোহাঁই

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সেইসকল বৰ্ণ্য ব্যক্তিক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছোঁ যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগৰ বিনিময়ত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ নাৰী শিক্ষাৰ অগ্ৰণী প্ৰতিষ্ঠান এই লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় গঢ় লৈ উঠিছে।

মহাবিদ্যালয়খনত মই ২০২১ বৰ্ষত খোজ দিছিলো। সেই সেউজীয়া পৰিৱেশটো আৰু মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালটোৰ লগত যেন এটা এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক গঢ় লৈ উঠিছিল। লাহে লাহে মহাবিদ্যালয়খনক সেৱা কৰাৰ হেঁপাহ মনত দুগুণে বৃদ্ধি পালে। ২০২১ চনত স্নাতক তৃতীয় মহলাৰ তৃতীয় যান্মাসিকত মহাবিদ্যালয়খনত সেৱা কৰাৰ বাবে নিজকে অৰ্পন কৰিলো। মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰিয়ালটোৱে মোৰ ওপৰত ৰখা বিশ্বাসৰ বাবে মহাবিদ্যালয়খনক লৈ থকা সপোনটো পূৰ হ'ল ২০২১-২২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে। মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে প্ৰতিটো খোজতে যৎপোৰনাস্তি সেৱা আগবঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো।

শিক্ষাগুৰুসকলৰ আৰ্শ্ববাদ, অগ্ৰজসকলৰ দিহা-পৰামৰ্শ তথা অনুজসকলৰ মৰম চেনেহ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ মৰমৰ ভণ্ডি আৰু বাইদেউসকলৰ বহুতো মৰম আৰু আৰ্শ্ববাদ পাই মই তৃতীয় যাদ্ধাসিকত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হ'বলৈ পালো আৰু দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰিলো।

মহাবিদ্যালয়খনক এখোজ আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত মই কিমান দূৰ সফল হ'ব পাৰিলো, সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয় কিন্তু মই মোৰ ফালৰ পৰা যিমান দূৰ সম্ভৱ সিমানখিনি প্ৰচেষ্টা আগবঢ়াইছিলো। আপোন মহাবিদ্যালয়খনে দিয়া এটা নতুন পৰিচয়ৰে এটা বছৰ অতিক্ৰম কৰিলে। অতিবাহিত এই এটা বছৰত মই নানা জ্ঞান, অভিজ্ঞতা, ঘাট-প্ৰতিঘাট বুটলিবলৈ সক্ষম হ'লো। লগ পালো অভিজ্ঞতাপুষ্ট বহু বিশেষ বৰ্ণে ব্যক্তিক।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু খতিয়ান তলত দাঙি ধৰিলো—

সৰস্বতী পূজা : মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সদস্যৰ সহযোগত অতি উলহ-মালহেৰে সৰস্বতী পূজা সাফল্যমণ্ডিত হয়। যিহেতু সৰস্বতী বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী, গতিকে সেই দিশৰ ওপৰত লক্ষ ৰাখি সকলো ছাত্ৰীক গ্ৰন্থৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰিবৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত সতীৰ্থ গ্ৰন্থমেলা তিনি দিনৰ বাবে অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

নৱাগতা আদৰ্শ সভা : সেউজীয়া পৃথিৱীখনত নতুন প্ৰগতিৰে বাট বুলি যাবলৈ আগবাঢ়ি অহা পথিলাজাক আদৰিবলৈ আমি নৱাগতা আদৰ্শ সভা আয়োজিত কৰিছিলো। আমি সকলোৱে এক গোট হৈ আদৰ্শ সভাখন ভালকৈ আয়োজন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো।

ক্ৰীড়া সপ্তাহ : আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সদস্যৰ সহযোগিতাত অতি উলহ-মালহেৰে আমি প্ৰত্যেক বছৰে ক্ৰীড়া সপ্তাহ আয়োজন কৰিছিলো আৰু এই ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ যোগেদি সকলো ছাত্ৰীয়ে যেন ক্ৰীড়া ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব পাৰে তাকে চেষ্টা কৰিছিলো।

প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহ : আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন সোনালী জয়ন্তী বৰ্ষত ভৰি দিছিল। সেইয়ে আমি সকলোৱে মিলি এখন প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহ আয়োজন কৰিছিলো। প্ৰাক্তন ছাত্ৰীসকলে দিয়া মাতবাবে আমাক আপ্লুত কৰি তুলিছিল। প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহখন আমি আয়োজন কৰিবলৈ পাই নিজকে সুখী অনুভৱ কৰিছিলো।

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

লিনামণি দাস

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰাণ কেন্দ্ৰস্বৰূপ লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়। বহুতো মহান ব্যক্তিৰ অশেষ কষ্ট আৰু সাধনাত গঢ় লৈ উঠিছিল প্ৰতিষ্ঠানখনে ১৯৭২ চনৰ ১৬ আগষ্ট তাৰিখে। এনে এখন মহান প্ৰতিষ্ঠানত পঢ়িবলৈ পাই মই গৌৰৱান্বিত। আৰু তাতোকৈ গৌৰৱান্বিত এইবাবেই যে মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২১-২০২২ বৰ্ষৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগত মই সম্পাদিকা হিচাপে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াইছিলো আৰু জয়ী হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ বাবে কাম কৰিবলৈ সুবিধা পাইছিলো। এই সুযোগতেই মোক আশীৰ্বাদ, সাহস আৰু মৰম দিয়া শিক্ষাগুৰুসকল, অগ্ৰজসকল আৰু মোক সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সহপাঠী, অনুজ সকলোলৈকে মোৰ হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ এগৰাকী সদস্যা হিচাপে নৱাগত আদৰ্শী সভা, নাৰী দিৱস, শংকৰদেৱৰ তিথি, সৰস্বতী পূজা আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আদি অনুষ্ঠানসমূহত মই মোৰ ফালৰ পৰা যিমানদূৰ পাৰিছিলোঁ, সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ লগতে ছাত্ৰী সকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ উদ্দেশ্যে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। সদৌ অসম ভিত্তিত দুখনকৈ প্ৰতিযোগিতা অনলাইন মাধ্যমেৰে অনুষ্ঠিত কৰিছিলো।

বিগত বৰ্ষৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে কিমান নিৰ্ভুল আৰু নিদোষীভাৱে কাৰ্য পৰিচালনা কৰিলো নাজানো, তথাপিও অজানিতে কৰা ভুলৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মাগিলো।

চাওঁতে চাওঁতে ২০২৩ বৰ্ষ পাবহি হ'ল। এটা বছৰ পাৰ হ'ল ধৰিবকে নোৱাৰিলো। আপোন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো চুক-কোণ, মহাবিদ্যালয়খনৰ চৌপাশ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেমে কেনেকৈ সকলোকে একতাৰ এনাজৰীৰে বান্ধি পেলালে সেইয়া মনৰ পৰা প্ৰকাশ কৰিবলৈ আজি মোৰ শব্দৰ অভাৱ। আশা কৰোঁ অনাগত দিনত কলেজখন এনেদৰে আগবাঢ়ি যাওক। শেষত কওঁ —

‘জয়তো লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়’,

‘জয়তো লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভা’।

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

বৰষা বুঢ়াগোহাঁই

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সেইসকল বৰেণ্য ব্যক্তিক মই অশেষ শ্ৰদ্ধা আৰু প্ৰণাম জ্ঞাপন কৰিছোঁ, যিসকলৰ প্ৰচেষ্টাত উজনি অসমৰ নাৰী শিক্ষাৰ অন্যতম অনুষ্ঠান লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়লৈ গঢ় লৈ উঠি অসমৰ এখন আগশাৰী মহাবিদ্যালয় হিচাপে পৰিগণিত হয়। লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে চিৰপূজ্য শিক্ষাগুৰুসকল, বিভাগীয় উপদেষ্টা, কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে বান্ধৱী সকললৈ মোৰ অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সামাজিক কামৰ প্ৰতি থকা দুৰ্বলতা আৰু মহাবিদ্যালয়খনিৰ প্ৰতি থকা অকৃতিম আনুগত্যৰ ফলস্বৰূপে ২০২১-২২ বৰ্ষৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে বিনাপ্ৰতিদ্বন্দিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰোঁ। ৩১ ডিচেম্বৰ, ২০২১ তাৰিখে ছাত্ৰী একতা সভাৰ নৱ নিৰ্বাচিত সদস্যসকলে এক নতুন উদ্যম লৈ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰোঁ। মনত শংকা ভাৱ, তথাপিও গভীৰ আস্থা, বিশ্বাস আৰু সাহস লৈ মই মোৰ কৰ্তব্যত মনোনিবেশ কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু খতিয়ান তলত দাঙি ধৰিলোঁ—

১। প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহ : আমি অতি ভাগ্যবান। আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনে ৫০ বছৰ অতিক্ৰম কৰি আহি সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষত ভৰি দিছে। সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ লগত সংগতি ৰাখি দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই ১১ জানুৱাৰী, ২০২২ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত ‘প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহ, ২০২২’ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। সকলোৰে দিহা-পৰামৰ্শ তথা সহায় সহযোগিতাত প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহখনি সুচাৰুৰূপে সমাপ্তি হয়।

২। গণতন্ত্ৰ দিৱস : ২৬ জানুৱাৰী, ২০২২ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত গণতন্ত্ৰ দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়। গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ লগত সংগতি ৰাখি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলে নৃত্য আৰু গীত পৰিৱেশন কৰে।

৩। সৰস্বতী পূজা : ৫ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২২ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত সৰস্বতী পূজাৰ আয়োজন কৰা হয়। যিহেতু সৰস্বতী বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী, গতিকে সেই দিশৰ ওপৰত লক্ষ্য ৰাখি সকলো ছাত্ৰীক গ্ৰন্থৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰি তুলিবৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত ‘সতীৰ্থ গ্ৰন্থমেলা’ ০৩/০২/২০২২ তাৰিখৰ পৰা ০৫/০২/২০২২ তাৰিখলৈকে

তিনিদিনৰ বাবে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। সৰস্বতী পূজা ভাগ অতি উলহ-মালহেৰে পালন কৰা হয়।

৪। প্রতিভা সন্ধানী : মহাবিদ্যালয়ত 'প্রতিভা সন্ধানী' নামেৰে কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীৰ প্রতিভা বিকাশৰ বাবে প্রতিভা সন্ধানী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ইয়াত বিভিন্ন ধৰণৰ সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই প্রতিভা সন্ধানী অনুষ্ঠানটো ২১/০৪/২০২২ তাৰিখৰ পৰা ২৪/০৪/২০২২ তাৰিখলৈকে চাৰিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

৫। নৱাগতা আদৰ্শ সভা : আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ নৱগত ছাত্ৰীসকলক আদৰ্শ জনোৱাৰ উদ্দেশ্যে ৩ ছেপ্তেম্বৰ, ২০২২ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত 'নৱাগতা আদৰ্শ সভা' অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই সভাত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'প্ৰতুষ' উন্মোচন কৰা হয় আৰু এই সভাৰ মুখ্য অতিথি হিচাপে আমাৰ মাজত উপস্থিত থাকে প্ৰকৃতিবিদ সৌম্যদীপ দত্ত দেৱ আৰু সাংস্কৃতিক সক্ৰিয়ৰ মুখ্য আকৰ্ষণ হিচাপে অসমৰ জনপ্ৰিয় কণ্ঠশিল্পী আচুৰ্য বৰপাত্ৰ গোস্বামী উপস্থিত থাকে।

৬। শংকৰদেৱৰ তিথি : শংকৰদেৱৰ তিৰোভাৰ তিথি উপলক্ষে ২১/০৮/২০২২ তাৰিখে মহাবিদ্যালয়ত এখনি আন্তঃ বিভাগীয় দীহানাম প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ইয়াত মুঠ ১২ টা বিভাগে অংশগ্ৰহণ কৰে। পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা বিভাগসমূহ ক্ৰমে—

১ম পুৰস্কাৰ : বুৰঞ্জী বিভাগ।

২য় পুৰস্কাৰ : ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ।

৩য় পুৰস্কাৰ : গাৰ্হস্থ বিজ্ঞান বিভাগ।

বিচাৰকৰ বিশেষ বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয় উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰীৰ দলটিয়ে।

সদৌ শেষত লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ এগৰাকী ছাত্ৰী হিচাপে মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি আৰু বিকাশ কামনা কৰাৰ লগতে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাণ্ডকসকল, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু সমূহ ছাত্ৰীলৈ পুনৰবাৰ কৃতজ্ঞতা জনাই মোৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ চমু প্ৰতিবেদন সামাৰিলো। আমাৰ চিৰসেউজ মহাবিদ্যালয়খন দীৰ্ঘজীৱি হওক, সুখ্যাতিৰে জিলিকি থাকক।

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়।

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা।।

বহিঃ ক্রীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

চুমি গোস্বামী

জয় জয়তে মই পূণ্যাত্মা তথা দূৰদৰ্শী বলিষ্ঠ ব্যক্তিসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছোঁ।
যিসকলৰ অপৰিসীম প্ৰচেষ্টাত তথা ত্যাগৰ প্ৰতীক ৰূপে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ নাৰী শিক্ষাৰ
অগ্ৰণী প্ৰতিষ্ঠান “কৃষ্ণচূড়া নগৰী” হিচাপে খ্যাত এই লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়খনি
গঢ় লৈ উঠিছিল।

মহাবিদ্যালয়খনৰ সেউজীয়া শান্ত পৰিৱেশৰ মাজত হাঁহিৰে উপচি থকা হাজাৰজনী
গাভৰুৰ জীয়া সপোনবোৰ পূৰণৰ স্বার্থত; মহাবিদ্যালয়খন আৰু এখোজ সফলতাৰ দিশত
আগুৱাই নিয়াৰ হেঁপাহত মই আপোন মহাবিদ্যালয়খনৰ ২০২১-২২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা
সভাৰ বহিঃ ক্রীড়া পদত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াইছিলোঁ। মোৰ এই হেঁপাহক
শুভাকাঙ্ক্ষীসকলেও সমৰ্থন কৰি এখোজ বিশ্বাসৰ দিশে আগুৱাই দিয়াৰ বাবে মই চিৰকৃতজ্ঞ।

শিক্ষাগুৰুসকলৰ আশীৰ্বাদ, অগ্ৰজসকলৰ দিহা - পৰামৰ্শ তথা অনুজসকলৰ মৰম-
চেনেহ মহাবিদ্যালয়খনক মই কিমান দূৰ আগবঢ়াই নিবলৈ সক্ষম হ'লোঁ সেয়া আপোনালোকৰ
বিচাৰ্য বিষয়। অতিবাহিত এই বছৰত মই নানা জ্ঞান, অভিজ্ঞতা, ঘাত-প্ৰতিঘাত বুটলিবলৈ
সক্ষম হ'লোঁ, লগ পালোঁ অভিজ্ঞতাপূৰ্ণ বহু বিশেষ বৰেণ্য ব্যক্তিক। এই এবছৰৰ মধুৰ
সময়ছোৱাত মোৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহকৰ্মীসকলৰ সহযোগিতা নুই কৰিব নোৱাৰোঁ।
যাৰ ফলতেই এই বছৰতো সুকলমে পাৰ হ'ল।

মহাবিদ্যালয় শৈক্ষিক, দৈহিক, মানসিক বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰদ্ধাৰ তত্ত্বাবধায়ক আৰু
ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহকৰ্মীসকলৰ সহযোগিতাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কিছুমান কাৰ্যসূচী হাতত
লৈছিলোঁ। সময়ৰ কিছুমান অসুবিধাৰ বাবে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিপৰীতে প্ৰতিভা সন্ধানী
নামৰ অনুষ্ঠানটো অনুষ্ঠিত কৰি কিছু সংখ্যক খেলহে পাতিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। চাৰিদিনীয়া
কাৰ্যসূচীৰ এই খেলাৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু খতিয়ান দাঙি ধৰিলোঁ—

২১/০৪/২০২১ তাৰিখে ১০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। সেই
প্ৰতিযোগিতাত স্তান লাভ কৰাসকলৰ নাম হ'ল—

প্ৰথম স্থান- হিমা মিলি (কলা শাখাৰ প্ৰথম বৰ্ষ)

দ্বিতীয় স্থান- জোন তামুলী (দৰ্শন বিভাগ)

তৃতীয় স্থান- অনু ইকীয়া (নৃত্য বিভাগ)

২১/০৪/২০২১ তাৰিখে ৪০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল সেই প্ৰতিযোগিতাত স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা প্ৰতিযোগীসমূহৰ নাম হ'ল—

প্ৰথম স্থান- মিনালী দলে (উচ্চত্বৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ)

দ্বিতীয় স্থান- বন্দিতা গাম (প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ)

তৃতীয় স্থান- প্ৰণামি দত্ত (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ)

২২/০৪/২০২১ তাৰিখে প্ৰথম বাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত ড° কালিদাস ব্ৰহ্ম ছাৰ আৰু শ্ৰী মেকডাফ সোণোৱাল ছাৰৰ নেতৃত্বত 'ফুটবল' খেল প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। সেই প্ৰতিযোগিতাত সকলো বিভাগৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা দেখনিয়াৰ হৈ পৰিছিল এই প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম স্থান প্ৰাপ্ত বিভাগ হ'ল- 'দৰ্শন বিভাগ'।

ইয়াৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্যসূচী ৰূপে ২৩/০৪/২১ তাৰিখে “ৰচী টনা” প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিল তাতো সকলো বিভাগৰে সহযোগিতা পায় মই অত্যন্ত সুখী অনুভৱ কৰিছিলো “ৰচী টনা” প্ৰতিযোগিতাত স্থান প্ৰাপ্ত বিভাগটো হ'ল - ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ।

ইয়াৰ পিছত একেদিনাই “দীঘল জাপ” প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো সেই প্ৰতিযোগিতাত স্থান প্ৰাপ্ত ছাত্ৰী কেইগৰাকীৰ নাম ক্ৰমে—

প্ৰথম স্থান- লুকুমণি বৰুৱা

দ্বিতীয় স্থান- হিমা মিলি

তৃতীয় স্থান- প্ৰণামি দত্ত

ইয়াৰ লগতে “ছটফুট” আৰু “ডিচকাচ থ্ৰ” প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

“ডিচকাচ থ্ৰ” প্ৰতিযোগিতাত স্থান প্ৰাপ্ত ছাত্ৰী কেইগৰাকীৰ নাম হ'ল—

প্ৰথম স্থান- জোন তামুলী (দৰ্শন বিভাগ)

দ্বিতীয় স্থান- জোনালী চেতীয়া (ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ)

তৃতীয় স্থান- লভিতা দেউৰী (ভূগোল বিভাগ)

“ছটফুট” প্ৰতিযোগিতাত স্থান প্ৰাপ্তী কেইগৰাকী ক্ৰমে—

প্ৰথম স্থান- ৰশ্মি দত্ত (উচ্চত্বৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ)

দ্বিতীয় স্থান- জোন তামুলী (দৰ্শন বিভাগ)

তৃতীয় স্থান-পম্পী দলে

ইয়াৰ উপৰি ‘জেলীন থ্ৰ’ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই প্ৰতিযোগিতাত স্থান লাভ কৰা প্ৰতিযোগীসকল আছিল—

প্ৰথম স্থান- ৰশ্মি দত্ত (উচ্চত্বৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ)

দ্বিতীয় স্থান- জুনুমাই মিলি (প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ)

তৃতীয় স্থান- ৰাজিনা পাটী (উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ)

অন্তিম পৰ্যায়ত কাবাডি প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো সকলোৱে অশেষ সহায় - সহযোগিতাত ২৪/০৪/২০২১ তাৰিখে। এই প্ৰতিযোগিতাত স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা বিভাগ কেইটা আছিল -

প্ৰথম স্থান- উচ্চত্বৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

দ্বিতীয় স্থান- অসমীয়া বিভাগ

এনেদৰেই বিভিন্ন কাৰ্যসূচী হাতত লৈ আগুৱাই যাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। মোৰ কাৰ্যকালত আশা কৰিও না না সমস্যাৰ বাবে বহুতো কাম সফল কৰিব নোৱাৰিলো তাৰ বাবে মই দুঃখিত। ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয় তথা ছাত্ৰী সকলৰ সুবিধাৰ্থে কেইবাখনো কাৰ্যনিৰ্বাহক

সভাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। শিক্ষক - কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগিতাত বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড॰ সুৰজিত ভূঞা ছাৰ আৰু তত্ত্বাবধায়কসকলৰ সহায়েৰে আমাৰ প্ৰত্যেক গৰাকী সম্পাদিকাক উৎসাহিত কৰি আহিছে।

স্মৃতিয়ে আৰম্ভি ৰাখিম সকলোকে কেতিয়াও আঁতৰি নাযায়, ঠিক অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীয়ে উল্লেখ কৰাৰ দৰে “স্মৃতি এনে এক প্ৰেম যি বিচ্ছেদৰ পাছতো লগ এৰা নিদিয়।”

“নল মৰিলেও গজালি ওলায়”; ঠিক তেনেদৰে আমাৰ পিছৰ পৰ্যায়তো মোৰ অনুজ সকলে মহাবিদ্যালয় খনৰ মৰ্যাদা অটুট ৰাখি আগুৱাই নিব বুলি আশা ৰাখিলো। সদৌ শেষত আপোন মহাবিদ্যালয় খনৰ সৰ্বাংগিন উন্নতি বিচাৰিছো যাতে আৰু আগুৱাই যাওক বিশ্ব দৰবাৰত যেন আপোন মহাবিদ্যালয় খন জিলিকি ৰওঁক, জিলিকি ৰওঁক ইয়াৰ প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰী তাৰ কামনাৰে—

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়।

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভা।।

আন্তঃক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

চান্দিনী বড়া

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল প্ৰজ্ঞাবান ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত নাৰী শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ উদ্দেশ্যে প্ৰাণ পাই উঠিছিল লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়, সেইসকল প্ৰজ্ঞাবান আজি আমাৰ পৰা বহু আঁতৰত হ'লেও এই শুভক্ষণত তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰণ কৰি কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

জ্ঞানৰ পম খেদি বহু দূৰ-দূৰণিৰ পৰা এই মহাবিদ্যালয়লৈ ছাত্ৰীসকলে অধ্যয়ন কৰিবলৈ আহে। তাৰ মাজেৰে একগাৰীক সৌভাগ্যবান ছাত্ৰী মই। ৩১ ডিচেম্বৰ, ২০২১ তাৰিখটো মোৰ বাবে চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। সেই দিনটোতে ২০২১-২২ বৰ্ষৰ লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ আন্তঃক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিলো। মই মোৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ দিনৰে পৰাই মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ স্বার্থত কাম কৰি যাম বুলি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিলো। আমাৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰী সমাৰোহ অনুষ্ঠান আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়।

আন্তঃক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উৎসাহ উদ্দীপনা আগবঢ়োৱা উপদেষ্টা শ্ৰীযুত বিকাশ দাস ছাৰক মোৰ ফালৰ পৰা অশেষ ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। এই সুযোগতেই মোক আৰ্শীবাদ, সাহস আৰু মৰম দিয়া শিক্ষাগুৰুসকল, অগ্ৰজসকল আৰু মোক সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সহপাঠী, অনুজসকললৈ মোৰ হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। মোৰ কাৰ্যকালত লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ আন্তঃক্ৰীড়া দিশৰ লগত জড়িত প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে ছাত্ৰীসকলক আগবঢ়াই নিবলৈ পূৰ্ণ প্ৰচেষ্টা কৰিছিলো। কিমান দূৰ সফল হ'লো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়। যদিও মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰায়বোৰ কাম সফল হৈ নুঠিল, আশা কৰো মোৰ পৰৱৰ্তী আন্তঃক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকগৰাকীয়ে কামসমূহ সফল কৰি তুলিব।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সক্ৰিয় সদস্য হিচাপে আন্তঃক্ৰীড়া বিভাগৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো অনুষ্ঠানতেই মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰীৰ সহযোগিতাই আমাক কাম কৰি যোৱাত উৎসাহ যোগাইছিল।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত হোৱা আন্তঃক্ৰীড়া বিভাগৰ খেল সমূহৰ ফলাফল এনেধৰণৰ—

Badminton (Single)	:	
Champion	-	Jiuma Narzary (Dept. of Maths)
Runners-Up	-	Gourishri Dutta (Dept. of Hindi)
Badminton (Double)	:	
Champion	-	Jiuma Narzary Kangkana Pegu (Both are from Dept of Maths)
Runners-Up	-	Drimajati Goyary (Dept. of Pol. Sc.) Rani Borah (Dept. of Hindi)
Carrom Champions Name :		
1st Position	-	Muhmina Rina Akhtar (Dept. of Hist)
2nd Position	-	Parboti Das (Dept. of English)
3rd Position	-	Smrita Boruah (Dept. of Economics)
Chess Champion	-	Uma Giri (Dept. of Mathematics)

মোৰ কাৰ্যকালত আশা কৰিও বিভিন্ন সমস্যাৰ বাবে বহুতো কামত সফল হ'ব নোৱাৰিলো, তাৰ বাবে মই দুঃখিত।

প্ৰতিবেদনৰ অন্তত মোৰ দ্বাৰা অজানিতে হোৱা বিভিন্ন ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে সকলো শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দ তথা ছাত্ৰীসকলৰ মনত যদি কেতিয়াবা দুখ দিছিলো তাৰ বাবে মই ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী। লগতে মহাবিদ্যালয়খন সকলো ক্ষেত্ৰতে আগবাঢ়ি যাওক, তাৰে কামনা কৰিলো।

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়।

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

কৃষা শইকীয়া

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ দিশৰ এখনি নাৰীৰ অগ্ৰণী উচ্চ শিক্ষা কেন্দ্ৰ। প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সৰ্বপ্ৰথমে মই সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ, যিসকলৰ মহান ত্যাগ, অপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টা আৰু সাহসৰ বিনিময়ত বৰ্তমান লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ে এখন নাৰী শিক্ষাৰ আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে সফলতাৰে সাঁকো বগাবলৈ সক্ষম হৈছে।

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে চিৰপূজ্য শিক্ষাগুৰুসকল, বিভাগীয় উপদেষ্টা, কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে বান্ধৱীসকললৈ মোৰ অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

২০২১-২২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰূপে বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিলো। ৩১ ডিচেম্বৰ, ২০২১ তাৰিখে ছাত্ৰী একতা সভাৰ নৱ-নিৰ্বাচিত সদস্যসকলে এক নতুন উদ্যম লৈ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰে। মনত সাহসেৰে মহাবিদ্যালয়খনি সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সুন্দৰ কৰাৰ লক্ষ্য লৈ নতুন কৰ্মপন্থা গ্ৰহণ কৰিম বুলি নিজকে প্ৰস্তুত কৰিলো। শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব লৈ প্ৰথমে ৯ এপ্ৰিল তাৰিখে ছাত্ৰীসকলক এই বিভাগটোৰ বিষয়ে বুজাই দিবৰ বাবে স্বামী বিবেকানন্দ কেন্দ্ৰৰ পৰা অহা প্ৰমুখ্যে বাইদেউ আৰু শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক দুৰ্লভৰাজ টাইড ছাৰ উপস্থিত আছিল আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কেইগৰাকীমান ছাত্ৰীয়ে এই বিভাগটোত যোগদান কৰি ছাত্ৰীৰ সহযোগত যোগচৰ্চাৰ শ্ৰেণীসমূহ সূচাৰুৰূপে চলাই নিছিল। ইয়াৰ পাছৰ কাৰ্যসূচীত আমি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ NSS (ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি)ৰ ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত ২১ জুন তাৰিখে যোগ দিৱস উদ্‌যাপন কৰিলো।

২০২১ চনৰ ২১ এপ্ৰিলৰ পৰা ২৪ এপ্ৰিল তাৰিখলৈকে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ শাৰীৰিক, মানসিক আৰু বৌদ্ধিক বিকাশৰ লক্ষ্যৰে মহাবিদ্যালয়ত এখন ‘প্ৰতিভা সন্ধানী’ অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। এই প্ৰতিভা সন্ধানী অনুষ্ঠানত আমাৰ বিভাগৰ পৰা যোগাসন আৰু খেল অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

সদৌ শেষত, লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ এগৰাকী ছাত্ৰী হিচাপে মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ বিকাশৰ কামনাৰে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰুসকল, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু সমূহ ছাত্ৰীলৈ পুনৰবাৰ কৃতজ্ঞতা জনাই অজানিতে হৈ যোৱা ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মোৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনৰ চমু খতিয়ান সামৰিলো। আমাৰ চিৰসেউজীয়া মহাবিদ্যালয়খন দীৰ্ঘজীৱি হওক, সুখ্যাতিৰে জিলিকি থাকক।

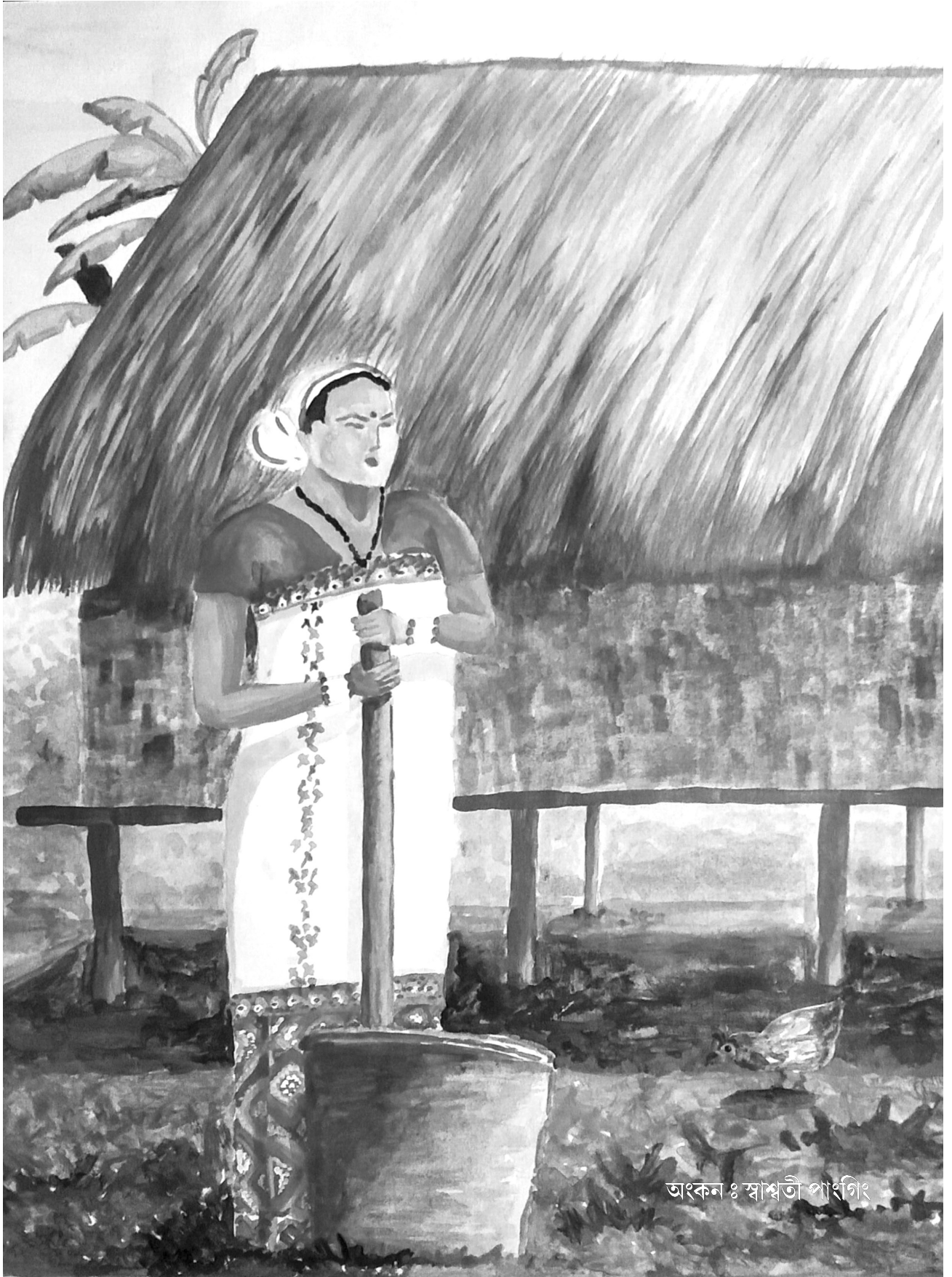
জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়।

জয়তু লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা।

List of Ex-Editors
Lakhimpur Girls' College Magazine
From 1982 to 2023

1982-1983	Ms. Ranjana Konwar
1983-1984	Ms. Bharati Hazarika
1984-1985	Ms. Swapna Saikia
1985-1986	Ms. Mayashri Goswami
1986-1987	Ms. Nandita Saikia
1987-1988	Ms. Seemarani Phukan
1988-1989	Ms. Surabhi Borah
1989-1990	Ms. Miju Hazarika
1990-1991	Ms. Purabi Saikia
1991-1992	Ms. Babyjyoti Baruah
1992-1993	Ms. Shakuntala Borpatra
1993-1994	Ms. Nanu Bharali
1994-1995	Ms. Dulumoni Gogoi
1995-1996	Ms. Sanjiva Boruah
1996-1997	Ms. Smita Hazarika
1997-1998	Ms. Sikharani Gogoi
1998-1999	Ms. Pallavi Phukan
1999-2000	Ms. Banti Mahanta
2000-2001	Ms. Jamini Boruah
2001-2002	Ms. Jipulina Gogoi
2002-2003	Ms. Hemalakhi Gogoi
2003-2004	Ms. Sunpahi Morang
2004-2005	Ms. Rijum Phukan
2005-2006	Ms. Dipsikha Duari
2006-2007	Ms. Rajashree Borah
2007-2008	Ms. Sangita Pawe
2008-2009	Ms. Deepashri Borpatra Gohain
2009-2010	(Not Published)
2010-2011	Ms. Priyanka Borgohain
2011-2012	(Not Published)
2012-2013	Ms. Junmoni Neog
2013-2014	Ms. Pankhi Bharali
2014-2015	Ms. Susmita Borah
2015-2016	Ms. Papori Gogoi
2016-2017	Ms. Nabanita Konch
2017-2018	Ms. Puja Bhuyan, Joyshree Pawe
2018-2019	Ms. Joyshree Phukan
2019-2020	Ms. Astha Handique
2020-2021	(Not Published)
2021-2022	Ms. Chimpi Dutta
2022-2023	Ms. Linamoni Das

অংকন : স্বাশ্বতী পাংগিং

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষৰ সৈতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষৰ সৈতে কাৰ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষৰ সৈতে গ্ৰন্থাগাৰিক আৰু
গ্ৰন্থাগাৰৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষৰ সৈতে তত্ত্বাবধায়কসকল আৰু ছাত্ৰী একতা সভা (২০২১-২২ বৰ্ষ)ৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী একতা সভা (২০২১-২২ বৰ্ষ)ৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ একাংশ

বিহংগম দৃষ্টিত মহাবিদ্যালয়ৰ NSS গোট

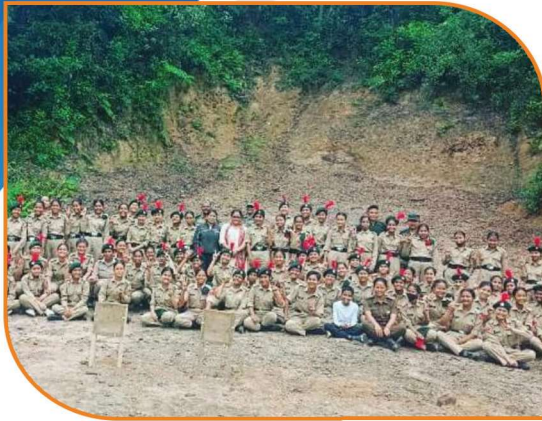

Dr. Mahmuda Begum
Programme Officer
NSS Unit, Lakhimpur Girls' College

বিহংগম দৃষ্টিত মহাবিদ্যালয়ৰ NCC গোট

Dr. Subhanjali Pd Das
Associate NCC Officer
72 Assam Girls (I) COY

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন মুহূৰ্তৰ স্নেপশ্বট

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন মুহূৰ্তৰ স্নেপশ্বট

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

বিবেকানন্দ কেন্দ্ৰ কন্যাকুমাৰী, অসম
প্ৰাস্তীয়ই আয়োজন কৰা পোষ্টাৰ
তৈয়াৰ প্ৰতিযোগিতাত প্ৰশংসা লাভ
কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ দলটি

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃমহাবিদ্যালয়
হেণ্ডবল প্ৰতিযোগিতাত বিজয়ী মহাবিদ্যালয়ৰ
দলটি

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃমহাবিদ্যালয়
হেণ্ডবল প্ৰতিযোগিতাত শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈৰ
সন্মান লাভ কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী
মৃদুস্মিতা লাগাছু

সোৱণশিৰি মহাবিদ্যালয়ত
অনুষ্ঠিত হোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা
আচনিৰ মাণ্ডলিক শিবিৰৰ শ্ৰেষ্ঠ
মাণ্ডলিক গোটৰ সন্মান লাভ কৰা
মহাবিদ্যালয়ৰ NSS দলটি

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়
উত্তৰ লক্ষীমপুৰ
স্থাপিত :- ১৯৭২

LAKHIMPUR GIRLS' COLLEGE
NORTH LAKHIMPUR
ESTD :- 1972

মহাবিদ্যালয় গীত

নতুন আশাৰে
ন ঘৰ সাজিছো
নকৈ বান্ধিছো ভেটি
ন ন বতাহ বলিছে
ন সুৰুজৰে জ্যোতি।

জিলিকি উঠিল জ্ঞানৰ পথাৰখনি
ন লখিমীৰে হাঁহি
মনৰে ভঁৰালত
চপাম হেঁপাহৰে
ফুলাম ব'দালিৰে পাহি।

নতুন বাটেৰে...
ন খোজ মেলিছো
পোহৰৰ গাঁৱলৈ বুলি
ন জীৱনৰে
নতুন প্ৰেৰণাৰে
সপোনো মেলিব কলি।

ৰচনা : হৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভূঞা
অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক, ইংৰাজী বিভাগ
লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয়

সুৰ : লক্ষীধৰ গগৈ
নকাড়ী, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ

লক্ষীমপুৰ বালিকা মহাবিদ্যালয় আলোচনী